Journal of Modern Learning Development

ISSN 2673-074X (Print) ISSN 2697-455X (Online)

ปีที่ 9 ฉบับที่ 5 พฤษภาคม 2567
Vol. 9 No. 5 May 2024

Journal of Modern Learning Development

ISSN 2673-074X (Print)
ISSN 2697-455X (Online)

ปีที่ 9 ฉบับที่ 5 ประจำเดือนพฤษภาคม 2567

วัตถุประสงค์

Journal of Modern Learning Development เป็นวารสารวิชาการราย 1 เดือน มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่บทความวิจัย และบทความวิชาการแก่นักวิจัย นักวิชาการ คณาจารย์ และนักศึกษา ด้านศาสนา ปรัชญา นิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ ภาษาศาสตร์ การศึกษาเชิงประยุกต์ รวมถึงสหวิชาการอื่นๆ

บทความที่ได้รับการพิจารณาให้ตีพิมพ์เผยแพร่ได้ผ่านการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิ (Peer Review) 3 ท่าน พิจารณาตีพิมพ์บทความทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

ทัศนะและความคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ Journal of Modern Learning Development ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือเป็นทัศนะของกองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development ไม่สงวนลิขสิทธิ์การคัดลอก แต่ให้อ้างอิงแสดงที่มา

กำหนดการเผยแพร่ 12 ฉบับ

ฉบับที่ 1 มกราคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มกราคม)
ฉบับที่ 2 กุมภาพันธ์ (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)
ฉบับที่ 3 มีนาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มีนาคม)
ฉบับที่ 4 เมษายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)
ฉบับที่ 5 พฤษภาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 พฤษภาคม)
ฉบับที่ 6 มิถุนายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)
ฉบับที่ 7 กรกฎาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 กรกฎาคม)
ฉบับที่ 8 สิงหาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)
ฉบับที่ 9 กันยายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 กันยายน)
ฉบับที่ 10 ตุลาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)
ฉบับที่ 11 พฤศจิกายน (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 พฤศจิกายน)
ฉบับที่ 12 ธันวาคม (เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

เกณฑ์การพิจารณาและคัดเลือกบทความ

บทความแต่ละบทความจะได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review) 3 ท่าน ที่มีความเชี่ยวชาญในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบจากกองบรรณาธิการก่อนตีพิมพ์ โดยการพิจารณาบทความจะมีรูปแบบที่ผู้พิจารณาบทความไม่ทราบข้อมูลของผู้เขียนบทความ เช่น ชื่อหรือประวัติการทำงาน และผู้เขียนบทความไม่ทราบชื่อผู้พิจารณาบทความ (Double-Blind Peer Review)

บทความที่ส่งมาขอเพื่อตีพิมพ์ในวารสาร จะต้องไม่เคยตีพิมพ์หรืออยู่ระหว่างการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตีพิมพ์ในวารสารอื่น ผู้เขียนบทความต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเสนอบทความของวารสาร และต้องให้เป็นไปตามรูปแบบที่กำหนดไว้

ทรรศนะและความคิดเห็นของผู้เขียนบทความ ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนบทความนั้น และไม่ถือทรรศนะความรับผิดชอบของกองบรรณาธิการ

เจ้าของ

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่
บจก.พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่
เลขที่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190
https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index
E-mail: journal1990jmsd@gmail.com

บรรณาธิการ

ดร.ธีร์ดนัย กัปโก — ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

กองบรรณาธิการ

รศ.ดร.ธีระพงษ์ มีไธสง	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ผศ.ดร.สมชาย ดำเนิน	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ผศ.ดร.หอมหวล บัวระภา	มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ผศ.ดร.ปัญญา คล้ายเดช	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.สมพงษ์ เกษานุช	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

คณะกรรมการกลั่นกรองบทความวารสาร (Peer Review)

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก

รศ.ดร.รัตนะ ปัญญาภา	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
รศ.ดร.สัญญา เคณาภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
รศ.ดร.พรชัย เจดามาน	นักวิชาการอิสระ
ผศ.ดร.กุลจิรา รักษนคร	มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
ผศ.ดร.เสกสรรค์ สนวา	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด
ผศ.ดร.ภูมิภควัธจ์ ภูมพงศ์คชศร	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
ผศ.ธีระวัฒน์ หินแก้ว	วิทยาลัยพิชญบัณฑิต
พระมหาพิสิฐ วิสิฏฐปณฺโญ,ดร.	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ดร.รัชดา ภักดียิ่ง	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ดร.ลักขณา อินทร์บึง	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ว่าที่ร้อยตรี ดร. สุริยะ หาญพิชัย	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
ดร.สาคร มหาหิงค์	นักวิชาการอิสระ
ดร.อดิศร หนันคำจร	นักวิชาการอิสระ
ดร.กิตติพงษ์ พิพิธกุล	นักวิชาการอิสระ
ดร.ภานุวัฒน์ กิตติกรวรานนท์ รัตนพิมลพลแสน	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ดร.ศิวาพัชญ์ บำรุงเศรษฐพงษ์	นักวิชาการอิสระ

ผู้จัดการวารสาร

นางสาวนัยนา กัปโก — ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่

สารบัญ

บทความวิจัย

➜ **การบริหารจัดการป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคม เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน : ศึกษากรณี ป่าชุมชนบ้านปี้ ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่** 1

วรพล ถังทอง และ ชนิดา จิตตรุทธะ

➜ **The Application of Blended Learning in Drama Teaching in Sichuan Film and Television University of China** 18

Xin Chen and Thanawan Phongsath

➜ **ปัจจัยเชิงสาเหตุของความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า** 35

ปานวาด สุขบุญเพ็ง และ พนัชกร สิมะขจรบุญ

➜ **การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์** 52

หทัยกาญจน์ โยธิกุล และ นันทน์ธร บรรจงปรุ

➜ **การพัฒนาระบบยื่นคำร้องออนไลน์ สำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียน มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** 63

สุมิตตา จันทร์ขำ, ณัจสรา กัมมะชัยคำ, จารุกิตติ์ สายสิงห์, ณัชชาภัทร เวียงแสง, สุชาวดี บางวิเศษ, สุวรรณี ฮามพิทักษ์ และ ภูษณดา สมบัติสกุลกิจ

➜ **The Colorful Clouds Chasing the Moon in Musicology and Aesthetics** 76

Li Yilin and Thanyawat Sondhiratna

➜ **แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน ตำบลน้ำคำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ** 86

กนกกาญจน์ บุญทรง

➜ **พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์และภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวที่ส่งต่อ การตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า** 99

อนุวัต สงสม

➜ **ผลการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)** 112

อัญชลี บุญจันทึก และ กิติศักดิ์ เสียงดี

➜ **Effects of Collaborative Learning on Thai EFL Primary Learners's Vocabulary Knowledge** 128

Sakolsupa Harnsamer and Intisarn Chaiyasuk

➜ **The Acquisition of English Irregular Past Tense Morphology by L1 Chinese Learners** 141

Tingting Yang and Nattama Pongpairoj

➜ **ความสามารถด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน กรณีศึกษา : อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์** 153

ภราดร ไชยศรี และ ศิวัช ศรีโภคางกุล

➜ **แนวทางการเพิ่มรายได้ของโรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี** 168

วรัญญา พันแสน และ อมรวรรณ รังกูล

➜ **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา เปิดโลกเมียนมา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book)** 188

อรัญญิกา สอนพิมพ์ และ อรนุช ลิมตศิริ

➜ **Enhancing Vocabulary Acquisition and Retention: The Role of Spaced Repetition in Language Learning** 205

Panyanut Saksittanupab

➜ **The Influence of Business Simulation Game Experience on Students Perceived Learning Outcomes and Satisfaction** 216

Zhaoying Cai

➜ **แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก** 235

ณัฐชยา ศรีจอมขวัญ และ ธนัสถา โรจนตระกูล

➜ **แนวทางการพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น** 257

อรนุช เรียนชารี และ อัมพน ห่อนาค

➜ **การประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษา ด้วยกระบวนการ Action Learning เพื่อส่งเสริมสมรรถนะ ผู้นำทางการศึกษาและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1** 274

เป็นปลื้ม เซยชม

➜ **The Writing of Practical Guidebook for the Rhythm of Viola for Beethoven's Symphony No.5 in C Minor, Op.67 for First-Year Students at Sias University in Zhengzhou of Henan Province** 291

Wang Shuai and Thanyawat Sondhiratna

➜ **รูปแบบการจัดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาปัตยกรรมและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในขั้นตอนการออกแบบตามแนวคิดการออกแบบเชิงก่อกำเนิด** 299

เถารุย และ พิชัย สดภิบาล

➜ **การจัดการเชิงกลยุทธ์ทางธุรกิจที่ยั่งยืนสำหรับการประยุกต์ใช้รูปแบบลวดลายตกแต่งอาคารที่พักอาศัย ใน Shikumen เซี่ยงไฮ้** 313

ซัน โซงปิง และ พิชัย สดภิบาล

➜ **หลักการจัดการธุรกิจของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงสำหรับการจัดการองค์ความรู้ขององค์กรในยุคแห่งสื่อสมัยใหม่** 322

เซียง กวนฉวน, พิชัย สดภิบาล และ นรินทรา เคโช

➜ **แนวทางการปรับปรุงอาคารตามมาตรฐานอาคารเขียว กรณีศึกษาอาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น** 339

พิสิทธิ์ ถำวาปี และ ชูพงษ์ ทองคำสมุทร

บทความวิชาการ

➜ **"Hometown is Beijing" The Elements of Learning Peking Opera with the Style of Beijing Culture in Modern Songs** 356

Li Shuai and Chutasiri Yodwised

➜ **เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครองสำหรับเด็ก ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและหูหนวก** 362

ณัฐวิภา วาณิชย์เจริญ และ จิตต์ปกรณ์ พิชัยธนาภรณ์

➜ **การให้บริการของท่าอากาศยานยุคดิจิทัล** 376

เต็ม ชัยภูมิ, วรเดช จันทรศร, เพ็ญศรี ฉิรินัง และ อุดมวิทย์ ไชยสกุลเกียรติ

➜ **การให้บริการของท่าอากาศยานยุคดิจิทัล** 391

มิตรา แก้วทุ่ง, สุดารัตน์ อมรวิไลกุล และ ธนัสถา โรจนตระกูล

➜ **ความเป็นพลเมืองดิจิทัลในประเทศไทย** 406

ขวัญชนก อายุยืน, อุษา งามมีศรี และ สมใจ สืบเสาะ

➜ **The morality and educational significance of the traditional folk songs in Leibo County, Sichuan Province, China** 417

Wu Xiaodi and Panya Roongruang

➜ **The Advantages of Electronic Organ in Music Education in China** 427
Zhang Yaning and Warisara Rojanabut
➜ **Training book for children's choirs in China** 440
Guo Ge and Pariphon Dinlansagoon
➜ **The Chinese Piano Accompaniment Course and Teaching Materials** 451
Gao Chang and Kanit Sripaoraya
➜ **ปัญหาอุทกภัย : การสร้างความร่วมมือในการจัดการของชุมชน** 462
คมกริช กระแสร์สินธ์, พรรณนารา ติสันทา และ ธนัสถา โรจนตระกูล
➜ **Flute Teaching Curriculum in Music University in China** 476
Wu Yi and Prasert Khunthongchan
➜ **นวัตกรรมการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิตอลสำหรับภาครัฐ** 485
นวันวัจน์ แข่งขัน, นันทัชพร พงษ์โสภณ และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์
➜ **แนวทางการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร** 498
พันธนันท์ ถาวรศักดิ์, วรรณนิภา จีนท่าจันทร์ และ ธนัสถา โรจนตระกูล

ภาคผนวก 511

การบริหารจัดการป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคม เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน : ศึกษากรณี ป่าชุมชนบ้านปี้ ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่

Participatory community forest management between government and civil society to lead to sustainability : Case Study of Ban Pi Community Forest, Wiang Subdistrict, Chiang Kham District, Phayao Province and Ban Pong Community Forest, Ta Pha Mok Subdistrict, Long District, Phrae Province

วรพล ถังทอง และ ชนิดา จิตตรุทธะ

มหาวิทยาลัยรังสิต

Worapol Thangtong and Chanida Jittaruttha

Rangsit University, Thailand

Corresponding Author , E-mail : Jackt3@hotmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ศึกษาลักษณะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการเป็นป่าชุมชนต้นแบบ 2. ลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำชุมชนที่สร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับป่าชุมชนนำไปสู่ความยั่งยืนของป่าชุมชน 3. ลักษณะของทุนที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เพื่อความยั่งยืนของป่าชุมชน และ 4. ผลกระทบเชิงบวกในการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เกิดจากการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของพื้นที่ป่าชุมชน กลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ ป่าชุมชนบ้านปี้ หมู่ 1 และหมู่ 10 ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง หมู่ 3 ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่ เจาะจงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 กลุ่ม ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูลภาครัฐ จากกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จำนวน 14 คน และผู้ให้ข้อมูลภาคประชาสังคมจากชุมชน ทั้งหมด 30 คน จัดเก็บข้อมูลด้วยวิธีการศึกษาภาคสนาม (Field Research) โดยการเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ลักษณะการสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง โดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม (Moderator) เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่าง

* วันที่รับบทความ : 23 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 13 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 14 กันยายน 2566

Received: August 23, 2023; Revised: September 13, 2023; Accepted: September 14, 2023

กว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแนวทางหลัก การวิเคราะห์ข้อมูลขององค์ประกอบตัวแปร (Component analysis) จากกรอบแนวคิดเพื่อหาความสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบตัวแปร ด้านที่ 1 คือ กระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม องค์ประกอบตัวแปร ด้านที่ 2 คือ ภาวะผู้นำที่มีส่วนสำคัญในการที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ป่าชุมชน ด้านที่ 3 คือ รูปแบบทุนในการบริหารจัดการป่าชุมชน และองค์ประกอบตัวแปร ด้านที่ 4 คือ ผลกระทบเชิงบวกในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของพื้นที่ป่าชุมชน ผลการวิจัย พบว่า 1. การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ที่เกิดความสำเร็จในการเป็นชุมชนต้นแบบ ลักษณะการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 รูปแบบ คือ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจ 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 2. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำชุมชนที่สร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ นำไปสู่ความยั่งยืนของป่าชุมชน ลักษณะภาวะผู้นำที่มีคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ 3) การกระตุ้นทางปัญญา 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 3. ทุนที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อความยั่งยืนของป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ รูปแบบทุนในการบริหารจัดการป่าชุมชนมีอยู่ 5 ประเภท คือ 1) ทุนมนุษย์ 2) ทุนทางสังคม 3) ทุนทางธรรมชาติ 4) ทุนทางกายภาพ 5) ทุนทางการเงิน 4. ผลกระทบเชิงบวกในการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เกิดจากการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ พบว่าผลกระทบเชิงบวกในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของพื้นที่ป่าชุมชน ในมิติสำคัญ 4 เรื่อง คือ 1) ความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพพอดีกับการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ 2) การร่วมกันสร้างหลักประกันการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ระบบนิเวศ 3) การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืน 4) การร่วมกันสร้างหลักประกันระบบผลิตอาหาร ที่ยั่งยืนตามแนวทางเกษตรที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

คำสำคัญ : การบริหารจัดการป่าชุมชน; การมีส่วนร่วม; ภาครัฐ; ภาคประชาสังคม; ความยั่งยืน

Abstract

The objective of this research was to study: 1. Study the characteristics of participatory management between the government and civil society to contribute to the sustainability of Ban Pi Community Forest. Chiang Kham District, Phayao Province, and Ban Pong Community Forest, Long District, Phrae Province, which has resulted in success in becoming a model community forest. 2. Transformational leadership characteristics of community leaders who make a difference to community forests lead to the sustainability of community forests. 3. Characteristics of capital affecting the success of participatory management for the sustainability of community forests, and 4. Positive impacts on sustainable

development resulting from participatory community management of community forest areas. The specific sample is Ban Pi Community Forest. Moo 1 and Moo 10, Wiang Sub-district, Chiang Kham District, Phayao Province and Ban Pong Community Forest Moo 3, Ta Pha Mok Subdistrict, Long District, Phrae Province Specific groups of informants consist of government informants. A total of 14 people from the Department of Forestry, Ministry of Natural Resources and Environment and 30 civil society informants from the community collected data using field research methods by collecting data by means of in-depth interviews and focus groups. Use qualitative research methodology as the main guideline. Component analysis from the conceptual framework to find relationships in 4 aspects: Variable elements Aspect 1 is the process of participation between the government and civil society. The second variable element is that plays an important role in creating change in the community forest area. Aspect 3 is the capital model for community forest management and variable elements. Aspect 4 is the positive impact on sustainable development of community forest areas

The results of the research were as follows: 1. Participatory management between the government and civil society to contribute to the sustainability of Ban Pi Community Forest. Chiang Kham District, Phayao Province, and Ban Pong Community Forest, Long District, Phrae Province, where success in becoming a model community. There are 4 types of participation: 1) participation in decision-making, 2) participation in operations, 3) participation in utilization, 4) participation in evaluation. 2. Transformational leadership of community leaders who make a difference in Ban Pi Community Forest, Chiang Kham District, Phayao Province and Ban Pong Community Forest, Long District, Phrae Province Contribute to the sustainability of community forests Leadership traits with 4 key attributes: 1) ideological influence, 2) motivation, 3) intellectual stimulation, 4) consideration of individuality, 3. capital that affects the success of participatory management for the sustainability of Ban Pi Community Forest. Chiang Kham District, Phayao Province, and Ban Pong Community Forest, Long District, Phrae Province. There are 5 types of capital in community forest management: 1) human capital, 2) social capital, 3) natural capital, 4) physical capital, 5) financial capital, 4. Positive impact on sustainable development caused by participatory community management of Ban Pi Community Forest. Chiang Kham District, Phayao Province, and Ban Pong Community Forest, Long District, Phrae Province, found that the positive impact on sustainable development of community forest areas. There are 4 key dimensions: 1) cooperation in the efficient use of resources to achieve the desired goals, 2) jointly ensuring conservation, restoration and use of ecosystems, 3) participation in sustainable community forest management, and 4) jointly ensuring sustainable food production systems in accordance with agricultural practices that do not affect the environment.

Keywords: Community Forest Management; Participation; Public Sector; Civil Society; Sustainability

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ มีพื้นที่ป่าเป็นจำนวนมาก ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักมาเป็นเวลาช้านาน โดยได้ถือครองที่ดินเป็นพักอาศัยของตนเองและพื้นที่ทำการเกษตรกรรมเรื่อยมา จนกระทั่งรัฐบาลได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองป่าตั้งแต่ปี พ.ศ.2481 เป็นต้นมา การบริหารจัดการภาครัฐแบบเดิมที่ให้ความสำคัญกับระบบราชการที่เต็มไปด้วยระเบียบ ซึ่งภาครัฐเป็นผู้มีบาทบาทแต่เพียงฝ่ายเดียว และไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพราะฉะนั้นความร่วมมือระหว่างองค์การเป็นทางเลือกที่สำคัญภายใต้สถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้การจัดทำบริการสาธารณะและการแก้ไขปัญหาให้ประชาชนได้ตามความต้องการในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด Cohen and Uphoff (1981) เห็นว่า การมีส่วนร่วมเป็นการที่สมาชิกของชุมชนต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2) การมีส่วนร่วมเสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ ซึ่งประเทศไทยดำเนินนโยบายการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการบริหารจัดการภาครัฐในการขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องและมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น การบริหารจัดการป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม นอกจากเป็นการประสานผลประโยชน์ร่วมกันในการดูแลอนุรักษ์ รักษาฟื้นฟูพันธุ์พืช สัตว์ป่า แหล่งน้ำ และสรรพสิ่งในธรรมชาติที่เป็นระบบนิเวศทั้งหมดจนก่อให้เกิดความสำเร็จในชุมชนแล้วนั้น วิถีชีวิตของชุมชนจะพัฒนาและยั่งยืนได้ก็ต่อเมื่อชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้นั้น The Department for International Development (DFID, 1999) ได้อธิบายไว้ว่ากิจกรรม ความสามารถ และสินทรัพย์ที่มนุษย์ใช้ดำรงชีพตามปกติ เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งจำเป็นและความมั่นคงในการดำรงชีพจะต้องเน้นความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนที่มนุษย์มีอยู่และวิธีการที่มนุษย์เลือกใช้ต้นทุนเหล่านั้นเพื่อความอยู่รอดของตนเอง ซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่จะนำเสนอ 5 ปัจจัย ได้แก่ บริบทความอ่อนแอหรือความเปราะบาง อันเป็นภาวะที่เกิดขึ้นและส่งผลกระทบโดยตรงต่อสินทรัพย์และแนวทางการดำรงชีพ องค์ประกอบที่ 2 คือ ทุนในการดำรงชีพ หรือเป็นต้นทุนที่มนุษย์นำมาใช้ในการดำรงชีพ ทุนทางธรรมชาติ ทุนทางการเงิน ทุนทางกายภาพ และทุนทางสังคม องค์ประกอบที่ 3 คือการเปลี่ยนผ่านโครงสร้างและกระบวนการ ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงที่ทำให้เกิดความอ่อนแอ องค์ประกอบที่ 4 คือ กลยุทธ์การดำรงชีพ หมายถึง ทางเลือกหรือโอกาสที่มนุษย์ใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีพ ซึ่งจะมีลักษณะของความหลากหลาย ตามลักษณะพื้นที่ภูมิประเทศพลวัต และความเชื่อมโยง สำหรับองค์ประกอบที่ 5 คือ ผลลัพธ์การดำรงชีพ ซึ่งเป็นตัวชี้วัดการดำรงชีพได้แก่ รายได้ที่เพิ่มขึ้น การเพิ่มความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น การลดความอ่อนแอ การเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร และความยั่งยืนในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติ

การพัฒนาที่ยั่งยืน คือ แนวทางการพัฒนาที่ตอบสนองความต้องการของคนรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ลิดรอนความสามารถในการตอบสนอง ความต้องการของคนรุ่นหลัง โดยการบรรลุการพัฒนาที่ยั่งยืน มีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ การเติบโตทางเศรษฐกิจ ความครอบคลุมทางสังคม และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม โดยมีเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) 17 เป้าหมาย ประกอบไปด้วย 169 เป้าหมายย่อย (SDG Targets) ที่มีความเป็นสากล เชื่อมโยงและเกื้อหนุนกัน ตามปัจจัยที่เชื่อมโยงกันใน 5 มิติ (5P) ได้แก่ (1) การพัฒนาคน (People) ให้ความสำคัญกับการขจัดปัญหาความยากจนและความหิวโหย และลดความเหลื่อมล้ำ ในสังคม (2) สิ่งแวดล้อม (Planet) ให้ความสำคัญกับการปกป้องและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศเพื่อพลเมืองโลกรุ่นต่อไป (3) เศรษฐกิจและความมั่งคั่ง (Prosperity) ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ที่ดีและสอดคล้องกับธรรมชาติ (4) สันติภาพและความยุติธรรม (Peace) ยึดหลักการอยู่ร่วมกันอย่างสันติ มีสังคมที่สงบสุข และไม่แบ่งแยก และ (5) ความเป็นหุ้นส่วนการพัฒนา (Partnership) ความร่วมมือของทุกภาคส่วนในการขับเคลื่อนวาระการพัฒนาที่ยั่งยืน

ในการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย มีลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบสูง มีพื้นป่าและทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ อีกทั้งยังมีชุมชนอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก สืบทอดมากจากรุ่นสู่รุ่น จนเกิดเป็นป่าชุมชนขึ้น โดยมีชุมชนที่มีการบริหารจัดการป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน มีการบริหารจัดการชุมชนอย่างเป็นระบบ ชุมชนมีส่วนร่วมและมีความเข้มแข็ง พึ่งพิงจากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างยั่งยืน ตลอดจนการอนุรักษ์พลังงานอย่างรู้คุณค่า เพื่อเป็นต้นแบบในการดูแลป่าชุมชน ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมอื่น โดยชุมชนแรกคือ ชุมชมบ้านปี้ หมู่ 1 และหมู่ 10 ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ ประจำปี 2562 พร้อมพระราชทานถ้วยรางวัลจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นต้น (สำนักบริหารการปกครองท้องที่, 2563) ป่าชุมชนที่สอง ได้แก่ ชุมชนบ้านปง หมู่ 3 ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ได้รับการยอมรับจากหน่วยต่างๆ อาทิเช่น รางวัลชนะเลิศการประกวด ชุมชนปลอดขยะ ระดับตำบล ปี พ.ศ.2559, รางวัลชนะเลิศบ้านสวยเมืองสุข ระดับจังหวัด พ.ศ.2560 จากกรมการ ปกครอง, รางวัลชนะเลิศอันดับ 2 หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2562 จากสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดแพร่, รางวัลชนะเลิศระดับประเทศ โครงการ“คนรักษ์ป่า ป่าชุมชน” โดยกรมป่าไม้ร่วมกับบริษัท ผลิตไฟฟ้าราชบุรีโฮลดิ้ง จำกัด มหาชน ได้รับรางวัลชนะเลิศระดับประเทศ ประจำปี 2563 พร้อมพระราชทานถ้วยรางวัลจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นต้น (สำนักบริหารการปกครองท้องที่, 2563)

ด้วยเหตุดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาว่า การบริหารจัดการป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของป่าชุมชนบ้านปี้ ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่นั้นมีลักษณะอย่างไร ทั้งในด้านของกิจกรรมการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วม ซึ่งผู้ศึกษาอาศัยฐานคิดของ Cohen and Uphoff (1981) ที่ว่าการมีส่วนร่วมขององค์การต่างๆนั้น ต้องเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องใน 4 รูปแบบ คือ 1. การมีส่วนร่วมการตัดสินใจว่าควรทำอะไรและทำอย่างไร 2. การมีส่วนร่วม

เสียสละในการพัฒนา รวมทั้งลงมือปฏิบัติตามที่ได้ตัดสินใจ 3. การมีส่วนร่วมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ ประกอบกับวิถีชีวิตของชุมชนจะพัฒนาและยั่งยืนได้ก็ต่อเมื่อชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ และสามารถแก้ไขปัญหาที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้นั้น ศึกษาได้ใช้แนวของ The Department for International Development : DFID (Carney et al., 1999) ได้อธิบายไว้ว่า ชุมชนจะต้องมีเรื่องต้นทุนพื้นฐาน 5 ประเภท ได้แก่ ทุนทางธรรมชาติ (Natural Capital) หมายถึง ทรัพยากรธรรมชาติเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิต , ทุนทางกายภาพ (Physical Capital) หมายถึง โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตที่ยั่งยืน , ทุนทางการเงิน (Financial Capital) หมายถึง โอกาสในการหารายได้ในรูปแบบกลุ่มปัจเจกบุคคล , ทุนมนุษย์ (Human Capital) หมายถึง ทักษะ ความรู้ ความชำนาญด้านต่างๆและสุขภาพ ที่ดี และทุนทางสังคม (Social Capital) หมายถึง วัฒนธรรม การจัดตั้งกลุ่มต่างๆ ที่มีเครือข่ายเชื่อมโยงกันและผู้ศึกษาได้ใช้แนวของ Bass & Avolio (1994) ภาวะผู้นำมีส่วนสำคัญในการที่จะทำให้กิจกรรมของกลุ่มดำเนินไปสู่ ป้าหมายและประสบความสำเร็จ โดยผ่านองค์ประกอบพฤติกรรมของผู้นำที่มีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4 ประการ คือ 1.การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ 2.การสร้างแรงบันดาลใจ 3. การกระตุ้นทางปัญญา 4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมในการดำเนินการร่วมกันระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคมและองค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ครบถ้วน ส่งผลไปสู่รูปแบบการบริหารจัดการชุมชนแบบส่วนร่วมและยั่งยืนในพื้นที่ป่าชุมชน ผู้ศึกษาได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีของ Sustainable Development Goals (SDGs) แล้วนำมาสังเคราะห์ดังนี้ ร่วมกันดำเนินการการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพให้พอดีกับการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ, ร่วมกันสร้างหลักประกันการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ระบบนิเวศ , มีส่วนร่วมการบริหารจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืน, ร่วมกันสร้างหลักประกันระบบผลิตอาหารที่ยั่งยืนตามแนวทางเกษตรไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ยั่งยืน เพื่อจะได้เป็นการถอดบทเรียนความสำเร็จของกรณีศึกษา และเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของภาครัฐ และภาคประชาสังคมเพื่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกในพื้นที่ป่าของชุมชนในที่อื่นๆ ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาลักษณะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และ ป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ที่ทำให้เกิดความสำเร็จในการเป็นป่าชุมชนต้นแบบ

2. เพื่อศึกษาลักษณะภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำชุมชนที่สร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ที่นำไปสู่ความยั่งยืนของป่าชุมชน

3. เพื่อศึกษาลักษณะของทุนที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม เพื่อความยั่งยืนของป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่

4. เพื่อศึกษาผลกระทบเชิงบวกในการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เกิดจากการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของพื้นที่ป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่

ระเบียบวิธีการวิจัย

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. ป่าชุมชนบ้านปี้ หมู่ 1 และหมู่ 10 ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

กลุ่มที่ 1 ภาครัฐ จากกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการป่าชุมชนจังหวัดพะเยา จำนวน 7 ท่าน

กลุ่มที่ 2 ภาคประชาสังคมจากชุมชนบ้านปี้ หมู่ 1 และหมู่ 10 ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำนวน 7 ท่าน

2. ป่าชุมชนบ้านปง หมู่ 3 ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่

กลุ่มที่ 1 ภาครัฐ จากกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและคณะกรรมการป่าชุมชนจังหวัดแพร่ จำนวน 7 ท่าน

กลุ่มที่ 2 ภาคประชาสังคมป่าชุมชนบ้านปง หมู่ 3 ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 7 ท่าน

เครื่องมือการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลจากเอกสาร โดยศึกษาค้นคว้าเอกสารหลายประเภท ได้แก่ วิเคราะห์จากโครงการจัดตั้งป่าชุมชน ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน ข้อมูลแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 (พ.ศ.2561-2580) แผนปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แนวทางเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) แผนพัฒนาการเอกสารเกี่ยวกับป่าชุมชน และเอกสารข้อมูลพื้นที่ของชุมชน เป็นต้น เอกสารเกี่ยวกับแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องในการศึกษา รายงานที่ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องที่เกี่ยวข้อง

2. ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยมีการระบุกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 2 กลุ่ม ดังนี้

2.1 ป่าชุมชนบ้านปี้ หมู่ 1 และหมู่ 10 ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

กลุ่มที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลภาครัฐ จากกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการป่าชุมชนจังหวัดพะเยา จำนวน 7 ท่าน

กลุ่มที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลภาคประชาสังคมจากชุมชนบ้านปี้ หมู่ 1 และหมู่ 10 ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำนวน 7 ท่าน

2.2 ป่าชุมชนบ้านปง หมู่ 3 ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่

กลุ่มที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลภาครัฐ จากกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการป่าชุมชนจังหวัดแพร่ จำนวน 7 ท่าน

กลุ่มที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลภาคประชาสังคมป่าชุมชนบ้านปง หมู่ 3 ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 7 ท่าน

3. ข้อมูลจากการการสนทนากลุ่ม ลักษณะการสัมภาษณ์ในการรวบรวมข้อมูลจากการสนทนากับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลในประเด็นปัญหาที่เฉพาะเจาะจง โดยมีผู้ดำเนินการสนทนากลุ่ม เป็นผู้คอยจุดประเด็นในการสนทนา เพื่อชักจูงให้กลุ่มเกิดแนวคิดและแสดงความคิดเห็นต่อประเด็นหรือแนวทางการสนทนาอย่างกว้างขวางละเอียดลึกซึ้ง โดยมีผู้เข้าร่วมสนทนาในแต่ละกลุ่ม ดังนี้

3.1 ตัวแทนชุมชนบ้านปี้หมู่ 1 และหมู่ 10 ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำนวน 8 ท่าน

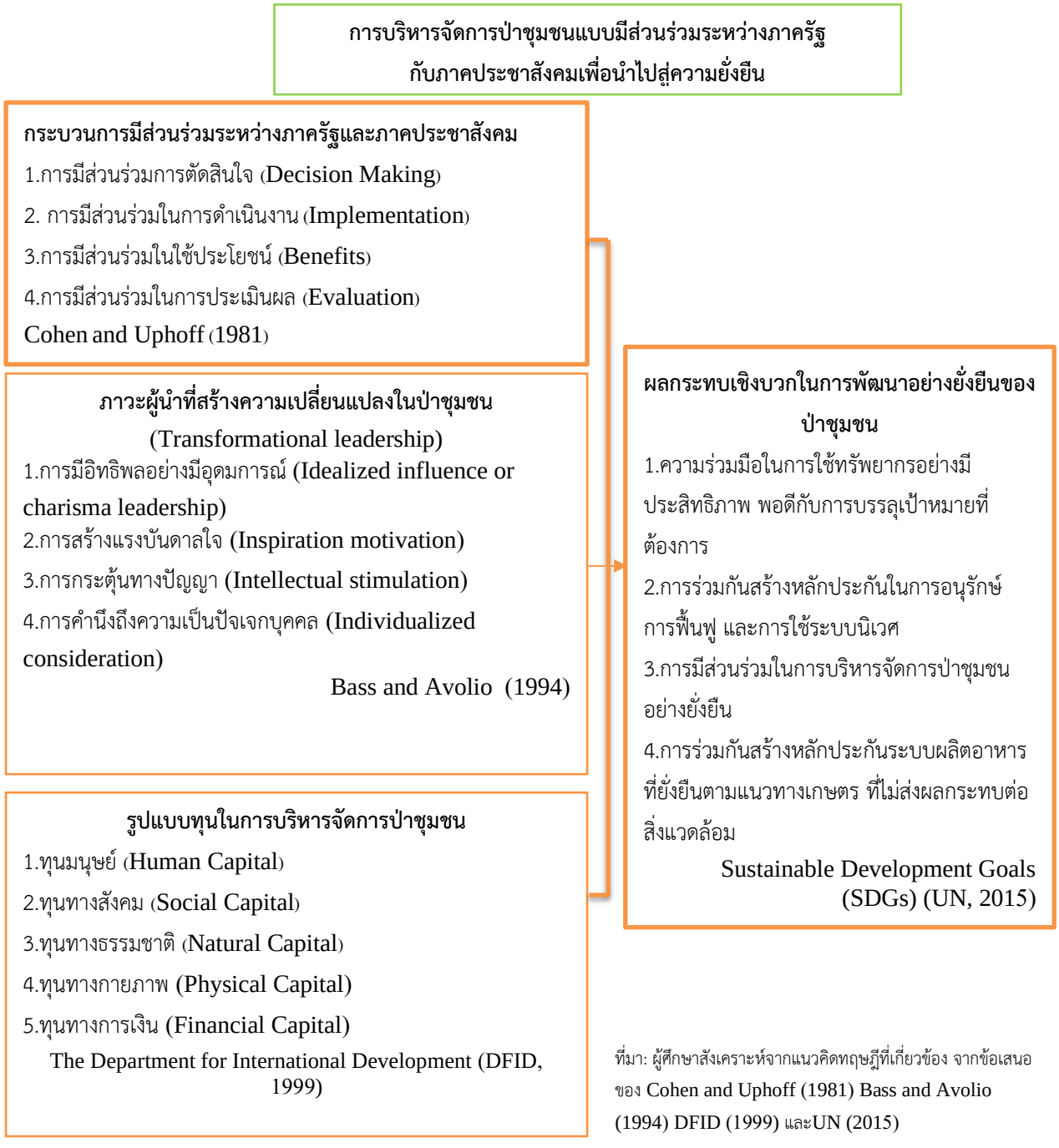
3.2 ตัวแทนชุมชนบ้านปง หมู่ 3 ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่ จำนวน 8 ท่าน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนการวิเคราะห์ข้อมูล จะเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ศึกษาจากเอกสารและการศึกษาภาคสนาม ด้วยการวิเคราะห์ข้อมูลขององค์ประกอบตัวแปร (Component analysis) จากกรอบแนวคิดเพื่อหาความสัมพันธ์ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ องค์ประกอบตัวแปร ด้านที่ 1 คือ กระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม องค์ประกอบตัวแปร ด้านที่ 2 คือ ภาวะผู้นำที่มีส่วนสำคัญในการที่จะสร้างความเปลี่ยนแปลงในพื้นที่ป่าชุมชน ด้านที่ 3 คือ รูปแบบทุนในการบริหารจัดการป่าชุมชน และองค์ประกอบตัวแปร ด้านที่ 4 คือ ผลกระทบเชิงบวกในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของพื้นที่ป่าชุมชน จากนั้นผู้ศึกษาจะนำข้อค้นพบในศึกษากรณีทั้ง 2 แห่ง ที่ได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบ (comparative analysis) อภิปรายผล เชื่อมโยงกับกรอบแนวคิด ทฤษฎี และผลการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอผลการศึกษาในภาพรวม รวมทั้งข้อเสนอแนะต่อไป

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง การบริหารจัดการป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคมเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืน : ศึกษากรณี ป่าชุมชนบ้านปี้ ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ผู้ศึกษาได้อาศัยกรอบแนวคิดที่สังเคราะห์ได้จากการทบทวนวรรณกรรมดังแสดงในภาพ

ที่มา: ผู้ศึกษาสังเคราะห์จากแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง จากข้อเสนอของ Cohen and Uphoff (1981) Bass and Avolio (1994) DFID (1999) และUN (2015)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมเพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนของป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ที่เกิดความสำเร็จในการเป็นชุมชนต้นแบบ พบว่า ลักษณะการมีส่วนร่วมประกอบด้วย 4 รูปแบบ คือ 1) การมีส่วนร่วมการตัดสินใจ ภาครัฐมีส่วนร่วมกำหนดเป็นโยบายการหรือแนวทางการทำงานใช้กับพื้นที่ป่าชุมชนทั้งหมด ซึ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม แบ่งการทำงานตามสายบังคับบัญชาและกลุ่มงาน ภาคประชาสังคมของชุมชนต้นแบบทั้งสองแห่งมีการแบ่งเป็นชุมชนย่อยและมอบหมายงานกันภายในชุมชน มีส่วนร่วมในระดับชุมชน ซึ่งมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนเกี่ยวกับป่าชุมชน ได้เล็งเห็นความสำคัญของป่าไม้ เป็นทุนเดิมอยู่แล้ว เนื่องจากในอดีตที่ผ่านคนในชุมชนได้ใช้ทรัพยากรจากป่ามาอย่างต่อเนื่องและไม่มีการทดแทนจนทำให้เกิดผลกระทบต่อพื้นที่ป่าอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงได้มีการประชุมหมู่บ้านเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว และได้มีมติจะร่วมกันฟื้นฟู อนุรักษ์พื้นที่ป่า เป็นภาคขับเคลื่อนเป็นหลักจากที่ได้มีส่วนรวมในหารือ ประชุมการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งในการดำเนินการภายในระดับชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชนบ้านปงจะกำกับดูแล รวมถึงการดำเนินการในภาพรวมของป่าชุมชน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ภาครัฐมีส่วนร่วมดำเนินการโดยส่วนภูมิภาคได้ถอดบทเรียนที่เกิดขึ้นนำมาวิเคราะห์ในเชิงวิชาการแล้วรายงานผลไปที่ส่วนกลาง เพื่อแก้ปัญหาร่วมกับชุมชน การทำงานของภาครัฐจะเป็นลักษณะตามสายการบังคับบัญชา ลักษณะจากบนลงล่าง ภาคประชาสังคมเป็นภาคขับเคลื่อนหลักจากที่ได้มีส่วนรวมในหารือ ประชุมการออกกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ซึ่งในการดำเนินการภายในระดับชุมชน คณะกรรมการป่าชุมชนบ้านปงจะกำกับ ดูแล รวมถึงการดำเนินการในภาพรวมของป่าชุมชน โดยร่วมกันใช้แนวคิดวิถีพอเพียงเป็นแนวคิดหลักในการอนุรักษ์และจัดการทรัพยากรในพื้นที่ป่าชุมชน โดยมองว่าคนกับป่าและสิ่งแวดล้อมไม่สามารถแยกป่าออกจากวิถีชีวิตของคนในชุมชนได้ 3) การมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ ภาครัฐได้ร่วมการอนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าและทำระบบนิเวศให้อุดมสมบูรณ์ ชุมชนได้ใช้ประโยชน์และมีการทดแทน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางอ้อมของภาครัฐในแง่ประโยชน์สาธารณะ ภาคประชาสังคมชุมชนได้ใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนในการดำรงชีวิตประจำวัน โดยมีน้ำในการทำการเกษตร ชุมชนมีไม้ฟืนในการหุงอาหาร หน่อไม้ เห็ด สมุนไพร และน้ำผึ้งป่า ซึ่งได้นำรูปแบบการปลูกป่า 3 อย่าง แต่ให้ประโยชน์ 4 อย่าง มีการแบ่งพื้นที่ป่าชุมชนออกเป็น 3 ส่วน เพื่อหมุนในการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนและให้ระบบนิเวศได้มีการฟื้นตัวสำหรับการใช้ประโยชน์ในระยะยาว 4) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ภาครัฐดำเนินการต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้งป่าชุมชน แต่เดิมสำนักงานจัดการป่าชุมชนกรมป่าไม้กำหนดไว้ 5 ปี ภายหลังได้ปรับแก้ไขระยะเวลาประเมินเป็น 10 ปี โดยผ่านคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัด ภาคประชาสังคม เมื่อครบรอบประเมินเพื่อต่ออายุใบอนุญาตจัดตั้งป่าชุมชนมีช่วงระยะเวลาครบรอบประเมิน 10 ปี และกิจกรรมด้านอื่นๆ ภายในระดับชุมชนไม่มีการประเมินผลที่เป็นรูปธรรม แต่จะมีในลักษณะพูดคุย เสนอแนะและปัญหา ต่างๆ ผ่านการประชุม

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้นำชุมชนที่สร้างความเปลี่ยนแปลงให้กับป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ นำไปสู่ความยั่งยืนของป่าชุมชน พบว่า ลักษณะภาวะผู้นำที่มีคุณลักษณะสำคัญ 4 ประการ คือ 1) การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ โดยประธานคณะกรรมการป่าชุมชน เป็นแกนนำการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่า ซึ่งมีแผนการดำเนินที่ชัดเจนโดยเริ่มจากการประชาสัมพันธ์ในคนในชุมชนได้เข้าใจถึงทิศทางของชุมชน และสำรวจพันธ์ไม้ต่างๆที่อยู่ป่าชุมชนกับคนในชุมชนทำให้ได้เห็นถึงความสำคัญของระบบนิเวศ และมีวิธีการสื่อสารให้ชุมชนเข้าใจถึงเป้าหมายและวิธีการทำงานไปสู่ความสำเร็จ ลงมือทำเป็นแบบอย่างมีผลทำให้คนในชุมชนไม่สามารถนิ่งนอนใจและลงมือทำตามจนประสบความสำเร็จ 2) การสร้างแรงบันดาลใจ ได้ปลูกจิตสำนึกในความเป็นเจ้าของร่วมกันในการจัดการป่าชุมชน และลงมือปฏิบัติให้เห็นผลเชิงประจักษ์ สื่อสารทำความเข้าใจกับชุมชนอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับทำให้ดูเป็นแบบอย่าง เช่น การรณรงค์ให้ชุมชนมีการคัดแยกขยะและลดขยะในชุมชน ซึ่งในช่วงแรกชุมชนไม่ได้ให้ความร่วมมือ ท่านได้ลงมือทำให้เห็นเป็นแบบอย่าง และทำอย่างสม่ำเสมอจนชุมชนยอมรับ 3) การกระตุ้นทางปัญญา เปิดโอกาสให้ซักถามข้อสงสัยหรือข้อเสนอแนะ การเสนอผลิตภัณฑ์แบบใหม่ และนวัตกรรม สามารถเสนอได้ หากเป็นประโยชน์ต่อชุมชนก็จะมีนำไปสู่การดำเนินจัดหาหรือลงมือปฏิบัติ และสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือต่างๆ มาอำนวยความสะดวกในออกการผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มมูลให้กับผลิตภัณฑ์ 4) การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล รับฟังข้อเสนอ ปัญหาอุปสรรคต่างๆ ครั้งและพร้อมชี้แจง ทำความเข้าใจ ถ้าต้องมีการลงประชามติเรื่องใดเรื่องก็ใช้หลักประชาธิปไตย แต่ก็จะไม่มองข้ามเสียงส่วนน้อย

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 ทุนที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อความยั่งยืนของป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ พบว่า รูปแบบทุนในการบริหารจัดการป่าชุมชนมีอยู่ 5 ประเภท คือ 1) ทุนมนุษย์ ผู้นำ ปราชญ์ชาวบ้าน สถาบันศาสนา มีบุคลากรที่มีทักษะ ความเชี่ยวชาญของแต่ละคน ซึ่งมีส่วนช่วยให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวกับป่าชุมชนและได้มีการทอดองค์ความรู้เรื่องของการอนุรักษ์ป่า จากผู้นำปัจจุบันไปยังคนรุ่นใหม่ผ่านโรงเรียน และกระตุ้นให้คนในชุมชนอยากเรียนรู้ ดูแลป่าชุมชนมีความอุดมสมบูรณ์ และยังสามารถในด้านการบริหารจัดการภายในชุมชน 2) ทุนทางสังคม แนวคิดการดำเนินงานการระเบิดจากภายใน หมายถึง เริ่มจากชุมชนบริหารจัดการกันเองก่อน เกิดจากความต้องการร่วมกันในการพัฒนาชุมชนมีการกำหนดแผนไปทิศทางเดียวกัน และตั้งกฎ ระเบียบการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนร่วมกัน และได้รับความวางใจจากชุมชนมีลักษณะการสร้างการทำงานแบบเครือข่ายให้แต่ละกลุ่มทำงานเชื่อมโยงกันและเป็นเชื่อมต่อกับคนในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานเกี่ยวกับป่าชุมชน 3) ทุนทางธรรมชาติ มีความอุดมสมบูรณ์และหลากหลายทางชีวภาพ มีต้นไม้นานาชนิด พืชสมุนไพร อ่างเก็บน้ำ มีการดำเนินการฟื้นฟู ปลูกต้นไม้ทดแทน อีกทั้งมีการตั้งกฎ ระเบียบการเข้าใช้พื้นที่ป่า ระบบนิเวศและทรัพยากรธรรมชาติก็กลับมาอุดมสมบูรณ์ และรังผึ้งซึ่งสร้างรายได้ให้กับชุมชน และยังเส้นทางศึกษาธรรมชาติให้

เด็กเยาวชนและนักท่องเที่ยว 4) ทุนทางกายภาพ มีวัตถุดิบจากป่าชุมชนหรือพื้นที่ใกล้เคียง มีผลิตภัณฑ์ที่ส่งออกไปสู่ภายนอกโดยใช้การขนส่งทางรถยนต์และยังมีแหล่งน้ำที่อุดมสมบูรณ์จากการทำฝ่ายต้นน้ำและฝ่ายชะลอน้ำเพื่อใช้ในครัวเรือนและทำการเกษตร มีเส้นทางศึกษาธรรมชาติ เส้นการขนส่งสินค้าภายในชุมชนมีช่องทางเดียวทางรถยนต์ 5) ทุนทางการเงิน ในระยะเริ่มของจัดตั้งป่าชุมชนได้รับการสนับสนุนงบประมาณ จำนวนเงิน 70,000 บาท และมีงบสนับสนุนจากหน่วยงานต่างๆ และจัดตั้งกองทุนต่างๆ ภายในชุมชนที่เพื่อเป็นการช่วยเหลือและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน

ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 ผลกระทบเชิงบวกในการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เกิดจากการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ พบว่า ผลกระทบเชิงบวกในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของพื้นที่ป่าชุมชน ในมิติสำคัญ 4 เรื่อง คือ 1) ความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพพอดีกับการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ ภาครัฐมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการกำหนดแนวทางการเข้าใช้ประโยชน์จากป่าชุมชนของชุมชนบ้านปี้ การประชุมร่วมกันปรึกษาหารือผ่านคณะกรรมการป่าชุมชน และภาคประชาสังคมโดยชุมชนต้นแบบมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการป่าชุมชนด้านการใช้ประโยชน์ โดยชุมชน เพื่อชุมชน ร่วมกันรักษาป่าให้อุดมสมบูรณ์ควบคู่กับการสร้างรายได้มุ่งเน้นการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่ามีความยั่งยืน 2) การร่วมกันสร้างหลักประกันการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ระบบนิเวศ ภาครัฐได้ให้ความสำคัญ อันเป็นพื้นฐานของการจัดตั้งป่าชุมชน นอกจากประโยชน์ในการเพิ่มพูนป่าไม้และเกื้อกูลสภาพแวดล้อมให้เกิดความสมดุล ภาคประชาสังคมมีการกำหนดกฎเกณฑ์การใช้สารเคมีในเขตป่าชุมชน แต่ในส่วนของพื้นที่ทำการเกษตรของชาวบ้าน เป็นสิทธิส่วนบุคคลในการเลือกใช้หรือไม่ใช้สารเคมีต่างๆ และครัวเรือนมีการคัดแยกขยะ และรณรงค์การใช้ถุงพลาสติก 3) การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืน ภาครัฐส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมตั้งแต่การกำหนดเป็นแผนโครงการขอจัดตั้งป่าชุมชนบ้านปี้ การวางแผนดำเนินงาน แนะนำด้านวิชาการ ภาคประชาสังคม ชุมชนร่วมกับภาครัฐทุกขั้นตอน ได้เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจภายในชุมชนในการจัดการทรัพยากรป่าไม้เพื่อการผลิตอย่างสมดุลและยั่งยืน การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการป่าไม้ การเกษตร และการอยู่อาศัยอย่างเหมาะสม คนในชุมชนช่วยกันดูแลรักษาเพื่อให้มีใช้ประโยชน์จากป่าได้ตลอดทั้งปี 4) การร่วมกันสร้างหลักประกันระบบผลิตอาหาร ที่ยั่งยืนตามแนวทางเกษตรที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ภาครัฐให้สิทธิชุมชนได้บริหารจัดการกันเอง ชุมชนถือเป็นรากฐานสำคัญในการอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรป่าไม้ทุกรูปแบบ เพราะชุมชนมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด ได้รับประโยชน์จากผลิตผลจากป่า ภาคประชาสังคมมีการจัดตั้งกลุ่มอาชีพหลายกลุ่ม ตามความถนัดของแต่ละคน เช่นกลุ่มน้ำผึ้งจะประมูลเป็นกลุ่ม เพื่อนำมาจำหน่ายทั้งภายในชุมชนเองและจำหน่ายภายนอก

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษา “การบริหารจัดการป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืนระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคม ศึกษากรณี ป่าชุมชนบ้านปี้ ตำบลเวียง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง ตำบลต้าผามอก อำเภอลอง จังหวัดแพร่” มีประเด็นที่น่าสนใจนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ลักษณะการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืนระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในพื้นที่ป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ที่เกิดความสำเร็จในการเป็นชุมชนต้นแบบของพื้นที่ป่าชุมชน ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจาก การที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ภายในชุมชน การดำเนินกิจกรรมของป่าชุมชน รวมถึงการระดมความคิด เริ่มจากระดับชุมชนจนไปสู่ระดับจังหวัด ผ่านเวทีสัมมนา การประชุม ลักษณะการใช้พื้นป่า โดยมีประธานคณะกรรมการป่าชุมชนจะนำมาชี้แจงในการประชุมคณะกรรมการและชาวบ้านภายในชุมชนประจำเดือน ลักษณะการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน เป็นการกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชน รวมถึงการตัดสินใจในการกำหนดเป้าหมาย กลวิธี ทรัพยากรที่ต้องใช้ ตลอดจนการติดตามประเมินผล ประกอบกับภาครัฐได้ปรับเปลี่ยนแนวทางการทำงานโดยเน้นการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคมที่รู้และเข้าใจระบบการทำงานของภาครัฐ การปรับตัวเข้าหาระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมในลักษณะของที่ปรึกษาค่อยให้คำแนะนำต่างๆ รวมทั้งสนับสนุนด้านวิชาการเข้ามาผนวกกับวิถีดั้งเดิมของชุมชน การออกกฎระเบียบข้อบังคับแนวทางการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรคต่างๆ โดยประสานงานกับคณะกรรมการหมู่บ้าน เพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการป่าชุมชนอย่างถูกต้อง พร้อมทั้งเป็นที่ปรึกษาในการวางแผนการดำเนินการต่างๆ ของชุมชน สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีกระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคม สอดคล้องกับอรุณี อินเทพ (2564) ได้ศึกษาแนวทางการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย พบว่า ชุมชนศรีดอนชัยมีกระบวนการมีส่วนร่วมจัดการท่องเที่ยวชุมชนครบทั้ง 4 ขั้นตอนได้แก่ 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผน รวมทั้งกำหนดทรัพยากรที่จะใช้ 2. การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน ประสานงาน ร่วมใช้แรงงานนการดำเนินกิจกรรม 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมและ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล แม้ยังเป็นเพียงการสังเกต และหารือในกลุ่มเพื่อปรับปรุงให้ดีขึ้น

2. ลักษณะภาวะผู้นำของผู้นำชุมชนที่สร้างความเปลี่ยนแปลงให้พื้นที่ป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และ ป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ ในการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมและนำไปสู่ผลกระทบบเชิงบวกในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของพื้นที่ป่าชุมชน ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจาก ผู้นำคือบุคคลที่เป็นมีอิทธิพลสูงสุดต่อชุมชน ที่ทำให้ชุมชนให้เกิดความรู้สึกร่วมเกี่ยวกับการการอนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าชุมชน ลักษณะของผู้นำของชุมชนต้นแบบนั้น สามารถจัดการกับความต้องการของชุมชนมีความหลากหลายได้ ดำเนินงานทำให้ชุมชนมองเห็นภาพความสำเร็จและได้ลงมือปฏิบัติให้เห็นเป็นแบบอย่าง พร้อมทั้งเปิดโอกาส

ให้ชุมชนให้แสดงความคิดเห็น เสนอสิ่งใหม่ๆที่เป็นประโยชน์ อีกทั้งมีความเป็นประชาธิปไตยในชุมชน โดยยึดหลักส่วนใหญ่แต่ไม่มองข้ามเสียงส่วนน้อย มีความรู้สึกไว้วางใจ มีผลทำให้ชุมชนเกิดการเปลี่ยนแปลงในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ช่วยกันดูแลรักษาป่าชุมชน และมีเป้าหมายร่วมกันจนนำไปสู่ประโยชน์ของชุมชนได้ สอดคล้องกับการศึกษาของปาณิสรา ตรัสศร (2559) ทำการศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการวิจัยพบว่า ระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการมีอิทธิพลอยางมีอุดมการณ์ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ตามลำดับ แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ คือ ผู้บริหารควรมีการปรึกษาหารือกับทุกฝ่ายเพื่อให้เกิดเป้าหมายที่เป็นทิศทางเดียวกัน ไม่ควรยึดถือตัวเองมากเกินไป การที่ผู้บริหารจะสั่งการสิ่งใดควรอยูบนความถูกต้องเหตุผล ความจำเป็นและความเป็นไปได้ของงานที่ทำ ควรยกยองชมเชย ให้กำลัง หรือให้รางวัลเมื่อมีผลงานที่เกิดกับองค์การเพื่อให้มีกาลังใจปฏิบัติงานต่อไป ถ้าทำงานใดไม่สำเร็จไม่ควรว่ากล่าวติเตียนต่อหน้าคนอื่น หรือในที่ประชุม ผู้บริหารควรส่งเสริมให้บุคลากรได้มีโอกาสเรียนต่อสูงขึ้น ควรสนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการทำงาน ควรกล้าตัดสินใจในการมอบหมายงาน ไม่ควรเกรงใจผู้อาวุโสกว่าเกินไป จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ควรศึกษาภูมิหลังของผู้ร่วมงานแต่ละคน ถึงความสามารถที่โดเด่น ความถนัด แล้วมอบหมายงานให้ตรงกับความรู้ ความสามารถผู้ปฏิบัติ รวมถึงการวางตัวเป็นกลางไม่เอนเอียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งที่มีผลประโยชน์ส่วนตัว

3. ลักษณะของทุนที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ พบว่ารูปแบบทุนในการบริหารจัดการป่าชุมชนมีอยู่5 ประเภท คือ 1. ทุนมนุษย์ 2. ทุนทางสังคม 3. ทุนทางธรรมชาติ 4. ทุนทางกายภาพ 5. ทุนทางการเงิน ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจาก ในการบริหารจัดการป่าชุมชนและทำให้กระบวนการมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐกับภาคประชาสังคมในป่าชุมชนให้มีความเข้มแข็งพึ่งพาตัวเองและยั่งยืนต้องมีทุนดังกล่าวครบทุกด้าน โดยผู้นำเป็นทั้งผู้ใหญ่บ้านและประธานคณะกรรมการป่าชุมชน มีภาวะผู้นำสูง จึงทำให้มีอิทธิพลต่อชุมชนในการทำให้ชุมชนมีส่วนร่วมกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน ประกอบกับการมีปราชญ์ชาวบ้าน การรักษาวิถีชุมชน และสถาบันทางศาสนาที่เข้มแข็งในการร่วมกันอนุรักษ์ ฟื้นฟูป่าชุมชนให้ระบบนิเวศที่สมบูรณ์ และยังมีการบริหารจัดการกองทุนในหมู่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นทุนหมุนเวียนในชุมชนและช่วยให้คนในชุมชนหนี้ลดลงอีกด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ อุไรวรรณ แมะบ้าน (2563) ได้ทำการศึกษา การบริหารจัดการทุนสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนในรูปแบบชุมชนพึ่งตนเอง กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือต อนบน ของประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า บริบทที่มีผลต่อการบริหารจัดการทุนทางสังคม ด้านสภาพทุนทางสังคมของชุมชนได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนสถาบัน ทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยด้าน

ทุนมนุษย์พบว่าหากผู้นำชุมชนทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เข้ามามีบทบาทในการขับเคลื่อนชุมชนอย่างจริงจังจะทำให้ชุมชนนั้นเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้ ซึ่งทุนมนุษย์เป็นหัวใจสำคัญในการขับเคลื่อนให้การพัฒนาบรรลุตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ โดยมีทุนทางสถาบันต่างๆ ในพื้นที่ เข้าเป็นภาคีเครือข่ายสร้างการมีส่วนร่วม การแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยอาศัยทุนทางวัฒนธรรมภูมิปัญญาเป็นองค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมที่มีอยู่ในชุมชน ซึ่งได้แก่ขนบธรรมเนียมประเพณีความเชื่อและสิ่งต่างๆ ที่เป็นอัตลักษณ์ของชุมชน ในการขับเคลื่อนการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้ชุมชนเข้มแข็งต้องอาศัยชุมชนเป็นหลักในการพัฒนามากกว่าอาศัยการช่วยเหลือจากภาครัฐ การใช้กลยุทธ์การบริหารจัดการทุนทางสังคมที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนในรูปแบบชุมชนพึ่งตนเองทาง

4. ผลกระทบเชิงบวกในการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เกิดจากการบริหารจัดการชุมชนแบบมีส่วนร่วมของพื้นที่ป่าชุมชนบ้านปี้ อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา และป่าชุมชนบ้านปง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ พบว่า ผลกระทบเชิงบวกในการพัฒนาอย่างยั่งยืนของพื้นที่ป่าชุมชนในมิติสำคัญ 4 เรื่อง คือ 1. ความร่วมมือในการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพพอดีกับการบรรลุเป้าหมายที่ต้องการ 2. การร่วมกันสร้างหลักประกันการอนุรักษ์ การฟื้นฟู และการใช้ระบบนิเวศ 3. การมีส่วนร่วมการบริหารจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืน 4. การร่วมกันสร้างหลักประกันระบบผลิตอาหาร ที่ยั่งยืนตามแนวทางเกษตรที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้เป็นผลสืบเนื่องจากความสำเร็จในการเป็นชุมชนต้นแบบของพื้นที่ป่าชุมชนนั้น เกิดจากกิจกรรมการดำเนินงานแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐและภาคประชาสังคมครบทั้งทุกมิติ การพัฒนาความรู้ที่ได้รับการส่งเสริมจากภาครัฐเป็นการเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน มีการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชน การรวมตัวของคนในชุมชนเป็นกลุ่มอาชีพ และดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ของชุมชนในรูปแบบที่หลากหลาย กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสงวน อนุรักษ์ ฟื้นฟู พัฒนา ใช้ประโยชน์และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการป่าชุมชนให้มีความยั่งยืน สอดคล้องกับการศึกษาของพรเทพ ศรีธนาธร (2552 : 74-91) ได้ทำการศึกษา การจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืนในการพัฒนาท้องถิ่น: การปฏิบัติของชุมชน ประชาชนการมีส่วนร่วมและความสำเร็จของการอนุรักษ์ป่า จากการศึกษาพบว่า ป่าชุมชนล้วนประสบกับวิกฤตจากการบุกรุกป่า สัมปทานการตัดไม้และสัมปทานหินแกรนิตจนกระทบต่อสภาพป่าไม้ ซึ่งชาวบ้านเรียนรู้จากประสบการณ์การตัดไม้ทำลายป่าและผลักดันให้ตนเองสร้างการเปลี่ยนแปลงตนเองเพื่อรักษาป่า ด้วยการขยายป่าไม้ของชุมชนมีส่วนร่วมในทศวรรษที่ผ่านมา ป่าชุมชนที่ประสบความสำเร็จได้ประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียงปรัชญาในชีวิต การทำงาน และการอนุรักษ์ป่าไม้ ระดับของการสมัครคือสังเกตได้ชัดเจนในไร่ดงและนครปอเปียงในที่สุดจะเห็นได้ว่าความสำเร็จของป่าชุมชนภาคเหนือไม่ขึ้นอยู่กับจำนวนป่าชุมชนที่มีอยู่ ค่อนข้างจะมีประสิทธิภาพแนวทางการจัดการที่กำหนดศักยภาพสู่ความสำเร็จเป็นป่าชุมชนแตกต่างกันในด้านที่ตั้ง ลักษณะป่าไม้ บรรทัดฐาน และวัฒนธรรม หาที่ตายตัวสูตรสำเร็จก็ทำไม่ได้ แนวทางการอนุรักษ์ที่แตกต่างกันของแต่ละคน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนาผลการวิจัยไปใช้

1.1 การใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ สำนักจัดการป่าชุมชน กรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน่วยกำหนดนโยบาย สนับสนุน กำกับติดตามผลการดำเนินงานตามนโยบาย สามารถนำผลการวิจัยไปออกแบบ พัฒนานโยบายในการบริหารจัดการป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืนของชุมชนที่เหมาะสมกับป่าชุมชนแต่ละพื้นที่ภายในประเทศไทย รวมถึงหน่วยผู้รับนโยบายมาปฏิบัติ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ประจำจังหวัดต่าง ๆ สามารถนำผลการวิจัยไปกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติแบบมีส่วนร่วมระหว่างภาครัฐ หน่วยงานราชการอื่นๆ และภาคประชาสังคมตามบริบทของแต่ละพื้นที่ได้

1.2 การใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย: 1. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ควรกำหนดให้การดำเนินงานนโยบายการบริหารจัดการป่าชุมชน ให้เฉพาะระดับพื้นที่ เพื่อที่การดำเนินงานตามนโยบายให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น 2. สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ประจำจังหวัดควรปรับปรุงระเบียบหรือกฎเกณฑ์ให้ตรงกับความเป็นจริงในระดับพื้นที่ เป็นระเบียบที่กำหนดขึ้นมาโดยเฉพาะของพื้นที่รวมถึงข้อยกเว้นที่แยกออกมาให้มีความชัดเจน การพัฒนาระบบตามติดตามผลการดำเนินงานภายในจังหวัดให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยบทบาทภาครัฐที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืนเป็นบริบทเฉพาะรายกรณี เพื่อเพิ่มทางเลือกที่เหมาะสมในการพัฒนาองค์กรทั้งทางด้านระบบบริหารจัดการของภาครัฐให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.2 ควรศึกษาวิจัยการบริหารจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืน โดยการใช้กระบวนการมีส่วนร่วมและจารีตประเพณีท้องถิ่น

เอกสารอ้างอิง

ปาณิสรา ตรัสศร. (2559). *ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์.* วิทยานิพนธ์ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์: บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

พรเทพ ศรีธนาธร. (2552). การจัดการป่าชุมชนอย่างยั่งยืนในการพัฒนาท้องถิ่น: การปฏิบัติของชุมชน ประชาชน การมีส่วนร่วมและความสำเร็จของการอนุรักษ์ป่า. *วารสารการจัดการป่าไม้.* 4 (8), 74-91.

สำนักงานปกครองท้องที่. (2563). ข้อมูลพื้นฐานการปกครองท้องที่. *ออนไลน์.* สืบค้น 23 มิถุนายน 2564. แหล่งที่มา: https://multi.dopa.go.th/pab/news/cate9.

อรุณี อินเทพ. (2564). *แนวทางการพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมเพื่อยกระดับการจัดการท่องเที่ยวชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนศรีดอนชัย อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย.* ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์และนโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรังสิต

ปทุมธานี.อุไรวรรณ แมะบ้าน. (2563). *การบริหารจัดการทุนทางสังคมเพื่อการพัฒนาชุมชนในรูปแบบชุมชนพึ่งตนเอง กรณีศึกษาในเขตพื้นที่ภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย.* ดุษฎีนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันรัฐประศาสนศาสตร์และนโยบายสาธารณะ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรังสิต ปทุมธานี.

Bass, B.M. & Avolio, B.J., (1994). *Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership*. (Thousand Oak: Sage).

Carney D, et al., (1999). *"Livelihood Approaches Compared" DFID*, London : UK.

Cohen, J.M., & Uphoff, N.T. (1981). *Rural Development Participation*: Concept And Measure for Project Design Implementation and Evaluation: Rural Development Committee Center for international Studies. New York : Cornell University Press.

The Department for International Development. (1999). *SUSTAINABLE LIVELIHOODS GUIDANCE SHEETS.*

The Application of Blended Learning in Drama Teaching in Sichuan Film and Television University of China

Xin Chen and Thanawan Phongsatha
Assumption University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: 385138484@qq.com

****

Abstract

The integration of online and offline teaching resources in blended learning creates a more flexible and diverse learning environment, facilitates personalized learning support, and fosters a deeper understanding and application of drama performance skills. In the context of university drama education, traditional teaching methods pose challenges in meeting both high-level learning needs (such as opportunities for students to apply, integrate, and synthesize their learning experiences throughout the process) and low-level learning needs (such as access to information, knowledge, and skills). With the advantages of blended learning, the research objectives aim to 1) examine the differences of the students' performance scores (Body Control, Imagination, and Action) before and after the blended learning in both the control and the treatment groups; and 2) determine the differences of the students' performance improvement scores (Body Control, Imagination, and Action) between the control and the treatment groups. The population of the research were students at Sichuan Film and Television University, China. A sample of 100 freshman students at Sichuan Film and Television University were purposively assigned to an experimental group receiving a 4-week blended learning intervention and a control group undergoing traditional face-to-face instruction. The quasi-experimental research design has been applied to compare the differences of students' drama performances, which included body control, imagination, and action. The scores of the performances were collected for the pre-and post-intervention using performance assessments. The t-test for independent means has been utilized to compare the performances between groups—control and experimental, while the t-test for dependent means has been tested to compare the performances within groups—pre-test and posttest of control group, as well as pre-test and posttest of the experimental group.

The results revealed that for the independent samples t-tests evidenced statistically significant improvements in imagination, body control, and action scores amongst the blended learning participants compared to the traditional teaching method. The students' improvement score showed the highest improvement over other scores. In summation, integration of online and in-person learning catalyzed gains in performance skills and knowledge acquisition. This investigation contributes empirically substantiated insights on blended learning in university dramatic arts curricula. Theoretical and practical implications are discussed.

Keywords: Blended learning, Drama performance, Learning outcomes.

*วันที่รับบทความ : 12 กันยายน 2566; วันแก้ไขบทความ 27 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 29 กันยายน 2566
Received: September 12, 2023; Revised: September 27, 2023; Accepted: September 29, 2023

Introduction

Drama performance education aims to cultivate students' artistic skills and foster their appreciation of dramatic arts. However, traditional face-to-face teaching methods have limitations in meeting diverse learning needs (Zhang et al., 2013: 23). With the advancement of educational technology, blended learning, integrating online and in-person instruction, provides new possibilities for drama performance teaching (Bai et al., 2011: 17). This study explores the effectiveness of implementing blended learning in drama performance instruction at the university level.

The blended learning model combines online self-study materials, multimedia resources, social platforms, and in-classroom guidance. This allows for flexible and personalized learning while providing interactive activities, skills training, and performance opportunities (Major, 2015: 27).

The study aims to address decreasing student engagement with conventional teaching methods in drama performance classrooms (Zhang et al., 2013: 15). It proposes blended learning can better meet modern educational challenges and individual needs through diverse content, flexible timing, personalized support and immediate feedback (Kearns, 2012: 198-208). This study analyzes the outcomes of blended learning including enhanced learner interest, improved teacher-student communication, learner performance and satisfaction (Nortvig et al., 2018: 51).

The unique contribution is the introduction and examination of blended learning in university-level drama performance teaching (Bai et al., 2011: 22). Despite recognized benefits of cultivating creativity, assessing learning outcomes poses challenges. This research thoroughly evaluates drama students' learning and skills development using blended learning's varied assessment tools. It provides insights into personalized instruction, modern educational demands, and learning outcomes evaluation in drama performance teaching.

The findings will benefit students, educational institutions, researchers and practitioners in drama education, and developers of educational technology. This timely study offers an innovative teaching model to enhance drama education quality and impact. It also promotes the advancement of online learning platforms. The significance lies in improving students' learning experiences, providing references for education reform, and fostering innovations in instructional technology.

Research Objectives

The research objectives have been formulated as follows.

1) To examine the differences of the students’ performance scores (Body Control, Imagination, and Action) before and after the blended learning has been employed in both the control and the treatment groups; and

2) To determine the differences of the students’ performance improvement scores (Body Control, Imagination, and Action) between the control (the traditional learning) and the treatment (the blended learning) groups.

Literature Review

Drama Performance Instruction in Higher Education

The instruction of drama performance in higher education institutions serves as a crucial component for cultivating actors and performing arts talents (Yu & Li, 2013: 66). As Hornbrook (1998: 129) explains, the traditional teaching method primarily focuses on cultivating students' performance skills through classroom teaching and practical exercises. However, the traditional approach does have certain limitations including restricted access to teaching resources, time constraints, and geographical limitations that constrain students to specific locations for their learning (Watson, 2008: 5). These restrictions can limit the breadth of resources and experiences students can utilize to maximize their learning and performance abilities.

Blended Learning in Drama Performance Instruction

To overcome the challenges of traditional instruction, many college drama performance programs have started adopting blended learning approaches which integrate face-to-face teaching with online resources and tools (Hameed et al., 2008: 12). As Al-Sharhan (2016: 98) notes, blended learning can offer students expanded opportunities and resources for learning that transcend geographical boundaries. It also has the potential to enhance instruction effectiveness and efficiency, as well as fortify students' practical and innovative abilities.

Specifically, blended learning can be applied in drama performance education through several means. Firstly, online learning resources: students can access a wealth of educational materials through online platforms, such as video explanations, expert lectures, and skills tutorials (Poon, 2013: 279). The anytime, anywhere availability facilitates independent and repetitive study. Secondly, role-playing and acting practice can be done through virtual platforms, enabling simulation of performance scenes in a digital environment for drills and feedback. Thirdly, online tools allow discussion and collaboration, fostering communication and cooperative abilities between students and teachers (Chen & Looi, 2007: 309). Finally, blended learning offers various creative assignments and assessments that can be submitted and evaluated remotely (Dunlap & Grabinger, 2003: 19).

The implementation of blended learning in the teaching of drama performance at colleges and universities can thus offer a more flexible and diverse range of learning opportunities and resources for students. As Dias and Diniz (2014: 308) points out, blended learning combines traditional teaching with online elements to enhance learning through digital tools and interactive platforms. This has the potential to enable students to better acquire performance skills, cultivate independent learning and collaborative abilities (Hrastinski, 2019: 566), while elevating the overall quality and standard of professional drama education.

Theories Relating to Blended Learning and Drama Performance

Several theories relate to the key variables of blended learning and drama performance that are relevant to this research. Regarding performance, Stanislavsky's acting theory emphasizes developing precise physical control through rigorous training, as it enables actors to convey emotions and meanings more accurately through their bodily expressions (Stanislavsky, 2004: 94). Additionally, imagination stimulation is recognized as a crucial aspect of compelling performance, as noted by Liang and Li (2002: 73). Actors need to think, visualize, and immerse themselves in the emotions, experiences and motivations of their characters through imagination. Relatedly, theories on dramatic action like Strasberg's method of emotional memory highlight the need to cultivate realistic emotional portrayal through

imagination, recall of personal experiences, and deep understanding of the character's inner world (Gordon, 2006: 374).

Other theories provide insights into physical performance and training. Lecoq's theory of body expression posits that the body is one of the most essential tools for actors to express themselves and communicate meaning. Lecoq developed training methods for body movements and expressions to shape characters and performance (Murray & Keefe, 2016: 178). Similarly, Meyerhold's theory of biomechanics emphasizes the body's strength, flexibility and precision of movement. His training methods focus on enhancing muscle control, movement dynamics, and physical expression of a character (Pitches, 2005: 276).

Regarding the blended learning approach, Bliuc et al. (2007: 235) proposed the foundational blended learning theory which posits that integrating diverse learning environments and styles can lead to enhanced educational experiences, outcomes and satisfaction for learners. Additionally, student perception theories suggest that subjective student views and evaluations are a key element in accurately assessing the impact of teaching methods and learning experiences and should be considered in blended learning research.

Measuring Drama Performance and Student Perception

To conduct an empirical investigation of blended learning in drama instruction, it is necessary to establish methods for measuring key aspects of drama performance as well as student perceptions. In measuring performance variables like body control, imagination and action, observational methods can be highly effective for systematically evaluating an actor's expressions, movements, character portrayal, and scene work (Jenkins & Crawford, 2016: 23). For instance, directors or researchers can take detailed observation notes, utilize comprehensive performance evaluation forms, and conduct insightful interviews with actors to gather pertinent data.

These measurement methods will provide empirical data to analyze the impact of blended learning techniques on student performance of core drama skills as well as their perceptions of blended instruction in drama education. The findings can offer insights to help instructors optimize the design and implementation of blended approaches in this context.

To sum up, the literature highlights the potential of blended learning in drama performance instruction to provide expanded resources and experiences beyond geographical constraints, while drama education theories provide foundations pertaining to core performance skills and training. Measurement methods such as observation, interviews, surveys and assessments will be key in determining the impact of blended techniques on student performance. An empirical investigation in this domain can yield practical insights on how to best leverage blended instruction to enrich drama education.

Research Methodology

Research design

A quasi-experimental research design utilizing a pre-test post-test design with control group was applied to conduct the research. The independent variables include types of learning—traditional and blended learning. The dependent variable is the drama performances including body control, imagination, and action. The research design divided students into two groups, which are control and experimental groups. The control group has been taught via the traditional teaching method (face-to-face) only, while the experimental group has been taught with the blended learning. The performance scores have been compared among the two groups.

In addition, the performances within group (pre-test and posttest of control and experimental groups) have also been compared. The experiment has been conducted for 6 weeks.

Population and Sample

The population of this study consists of university students majoring in drama performance, who possess a solid foundation and skills in the field. To ensure the feasibility of the study, the freshman students from the acting department of Sichuan Film and Television Institute are selected as the target population.

This study employs a quasi-experimental research design with the pre and posttest, wherein 100 students are purposively selected from two out of eight freshman classes with equal gender distribution. There were two classes of drama performance course participated in the study. The researcher chose one of the classes as the control (50 students) utilizing traditional teaching methodology and the other class was assigned a blended learning (50 students) approach.

Research Treatment

This study employs a pre and post-test quasi-experimental research design, wherein the freshman class is divided into two groups—an experimental group and a control group. The experimental group received drama performance teaching based on blended learning, while the control group received traditional face-to-face drama performance teaching. To ensure comparability between groups, there were no significant differences in course selection. Data collected from two separate classes to compare the impact of blended learning on student learning outcomes and experiences. A set of pre-determined post-tests was used as variable evaluations.

The data collection processes are divided into four steps. These steps applied to both control and experimental groups.

(1) Pre-test: During Week 1, participants were evaluated based on their professional qualities.

(2) Implementation of mixed learning activities in drama classes: From Week 2 to Week 5, students actively engaged in a six-week blended learning program focused on drama education.

(3) Post-test assessment: In Week 6, students' drama skills—body control, imagination, and action were re-assessed.

Experimental group procedures

A blended learning approach has been applied for the experimental group, while maintaining traditional face-to-face instruction for the control group. The blended learning model for the experimental group includes the following steps.

(1) Enhanced learning resources: Offer a comprehensive hybrid learning platform that encompasses instructional videos, video equipment, interactive discussion forums (WeChat groups) to seamlessly integrate with the traditional classroom setting and facilitate students' engagement in hybrid learning experiences.

(2) Collaborative group projects: Students are organized into teams to undertake cooperative projects, leveraging both online and offline communication and collaboration channels to successfully create and present their works.

Research Instrument

The performance test has been applied as the main research instrument to assess students' drama's performance skills—body control, imagination, and action. Prior to implementing blended learning, pre- and post-tests are effective methods for evaluating student growth throughout the learning process and improvement in basic performance quality.

Pre-test

Prior to commencing the blended study, a preliminary assessment is conducted to ascertain the student's baseline proficiency in fundamental aspects of drama performance. The objective of this assessment is to evaluate the student's aptitude and knowledge in body control, imagination and action. This preliminary evaluation serves as a foundational test for assessing the basic quality and capability of students in drama performance, encompassing elements including physical control, creativity, and execution ability. These assessments can be administered using established evaluation tools like question banks and scoring sheets.

Post-test

At the end of the blended learning process, a posttest is conducted to assess the growth of students in the learning process and the improvement of basic performance quality. The purpose of the posttest is to assess the student's progress in drama performance and compare it with the results of the pre-test. The posttest is still evaluated in a similar way to the pre-test for comparative analysis.

This research utilized the existing drama performance measurement developed and utilized by the Sichuan Film and Television Institute. The tests measured the basic quality of drama performance, which divided into three constructs: Body Control, Imagination, and Action. The details information is display in the performance operationalization table 1.

Table 1: Operationalization Table of Quality of Drama Performance

Variable	Definition	Operationalization	Measurement
Basic Quality of Drama Performance (Body control)	Body control is the state that an actor must have psychologically and physiologically when creating. In performance creation, the psychological mechanism and physiological mechanism of actors should be in a normal, positive and effective creative state of real, delicate experience and expressive expression under the control of creative consciousness. (Stanislavsky, 2004).	1. Full mobilization of five senses 2. Full body perception 3. Reasonable imagination of real space 4. Effective imagination of assumed space 5. Taking the false as the real 6. Establishing real belief	Six aspects of Performance basic quality and skill assessment form of Sichuan film and Television Institute Excellent (90-100 points) Good (80-89 points) Medium (70-79 points) Pass (60-69 points) Fail (below 60 points)
Basic Quality of Drama Performance (Imagination)	Through their own familiar, understanding, feeling and accumulated materials in life, imaginative actors enter the imagination process of artistic conception, enrich and deepen the image of	1. Proper body control 2. Accurate internal control of muscle group 3. Proper rhythm of action 4. Sufficient effective time 5. Explosive force and tension	Eight Items Performance basic quality and skill assessment form of Sichuan film and Television Institute Excellent (90-100 points)

	characters, define the situation, create corresponding emotions in their hearts, and arouse corresponding experience, desire, intention and action. (Stanislavsky, 2004)	6. Age 7. Occupation 8. Character	Good (80-89 points) Medium (70-79 points) Pass (60-69 points) Fail (below 60 points)
Basic Quality of Drama Performance (Action)	Action is an activity produced by will, which has a certain purpose and belongs to human behavior. Three elements of action: what to do - task, why to do - purpose, how to do - adaptation. (Stanislavsky, 2004)	1. Clear logic of actions 2. Actions confirm the logical order of life 3. Clear subjective purpose 4. Clear and reasonable objective obstacles 5. Actions are real and effective	Five Items Performance basic quality and skill assessment form of Sichuan film and Television Institute Excellent (90-100 points) Good (80-89 points) Medium (70-79 points) Pass (60-69 points) Fail (below 60 points)

Validity of Research Instruments

The researcher utilized Item Objective Congruence (IOC) method to validate the research instruments used in the study. To assess the content validity of the research instruments, the Index Objective Congruence (IOC) methodology has been employed. This approach entails distributing the test items to experts and requesting them to evaluate their relevance, with these experts being researchers, scholars or educational professionals with relevant practical experience in drama education. The specialists then determined how pertinent each item is to the research topic or purpose using an empirical judgment or rating scale for evaluation purposes (Turner & Carlson, 2003: 167). The three validators hold doctorate degree in the field of drama education with teaching experiences more than 10 years. The results of the validators revealed that the IOC rating of all items was higher than 0.67, which confirmed the content validity, according to Turner and Carlson (2003: 169).

Data Collection Procedures

The quasi-experimental method data collection processes are described as follows.

Pre-test: In the first week prior to the experiment, participants were assessed to establish their baseline level of dramatic performance skills and knowledge. This serves as control data for subsequent interventions.

Interventional Blended Learning: During weeks 2 to 5 of the experiment, participants received a blended learning intervention in drama performance teaching that covers theoretical knowledge, practical exercises, online discussions, etc. Participants' progress and performance also be recorded during this period.

Posttest: At week 6 of the experiment, a post-test was conducted to evaluate changes in students' dramatic performance skills and knowledge. This enables researcher to determine the effects of blended learning interventions.

As for the control group, the traditional teaching method has been conducted through week 2-5. The pre-test has been implemented during the first week, while the posttest has been conducted in the 6th week.

Prior to the experiment, both control and experimental groups were provided with the consent forms and the detailed explanation of the research processes, including the purpose of the experiment, the procedure, and the possible risks or discomfort. During the data collection processes, regular communication and feedback with students to answer any questions they may have to ensure their understanding and engagement in the study.

Data Analysis

The research used JAMOVI statistical software for data analysis.

The descriptive statistics have been applied to report the demographic information in form of frequencies and percentage. In addition, the inferential statistics in form of the independent sample t-test is applied to compare students' drama performances between the control and the experimental groups, while the dependent sample t-test has been utilized to compare students' improvement scores (pre-test and posttest) within groups.

Research Conceptual Framework

The study aimed to explore the differences of drama major students' performances between the traditional learning environment and the blended learning environment. The research framework presented in figure 1.

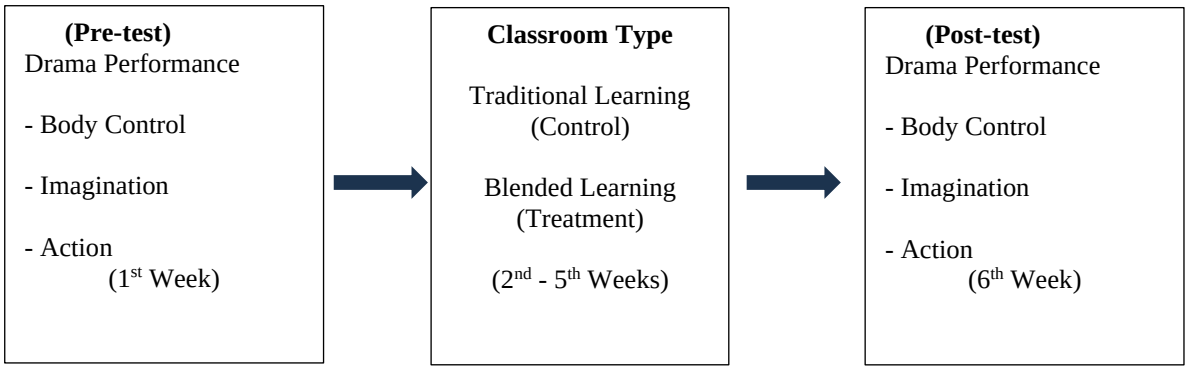

Figure 1: Research Conceptual Framework

Research Results

The research collected data from 100 students—50 for the control group and the other 50 for the experimental group.

The following hypotheses testing aims to measure the students' performance score on the Body Control, Imagination, and Action between the pre-test and the post-test of the control and treatment groups.

Control Group Hypotheses Testing

The following are the hypotheses that were tested the pre-test and the posttest scores within the control group.

$H_0$1: Control group students' pre-test and the post-test scores on the Body Control were not different.

H_a1: Control group students' pre-test and the post-test scores on the Body Control were different.

$H_0$2: Control group students' pre-test and the post-test scores on the Imagination were not different.

H_a2: Control group students' pre-test and the post-test scores on the Imagination were different.

$H_0$3: Control group students' pre-test and the post-test scores on the Action were not different.

H_a3: Control group students' pre-test and the post-test scores on the Action were different.

The paired Sample T-test was conducted to test the hypotheses in the control group, the results shown that all the scores (Body Control, Imagination, and Action) of the post-tests were higher than the pre-test scores on all variables. The largest difference was in the Action mean score, which was 4.8 higher from the pre-test mean score. Other mean score differences were at 4.24 score higher than the pre-test.

Table 2: Paired Samples T-Test (Control)

			Statistic	df	p	Mean difference	SE difference
bc_pre	bc_post	Student's t	-15.9	49.0	< .001	-4.24	0.267
im_pre	im_post	Student's t	-20.1	49.0	< .001	-4.24	0.211
ac_pre	ac_post	Student's t	-20.1	49.0	< .001	-4.80	0.239

Note: bc = body control; im = imagination; ac = action; pre = pre-test; post = posttest

Treatment Group Hypotheses Testing

The Paired-sample T-test was applied to the treatment groups to test the following hypotheses.

$H_0$4: Treatment group students' pre-test and the post-test scores on the Body Control were not different.

H_a4: Treatment group students' pre-test and the post-test scores on the Body Control were different.

$H_0$5: Treatment group students' pre-test and the post-test scores on the Imagination were not different.

H_a5: Treatment group students' pre-test and the post-test scores on the Imagination were different.

$H_0$6: Treatment group students' pre-test and the post-test scores on the Action were not different.

H_a6: Treatment group students' pre-test and the post-test scores on the Action were different.

The results of the paired-sample t-test (table 3) showed that the students pre-test and post-test scores in the treatment group were different on all variables (Body Control, Imagination, and Action). The mean difference that showed largest improvement was in the Action mean scores, which has 8.76 mean score higher than the pre-test.

Table 3: Paired Samples T-Test (Treatment)

			Statistic	df	p	Mean difference	SE difference
bc_pre	bc_post	Student's t	-34.5	49.0	< .001	-6.10	0.177
im_pre	im_post	Student's t	-23.2	49.0	< .001	-5.00	0.216
ac_pre	ac_post	Student's t	-30.6	49.0	< .001	-8.76	0.287

Note: bc = body control; im = imagination; ac = action; pre = pre-test; post = posttest

In summary the students' in both the control group and the treatment group has higher scores at the end of the treatment, the mean score differences were statistically significant. The summary of the hypotheses testing is displayed in Table 4.

Table 4: Pre-Test and Post Test Comparison (Control and Treatment)

Statements	Result
Control Group	
$H_0$1: Control group students' pre-test and the post-test scores on the Body Control were not different.	Rejecting the Null Hypothesis
$H_0$2: Control group students' pre-test and the post-test scores on the Imagination were not different.	Rejecting the Null Hypothesis
$H_0$3: Control group students' pre-test and the post-test scores on the Action were not different.	Rejecting the Null Hypothesis
Treatment Group	
$H_0$4: Treatment group students' pre-test and the post-test scores on the Body Control were not different.	Rejecting the Null Hypothesis
$H_0$5: Treatment group students' pre-test and the post-test scores on the Imagination were not different.	Rejecting the Null Hypothesis
$H_0$6: Treatment group students' pre-test and the post-test scores on the Action were not different.	Rejecting the Null Hypothesis

Hypothesis Testing (Comparison between Control and Treatment Groups)

The hypotheses testing between the control and the treatment groups are conducted to tests the following hypotheses.

$H_0$7: Students' Body Control improvement scores were not different between the control and treatment groups.

H_a7: Students' Body Control improvement scores were different between the control and treatment groups.

$H_0$8: Students' Body Control improvement scores were not different between the control and treatment groups.

H_a8: Students' Body Control improvement scores were different between the control and treatment groups.

$H_0$9: Students' Body Control improvement scores were not different between the control and treatment groups.

H_a9: Students' Body Control improvement scores were different between the control and treatment groups.

To test the hypotheses, the independent sample t-test was applied to compare the improvements of students' performance of Body Control, Imagination, and Action Scores. Prior to test the hypotheses, the homogeneity of variance using Levene's test was analyzed. The Levene's test measures the equality of variances between groups that is being compared. The statistically significant value of the test needs to be greater than 0.05 to assume equal variances across groups (Cohen et al., 2007).

The results of the test as shown in table 5 showed that both control and treatment groups were considered equal variances since all of the Levene's test results were not statistically significant.

Table 5: Homogeneity of Variances Test (Levene's)

	F	df	df2	p
BC Imp	1.435	1	98	0.234
IM Imp	0.315	1	98	0.576
AC Imp	1.359	1	98	0.247

Note: A low p-value suggests a violation of the assumption of equal variances.
Note: BC Imp = Body Control Improvement; IM Imp = Imagination Improvement; AC Imp = Action Improvement

The independent sample t-test was conducted to test the differences between the control and the treatment groups in the study. The results of the independent sample t-test were shown in Table 6.

Table 6: Independent Samples T-Test

		Statistic	df	p	Mean difference	SE difference
BCImp	Student's t	-5.80	98.0	< .001	-1.860	0.320
IMImp	Student's t	-2.52	98.0	0.013	-0.760	0.302
ACImp	Student's t	-10.61	98.0	< .001	-3.960	0.373

Note: BCImp = Body Control Improvement; IMImp = Imagination Improvement; ACImp = Action Improvement

According to the results in Table 6, the comparison of both groups showed statistically significant for the body control score, imagination score, and the action score. Thus, the null hypotheses were rejected. This can be indicated that students in the treatment group have higher improvement scores on all variables than the control group. In addition, the largest mean difference was on the action score, which was 3.960 difference and statistically significant at <.001.

Further review on the descriptive statistics on the improvement scores for both groups also showed that the scores of the treatment group were consistently higher than the control group. The details of the scores are displayed in Table 7.

Table 7: Group Descriptive

	Group	n	Mean	Median	SD	SE
BC Imp	Control	50	4.24	4.00	1.89	0.267
	Treatment	50	6.10	6.00	1.25	0.177
IM Imp	Control	50	4.24	4.00	1.49	0.211
	Treatment	50	5.00	5.00	1.53	0.216
AC Imp	Control	50	4.80	5.00	1.69	0.239
	Treatment	50	8.76	9.00	2.03	0.287

In summary, the hypotheses testing for the improvement of the students' performance on the Body Control, Imagination, and Action showed that the students in the treatment groups had better scores after the studying in the treatment condition. Thus, rejecting all of the null Hypotheses. As a result, all the scores showed statistically significant improvement.

Table 8: Summary of Hypotheses Testing Between Groups

Statement	Result
$H_0$7: Students' Body Control improvement scores were not different between the control and treatment groups.	Rejecting the Null Hypothesis
$H_0$8: Students' Body Control improvement scores were not different between the control and treatment groups.	Rejecting the Null Hypothesis
$H_0$9: Students' Body Control improvement scores were not different between the control and treatment groups.	Rejecting the Null Hypothesis

Discussion of Research Findings

The results of this study provide evidence that utilizing a blended learning approach can effectively enhance students' learning outcomes and experiences in drama performance education. The experimental group taught with a combination of traditional and online methods as blended learning showed greater improvement in core competencies including body control, imagination, and action compared to the control group taught solely with traditional methods. This aligns with previous research indicating blended learning's advantages for performance skills development (Lin et al., 2016: 765). In addition to that the results of this current research have been relatively revealed the similar results that the blended learning approach positively enhanced the learning experience, as the course structure allowed them to deal with topics in their own time, to organize themselves better around the tasks, and the activities involved in the module promoted good learner autonomy (Bliuc et al., 2007: 239). To further support the results of the research, Khine and Lourdusamy (2003: 673) have explained that blended learning approach when combining face-to-face instruction together with multimedia, learning experiences and performances have been improved. The current research findings are consistent with the previous research of Tan and Brahmakasikara (2021: 19), which confirmed

that the blended learning is effective learning and teaching tools to improving students' music appreciation course. Furthermore, the previous research has been confirmed and proven that blended learning used in piano courses improve students' skills when comparing the scores between the face-to-face mode of teaching and the blended mode of teaching (Yang & Phongsatha, 2023: 127).

Notable Findings

In addition to the two research questions, this paper contains several other noteworthy research findings that may be directly or indirectly relevant to the research questions as follows.

Increased student engagement: Researcher have observed increased student engagement and interaction in blended learning environments. Because blended learning provides more learning resources and tools, students can be more actively involved in drama performances, collaborating, and interacting with other students.

Improving students' ability to learn independently: Mixed learning environment can cultivate students' ability to learn independently. By giving students more autonomy to choose, they can learn independently according to their own interests and needs in the learning process, improve their initiative and learning effect.

Student acceptance and use of technology: Blended learning environments involve the use of technology tools and online platforms such as videos, online discussion boards. The researcher observed students' acceptance and use of these technologies. It has been found that students were able to use them proficiently to support their learning.

Improved learning outcomes: With a blended learning approach, students' learning outcomes may be enhanced. Students' academic performance or performance ability is assessed and compared with learning outcomes under traditional teaching methods. Our findings are likely to show an improvement in students' skills and understanding of drama performance in a blended learning environment.

These additional/noteworthy research findings provide a more comprehensive and integrated understanding of the application of blended learning in the teaching of theatre performance. They highlight the potential advantages of blended learning approaches and provide useful guidance for educational practice and future research.

Recommendations

Based on the research results, the recommendations may be applied to different stakeholders as follows.

Instructional designers and practitioners: The research results provide a new design and practice method based on blended learning for drama performance teaching. Educators and educational institutions can refer to these findings to adopt blended learning approaches in their curricula to enhance student achievement and learning experiences in theatre performance. This includes selecting appropriate online resources and tools, designing effective online interactive activities, and incorporating technology into traditional face-to-face teaching.

Students: The findings highlight the positive impact of blended learning environments on student engagement and interactivity. Educators can draw on these results to encourage students to actively participate in theatrical performances, collaborate and interact with their classmates, and promote collaboration and discussion among students through online platforms. This is essential for developing students' collaborative skills, creativity, and critical thinking.

Technology application and training: The findings also provide practical guidance on technology application and training. Educators can understand students' acceptance and use of technology and provide training and support according to students' needs. They can choose the appropriate technical tools to provide students with online video tutorials, communication platforms and digital resources to improve students' technical abilities and learning results.

Education Policy and Reform: The findings also have practical implications for education policy and reform. Governments and educational institutions can take these results into account to promote blended learning approaches in education policy making and education reform. This may involve an emphasis on teacher training and professional development to enhance their ability to teach and use technology in blended learning environments.

By applying research findings to practice, blended learning methods in drama performance teaching can be applied more widely, thus providing students with better learning experiences and learning outcomes. This will help drive innovation and improvement in education and benefit educators, students and education policy makers.

Recommendations for Future Research

In order to enable researcher to explore this topic more comprehensively and in depth when conducting research on similar topics in the future, here are some possible recommendations for future research.

1. In-depth exploration of the effect of blended learning: Future research may further explore the effect of blended learning in drama performance teaching. The impact of blended learning on student outcomes, engagement, and learning experiences can be assessed by comparing the differences between blended learning and traditional face-to-face teaching, or by conducting comparative studies of different types of blended learning environments.

2.Consider student characteristics and needs: Future research could pay more attention to student characteristics and needs to determine the adaptability and effectiveness of blended learning for different types of students. Factors such as students' learning styles, self-directed learning ability, and technical competence can be considered to understand the impact of blended learning on different student groups and provide personalized guidance for educational practice.

3. Exploring the application of new technologies: Future research could focus on the application of emerging technologies in the teaching of theatre performance, as well as the development of professional apps such as virtual reality, augmented reality, and artificial intelligence. These new technologies have the potential to transform the way theatre performance is taught, providing a more immersive and personalized learning experience. Researchers can explore how to effectively incorporate these technologies and assess their impact on students' ability to learn and perform.

4. Considering teacher roles and training needs: Future research could focus on teacher roles and training needs in blended learning environments. Researchers can further investigate effective strategies for teachers in instructing students in the use of technology and online interaction, as well as how to develop teachers' ability to teach and use technology in blended learning environments.

1. Applying an interdisciplinary approach to research: Future research could take an interdisciplinary approach, integrating the teaching of theatre performance with other subject areas (such as psychology, educational technology, arts education, etc.). This will help to gain more dimensional understanding and perspective and enrich the application of blended learning in the teaching of drama performance.

References

Al-Sharhan, S. (2016). Smart classrooms in the context of technology-enhanced learning (TEL) environments. In M. Ally & K. Alshahrani (Eds.), *Transforming Education in the Gulf Region:Emerging Learning Technologies and Innovative Pedagogy for the 21st Century*. Taylor & Francis. https://doi.org/10.4324/9781315621586

Bai, W. Q., Li, W. H., & Chen, B. L. (2011). *Instructional Design Research on Resource-based Blended Learning* (Doctoral dissertation).

Bliuc, A. M., Goodyear, P., & Ellis, R. A. (2007). Research focus and methodological choices in studies into students' experiences of blended learning in higher education. *The Internet and Higher Education.* 10 (4), 231-244.

Chen, W., & Looi, C. K. (2007). Incorporating online discussion in face-to-face classroom learning: A new blended learning approach. *Australasian Journal of Educational Technology.* 23 (3), 327-326.

Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2007). *Research methods in education.* (6th ed.). Routledge/Taylor & Francis Group.

Dias, S. B., & Diniz, J. A. (2014). Towards an enhanced learning management system for blended learning in higher education incorporating distinct learners' profiles. *Journal of Educational Technology & Society. 17* (1), 307-319.

Dunlap, J. C., & Grabinger, S. (2003). Preparing students for lifelong learning: A review of instructional features and teaching methodologies. *Performance Improvement Quarterly.* 16 (2), 6-25.

Gordon, R. (2006). *The purpose of playing: Modern acting theories in perspective*. University of Michigan Press.

Hameed, S., Badii, A., & Cullen, A. J. (2008, May). Effective e-learning integration with traditional learning in a blended learning environment. *Proceedings of European and Mediterranean conference on information systems* (1-16).

Hornbrook, D. (1998). *Education and dramatic art*. Psychology Press.

Hrastinski, S. (2019). What do we mean by blended learning. *TechTrends. 63* (5), 564-569.

Kearns, L. R. (2012). Student assessment in online learning: Challenges and effective practices. *MERLOT Journal of Online Learning and Teaching, 8* (3), 198-208.

Khine, M. S., & Lourdusamy, A. (2003). Blended Learning approach in teacher education: combining face-to-face instruction, multimedia viewing and on-line discussion. *British Journal of Educational Technology. 34* (5), 671-675.

Liang, B., & Li, Y. (2002). *Fundamentals of Drama Performance*. Beijing: Culture and Art Publishing House.

Lin, Y. W., Tseng, C. L., & Chiang, P. J. (2016). The effect of blended learning in mathematics course. *Eurasia Journal of Mathematics, Science and Technology Education*. *13* (3), 741-770.

Jenkins, L. E., & Crawford, R. (2016). The impact of blended learning and team teaching in tertiary pre-service music education classes. *Journal of University Teaching & Learning Practice. 13* (3), 1-27.

Major, C. H. (2015). *Teaching online: A guide to theory, research, and practice*. JHU Press.

Murray, S., & Keefe, J. (2016). *Physical theatres: a critical introduction*. Routledge.

Nortvig, A. M., Petersen, A. K., & Balle, S. H. (2018). A literature review of the factors influencing e-learning and blended learning in relation to learning outcome, student satisfaction and engagement. *Electronic Journal of E-learning. 16* (1), 46-55.

Pitches, J. (2005). *Science and the Stanislavsky tradition of acting.* (3rd ed.). Routledge.

Poon, J. (2013). Blended learning: An institutional approach for enhancing students' learning experiences. *MERLOT Journal of online learning and teaching. 9* (2), 271-289.

Stanislavsky, K. (2004). *An actor's handbook: an alphabetical arrangement of concise statements on aspects of acting*. Taylor & Francis.

Tan, H., & Brahmakasikara, L. (2021). A blended learning design to improve non-music students'

knowledge of Chinese Traditional Music in Hunan Agriculture University. *ABAC ODI JOURNAL Vision Action Outcome, 9* (1), 1-23.

Turner, R. C., & Carlson, L. (2003). Indexes of Item-Objective Congruence for Multidimensional Items. *International Journal of Testing. 3* (2), 163-171.

Watson, J. (2008). Blended Learning: The Convergence of Online and Face-to-Face Education. Promising Practices in Online Learning. *North American Council for Online Learning*

Yang, L., & Phongsatha, T. (2023). Blended Learning in Teaching Piano Major Students in the Music Department of Hunan Vocational College of Art. *Scholar: Human Sciences*. 15 (1), 123-131. https://doi.org/10.14456/shserj.2023.13

Yu, H., & Li, X. (2013). Teaching reform of Chinese drama performance from the perspective of higher education. *Research of Ethnic Arts. 1*, 79.55

Zhang, Z. H., Liu, W., & Han, Z. (2013). From OCW classroom to MOOC classroom: The return to the source of Learning. *Modern Distance Education Research*. *3* (1), 20-27.

ปัจจัยเชิงสาเหตุของความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า
Antecedent of Intention to Use Electric Vehicle Rental Applications

ปานวาด สุขบุญเพ็ง และ พนัชกร สิมะขจรบุญ
มหาวิทยาลัยศิลปากร
Panwad Sukboonpeng and Panuschagone Simakhajornboon
Silpakorn University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Sukboonpeng_p@silpakorn.edu

****

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ลูกค้าของบริษัทให้เช่ารถยนต์ไฟฟ้าที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้อำนาจการทดสอบ (Power) ด้วยโปรแกรม G*Power 3.0.10 ได้จำนวน 260 ราย ส่งแบบสอบถามผ่านทางสื่อสังคมออนไลน์และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้การออกแบบฯ (PD) มีอิทธิพลต่อการรับรู้ความง่ายฯ (PEU) ($\beta = 0.310$, C.R. = 2.224, $p < 0.01$) และการรับรู้ประโยชน์ฯ (PU) ($\beta = 0.997$, C.R. = 5.586, $p < 0.01$) การรับรู้ความปลอดภัยฯ (PS) มีอิทธิพลต่อ การรับรู้ความง่ายฯ ($\beta = 0.650$, C.R. = 4.345, $p < 0.01$) แต่ไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ประโยชน์ฯ ($\beta = 0.568$, C.R. = 5.341, $p < 0.01$) การรับรู้ความง่ายฯ ไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ประโยชน์ฯ ($\beta = 0.191$, C.R. = 0.470, $p < 0.638$) แต่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้ (IU) ($\beta = 0.778$, C.R. = 5.610, $p < 0.01$) และ การรับรู้ประโยชน์ฯ มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้ ($\beta = 0.576$, C.R. = 5.610, $p < 0.01$) แบบจำลองสมการโครงสร้าง (SEM) สามารถทำนายอิทธิพลของตัวแปรได้ร้อยละ 93.5 ($R2 = 0.935$; $R2Adj = 0.934$) ผลการวิจัยบ่งชี้ว่าการสร้างความตั้งใจให้เกิดการใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้านั้น ผู้พัฒนาแอปพลิเคชันจำเป็นต้องคำนึงถึง การรับรู้การออกแบบฯ การรับรู้ความปลอดภัยฯ การรับรู้ความง่าย ฯ และ การรับรู้ประโยชน์ฯ

คำสำคัญ: แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า; ความตั้งใจในการใช้; การเช่ารถยนต์ไฟฟ้า

* วันที่รับบทความ : 24 กรกฎาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 23 สิงหาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 28 สิงหาคม 2566
Received: July 24, 2023; Revised: August 23, 2023; Accepted: August 28, 2023

Abstract

The objective of this research was to investigate the factors that influence the intention to use electric car rental applications. This quantitative study focused on customers of electric car rental companies residing in Bangkok. The sample size, determined using the G*Power 3.0.10 program based on test power, consisted of 260 participants. Questionnaires were disseminated via social media, and the data was subsequently analyzed using a structural equation model (SEM). The results revealed the following: Design perception (PD) had a positive influence on the perception of ease (PEU) ($\beta = 0.310$, C.R. = 2.224, $p < 0.01$) and perception of utility (PU) ($\beta = 0.997$, C.R. = 5.586, $p < 0.01$). Perceived safety (PS) influenced the perception of ease ($\beta = 0.650$, C.R. = 4.345, $p < 0.01$). However, it did not influence perceived benefits ($\beta = 0.568$, C.R. = 5.341, $p < 0.01$). No variable exhibited an influence on perceived benefits ($\beta = 0.191$, C.R. = 0.470, $p = 0.638$). Nonetheless, perceived benefits did influence the intention to use (IU) ($\beta = 0.576$, C.R. = 5.610, $p < 0.01$), as did some other factors, including one with an intention to use coefficient of $\beta = 0.778$, C.R. = 5.610, $p < 0.01$. The structural equation model (SEM) could predict 93.5% of the variability in the dependent variables ($R^2 = 0.935$; R^2Adj = 0.934). In conclusion, when developing applications for electric car rentals, developers should consider factors such as design recognition, safety awareness, perceived ease, and perceived usefulness.

Keywords: Electric Vehicle Rental Applications; Intention to Use

บทนำ

อุตสาหกรรมยานยนต์ได้ตอบสนองความท้าทายทางการแข่งขันในตลาดที่มีแนวโน้มสูงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและแนวคิดการรักษาสิ่งแวดล้อม (Safitri, 2019: 377–396) เพื่อรักษาความได้เปรียบในการแข่งขันและเพิ่มผลกำไรสูงสุด (Sakas, Vlachos & Nasiopoulos, 2014: 187–209) ด้วยการพัฒนารถยนต์ไฟฟ้า (EVs) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทดแทนการใช้เชื้อเพลิงฟอสซิลและลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก, 2563) ทำให้แนวโน้มการใช้ EV มีเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2562 มีจำนวน 2.3 ล้านคัน ปี 2563 จำนวน 3.2 ล้านคัน ในปี 2565 จำนวน 10 ล้านคัน และคาดการณ์ว่าเพิ่มเป็น 14 ล้านคันในปี 2566 โดย EV ส่วนใหญ่เป็นรถยนต์ประเภทส่วนบุคคล (Passenger car) (สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน, 2566)

จากการตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมและพลังงานของโลก ทำให้รถยนต์ไฟฟ้าเข้ามามีบทบาทในการทดแทนรถยนต์ที่ใช้น้ำมัน ภาครัฐของไทยจึงมีนโยบายในการสนับสนุนรถยนต์ไฟฟ้า โดยกำหนดอัตราภาษีสรรพสามิตรถยนต์ฉบับใหม่ซึ่งมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2560 เพิ่มอัตราภาษีสรรพสามิตรถยนต์ตามปริมาณก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ส่งผลให้ราคาขายรถยนต์ในกลุ่มที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์มากมีราคาขายที่สูงขึ้น ในทางกลับกันภาษีสรรพสามิตฉบับใหม่มีผลให้รถยนต์ในกลุ่มที่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์น้อย หรือไม่ปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์เลย เช่น รถยนต์ไฟฟ้า มีราคาในตลาดประเทศไทยลดลง อย่างไรก็ตาม แม้ว่ายอดขายรถยนต์ไฟฟ้าทั่วโลกจะเพิ่มขึ้น แต่ราคาที่สูงยังคงขัดขวางผู้บริโภคจำนวนมากไม่ให้เปลี่ยนจาก

เครื่องยนต์สันดาปไปใช้รถยนต์ไฟฟ้า จึงทำให้เกิดธุรกิจให้เช่ารถยนต์ไฟฟ้าขึ้นมา เช่น บริษัทออนทู (Onto) เป็นสตราทอัพรายแรกที่ช่วยให้ผู้บริโภคสามารถทดลองขับ EV ได้ก่อนตัดสินใจซื้อผ่านการเช่าทางแอปพลิเคชัน (SME THAILAND CLUB, 2565)

สำหรับประเทศไทยพบว่าในปี พ.ศ. 2565 มีการขยายตัวของธุรกิจให้เช่ารถยนต์เพิ่มสูงขึ้น โดยในช่วงเดือนมกราคม - มิถุนายน พ.ศ. 2565 พบว่ามีบริษัทที่จดทะเบียนจัดตั้งใหม่เกี่ยวกับธุรกิจเช่ารถยนต์และรถจักรยานยนต์เพิ่มขึ้นกว่า 76 บริษัท คิดเป็นร้อยละ 40.7 (กรุงเทพธุรกิจ, 2565) ในขณะเดียวกันธุรกิจเช่ารถยนต์ไฟฟ้าก็กำลังได้รับความนิยมเพิ่มมากขึ้น โดยพบว่าบริษัทให้เช่ารถยนต์พลังงานไฟฟ้าหลักในปัจจุบันมีจำนวน 4 แห่ง คือ Haupcar, EVme, Hertz และ SIXTse โดยแต่ละบริษัทได้พัฒนาแอปพลิเคชันที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองผู้บริโภคที่สนใจเช่ารถยนต์ไฟฟ้า อย่างไรก็ตาม ซึ่งผู้สนใจเช่ารถยนต์ไฟฟ้าน่าจะเป็นคนช่วงวัยทำงาน อายุ 20-60 ปี ซึ่งมีความแตกต่างกันในการใช้ชีวิต วิธีคิด และความเข้าใจเทคโนโลยี จึงทำให้เกิดช่องว่างของการใช้แอปพลิเคชันว่ามีความเหมาะสมต่อการการใช้งานมากน้อยเพียงใด การศึกษาถึงปัจจัยเชิงสาเหตุของความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้าน่าจะเป็นประโยชน์ต่อบริษัทผู้พัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้าได้นำปัจจัยต่าง ๆ ที่เกิดจากการวิจัยนี้ไปพัฒนาให้เหมาะสมต่อผู้บริโภคต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า ประกอบด้วย การรับรู้การออกแบบภายในแอปพลิเคชันฯ การรับรู้ความปลอดภัยในการใช้แอปพลิเคชันฯ การรับรู้ความง่ายในการใช้แอปพลิเคชันฯ และการรับรู้ประโยชน์ในการใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้เช่ารถยนต์ไฟฟ้าบนแพลตฟอร์มแอปพลิเคชัน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้อำนาจการทดสอบ (Power) จากโปรแกรม G*Power 3.0.10 ที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 95 และระดับความคลาดเคลื่อน ร้อยละ 5 จำนวนตัวแปรทำนาย 4 ตัว คำนวณได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 260 ตัวอย่าง ดำเนินการสุ่มตัวอย่างแบบเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ไปยังผู้ที่เคยเช่ารถยนต์ไฟฟ้าบนแพลตฟอร์มแอปพลิเคชันที่อาศัยในกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งโควตาการเก็บตัวอย่างตามจำนวนผู้ให้เช่ารถยนต์ไฟฟ้า 4 กลุ่ม จำนวนเท่า ๆ กัน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสอบถามออนไลน์ (Google form) กล่าวถึงประเด็นสำคัญ 3 ประการ ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ปัจจัยเชิงสาเหตุของความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า ประกอบด้วย การรับรู้การออกแบบแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า (PD) การรับรู้ความปลอดภัยแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า (PD) การรับรู้ความง่ายในการใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า (PEU) การรับรู้ประโยชน์การใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า (PU) และความตั้งใจเช่าแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า (IU) โดยมีคำถามคัดกรองเกี่ยวกับคุณสมบัติ 2 ประการ คือ 1) เป็นผู้ที่อาศัยในจังหวัดกรุงเทพมหานคร และ 2) มีประสบการณ์เช่ารถยนต์ไฟฟ้าบนแพลตฟอร์มแอปพลิเคชัน เพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยที่ตั้งไว้

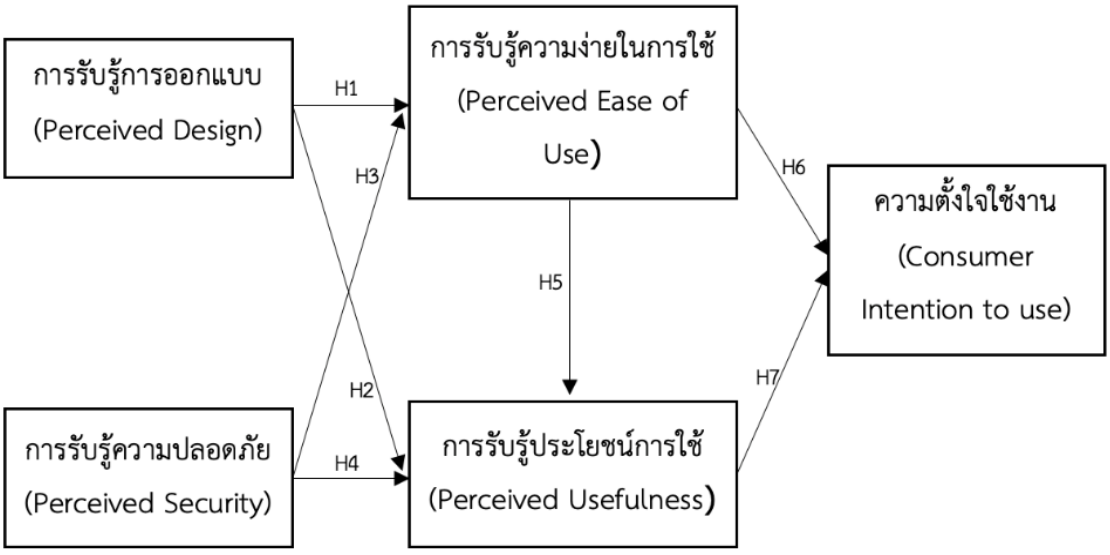
3. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านยการแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ไปทดสอบกับลูกค้าที่เคยใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า เพื่อตรวจสอบค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Power) ด้วยการหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ (Item-total Correlation) พบว่า ข้อคำถามที่ได้มีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่า 0.4 เป็นไปตามข้อแนะนำของ Hair, Money, and Page (2007: 336-337.) การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability Test) ด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970) การตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ด้วยการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) พบว่าค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาที่ได้ไม่ต่ำกว่า 0.7 และค่าน้ำหนักองค์ประกอบทั้งหมดมีค่ามากกว่า 0.40 เป็นตามข้อเสนอของ Davis (1996)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล เผยแพร่แบบสำรวจออนไลน์ผ่านแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดีย เช่น ไลน์ และ เฟซบุ๊ก มีการพิจารณาอย่างรอบคอบเพื่อให้มั่นใจในคุณภาพและความถูกต้องของข้อมูล (Cantrell & Lupinacci, 2007: 544-549) ระยะเวลาการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2565 ถึงพฤษภาคม 2566 4. การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลประชากรและข้อมูลพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่และร้อยละ ทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์สมมติฐานด้วยสมการโรงสร้าง (Structural Equation Modeling; SEM) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปการดำเนินโครงการวิจัยในครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบ R & D (Research and Development) ในรูปแบบผสมผสาน (Mixed Method) คือ เริ่มการดำเนินงานด้วยกระบวนการวิจัย บนพื้นฐานการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อเก็บข้อมูลพื้นฐานของชุมชนในด้านต่าง ๆ ต่อจากนั้นดำเนินการจัดกระบวนการเพื่อพัฒนาคนในชุมชนโดยใช้เทคนิควิธีต่าง ๆ เข้ามาจัดกระบวนการปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมกับคนในชุมชน หรือในทางวิชาการเรียกว่ากระบวนการ PAR (Participatory Action Research) พร้อม ๆ กับการเก็บรวมรวมข้อมูลจากผู้เข้าร่วม เพื่อออกแบบจัดกิจกรรมพัฒนาคนใน

ชุมชน และทำการเก็บข้อมูลวัดประเมินผลผู้เข้าร่วมกิจกรรมด้วยพื้นฐานการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยรายละเอียดระเบียบวิธีวิจัยมีดังต่อไปนี้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Ajzen, 1991: 179-211.) และทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Davis, 1985) ตลอดจนบริบทของธุรกิจให้เช่ารถยนต์ไฟฟ้ามาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบตอบสอบถามส่วนใหญ่เป็นหญิง (160 คน ร้อยละ 61.5) อายุระหว่าง 31-40 ปี (113 คน ร้อยละ 43.0) สถานภาพโสด (123 คน ร้อยละ 47.3) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (143 คน ร้อยละ 55.0) อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (97 คน ร้อยละ 37.3) รายได้เฉลี่ย 18,000 – 30,000 บาทต่อเดือน (94 คน ร้อยละ 36.2) ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ลักษณะทางประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ปัจจัยส่วนบุคคล		ความถี่(คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	100	38.5
	หญิง	160	61.5
อายุ	21 – 30 ปี	93	35.8
	31 – 40 ปี	113	43.4
	41 – 50 ปี	54	20.8
สถานภาพสมรส	โสด	137	52.7
	สมรส	123	47.3
ระดับการศึกษา	อนุปริญญา	38	14.6
	ปริญญาตรี	143	55.0
	ปริญญาโท	71	27.3
	ปริญญาเอก	8	3.1
อาชีพ	เจ้าของธุรกิจ	51	19.6
	ข้าราชการ	73	28.1
พนักงานเอกชน	นักศึกษา	97	37.3
		39	15.0
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน (บาท)	18,000 – 30,000	94	36.2
	30,001 – 50,000	84	32.3
	50,001 – 100,000	50	19.2
	มากกว่า 100,001	32	12.3

2. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA)

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันระบุแบบจำลองที่ยอมรับได้มีค่า x^2=114.571, df=168, x^2/df =1.232, p < .005, GFI=0.951, CFI=0.990, TLI=0.985, NFI=0.950, RMSEA=0.030, RMR=0.013 ตารางที่ 2 แสดงรายการเฉพาะของโครงสร้างเชิงทฤษฎีที่ใช้ในแบบจำลองที่เสนอ และทั้งหมดมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001

ตารางที่ 2 ค่าความสอดคล้องของการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน

ค่าสถิติ	x^2	df	x^2/df	CFI	GFI	TLI	NFI	RMSEA	RMR
เกณฑ์	p-Value <0.05	>0.9	>0.9	>0.95	>0.9	>0.9	>0.9	<0.05	<0.05
ข้อมูลเชิงประจักษ์	114.571	93	1.232	0.990	0.951	0.985	0.950	0.030	0.013

การวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยันเป็นการทดสอบความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ของแบบสอบถามหลังจากรวบรวมแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบว่าชุดของตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์นั้นสามารถเป็นตัวแทนของตัวแปรสังเคราะห์สร้างทางทฤษฎี ประกอบด้วยการทดสอบ 1) ความตรงเชิงเหมือน (Convergent Validity) คือ ตัวแปรสังเกตที่วิเคราะห์มีสัดส่วนความแปรปรวนร่วมในระดับสูง สามารถวัดได้จาก ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (λ) ซึ่งทั้งหมดสูงกว่า 0.4 และมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.001 (Hair et al., 2010) ดังตารางที่ 3 ค่าความผันแปรเฉลี่ยที่สกัดได้ (AVE) ควรมีค่ามากกว่า 0.50 และค่าความน่าเชื่อถือเชิงโครงสร้าง (Composite Reliability; CR) ควรมีค่า 0.60 ขึ้นไป (Hair et al., 2010) 2) ความตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) พิจารณาจากตัวแปรสังเคราะห์สร้างที่ศึกษามีความแตกต่างจากตัวแปรสังเคราะห์สร้างอื่น วัดจากค่ารากที่สองของค่าความผันแปรเฉลี่ยที่สกัดได้ ($\sqrt{\text{AVE}}$) ควรมีค่าสูงกว่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในโครงสร้างเดียวกัน (Hair et al., 2010)

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงยืนยัน: รายการและน้ำหนักองค์ประกอบ

ปัจจัย	องค์ประกอบปัจจัย	λ
การรับรู้การออกแบบฯ (PD)	(PD1) แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า มีการใช้ขนาดและรูปแบบอักษรง่ายต่อการอ่าน	.880
	(PD2) แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า มีการใช้ภาพประกอบที่เหมาะสม	.577
	(PD3) แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า มีการเลือกใช้สีได้เหมาะสม	.591
	(PD5) แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า มีรูปแบบการนำเสนอที่น่าสนใจ	.696
	(PD7) โดยภาพรวมแล้วแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า มีความเหมาะสม	.584
การรับรู้ความปลอดภัยฯ (PS)	(PS1) ท่านมั่นใจว่า แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า มีการเก็บข้อมูลส่วนตัวของท่านเป็นความลับอย่างปลอดภัย	.819
	(PS3) ท่านมั่นใจว่า แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า มีความปลอดภัยสูง ไม่สามารถถูกแฮ็ก/ขโมยข้อมูลได้ง่าย	.831
การรับรู้ความง่ายในการใช้ฯ (PEU)	(PEU1) แอปพลิเคชันช่วยให้การเช่ารถยนต์ไฟฟ้าของท่านง่ายขึ้น	.552
	(PEU3) ผู้ใช้งานแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า สามารถเรียนรู้โดยไม่ต้องใช้ความพยายามมากนัก	.619
	(PEU5) ท่านสามารถทำความเข้าใจ และเรียนรู้การใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า ได้ด้วยตัวท่านเอง	.642
การรับรู้ประโยชน์ของการใช้ฯ (PU)	(PU1) แอปพลิเคชันช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับการเช่ารถยนต์ไฟฟ้าของท่าน	.807
	(PU3) การเช่ารถยนต์ไฟฟ้าผ่านแอปพลิเคชันมีประโยชน์ต่อท่าน	.744
	(PU5) แอปพลิเคชันช่วยลดเวลาในการเดินทางไปเช่ารถยนต์ไฟฟ้า	.726
ความตั้งใจใช้ (IU)	(IU1) ในอนาคตท่านสนใจใช้บริการแอปพลิชันในการเช่ารถยนต์ไฟฟ้า	.693
	(IU3) ท่านวางแผนที่จะเช่ารถยนต์ไฟฟ้าผ่านแอปพลิเคชัน	.805
	(IU4) ท่านจะเช่ารถยนต์ไฟฟ้าผ่านแอปพลิเคชันอย่างสม่ำเสมอในอนาคต	.662

ตารางที่ 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation) ของตัวแปรแฝง

ตัวแปร	จำนวนคำถาม	ค่าเฉลี่ย	S.D.	AVE	CR	PD	PS	PEU	PU	IU
PD	5	4.546	.405	.541	.828	**.736**				
PS	2	4.573	.608	.510	.670	.622**	**.714**			
PEU	3	4.579	.367	.549	.634	.566**	.619**	**.606**		
PU	3	4.597	.508	.577	.803	.668**	.419**	.419**	**.760**	
IU	3	4.615	.544	.522	.765	.724**	.597**	.581**	.669**	**.723**

หมายเหตุ: N = 260, ** p < 0.01 , ค่าตัวเลขสีเข้ม หมายถึง $\sqrt{AVE}$

3. การวิเคราะห์สมมติฐานการวิจัยด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง

ผลการวิเคราะห์สมมติฐานด้วยแบบจำลองสมการโครงสร้าง Structural Equation Modeling (SEM) เพื่อดำเนินการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้การออกแบบแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า (PD) การรับรู้ความปลอดภัยแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า (PS) การรับรู้ความง่ายในการใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า (PEU) การรับรู้ประโยชน์การใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า (PU) และความตั้งใจใช้งานแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า (IU) พบว่า (ดังภาพที่ 2 และ ตารางที่ 5)

ยอมรับสมมติฐานที่ 1 การรับรู้การออกแบบฯ (PD) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อ การรับรู้ความง่ายฯ (PEU) (β = 0.310, C.R. = 2.224, p < 0.01)

สนับสนุนสมมติฐานที่ 2 โดยเปิดเผยว่าเมื่อการรับรู้การออกแบบฯ (PD) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อ การรับรู้ประโยชน์ฯ (PU) (β = 0.997, C.R. = 5.586, p < 0.01)

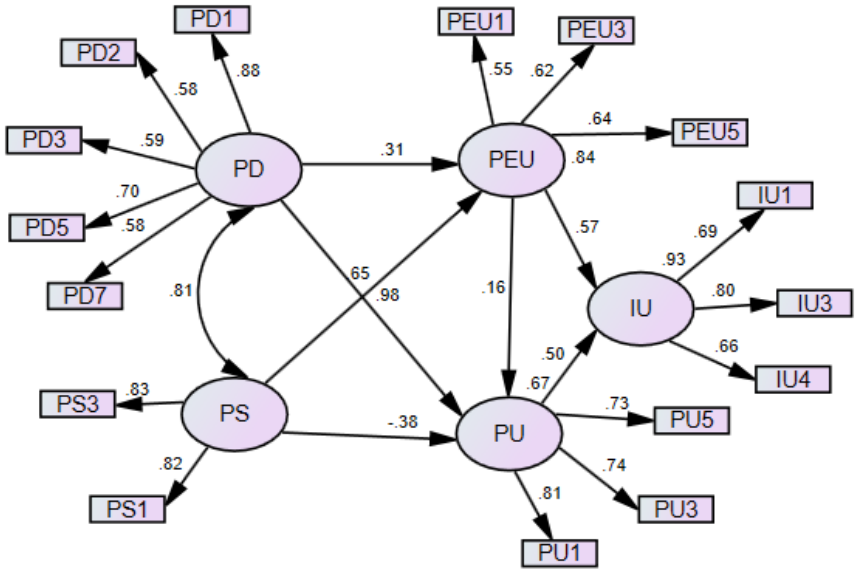
สนับสนุนสมมติฐานที่ 3 การรับรู้ด้านความปลอดภัยฯ (PS) มีอิทธิพลเชิงบวกต่อ มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการรับรู้ความง่ายฯ (PEU) (β = 0.650, C.R. = 4.345, p < 0.01)

ปฏิเสธสมมติฐานที่ 4 การรับรู้ด้านความปลอดภัยฯ (PS) ไม่มีอิทธิพลต่อ การรับรู้ประโยชน์ฯ (PU) (β = 0.568, C.R. = 5.341, p < 0.01)

ปฏิเสธสมมติฐานที่ 5 การรับรู้ความง่ายฯ (PEU) ไม่มีอิทธิพลต่อ การรับรู้ประโยชน์ฯ (PU) (β = 0.502, C.R. = 5.610, p < 0.01)

ยอมรับสมมติฐานที่ 6 การรับรู้ความง่ายฯ (PEU) มีอิทธิพลต่อ ความตั้งใจใช้ (IU) (β = 0.778, C.R. = 5.610, p < 0.01)

ยอมรับสมมติฐานที่ 7 การรับรู้ประโยชน์ฯ (PU) มีอิทธิพลต่อ ความตั้งใจใช้ (IU) (β = 0.576, C.R. = 5.610, p < 0.01)

Chi-Square=86.095, df=81, chi-square/df=1.063, p-value=.328,
GFI=.960, NFI=.960, TLI=.996, CFI=.997, RMSEA=.016, RMR=.011

แผนภาพที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐานระหว่างตัวแปรหลังปรับโมเดล

ตารางที่ 5 ค่าดัชนีที่แสดงค่าความสอดคล้องของโมเดลสมมติฐาน

ค่าสถิติ	x^2	df	x^2/df	CFI	GFI	TLI	NFI	RMSEA	RMR
เกณฑ์	p-Value <0.05	>0.9	>0.9	>0.95	>0.9	>0.9	>0.9	<0.05	<0.05
ข้อมูลเชิงประจักษ์	86.095	81	1.063	0.997	0.960	0.996	0.960	0.016	0.011

อภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 พบว่า การรับรู้การออกแบบแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน บ่งชี้ว่าการออกแบบของแอปพลิเคชันมีผลจูงใจให้เกิดความรู้สึกว่าง่ายต่อการใช้งาน ผลการวิจัยดังกล่าวได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นที่นักพัฒนาแอปพลิเคชันต้องเพิ่มประสิทธิภาพองค์ประกอบการออกแบบของแอปพลิเคชัน รวมถึงการนำทางที่ใช้งานง่าย คำแนะนำที่ชัดเจน และกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากอาจส่งผลต่อการรักษาลูกค้าและเพิ่มอัตราการยอมรับโดยรวมของแอปพลิเคชันเหล่านี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Jung (2016: 103–110.) ซึ่งระบุว่าความสามารถในการใช้งานที่รับรู้ได้นั้นเป็นปัจจัยสื่อกลางระหว่างการออกแบบส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้ (User Interface; UI) และประสบการณ์ส่วนตัวของผู้ใช้ (User Experience; UX) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการออกแบบ UI สามารถมีอิทธิพลต่อประสบการณ์ของผู้ใช้ทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่นเดียวกับการศึกษาของ Jung and Yim (2018) ที่ได้เน้นย้ำถึงความเรียบง่ายและความสม่ำเสมอในการออกแบบส่วนต่อประสานแอปพลิเคชัน ปัจจัยที่มีความสำคัญในการมีอิทธิพลต่อการโต้ตอบของผู้ใช้กับแอปพลิเคชัน ตลอดจนความตั้งใจที่จะใช้งานต่อไป

สมมติฐานที่ 2 พบว่า การรับรู้การออกแบบแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้ามีอิทธิพลเชิงบวกต่อการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน ชี้ให้เห็นว่าเมื่อลูกค้าได้รับความเข้าใจอย่างลึกซึ้งมากขึ้นและตระหนักถึงการออกแบบแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า พวกเขารับรู้ถึงประโยชน์ที่เพิ่มขึ้นจากการใช้แอปพลิเคชัน ซึ่งการออกแบบที่ได้รับความชื่นชมมักส่งผลให้เกิดการรับรู้ถึงประโยชน์ ซึ่งน่าจะนำไปสู่อัตราการใช้งานที่สูงขึ้นและความพึงพอใจโดยรวม ประสบการณ์ของผู้ใช้ ซึ่งได้รับอิทธิพลจากความสะดวกในการใช้งานและความเป็นธรรมชาติของการออกแบบแอปพลิเคชัน สามารถส่งผลโดยตรงต่อประโยชน์ที่รับรู้เหล่านี้ เนื่องจากแอปที่ออกแบบอย่างดีช่วยลดความยุ่งยากในการทำงานและเพิ่มประสบการณ์ของผู้ใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Eriksson et al. (2018: 9–15) ซึ่งเน้นย้ำว่าความเข้าใจอย่างลึกซึ้งและความชื่นชมในการออกแบบมักจะนำไปสู่การรับรู้ถึงประโยชน์ที่อาจเพิ่มอัตราการใช้และความพึงพอใจโดยรวม แม้ว่าความสวยงามของการออกแบบจะมีส่วนช่วยให้ผู้ใช้ได้รับประสบการณ์ที่ดี แต่จุดสนใจหลักควรอยู่ที่การทำให้แอปพลิเคชันใช้งานง่าย ใช้งานง่าย และมีประโยชน์ต่อการใช้งาน ซึ่งจะช่วยเพิ่มอัตราการรักษาลูกค้าและการใช้งานให้สูงขึ้น

สมมติฐานที่ 3 พบว่า การรับรู้ความปลอดภัยแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน จากผลการทดสอบสมมติฐานสามารถสรุปได้ว่าเมื่อลูกค้าตระหนักถึงคุณลักษณะด้านความปลอดภัยและโปรโตคอลในแอปพลิเคชันเหล่านี้มากขึ้น การรับรู้ของพวกเขาเกี่ยวกับความง่ายในการใช้งานของแอปพลิเคชันก็เพิ่มขึ้นเช่นกัน ความสัมพันธ์นี้เน้นย้ำถึงบทบาทสำคัญของการตระหนักถึงความปลอดภัยในประสบการณ์ของผู้ใช้ โดยที่ความรู้ที่เพิ่มขึ้นเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความปลอดภัยมักจะนำไปสู่ความรู้สึกที่สะดวกและสบายมากขึ้นในการใช้แอปพลิเคชัน มันแสดงให้เห็นว่าคุณลักษณะด้านความปลอดภัยไม่เพียงแต่ให้ความรู้สึกปลอดภัยแก่ผู้ใช้เท่านั้น แต่ยังช่วยให้แอปพลิเคชันเป็น

มิตรกับผู้ใช้อีกด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ Denaputri & Usman (2019) ซึ่งพบว่าอิทธิพลที่สำคัญของการรับรู้ถึงความไว้วางใจ ความปลอดภัย ประโยชน์ และความสะดวกในการใช้งานต่อความตั้งใจที่จะใช้บริการชำระเงินผ่านมือถือ สิ่งนี้บ่งชี้ว่าเมื่อผู้ใช้รับรู้ว่าแอปพลิเคชันน่าเชื่อถือและปลอดภัย จะส่งผลในเชิงบวกต่อความเต็มใจที่จะใช้บริการของพวกเขา ซึ่งเป็นความรู้สึกที่ใช้กับแอปพลิเคชันเช่ารถไฟฟ้าเช่นกัน ดังนั้น การรับรองความปลอดภัยของแอปพลิเคชันเหล่านี้จึงมีความสำคัญต่อการดึงดูดและรักษาผู้ใช้ นอกจากนี้ Balapour et al. (2020) เน้นบทบาทของการรับรู้ความเป็นส่วนตัวในฐานะตัวทำนายความปลอดภัยที่รับรู้ในแอปพลิเคชันบนมือถือ โดยระบุว่าการรับรู้เกี่ยวกับความเป็นส่วนตัว เช่น ความเสี่ยงด้านความเป็นส่วนตัวและประสิทธิภาพของนโยบายความเป็นส่วนตัว มีอิทธิพลอย่างมากต่อการรับรู้ถึงความปลอดภัยของแอปพลิเคชันบนอุปกรณ์เคลื่อนที่ ดังนั้นสำหรับแอปพลิเคชันการเช่ารถยนต์ไฟฟ้า การปกป้องความเป็นส่วนตัวและการสื่อสารนโยบายความเป็นส่วนตัวอย่างมีประสิทธิภาพจะช่วยเพิ่มการรับรู้ของผู้ใช้เกี่ยวกับความปลอดภัยของแอปพลิเคชัน เพิ่มความง่ายในการใช้งานและเสริมสร้างความพึงพอใจของผู้ใช้และการใช้งานแอปพลิเคชัน

สมมติฐานที่ 4 พบว่า การรับรู้ความปลอดภัยแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า ไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า เนื่องจาก 1) การรับรู้ถึงความปลอดภัยแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า และการรับรู้ถึงประโยชน์ในการใช้งานแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า เป็นปัจจัยที่แตกต่างกันทางจิตวิทยาจึงขึ้นอยู่กับการพิจารณาที่แตกต่างกันของผู้ใช้งาน การรับรู้ความปลอดภัยมุ่งเน้นไปที่ข้อกังวลที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและความเป็นส่วนตัว ในขณะที่การรับรู้ถึงประโยชน์นั้นเกี่ยวกับประโยชน์เชิงปฏิบัติและข้อดีที่แอปพลิเคชันมอบให้มากกว่า 2) ผู้ใช้อาจชั่งใจระหว่างความปลอดภัยแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้าและประโยชน์ในการใช้งานแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า ผู้ใช้บางรายอาจให้ความสำคัญกับประโยชน์มากกว่าความปลอดภัย หากพบว่าแอปพลิเคชันมีประโยชน์สูง แม้ว่าจะมีความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัยก็ตาม ในทางกลับกัน ผู้ใช้งานแอปพลิเคชันอาจให้ความสำคัญกับความปลอดภัยมากกว่าประโยชน์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากมีความกังวลอย่างมากเกี่ยวกับความปลอดภัยของข้อมูล 3) ผู้ใช้มีความไว้วางใจในบริษัทเจ้าของแอปพลิเคชัน ซึ่งความไว้วางใจนี้อาจไม่ได้กี่ยวข้องโดยตรงถึงประโยชน์ที่รับรู้ได้เสมอไป แอปพลิเคชันอาจถูกมองว่าปลอดภัยแต่ไม่มีประโยชน์เป็นพิเศษ หรือในทางกลับกัน 4) ผู้ใช้ที่แตกต่างกันอาจมีระดับความไวต่อความปลอดภัยและประโยชน์ที่แตกต่างกัน ผู้ใช้บางรายอาจไม่ชอบความเสี่ยงและให้ความสำคัญกับความปลอดภัย ขณะที่บางรายอาจให้ความสำคัญกับประโยชน์ใช้สอยและประโยชน์มากกว่า 5) ความพยายามทางการตลาด คำแนะนำแบบปากต่อปาก และประสบการณ์ของผู้ใช้ อาจมีอิทธิพลอย่างมากต่อการรับรู้ถึงประโยชน์โดยไม่ขึ้นกับการรับรู้ถึงความปลอดภัย

สมมติฐานที่ 5 พบว่า การรับรู้ความง่ายในการใช้งานแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า ไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า เนื่องจากอาจเกิดจากประสบการณ์ก่อนหน้าที่เคยใช้ ซึ่งผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลกับลูกค้าของบริษัทที่เคยใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า และอิทธิพลภายนอก เช่น ความต้องการเร่งด่วน ราคาน้ำมันอยู่ในช่วงขาขึ้น จึงทำให้เกิดแรงจูงใจส่วนบุคคลเกี่ยวกับการรับรู้ถึงประโยชน์ของแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า โดยไม่ขึ้นกับความง่ายในการใช้งานแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า ซึ่งขัดแย้งกับ Xu et al. (2022) ที่กล่าวว่า การรับรู้ว่าใช้งานง่ายมีผลกระทบอย่างมากต่อการรับรู้ถึงประโยชน์และทัศนคติต่อการใช้แอปสุขภาพบนมือถือ อธิบายได้ด้วยทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) ที่สร้างขึ้นเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจในการยอมรับและนำเทคโนโลยีมาใช้ โดยการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน และการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน เป็นปัจจัยสองอย่างที่สำคัญในการกำหนดความตั้งใจของผู้ใช้งานในการใช้เทคโนโลยี อย่างไรก็ตาม แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี มีการระบุว่าถึงแม้จะเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดความตั้งใจของผู้ใช้ในการใช้เทคโนโลยี แต่ไม่สามารถสันนิษฐานได้ว่าการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน จะมีผลต่อการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานโดยตรง ผู้ใช้งานอาจพบว่าแอปพลิเคชันนั้นง่ายต่อการใช้งานแต่ไม่เห็นความเป็นประโยชน์หรือเกี่ยวข้องกับความต้องการของตน จึงส่งผลให้ไม่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานแอปพลิเคชัน

สมมติฐานที่ 6 พบว่า การรับรู้ความง่ายในการใช้งานแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า อธิบายได้ด้วยทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง การรับรู้ความง่ายในการใช้งาน และ ความตั้งใจใช้ ว่าการรับรู้ความง่ายในการใช้งานมีผลต่อการส่งเสริมความตั้งใจในการใช้งานเทคโนโลยี ในแง่นี้การรับรู้ความง่ายในการใช้งานของแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้าทำให้ผู้ใช้งานมีความรู้สึกว่าง่ายและสะดวกในการใช้งาน ทำให้เพิ่มความเชื่อมั่นในความสามารถในการใช้งานแอปพลิเคชันนั้น และทำให้ผู้ใช้งานมีความคาดหวังที่จะใช้งานแอปพลิเคชันนั้นในช่วงเวลาที่ต้องการเช่ารถยนต์ไฟฟ้า ทำให้เพิ่มโอกาสในการมีความตั้งใจที่จะใช้งานแอปพลิเคชันเมื่อมีความต้องการในการเช่ารถยนต์ไฟฟ้า สอดคล้องกับที่ได้มีการสำรวจความสัมพันธ์ระหว่างความง่ายในการใช้งานและคุณภาพข้อมูล คุณภาพของระบบ และการโต้ตอบในบริบทของแอปพลิเคชัน การศึกษาระบุว่าการรับรู้ความง่ายต่อการใช้งานนั้นเชื่อมโยงกับความตั้งใจอย่างต่อเนื่องที่จะใช้แอปพลิเคชัน อีกทั้งยังสอดคล้องกับการศึกษาของที่ได้ทำการศึกษาผลของการรับรู้ความง่ายในการใช้งานต่อความตั้งใจเชิงพฤติกรรมในผู้ใช้บริการธนาคารบนมือถือ ผลการศึกษาพบว่าความง่ายในการใช้งานที่เพิ่มมากขึ้น และการรับรู้ถึงประโยชน์และความไว้วางใจ นำไปสู่ความสัมพันธ์ในระยะยาวกับแอปพลิเคชันมากขึ้น เนื่องจากความรู้สึกที่ผู้ใช้งานมีต่อความง่ายในการใช้งานและการนำมาใช้งานจริง ส่งผลให้ผู้ใช้งานมีความเชื่อมั่นในการใช้งานแอปพลิเคชันนั้นและมีความคาดหวังว่าการใช้งานจะเป็นไปได้อย่างราบรื่นและง่ายดาย ซึ่งจะกระทำให้ความตั้งใจที่จะใช้งานแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้ามีมากขึ้น

สมมติฐานที่ 7 พบว่า การรับรู้ถึงประโยชน์ในการใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า มีอิทธิพลต่อความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า อธิบายได้ด้วยทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reason Behavior) โดยอธิบายว่า ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการแสดงพฤติกรรมของบุคคลโดยตรง นั่นคือ ความตั้งใจแสดงพฤติกรรม (Behavioral intention) ได้แก่ การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective Norm) และ ทัศนคติต่อพฤติกรรม (Attitude) ซึ่งการรับรู้ถึงประโยชน์ของแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้านั้น จัดเป็นทัศนคติต่อพฤติกรรม โดยบุคคลจะประเมินภาพรวมของพฤติกรรมและรวมถึงผลที่ตามมาของพฤติกรรม ซึ่งมีทั้งด้านบวกและด้านลบ หากประเมินแล้วพบว่าต่อผลที่ตามมาของพฤติกรรมที่ได้กระทำเป็นบวก บุคคลจะมีทัศนคติที่ดีต่อพฤติกรรมนั้น ในทางตรงข้าม หากประเมินแล้วพบว่าต่อผลที่ตามมาของพฤติกรรมที่ได้กระทำเป็นทางด้านลบ บุคคลจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อพฤติกรรมนั้น สอดคล้องกับ Ateş and Garzón (2022) ซึ่งยืนยันถึงความสำคัญของทัศนคติและการรับรู้ถึงประโยชน์ในการกำหนดความตั้งใจที่จะใช้แอปพลิเคชัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา

จากผลการวิจัยที่พบว่าสมการโครงสร้างปัจจัยเหตุของความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า ประกอบด้วย การรับรู้การออกแบบแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า การรับรู้ความปลอดภัยแอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า การรับรู้ความง่ายในการใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า การรับรู้ประโยชน์การใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้า เป็นการยืนยันว่าตัวแปรเหล่านี้เป็นตัวแปรที่สำคัญในการออกแบบแอปพลิเคชันสำหรับการเช่ารถยนต์ไฟฟ้า โดยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1) จัดลำดับความสำคัญของการออกแบบแอปพลิเคชัน: เนื่องจากการรับรู้การออกแบบฯ (PD) ได้แสดงให้เห็นว่ามีอิทธิพลเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อทั้งการรับรู้ความง่ายฯ (PEU) และการรับรู้ประโยชน์ฯ (PU) ของแอปพลิเคชัน นักพัฒนาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรจัดลำดับความสำคัญของผู้ใช้ - การออกแบบแอพพลิเคชั่นที่เป็นมิตรและดึงดูดสายตา สิ่งนี้สามารถปรับปรุงประสบการณ์ผู้ใช้โดยรวม ทำให้มั่นใจได้ว่าผู้ใช้ที่มีศักยภาพจะพบแอปพลิเคชันที่ใช้งานง่ายและเป็นประโยชน์ต่อการใช้งาน

2) เน้นคุณลักษณะด้านความปลอดภัย: การศึกษาพบว่าการรับรู้ด้านความปลอดภัยฯ (PS) ของผู้ใช้มีผลกระทบเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญต่อการรับรู้ความง่ายฯ (PEU) บ่งชี้ว่าเมื่อผู้ใช้รู้สึกว่าแอปพลิเคชันนั้นปลอดภัย พวกเขามีแนวโน้มที่จะพบว่าใช้งานได้ง่ายกว่ามากขึ้น ดังนั้น นักพัฒนาแอปพลิเคชันควรลงทุนและส่งเสริมฟีเจอร์ด้านความปลอดภัย เช่น เกตเวย์การชำระเงินที่ปลอดภัย การตรวจสอบผู้ใช้ที่โปร่งใส และรายการยานพาหนะที่ได้รับการตรวจสอบแล้ว การให้การสื่อสารที่ชัดเจนเกี่ยวกับคุณสมบัติเหล่านี้สามารถปลูกฝังความไว้วางใจและปรับปรุงความพึงพอใจของผู้ใช้โดยรวม

3) ประโยชน์เด่นและความง่ายในการใช้งาน: เนื่องจากทั้งการรับรู้ความง่ายฯ (PEU) และการรับรู้ประโยชน์ฯ (PU) เป็นตัวทำนายที่สำคัญของความตั้งใจใช้ (IU) กลยุทธ์การสมัคร การตลาด และการส่งเสริมการขายควรเน้นย้ำทั้งสองด้านนี้ ผู้มีโอกาสเป็นผู้ใช้ควรได้รับความรู้เกี่ยวกับประโยชน์ที่จับต้องได้ของการใช้แอปพลิเคชันเช่ารถไฟฟ้า เช่น ความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การประหยัดต้นทุน และความสะดวกสบาย ในขณะเดียวกัน จะเป็นประโยชน์ในการแสดงคำรับรองหรือการสาธิตที่เน้นถึงความง่ายในการใช้งานของแอปพลิเคชันเพื่อดึงดูดและรักษาผู้ใช้ที่มีศักยภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

งานวิจัยนี้เป็นพื้นฐานที่แน่นแฟ้นสำหรับการทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ด้านการออกแบบ การตระหนักในความปลอดภัย การรับรู้ถึงความสะดวกในการใช้งาน และการรับรู้ถึงประโยชน์ของแอปพลิเคชันรถยนต์ไฟฟ้าสำหรับเช่า อย่างไรก็ตาม จำเป็นต้องมีการสำรวจเพิ่มเติมเพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับพลวัตเหล่านี้ให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคตดังนี้

1) การศึกษาเปรียบเทียบ เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการหาตัวแปรเหตุของความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันสำรับเช้ารถยนต์ไฟฟ้า โดยไม่ได้เปรียบเทียบการรับรู้ของคนตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ เช่น อายุ รายได้ และตำแหน่งหน้าที่งาน เป็นต้น การเปรียบเทียบลักษณะทางประชากรศาสตร์อาจทำให้ได้ข้อมูลเชิงลึกของปัจจัยเหตุของความตั้งใจใช้แอปพลิเคชันสำหรับเช่ารถยนต์ไฟฟ้าเพื่อให้การพัฒนาแอปพลิเคชันให้ตรงกับกลุ่มลูกค้าเป้าหมายเป็นสำคัญ

2) การศึกษาเฉพาะกรณี จากศึกษาในครั้งนี้เป็นการศึกษาโดยรวมทุกบริษัทที่ใช้แอปพลิเคชันในการใช้งานสำหรับลูกค้า หากศึกษาเป็นรายบริษัทอาจทำให้ได้ข้อมูลที่เฉพาะสำหรับบริษัทนั้นโดยตรง

3). บริบทที่กว้างขึ้น อาจใช้รูปแบบการวิจัยเดียวกันในบริบทอื่นที่ใกล้เคียง เช่น บริการอื่นที่มีการใช้แอปพลิเคชัน เพื่อศึกษาว่าผลการวิจัยมีความสอดคล้องกันหรือไม่ อย่างไร

เอกสารอ้างอิง

กรุงเทพธุรกิจ. (2565). 6 เดือน ธุรกิจให้เช่ายานยนต์ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ จัดตั้งใหม่ พุ่ง 40.74 %. *ออนไลน์.* สืบค้นวันที่ 20 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา: https://www. Bangkok biznews. Com /business/1018053

สำนักงานคณะกรรมการกำกับกิจการพลังงาน. (2566). 5 ประเด็นเดือดวงการ EV ในปี 2566. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2567. แหล่งที่มา: https://www.erc.or.th/th/energy-articles/embed?id=2730#:~: text=เทรนด์การใช้รถยนต์,รถที่ใช้ไฟฟ้าแบบ

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก. (2563). การจัดทำข้อมูลปริมาณก๊าซเรือนกระจกในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเมือง. *ออนไลน์. ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2567. แหล่งที่มา: http://www.tgo.or.th/2020/index.php/th/

Ateş, H., & Garzón, J. (2022). Drivers of teachers' intentions to use mobile applications to teach science. Education and Information Technologies. 27 (2), 2521–2542. *Online.* https://doi.org/10.1007/s10639-021-10671-4

Balapour, A., Nikkhah, H. R., & Sabherwal, R. (2020). Mobile application security: Role of perceived privacy as the predictor of security perceptions. International Journal of Information Management. 52 (102063). *Online.* https://doi.org /10.1016/j .ijinf om gt.201 9.102063

Cronbach, L.J. (1970). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. CA.: Harper and Row.

Cantrell, M. A., & Lupinacci, P. (2007). Methodological issues in online data collection. *Journal of advanced nursing*. 60 (5), 544-549.

Davis, D. (1996). Business Research for Decision Making. 4th ed. Belmont: Wadsworth Publishing Company.

Denaputri, A., & Usman, O. (2019). Effect of Perceived Trust, Perceived Security, Perceived Usefulness and Perceived Ease of Use on Customers' Intention to Use Mobile Payment (SSRN Scholarly Paper 3511632). *Online*. https://d oi.org/10.21 39/ ssrn. 3511632

Eriksson, E., Heath, C., Ljungstrand, P., & Parnes, P. (2018). Makerspace in school—Considerations from a large-scale national testbed. International Journal of Child-Computer Interaction, 16, 9–15. https://doi.org/10.1016/j.ijcci.2017.10.001

Hair, J. F., Money, A. H., Samouel, P., & Page, M. (2007). Research methods for business. *Education+ Training*. 49 (4), 336-337.

Hair, Jr., Joseph F. et al. (2010). *Multivariate Data Analysis: A Global Perspective*. 7th Ed. New York: Pearson.

Jung, W., & Yim, H. R. (2018). An Exploratory Study of the Interface Design Factors Affecting the User Intention to Use Mobile Applications. *International Journal of Advanced*

Safitri, V. A. D. (2019). Research and Development (R&D), Environmental Investments, to Eco- Efficiency, and Firm Value. *The Indonesian Journal of Accounting Research*. 22 (3), 377–396.

Sakas, D., Vlachos, D., & Nasiopoulos, D. (2014). Modelling strategic management for the development of competitive advantage, based on technology. *Journal of Systems and Information Technology*. 16 (3), 187–209.

SME THAILAND CLUB. (2565). ส่องเทรนด์ธุรกิจมาแรง บริการเช่ารถ EV ระบบสมาชิก เหมาจ่ายรายเดือนลองใช้รถได้ทุกรุ่น. *ออนไลน์. ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 2 มกราคม 2567. แหล่งที่มา: https://shorturl.asia/erCcT

Xu, Q., Hou, X., Xiao, T., & Zhao, W. (2022). Factors Affecting Medical Students' Continuance Intention to Use Mobile Health Applications. *Journal of Multidisciplinary Healthcare*, 15, 471–484. *Online*. https://doi.org/ 10.2147/JM DH . S327347

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational behavior and human decision processes*, 50 (2), 179-211.

Davis, F. D. (1985). *A technology acceptance model for empirically testing new end-user information systems:* Theory and results (Doctoral dissertation, Massachusetts Institute of Technology).

การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์

The Development Analytical Thinking Skill of 10th Grade Students by Using Experience Books

หทัยกาญจน์ โยธิกุล และ นันทน์ธร บรรจงปรุ
มหาวิทยาลัยรามคำแหง
Hathaikarn Yothikul and Nanthon Bunjongparu
Ramkhamhaeng University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: hathaikarn.ytk@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างหนังสือเสริมประสบการณ์ เรื่อง การเมืองการปกครอง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 และ 2) พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 21 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่ายซึ่งปัญหาในการเรียนของนักเรียนพบว่ายังคงขาดทักษะการคิดวิเคราะห์ เครื่องมือการวิจัยครั้งนี้ คือ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ หนังสือเสริมประสบการณ์และสถิติที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ E1/E2

ผลการวิจัยพบว่า

1. การจัดการเรียนรู้รายวิชาสังคมศึกษา 4 เรื่อง การเมืองการปกครอง สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์แบ่งเนื้อหาออกเป็น 6 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 12 ชั่วโมงผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\overline{X}$ = 5.00 , S.D. = 0.00)

2. ผลการทดลองใช้และการประเมินผลการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.48 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 78.10 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนพบว่า คะแนนสอบหลังการจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: หนังสือเสริมประสบการณ์; ทักษะการคิดวิเคราะห์; ประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

---

* วันที่รับบทความ : 14 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 2 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 3 ตุลาคม 2566
Received: August 14, 2023; Revised: October 2, 2023; Accepted: October 3, 2023

Abstract

The objectives of this research were to create an experience-enhancing book on Politics and Governance. Matthayomsuksa 4 level had the efficiency according to the specified criteria of 80/80 and to develop analytical thinking skills of Matthayomsuksa 4 students by using supplementary books. The sample group were students in Matthayom Suksa 4/5, semester 2, academic year 2022, Matthayom Ban Bangkapi School. Bangkok, 1 classroom, 21 students, obtained by simple random sampling. The problems in this case were found that they still lacked analytical thinking skills. The tool of this research is the learning management plan. A test to measure analytical thinking skills Experience books. So that the statistics used for data analysis were percentage, mean, standard deviation, and E_1/E_2.

The following were the results:

1. Learning management for social studies on Politics and Governance for students in Matthayomsuksa 4, using books to enhance the experience. The content is divided into 6 learning management plans, total 12 hours. At a high level ($\overline{x}$ = 5.00 , S.D. = 0.00)

2. The results of the trial and evaluation of activities to promote critical thinking skills for students in Mathayomsuksa 4 before learning had an average of 50.48 and after learning had an average of 78.10 When comparing between before and after learning, it was found that the test scores after the activities were higher than before the activities at the statistically significant level of .01

Keywords: Experiential Supplementary Books; Analytical Thinking Skills; Efficiency According to the Specified Criteria 80/80

บทนำ

การก้าวเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบโดยตรงต่อคนไทย โลกที่กำลังเผชิญเข้าสู่ยุคข้อมูลข่าวสารศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่ต้องอาศัยการคิดเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำเนินชีวิตในยุคข้อมูลข่าวสาร กระทรวงศึกษาธิการเป็นหน่วยงานหลักของประเทศ ทำหน้าที่จัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม รักความเป็นไทย มีทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ สามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมโลกได้อย่างสันติ ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์เป็นสมรรถนะของผู้เรียนที่ทำให้สามารถบรรลุมาตรฐานการเรียนรู้ (สรปัญญาสุข สุขกรินทร์, 2560 : 1)

ทักษะการคิดวิเคราะห์ คือการคิดที่มีความซับซ้อนอย่างลึกซึ่งละเอียดถี่ถ้วนในการพิจารณาสิ่งต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นข้อมูล เรื่องราว หรือสถานการณ์ ประกอบด้วยความสามารถในการจำแนกแยกแยะองค์ประกอบออกเป็นส่วนย่อย นำไปสู่ข้อสรุปหรือการตัดสินใจที่ถูกต้องเพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์ การคาดการณ์ทำนายคำตอบล่วงหน้า นำไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ หรือเกิดเป็นความรู้ใหม่ (โสภิตา เสนาะจิต, 2560: 27)

จากการศึกษาสภาพปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ พบว่า นักเรียนบางส่วนมีผลการเรียนรู้วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 ต่ำกว่าเกณฑ์ที่โรงเรียนกำหนดไว้ คือ ร้อยละ 50 โดยเฉพาะในเรื่องของทักษะการคิดวิเคราะห์ จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการสังเกตการสอนภายในห้องเรียนและสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มองว่าเนื้อหาสาระของวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เป็นเนื้อหาที่เยอะ น่าเบื่อ ซับซ้อน มีความเข้าใจยาก จึงทำให้นักเรียนเกิดความเบื่อหน่าย มีความรู้สึกไม่อยากเรียน ขาดแรงจูงใจ

จะเห็นได้ว่านักเรียนส่วนใหญ่ยังคงมีปัญหาในเรื่องของทักษะการคิดวิเคราะห์ ซึ่งครูคือผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ เป็นการคิดอย่างมีเหตุผล คิดอย่างลุ่มลึกและหลากหลาย ระบุความเหมือนและความแตกต่าง จัดอันดับและจัดหมวดหมู่ บอกเหตุผลได้ สรุปจนตกผลึกเป็นความรู้ใหม่ได้ ซึ่งนักเรียนจำเป็นต้องมีทั้งความรู้ในเนื้อหาและทักษะที่จะประยุกต์ใช้ปรับเปลี่ยนความรู้เพื่อการเรียนรู้ตามเนื้อหาและสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ซึ่งเป็นประโยชน์สำหรับครูผู้สอนที่จะได้ทราบจุดเด่น จุดด้อย ของการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน นำไปสู่การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์ เรื่อง การเมืองการปกครอง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

2. เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 ห้องเรียน รวมทั้งสิ้น 213 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 21 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) โดยในกลุ่มตัวอย่างที่จะสุ่มมีนักเรียนที่ถูกจัดผลการเรียนรู้ไว้แล้ว โดยคละอย่างเท่าเทียมกันในแต่ละห้องเรียน ซึ่งปัญหาในการเรียนของนักเรียนพบว่ายังคงขาดทักษะการคิดวิเคราะห์

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบทักษะการคิดวิเคราะห์ และหนังสือเสริมประสบการณ์ เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การเมืองการปกครองโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ โดยสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 6 แผน เวลา 12 ชั่วโมง หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องโดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปปรับปรุง แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ แล้วนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง เพื่อดูความเหมาะสมและนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ จึงนำไปใช้จริงกับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 แบบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ สร้างแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การเมืองการปกครอง เป็นแบบทดสอบประเภทปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก 1 ฉบับ จำนวน 40 ข้อ เพื่อคัดเลือกแล้วนำไปใช้จริง 30 ข้อ และนำแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การเมืองการปกครอง มาให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง หลังจากนั้นนำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ และนำผลแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์มาวิเคราะห์รายข้อ หาค่าความยาก-ง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น หลังจากนั้นจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.3 หนังสือเสริมประสบการณ์ ศึกษาเกี่ยวกับการสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์และลงมือสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์จำนวน 5 เล่ม หลังจากนั้นนำหนังสือเสริมประสบการณ์และแบบประเมินคุณภาพไปเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน แล้วนำไปทดลองใช้ทั้งหมด 3 ครั้ง เมื่อทดลองเรียบร้อยแล้ว นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อหนังสือเสริมประสบการณ์ที่สร้างขึ้นไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบแล้วนำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ก่อนเรียน (Pre-test) กับนักเรียน จำนวน 30 ข้อ เวลา 30 นาที

3.2 ดำเนินการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้จำนวน 6 แผน ใช้เวลาทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง และมีการบันทึกคะแนนระหว่างการเรียนจากแบบทดสอบ

3.3 ทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์หลังเรียน (Post-test) กับนักเรียน จำนวน 30 ข้อ เวลา 30 นาที โดยแบบทดสอบเป็นชุดเดียวกันกับแบบทดสอบก่อนเรียน

3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือเสริมประสบการณ์ให้นักเรียนทำ และนำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ผลต่อไป

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลหนังสือเสริมประสบการณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวมตัวแปรสังเกตได้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การทบทวนวรรณกรรม และการสัมภาษณ์

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม

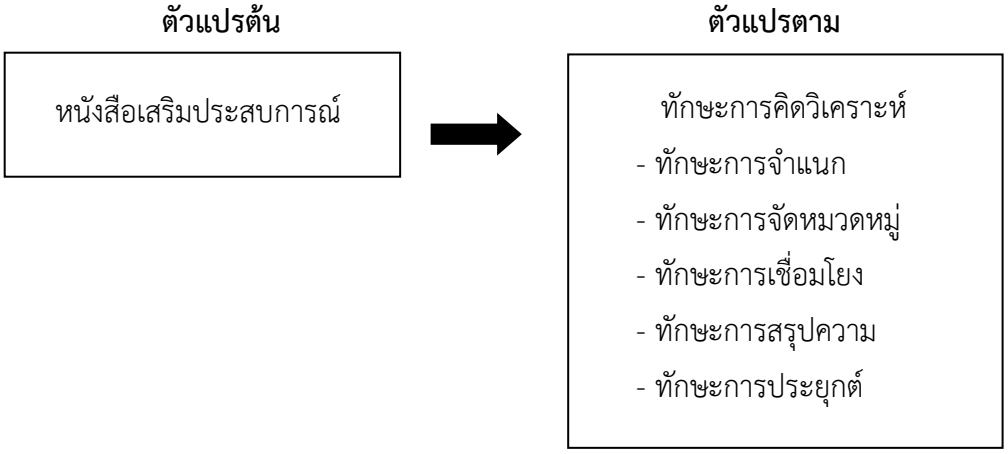
หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้ 1) ใช้สถิติร้อยละ (Percentage) อธิบายข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการนำเสนอเป็นตารางประกอบการบรรยายผล 2) ใช้สถิติการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจเพื่อวิเคราะห์หาองค์ประกอบของการตลาดของเครื่องใช้ไฟฟ้า โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์

นำผลการทดสอบมาดำเนินการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ทำการวิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ โดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง IOC, สถิติร้อยละ , ค่าคะแนนเฉลี่ย และการหาค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ โดยใช้แนวคิดของมาร์ซาโน (Marzano) ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการจัดกิจกรรมและหาประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์ ตามแนวคิดของมาร์ซาโน เรื่อง การเมืองการปกครอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามเกณฑ์ 80/80

ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสือเสริมประสบการณ์ เรื่อง การเมืองการปกครอง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 21 คน ซึ่งไม่ใช่ประชากรกลุ่มตัวอย่าง มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 โดยอาศัยคะแนนจากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน และการทดสอบหลังเรียน เรื่อง การเมืองการปกครอง ผลปรากฏ ดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการหาค่าประสิทธิภาพทางการศึกษาของหนังสือเสริมประสบการณ์ เรื่อง การเมืองการปกครอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดของมาร์ซาโน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์

การทดลอง	จำนวนนักเรียน	คะแนนระหว่างเรียน 40 คะแนน		คะแนนทดสอบหลังเรียน 20 คะแนน	
		คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ	คะแนนเฉลี่ย	ร้อยละ
รายบุคคล	3	32.00	80.00	16.67	83.33
กลุ่มย่อย	9	32.89	82.22	16.67	83.33
ภาคสนาม	30	33.43	83.58	16.73	83.67

จากตารางที่ 1 สรุปผลการดำเนินการทดลองหาค่าประสิทธิภาพทางการศึกษาของหนังสือเสริมประสบการณ์ เรื่อง การเมืองการปกครอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดของมาร์ซาโน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ การทดลองรายบุคคล จำนวน 3 คน มีคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 32.00 และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.67 การทดลองกลุ่มย่อย จำนวน 9 คน มีคะแนนระหว่างเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 32.89 และมีคะแนนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 16.67 การทดลองภาคสนาม จำนวน 30 คน มีคะแนนระหว่างเรียน 33.43 และมีคะแนนหลังเรียนเท่ากับ 16.73

2. ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

จากการนำหนังสือเสริมประสบการณ์ เรื่อง การเมืองการปกครอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ตามแนวคิดของมาร์ซาโน เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ไปใช้กับกลุ่มทดลอง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/5 จำนวน 21 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนมัธยมบ้านบางกะปิ สำนักงานเขตบางกะปิ

กรุงเทพมหานคร โดยเก็บคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนหลังเรียน เพื่อหาค่า t-test ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตาราง

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การเมืองการปกครอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ ตามแนวคิดของมาร์ซาโน

คนที่	**คะแนนแบบทดสอบ**		**ผลต่างของคะแนน**
	ก่อนเรียน	**หลังเรียน**	
1	12	17	5
2	10	17	4
3	14	18	4
4	3	14	11
5	12	17	5
คนที่	**คะแนนแบบทดสอบ**		**ผลต่างของคะแนน**
	ก่อนเรียน	**หลังเรียน**	
6	8	15	7
7	10	18	8
8	10	18	4
9	12	19	7
10	13	18	5
11	10	16	2
12	2	14	8
13	6	14	8
14	10	15	4
15	9	17	5
16	11	17	6
17	11	17	4
18	13	18	5
19	13	19	6
20	14	19	5
21	9	15	3

รวม	**212**	**352**	**116**
$\bar{x}$	**10.10**	**16.76**	**5.52**
S.D.	**3.22**	**2.62**	**2.06**
ร้อยละ	**50.48**	**83.81**	

จากตารางที่ 2 การเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ เรื่อง การเมืองการปกครอง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ ตามแนวคิดของมาร์ซาโน ของกลุ่มทดลอง พบว่าคะแนนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.10 คะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 16.76 และเมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ตามแนวคิดของมาร์ซาโน

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลจากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อหนังสือเสริมประสบการณ์

รายการประเมิน	$\bar{x}$	S.D.	**ระดับความพึงพอใจ**
1. ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสมอ่านง่าย	5.00	0.00	มากที่สุด
2. ภาษาที่ใช้ทำให้อ่านง่ายเข้าใจได้	4.76	0.44	มากที่สุด
3. มีการจัดเนื้อหาภายในหนังสือได้เหมาะสม	4.38	0.50	มาก
4. กิจกรรมเหมาะสมกับเวลา	4.76	0.54	มากที่สุด
5. มีความยาก-ง่ายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.90	0.30	มากที่สุด
รายการประเมิน	$\bar{x}$	**S.D.**	**ระดับความพึงพอใจ**
6. สามารถอ่านศึกษาได้ด้วยตนเองนอกเวลา	4.00	0.00	มาก
7. ทำให้เข้าใจการเรียนมากขึ้น	4.33	0.73	มาก
8. มีภาพประกอบสวยงาม น่าสนใจ	3.57	0.51	มาก
9. กิจกรรมท้ายเล่มช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์	4.67	0.48	มากที่สุด
10. มีความพอใจที่จะใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ในการเรียน	4.81	0.40	มากที่สุด
รวม	**4.52**	**0.20**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ในการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ต่อหนังสือเสริมประสบการณ์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{x}$ = 4.52 , S.D. = 0.20) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด 6 รายการ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ขนาดตัวอักษรมีความเหมาะสมอ่านง่าย ($\overline{x}$ = 5.00 , S.D. = 0.00) และนักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก 4 รายการ รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มีภาพประกอบสวยงาม น่าสนใจ ($\overline{x}$ = 3.57 , S.D. = 0.51)

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ ผู้วิจัยขออภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 เล่ม มีประสิทธิภาพ 83.21/83.81 หมายความว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีคะแนนเฉลี่ยจากการสังเกตพฤติกรรมด้านการคิดวิเคราะห์ ระหว่างการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ 83.21 และหลังการจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 83.81 แสดงว่าหนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 เนื่องจากการสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์ ได้ผ่านการตรวจสอบและถูกสร้างขึ้นอย่างเป็นระบบ เป็นขั้นตอน และผ่านการแก้ไขก่อนนำมาใช้ ซึ่งก่อนการนำหนังสือเสริมประสบการณ์มาใช้ ผู้วิจัยได้นำไปทดลองใช้ตามขั้นตอน โดยครั้งที่ 1 ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 3 คน ครั้งที่ 2 ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 9 คน และครั้งที่ 3 ทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน พบว่า หนังสือเสริมประสบการณ์มีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรม ทำให้นักเรียนรู้สึกสนใจกับเนื้อหาในหนังสือมากยิ่งขึ้นและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ สอดคล้องกับ พรพินิจ พัฒนพงศ์ (2558 : 62) พบว่า แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัษฎา ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพเท่ากับ 82.82/84.07 และสอดคล้องกับ ปริญญา ปั้นสุวรรณ์ และ มธุรส คุ้มประสิทธิ์ (2563, น. 80) พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียนหลังเรียนด้วยหนังสือเสริมประสบการณ์การอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ชุด “ของดีบ่อพลอย” สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งหนังสือเสริมประสบการณ์ของผู้วิจัยที่ได้จัดทำขึ้นมีความสอดคล้องกับเนื้อหาและรูปแบบที่แตกต่างจากหนังสือเรียนทั่วไป ทำให้นักเรียนรู้สึกสนใจในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเวลาได้ด้วยตนเอง และสามารถทบทวนความรู้จากกิจกรรมท้ายเล่มในหนังสือเสริมประสบการณ์ได้อีกด้วย

2. ผลการศึกษาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า คะแนนทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 50.48 คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนเท่ากับ 83.81 จึงสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมโดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์เพื่อพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์สำหรับนักเรียนชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้สูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ เป็นรูปแบบหนังสือที่มีสีสัน แฝงการใช้เทคโนโลยี ซึ่งนักเรียนสามารถใช้เรียนในคาบเรียน ศึกษาเพิ่มเติมนอกเวลาด้วยตนเองได้ ซึ่งเอกสารเกี่ยวกับการคิดวิเคราะห์ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 7-12) ได้เสนอไว้ว่า ควรมีการจัดกระบวนการสอน คือจัดกิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นความคิด จิตนาการ ให้ผู้เรียนเกิดทักษะการคิด การแสดงออก การจัดบรรยากาศและสถานที่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้คิดและลงมือปฏิบัติ การสรุปเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้กับการนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้กระบวนการกลุ่มในการสร้างองค์ความรู้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้หนังสือเสริมประสบการณ์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ผู้ที่สนใจในการสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์ ควรศึกษาโปรแกรมต่าง ๆ ที่สามารถจัดทำหนังสือเสริมประสบการณ์ให้มีความสวยงาม มีลูกเล่นประกอบให้น่าสนใจ เพื่อทำให้เกิดความสนใจในการเรียนเพิ่มขึ้น

2. เลือกสร้างหนังสือเสริมประสบการณ์ที่อยู่ในความสนใจของนักเรียน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัย เนื้อหาที่เข้าใจง่าย สนุกสนานในการศึกษาจากหนังสือเสริมประสบการณ์ และส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น

3. ผู้ที่สนใจในหนังสือเสริมประสบการณ์ เรื่อง การเมืองการปกครอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ควรเพิ่มทักษะอื่น ๆ นอกเหนือจากทักษะการคิดวิเคราะห์เพิ่มเข้าไปในหนังสือเสริมประสบการณ์ เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนในหลาย ๆ ด้าน

เอกสารอ้างอิง

โสภิตา เสนาะจิต. (2559). *การพัฒนาเทคนิคการประเมินการคิดวิเคราะห์ทางวิทยาศาสตร์ของผู้เรียนด้วยการสร้างดมเดลภาวะสันนิษฐานทางทฤษฎีและการวัดแบบราสช์.* วิทยานิพนธ์หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.

ปริญญา ปั้นสุวรรณ์ และ มธุรส คุ้มประสิทธิ์. (2563). การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาหนังสือเสริมประสบการณ์การอ่านคิดวิเคราะห์และเขียน ชุด “ของดีบ่อพลอย” สำหรับนักเรียนโรงเรียนอนุบาลบ่อพลอย อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี. *วารสารวิชาการหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.* กันยายน–ธันวาคม.

พรพินิจ พัฒนพงศ์. (2558). *รายงานการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์โดยใช้แบบฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนรัษฎา.* ตรัง : โรงเรียนรัษฎา.

สรปัญญาสุข สุขกรินทร์. (2560). *รายงานผลการพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูป ชุดบันไดห้าขั้นสร้างสรรค์บทกลอนสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านในสอย.* แม่ฮ่องสอน: โรงเรียนบ้านในสอย.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). *แนวทางการพัฒนาการคิดของชาติ.* กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การพัฒนาระบบยื่นคำร้องออนไลน์ สำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียน มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

The Development of Online Request Submission System, Academic Standards and Academic Standards and Registration Office, Northeastern University

สุมิตตา จันทร์ขำ, ณัจสรา กัมมะชัยคำ,
จารุกิตติ์ สายสิงห์, ณัชชาภัทร เวียงแสง,
สุชาวดี บางวิเศษ, สุวรรณี ฮามพิทักษ์ และ ภูษณดา สมบัติสกุลกิจ
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

Sumitta Jankham, Natsara Kammachaikham,
Jarukitt Saiysing, Natchaphat Wiangsaeng,
Suchawadee Bangwiset, Suwannee Hampitak and Phusanada Sombatsakulkit
Northeastern University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Natsara.sri@neu.ac.th

****

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบสารสนเทศในการยื่นคำร้องฯ ออนไลน์ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้ระบบการยื่นคำร้องฯ ออนไลน์ ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาที่ขอสำเร็จการศึกษา ในภาคการศึกษา 2/2565 จำนวนทั้งหมด 155 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลจากการศึกษาสภาพและปัญหาจากการทำงานของระบบเดิม แบบฟอร์มคำร้องที่ให้นักศึกษาต้องกรอกข้อมูลด้วยการเขียนด้วยลายมือ กรอกข้อมูลไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนตามที่แบบฟอร์มกำหนด ลายมืออ่านยาก เจ้าหน้าที่จะต้องใช้เวลาในการตรวจสอบข้อมูลในคำร้อง ใช้เวลาในการค้นหาเอกสารนาน สิ้นเปลืองพื้นที่จัดเก็บเอกสารคำร้อง เอกสารคำร้องที่เก็บเกิดการสูญหายได้ง่าย การจัดเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูล และสืบค้นข้อมูล ไม่เป็นระบบ 2) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถของระบบ ด้านการใช้งาน และด้านความปลอดภัยของระบบ ซึ่งผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษา และประหยัดเวลา อีกทั้งยังช่วยหลีกเสี่ยงความแออัดที่สำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียน ตามหลักเว้นระยะห่างทางสังคม

* วันที่รับบทความ : 25 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 7 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 14 กันยายน 2566
Received: August 25, 2023; Revised: September 7, 2023; Accepted: Sebtember 14, 2023

(Social Distancing) ของการแพร่ระบาดไวรัส COVD-19 ช่วยลดขั้นตอนในการทำงานของเจ้าหน้าที่ และลดปริมาณการใช้กระดาษได้เป็นอย่างดี เป็นประโยชน์ต่อสำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียน

คำสำคัญ: การพัฒนาระบบ; ระบบออนไลน์; การยื่นคำร้อง

Abstract

Research on the development of online request submission system, Academic Standards and Registration Office, Northeastern University aimed to 1) develop an information system for online request submission, 2) achieve the results of students' satisfaction towards using online request submission system, The sample group included students requested for the graduation in the academic year 2/2022 with the total number of 155 people. The research tools were interview form and questionnaires. The statistics used in data analysis comprised frequency, percentage, mean and standard deviation.

The research results were found that: 1) The study results of situation and problems from the operation of original system showed that the students filled out information in request form in handwriting specified incorrectly and incompletely, handwriting was hard to read, the officers must take a long time for verifying information and searching for documents, it wasted a space in storing request documents, collected request documents were easily lost, data storage, recording and searching were unsystematic. 2) The satisfaction assessment results of system users were divided into 3 aspects, namely system capability, usability and system safety. The results of satisfaction assessment were rated at a high level in all aspects. It facilitated students and saved time, it also avoided the risk of overcrowding at the office of registrar according to social distancing principle of COVID-19 virus epidemic, it reduced work process and the amount of paper usage of the staff and it also was beneficial to the office of registrar.

Keywords: System Development; Online System; Request Submission

บทนำ

ในช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือโควิด-19 (COVID-19) ส่งผลกระทบต่อนักเรียน นักศึกษา กว่า 15 ล้านคน ต้องหยุดเรียนนานกว่า 3 เดือน ทำให้นักเรียนนักศึกษาจะไม่ได้เรียนเป็นเวลาถึงหนึ่งในสามของปีการศึกษา แม้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดนโยบายที่จะยกเลิกวันหยุดเพื่อชดเชยเวลาเรียนที่หายไป แต่การขาดเรียนสะสมก็ย่อมส่งผลกระทบต่อตัวนักเรียนในระยะยาว ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม รวมถึงทุกหน่วยงานของไทยได้ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อลดผลกระทบเชิงลบที่จะเกิดขึ้นกับเยาวชนของชาติ

ตามประกาศ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (อว.) เรื่องมาตรการและการเฝ้าระวัง การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ฉบับที่ 11 กำหนดมาตรการและแนวทางการปฏิบัติเพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานภายในกระทรวง (อว.) พิจารณาดำเนินการให้

สอดคล้องกับสถานการณ์โดยให้สถาบันอุดมศึกษางดการเรียนการสอนในสถานที่ รวมทั้งการสอบ การฝึกอบรมหรือกิจกรรมใดๆ ที่มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเป็นจำนวนมาก ทำให้เสี่ยงต่อการแพร่โรคโดยให้จัดการเรียนการสอนเป็นแบบออนไลน์และปรับวิธีการวัดประเมินผลให้สอดคล้องกับสถานการณ์เพื่อให้การจัดการศึกษามีความต่อเนื่องและมิให้เกิดผลกระทบต่อนิสิตนักศึกษา (ประกาศวันที่ 17 เมษายน 2564)

ซึ่งในปัจจุบัน ปัญหาจากการทำงานของระบบเดิม คือการยื่นคำร้องด้วยตนเอง แบบฟอร์มคำร้องที่ให้นักศึกษากรอกข้อมูลนั้นใช้วิธีการเขียนด้วยลายมือ ทำให้กรอกข้อมูลไม่ถูกต้อง ไม่ชัดเจน และไม่ครบถ้วนตามที่แบบฟอร์มกำหนด ลายมืออ่านยาก เจ้าหน้าที่จะต้องใช้เวลาในการตรวจสอบข้อมูลในคำร้อง สิ้นเปลืองพื้นที่จัดเก็บเอกสารคำร้อง เอกสารคำร้องที่เก็บเกิดการสูญหายได้ง่าย การจัดเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูล และสืบค้นข้อมูล ไม่เป็นระบบ ใช้เวลาในการค้นหาเอกสารนาน

จากปัญหาดังกล่าวระบบยื่นคำร้องออนไลน์ สำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียน มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จึงถูกพัฒนาขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกสำหรับขั้นตอนการยื่นเอกสารคำร้องของนักศึกษาระดับปริญญาตรีเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดใหม่ของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ให้การทำงานมีประสิทธิภาพ เกิดความคล่องตัวมากขึ้น ในการยื่นเอกสารคำร้องต่าง ๆ ทำให้ประหยัดเวลา ค่าใช้จ่าย และทรัพยากรในการจัดเก็บข้อมูลที่เป็นเอกสาร ช่วยลดปริมานการใช้กระดาษ และเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยคำร้องที่ได้นำมาพัฒนาระบบในครั้งนี้ คือคำร้องขอสำเร็จการศึกษา สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศในการยื่นคำร้องฯ ออนไลน์
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการใช้ระบบการยื่นคำร้องฯ ออนไลน์

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

วิเคราะห์และพัฒนาระบบการยื่นคำร้องออนไลน์ คำร้องขอสำเร็จการศึกษา ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น ในภาคการศึกษา 2/2565

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ทุกหลักสูตร ของมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ขอสำเร็จการศึกษา ในภาคการศึกษา 2/2565 จำนวน 258 คน (สำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียน มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 2565)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เฉพาะนักศึกษาที่ขอสำเร็จการศึกษา ในภาคการศึกษา 2/2565 ตามสูตรคำนวณของ Krejcie & Morgan (Krejcie and Morgan, 1970 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 100) ประมาณค่าสัดส่วนของประชากร ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวนทั้งหมด 155 คน

3. วิธีดำเนินการวิจัย ดำเนินการสร้างแบบสอบถามและพัฒนาระบบสารสนเทศตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาจริงของกระบวนการยื่นคำร้องฯ ของนักศึกษา แล้วรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยการสร้างเครื่องมือที่จะใช้สำหรับเก็บข้อมูลจากผู้ใช้งานระบบ ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและมีความน่าเชื่อถือ หาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ Index of Item-Objective Congruence (IOC) หาค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามเป็นรายด้าน โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2560) และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย

2. ออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศตามขั้นตอนโดยใช้หลักทฤษฎีวงจรการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle: SDLC) (ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์, 2551) ประกอบไปด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การกำหนดปัญหา (Problem definition) 2) การศึกษาความเหมาะสม (Feasibility study)3) วิเคราะห์ความต้องการของระบบ (Determination of system requirements) 4) ออกแบบระบบ (System design) 5) พัฒนาซอฟท์แวร์ และจัดทำเอกสารที่เกี่ยวข้อง (Program/Software development) 6) ทดสอบและแก้ไขระบบ (System testing) 7) ติดตั้งทดลองใช้งานและการประเมินผล (Implementation and evaluation)

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ใช้ในการสอบถาม จำนวนทั้งหมด 155 คน โดยผู้ตอบเลือกตอบข้อใดข้อหนึ่ง มีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิด และลักษณะปลายเปิด แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิดแบบเลือกตอบ (Check List) สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย 1) เพศ 2) คณะ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามระดับความพึงพอใจ แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สอบถามระดับความคิดเห็นของทีมีต่อการใช้งานระบบ ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ 1. ด้านความสามารถของระบบ 2. ด้านการใช้งานของระบบ 3. ด้านความปลอดภัยของระบบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ แบบสอบถามลักษณะปลายเปิด

วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α) (Alpha – reliability Coefficient) ตามวิธีการของ ครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) (ชูศรี วงศ์รัตนะ, 2560) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ทำการวิเคราะห์ผล โดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานตามประสิทธิภาพของระบบเป็นรายข้อ และแปลความหมายตามมาตราส่วนประมาณค่า

5. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

จัดทำแบบสอบถาม จำนวน คน 155 จากนั้นขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล โดยการแจกแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง คนละ 1 ชุด แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาตรวจสอบจำนวนและความสมบูรณ์ของข้อมูลเพื่อเตรียมพร้อมในขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. **ข้อมูลจากการสัมภาษณ์** เกี่ยวกับปัญหาและความต้องการของระบบ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยจำแนกข้อมูลตามกรอบความคิดของการวิจัย

2. การประเมินคุณภาพของระบบ โดยใช้แบบสอบถาม

3. การประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อระบบยื่นคำร้องฯ โดยใช้แบบสอบถาม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งระดับความพึงพอใจออกเป็น 5 ระดับดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556 : 100)

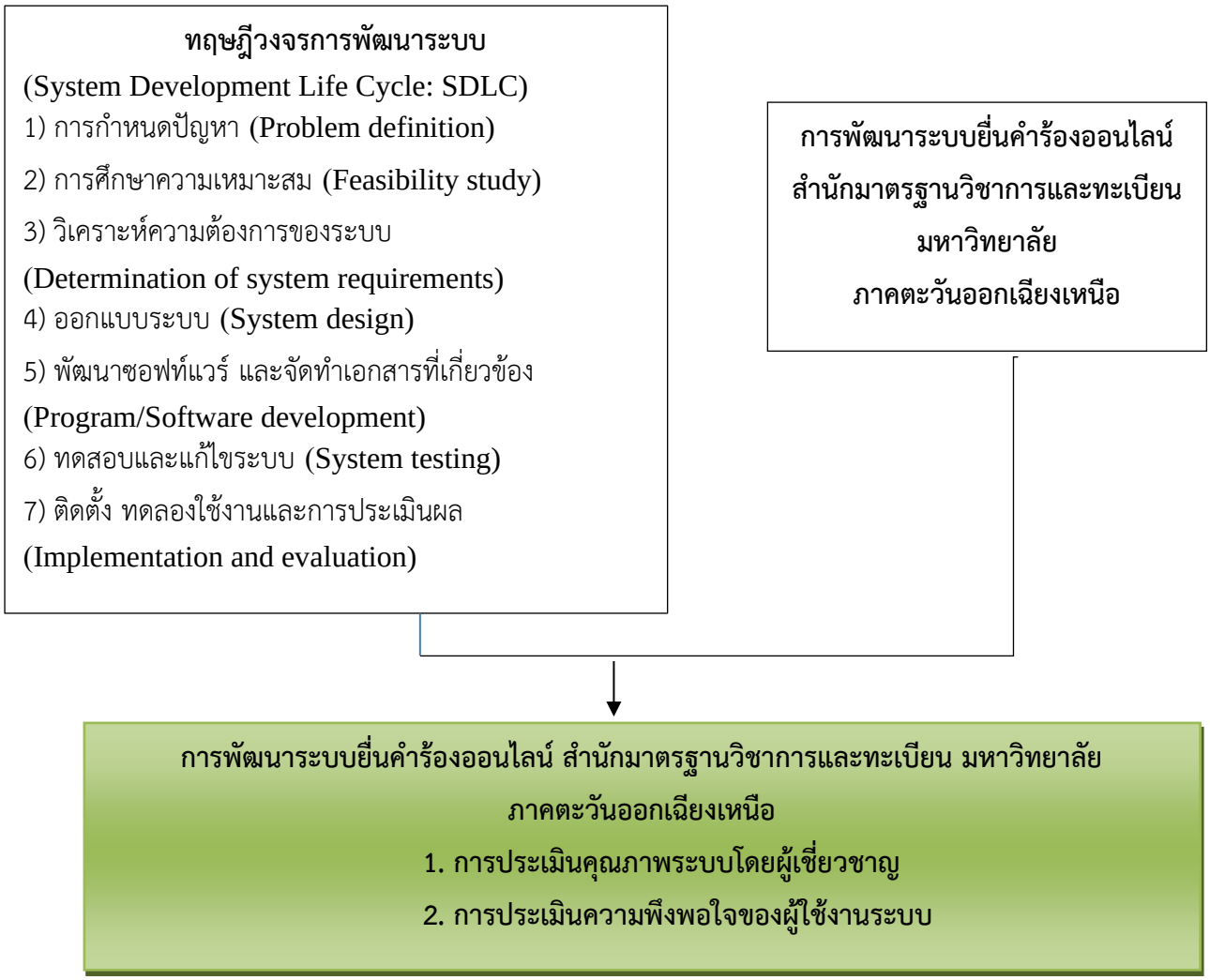
5 หมายถึง ระดับมากที่สุด
4 หมายถึง ระดับมาก
3 หมายถึง ระดับปานกลาง
2 หมายถึง ระดับน้อย
1 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมาย ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้ในการให้ความหมาย ดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง พึงพอใจระดับมากที่สุด
3.51-4.50 หมายถึง พึงพอใจระดับมาก
2.51-3.00 หมายถึง พึงพอใจระดับปานกลาง
1.00-1.50 หมายถึง พึงพอใจระดับน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์และการพัฒนาระบบสารสนเทศ โดยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการพัฒนาระบบ โดยใช้หลักทฤษฎีวงจรการพัฒนาระบบ (System Development Life Cycle : SDLC) ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาระบบงาน

ผู้วิจัยได้ทำการออกแบบหน้าจอโปรแกรมเพื่อทำงานตามขั้นตอนต่าง ๆ ของระบบยื่นคำร้องออนไลน์ สำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียน มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังแสดงในภาพที่ 1, 2, 3... ตามลำดับ

แผนภาพที่ 2 Website สำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียน

แผนภาพที่ 3 การเข้าสู่ระบบ

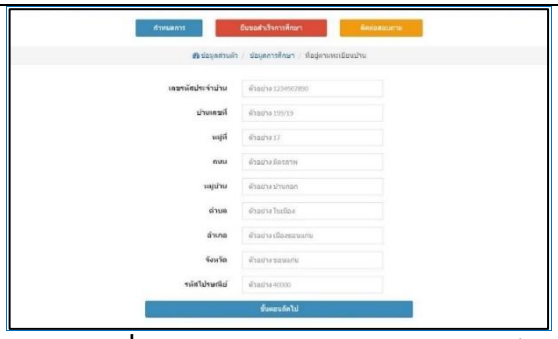
แผนภาพที่ 4 ขั้นตอนการขอสำเร็จการศึกษา

แผนภาพที่ 5 นักศึกษากรอกข้อมูลการขอสำเร็จการศึกษาตามขั้นตอน (1)

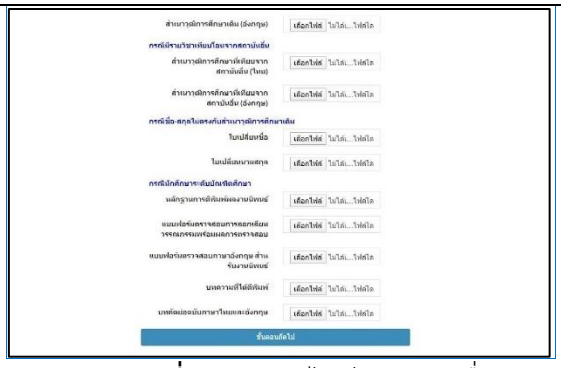
แผนภาพที่ 6 นักศึกษากรอกข้อมูลการขอสำเร็จการศึกษาตามขั้นตอน (2)

แผนภาพที่ 7 นักศึกษากรอกข้อมูลการขอสำเร็จการศึกษาตามขั้นตอน (3)

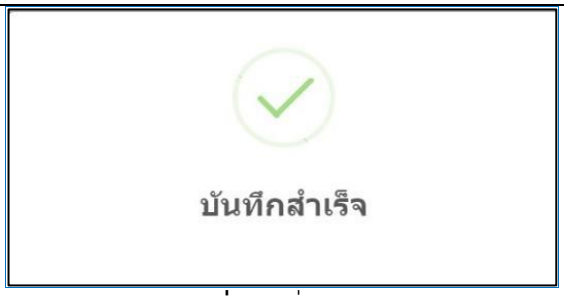
แผนภาพที่ 8 การแนบไฟล์เอกสาร เพื่อประกอบการยื่นขอสำเร็จการศึกษา (1)

แผนภาพที่ 9 การแนบไฟล์เอกสาร เพื่อประกอบการยื่นขอสำเร็จการศึกษา (2)

แผนภาพที่ 10 เมื่อกรอกข้อมูลและแนบไฟล์เอกสารเรียบร้อยแล้วระบบให้ตรวจสอบข้อมูลก่อนยืนยันการส่งข้อมูลเพื่อบันทึกในระบบ

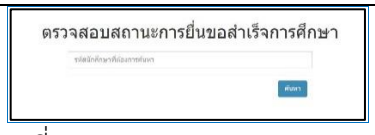
แผนภาพที่ 11 เมื่อนักศึกษากด “ยืนยันการส่งข้อมูล” ระบบจะทำการบันทึกข้อมูลการขอสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา

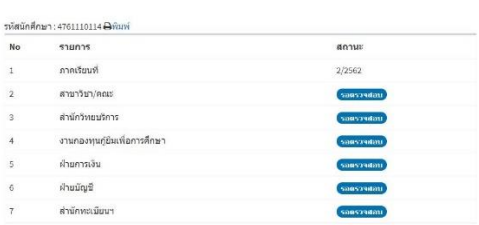
แผนภาพที่ 12 “ตัวอย่างใบคำร้องขอสำเร็จการศึกษา” เพื่อพิมพ์รายงาน

แผนภาพที่ 13 ชำระผ่านบัญชีธนาคารกรุงไทย เลขบัญชี 425-6-026827 หรือ SCAN QR CODE หลังนักศึกษาชำระเงินเรียบร้อยแล้ว ให้แจ้งชื่อ–นามสกุล รหัสนักศึกษา ส่งหลักฐานการชำระเงินมาที่ Email : finance@neu.ac.th

แผนภาพที่ 14 การตรวจสอบสถานะการยื่นขอสำเร็จการศึกษาได้ที่ website : www.regneu.com/reg ที่เมนู“เช็คสถานะ” (1)

แผนภาพที่ 15 การตรวจสอบสถานะการยื่นขอสำเร็จการศึกษาได้ที่ website : www.regneu.com/reg ที่เมนู“เช็คสถานะ” (2)

2. ผลจากการสัมภาษณ์

ผลจากการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 155 คน ซึ่งแบ่งแบบสัมภาษณ์ออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านปัญหาของระบบ และด้านความต้องการของระบบ พบว่า ปัญหาจากการทำงานของระบบเดิมนั้น แบบฟอร์มคำร้องที่ให้นักศึกษาต้องกรอกข้อมูลด้วยการเขียนด้วยลายมือ กรอกข้อมูลไม่ถูกต้อง และไม่ครบถ้วนตามที่แบบฟอร์มกำหนด ลายมืออ่านยาก เจ้าหน้าที่จะต้องใช้เวลาในการตรวจสอบข้อมูลในคำร้อง ใช้เวลาในการค้นหาเอกสารนาน สิ้นเปลืองพื้นที่จัดเก็บเอกสารคำร้อง เอกสารคำร้องที่เก็บเกิดการสูญหายได้ง่าย การจัดเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูล และสืบค้นข้อมูลไม่เป็นระบบ

3. ผลการทดลองประสิทธิภาพระบบฯ โดยผู้เชี่ยวชาญ

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้ระบบสารสนเทศกิจกรรมนักศึกษาผ่านเว็บที่พัฒนาขึ้นโดยนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อพิจารณาประเมินประสิทธิภาพของระบบที่พัฒนาขึ้น จากนั้นนำผลการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติพื้นฐานเทียบกับเกณฑ์และสรุปผล แสดงดังตาราง ที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินประสิทธิภาพของผู้เชี่ยวชาญ

ด้าน	$\overline{X}$	S.D	ระดับความคิดเห็น
1. การประเมินผลส่วนของการรับข้อมูลเข้า (Input)	4.40	0.20	มากที่สุด
2. การประเมินผลส่วนของการประมวลผล (Process)	4.60	0.20	มากที่สุด
3. การประเมินผลส่วนของการแสดงผล (Output)	4.50	0.25	มากที่สุด
4. การประเมินผลส่วนของการจัดเก็บข้อมูล (Storage)	4.58	0.28	มากที่สุด
โดยรวม	**4.52**	**0.14**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 1 ผลจากการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ หลังจากที่ได้ทดลองระบบตามขั้นตอน พบว่าผลสรุปการประเมินคุณภาพระบบโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยภาพรวมมีคุณภาพ อยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{x}$= 4.52, S.D. =0.14) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุดคือการประเมินผลส่วนของการประมวลผล ($\bar{x}$= 4.60, S.D. =0.20) การประเมินผลส่วนของการจัดเก็บข้อมูล ($\bar{x}$= 4.58, S.D. =0.28) การประเมินผลส่วนของการแสดงผล ($\bar{x}$= 4.50, S.D. =0.25) และการประเมินผลส่วนของการรับข้อมูลเข้า ($\bar{x}$= 4.40, S.D. =0.20) ตามลำดับ

4. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้

ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำเสนอระบบและทดลองใช้ระบบที่พัฒนาขึ้นกับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาระดับปริญญาตรี โดยวิธีเจาะจง เฉพาะนักศึกษาที่ขอสำเร็จการศึกษา ในภาคเรียนที่ 2/2566 จำนวน 155 คน เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการใช้งานระบบที่พัฒนาขึ้น พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลด้านประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 75.48 เพศชาย จำนวน 38 คน คิดเป็น ร้อยละ 24.52 ส่วนใหญ่สังกัดคณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 52.26 รองลงมาคือ คณะบริหารธุรกิจ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 21.94 คณะวิศวกรรมศาสตร์ จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 16.77 และคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.03 ตามลำดับ การประเมินความพึงพอใจในการใช้งานระบบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถของระบบ ด้านการใช้งาน และด้านความปลอดภัยของระบบ ซึ่งผลการประเมินความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{x}$= 4.89, S.D. =0.09) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า **ด้านความสามารถของระบบ** โดยภาพรวมมีพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$= 4.86, S.D. =0.11) รองลงมาคือ **ด้านการใช้งานของระบบ** โดยภาพรวมมีพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$= 4.89, S.D. =0.10) และ **ด้านความปลอดภัยของระบบ** โดยภาพรวมมีพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$= 4.92, S.D. =0.27) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการพัฒนาระบบสารสนเทศในการยื่นคำร้องฯ ออนไลน์

ระบบที่พัฒนาขึ้นใหม่ มีความสามารถในการตอบสนองที่ตรงตามความต้องของผู้ใช้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านการนำข้อมูลเข้าระบบ ระบบได้มีการออกแบบหน้าจอมีความสะดวกและง่ายต่อการอ่านและป้อนข้อมูล ข้อมูลที่ถูกป้อนเข้าระบบสามารถเรียกดูข้อมูลได้ทันเวลา เมื่อป้อนข้อมูลที่ผิดพลาดจะมีการตรวจสอบโดยอัตโนมัติ ข้อมูลที่ใช้ในการทำงานมีความสัมพันธ์กับหน้าจอคอมพิวเตอร์และสามารถแก้ไขปรับเปลี่ยนข้อมูลได้ถูกต้องตามความต้องการ ด้านการประมวลผล ระบบที่ออกแบบช่วยลดขั้นตอนและเวลาในการสืบค้น ออกแบบตรงตามวัตถุประสงค์และมีความน่าเชื่อถือ มีการป้องกันและการป้อนข้อมูลและเปลี่ยนแปลงข้อมูล โดยผู้ที่ไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องได้อย่างดี ข้อมูลจะถูกจัดเก็บเป็นลำดับที่ต่อเนื่องตามลำดับแลมีกระบวนการในการประมวลผลได้ผลลัพธ์ที่น่าเชื่อถือ ด้านการแสดงผล ระบบมีรายงานที่มีการจัดรูปแบบอย่างเหมาะสม มีรายงานที่ออกแบบมีเพียงพอในการจัดการของระบบ มีความสัมพันธ์กับข้อมูลที่ต้องการและสามารถแสดงผลออกมาได้ข้อมูลที่ถูกต้องและทันสมัย ด้านการจัดเก็บข้อมูล สามารถทำงานร่วมกับระบบงานปัจจุบันอื่น ๆ มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถติดตั้งพร้อมใช้งานได้ในระยะเวลาที่ต้องการและมีการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับจารุกิตติ์ สายสิงห์ (2566 : 162-173.) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบสารสนเทศกิจกรรมนักศึกษาผ่านเว็บแอพพลิเคชั่น : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาระบบสารสนเทศกิจกรรมนักศึกษาผ่านเว็บแอพพลิเคชั่น : กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถใช้งานได้จริง นักศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือสามารถเข้าถึงนำข้อมูลกิจกรรมนักศึกษาได้ตรงตามความต้องการ ซึ่งระบบดังกล่าวประกอบด้วย 9 ส่วนหลักได้แก่ ระบบแจ้งข่าวประชาสัมพันธ์กิจกรรมนักศึกษา ระบบลงทะเบียนร่วมกิจกรรมนักศึกษา ระบบแจ้งเตือนกิจกรรมนักศึกษา ระบบแจ้งผลการเข้าร่วมกิจจกรมนักศึกษา ระบบรายงานข้อมูลกิจกรรมนักศึกษา ระบบกำหนดปฏิทินกิจกรรมนักศึกษา (เจ้าหน้าที่) ระบบบริหารจัดการกิจกรรมนักศึกษา (เจ้าหน้าที่) ระบบตรวจสอบข้อมูล (ผู้บริหาร) และระบบจัดการข้อมูล (ผู้ดูแลระบบ) 2) ผลการประเมินประสิทธิภาพระบบ จากผู้เชี่ยวชาญมีผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$)=4.62, S.D. = 0.34) และ 3) ผลการประเมินความพึงพอใจผู้ใช้งานระบบ ผลการประเมินโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}$) =4.75, S.D. = 0.20)

2. ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น พบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถของระบบ ด้านการใช้งาน และด้านความปลอดภัยของระบบ ซึ่งผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ระบบสามารถใช้งานได้ง่าย มีความเหมาะสมของการจัดวางรูปแบบและการให้สีสัน ช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษา และประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการ

เดินทาง อีกทั้งยังช่วยหลีกเสี่ยงความแออัดที่สำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียน ตามหลักเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ของการแพร่ระบาดไวรัส COVD-19 มีความน่าเชื่อถือ มีการกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล ช่วยลดขั้นตอนในการทำงานของเจ้าหน้าที่ และลดปริมาณการใช้กระดาษได้เป็นอย่างดีลดค่าใช้จ่ายวัสดุสิ้นเปลือง เช่น กระดาษ, แฟ้มจัดเก็บเอกสาร ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสำนักมาตรฐานวิชาการและทะเบียน ซึ่งสอดคล้องกับ เจษฎาภรณ์ ชมเสาร์หัศ และคณะ (2564) ได้ศึกษาเรื่อง “ระบบลงทะเบียน/เพิ่ม/เปลี่ยนตอนกระบวนวิชาหลังกำหนดออนไลน์” ผลการวิจัยพบว่า ระบบช่วยอำนวยความสะดวกให้แก่นักศึกษา และประหยัดเวลา อีกทั้งยังช่วยหลีกเลี่ยงความแออัดที่สำนักทะเบียนและประมวลผล ตามหลักเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) ของการแพร่ระบาดไวรัส COVID-19 ประกอบกับช่วยลดขั้นตอนในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ลดความผิดพลาดในการกรอกข้อมูลที่จะเกิดขึ้น ทั้งจากนักศึกษาและเจ้าหน้าที่โดยสามารถใช้ไฟล์เอกสารแบบดิจิทัล และลดปริมาณการใช้กระดาษได้เป็นอย่างดี และยังสอดคคล้องกับ สุมิตตา จันทร์ขำ และคณะ (2563 : 23-32) ได้ศึกษาการพัฒนาระบบการจัดการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลจากการศึกษาสภาพและปัญหาจากการทำงานของระบบการจัดการเทียบโอนผลการเรียนระบบเดิม มีขั้นตอนที่ยุ่งยาก การจัดเก็บข้อมูล การบันทึกข้อมูล และสืบค้นข้อมูลสืบค้นได้ยาก ซึ่งทำให้เกิดความล่าช้าและเกิดความผิดพลาดของข้อมูล 2) ผลจากการประเมินคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ หลังจากที่ได้ทดลองระบบตามขั้นตอนทฤษฎีวงจรการพัฒนาระบบ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนการรับข้อมูลเข้า ส่วนของการประมวลผล ส่วนของการแสดงผล และส่วนของการจัดเก็บข้อมูล พบว่า โดยภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับเหมาะสมมากที่สุด 3) ผลการประเมินความพึงพอใจของผู้ใช้ระบบ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความสามารถของระบบ ด้านการใช้งาน และด้านความปลอดภัยของระบบ ซึ่งผลการประเมินความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากผลการวิจัยในครั้งนี้ ถึงแม้ว่าความพึงพอใช้ของผู้ใช้งานระบบ จะอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 3 ด้าน แต่ยังมีเรื่องที่ต้องปรับปรุง ซึ่งผู้ทำวิจัยขอเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรมีการป้องกันการเข้าถึงข้อมูลบางอย่างส่วนบุคคลไม่ควรเปิดเผยก่อนได้รับการยินยอม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้ใช้งานควรศึกษาคู่มือการใช้งานของระบบฯ อย่างละเอียด
2. ควรมีการจัดทำคลิป video การใช้งานของระบบ เพื่อลดความผิดพลาดในขั้นตอนการใช้งาน

เอกสารอ้างอิง

จารุกิตติ์ สายสิงห์. (2566). การพัฒนาระบบสารสนเทศกิจกรรมนักศึกษาผ่านเว็บแอพพลิเคชั่น: กรณีศึกษามหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *Journal of Modern Learning Development.* 8 (4), 162-173.

เจษฎาภรณ์ ชมเสาร์หัศ และคณะ. (2564). *ระบบลงทะเบียน/เพิ่ม/เปลี่ยนตอนกระบวนวิชาหลังกำหนด* ออนไลน์. สำนักทะเบียนและประมวลผล มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2560). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย.* กรุงเทพมหานคร: อมรการพิมพ์.

ณัฏฐพันธ์ เขจรนันทน์. (2551). *วิเคราะห์และออกแบบระบบสารสนเทศ.* กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น

บุญชม ศรีสะอาด. (2556). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น

สุมิตตา จันทร์ขำ และคณะ (2563). การพัฒนาระบบการจัดการเทียบโอนผลการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *Journal of Roi Kaensarn Academi.* 5 (2), 23-32

The Colorful Clouds Chasing the Moon in Musicology and Aesthetics

Li Yilin and Thanyawat Sondhiratna
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail. 723495335@qq.com

****

Abstract

The purpose of this research is 1) To analyze the Colorful Clouds Chasing the Moon in Musicology and Aesthetics.

The research method of this study is qualitative methods. the key informants were educator experts They were selected by inclusion criteria the research instrument for the data collection were interview form

The research results were found as follows; 1) through interviews with field experts and group discussions, The Colorful Clouds Chasing the Moon" in musicology showcases a melodic structure blending traditional Chinese musical elements with modern composition. It features pentatonic scales, ornamental flourishes, and intervallic leaps, creating elegance and fluidity. Characterized by grace notes, trills, bends, arpeggiated figures, modal inflections, and repetitive motifs, the piece evokes emotive responses, capturing poetic imagery, emotional resonance, tension, release, and thematic richness within its melodic framework, 2) In aesthetics, The Colorful Clouds Chasing the Moon reflects traditional Chinese musical aesthetics through pentatonic scales, modal inflections, and subtle ornamentation, embodying values of nostalgia, tranquility, and contemplation inherent to Chinese music.

Keywords: The Colorful Clouds Chasing the Moon, Musicology, Aesthetics

Introduction

Ren Guang's 1935 composition "The Colorful Clouds Chasing the Moon" is a well-known example of Cantonese music, with its light and unique style that portrays ordinary life. It is a reflection of Cantonese folk music, fusing Western composition with traditional Chinese components. Through structural, harmonic, and reception research, one can enhance appreciation within both Chinese and Western music traditions by delving into its historical, cultural, and aesthetic components and stressing the fusion of Chinese national music with Western musical influences (Xu, 2017).

Due to social and cultural forces, Wang Jianzhong's piano composition of "The Colorful Clouds Chasing the Moon" became popular in 1975. Despite being less valued on a conscious level, this version became quite well-liked by the general public. Through the use of Western classical piano technique combined with traditional musical elements, this Chinese piano version uses the piano to portray Chinese cultural imagery and feelings. It is influenced by the common imagery found in ancient Chinese literature, such as mountains, rivers, clouds, mist, and moonlit evenings that are frequently portrayed in classical poetry (Wu, 2018: 54-60).

* วันที่รับบทความ : 24 เมษายน 2566; วันแก้ไขบทความ 30 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 2 พฤษภาคม 2566
Received: April 24, 2023; Revised: April 30, 2023; Accepted: May 2, 2023

The academic study of music, known as musicology, examines the composition, performing techniques, cultural background, historical evolution, and aesthetic and social effects of music. To understand the creation, reception, and societal significance of music, musicologists employ interdisciplinary methodologies to evaluate music from a variety of historical periods, cultural contexts, and genres. A classic of Chinese classical music, "The Colorful Clouds Chasing the Moon" is an old Chinese traditional work that focuses on depicting a natural landscape. It embodies the poetry and philosophy of ancient Chinese culture, expressing creative notions of moonlit evenings, white clouds, people's relationship to nature, and emotions through dreamy, lingering melodies (Sun, 2023: 297–333), Therefore, it is a work worthy of deep analysis with musicological theory.

In the fields of musicology and the arts, aesthetics is the philosophical study of taste, beauty, and the arts. Aesthetics in musicology studies how musical compositions affect listeners' feelings, transmit meaning, and produce experiences. The relationship between form and expression, the significance of emotion in music, the impact of cultural context on aesthetic evaluations, and the ways in which music affects human perception and thought processes are all taken into account by aesthetic theories in musicology. This area of study addresses questions of what makes music meaningful or beautiful, as well as how it affects both people and societies. As our understanding of the natural world grows, ecological aesthetics has drawn notice for highlighting the peaceful coexistence of people with the environment, society, and other people (Miao, 2024).

Research Objectives

To analyze the Colorful Clouds Chasing the Moon in Musicology and Aesthetics.

Literature review

The Musicology of Music

The academic study of music, or musicology, includes a number of fields, including systematic musicology, ethnomusicology, historical musicology, and music theory. Contrarily, music theory is a subfield of musicology that focuses on the examination and comprehension of the compositional components, structure, and principles of music. It includes the study of harmony, rhythm, form, notation, scales, and composition, giving students the skills they need to comprehend, analyze, and compose music. Thus, music theory focuses on the structure and mechanics of musical compositions and practices, whereas musicology studies music in its more general cultural, historical, and social settings.

Historical musicology

The academic study of music in a historical setting is known as historical musicology. It entails evaluating and interpreting music in light of its intellectual, social, political, and cultural contexts. Historians of music study a wide range of topics related to the history of music, such as composers, genres, styles, performance techniques, patronage, and how music was received in various historical and geographic contexts. In order to comprehend the development of musical styles, the influence of historical events on music, and the lives of composers, this discipline frequently entails the critical analysis of primary materials, such as musical scores, treatises, letters, and other historical records (Spiess,1963). The study of historical musical forms and civilizations, as well as how they were performed, transmitted, and received from the beginning of recorded history to the present, is known as historical

musicology. Through a critical analysis of musical notation, literary works, musical instruments, and other artifacts, it examines the cultural connotations of musical expression (Davie, 2017).

The emergence of historical ethnomusicology is mainly due to the lack of thinking and attention to the historical dimension in the traditional synchronic research of ethnomusicology. Influenced by the concept of interdisciplinary research of historical anthropology, ethnomusicology began to emphasize the combination with diachronic research, shifting from the present and static text analysis and field description to the research of the historical context and the changes in the generation process of musical phenomenon The keyword for subject research is historical ethnomusicology; the concept's evolution reflects the changing idea, paradigm, and way of thinking about ethnomusicology. Following its introduction to China, ethnomusicology was combined with studies of Chinese traditional music, Chinese music history, and other topics. As a result, the discipline's study category, research perspective, and research idea progressively started to become "localized" in China. The development of the "Chinese academic theoretical discourse system" of ethnomusicology greatly depends on the scholarly practice of "Chinese experience" in historical ethnomusicology

The Aesthetics of Music

The philosophical study of the nature and principles of expressiveness, emotional effect, and beauty in musical compositions and performances is known as aesthetics of music. It entails investigating the ways in which musical components including melody, harmony, rhythm, and timbre produce artistic experiences, arouse feelings, and transmit meaning. In addition, this discipline delves into more general inquiries about how music is perceived as beautiful, how culture shapes musical aesthetics, and how music interacts with other artistic mediums. It also explores the subjectivity and objectivity of musical enjoyment, the influence of environment on musical aesthetics, and the ways in which people perceive and react to musical stimuli (Yang, 2017).

Aesthetics in Music

Music, throughout every age and era, maintains a profound relationship with humanity. It reflects the way of life, society, and living conditions. People's emotions are embedded within songs, enabling listeners to grasp the aesthetic value of music in three distinct ways: story value, stylistic value, and aesthetic value.

Story Value: Each period's musical compositions convey unique narratives. Listeners gain insight into the characteristics of music from different eras, accessing the imagination and emotions inherent in each song. For instance, early Christian hymns, operas, and Baroque dance music reflect the evolving nature of musical expression.

Form Value: The form value in Western music pertains to the structure and melody of a piece. Understanding a song's form enables listeners to discern its distinct characteristics, fostering a deeper comprehension. This value divides into two main Forms: Program Music narrates stories through music, depicting events or characters described in the narrative. while not categorized as storytelling songs, encompasses dance tunes, national and religious songs, and vocal music such as opera, oratorio, and singing (Yang, 2017).

The nature of music that depicts a story varies according to its concept or meaning, originating from the author's desire to convey a specific narrative. This musical expression encompasses:

1) Expressive Music: Conveying emotion and atmosphere to evoke specific feelings based on the story's nature.

2) Narrative Music: Using music to depict literary stories or real events, transforming written compositions into musical language.

3) Depictive Music: Imitating various sounds, such as those found in nature or human experiences, through musical interpretations.

Additionally, Absolute music is pure music based on structural principles; it stresses melodic content without attempting to tell a particular tale. This style, which is typical of the classical era, does not include vocal music, where the words are more important. Bach's Suite and Fugue and the sonatas by Haydn and Mozart are two examples. This kind of music is characterized by titles like "Symphony No. 40 in G Minor," "Piano Sonata in A Major," and "Waltz in D flat Major," which place all the emphasis on musical expression rather than descriptive naming.

Aesthetic Value

Aesthetics, or the sense of beauty that is experienced through hearing and thought, is embodied by music as a scientific discipline. Through thoughtfully structured and melodic sounds, the composer's thoughts are made explicit in the beauty of the music, creating a lasting effect on the listener. Comprehending the structural construction of music is necessary to appreciate its aesthetic worth. linked the fundamental components of music to human beings, equating melody to the spirit, rhythm to the heart, harmony to the soul, and structure (Form) to the skeleton. In addition to mastering musical techniques, appreciating the beauty of music requires an understanding of the songs' genres and historical context. There are a number of ways to access the value of music:

1) Education and knowledge about music, encompassing music theory and history.

2) Developing musical skills through practice, whether in singing or playing instruments.

3) Understanding rhythm, which forms the foundation of music, intensifying emotional connections with songs.

4) Engaging in active listening, involving steps such as focusing initially on individual instruments, comparing playing styles across different bands, studying the song's history, experiencing large orchestral performances, and eventually practicing musical instruments to gain analytical and critical insights into songs.

5) Embracing the emotions and atmosphere within songs, identifying various melodies and comparing them with those from different eras to discern diverse song types.

By delving into these approaches, listeners can deepen their understanding and appreciation of music, broadening their emotional and historical connection to different compositions.

6) Levels of Listening to Music

Passive listening: Occurs without intention, where the listener's heart and mind are not fully engaged with the music. The effect usually leads to entertainment and comfort, creating an ambient atmosphere during various activities such as dining at a restaurant, shopping in a mall, or reading a book.

Sensuous listening: involves listening intently, with the focus being on the specifics of the music, such as the vibrant sound of the violin or the forceful beats of the drum. This stage prepares the listener to recognize the aesthetic worth of the music by requiring some experience or knowledge of it. engaging the listener's emotions and getting them to relate the

music to personal experiences allows for the release of emotional responses that are in line with the normal emotional swings of people. This is known as emotional listening. Even if their comprehension of music may be restricted, listeners engage more deeply when they hear songs that reflect their own emotional states.

Perceptive listening: Focuses on perceiving the aesthetic beauty of various musical elements, requiring concentration and a calm mental and emotional state. Experienced listeners can discern the artistic composition of melody, rhythm, color, sound, and harmony, expressing gratitude for the unique and complete audio art creations within the music.

Aesthetic value in music is not universally appreciated; its perception varies among individuals. To truly access the beauty of music, a listener must possess knowledge, understanding, and rich listening experiences to recognize and appreciate the structural form and sensitive content within music, fostering gratitude and aesthetic pleasure

Research Scope

The research methodology was Qualitative Research which collected data by interviewing key informants

Research tools: interview form Create questionnaires for use in expert interviews. Examine the survey and expert interview questionnaires for quality.

Key informants: Associate professor Jiang Yuanyuan, Kunming University, Professor Tang Biao, Kunming University, Professor Zhang Xin, Kunming University

Data collection: 1) Collect, sort and analyze literature, 2) Concept definition and theoretical framework of research, 3) Create questionnaires for use in expert interviews, 4) Examine the survey and expert interview questionnaires for quality, 5) Data Collection and analyze

Data analysis: The data from the interview will be analyzed by using content analysis.

Research Conceptual Framework

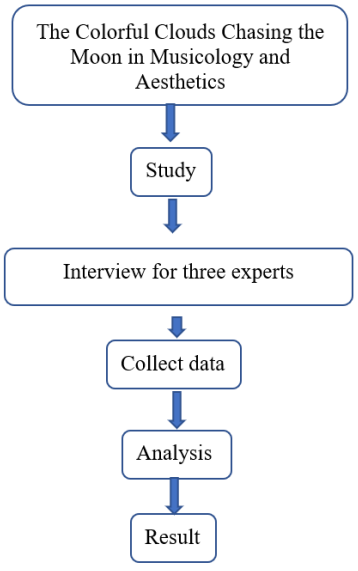

Figure 1: Research Conceptual Framework

Research Results

The Colorful Clouds Chasing the Moon in Musicology

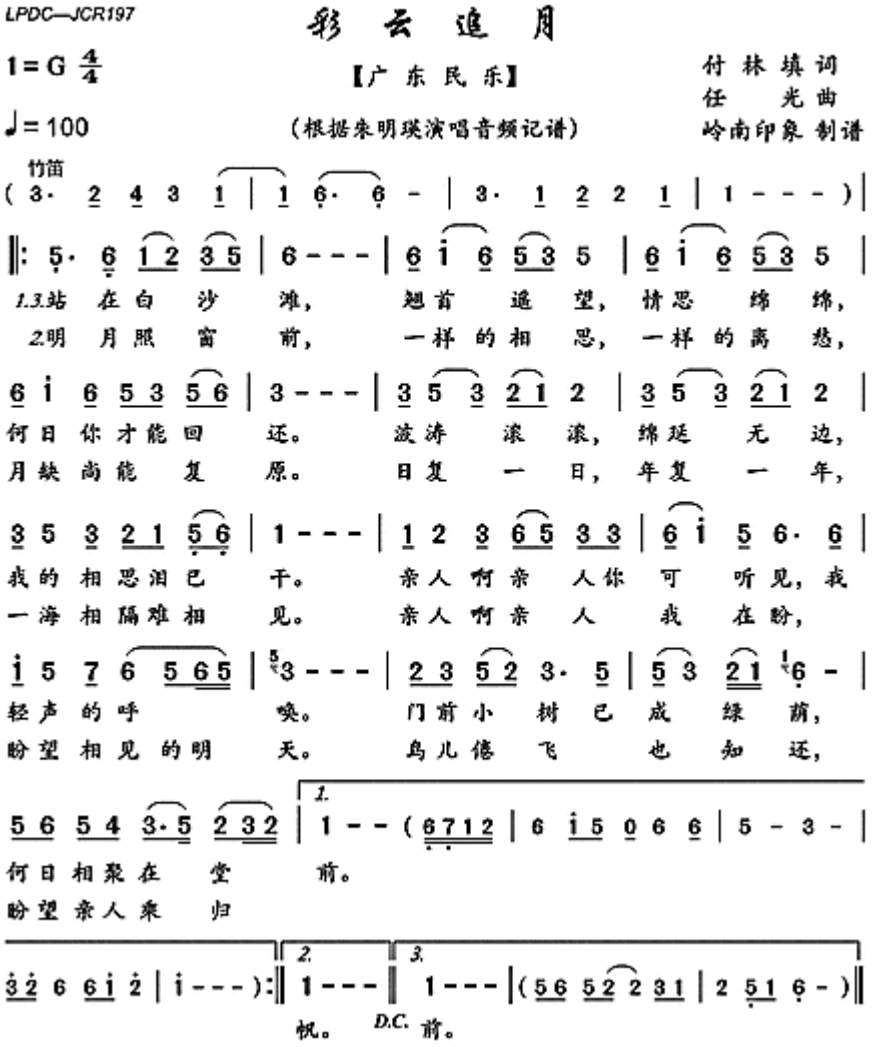

Figure1: The score of The Colorful Clouds Chasing the Moon

The melodic structure of The Colorful Clouds Chasing as a fusion of traditional Chinese musical motifs with modern compositional elements. The melody features pentatonic scales, ornamental flourishes, and intervallic leaps, creating a sense of elegance and fluidity. Specific characteristics include grace notes, trills, bends, scalar runs, arpeggiated figures, modal inflections, and repetitive motifs that add color, expressiveness, depth, and sophistication. These elements contribute to the emotive quality, capturing poetic imagery, emotional resonance, tension, release, and thematic richness within the piece's melodic framework.

The Colorful Clouds Chasing the Moon, sound perspectives are crucial in creating a multi-dimensional auditory experience. They describe how spatial placement, dynamic

contrast, and instrumental timbres work together to immerse listeners in a shifting tapestry of sound. By strategically manipulating instrument placement within the stereo field, the music achieves depth and movement. Dynamic contrasts in volume and intensity create tension and release, reflecting the emotional trajectory of the composition. The intricate use of sound perspectives enriches the listening experience, inviting audiences on a captivating journey through musical textures and colors, evoking vivid and immersive auditory experiences with emotional resonance and thematic clarity.

Experts highlight that in The Colorful Clouds Chasing the Moon, harmonic progressions and chordal structures are intricately designed to evoke emotional depth and resonance within the composition. They mention a blend of traditional Chinese harmonic idioms with modern Western techniques, creating a rich tonal palette. The music transitions between consonance and dissonance, employing extended chords, modal inflections, and chromatic harmonies for complexity. These elements deepen emotional impact, conveying poignancy, introspection, and catharsis. Harmonic colors, suspensions, voicings, and shifts enhance tension, resolution, longing, nostalgia, and beauty, inviting listeners into an emotionally intense and musically beautiful world. Through a sophisticated framework merging traditional Chinese principles with contemporary techniques, the piece explores tonal centers, modulations, quartal and quintal harmonies, added-tone chords, and pan diatonicism, eliciting a wide spectrum of emotional responses from serenity to yearning, adding complexity, sophistication, and authenticity to captivate and engage listeners.

The ornamentation, articulation, and stylistic nuances in The Colorful Clouds Chasing the Moon are skillfully used to convey expressiveness and emotion, enriching the composition with subtlety and depth. Traditional Chinese ornamentation techniques like trills and grace notes are combined with Western articulations such as staccato and legato to add dynamism and color. These embellishments emphasize melodic contours, emotional peaks, and spontaneity, enhancing the music's vitality. Rhythmic variations, phrasing choices, and dynamic shadings further enhance the expressive quality, contributing to emotional impact and immersive power. Drawing from traditional Chinese practices and contemporary techniques, the piece blends cultural styles to create a captivating fusion resonating emotionally. The use of ornamental embellishments, articulation variations, and stylistic contrasts adds texture, emotive quality, and narrative depth inspired by traditional Chinese musical aesthetics, engaging listeners with culturally rich and emotionally resonant performances that capture the essence of both traditional and contemporary sensibilities.

The Colorful Clouds Chasing the Moon in Aesthetics

Experts emphasized that "The Colorful Clouds Chasing the Moon" reflects traditional Chinese musical aesthetics through elements like pentatonic scales, modal inflections, and subtle ornamentation, embodying values of nostalgia, tranquility, and contemplation intrinsic to Chinese music. Historically, the piece is culturally significant as it pays homage to classical Chinese music while embracing modern techniques, bridging tradition and innovation. It serves as a reminder of China's musical legacy, showcasing continuity of artistic expression across generations and reaffirming the timeless relevance of traditional Chinese aesthetics in contemporary music. The composition embodies cultural authenticity, historical resonance, and ongoing evolution of ancient aesthetic principles in a contemporary context. By seamlessly integrating traditional motifs with innovative techniques, the piece honors the heritage of Chinese music while engaging with global musical influences, exemplifying the dynamic interplay between tradition and creativity in shaping Chinese musical identity.

the importance of dynamics, phrasing, and expressivity in shaping the emotional landscape and narrative arc of "The Colorful Clouds Chasing the Moon." Dynamics create contrast and tension, allowing for modulation of volume and intensity to evoke various emotions. Phrasing provides structure and guides listeners through rhythmic flow and shape, while expressive elements like vibrato and articulation inflections enrich the music with depth and personal expression. These techniques transform the composition into a captivating tapestry of sound, immersing audiences in evocative beauty and emotional resonance. Dynamics sculpt the piece's contours, creating tension and resolution, while phrasing shapes the music's direction and structure. Expressive elements add nuance and individuality, imbuing each phrase with personality and emotional depth. Together, these techniques form the foundation of interpretation, breathing life into the notes and communicating the essence of the composition with clarity, sensitivity, and artistry.

The Colorful Clouds Chasing the Moon" fits into traditional Chinese music by incorporating elements like pentatonic scales, modal inflections, and subtle ornamentation while also showcasing innovative approaches. It distinguishes itself by seamlessly integrating Western harmonic structures and contemporary idioms, creating a fusion of East and West that pushes boundaries while honoring tradition. The composition stands out as forward-looking, bridging cultural boundaries and embracing diverse influences to breathe new life into traditional Chinese musical forms. This work showcases artistic innovation and cross-cultural dialogue, departing from convention to explore new sonic territories while retaining reverence for cultural heritage. Despite its departure from strict traditional norms, it strikes a delicate balance between preservation and innovation, highlighting the enduring vitality of Chinese musical expression in a globalized world.

Traditional instruments like the guzheng, pipa, erhu, and dizi in "The Colorful Clouds Chasing the Moon" play a crucial role in expressing cultural identity and artistic tradition within the piece by anchoring it in the rich tapestry of Chinese musical heritage. These instruments carry historical significance, embodying cultural continuity and authenticity while linking the music to its roots. Stylistic choices such as melodic ornamentation, modal scales, and rhythmic patterns further reinforce this cultural identity, resonating with expressive nuances and aesthetic sensibilities of Chinese musical aesthetics. Through a symbiosis of traditional instruments and stylistic elements, the composition becomes a poignant reflection of Chinese cultural identity and artistic legacy, encapsulating the spirit of a vibrant and enduring musical tradition.

Understanding the cultural and historical background of "The Colorful Clouds Chasing the Moon" enhances the listener's aesthetic appreciation and understanding of the music by providing a contextual framework that imbues the piece with layers of meaning and significance. Exploring its roots in Chinese history and folklore allows listeners to engage with narratives beyond mere notes and melodies, connecting themes of nature, spirituality, and human emotion present in Chinese artistic traditions. Awareness of cultural symbolism within the composition deepens listeners' connections to the emotional depth and expressive subtleties of traditional Chinese music, fostering a richer aesthetic experience that transcends auditory pleasure. By immersing oneself in the cultural and historical backdrop of the piece, listeners embark on a journey of discovery that transforms listening into a multidimensional aesthetic experience, resonating with echoes of the past while illuminating pathways to new realms of understanding and appreciation.

Discussion

Research objectives was to study on analyze the Colorful Clouds Chasing the Moon in Musicology and Aesthetics, found that The Colorful Clouds Chasing the Moon in Musicology, the melodic structure of The Colorful Clouds Chasing as a fusion of traditional Chinese musical motifs with modern compositional elements. The melody features pentatonic scales, ornamental flourishes, and intervallic leaps, creating a sense of elegance and fluidity. Specific characteristics include grace notes, trills, bends, scalar runs, arpeggiated figures, modal inflections, and repetitive motifs that add color, expressiveness, depth, and sophistication. These elements contribute to the emotive quality, capturing poetic imagery, emotional resonance, tension, release, and thematic richness within the piece's melodic framework corresponds to (Wu, 2018: 54-60). The Colorful Clouds Chasing the Moon in Aesthetics, Experts emphasized that "The Colorful Clouds Chasing the Moon" reflects traditional Chinese musical aesthetics through elements like pentatonic scales, modal inflections, and subtle ornamentation, embodying values of nostalgia, tranquility, and contemplation intrinsic to Chinese music corresponds to (Xu, 2017).

Conclusion

The Colorful Clouds Chasing the Moon exemplifies a fusion of traditional Chinese musical motifs with modern compositional elements, offering a captivating melodic structure rich in elegance, emotional resonance, and thematic complexity. Through intricate sound perspectives, harmonic progressions, ornamentation techniques, and stylistic nuances, the piece creates immersive auditory experiences that engage listeners on both emotional and intellectual levels. In terms of aesthetics, the composition embodies traditional Chinese musical values while embracing innovation, showcasing a dynamic interplay between tradition and creativity. By integrating cultural authenticity, historical resonance, and cross-cultural influences, The Colorful Clouds Chasing the Moon serves as a testament to the enduring vitality and evolution of Chinese musical expression within a global context.

Finding new knowledge:

The analysis of The Colorful Clouds Chasing the Moon in musicology and aesthetics sheds light on the intricate fusion of traditional Chinese musical elements with contemporary practices, illustrating how the piece navigates between cultural authenticity and artistic innovation. It reveals the importance of understanding cultural and historical contexts in enhancing aesthetic appreciation and deepening emotional connections to music. Moreover, the exploration of dynamics, phrasing, expressivity, and instrument choices showcases how these elements shape the emotional landscape and narrative arc of a musical composition. By acknowledging the significance of traditional instruments and stylistic choices in expressing cultural identity, the study underscores the ongoing dialogue between tradition and modernity in shaping musical identities. Ultimately, the examination of "The Colorful Clouds Chasing the Moon" highlights the richness, diversity, and evolving nature of Chinese musical aesthetics, offering insights into the dynamic interplay of tradition, innovation, and cultural heritage in contemporary music.

Recommendation

This article studies focusing on audience perceptions and responses to traditional Chinese music and contemporary compositions like "The Colorful Clouds Chasing the Moon"

could reveal how cultural heritage, innovation, and cross-cultural influences impact listeners' aesthetic experiences and emotional engagement. Moreover, delving into the composer's intentions behind creating "The Colorful Clouds Chasing the Moon" may offer a deeper understanding of the creative process, inspirations, and musical choices that blend traditional Chinese motifs with modern compositional elements, highlighting the intersection of cultural identity and artistic innovation in the composition.

Recommendations for further research

Future research on Chinese traditional songs and "The Colorful Clouds Chasing the Moon" could delve into various aspects to deepen our understanding of these musical forms. One avenue for investigation is comparative analysis, which could illuminate similarities, differences, influences, and innovations in musical structure and cultural significance between "The Colorful Clouds Chasing the Moon" and other traditional Chinese songs. Additionally, exploring performance practices specific to interpreting this piece could shed light on stylistic nuances, ornamentation techniques, and expressive elements that enhance authenticity and emotional depth in performances. Understanding the historical and cultural contexts of traditional Chinese music, as well as the thematic content and emotional expression within "The Colorful Clouds Chasing the Moon," can provide insights into societal values, artistic traditions, and folklore that shape this musical aesthetics.

References

Davie, S. (2017). Historical musicology. SCHOOL OF MUSIC ANU College of Arts & Social Sciences. *Online.* Retrieved January 25, 2024 from https://music.cass.anu.edu.au/research/themes/historical-musicology

Miao, M. (2024). *Research on the path of integrating ecological aesthetic ideas into public art education in colleges and universities*. Art Education Research.

Spiess, L. B. (1963). Historical musicology: A reference manual for research in music. Brooklyn, NY: Publisher Name.

Sun, D. (2023). Music analysis research on Wang Jianzhong's Caiyun Chasing the Moon. *Literature and Art Weekly*, 66 (5), 297–333.

Wu, N., & Xu, J. (2016). Northern music. *Xinlian College of Henan Normal University*. Issue 14 (5),54-60.

Xu, J. (2017). Colorful Clouds Chasing the Moon. *Journal of Qiqihar University (Philosophy and Social Sciences Edition)*. 10 (2).

Yang. (1994). *The generation, evolution, and dissemination of Colorful Clouds Chasing the Moon.* China Academic Journal Electronic Publishing House.

แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน ตำบลน้ำคำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

The Guidelines of Development on Cultural Tourism in Banwan Community of Namkam Sub-district in Mueang District of Sisaket Province

กนกกาญจน์ บุญทรง
มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ
Kanokkarn Boonsong
Sisaket Rajabhat University, Thailand
E-mail: tai4604@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีความสำคัญ เนื่องจากทำให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และเข้าใจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ซึ่งการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยวบ้านหว้าน 2) วิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการพัฒนาการท่องเที่ยว และ 3) กำหนดแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน จำนวน 24 คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยมีเครื่องมือวิจัย คือ รายการตรวจสอบชุมชนศึกษา รายการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว และการสัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ข้อมูลสภาพแวดล้อมด้วย SWOT Analysis และวิเคราะห์กลยุทธ์ด้วยเทคนิค TOWS Matrix

ผลการวิจัยพบว่า

1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่น ได้แก่ วัดพระธาตุสุพรรณหงส์ การท่องเที่ยววัฒนธรรมวิถีพุทธ รวมถึง การแสดงวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ลาว การทอผ้า การจักสาร การสร้างบ้านเรือน และการแปรรูปอาหาร นอกจากนี้ ยังมีสะพานไม้ หรือ “ขัว” สามารถนำกุญแจมาคล้องเพื่อความรักที่ยั่งยืน วันอาทิตย์มีตักบาตรโบราณ และจะเปิดโฮมสเตย์ในอนาคต

2. ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม พบว่า จุดแข็ง คือ มีที่ตั้งเหมาะสมเข้าถึงง่าย มีทุนทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ชุมชนสามัคคี จุดอ่อน คือ การวางแผนด้านการท่องเที่ยว แผนการตลาด และ การจัดการองค์ความรู้ โอกาส คือ มีกระแสโลกด้านการท่องเที่ยววัฒนธรรม และอุปสรรค คือ เศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัว รวมถึงโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก

* วันที่รับบทความ : 18 เมษายน 2566; วันแก้ไขบทความ 26 เมษายน 2566; วันตอบรับบทความ : 27 เมษายน 2566
Received: April 18, 2023; Revised: April 26, 2023; Accepted: April 27, 2023

3. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรม ดังนี้ กลยุทธ์เชิงรุก ได้แก่ การสร้างแบรนด์ และวางแผนการตลาดที่เพิ่มมูลค่าด้วยเศรษฐกิจ กลยุทธ์เชิงพลิกฟื้น ได้แก่ สร้างฐานข้อมูลองค์ความรู้ กำหนดเส้นทางท่องเที่ยว กำหนดแนวทางการสร้างเครือข่าย รวมถึงวางแผนเตรียมรับมือวิกฤตต่าง ๆ

คำสำคัญ: การพัฒนาการท่องเที่ยว; การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม; ชุมชนบ้านหว้าน

Abstracts

Cultural tourism is important because this helps to learn and understand historical stories. This research aims to check out tourism resources of Banwan; 2) analyze the environment of tourism; and 3) define guidelines for the development of cultural tourism. The author applied Qualitative Research. Groups of key informants were governmental agencies, private enterprises, and public sectors (24 people). Also, the author applied specific sample selecting with tools of the research: community study checklist, tourism resource checklist, and in-depth interview. The author analyzed environmental data by applying SWOT Analysis and TOWS Matrix.

For the results:

1) Outstanding tourism resources are Pratat Supannahong Temple, and Buddhist cultural tourism including cultural performance of Lao ethnic group, weaving, basketry, housing style and food processing. In addition, in this community, there are wooden bridge or we can call “Khua” where we can put the locks at the bridge as the sign of longing love to; ancient almsgiving one every Sunday; and the running of homestay business in the future.2) The author found the results of environmental analysis that the strengths: easiness of touching with good location, outstanding cultural capital, and unity community; the weaknesses: tourism planning, marketing planning, and knowledge management; the opportunity: world trends in cultural tourism; and the threat: economic collapsing, infrastructure, and facilities.

3) There are the development guidelines on cultural tourism such as active strategies: branding and marketing planning that adds value through the economy; and revival strategies: knowledge database creation, tourism route definition, and guideline setting for creating network including planning to prepare for various crises.

Keywords: Tourism development; Cultural tourism; Banwan Community

บทนำ

การท่องเที่ยวจัดเป็นอุตสาหกรรมที่เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว รวมถึงเป็นอุตสาหกรรมหลักที่ช่วยพัฒนาเศรษฐกิจของโลก จากรายงานของสภาการเดินทางและการท่องเที่ยวโลก กล่าวว่า หลังการเกิดโรคระบาด ในปี 2566 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ช่วยกระตุ้นให้เกิดรายได้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 9.1 ของ GDP โลก และยังสนับสนุนให้เกิดการจ้างงานกว่า 27 ล้านตำแหน่ง เพิ่มขึ้นร้อยละ 9.1 เมื่อเทียบกับปี 2565 ของการจ้างงานในโลก (World Travel and Tourism Council, 2023)

วัตถุดิบของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คือ ทุนทางวัฒนธรรมและทรัพยากรต่าง ทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งทุนทางวัฒนธรรม อันได้แก่ทรัพย์สินทางปัญญาที่บรรพบุรุษได้สะสมส่งต่อรุ่นต่อรุ่น เป็นทรัพยากรอันล่ำค่าของการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ โดยเฉพาะประเทศไทย ซึ่งเป็นประเทศที่มีทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาที่หลากหลายและโดดเด่น ซึ่งการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์เป็นการนำทุนทางวัฒนธรรมมาผสมผสานกับความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรมองค์ความรู้ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาผลิตเป็นสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยวให้โดดเด่นที่สร้างมูลค่า และเชิดชูคุณค่า นำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

อย่างไรก็ตามจากการศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ 1) การจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวมีการจัดการความรู้ 4 ด้าน ได้แก่ 1.1) ทรัพยากรสำหรับชุมชนผู้ไท .12) การสร้างกิจกรรมและกระบวนการเรียนรู้สำหรับนักท่องเที่ยว 1.3) การจัดการเครือข่าย และ 1.4) การจัดการรายได้และผลประโยชน์ 2) ปัจจัยเชิงเงื่อนไขที่ส่งผลต่อรูปแบบการจัดการความรู้ ได้แก่ 2.1) บริบทของชุมชนผู้ไท 2.2) บทบาทของผู้นำ 2.3) การจัดการความรู้ขององค์กร 2.4) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2.5) เทคโนโลยีและเครื่องมือที่ใช้ในการจัดการความรู้ 2.6) การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ และ 2.7) การสนับสนุนจากนักวิชาการภายนอก และ 3) รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไทให้เหมาะสมกับบริบททางสังคมไทย พบว่า ชุมชนผู้ไทที่สามารถจัดการความรู้ได้ในระดับดีมี 6 ขั้นตอน ได้แก่ การแสวงหาความรู้ การสร้างองค์ความรู้ การถ่ายทอดความรู้ การจัดเก็บความรู้ การใช้ความรู้ และการประเมินการจัดการความรู้ (บุญช่วย มหิวรรณ, วิมลมาศ ปฐมวณิชกุล และทิพาพร สุจารี, 2565 : 115-116) อีกทั้ง (Ouyang, L., Tanyapirom, S., & Suntrayuth, R, 202 : 149) พบว่า ลักษณะของ "หมู่บ้านชาวประมงจีน" ในเทศมณฑลเซียงซานมณฑลเจ้อเจียง ประเทศจีน ได้ผสมผสานฐานทรัพยากรของวัฒนธรรมการประมงและศิลปะในหมู่บ้านชาวประมงเข้ากับการสื่อสารแบรนด์ และได้ออกแบบรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อใช้ วัฒนธรรมการประมงเป็นแกนหลักของการพัฒนา พัฒนาทรัพยากรวัฒนธรรมการประมง ทำหน้าที่ส่งเสริมวัฒนธรรมการประมงได้ดี และเพิ่มการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางวัฒนธรรมและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่ยั่งยืนของหมู่บ้าน การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

จังหวัดศรีสะเกษ เป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ได้รับสมญานามว่าเมืองร้อยกู่ หรือแดนปราสาทขอม เป็นดินแดนแห่งอารยธรรมขอมโบราณที่เคยเจริญรุ่งเรืองและยังคงหลงเหลือร่องรอยซึ่งเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญไว้ให้อนุชนรุ่นหลังได้ศึกษาถึงความเป็นมาเป็นไปในอดีต กลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญซึ่งถือเป็นแลนด์มาร์คของจังหวัด โดยเฉพาะปราสาทหินวัดสระกำแพงใหญ่ซึ่งเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ นอกจากนี้ในจังหวัดยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเพณี เช่น ปราสาทบ้านปราสาท พระธาตุเรืองรอง และยัง

มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เช่น น้ำตกห้วยจันทร์ น้ำตกภูละออ น้ำตกสำโรงเกียรติ (สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ, 2559)

ชุมชนบ้านหว้าน ตำบลน้ำคำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ เป็นชุมชนที่มีพัฒนาการทางประวัติศาสตร์มายาวนาน มีกลุ่มชาติพันธุ์ลาวอาศัยอยู่ ต่อมาทางชุมชนได้มีการก่อสร้างวัดบ้านหว้าน หรือ วัดพระธาตุสุพรรณหงส์ เพื่อเป็นพุทธสถานประจำหมู่บ้าน อีกทั้งในชุมชนยังคงอนุรักษ์วิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชนไว้ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมวิถีพุทธ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาติพันธุ์ลาว ผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาของชาวบ้าน เช่น การทอผ้าลายขิด การจักสานตะกร้าไม้ไผ่ การแปรรูปอาหาร เป็นต้น ซึ่งมีความน่าสนใจจึงมีการผลักดันให้เป็นให้เกิดการท่องเที่ยว ชุมชนบ้านหว้านจึงได้แปรสภาพจากหมู่บ้านการเกษตร เป็นชุมชนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อย่างไรก็ดี การจะพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชนให้ประสบความสำเร็จ จำเป็นต้องมีแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ชัดเจน และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมที่โดดเด่นโดยอนุรักษ์คุณค่าและเพิ่มมูลค่าแก่ทุนทางวัฒนธรรม ร่วมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านหว้านตำบลน้ำคำ อำเภอเมืองจังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน
3. เพื่อกำหนดแนวทางพัฒนาการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน ตำบลน้ำคำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ ครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้กระบวนการวิจัยเชิงคุณภาพ ดังต่อไปนี้

1.กลุ่มเป้าหมายและผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

กลุ่มเป้าหมาย คือ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน ซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านหว้าน

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้วิจัยได้คัดเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จำนวน 24 คน (McMillan & Suhumacher, 1997: 534) โดยใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลและความคิดเห็นที่น่าเชื่อถือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน

2.เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยลงพื้นที่ชุมชนบ้านหว้าน ตำบลน้ำคำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ เพื่อทำการศึกษาชุมชนและทำการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวของชุมชน โดยใช้เครื่องมือวิจัยเชิงคุณภาพได้แก่ รายการตรวจสอบ

ชุมชนศึกษา รายการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว ของสถาบันพัฒนาการท่องเที่ยวเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ นอกจากนี้ยังใช้แบบการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของชุมชน ซึ่งการสัมภาษณ์ประกอบไปด้วยประเด็นคำถามที่สำคัญ ได้แก่ 1) ทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่น 2) จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค

3.วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก จากกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน จำนวน 24 คน โดยวิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง

4.วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์โดยนำข้อมูลจัดเป็นหมวดหมู่และวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

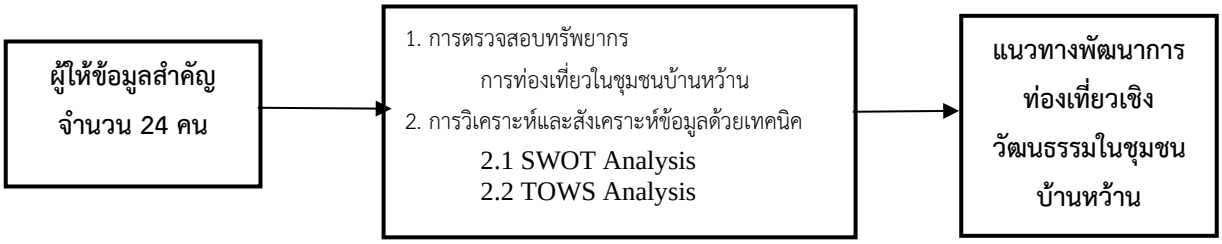
1. ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) ได้แก่ ถ้อยคำ ประโยค หรือใจ ความที่ปรากฏในบทสัมภาษณ์ และนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์เชิงเนื้อหา จัดความสำคัญ จัดกลุ่มของเนื้อหา รวมถึงการวิเคราะห์ จำแนกและสรุปประเด็นสำคัญ

2. ผู้วิจัยใช้การตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า (Triangulation) โดยการตรวจสอบข้อมูลจากแหล่งที่มาของข้อมูลในด้านเวลา สถานที่ และบุคคลเพื่อพิจารณาว่าถ้าเก็บข้อมูลต่างเวลาต่างสถานที่และผู้ให้ข้อมูลต่างคนจะยังได้ข้อมูลเหมือนเดิมหรือไม่ หากผลของข้อมูลที่เก็บรวบรวมด้วยวิธีแบบสามเส้าได้ข้อค้นพบมาเหมือนกันแสดงว่าข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มามีความถูกต้อง (สุภางค์ จันทวานิช, 2557 : 128-130)

3. ผู้วิจัยนำข้อมูล จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้แทนจากภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน มาวิเคราะห์ SWOT Analysis วิเคราะห์ TOWS Analysis เพื่อเรียบเรียงเป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน ตำบลน้ำคำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน ตำบลน้ำคำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ มีกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องแนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน ตำบลน้ำคำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ มีผลการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ผลการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านหว้าน

ชุมชนบ้านหว้าน ตำบลน้ำคำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ พบว่า เคยเห็นส่วนหนึ่งของบ้านน้ำคำ ซึ่งคำว่าน้ำคำมีความหมายว่า น้ำใสใจจริง โดยบริเวณดังกล่าวมีชุมชนพื้นเมืองกลุ่มย่อยกลุ่มหนึ่งอพยพมาจากทางเหนือ และทางตะวันออก มาเห็นทำเลในการสร้างบ้านเมืองที่เหมาะสม จึงมาหยุดตั้งบ้าน เรียกว่า “ทับ” ใกล้กับหนองน้ำเล็กๆ แห่งหนึ่ง เรียกว่า หนองทับเก่า ต่อมาได้พบบริเวณที่มีน้ำซึมซับอยู่ห่างจากหนองทับไปทางทิศเหนือประมาณ 1 กิโลเมตร และย้ายไปตั้งบ้านเรือนบริเวณนั้นแทน และเรียกชื่อว่าบ้านน้ำคำ ตามชื่อของหนองน้ำ (สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ, 2559: 123) ต่อมาประชากรเพิ่มขึ้น สภาพพื้นที่ของหมู่บ้านมีจำกัด ประชากรบางส่วนจึงได้ออกมาสร้างบ้านใหม่ในบริเวณใกล้เคียง โดยบริเวณที่ตั้งหมู่บ้านแห่งนี้มีว่านชนิดหนึ่งขึ้นอยู่เป็นจำนวนมากซึ่งชาวบ้านเรียกว่า “ว่านหอม” มีความเชื่อมีสรรพคุณใช้เป็นยารักษาโรค จึงนิยมนำมาใช้เป็นส่วนผสมของยาสมุนไพร จึงเป็นที่มาของการเรียกชื่อหมู่บ้านใหม่นี้ว่า “บ้านโนนสวนว่านหอม” ต่อมามีการเรียกและเป็นชื่อหมู่บ้านใหม่ว่า “บ้านหว้าน” มาจนถึงปัจจุบัน โดยทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่นของชุมชนบ้านหว้าน ได้แก่ วัดพระธาตุสุพรรณหงส์ หรือ วัดบ้านหว้าน โดยพระอุโบสถก่อสร้างบนเรือสุพรรณหงส์จำลอง อยู่กลางน้ำอย่างสวยงาม ซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการท่องเที่ยว ประเพณี และวัฒนธรรมตามวิถีพุทธ เช่น การตักบาตรที่ตลาดโบราณ การสักการะพระบรมสารีริกธาตุ อีกคนชุมชนมีการอนุรักษ์วัฒนธรรมวิถีชีวิตของชาติพันธุ์ลาว เช่น การแสดงศิลปวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ลาว การทอผ้าแบบโบราณ การจักสาร การสร้างบ้านเรือน และการแปรรูปอาหาร และในบริเวณวัดพระธาตุสุพรรณหงส์ ยังเป็นที่ตั้งของตลาดโบราณ ซึ่งมีกิจกรรมการขายสินค้าของคนในชุมชน พืชผักปลอดสารพิษ และสาธิตการแปรรูปอาหารตามฤดูกาล นอกจากนี้ ทางชุมชนยังได้จัดสร้างสะพานไม้ หรือ เรียกตามภาษาลาวว่า “ขัว” ที่จะใช้ข้ามคลอง ข้ามทุ่งนา ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสความสวยงามของท้องทุ่งนา ซึ่งนอกจากนักท่องเที่ยวจะเพลิดเพลินกับความสวยงามแล้ว ยังสามารถนำกุญแจมาคล้องบนขัวแห่งนี้ เพื่อความรักยั่งยืนตลอดไป และทุกวันอาทิตย์ทางชุมชนจัดให้มีกิจกรรมตักบาตรโบราณและ แต่งกายด้วยผ้าพื้นเมือง ผู้ชายสวมโสร่ง ผู้หญิงนุ่งซิ่น บริเวณลานวัด และบนขัว และในอนาคตทางชุมชนจะเปิดเป็นโฮมสเตย์ปลอดเหล้า เพื่อรองรับนักท่องเที่ยว โดยนำเอาหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการดำเนินชีวิตของคนในชุมชน

2. ผลการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน

1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในของการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้านในปัจจุบัน

1.1 Strengths ได้แก่ ปัจจัยที่ส่งเสริมการท่องเที่ยววัฒนธรรมของชุมชน

1.1.1 ตั้งอยู่ในอำเภอเมือง สามารถเข้าถึงได้สะดวก และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด

1.1.2 มีทุนทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น สวยงาม โดยเฉพาะตำนานเรื่อง พญานาค ในพื้นที่วัดพระธาตุสุพรรณหงส์

1.1.3 มีวัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชาติพันธุ์ลาว ที่น่าสนใจ

1.1.4 มีเทศกาลประเพณี ที่มีเอกลักษณ์ประจำพื้นที่

1.1.5 ชุมชนมีความสามัคคี และต้องการพัฒนาการท่องเที่ยวในชุมชน

1.2 Weaknesses ได้แก่ ปัจจัยที่เป็นข้อด้อยภายในชุมชนที่กระทบต่อการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชน

1.2.1 ขาดการจัดการองค์ความรู้ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาชุมชน เพื่อสร้างฐานข้อมูลทางวัฒนธรรมของชุมชนในรูปแบบที่ทันสมัย และเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้ง่าย

1.2.2 ขาดแผนการตลาดดิจิทัล ที่จะดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างชาติให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

1.2.3 ขาดการวางแผนในการสื่อความหมายด้านวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และองค์ความรู้ชุมชน

1.2.4 ขาดทุนในการพัฒนาระบบการจัดการการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์แบบบูรณาการ

1.2.5 คนรุ่นใหม่ในชุมชนขาดความภาคภูมิใจ และความตระหนักในคุณค่าของวัฒนธรรมชุมชน

2. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกของการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้านซึ่งจะเกิดขึ้นในอนาคต

2.1 Opportunities ของการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรม

2.1.1 มีกระแสโลกด้านความต้องการสัมผัสวัฒนธรรมเชิงลึกของนักท่องเที่ยว

2.1.2 มีกระแสโลกด้านความต้องการการท่องเที่ยววิถีพุทธเพื่อพัฒนาจิต และยึดเหนี่ยวจิตใจ

2.1.3 มีกระแสโลกด้านความต้องการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจในชุมชน

2.1.4 มีโครงการภาครัฐที่ส่งเสริมการท่องเที่ยวในชุมชนเช่น โครงการนวัตวิถี โครงการเที่ยวเมืองรอง

2.1.5 จังหวัดศรีสะเกษมีนโยบายในการส่งเสริมการท่องเที่ยวของชุมชนบ้านหว้านอย่างต่อเนื่อง

2.2 Threats ของการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรม

2.2.1 วิกฤตทางเศรษฐกิจที่ยังไม่ฟื้นตัว

2.2.2 โครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวกของประเทศยังไม่ครอบคลุมเป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงของท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ

3. แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน

เมื่อทำการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค ได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาดังกล่าวโดยการจับคู่ปัจจัยหลัก 4 ด้านเข้าไว้ด้วยกัน ทำให้เกิดแนวทางหรือกลยุทธ์ของการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรม 4 ประเภท ดังนี้

3.1 กลยุทธ์เชิงรุก (Strengths - Opportunities : SO)

3.1.1 สร้างสรรค์รูปแบบใหม่ของสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว โดยใช้ความโดดเด่นของทุนทางวัฒนธรรมที่มี มาออกแบบให้สวยงาม ร่วมสมัย และน่าสนใจ

3.1.2 การทำ Branding เพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมให้โดดเด่น มีอัตลักษณ์เฉพาะตัวเป็นที่จดจำ แก่นักท่องเที่ยว

3.1.3 การวางแผนการตลาด ที่เชื่อมโยงทุนทางวัฒนธรรมเข้ากับเศรษฐกิจสร้างสรรค์เนื่องจากมีวาระแห่งชาติในการเสริมสร้างเศรษฐกิจสร้างสรรค์

3.2 กลยุทธ์เชิงพลิกฟื้น (Weaknesses – Opportunities : WO)

3.2.1 การสร้างฐานข้อมูลองค์ความรู้ทางวัฒนธรรมของชุมชนบ้านหว้านเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวในกระตุ้นความภาคภูมิใจของคนรุ่นใหม่ในพื้นที่

3.2.2 การสร้างแผนกลยุทธ์เพื่อต่อยอดทุนทางวัฒนธรรมชุมชน

3.2.3 การสร้างแผนการอนุรักษ์และฟื้นฟูทุนทางวัฒนธรรมอย่างยั่งยืน

3.2.4 การกำหนดเส้นทางท่องเที่ยว และการสื่อความหมายของเส้นทางอย่างสร้างสรรค์

3.2.5 การระดมทุนเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวจากภายในและภายนอกชุมชน ทั้งจากภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในรูปวิสาหกิจชุมชนขนาดเล็ก (SMEs)

3.3 กลยุทธ์รักษาเสถียรภาพชุมชน (Strengths – Threats : ST)

3.3.1 สร้างเครือข่ายการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ในชุมชนใกล้เคียง เพื่อสร้างการท่องเที่ยวต่อเนื่องเชื่อมโยง

3.3.2 ส่งเสริมให้ชุมชนดำเนินชีวิตเรียบง่ายตามวิถีพุทธ และพอเพียงภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3.3.3 ปลูกจิตสำนึกการอนุรักษ์ขนมธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตวัฒนธรรมชุมชนไม่ให้ผิดเพี้ยนไปตามกระแสโลกาภิวัฒน์

3.3.4 ดูแลรักษาสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ โดยให้ได้รับผลกระทบจากนักท่องเที่ยวน้อยที่สุด

3.3.5 การส่งเสริมให้ชุมชนเป็นเจ้าของกิจการและมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์

3.4 กลยุทธ์การเตรียมความพร้อม (Weaknesses – Threats : WT)

3.4.1 สร้างแผนเตรียมความพร้อมกรณีเกิดวิกฤตทางเศรษฐกิจ

3.4.2 การพัฒนาศักยภาพของคนในชุมชนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเตรียมพร้อมในการให้บริการนักท่องเที่ยวต่างชาติในอนาคต

อภิปรายผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 การตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยวในชุมชนบ้านหว้าน

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาชุมชนบ้านหว้านด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้เครื่องมือ รายการตรวจสอบชุมชนศึกษา รายการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว และ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อให้ทราบบริบทของพื้นที่ เข้าใจชุมชน รวมถึงทุนทางวัฒนธรรมต่างๆ ของชุมชน เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมที่จะตามมา ตามแนวความคิดของ ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์ (2554 : 4-7) ที่กล่าวว่า การศึกษาชุมชนด้วยองค์ความรู้มิติต่างๆ ช่วยให้สามารถเชื่อมโยงปรากฏการณ์มิติต่าง ให้เป็นองค์รวม เพราะการศึกษาชุมชนเป็นการบูรณาการ นำไปสู่การวางแผนการพัฒนาการท่องเที่ยวร่วมกับชุมชน เป็นความต้องการของชุมชนมากกว่าความต้องการของผู้วิจัย อีกทั้งการตรวจสอบทรัพยากรการท่องเที่ยว นำไปสู่การทำ SWOT Analysis ซึ่งใช้เป็นข้อมูลในการกำหนดแนวทางพัฒนา ทั้งนี้ การพัฒนาการท่องเที่ยวตามกระบวนการของ System Theory จำเป็นต้องมีปัจจัยนำเข้าเป็นจุดเริ่มแรก กล่าวคือ ผลการตรวจสอบทรัพยากรท่องเที่ยวชุมชน จะเป็นตัวกำหนดปัจจัย In Put ในการบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวชุมชน (นิภารัตน์ สายประเสริฐ, 2553 : 23)

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 การวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน

ชุมชนบ้านหว้านมีทุนทางวัฒนธรรมที่โดดเด่น ไม่ว่าจะเป็นทุนทางวัฒนธรรมวิถีพุทธ หรือ ทุนทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ลาว การนำทุนทางวัฒนธรรมผนวกกับความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงกระแสโลกด้านการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ที่นักท่องเที่ยวต้องการสัมผัสวัฒนธรรมอย่างลึกซึ้ง ไม่ว่าจะเป็นวิถีชีวิต หรือภูมิปัญญาชาวบ้าน (วรวิทย์ อริรุทชีวรกุล, 2553 : 22) โดยแก้ไขจุดอ่อนทางการวางแผน การบริหารจัดการการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ ตลอดจนการวางแผนการตลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งตลาดดิจิตอล ส่วนอุปสรรคในอนาคต ชุมชนวางแผนและเตรียมความพร้อมในการรับมือวิกฤตต่างๆ ที่กระทบต่อการท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์ข้อที่ 3 แนวทางการพัฒนาการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมในชุมชนบ้านหว้าน

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ของสินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว ผนวกความคิดสร้างสรรค์โดยใช้ความโดดเด่นของทุนทางวัฒนธรรมที่มี มาออกแบบให้สวยงาม ร่วมสมัย และน่าสนใจ ตามแนวคิดของ (นิสวันต์ พิชญ์ดำรง, 2553 : 13-17) ทุนทางวัฒนธรรมเป็นทรัพยากรอันล้ำค่าที่สะท้อนเอกลักษณ์ความเป็นชาติไทย มีวัฒนธรรมที่เจริญรุ่งเรือง มีวิถีชีวิตที่ดีงาม สามารถนำมาประยุกต์สร้างสรรค์กับนวัตกรรมเทคโนโลยี เกิดเป็นสินค้าที่ตอบสนองความต้องการของตลาดท่องเที่ยว เป็นพลังการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยบนฐานการพึ่งพาตัวเอง ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง เกิดความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมบ้านเกิด นอกจากนี้ การสร้างเครือข่ายทางการท่องเที่ยว รวมถึงการสร้างฐานข้อมูลองค์ความรู้วัฒนธรรมของชุมชน เพื่อการอนุรักษ์ และนำมาต่อยอดทางเศรษฐกิจเพิ่มมูลค่าและคุณค่าแก่ทุนทางวัฒนธรรม อักทั้งควรมีการระดมทุนเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจากทุกภาคส่วนเข้าด้วยกัน และยังสอดคล้องกับงานของเสกสรรค์ สนวา สุพัฒนา ศรีบุตรดี พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์และนภัสภรณ์ ภูวตานนท์ ณ มหาสารคาม (2563: 259-276) ที่กล่าวว่า หลักการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมควรประยุกต์ใช้กับการจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของแต่ละชุมชนได้ตามความเหมาะสม โดยตัวแบบพี เดอ ทู ทีซีเอช “P-DOR to CTS” ดังนี้ 1) Plan หมายถึง กระบวนการออกแบบแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยคนในชุมชนร่วมกันคิด ร่วมกันวางแผน และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีความเป็นรูปธรรม การวางแผนอาจใช้เวทีประชาคมหมู่บ้านในการแลกเปลี่ยนและรับฟังความคิดเห็นของคนในชุมชน 2) Development หมายถึง การขับเคลื่อนกระบวนการออกแบบแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมภายหลังจากการท าประชาคมหมู่บ้าน เช่น เตรียมการจัดทำโครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การติดต่อประสานงานกับเครือข่าย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงวัฒนธรรมจังหวัด เพื่อดำเนินการพัฒนาและให้เกิดความเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน 3) Observation หมายถึง การร่วมกันของคนในชุมชนเพื่อสังเกตการณ์ และรวบรวมประวัติศาสตร์ชุมชนจากการบอกเล่าของผู้เฒ่าผู้แก่ปราชญ์ชาวบ้าน รวมถึงการสังเกตและศึกษาเกี่ยวกับเส้นทางของแหล่งท่องเที่ยวที่จะเกิดขึ้นในชุมชนว่าจะเริ่มต้นที่จุดใดและสิ้นสุดที่ใดวิธีการสังเกตอาจทำได้หลาย

รูปแบบ เช่น การอาศัยประสบการณ์ของตนเอง การทำแผนผังชุมชน การปรึกษาหารือร่วมกัน เป็นต้น 4) Reengineering หมายถึง การปรับรื้อระบบเพื่อออกแบบใหม่ แต่ยังคงรูปแบบดั้งเดิมไว้เพื่อเป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว เช่น บุญบั้งไฟของจังหวัดยโสธร การจัดบุญผะเหวดของจังหวัดร้อยเอ็ด เป็นต้น ซึ่งการปรับรื้อระบบเพื่อออกแบบใหม่นี้ ต้องผ่านกระบวนการวิพากษ์ วิจารณ์ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ถึงข้อดีข้อเสียในการออกแบบด้วย และสิ่งที่ต้องตระหนักถึงคือ การปรับรื้อที่จะเกิดขึ้นทำอย่างไรจะยังคงอัตลักษณ์ดั้งเดิมทำอย่างไรถึงจะดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ อาจจะทำการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการแสดง การบริการ การอำนวยความสะดวก เป็นต้น 5) Community หมายถึง ชุมชนต้องให้ความร่วมมือและเอาใจใส่ในการทำงานเป็นทีม (Teamwork) เสียสละ และแบ่งปันน้ำใจให้แก่กัน เพื่อแก้ไขปัญหา ตลอดจนร่วมกันพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวชุมชนให้ประสบผลสำเร็จ 6) Technology หมายถึง สื่อเทคโนโลยีใช้สำหรับการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวของชุมชนให้นักท่องเที่ยวได้รับทราบ ว่าภายในชุมชนแห่งนี้มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอะไรบ้าง โดยการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบออนไลน์นั้น ต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้เฉพาะทางในการเขียนเนื้อหา (content) การจัดวางภาพของแหล่งท่องเที่ยวให้น่าสนใจ และ 7) Sustainable หมายถึง ความยั่งยืนของการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เมื่อมีแหล่งท่องเที่ยวเกิดขึ้นในชุมชนทำอย่างไรแหล่งท่องเที่ยวจะไม่สูญหายไปในช่วงระยะเวลาที่เปลี่ยนแปลง จะสานต่องานการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างไรจึงจะส่งทำให้เกิดความยั่งยืนได้ในอนาคต อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานของ เม กองแก้ว (2566: 30) ที่กล่าวว่า แนวทางพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดนครปฐม ได้แก่ 1. ด้านการบริหารจัดการอย่างยั่งยืน พัฒนาด้านสาธารณูปโภคต่าง ๆ 2. ด้านสังคม วัฒนธรรม และวิถีชีวิตของชุมชน สืบสานและอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี และธำรงไว้ซึ่งวิถีชีวิตของคนในชุมชน 3. ด้านเศรษฐกิจของชุมชนท้องถิ่น เพิ่มมูลค่าด้วยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ 4. ด้านสิ่งแวดล้อม ปรับปรุงภูมิทัศน์ให้สวยงามเหมาะสม มีการจัดการขยะ และให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม 5. แนวทางในการสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโดยให้ทุกภาคส่วน มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น และวางแผนในการพัฒนาการท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. ในระดับชาติ รัฐบาลควรกำหนดนโยบายวัฒนธรรมระดับชาติ หรือ จัดตั้งองค์กรทางวัฒนธรรมของชาติ โดยมุ่งเนื้อหาสาระของวัฒนธรรมของชาติ และวัฒนธรรมชุมชน สอดแทรกในอุตสาหกรรมบันเทิงต่างๆ เพื่อส่งออกวัฒนธรรมไทยสู่สายตาชาวต่างชาติ ต่อยอดการพัฒนาการท่องเที่ยว

2. ในระดับท้องถิ่น ควรมีการกำหนดแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน และต่อเนื่อง ในการพัฒนาการท่องเที่ยววัฒนธรรมเชิงสร้างสรรค์ในระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล หมู่บ้าน โดยแต่ละชุมชนกำหนดเส้นทางท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนอย่างเป็นรูปธรรม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1 ศึกษาระบบการจัดการ และวางแผนการสื่อความทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และองค์ความรู้ของชุมชน เพื่อสร้างจุดเด่น และดึงดูดนักท่องเที่ยว

2. ศึกษาแนวทางการวางแผนการตลาดดิจิทัล เพื่อสร้างการรับรู้ และดึงดูดนักท่องเที่ยว

เอกสารอ้างอิง

ธีระภัทรา เอกผาชัยสวัสดิ์. (2554). *ชุมชนศึกษา.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

นิภารัตน์ สายประเสริฐ. (2553). *การพัฒนารูปแบบการจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนกำลังพลห้วยสัตว์ใหญ่.* เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

นิสวันต์ พิชญ์ดำรง. (2553). ทุนวัฒนธรรมขุมทรัพย์ของเศรษฐกิจสร้างสรรค์. *วารสารเศรษฐกิจและสังคม.* 47 (4), 13-17.

บุญช่วย มหิวรรณ, วิมลมาศ ปฐมวณิชกุล และทิพาพร สุจารี. (2565). รูปแบบการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมแบบโฮมสเตย์ของกลุ่มชาติพันธุ์ผู้ไท. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*. 2 (6), 115-134.

เม กองแก้ว. (2566). แนวทาง พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนจังหวัดนครปฐม. *วารสารสหวิทยาการ และการจัดการภาคเอกชน.* 1 (3), 30.

วรวิทย์ อริรุทชีวรกุล. (2553). การเพิ่มมูลค่าวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย: กรณีศึกษาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม. *วารสารเศรษฐกิจและสังคม.* 47 (4), 19-24.

สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ. (2559). แผนพัฒนาจังหวัดศรีสะเกษ (พ.ศ.2561-2564). *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 14 เมษายน 2561. แหล่งที่มา: http://www.sisaket.go.th/plan_si

สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ. (2559). *ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น ประวัติอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน ของจังหวัดศรีสะเกษ.* ศรีสะเกษ: สำนักงานจังหวัดศรีสะเกษ.

สุภางค์ จันทวานิช. (2557). *วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ.* (พิมพ์ครั้งที่ 22). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เสกสรรค์ สนวา สุพัฒนา ศรีบุตรดี พงศ์สวัสดิ์ ราชจันทร์และ นภัสภรณ์ ภูวตานนท์ ณ มหาสารคาม. (2563). การจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามวิถีชีวิตของคนในชุมชน. *วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น*. 4 (1), 259-276.

McMillan, J.H. and Schumacher, S.S. (1997). *Research in Education: A Conceptual Introduction.* New York: Longman.

Ouyang, L., Tanyapirom, S., & Suntrayuth, R. (2023). Research on Rural Tourism Design in Zhejiang under Sustainable Cultural Development. International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews. 3 (5), 149.

World Travel & Tourism Council. (2023). Travel & Tourism: Global Economic Impact and Issues 2018**.** Online. Retrieved January 14, 2024. from https://www.wttc.org/research/economic-research/economic-impact-analysis/#undefined

พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์และภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวที่ส่งต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า

The Social Network on Using Behavior and Destination Image Influenced the Decision for Traveling to Songkhla Old Town

อนุวัต สงสม
มหาวิทยาลัยทักษิณ
Anuwat Songsom
Thaksin University, Thailand
E-mail: sanuwat52@gmail.com

****

บทคัดย่อ

จากอิทธิพลของสื่อออนไลน์ที่ส่งผลต่อการรับรู้ข้อมูลของผู้บริโภค รวมถึงนักท่องเที่ยวในบริบทของอุตสาหกรรมบริการ งานวิจัยฉบับนี้จึงกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยว ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า และ (2) ศึกษาการรับรู้ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า กลุ่มตัวอย่างคือนักท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า จำนวน 400 ราย ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบ ที่มีค่าความตรงตามเนื้อหารายข้อ (Index of Item–Objective Congruence: IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 ข้อคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และแบบมาตรวัดประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวทางของลิเคิร์ท การวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์ถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย การแสวงหาข้อมูล การเปิดรับข้อมูล และการเปิดรับประสบการณ์ มีผลเชิงบวกกับต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า ขณะเดียวกันภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย ภาพลักษณ์ทางกายภาพหรือสิ่งดึงดูดใจ กิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว และความปลอดภัย มีผลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว ณ ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์; ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว; สงขลาเมืองเก่า

---

* วันที่รับบทความ : 8 เมษายน 2567; วันแก้ไขบทความ : 15 เมษายน 2567; วันตอบรับบทความ : 18 เมษายน 2567
Received: April 8, 2024; Revised: April 15, 2024; Accepted: April 18, 2024

Abstract

Currently, social network influences consumers' perceptions including tourists in the context of the service industry. Therefore, this research aims to (1) study the social network on using behavior that affects the decision for traveling to Songkhla Old Town and (2) study the destination image that affects the decision for traveling to Songkhla Old Town. The sample consisted of 400 tourists of Songkhla Old Town, obtained from purposive sampling. The research instrument was a questionnaire in which the index of item-objective congruence (IOC) value of each item ranged from 0.67 to 1.00. The instrument was multiple-choice questions and a five- point Likert scale. Data analysis includes percentage, mean, standard deviation, correlation analysis, and multiple regression analysis.

The research results found that the social network use behavior of tourists consists of information seeking, information receptivity and experience receptivity has a positive effect on the decision to travel to Songkhla Old Town. At the same time, the destination image which includes physical appearance or attraction, activities, and safety has a positive effect on the decision to travel to Songkhla Old Town at the statistical significance level of 0.05

Keywords: Social Network Uses Behavior; Destination Image; Songkhla Old Town

บทนำ

ปัจจุบันผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของไทยมีความตื่นตัวและเห็นความสำคัญของการใช้สื่อออนไลน์ในการเป็นสื่อกลางการเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ ของสถานที่ท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้รับรู้ได้เห็นอย่างทั่วถึงสามารถหาข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆรวมถึงกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยวได้ง่ายสะดวกและรวดเร็วนอกจากนี้ผู้ใช้สื่อออนไลน์นิยมแบ่งปันรูปภาพกิจกรรมและข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆผ่านสื่อออนไลน์ เช่น ไลน์ เฟซบุ๊ก อินสตาแกรมและเว็บไซต์การรีวิวสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆซึ่งทำให้ผู้ที่ได้รับรู้สื่อนั้นๆเกิดความสนใจกระตุ้นให้อยากท่องเที่ยวมากขึ้นโดยผู้สนใจที่จะท่องเที่ยวสามารถหาทางเลือกหรือมีความมั่นใจที่จะเลือกสถานที่ท่องเที่ยวได้สะดวกมากยิ่งขึ้นผ่านพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ดังกล่าว(Social Network Uses Behavior)(วิลัยนุช สกุลนุ้ย, 2564: 17)

พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ที่มากขึ้นในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดการสื่อสารจากผู้บริโภคสู่ผู้บริโภคด้วยกันเอง มีบทบาทและความสำคัญมากขึ้น ยิ่งในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าอย่างมาก และได้ก้าวเข้ามาใกล้ชิดผู้คนมากขึ้น อุปกรณ์ในการสื่อสารมีหลากหลาย ก่อให้เกิดการกระจายข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว ในทุกทิศทุกทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่งธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว ซึ่งข้อมูลการสื่อสารผ่านสื่อออนไลน์ ส่งผลโดยตรงต่อการรับรู้ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว (Destination Image) และความน่าสนใจให้กับแหล่งท่องเที่ยว อีกทั้งเป็นการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งส่วนใหญ่จะค้นหาข้อมูลต่าง ๆ ก่อนการเดินทาง มีการแบ่งปันข้อมูล ประสบการณ์ และรับฟังความคิดของกันและกัน ก่อนจะมีการตัดสินใจจะเดินทางมาท่องเที่ยว (ยุพาวรรณ วรรณวาณิชย์, 2564: 2-3)

จากการทบทวนวรรณกรรมของ Tangtenglam, et al (2022: 4-5) พบว่า สื่อออนไลน์ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจด้านการท่องเที่ยวเชิงอาหารมากที่สุดคือ Facebook แต่ถ้าเป็นคลิปวีดีโอช่องทางที่ได้รับความนิยมมากสุดคือ YouTube ทั้งนี้การใช้สื่อออนไลน์ที่กล่าวถึงเรื่องอาหารหรือการท่องเที่ยวมักเป็นการพูดคุยหรือรีวิวผ่านแพลตฟอร์ม Wongnai และ Review มากที่สุด โดยผลของการวิจัยต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ เช่น สุภาพร วิชัยดิษฐ์ และแสงแข บุญศิริ (2563: 219) และอนุรักษ์ ทองขาว และคณะ (2563: 166) Arreza (2023: 18-24); Oksana (2020: 58-62) พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ และการรับรู้ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ส่งผลเชิงบวกต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว ขณะที่งานวิจัย อย่างไรก็ตาม ผลการทดสอบดังกล่าวมักเป็นงานวิจัยที่ดำเนินการในช่วงก่อนเกิดสถานการณ์โควิด ซึ่งถือเป็นช่องว่างทางการวิจัย ที่งานวิจัยฉบับนี้ต้องการค้นหาคำตอบเพิ่มเติมว่า ในบริบทหลังสถานการณ์โควิดการวัดตัวแปรดังกล่าว และผลที่มีต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวจะเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากน้อยเพียงใด โดยเลือกบริบทของพื้นที่ในการวิจัย คือ ย่านสงขลาเมืองเก่า (Songkhla Old Town) ทั้งนี้ เพราะย่านสงขลาเมืองเก่า เป็นหนึ่งในสถานที่ที่มีเสน่ห์ มีชีวิตชีวา (Living Heritage) และมีเอกลักษณ์ เป็นหนึ่งในสถานที่ท่องเที่ยวตามยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงธุรกิจของจังหวัดสงขลา (ประภาพร ยางประยงค์ และศศิธร สุวรรณรัตน์, 2564: 91-92)

ทั้งนี้คาดว่าผลจากการวิจัยดังกล่าวจะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ด้านการท่องเที่ยวรวมถึงผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวและธุรกิจบริการที่เกี่ยวข้องจะสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกลยุทธ์การตลาดผ่านสื่อออนไลน์เพื่อให้สามารถสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวได้มากที่สุดและสามารถใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางการตลาดที่สามารถเข้าถึงนักท่องเที่ยวได้อย่างแท้จริง เป็นสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวเกิดการตัดสินใจเดินทางมาเที่ยวมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยว ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า

2. เพื่อศึกษาการรับรู้ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า

ระเบียบวิธีวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในลักษณะของการสำรวจเกี่ยวกับตัวแปรหลัก คือ พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยว การรับรู้ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว และการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว โดยบริบทที่ศึกษาคือย่านสงขลาเมืองเก่า

2. ประชากร กลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยเป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังย่านสงขลาเมืองเก่า ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ขณะที่กลุ่มตัวอย่างคือตัวแทนของนักท่องเที่ยว ซึ่งใช้สูตรการคำนวณตามเกณฑ์ของ Cochran (1977: 93) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และค่าความคลาดเคลื่อนที่สามารถยอมรับได้ร้อยละ 5 คำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ได้เท่ากับ 384 ราย แต่ผู้วิจัยปรับเพิ่มเป็น 400 ราย และเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยกำหนดเงื่อนไขคือนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า โดยได้รับข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์ต่างๆ ซึ่งกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวเป็นคำถามคัดกรอง

3. เครื่องมือการวิจัย และการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ตอน มีทั้งแบบสอบถามที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เนื่องจากพื้นที่วิจัยมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ โดยแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม และพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ ข้อคำถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) และตอนที่ 2-4 เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับการวัดตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ซึ่งข้อคำถามเป็นมาตรวัดแบบประมาณค่าตามแนวทางของลิเคิร์ท (Likert Scale) เป็นการสอบถามระดับความคิดเห็น ระดับการรับรู้ และระดับความตั้งใจ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

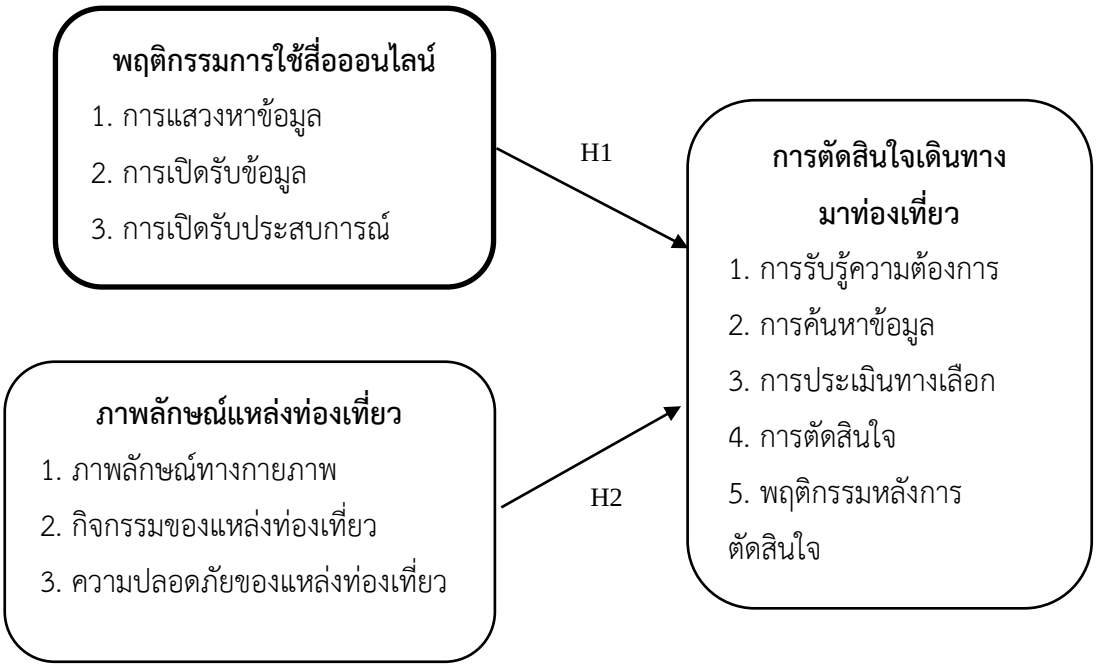
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ คือ การตรวจสอบความแม่นตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความสอดคล้องของข้อคำถามแต่ละข้อของตัวแปรกับนิยามศัพท์ แล้วหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00 เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน หลังจากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับตัวอย่างจำนวน 30 คน ซึ่งเป็นคนละกลุ่มกับตัวอย่างจริง เพื่อตรวจสอบอำนาจจำแนกรายข้อของตัวแปร โดยหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟ่าของครอบราค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งเกณฑ์ควรมีค่าความเชื่อมั่น ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2562: 39)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ใช้ค่าความถี่และร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง และวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร โดยใช้ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อวัดระดับความคิดเห็น ระดับการรับรู้ และระดับความตั้งใจที่มีต่อตัวแปรหลักในกรอบแนวคิดการวิจัย และทดสอบการถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อวิเคราะห์อิทธิพลระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมเกี่ยวกับการวัดตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม และการกำหนดสมมติฐานการวิจัย (H1 และ H2) สามารถแสดงรายละเอียดดังแผนภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นชาวไทย คิดเป็นร้อยละ 70.00 เป็นเพศหญิงคิดเป็นร้อยละ 60.50 มีอายุระหว่าง 26-30 ปี คิดเป็นร้อยละ 30.25 มีการศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 65.50 ส่วนใหญ่มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 45.00 และมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนเท่ากับ 30,001-35,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 35.00 พฤติกรรมการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์เฉลี่ยวันละ 1-2 ชั่วโมง คิดเป็นร้อยละ 40.25 มีการติดตามข้อมูลการท่องเที่ยวผ่านสื่อออนไลน์เฉลี่ย 3-4 วันต่อสัปดาห์ คิดเป็นร้อยละ 40.25

สำหรับพฤติกรรมการท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า พบว่า การเดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่ามาแล้ว 2-3 ครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.75 ส่วนใหญ่รับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับย่านสงขลาผ่านการโพสและแชร์ของบุคคลที่รู้จักผ่านสื่อออนไลน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50.25 การเดินทางส่วนใหญ่มาเป็นกลุ่มกับเพื่อนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.25 กิจกรรมหลักระหว่างการท่องเที่ยวคือการซื้ออาหารและของกินต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 70.25 ส่วนใหญ่มีการโพสและแชร์ภาพถ่ายตนเองและกิจกรรมต่างๆ ผ่านช่องทาง เฟซบุ๊กและอินสตราแกรมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 60.50

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเกี่ยวกับความคิดเห็นด้านพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว และการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว

ตัวแปร	$\bar{x}$	SD	การแปลผล
พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยว	**4.48**	**0.85**	**มากที่สุด**
1. การแสวงหาข้อมูล	4.45	0.84	มากที่สุด
2. การเปิดรับข้อมูล	4.50	0.87	มากที่สุด
3. การเปิดรับประสบการณ์	4.40	0.95	มากที่สุด
ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว	**4.57**	**0.67**	**มากที่สุด**
1. ภาพลักษณ์ทางกายภาพ	4.60	0.64	มากที่สุด
2. กิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว	4.46	0.56	มากที่สุด
3. ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว	4.65	0.39	มากที่สุด
การตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว	**4.45**	**0.57**	**มากที่สุด**
1. การรับรู้ความต้องการ	4.45	0.66	มากที่สุด
2. การค้นหาข้อมูล	4.56	0.56	มากที่สุด
3. การประเมินทางเลือก	4.40	0.69	มากที่สุด

4. การตัดสินใจเดินทางมาเที่ยว	4.36	0.76	มากที่สุด
5. พฤติกรรมหลังการเดินทางมาเที่ยว	4.56	0.81	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 ซึ่งกำหนดช่วงคะแนนระดับความคิดเห็นที่มีค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21 ขึ้นไป หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด จากผลการวิเคราะห์ พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยว และการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาในภาพรวม พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยเหล่านี้ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยวด้านการเปิดรับข้อมูลมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.50, SD = 0.87) ขณะที่ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยวมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\overline{X}$ = 4.65, SD = 0.39) สำหรับการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวมี 2 ด้าน ที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน คือ ด้านการค้นหาข้อมูล ($\overline{X}$ = 4.56, SD = 0.56) และด้านพฤติกรรมหลังการเดินทางมาท่องเที่ยว ($\overline{X}$ = 4.56, SD = 0.81)

ตารางที่ 2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์

พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์	(X1)	(X2)	(X3)	VIF	Tolerance
1. การแสวงหาข้อมูล (X1)	-	.705	.726	2.34	0.59
2. การเปิดรับข้อมูล (X2)		-	.804	4.24	0.56
3. การเปิดรับประสบการณ์ (X3)			-	4.69	0.61

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว

ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว	(X4)	(X5)	(X6)	VIF	Tolerance
1. ภาพลักษณ์ทางกายภาพ (X4)	-	.634	.617	2.05	0.58
2. กิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว (X5)		-	.730	5.12	0.52
3. ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว (X6)			-	3.09	0.63

จากตารางที่ 2 และ 3 เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ และตัวแปรภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว พบว่าตัวแปรอิสระแต่ละด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งอาจจะทำให้เกิดปัญหาความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงทำการทดสอบด้วยค่า VIF ทั้งนี้ พบว่า ค่า VIF ของตัวแปรทั้งสอง มีค่าตั้งแต่ 2.05-5.65 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 และมีค่า Tolerance มีค่ามากกว่า 0.50 แสดง

ว่าตัวแปรอิสระมีความสัมพันธ์กันในระดับที่ไม่มีผลกระทบต่อความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน จึงสามารถนำไปทดสอบนัยสำคัญทางสถิติ ด้วยการวิเคราะห์การถดถอยต่อไป (Belsley, 1991 : 338)

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณระหว่างพฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์และการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว

พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์	การตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว				
	b	SEb	β	t	Sig
ค่าคงที่ (a)	0.136	0.268		0.187	0.002**
1. การแสวงหาข้อมูล	0.185	0.053	0.132	2.606	0.019**
2. การเปิดรับข้อมูล	0.395	0.064	0.350	6.176	0.000**
3. การเปิดรับประสบการณ์	0.139	0.062	0.093	2.323	0.034**
R2= 0.668 Adjust R2= 0.663 SEE = 0.473 F = 5.724					

**มีเลขนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ จากตารางที่ 4 พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ทั้ง 3 ด้าน ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 66.3 เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Coefficient) พบว่า พฤติกรรมด้านการเปิดรับข้อมูล มีผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาคือ พฤติกรรมด้านการแสวงหาข้อมูล และการเปิดรับประสบการณ์ ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณระหว่างภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวและการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว

ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว	การตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว				
	b	SEb	β	t	Sig
ค่าคงที่ (a)	1.829	0.179		10.246	0.000**
1. ภาพลักษณ์ทางกายภาพ	0.334	0.038	0.206	6.584	0.000**
2. กิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว	0.116	0.029	0.095	2.070	0.039**
3. ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว	0.367	0.032	0.262	6.840	0.000**
R2= 0.674 Adjust R2= 0.653 SEE = 0.460 F = 4.286					

**มีเลขนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ จากตารางที่ 5 พบว่า ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 3 ด้าน ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยตัวแปรอิสระสามารถอธิบายความผันแปรของตัวแปรตามได้ร้อยละ 65.3 เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐาน (Standardized Coefficient) พบว่า ความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว มีผลต่อการตัดสินใจมากที่สุด รองลงมาคือ ภาพลักษณ์ทางกายภาพ และกิจกรรมของแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

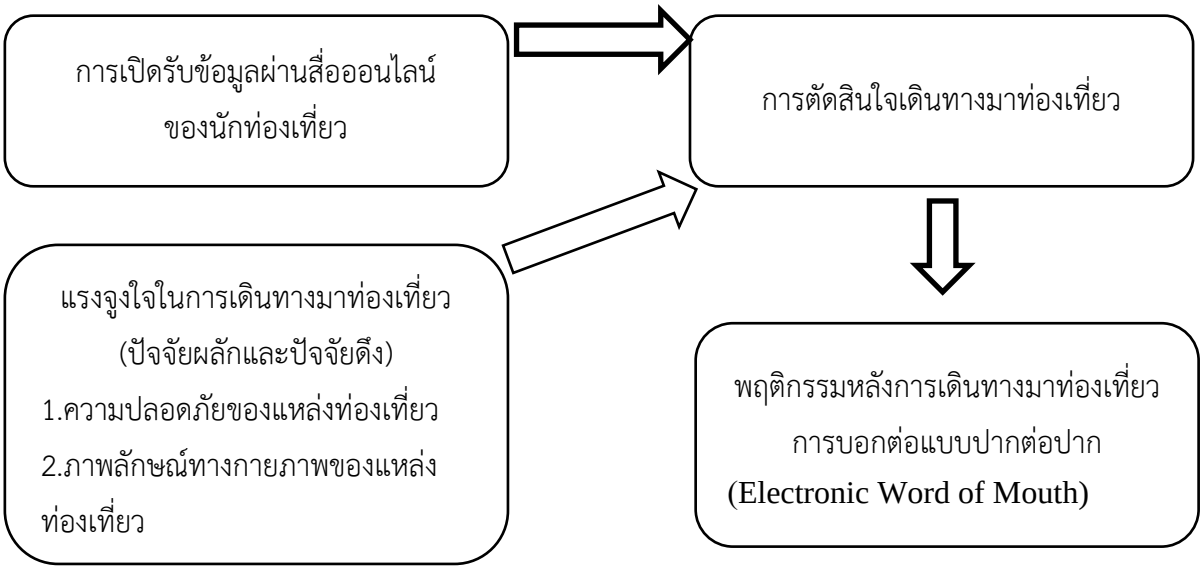
อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยวส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อ H1 ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Wang and Park (2023 : 585) ซึ่งสามารถอภิปรายได้ว่า สื่อออนไลน์เป็นช่องทางสำคัญในยุคปัจจุบัน ที่ทำให้มีการสื่อสารข้อมูลการท่องเที่ยวบนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ นักท่องเที่ยวที่มีการใช้สื่อออนไลน์จึงเป็นเสมือนผู้เปิดรับข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว หรือเป็นผู้รับสารเกี่ยวกับการท่องเที่ยว เกิดการรับรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งข้อมูลของสถานที่ท่องเที่ยวนั้นๆ การรับชมความสวยงามของสถานที่ท่องเที่ยวจากการโพส การแชร์รูปภาพ และการรีวิวบรรยากาศต่าง ๆ เกิดการรับรู้ถึงข้อมูลสถานที่ท่องเที่ยวเสมือนจริง ผ่านการอ่านบันทึกประสบการณ์ท่องเที่ยวบนสื่อออนไลน์ การสื่อสารแบบปากต่อปากบนสื่อออนไลน์ ทำให้นักท่องเที่ยวที่ใช้สื่อออนไลน์มีข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจในการเดินทางไปท่องเที่ยว โดยเฉพาะในช่วงที่เกิดสถานการณ์โควิด-19 ประชาชนส่วนใหญ่มีการทำงานที่บ้าน ความถี่และจำนวนชั่วโมงในการใช้สื่อออนไลน์เพิ่มขึ้น ดังนั้น การเปิดรับรู้ข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์ จึงเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 พบว่า การรับรู้ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นการยอมรับสมมติฐานข้อ H2 ซึ่งพบว่าการรับรู้ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ Arifiansyah and Saragih (2022 : 12754); Manurung and Astini (2020 : 515) และภาวิดา ธนาธัญทวี และคณะ (2559 : 205-206) ซึ่งสามารถอภิปรายได้ว่า การรับรู้ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะด้านความปลอดภัย ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมากที่สุด แสดงให้เห็นว่า ปัจจัยสำคัญที่นักท่องเที่ยวนำมาพิจารณาในการเดินทางมาท่องเที่ยวช่วงหลังสถานการณ์โควิด คือด้านความปลอดภัยในสถานที่ หรือนักท่องเที่ยงมีการรับรู้เรื่องความเสี่ยงที่ต่ำ จะส่งผลต่อการตัดสินใจในการเดินทางท่องเที่ยว ขณะที่ภาพลักษณ์อีกด้านหนึ่งซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยรองลงมา คือ ภาพลักษณ์ทางกายภาพหรือสิ่งดึงดูดใจของแหล่งท่องเที่ยว ทั้งนี้ ย่านสงขลาเมืองเก่ามีความโดดเด่น และมีเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรม ทั้งอาคารสถาปัตยกรรมจีน สถาปัตยกรรมชิโน

ยูโรเปียน และสถาปัตยกรรมร่วมสมัย ทำให้ย่านเมืองเก่าสงขลาแห่งนี้ เป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรม และวิถีชีวิตความเป็นอยู่ได้เป็นอย่างดี โดยมีการเล่าเรื่องราวจิตรกรรมผ่านฝาผนังของอาคารและบ้านเรือน เพื่อสะท้อนให้เห็นวัฒนธรรม การดำเนินชีวิตของคนในท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังมีอาหารการกินที่หลากหลาย ทั้งอาหารไทย อาหารจีน ที่มีชื่อเสียง รวมทั้งการขายของฝากพื้นเมืองที่หารับประทานได้ยาก สิ่งเหล่านี้จึงเป็นภาพลักษณ์ทางกายภาพหรือสิ่งดึงดูดใจของสถานที่ที่ทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวย่านสงขลาเมืองเก่า

ทั้งนี้ จากผลการวิจัยดังกล่าว สามารถสังเคราะห์ข้อค้นพบสำคัญ ได้ดังแผนภาพที่ 2 ซึ่งสรุปได้ว่า นักท่องเที่ยวจะมีการเปิดรับข้อมูลผ่านสื่อออนไลน์ เพื่อค้นหาข้อมูลและเปรียบเทียบทางเลือกต่าง ๆ และนำมาพิจารณาร่วมกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการท่องเที่ยว ซึ่งภายหลังสถานการณ์ระบาดของโรคโควิด ปัจจัยที่มีผลมากสุดคือด้านความปลอดภัย และรองลงมาคือภาพลักษณ์ทางกายภาพ ซึ่งได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมถึงสิ่งดึงดูดใจ เช่น อาหารและสินค้าต่าง ๆ ประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจ ศิลปวัฒนธรรม รวมถึงสิ่งปลูกสร้างที่เป็นเอกลักษณ์ ปัจจัยเหล่านี้ถือเป็นปัจจัยผลักและปัจจัยดึงให้เกิดการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว และภายหลังการเดินทางมาท่องเที่ยว จะมีการบอกต่อแบบปากต่อปากทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Word of Mouth) ด้วยการโพส การแชร์ รวมถึงการรีวิวบรรยากาศของสถานที่ท่องเที่ยว รวมถึงสิ่งที่ประทับใจไปยังบุคคลอื่น ๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ ข้อค้นพบเหล่านี้สามารถนำมาใช้ประโยชน์กับการกำหนดกลยุทธ์การตลาดของย่านสงขลาเมืองเก่า รวมถึงแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่อยู่ในบริบทใกล้เคียงกัน

แผนภาพที่ 2 การสังเคราะห์องค์ความรู้จากการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยที่พบว่า พฤติกรรมการใช้สื่อออนไลน์ของนักท่องเที่ยว ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว โดยเฉพาะปัจจัยด้านการเปิดรับข้อมูลซึ่งส่งผลมากที่สุด จากผลการวิจัยดังกล่าว หน่วยงานที่ดูแลสถานที่ท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการในย่านสงขลาเมืองเก่า ควรมุ่งเน้นประชาสัมพันธ์ข้อมูลเกี่ยวกับการท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว บรรยากาศ รวมถึงอาหารและสินค้าต่างๆ ผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เพจการท่องเที่ยวต่าง ๆ ไลน์ เฟซบุ๊ก และอินสตาแกรม เนื่องจากพบว่าในช่วงที่เกิดสถานการณ์โควิด ผู้คนส่วนใหญ่มีการใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อสืบค้นข้อมูลต่าง ๆ รวมถึงข้อมูลการท่องเที่ยวมากขึ้น และจากผลการวิจัยซึ่งพบว่านักท่องเที่ยวมีการเปิดรับข้อมูลและเปิดรับประสบการณ์ผ่านสื่อออนไลน์ ดังนั้น การสื่อสารในเชิงบวกเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวดังกล่าว จะเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และเป็นสิ่งกระตุ้นให้นักท่องเที่ยวอยากมาสัมผัสประสบการณ์จริง และมีผลกับการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยวมากขึ้น

ขณะเดียวกันจากผลการวิจัยยังพบว่า ภาพลักษณ์แหล่งท่องเที่ยวส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยว โดยปัจจัยที่มีความสำคัญมากสุด คือ ด้านความปลอดภัยของแหล่งท่องเที่ยว และลักษณะทางกายภาพหรือสิ่งดึงดูดใจ ดังนั้น หน่วยงานที่ดูแลสถานที่ท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ควรมีการวางแผนกลยุทธ์เพิ่มเติม ในเรื่องความปลอดภัยด้านสุขภาพ และการป้องกันโรคระบาด เพราะปัจจัยนี้มีผลต่อการเลือกการเดินทางท่องเที่ยวภายหลังสถานการณ์โควิด หากหน่วยงานหรือเจ้าของสถานที่ท่องเที่ยวใด สามารถสร้างความมั่นใจให้กับนักท่องเที่ยวได้ จะส่งผลต่อการติดสินใจเดินทางไปท่องเที่ยวในสถานที่นั้น ๆ มากขึ้น นอกจากนี้ ปัจจัยที่มีความสำคัญอีกหนึ่งปัจจัย คือ ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะภาพลักษณ์ด้านทางกายภาพหรือสิ่งดึงดูดใจ ซึ่งผลการวิจัยพบว่ามีผลกับการตัดสินใจให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาเที่ยว ดังนั้น หน่วยงานที่ดูแลสถานที่ท่องเที่ยวในจังหวัดสงขลาควรนำเอกลักษณ์ทางด้านสถาปัตยกรรมของย่านสงขลาเมืองเก่า แหล่งเรียนรู้วัฒนธรรม และวิถีชีวิตมาเป็นจุดขาย ร่วมกับอาหารและสินค้าท้องถิ่นที่หลากหลาย รวมถึงบรรยากาศในการถ่ายรูปหรือเป็นจุดเช็คอินให้แก่นักท่องเที่ยว ปัจจัยเหล่านี้ย่อมเป็นสิ่งเร้าหรือสิ่งกระตุ้นทางการตลาดการท่องเที่ยว ให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจมาท่องเที่ยวมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

สำหรับการวิจัยในอนาคต อาจทำการวิจัยแบบผสมผสานวิธีการ (Mixed Method) โดยเพิ่มการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายมิติมากขึ้น และนำข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงคุณภาพมาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในเชิงปริมาณ ขณะเดียวกัน อาจมีการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ หรืออาจเปรียบเทียบระหว่างนักท่องเที่ยวในแต่ละ Generation ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการกำหนดกลยุทธ์การสื่อสารการตลาดผ่านสื่อออนไลน์ที่อาจแตกต่างกันตามกลุ่มของนักท่องเที่ยว และตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มได้มากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

กัลยา วานิชย์บัญชา. (2562). *การวิเคราะห์สมการโครงสร้าง (SEM) ด้วย AMOS.* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ประภาพร ยางประยงค์ และศศิธร สุวรรณรัตน์. (2564). การศึกษาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: กรณีศึกษาย่านเมืองเก่า จังหวัดสงขลา. *Journal of Social Science and Humanities Research in Asia.* 27 (3), 87-110.

ภาวิดา ธนาธัญทวี, ศิวารัตน์ ณ ปทุม และปริญ ลักษิตามาศ. (2559). รูปแบบการนำเสนอภาพลักษณ์การท่องเที่ยวไทย เพื่อจูงใจให้นักท่องเที่ยวชาวจีนตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย. *วารสารธรรมศาสตร์*. 35 (1), 192-215.

ยุพาวรรณ วรรณวาณิชย์. (2564). อิทธิพลของการสื่อสารแบบปากต่อปากทางอิเล็กทรอนิกส์ และทัศนคติต่อการท่องเที่ยวภายในประเทศ ที่มีต่อความตั้งใจท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวชาวไทย. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์.* 5 (1), 1-10.

วิลัยนุช สกุลนุ้ย. (2564). การยอมรับและการใช้สื่อออนไลน์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานที่ท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวในเขตกรุงเทพมหานคร. *เอกสารการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี*. 22 พฤษภาคม 2564.กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.

สุภาพร วิชัยดิษฐ์ และแสงแข บุญศิริ. (2563). การรับรู้ภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวยามราตรีในกรุงเทพมหานครของนักท่องเที่ยวหญิงชาวต่างชาติ. *วารสารการบริหารธุรกิจ สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย*. 9 (1), 215-233.

อนุรักษ์ ทองขาว, พรรณภัทร แซ่โท้ว และสยานนท์ สหุนันต์. (2563). ปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงสาเหตุต่อความภักดีของนักท่องเที่ยวเมืองรองติดชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก. *วารสารวิทยาลัยดุสิตธานี*. 14 (3), 162-177.

Arifiansyah, R., & Saragih, D. R. U. (2022). The Role of Social Media and Destination Image on Visiting Decision: A Case Study in Taman Mini Indonesia Indah. *Budapest International Research and Critics Institute-Journal*. 5 (2), 12745-12763.

Arreza, K. M. (2023). Tourism Marketing: The Influences of Social Media to the Tourist Destination. *Journal of Multidisciplinary in Social Sciences*. 17 (2), 18–24.

Belsley, D. A. (1991). *Conditioning Diagnostics: Collinearity and Weak Data in Regression*. Hoboken: John Wiley & Sons.

Cochran, W.G. (1977). *Sampling Techniques*. (3rd ed). New York: John Wiley & Sons.

Manurung, H. H., & Astini, R. (2020). The Influence of Destination Awareness, Destination Image and Destination Experience on Travel Decision to Baduy Cultural Tourist Destination, Banten. *Saudi Journal of Business and Management Studies*. 5 (10), 512-516.

Oksana, B. (2020). The Role of Social Media in Various Travel Decision-making Stages. *UCT Journal of Social Sciences and Humanities Research*. 8 (1), 58–62.

Tangtenglam, S., Phanpanya, K., & Chaimuang, R. (2022). Online Media that Affects the Decision to Choose a Street Food in Chiang Mai. *International Journal of Sociologies and Anthropologies Science Reviews*. 2 (4), 1–8. https://doi.org/10.14456/jsasr.2022.25

Wang, T. Y., & Park, J. (2023). Destination Information Search in Social Media and Travel Intention of Generation Z University Students. *Journal of China Tourism Research*. 19 (3), 570-588.

ผลการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

The Results of the use of Mathematics Skills Practice Together With the Ace Learning Management of Grade 6 Students at Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level)

อัญชลี บุญจันทึก และ กิติศักดิ์ เสียงดี
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)
Anchalee Bunjantuek and Kittisak Siengdee
Ramkhamhaeng university demonstration school (elementary level)
Corresponding Author, E-mail: Anchalee.b@rumail.ru.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experimental research) รูปแบบ One Group Pretest Posttest Design มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อน และหลังการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) และ (2) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 33 คน ได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน และแบบวัดความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และทดสอบความแตกต่างโดยใช้สถิติทดสอบ t-test แบบ Dependent

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัด การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* วันที่รับบทความ : 30 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 1 พฤศจิกายน 2566; วันตอบรับบทความ : 2 พฤศจิกายน 2566
Received: August 30, 2023; Revised: November 1, 2023; mber: November 2, 2023

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้แบบ ACE; คณิตศาสตร์; แบบฝึกทักษะ

Abstract

This research was quasi-experimental research of a One Group Pretest Posttest Design Model and were with the purposes: (1) To compare learning achievement before and after learning of mathematics skills practice together with the ACE learning management of Grade 6 students at Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level). And (2) To study the satisfaction of Grade 6 students towards the learning management by using the mathematics skills practice together with the ACE learning management. The sample group used in this research were students of Grade 6 students at Ramkhamhaeng University Demonstration School (Elementary Level), first semester, academic year 2023 of 33 students, obtained by Cluster random sampling. The instruments of research are mathematics skills practice, a test of academic achievement before and after learning, and an evaluation form used to measure the degree of satisfaction with the mathematics skills practice together with the ACE learning management. Data were analyzed using mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.) statistics, and dependent t-test techniques were also used by the instructor.

The results of this research indicated that:

1. Learning achievement of the Grade 6 students after learning by using mathematics skills practice together with the ACE learning management was higher than before learning and significant at .05 level.

2. The students were satisfied with the learning management by using the mathematics skills practice together with the ACE learning management at the highest level.

Keyword: The ACE learning management; Mathematics; Skills practice

บทนำ

คณิตศาสตร์มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาความคิดของมนุษย์ ทำให้มนุษย์คิดอย่างมีเหตุผล เป็นระบบ มีแบบแผน สามารถวิเคราะห์ปัญหาหรือสถานการณ์ได้อย่างรอบคอบ ละเอียดถี่ถ้วน ช่วยให้มนุษย์สามารถคาดการณ์ วางแผน ตัดสินใจ และนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้คณิตศาสตร์ยังเป็นเครื่องมือในการศึกษาทางด้านวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและศาสตร์อื่นๆ คณิตศาสตร์จึงมีประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น และสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งในปัจจุบันหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ มุ่งเน้นให้ครูผู้สอน จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีความเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันของผู้เรียน เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ให้ครบทุกด้าน ได้แก่ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการสื่อสารและการสื่อความหมายทางคณิตศาสตร์ ทักษะการเชื่อมโยง ทักษะการ

ให้เหตุผล และทักษะการคิดสร้างสรรค์ ทักษะและกระบวนการทางคณิตศาสตร์ดังที่กล่าวมานี้ นับว่าเป็นพื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียนควรได้รับการพัฒนา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถที่จะนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ และสามารถประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560 : 1 - 3)

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพปัญหาในการจัดการเรียนรู้คณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ในเรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. พบว่า การจัดการเรียนรู้ในปีการศึกษาที่ผ่านมา นักเรียนไม่สามารถสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองได้ อาจเนื่องมาจากกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นการบรรยาย การยกตัวอย่างที่ยุ่งยากซับซ้อน เนื้อหาสาระหรือแบบฝึกทักษะในหนังสือเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้ยังเป็นเรื่องไกลตัวสำหรับนักเรียนทำให้นักเรียนส่วนใหญ่ไม่เข้าใจในเนื้อหา หรือไม่สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้เพื่อแก้ปัญหาจากสถานการณ์ต่าง ๆ ได้

แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เป็นนวัตกรรมที่สำคัญอย่างหนึ่งในการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เนื่องจากคณิตศาสตร์เป็นวิชาที่ต้องฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เช่น ทักษะการคิดคำนวณ ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการให้เหตุผล ฯลฯ ซึ่งทักษะที่กล่าวข้างต้นนี้ ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นครูผู้สอนจึงต้องสร้างแบบฝึกเพื่อพัฒนาทักษะต่างๆ เหล่านั้น โดยศึกษาเนื้อหาสาระและตัวชี้วัดต่าง ๆและออกแบบแบบฝึกทักษะเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและบริบทของแต่ละโรงเรียน แบบฝึกทักษะที่ดีจะต้องมีความเหมาะสมกับระดับชั้นและวัยของผู้เรียนมีความน่าสนใจท้าทายความสามารถ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้เนื้อหาต่างๆ ได้ด้วยตนเอง และต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายาก มีคำสั่งที่ชัดเจน เพื่อไม่ให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายในการเรียนและผู้เรียนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้จริง ดังที่ วิมลรัตน์ สุนทรวิโรจน์ (2555 : 11) กล่าวว่า แบบฝึกทักษะมีประโยชน์เป็นอย่างมากในการช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกทักษะด้วยตนเอง โดยไม่ต้องคำนึงถึงเวลาหรือการแข่งขันกับผู้อื่น เป็นการฝึกให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย นอกจากนี้แบบฝึกทักษะยังเป็นเครื่องมือหนึ่งในการติดตามผลการจัดการเรียนรู้ในแต่ละเนื้อหา ครูผู้สอนสามารถนำมาใช้ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงก่อนหน้าได้ และนำผลนั้นมาวิเคราะห์ และออกแบบการจัดการเรียนรู้ในครั้งต่อไป เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้และเกิดประโยชน์กับผู้เรียนมากที่สุด

การจัดการเรียนรู้แบบ ACE (Activities, Classroom discussion, Exercise) เป็นรูปแบบในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามทฤษฎีการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเชื่อว่าผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองจากการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน ครูผู้สอนจะเป็นผู้คอยกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ด้วยตนเอง มีการลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างประสบการณ์ตรงให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนในชั้นเรียน ร่วมกันสร้างความรู้ใหม่จากข้อค้นพบที่ได้จากการลงมือ ปฏิบัตินั้น การจัดการเรียนรู้แบบ ACE มีขั้นตอนในการจัดกิจกรรม 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นกิจกรรม (Activities) การจัดกิจกรรมในขั้นตอนนี้เป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสร้างความเข้าใจในเนื้อหา 2) ขั้นอภิปรายในชั้น

เรียน (Classroom discussion) เป็นขั้นของการสร้างความรู้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกับเพื่อนในชั้นเรียน โดยมีครูผู้สอนเป็นเพียงผู้ชี้แนะแนวทาง และเพิ่มเติมเสริมความรู้ให้ครบถ้วน 3) ขั้นทำแบบฝึกทักษะและงานที่มอบหมาย (Exercises) หลังจากสิ้นสุดกิจกรรมในชั้นเรียน เป็นการสร้างความคิดรวบยอด ทบทวนความรู้และฝึกทักษะต่าง ๆ ให้เกิดความชำนาญ จะเห็นได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นตอนจะทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลายผ่านกระบวนการในรูปแบบของกิจกรรม ซึ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นผ่านการเรียนรู้ในการทำงานร่วมกันกระตุ้นการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เป็นการพัฒนาทักษะทางสังคม ทักษะความร่วมมืออีกทั้งผู้เรียนยังสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้กับเนื้อหาหรือศาสตร์ความรู้อื่นๆและนำไปใช้ในชีวิตประจำวันให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด (Dubinsky, 2014 : 57-59)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นผู้สอนคณิตศาสตร์ ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จึงมีความสนใจศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ได้แบบฝึกทักษะที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้ในปีการศึกษาอื่น ๆ นอกจากนี้เป็นการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่เป็นการลงมือปฏิบัติ ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่ด้วยตนเอง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน เป็นการพัฒนาทักษะที่สำคัญในศตวรรษที่ 21 ให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการพัฒนาแบบฝึกทักษะในเนื้อหาอื่นๆ และเป็นแนวทางเพื่อให้ครูผู้สอนในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้นำวิธีการจัดการเรียนรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาผลการใช้แบบฝึกทักษะ วิชาคณิตศาสตร์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) จำนวน 3 ห้องเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ห้อง 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 33 คน ซึ่งได้มาด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วย (Sampling Unit) และจับฉลากมา 1 ห้องเรียน เป็นกลุ่มทดลองโดยนักเรียนแต่ละห้องมีการจัดห้องเรียนแบบคละความสามารถและมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ ปีการศึกษา 2565 แต่ละห้องไม่แตกต่างกัน

2. การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น.สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1) ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ซึ่งเป็นเนื้อหาในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2) วิเคราะห์มาตรฐาน สาระการเรียนรู้ ตัวชี้วัด ในเนื้อหา เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

3) ศึกษาหลักการสร้างแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. จากเอกสาร แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4) สร้างแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

5) นำแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาตรวจความถูกต้องของแบบฝึกทักษะ เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ตามแบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (**Rating Scale)** ตามแนวคิดของลิเคิร์ท แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย

6) ปรับปรุงแก้ไขแบบฝึกทักษะ ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.2 แผนการจัดการจัดการเรียนรู้แบบ ACE

1) ศึกษาเอกสารตำราโครงสร้างหลักสูตรสาระการเรียนรู้จุดประสงค์การเรียนรู้และรายละเอียดเนื้อหาสาระคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2) ศึกษาเอกสาร ตำราเกี่ยวกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้แบบ ACE และดำเนินการเขียนแผนตามขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นนำ 2) ขั้นสอน ประกอบด้วย ขั้นกิจกรรม (Activities) ขั้นอภิปรายในชั้นเรียน (Classroom discussion) ขั้นทำแบบฝึกทักษะและงานที่มอบหมาย (Exercises) และ 3) ขั้นสรุปจำนวน 7 แผนประกอบด้วย 12 กิจกรรม ใช้เวลาในจัดกิจกรรมสัปดาห์ละ 5 คาบเรียน รวม 12 ชั่วโมง

3) นำแผนการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ไปตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนโดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามแนวคิดของลิเคิร์ทแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมาย

4) ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2.3 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น.ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

1) ศึกษาวิเคราะห์ตัวชี้วัดจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรมเรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

2) สร้างแบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ (Multiple choice) 4 ตัวเลือกประกอบด้วยแบบทดสอบก่อนเรียน 1 ฉบับจำนวน 40 ข้อและแบบทดสอบหลังเรียน 1 ฉบับจำนวน 40 ข้อ เป็นแบบคู่ขนาน

3) นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบด้านเนื้อหาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Validity) เพื่อพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์การเรียนรู้เชิงพฤติกรรม และนำมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบเป็นรายข้อ (Index of Consistency: IOC) แล้วคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตามเกณฑ์ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปไว้เป็นข้อคำถามที่ใช้จริง

4) ปรับปรุงแก้ไขแบบทดสอบทั้งสองฉบับตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญให้สมบูรณ์ก่อนนำไปทดลอง

5) นำแบบทดสอบทั้งสองฉบับ ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างและได้เรียนเนื้อหานี้มาแล้วเพื่อนำผลการสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) เป็นรายข้อ

6) คัดเลือกแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง0.20 - 0.80 และค่าอำนาจจำแนก ตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไป ฉบับละ 30 ข้อ โดยแบบทดสอบฉบับที่ 1 มีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.38 – 0.75 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.31 – 0.75 แบบทดสอบฉบับที่ 2 มีค่าความยาก (p) อยู่ระหว่าง 0.41 – 0.75 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.44 – 0.75

7) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ทั้ง 2 ฉบับวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder - Richardson โดยแบบทดสอบฉบับที่1 มีค่าความเชื่อมั่น 0.95และแบบทดสอบฉบับที่2มีค่าความเชื่อมั่น 0.96

8) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ฉบับสมบูรณ์ ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยแบบทดสอบฉบับที่ 1 เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบฉบับที่สองเป็นแบบทดสอบหลังเรียน

2.4 แบบวัดความพึงพอใจต่อการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับจัดการเรียนรู้แบบ ACE

1) ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคและวิธีการสร้างแบบวัดความพึงพอใจ

2) กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับจัดการเรียนรู้แบบ ACE เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้สอดคล้องกับประโยชน์งานวิจัย

3) สร้างแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับจัดการเรียนรู้แบบ ACE ซึ่งเป็นแบบวัดความพึงพอใจชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท

4) นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับจัดการเรียนรู้แบบ ACE ที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความชัดเจนของข้อคำถาม ความสมบูรณ์ของแบบวัด ความถูกต้องด้านการพิมพ์ ภาษาที่ใช้และส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5) ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและจัดพิมพ์เพื่อเตรียมเก็บข้อมูลต่อไป

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

3.1 ชี้แจงวัตถุประสงค์และแนะนำขั้นตอนใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ให้กับนักเรียน

3.2 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. จำนวน 30 ข้อ ผู้วิจัยตรวจให้คะแนน และคะแนนในส่วนนี้เป็นคะแนนทดสอบก่อนเรียน (Pre-Test) โดยคิดเป็นคะแนนเต็ม 30 คะแนน

3.3 ผู้วิจัยดำเนินการจัดการเรียนรู้ เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE

3.4 เมื่อจัดการเรียนรู้ครบถ้วนตามแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียนทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ คะแนนส่วนนี้เป็นคะแนนทดสอบหลังเรียน (Post-Test) โดยคิดเป็นคะแนนเต็ม 30 คะแนน

3.5 นำแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้นักเรียนประเมินความพึงพอใจ

3.6 รวบรวมคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน หลังเรียน และคะแนนความพึงพอใจไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อหาข้อสรุปต่อไป

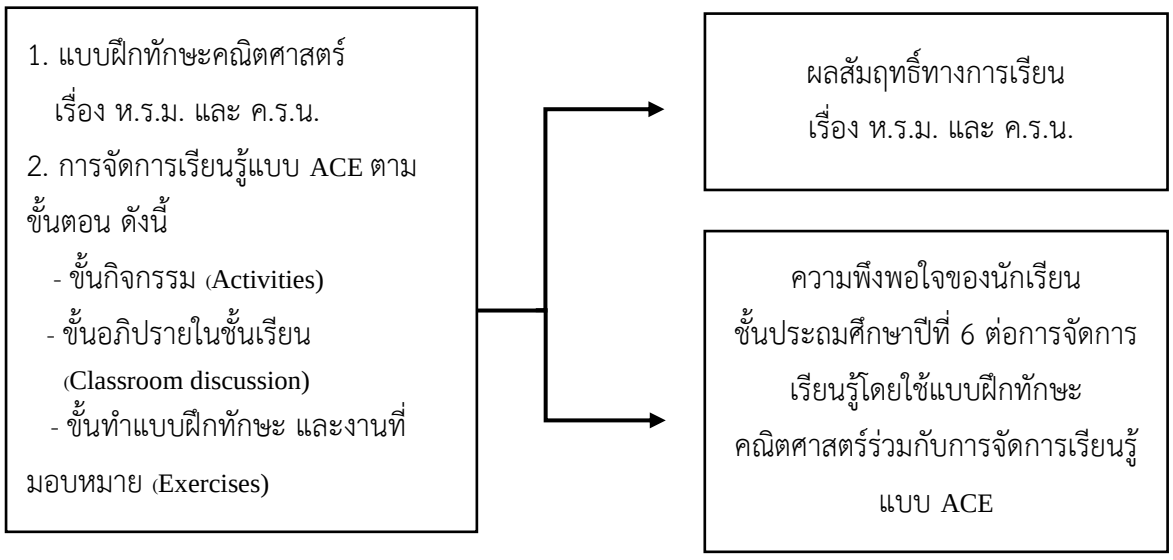
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE โดยใช้ t-test for dependent

4.2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบ ACE โดยใช้สถิติพื้นฐาน หาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับผลการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) โดยมีกรอบแนวคิด ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องผลการใช้แบบฝึกทักษะวิชาคณิตศาสตร์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

ตารางที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม)

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	N	คะแนนเต็ม	$\overline{X}$	S.D.	*t*	*df*	Sig.
ก่อนเรียน	33	30	14.73	6.08	13.970*	32	.000
หลังเรียน	33	30	24.06	4.70			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ก่อนการจัดการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 14.73 และมีค่าความแปรปรวนอยู่ที่ 6.08 หลังการจัดการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 24.06 และมีค่าความแปรปรวนอยู่ที่ 4.70 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนทั้งสองครั้งพบว่าคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

2. ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE

ข้อที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ		แปลผล
		ค่าเฉลี่ย	S.D.	
1. ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้				
1.1	การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียน	4.69	0.69	มากที่สุด
1.2	บรรยากาศของการจัดการเรียนรู้เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม	4.59	0.50	มากที่สุด
1.3	การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและกลุ่ม	4.52	0.63	มากที่สุด
1.4	การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเกิดความคิดที่หลากหลาย	4.48	0.63	มาก
1.5	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	4.41	0.68	มาก
สรุปด้านบรรยากาศของการจัดการเรียนรู้		4.50	0.06	มากที่สุด
2. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
2.1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับเนื้อหา	4.83	0.38	มากที่สุด
2.2	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเข้าใจในเนื้อหามากขึ้น	4.76	0.44	มากที่สุด
2.3	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนกล้าคิดกล้าตอบ	4.72	0.53	มากที่สุด
2.4	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการคิดและตัดสินใจ	4.69	0.54	มากที่สุด

2.5	กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น	4.62	0.56	มากที่สุด
2.6	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด	4.55	0.57	มากที่สุด
2.7	กิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน	4.55	0.74	มากที่สุด
สรุป ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		4.67	0.11	มากที่สุด
3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้แบบ ACE				
3.1	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจโดยใช้เหตุผล	4.76	0.44	มากที่สุด
3.2	การจัดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจด้วยตนเองได้	4.69	0.54	มากที่สุด
3.3	การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนพัฒนาทักษะกระบวนการคิด	4.69	0.47	มากที่สุด
3.4	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ง่าย	4.66	0.55	มากที่สุด
3.5	กิจกรรมการเรียนรู้นี้ทำให้ได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.66	0.55	มากที่สุด
3.6	การจัดการเรียนรู้ทำให้จำเนื้อหาได้นาน	4.62	0.62	มากที่สุด
3.7	การจัดการเรียนรู้ทำให้นักเรียนนำวิธีการเรียนรู้ไปใช้ในวิชาอื่น ๆ	4.55	0.69	มากที่สุด
3.8	การจัดการเรียนรู้ทำให้เข้าใจและรู้จักเพื่อนมากขึ้น	4.52	0.83	มากที่สุด
สรุปด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้แบบ ACE		4.64	0.08	มากที่สุด
สรุปโดยภาพรวม		4.62	0.12	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) ที่มีต่อการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.62) โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ตามรายการประเมินแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.67) 2) ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการเรียนรู้แบบ ACE อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.64) และ 3) ด้านบรรยากาศของการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\overline{X}$= 4.50)

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลการใช้แบบฝึกทักษะ วิชาคณิตศาสตร์ ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง (ฝ่ายประถม) สามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ กล่าวคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังได้รับการจัดการรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ทำให้นักเรียนได้สร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านการทำกิจกรรมในชั้นเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ ACE นักเรียนจะได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองตามขั้นตอน โดยขั้นตอนแรกเป็นการทำกิจกรรมร่วมกันในชั้นเรียน (Activity) นักเรียนจะได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่เรียน โดยกิจกรรมในแต่ละเนื้อหาจะมีความหลากหลาย มีเทคนิคและวิธีการต่างๆ ในการจัดกิจกรรมเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้เข้าใจและความสนุกสนาน กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ ขั้นตอนที่สอง การอภิปรายในชั้นเรียน (Classroom discussion) เป็นการส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอภิปราย แลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ นอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนในชั้นเรียนอีกด้วย ขั้นตอนที่สาม การทำแบบฝึกหัดหรือการบ้าน (Exercises) นักเรียนจะได้ทำแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เรื่อง ห.ร.ม. และ ค.ร.น. ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นการกระตุ้นความรู้ เสริมความเข้าใจ เพื่อฝึกทักษะทางคณิตศาสตร์ให้เกิดความชำนาญ และสามารถนำความรู้นั้นไปแก้ปัญหาในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จึงกล่าวได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองผ่านการลงมือปฏิบัติในแต่ละกิจกรรมการเรียนรู้ จนสามารถสรุปความรู้ในเนื้อหาต่างๆ ได้ โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมมาเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ใหม่

ครูผู้สอนมีบทบาทเพียงเป็นผู้คอยให้คำแนะนำ กระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น กล้าคิดกล้าทำ กล้าแสดงออก มีจิตสำนึกของการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และสามารถที่จะทำงานร่วมกันกับผู้อื่นได้ (Copley, 2002 : 245-266) ดังนั้น จากการวิจัยจึงพบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองผ่านการทำกิจกรรมในแต่ละเนื้อหา มีการแลกเปลี่ยนความรู้ในชั้นเรียน จนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และนำความรู้นั้นมาฝึกย้ำซ้ำทวน โดยการทำแบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจ และเกิดความชำนาญในทักษะทางคณิตศาสตร์เพิ่มมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE สูงขึ้น สอดคล้องกับการศึกษาของ เทพชา บารมี (2564 : 62) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ เรื่องการแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสอง โดยการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ร่วมกับเทคนิคตั๋วออก ผลการวิจัยพบว่า 1) หลังการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ร่วมกับเทคนิคตั๋วออก มีนักเรียนมากกว่าร้อยละ 70 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสอง สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 และมีนักเรียนมากกว่าร้อยละ 60 ที่มีคะแนนการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 และ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงและมีทิศทางบวก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Trigueros et al. (2007 : online) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ในหลักสูตรพีชคณิตเชิงเส้นของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันในแม็กซิโก เรื่องการนำเสนอซอฟแวร์คณิตศาสตร์เมเปิล CAS (Computer Algebra System) พบว่า นักศึกษาที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและมีความเข้าใจในเรื่องระบบสมการพีชคณิตเชิงเส้นเพิ่มขึ้น และสอดคล้องกับการศึกษาของ Arnawa (2006 : 42 - 45) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ที่มหาวิทยาลัยแอนดาลาส (Andalas University) ประเทศอินโดนีเซีย โดยได้ทำการทดลองในเรื่องการนำคณิตศาสตร์ ISETL มาเขียนโปรแกรมซอฟต์แวร์สำหรับกิจกรรมในห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ แบบปกติและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์

2. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ วิชาคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบ ACE เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลาย ทำให้นักเรียนเกิดความสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นในการค้นหาคำตอบ นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติเพื่อเรียนรู้ในเนื้อหาต่างๆ ด้วยตนเอง ครูผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทาง และกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหา นักเรียนมีการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ความรู้กับเพื่อนในชั้นเรียน จนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง และนำความรู้ที่ได้มาฝึกฝนให้เกิดความชำนาญผ่านการทำ

แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ที่มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากเนื้อหาที่ง่ายไปสู่เนื้อหาที่ยากมีตัวอย่างและคำชี้แจงที่ชัดเจน ทำให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายในการทำแบบฝึกทักษะ นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียน เมื่อนักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในบทเรียนจะสนใจเรียนมากขึ้น จึงส่งผลให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนคณิตศาสตร์ และเกิดความพึงพอใจ ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ร่วมกับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE สอดคล้องกับการศึกษาของ Syarifuddin (2013 : online) ได้ศึกษาวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ในหลักสูตรพีชคณิตเบื้องต้นใน Padang State University ประเทศอินโดนีเซีย โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ACE ผลการวิจัยพบว่านักเรียนจำนวน 37 คน ที่อยู่ในกลุ่มทดลองมีความเข้าใจในเนื้อหาและมีเจตคติที่ดีต่อวิชาคณิตศาสตร์ และสอดคล้องกับการศึกษาของรัชนิกร ชลไชยะ (2560 : 59 - 60) ได้ทำการศึกษาดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ ACE สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยการจัดการเรียนรู้แบบ ACE เรื่องตัวประกอบของจำนวนนับของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนคณิตศาสตร์เรื่องตัวประกอบของจำนวนนับ ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบ ACE มีค่าเท่ากับ 0.587 แสดงว่านักเรียนมีความสามารถในการเรียนรู้วิชาคณิตศาสตร์เพิ่มมากขึ้น 0.587 คิดเป็นร้อยละ 58.7 และ 3) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ ACE มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย

1. การจัดการเรียนรู้แบบ ACE สามารถนำไปใช้จัดการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อเป็นการพัฒนาให้ผู้เรียนฝึกการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ผ่านการลงมือปฏิบัติกิจกรรม จนสามารถสรุปความรู้ในเนื้อหาต่างๆ ได้ โดยอาศัยความรู้หรือประสบการณ์ที่มีอยู่เดิมมาเป็นพื้นฐานในการสร้างความรู้ใหม่

ข้อเสนอแนะเชิงการปฏิบัติ

1. ในการจัดการเรียนรู้แบบ ACE ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการปฏิบัติกิจกรรม เพื่อให้เกิดบรรยากาศที่สนุกสนานในชั้นเรียน รวมถึงต้องกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพราะหากนักเรียนไม่กระตือรือร้นในการทำกิจกรรมจะทำให้การจัดการเรียนรู้ในเนื้อหานั้นไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากครูต้องเป็นผู้ให้ความรู้ทั้งหมด

2. ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้แบบ ACE ในขั้นตอนการทำกิจกรรมควรมีกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อให้นักเรียนไม่เบื่อหน่ายในการเรียนรู้

3. ในขั้นตอนการอภิปรายเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของนักเรียน ครูควรมีบทบาทเป็นเพียงผู้แนะแนวทาง ฟังการอภิปรายของนักเรียนแต่ละกลุ่มอย่างใจเย็น ไม่รีบตัดสินว่าความคิดของนักเรียนนั้นถูกหรือผิด ครูจะต้องฟังการอภิปรายหรือเสนอความคิดเห็นของนักเรียนจนจบ จึงช่วยแนะแนวทาง หรือร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้ร่วมกันกับนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาให้ถูกต้อง

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรมีการศึกษาการใช้แบบฝึกทักษะคณิตศาสตร์ ร่วมกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ในแบบอื่นๆ เช่น การเรียนแบบร่วมมือ การเรียนแบบมีส่วนร่วม

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบการจัดการเรียนรู้แบบ ACE กับวิธีการจัดการเรียนวิธีอื่นในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่นักเรียนต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

เทพชา บารมี. (2564). *การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการรับรู้ความสามารถของตนเองทางคณิตศาสตร์ เรื่อง การแยกตัวประกอบของพหุนามดีกรีสอง โดยการจัดการเรียนรู้แบบ* ACE *ร่วมกับเทคนิคตั๋วออก*. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการสอนคณิตศาสตร์. คณะวิทยาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

รัชนิกร ชลไชยะ. (2560). *การศึกษาดัชนีประสิทธิผลทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง ตัวประกอบของจำนวนนับโดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบ* ACE *สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (คณิตศาสตรศึกษา). คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

วิมลรัตน์ สุนทรโรจน์. (2555). *นวัตกรรมเพื่อการเรียนรู้*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

Arnawa, I. M. (2006). *Meningkatkan Kemampuan Pembuktian Mahasiswa dalam Aljabar Abstrak melalui Pembelajaran berdasarkan Teori APOS*. Unpublished doctoral dissertation, Bandung. Indonesia.

Dubinsky. (2014). A Framework for Research and Curriculum Development in Mathematics Education. *Springer New York Heidelberg Dordrecht London*. 57-59.

Copley, J. (1992). The integration of teacher education and technology: A constructivist model. In D. Carey, R. Carey, D. Willis, & J. Willis (Eds.), *Technology and teacher education annual*. 617-622.

Syarifuddin, H. (2013*). Effectiveness of the use of Activity*, Classroom Discussion, and Exercise (ACE) teaching cycle in elementary linear algebra course at Padang StateUniversity. *Online*. Retrieved February 18, 2016, from : https://www.espace.curtin.edu.au/bitstream/handle/20.500.11937/378/192224_Syarufuddin_2013.pdf?sequence=2&isAllowed=y

Trigueros, M., Oktac, A., & Manzanero, L. (2007). Understanding of system of equation in linear algebra. Retrieved February. *Online*. 18, 2010, from : http: //www.ermeweb.fr/CERME%205/WG14/14_Trigueros.pdf

Effects of Collaborative Learning on Thai EFL Primary Learners's Vocabulary Knowledge

Sakolsupa Harnsamer and Intisarn Chaiyasuk
Mahasarakham University,Thailand
Corresponding Author, E-mail:62010181027@msu.ac.th

****

Abstracts

Collaborative learning (CL) is a teaching technique which the students work in a small group and use to enhance their understanding in a subject. This study examined the effect of collaborative learning on vocabulary and sought to explore participants' perception toward CL techniques. Twenty Thai EFL students were the participants in this study. Their aged ranged between 11 and 12 years old. They had studied English for more than five years, and none of them had studied English in an English-speaking country. Three research instruments were employed to collect the data: a vocabulary test, a questionnaire, and a semi-structure interview. The quantitative data were analyzed using t-test, standard deviation, mean, and percentage.

The results showed that the CL techniques could enhance vocabulary knowledge among Thai EFL grade six students. And the overall mean score of the students' perception questionnaire was 4.07. Therefore, the qualitative findings supported the benefits of CL techniques and the positive perception toward the CL techniques. Overall, the present study results support the benefits of collaborative learning on vocabulary knowledge, and CL techniques also improved Thai EFL grade six students' perception toward vocabulary knowledge.

Keywords: Collaborative Learning; English Vocabulary Knowledge; The Perception of Students

Introduction

Vocabulary items play an important role in all language skills (Nation, 2013: 44-62). In an English as a Foreign Language (EFL) context, vocabulary richness is a crucial component of language learning in all four skills which are listening, speaking, reading, and writing (Richards, 2000). Learners who have sufficient vocabulary knowledge can understand the concepts or ideas better than those who have limited vocabulary knowledge (Jahan & Jahan, 2011: 45-57). Therefore, without a necessary vocabulary, students will be unable to use it for comprehensibility and communication (Nunan, 1991). However, vocabulary learning is a major concern among language teachers and students (Astane & Berimani, 2014: 113-123.). The reason is that insufficient vocabulary bank could be a challenge in language learning because it is needed for the students to acquire the language (Gouasmia, 2016; Jahan & Jahan, 2011: 45-57). For example; in reading skills, the students cannot understand a given passage because they don't have sufficient vocabulary (Woolley, 2010: 108-125.).

This is because they might be lack of vocabulary knowledge which are form, meaning, and use. Insufficient vocabulary is the reason for them in struggling with improving their English language ability. This reason can cause a negative perception of them toward English

* วันที่รับบทความ : 31 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 28 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 29 กันยายน 2566
Received: August 31, 2023; Revised: September 28, 2023; Accepted: September 29, 2023

language class. Furthermore, the teaching techniques used in class is passive. The students learn and receive the information from the teacher. They do not have any activities in English class. This style of learning is teacher-centered. This contrasts to active learning which is student-centered. Active learning is a learning that students participate in learning process.

Collaborative Learning (CL) is one of the successful techniques for enhancing vocabulary to young learners (Fulk & King, 2001: 49 – 53.). According to Slavin (1987: 7-13.), Collaborative Learning is the learning technique of a pair or a small group to learn and complete a task to achieve a goal. CL techniques are flexible and simple to encourage and give the students opportunities to learn language; further, they can apply to different language performance levels of the students (Saputra, et al., 2019 & Ambarwati, 2017 & Rohman, 2017: 82.) to improve the student's vocabulary knowledge. In Thai context, some studies have shown that collaborative learning techniques enhanced the language performance of the students and increased their good relationships with their classmates (Pathak & Intratat, 2012: 1-10.). However, these studies mainly focused on the effect of collaborative learning techniques on university students. And there were a few studies in Thailand have been done on primary students. One study investigated 144 undergraduate students' perception, classroom activities, and difficulties with the CL process (Wichanpricha, 2020: 33-52). In addition, the Office of the Basic Education Commission states that the standard of knowing words of grade six students should be able to apply the words about 1,050 to 1,200 words.

To bridge the gap, investigating the effect of collaborative learning techniques on vocabulary learning and exploring their perception toward the use of collaborative learning techniques on vocabulary learning among Thai EFL grade 6 students at a primary school in Northeastern Thailand would be helpful to English teachers and students, to improve the further curriculum to assist students' vocabulary learning. Whilst, Ihsan (2019: 11-23), Hidayati (2017: 102-132.), and Çelik (2015) claim that think-pair-share techniques can improve the vocabulary knowledge of the students. The reason is that that the application of the think-pair-share technique is a low-risk technique that can apply to any amount of students in a class and at any age of the students (Ledlow, 2001). It is simple technique that provides an opportunity to motivate students' participation and their self-confidence to use the language in class (Singh, et al., 2020; Utami & Yuneva, 2018; Hetika et al., 2017: 125-135; Nasution & Surya, 2017; Marzano & Pickering, 2005). Moreover, the implementation of think-pair-share has also shown success in improving learning outcomes in language classes (Putri, et al., 2020; Apriyanti & Ayu, 2020: 13-19.; Yulianti, et al., 2019: 830-837; Hudri & Irwandi, 2019: 1-7). Therefore, Jigsaw II and Think-Pair-Share techniques are beneficial to improve language ability, encourage attitude, and develop the interaction of the students with others (Agbede & Ba'Aba, 2019).

Research Objectives

The present study determined whether collaborative learning (CL) effectively promotes Thai EFL grade six students' vocabulary knowledge by using the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques. It is also exploring participants' perception toward the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques. Two research questions were as follows:

1. To what extent does the integration of Jigsaw II and Think-Pair-Share techniques affect vocabulary learning among Thai grade 6 students?

2. What are the students' perception toward learning vocabulary through the integration of Jigsaw II and Think-Pair-Share techniques

Research Scope

1. Participants and setting

This present study included 20 participants who were grade 6 students at a primary school in northeastern Thailand. All were Thai native speakers who used their L1 to communicate with their classmates and teachers at school, and no participants had studied in an English-speaking country. They were aged 11 to 12 years old (n = 20). All participants had learned English as a Foreign Language (EFL) for nine years. The participants were selected by purposive sampling because there is only one class for grade six. They studied English for three hours a week with a Thai EFL teacher. The researcher worked as an English teacher for grades one to grade six in this school. All of them were taught the vocabulary from the commercial textbook named "Extra and Friends 6"

2. Research instruments

This study was designed as mixed method research, which combined quantitative data as well as qualitative data. The data were collected to answer the research questions as follows.

RQ1: To what extent does the integration of Jigsaw II and Think-Pair-Share techniques affect vocabulary learning among grade six Thai students?

RQ2: What are the students' perception toward learning vocabulary through the integration of Jigsaw II and Think-Pair-Share techniques?

Quantitative data were collected from vocabulary tests (pretest and posttest). While qualitative data were collected from the students' perception questionnaire and semi-structured interviews. Thus, there were 3 research instruments in this study: a vocabulary test (pretest and posttest), a students' perception questionnaire, and a semi-structured interview.

2.1 The Vocabulary Pretest and Posttest

The test is used to investigate the effect of students' vocabulary knowledge before and after being taught by the integration of jigsaw II and think-pair-shared techniques consisted of three parts (spelling test, meaning test, and sentence completion test).

The first vocabulary test was the spelling test. This test was designed to measure word form. The test includes 30 items, with all nouns. The participants were required to look at the thirty pictures and write the missing letters The time for the test allowed was forty minutes. To avoid misunderstanding, the instruction was given in the Thai version. The scoring was one for each item. If the spelling appeared wrong, it was given zero points. Thus, the total score for this part is thirty.

The meaning test was administrated to the participants as the second test. This test was designed to measure word meaning. The 30 words in this test were nouns. The participants were asked to look at the thirty English words, and write the meaning in Thai. The

scoring in this test was one for each item. If they wrote the wrong meaning, the scoring was zero. They had forty minutes to take this test. The instruction was given in the Thai version.

The final vocabulary test is sentence completion. This test was designed to measure word use. In this test, the participants were asked to choose the correct answer and write in the blank. Thirty items within forty minutes were available for this test. The total score for this test was thirty points. If the participants chose the correct word, it was given one point per each item, and if it was similar to the correct word, one point. If it was a completely wrong word, it was given zero points.

2.2 Students' Perception Questionnaire

The questionnaire is used to investigate the perception of the students through the use of Collaborative teaching techniques on vocabulary learning and to find out the attitude toward the task of understanding new words and retaining them. There is no time limit to complete the questionnaire. This questionnaire consisted of three sections. The first section was students' personal information. The second section was students' learning experience. The last section was the questions on students' perception toward the use of the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques. It had been designed in the form of a Likert Scale, ranging from 1 (strongly disagree) to 5 (strongly agree).

2.3 Semi-Structured Interview

In this interview, the questions were focused on the general viewpoint of learning through collaboration in small groups, collaborative tasks, group composition, group work, teacher's assessment, and a reflection on the experience of joining collaborative activities. Due to the limitations of the English language; the L1 allows the participants to respond to the questions from the interview. All the interviews were recorded and transcribed by the researcher. Notes were taken by the researcher whilst interviewing the participants. In each interview, the participants responded to many viewpoints on collaborative learning. They might be mentioned many times in each interview. They were counted as one response.

3. Establishing the test reliability and validity

The reliability and validity of these research instruments were assessed by the Index of Item-Objective Congruence (IOC) method. The content validity of the test was also confirmed by the 3 experts who had more than 10 years of experience in teaching English in Thai EFL contexts. The IOC scores for each test were as follows: 1.0 for the spelling test, 1.0 for the meaning test, 0.90 for the sentence completion test, 0.84 for the students' perception questionnaire, and 1.0 for the semi-structured interview questions.

The reliability of the research instruments was accessed by the pilot study with 30 grade six students who were in grade six at another primary school, and who lived in the same area and were required to take the pilot-study test. Specifically, Cronbach's Alpha coefficients of 0.88, 0.92, and 0.84 were identified on the spelling test, the meaning test, and the sentence completion test, respectively.

4. Data collection procedure

The data collection in this study was completed over six weeks. The first week, the participants were required to take a vocabulary test that was adapted from what is involved in knowing a word (Nation, 2013: 44-62).

Six lesson plans followed the six modules from the school-given book. The integration of jigsaw II techniques and think-pair-share techniques was the last activity of the lesson. After participating in the activity, the teacher reviewed all the target words. The target students

checked their vocabulary on their vocabulary graphic organization. After completing all the lessons, the students were required to take a vocabulary posttest. Later, the students took the student perception questionnaire. On the next day, five participants participated in the semi-structured interview. The semi-structured was face to face interview. The language used in the interview was Thai. The students were interviewed individually about what are their perception of learning vocabulary through jigsaw II and think-pair-share techniques. The interviews were recorded and transcribed by the researcher.

5. Data analysis

For the vocabulary test, the score for each test was analyzed by the descriptive statistics including mean ($\bar{X}$), and standard deviation (S.D.) in the Statistical Package for the Social Science (SPSS) program. After that, inferential statistics, t-test analysis, was used to analyze whether test scores were statistically significant. The data from the semi-structured interview was transcribed and grouped into categories**.** After that, the data was tallied and presented in percentages.

Research Conceptual Framework

This study focuses on the effect of the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques on vocabulary learning among Thai EFL primary students in Northeastern Thailand, and explores their perception toward this technique. In vocabulary class, Gouasmia (2016), Neno and Erfiani (2018: 171-183), and Maulana (2018) found out that the Jigsaw II technique is a simple and effective collaborative learning technique; it also enhances the student's interest and their interactions with the teacher and other students during the class. This is because the Jigsaw II technique tends to eliminate competition in the classroom and increase collaboration among students (Slavin, 1995). Whilst, Ihsan (2019: 11-23), Hidayati (2017: 102-132.), and Çelik (2015) claim that think-pair-share techniques can improve the vocabulary knowledge of the students. The reason is that that the application of the think-pair-share technique is a low-risk technique that can apply to any amount of students in a class and at any age of the students (Ledlow, 2001). It is simple technique that provides an opportunity to motivate students' participation and their self-confidence to use the language in class (Singh, et al., 2020; Utami & Yuneva, 2018; Hetika et al., 2017: 125-135; Nasution & Surya, 2017; Marzano & Pickering, 2005). Moreover, the implementation of think-pair-share has also shown success in improving learning outcomes in language classes (Putri, et al., 2020; Apriyanti & Ayu, 2020: 13-19.; Yulianti, et al., 2019: 830-837; Hudri & Irwandi, 2019: 1-7). Therefore, Jigsaw II and Think-Pair-Share techniques are beneficial to improve language ability, encourage attitude, and develop the interaction of the students with others (Agbede & Ba'Aba, 2019).

Research Results

The effect of the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques

The quantitative data analysis derived from the vocabulary knowledge test revealed that the participants' vocabulary performance before and after being taught by the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques in all vocabulary tests. In short, this study showed that the use of the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques enhances vocabulary knowledge among Thai grade six students. This finding also showed the improvement of students' vocabulary learning after being taught by the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques. Moreover, these results showed that the participants tended to gain word meaning before word form and word use. Table 1 shows a summary of the results.

Table 1: The summary of the vocabulary test

N=20	**Spelling test**		**Meaning test**		**Sentence completion test**	
	Pre	**Post**	**Pre**	**Post**	**Pre**	**Post**
Mean score	8.50	12.25	13.50	18.75	7.25	10.5
S.D.	0.68	0.75	0.78	0.85	0.62	0.70
t-test	8.01		6.35		3.48	

*p<.05

The Students' perception toward the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques

1. Students' perception questionnaire

The overall mean score of the students' perception questionnaire was 4.07 (S.D. = 0.52). The highest mean score was 4.25, obtained by statement 4 *(The techniques of jigsaw II and think-pair-share help me to learn the meaning of a new word)*. It shows that the students help them improve their vocabulary knowledge in terms of meaning. The lowest mean score was 3.90 in statement 2 *(Using techniques of jigsaw II and think-pair-share has increased my enjoyment of classes.)*. This indicates that some of them did not enjoy the vocabulary class using the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques. The results are presented in Table 2.

Table 2: The students' perception questionnaire (N=20)

Students' perception	$\bar{X}$	**S.D.**	**Meaning**
1. The techniques of jigsaw II and think-pair-share are interesting.	4.00	0.64	High
2. Using techniques of jigsaw II and think-pair-share has increased my enjoyment of classes.	3.90	0.78	High
3. The techniques of jigsaw II and think-pair-share help me to learn the spell of a new word.	4.00	0.72	High
4. The techniques of jigsaw II and think-pair- share help me to learn the meaning of a new word.	4.25	0.79	High
5. The techniques of jigsaw II and think-pair- share help me to learn the usage of a new word.	4.00	0.63	High
6. The techniques of jigsaw II and think-pair- share motivated me to learn new vocabulary.	4.15	0.81	High
7. They are easy to use the techniques in learning new vocabulary.	4.10	0.91	High
8. Using techniques of jigsaw II and think-pair- share made the target vocabulary more meaningful and unforgettable for me.	3.95	0.68	High
9. Using the techniques of jigsaw II and think-pair-share made me more confident to use the new vocabulary.	4.20	0.61	High
10. Using the techniques of jigsaw II and think-pair-share helped me pay more attention in class.	4.20	0.69	High
Total	4.07	0.72	High

2. Students' perception through the Semi-Structured Interview

The six participants were selected for the interview based on the vocabulary test. The interview employed their perception of collaborative learning and their vocabulary knowledge. The data from the interview were described into six parts which were a general viewpoint of student learning through collaboration in small groups, collaborative tasks, group composition, group work, assessment, and reflection on the experience of joining collaborative activities. To sum up, these findings indicate that the use of the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques improved the students' vocabulary knowledge in terms of form, meaning, and use. Most of them were satisfied with this activity because it helped them to learn new vocabulary and enhanced their vocabulary knowledge. As shown in Table 3, the students' perception on their vocabulary knowledge through the use of collaborative learning.

Table 3: Students' perception on the semi-structure interviews

Participants	Participants' perception
Student A	I divided the duty to my friends in the way they are good at. Some of them are good at writing so they need to write. Some of them are good at drawing and coloring so they are drawing and coloring. Some of them are good at English, they are checking and teaching us in a group."
Student B	At first, I prefer to work individually when we need to work in a group. This is because I do not trust others. Some of my friends do not good at English. I change my mind after I talked to my teacher and my friends. Thus, I need to share, listen, trust, and respect to my friend's opinion. At the last, I find that working in a group is interesting and challenging. If I rate my group work, it should be eight out of ten.
Student C	I am not good at English so that is why I want to work with friends who are good at English. She might help me in working. I don't want to work with friends who have no responsibility.
Student D	I am close to my friends who are not good at English. She has responsibility for her work. I thought we might do well in the task.
Student E	Everyone in a group helps each other and works together. Working with my friends is good for me because I am not good at English. My friend might help me with my English.
Student F	Working in a group means working with friends to complete the task that is given by the teacher. I sometimes do not want to do the task because it is too difficult for me.

Discussion

1.The Effect of the Integration of Jigsaw II and Think-Pair-Share Techniques on Vocabulary Learning

The first research question in this present study was to what extent did the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques affect vocabulary learning. To answer this research question, the quantitative data from vocabulary pre-test and post-test were analyzed. The results from the vocabulary test score (the spelling test, the meaning test, and the sentence completion test) showed that the students' vocabulary knowledge significantly increased. These results suggest that the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques enhanced Thai primary students' vocabulary knowledge. This is because Collaborative learning (CL) allows the students working in teams to complete the task and achieve their goals. Each member of the group had their own responsibility to complete and share their work to others. In addition, CL constructed the social connection in the group because they provided the feedback, making the decision, and supporting each other. The current findings align with previous studies showing that CL promotes vocabulary learning (Ali, 2020; Katemba, 2020: 40-50; Siregar and Girsang, 2020: 87-101; Pariati, 2019; Ihsan, 2019: 11-23).

CL encourage students to interact and share their ideas with others results in improving vocabulary knowledge. The integration of jigsaw II and think-pair-share techniques also allow the student to work in groups, share their ideas by listening and assisting to each other. This technique increased the participation of each member in each procedure to think and share their idea. The previous studies have also showed that group discussion enhances language skills and social interaction (Johnson et al., 2014.)

2. The students' perception toward the use of the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques

The second research question in the current study was what are the students' perception towards learning vocabulary through the integration of Jigsaw II and Think-Pair-Share techniques. To explore the student's perception, the qualitative data from the questionnaire and the semi-structured interview were analyzed. The results showed that the students had a positive perception after the treatment. The positive attitudes towards this technique are because of the students' interaction with others. Working in a group, they work and interact with their members to explain, share, and clarify their ideas to achieve their goals. (Phuong, 2019; Abdullah, 2010: 777-787; In addition, collaborative learning techniques helped them in gaining knowledge through working in groups and developing their communication skill. The previous study (Hetika et al., 2017: 125-135; Quirey, 2015; La Hanisi, 2018: 29-35.; and Utami, 2019) presented similar results. In Collaborative learning techniques, the students were grouped with different language proficiency levels. They were encouraged to work together and share their ideas to complete the task and achieve the goal. In this study, the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques helps the students interact with others.

Based on the interview, most of the participants showed a positive perception towards the use of the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques.

"Everyone in a group helps each other and works together. Working with my friends is good for me because I am not good at English.Myfriend might helpme with my English."(Student E)

"I am not good at English so that is why I want to work with friends who are good at English. She might help me in working." (Student C)

"I am close to my friends who are not good at English. She has responsibility for her work. I thought we might do well in the task." (Student D)

This showed that the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques helped them to learn the language, increased their communication and participation, and enhanced their motivation and confidence in working in a group.

A negative perception of the use of integration, students described that they do not want to work with friends who have no responsibility. Their group member does not understand all the tasks and does not pay attention to their group task. They sometimes contribute to the challenging task. Some students might feel unmotivated to engage in the task because of their low proficiency but working in teams or pairs may feel comfortable to share and clarify their ideas. This may increase their confidence to use the language in class.

The findings are shown in the following:

"I prefer to work individually when we need to work in a group. This is because I do not trust others. Some of my friends do not good at English." (*Student B*)

"I sometimes do not want to do the task because it is too difficult for me." (*Student E*)

"I don't want to work with friends who have no responsibility." (*Student C*)

In short, the present study showed that CL techniques could help students' vocabulary knowledge, especially Thai EFL primary students. In addition, the result showed that the integration of jigsaw II and think-pair-share techniques help students to engage the task and achieve their goals.

Limitations

In this study, the small number of participants may limit the generalizability of these findings to different contexts. Second, the research selected the target words from the school commercial textbook which was assigned to be a curriculum textbook for grade six students at school; therefore, they were chosen from a school given-textbook.

Recommendation

This current study would recommend investigating in area of vocabulary and CL for further studies. First, the results of this study suggest that CL techniques should be one standard teaching technique in an EFL context to improve students' learning and develop students' knowledge and skills to achieve their individual learning goals. Second, students at other language proficiency levels are suggested, including different contexts and levels of education. Third, further studies can investigate the effect of other techniques from CL on vocabulary knowledge such as round-robin discussion and fish bowl. Finally, exploring the relationship between CL techniques and student retention would be required.

References

Abdullah, Ž. (2010). Effects of jigsaw II technique on academic achievement and attitudes to written expression course. *Educational Research and Reviews.* 5 (12), 777-787.

Agbede, E. A., & Ba'Aba, A. A. (2019). *Effects of Jigsaw and Think-Pair-Share Methods on Students' Academic Performance in Accounting in Colleges of Education in North-East Nigeria.* (Master's thesis, Middle East Technical University).

Ali, R. (2020). The Role of Jigsaw IV based on WhatsApp in Enhancing English Vocabulary among EFL Major Students.

Ambarwati, R. (2017). *The use of Think Pair Share (TPS) technique through picture to improve the students' speaking skills (A Classroom Action Research of the Tenth Grade Students of SMK Muhammadiyah 7 Wonosegoro in the Academic Year of 2017/2018).* (Doctoral dissertation, Iain Salatiga).

Apriyanti, D., & Ayu, M. (2020). Think-Pair-Share: Engaging Students in Speaking Activities in Classroom. *Journal of English Language Teaching and Learning.* 1(1), 13-19.

Astane, E., & Berimani, S. (2014). *The effect of jigsaw technique vs. concept map presentation mode on vocabulary learning of low-intermediate efl learners*. ELT Voices. 4 (6), 113-123.

Çelik, S. (2015). *Investigating the effect of student response system supported think-pair-share pedagogy on preparatory school efl students' vocabulary achievement*(Master'sthes is, Middle East Technical University).

Fulk, B, and K. King. (2001). *Classwide peer tutoring at work. Teaching Exceptional Children.* 34 (2), 49 – 53.

Gouasmia, A. (2016). *Building Vocabulary Stock for EFL Learners through the Jigsaw ΠPuzzle Collaborative Technique Case Study of First Year Pupils at Benzaoui Ahmad Lamine Middle School-Ain Beida*, Oum El Bouaghi.

Hidayati, I. U. (2017). The Use of Think, Pair, Share Learning Method to Improve Vocabulary Mastery of the Second Class Students of Muhammadiyah Vocational High School, Salatiga in Academic Year 2011/2012. *Vision: Journal for Language and Foreign Language Learning*. 6 (2), 102-132.

Hetika, H., Farida, I., & Sari, Y. P. (2017). Think pair share (TPS) as method to improve student's learning motivation and learning achievement. *Dinamika Pendidikan.* 12 (2), 125-135.

Hudri, M., & Irwandi, I. (2019). Improving Students' Reading Skill Through Think-Pair-Share (TPS) Technique. *Linguistics and ELT Journal*. 6 (2), 1-7.

Ihsan, M. (2019). Applying Think-Pair-Share Model in Vocabulary Learning. *Loquen: English Studies Journal*. 12 (1), 11-23.

Jahan, A., & Jahan, N. (2011). Working with vocabulary at tertiary level in Bangladesh. *Journal of Education and Practice*. 2 (5), 45-57.

Johnson, D. W., Johnson, R. T., & Stanne, M. B. (2014). Cooperative learning methods: A meta-analysis.

Katemba, C. (2020). *Students' Vocabulary Enhancement in Grade V, A Comparative Study Using Total Physical Response Storytelling and Jigsaw IV. Students' Vocabulary Enhancement in Grade V,* A Comparative Study Using Total Physical Response Storytelling and Jigsaw IV. 21 (2), 40-50.

La Hanisi, A., Risdiany, R., Dwi Utami, Y., & Sulisworo, D. (2018). The use of WhatsApp in collaborative learning to improve English teaching and learning process. *International Journal of Research Studies in Educational Technology*. 7 (1), 29-35.

Ledlow, 2001. *Language Teaching: A Scientific Approach*. New York: McGraw-Hill, Inc. Washington.

Marzano, R. J., & Pickering, D. J. (2005). *Building academic vocabulary: Teacher's manual. Association for Supervision and Curriculum Development*. 1703 North Beauregard Street, Alexandria, VA 22311-1714.

Maulana, S., R. (2018). *Enriching Students Vocabulary through Jigsaw Learning Technique*.

Nasution, Y. S., & Surya, E. (2017). Application of TPS type cooperative learning in improving student's mathematics learning outcomes. *International Journal of Sciences Basic and Applied Research (IJSBAR).* 34 (1), 116-125.

Nation, I. S., & Nation, I. S. P. (2001). *Learning vocabulary in another language*. (Vol.10). Cambridge: Cambridge university press.

Nation, P., & Meara, P. (2013). 3 Vocabulary. *In An introduction to applied linguistics* (pp. 44-62). Routledge.

Neno, H., & Erfiani, Y. P. F. (2018). The effect of jigsaw method to improve EFL students' vocabulary ability. Metathesis: *Journal of English Language, Literature, and Teaching.* 2 (2), 171-183.

Nunan, D. (1991). *Language Teaching Methodology*. A Textbook for Teachers. London: Prentice Hall.

Pariati, N. N. (2019). The Effect of Jigsaw Technique and Students' Vocabulary Mastery on Reading Comprehension of the Eight Grade Students of SMPN 4 Singraja.Yavana Bhasha: *Journal of English Language Education*. 1 (2).

Pathak, A., & Intratat, C. (2012). Use of semi-structured interviews to investigate teacher perceptions of student collaboration. *Malaysian Journal of ELT Research*. 8 (1), 1-10.

Phuong, V. T. A. (2019) Implementation of Jigsaw II in Teaching Speaking Skills with 'Prepare' Textbook.

Putri, H., Fahriany, F. & Jalil, N. (2020). The Influence of Think-Pair-Share in Enhancing Students' Speaking Ability. *Journal of Education, Teaching and Learning*. 5 (1), 67-72. STKIP Singkawang. Retrieved April 25, 2021 from:https://www.learntechlib. org /p/218266/.

Quirey, G. (2015). *Determining the Effects of Jigsaw versus Think-Pair-Share on Student Participation in an Inclusive Classroom*.

Richards, C. Jack. (2000). *Vocabulary in Language Teaching. United States of America: Cambridge Language Education*. United Kingdom: Cambridge University Press.

Rohman, F. (2017). The Effectiveness of Think-Pair-Share Technique (TPS) to teach reading comprehension (Doctoral dissertation, State Islamic Institute). Russo, T. E. (1995). A collaborative learning/assessment model. *Art Journal*. 54 (3), 82.

Saputra, M. D., Joyoatmojo, S., Wardani, D. K., & Sangka, K. B. (2019). Developing Critical Thinking Skills through the Collaboration of Jigsaw Model with Problem-Based Learning Model. *International Journal of Instruction*. 12 (1), 1077–1094.

Singh, C. K. S., Ramachandran, A., Singh, T. S. M., Tek, O. E., Yunus, M. M., & Mulyadi,D. (2020). The Use of Think Pair Share of Cooperative Learning to Improve Weak Students' Speaking Ability. *International Journal of Psychosocial Rehabilitation*. 24 (5).

Siregar, N. C., & Girsang, C. N. (2020). The Effect of Using Jigsaw Technique On Students' Vocabulary Ability At Smp Swasta Kartika 1-2 Medan. *Journal of English Education and Teaching.* 4 (1), 87-101.

Slavin, R. E. (1987). Cooperative learning and cooperative school. *Educational Leadership*. 45, 7-13.

Slavin, R. E. (1995). *Cooperative Integrated Reading and Composition, Circ: a brief overview*. Baltimore, MD: Center for Social Organization of Schools, Johns Hopkins University.

Utami, T. W. (2019*). Students' Perception on the use of Cooperative Learning Approach: JigsawTechnique Implementation* (Doctoral dissertation, UniversitasIslamIndonesia).

Utami, E., & Yuneva, Y. (2018). *The Effect of Think Pair Share Strategy and Students' Reading Motivation toward Students' Reading Comprehension at Second Semester Students of Law Faculty Universitas Prof. Dr. Hazairin*, Bengkulu. English Language Teaching and Research. 2 (1).

Wichanpricha, T. (2020). Fostering collaborative activities in vocabulary learning: Thai EFL lower-proficiency undergraduate students. *The Asian ESP Journal*. 16 (5.2), 33-52.

Woolley, G (2010). Developing reading comprehension: combining visual and verbal cognitive processes. *Australian Journal of Language and Literacy*. 33 (2), 108-125.

Yulianti, A., Lestari, H. A., & Yana, Y. (2019). Think Pair Share (TPS) Techniques for Improving Students Reading Comprehension of Narative Text in the Seventh Grade Students of SMPN 3 Klari Karawang. *Project (Professional Journal of English Education)*. 2 (6), 830-837.

The Acquisition of English Irregular Past Tense Morphology by L1 Chinese Learners

Tingting Yang and Nattama Pongpairoj
Chulalongkorn University,Thailand
Corresponding Author, E-mail: vanessayang1104@gmail.com

****

Abstracts

The objectives of this research were: (1) To explore the acquisition of English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners of different English proficiency levels; (2) To investigate interlingual and intralingual errors with English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners; (3) To identify possible factors that cause problems in the production of English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners. The participants consisted of 60 L1 Mandarin-speaking learners of English divided into two groups according to their English proficiency levels, i.e., the intermediate and the advanced levels. The methodology included a Fill-in-the-Blank Test, a Grammaticality Judgment Task, and an interview. The data were analyzed and categorized based on the Error Analysis Theory.

The results showed that correct English irregular past tense verb use in the intermediate group was therefore lower than that in the advanced group in both tests ($p<.05$). Language proficiency was found to have an impact on the acquisition of English irregular past tense by L1 Chinese learners. Several forms of errors in English irregular past tense were demonstrated and attributed to both interlingual and intralingual interferences. That is, with respect to interlingual errors, non-existence of the past tense morphology in Chinese possibly caused difficulties for L1 Chinese learners in both perceiving and producing English irregular past tense morphemes. In terms of intralingual errors, overgeneralization was found to be a contributing factor. Besides, false concepts hypothesized, i.e., learners' faulty knowledge of the target language due to influences from teaching and learning possibly led to the problems. In China, the focus on teaching English irregular past tense verbs through memorization so Chinese learners learn those verbs as lexical words.

Keywords: SLA; English irregular past tense morphology; L1 Chinese learners; Error Analysis

Introduction

English has played an important role in Chinese language education. English has become a compulsory subject from Primary three in China since 2003. Moreover, in Gaokao, which is the most important exam in China, English is one of the major subjects and has equal scores with Chinese and Mathematics.

The necessity of research on the acquisition of English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners lies in the distinct linguistic differences between the two languages. Chinese and English have fundamentally different grammar and morphology, particularly concerning verb conjugations and past tense formation. Understanding how L1 Chinese learners acquire the irregular past tense in English is crucial for developing targeted teaching

* วันที่รับบทความ : 7 กันยายน 2566; วันแก้ไขบทความ 27 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 29 กันยายน 2566
Received: September 7, 2023; Revised: September 27, 2023; Accepted: September 29, 2023

methods and materials to enhance their mastery of irregular past tense forms, which is why the researchers want to study this problem.

Research Objectives

The following research objectives were formulated to guide the study:

1. To explore the acquisition of English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners of different English proficiency levels.
2. To investigate interlingual and intralingual errors with English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners.
3. To identify possible factors that cause problems in the production of English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners.

Literature Review

1. Error Analysis

In the acquisition process, second language (L2) learners often exhibit some errors. Error Analysis is one of the major areas in SLA (Hawkins & Liszka 2003:21-24). Richards (1974: 120) classified errors into two categories; Interlingual Errors and Intralingual Errors. While interlingual errors are caused by the interference of the learner's first language (L1), intralingual errors can occur during the L2 acquisition development due to complexity of the target language. Richards (1971: 204) classified intralingual errors into four categories: (1) Overgeneralization; (2) Ignorance of rule restrictions; (3) Incomplete application of rules; (4)False concepts hypothesized.

2. Pastness in English and Chinese

2.1. Pastness in English

English is an inflectional language. In English, the past tense verb forms are divided into two forms: regular and irregular verb forms. English regular past forms follow the grammar rules of English by adding the inflectional morpheme "-ed" or "-d" to form the past tense. According to Sriphrom and Ratitamkul (2014: 64-77), the irregular morphemes that use suppletion to represent the past can be divided into total suppletion (or strong suppletion) and partial suppletion (or weak suppletion).

Total suppletion occurs when the syntax allows for a lexeme form that is not morphologically predicted from other English verbs (e.g., "go" - "went"). On the other hand, partial suppletion is subject to morphological marking for the past tense. It can be divided into three different categories. The first category is ablaut, which refers to the vowel changes within the verb (e.g., "stick" - "stuck"), the second is internal change, which is when the first phoneme or phonemes of a verb remains the same but the verb internal structure and ending change (e.g., "buy" - "bought"), and the last category is identical forms, which occurs when present tense and past tense forms are identical (e.g., "hurt" - "hurt"). 2.2. Pastness in Chinese

Pastness in Chinese is expressed differently from that in English. Chinese is a tenseless language that relies on contexts, time adverbials or lexical words to indicate events. For example:

1. shàng gè xīngqī wǒ gǎnmào.
last CL week I have cold
"I had a cold last week."

The time adverbial ‘shàng gè xīngqī’ (‘last week’) in (1) indicates that the verb ‘gǎnmào’ (‘have a cold’) already happened in the past.

Apart from time makers, lexical words can also express pastness to emphasize the accomplishment of action (e.g., /‘yǐjīng’/’ already’/ ‘guò’), for example:

2. ta yijing zhidao na ge xiaoxi.
he already know that news
“He already knew the news.”

In (2), the word ‘yǐjīng’ (‘already’) suggests that the action ‘zhidao’ (know) already happened.

In summary, English relies on past tense inflectional morphology on the verb to express pastness, while Chinese differs from English in that it conveys pastness through contexts, lexical words or time adverbials.

3.Previous studies on the Acquisition of English past tense

Various studies were conducted on the acquisition of English past tense by L1 learners of several L1 backgrounds.

Khumdee and Pongpairoj (2014:126-144) investigated variable production of English past tense marking by L1 Thai speakers. The study attempted to locate the exact cause based on the two accounts: Failed Functional Features Hypothesis (FFFH) and Missing Surface Inflection Hypothesis (MSIH). The results showed that the learners exhibited variability in their production of English past tense marking across the three tests, i.e.,Grammaticality Judgment Test, Fill-in-the-Blank Test, and Story-Telling. The participants inflected irregular verbs for past tense more frequently compared to regular verbs. The study confirmed the FFFH. Based on the MSIH, Prapobaratanakul and Pongpairoj (2016:71-96) investigated variable production of past tense morphology of English by a Thai-speaking English learner. The results showed that the participant had the syntactic knowledge, but the extra-syntactic factors were the cause of the problem, which were in accordance with the MSIH in that the morphemes of English past tense were acquired but the challenge in the production lay in determining the past tense morphology.

The acquisition of English past tense with learners from different L1 backgrounds was also explored.

Rajab (2021:76) investigated the production of the English regular past tense morpheme by L1 Arabic ESL learners. The results showed that L1 transfer was not the only source of difficulty in the production of past tense morphology and that the abstract feature of tense was problematic, particularly at the early stages of ESL development. The results were in line with Altakhaineh et al.(2020:6-28). Due to the lack of irregularities in Arabic, Arabic-speaking EFL children applied regular inflection of -ed whenever their memory failed to produce an irregular verb form. Additionally, Arifin et al. (2019: 147-153) investigated the systematic order of the acquisition of English past tenses by L1 Indonesian students. The students appeared to acquire irregular past forms prior to the regular past verbs.

What is more, the acquisition of English past tense by L1 Chinese learners was investigated.

Hawkins and Liszka (2003:21-24) compared the spontaneous oral production of advanced L2 speakers of English from three different L1 backgrounds: Chinese, Japanese and German. Japanese is similar to Chinese in its phonotactic structure, but German is like English. The results showed that the Chinese participants were significantly less likely to inflect both regular and irregular thematic verbs for past tense than the Japanese or German speakers. Based

on the FFFH, when Chinese speakers learned English, they were unable to establish that English Tense is specified for [±past]. Sharmini et al. (2009:133-140) found that the L1 Chinese speakers acquired the regular verb forms to some extent compared to the irregular verb forms. Nicoladis et al. (2020: 1073-1083) studied the reasons behind problems with English tenses in bilingual children speaking Mandarin and English. The results showed that bilingual children were more accurate with irregular past forms in English than regular forms. The study concluded that the bilinguals speaking English and Mandarin had problems with the '-ed' in English and that was due to the morphophonological transfer from Mandarin. The results were in line with Hsieh (2009:46-59). That is, L1 Chinese-speaking learners of English had knowledge of functional categories and features in tense. However, they sometimes produced non-finite forms to replace finite forms in the regular past tense -ed, which can be ascribed to the L1 interference.

Many previous studies looked at L2 acquisition of both regular and irregular English Past Tense morpheme by L2 learners from several L1 backgrounds. However, to the best of the researchers' knowledge, no previous studies focused on English irregular past forms by L1 Chinese learners. Thus, the present study aimed to bridge this gap by exploring the acquisition of English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners.

Research Scope

1. Participants and setting

The participants were 60 L1-Mandarin-speaking learners of English. They were all English major students from China. They were divided into two groups according to their English proficiency levels. Group one had 30 participants whose TEM-8 certificate was 'excellent'(Advanced level). Group two had 30 participants whose TEM-8 certificate was 'pass'(Intermediate level). Details of the participants' proficiency levels and TEM-8 levels are shown in Table 1.

Table 1 Details of the parricipants' proficiency levels and TEM-8 levels

Groups	Proficiency Levels	TEM-8 Levels
Group One (n=30)	Intermediate	Excellent (Level 8)
Group Two (n=30)	Advanced	Pass (Level 6)

TEM-8 is an assessment tool used to evaluate the English proficiency and professional knowledge of senior undergraduates majoring in English Language and Literature in China. The purpose of TEM-8 is to determine if these students have reached the English language abilities and professional knowledge standards set by the National College English Teaching Syllabus for English Majors (NACFLT). If the test taker's score is or above 60, s/he will receive a certificate from the NACFLT. The proficiency level of test takers which is reported on the certificate includes three ranks: that is, 'excellent' (score 80 or above), 'good' (score between 70 and 79), and 'pass' (score between 60 and 69). The TEM-8 certificate represents three levels, that is, 'excellent' for the advanced stage, 'good' for the advanced stage, 'pass' for the intermediate stage.

2. Research instruments

The methodology included a Fill-in-the-blank test, a Grammaticality Judgment Task (GJT), and an interview.

2.1 Fill-in-the-Blank Test

A Fill-in-the-Blank Test was used to examine the participants' production of English irregular past-tense morphology. The participants were asked to fill in the appropriate forms of words in the blanks provided in 15 sentences by using the verbs given in the blank. The 10 sentences were equally divided among total suppletion, ablaut, internal change, and identical forms. Another 5 sentences were distractors. The test items and the distractors were randomized. All the verbs chosen for the test were based on the vocabulary lists of the English vocabulary index in the English Language Curriculum Standard (MOE, 2018:121). The list of English regular and irregular past tense verbs used in the Fill-in-the-Blank Test are shown in Table 2.

Table 2 Verbs used in the Fill-in-the-Blank Test

Types of Verbs	**Verbs**	
Regular verbs	sail, sign	
Irregular verbs	Total suppletion	be, have
	Ablaut	sing, drink
	Internal change	bring, write
	Identical forms	cut, beat

Each test item in the Fill-in-the-Blank Test was 1 point. Therefore, the total score was 10 points. The participants got 1 point if they provided the correct form of the verb tested. A correct answer was defined in the overall results as the use of an appropriate English simple past regular or irregular morphological form, while an incorrect answer was defined as the use of the English simple past tense in an inappropriate English simple past-tense regular or irregular morphological form. For example, when '*cuted' was used instead of 'cut', no point was given. Only if the participant used the appropriate form, s/he got 1 point. If a student left a blank empty, it was considered an incorrect answer.The criteria for scoring the Fill-in-the-Blank Test are presented in Table 3.

Table 3 Criteria for Scoring the Fill-in-the-Blank Test

Scoring	**Criteria**
1 point	Participants provided a correct answer.
0 points	Participants provided an incorrect answer.
0 points	Participants did not provide any answer in the blank.

2.2 Grammaticality Judgment Task

A GJT was used to test the participants' perception of English irregular past-tense morphology. The participants were asked to judge whether the sentence was grammatical or not. The GJT comprised 15 items, which contained 10 test sentences and 5 distractors arranged in a random order. All the 10 regular and irregular verbs chosen for the GJT were based on the

same criteria as those in the Fill-in-the-Blank Test. The target feature items were divided into two groups: 2 items with regular and 8 items with irregular verbs. The List of English regular and irregular past tense verbs used in the GJT are shown in Table 4.

Table 4 Verbs used in the GJT

Types of Verbs	**Verbs**	
Regular verbs	cook, watch	
Irregular verbs	Total suppletion	go, do
	Ablaut	begin, meet
	Internal change	buy, leave
	Identical forms	hurt, read

Each test items in the GJT had 1 point. So, the total score was 10 points. Each test item came with two sub-parts: a judgment part and a correction part. In terms of scoring, each item was scored 1 point. If the item was correct, a √ mark should be put in front of the sentence. The participant got 1 point (a) if s/he judged a correct item as correct or (b) if s/he judged an incorrect item as incorrect and also provided a correct correction for it. No point was given for a judgment without a correction.

2.3 An Interview

After the Fill-in-the-Blank Test and GJT, 5 participants were selected randomly from each group. The interview consisted of 5 questions which concerned the participants' attitudes and feelings about learning irregular past forms in English. The participants were interviewed individually through Tencent Meeting. The interview was conducted in L1 Mandarin to prevent language barriers.

All the tests were validated based on the Index of Item-Objective Congruence (IOC), and three experts were asked to assess the items for acceptable and sufficient knowledge measurement. The IOC results were the Fill-in-the-Blank Test scored 0.967, the GJT scored 1, and the interview scored 0.868.

3. Data analysis

The data was collected in a counterbalanced manner. Group One was asked to do the GJT first, followed by the Fill-in-the-Blank Test, and the order was reversed for Group Two. This was aimed at avoiding a task impact scenario.

Research Conceptual Framework

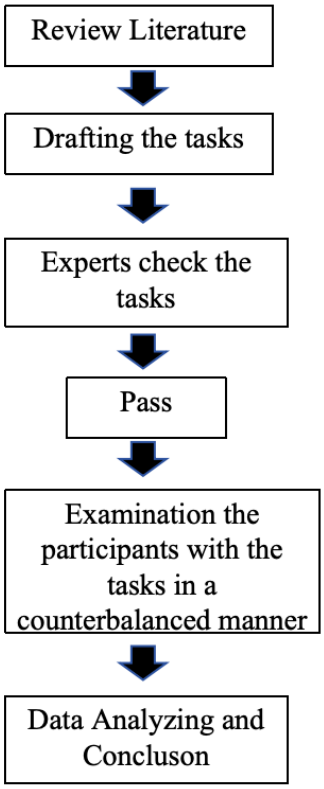

Figure 1 Conceptual framework for research

Research Results

In response to Research Objective 1 "To explore the acquisition of English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners of different English proficiency levels", data collected from the two tests were statistically analyzed via Python 3. Table 5 shows the results of production and perception of English past irregular verb forms of L1 Chinese-speaking participant groups from the Fill-in-the-Blank Test and the GJT, respectively.

Table 5 Results of English Irregular Forms in the Fill-in-the-Blank Test and the GJT by L1 Chinese-speaking participant groups

Groups	Fill-in-the-Blank Test				GJT			
	Raw correct scores	%	Mean	SD	Raw correct scores	%	Mean	SD
Intermediate Group (n=30)	255/300	85	8.5	1.02	263/300	88%	8.77	0.88
Advanced Group (n=30)	287/300	95.67	9.57	0.67	294/300	98%	9.8	0.4

The intermediate group's correct rate of English past irregular verb forms was lower than that in the advanced group, i.e., 85%, M=8.5, SD=1.02 for the former and 95.67%, M=9.57, SD=0.67 for the latter. Similarly, the intermediate group achieved a lower score compared to the advanced group, i.e., 88%, M=8.8, SD=0.88, and 98%, M=9.8, SD=0.4, respectively. To compare the participants' production of the past tense verb forms in the two tests, an independent-samples t-test was conducted. On average, the intermediate group scored significantly lower than the advanced group, $p<.05$ in both the Fill-in-the-Blank Test ($t=4.69706$) and the GJT ($t=-5.8408$), respectively.

To conclude, the results showed that language proficiency had an impact on the acquisition of English irregular past tense by L1 Chinese learners; that is, the advanced level group performed better than the intermediate level group.

In response to Research Objective 2 "To investigate interlingual and intralingual errors with English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners," the focus is the analysis of different error types. Table 6 and Table 7 illustrate the incorrect rates of the error types in the Fill-in-the-Blank Test and the GJT by both learner groups, respectively.

Table 6 List of error types and rates in the Fill-in-the-Blank Test by L1 Chinese learners

Error types	Correct answers	Incorrect answers produced by both groups	Incorrect rates	Frequency %
Wrong tense	brought	brings	17	42.3%
	had	has	5	
Using past participle form	beat	beaten	4	34.6%
	wrote	written	1	
	drank	drunk	13	
Overgeneralization	beat	beated	7	15.4%
	drank	drinked	1	
Wrong part of speech	sang	song	2	3.8%
Using another noun	drank	drought	1	1.9%
Using present participle form	brought	bringing	1	1.9%

Table 7 List of error types and rates in the GJT by L1 Chinese learners

Error types	Correct answers	Incorrect answers produced by both groups	Incorrect rates	Frequency %
Wrong tense	hurt	hurts	9	47.2%
	met	have met	1	
	read	was reading	1	
	did	does	4	
	began	had began	1	

	bought	was buying	1	
Overgeneralization	hurt	hurted	3	38.9%
	read	readed	1	
	left	leaved	8	
	began	beginned	1	
		begined	1	
Using bare verb form	met	meet	3	8.3%
Using past participle form	went	gone	1	2.8%
Using present participle form	left	leaving	1	2.8%

Table 6 shows that there were six types of errors in the Fill-in-the-Blank Test. The percentage of the most common errors was found in the type of wrong tense (42.3%), followed by using past participle form (34.6%), overgeneralization (15.4%), wrong part of speech (3.8%), and using another noun (1.9%), as well as using present participle form (1.9%).

The data in Table 7 showed that there were five types of errors in the GJT. The percentage of the most common errors was found in the type of wrong tense (47.2%), followed by overgeneralization (38.9%), using bare verb form (8.3%), and using past participle form (2.8%), as well as using present participle form (2.8%). Note that cases of the wrong part of speech and using another noun were not found in the GJT. It can be obtained that the wrong tense was the most common and frequent type, 42.3% in the Fill-in-the-Blank Test and 47.2% in the GJT.

What is more, it was found that the participants mixed up tenses, using the wrong verb tense. This type of error is shown in the following examples:

(1) a. *My father <u>has</u> a strange experience in high school.
b. *The smell of the tiny church <u>brings</u> back every memory of my childhood.
c. *Yesterday I <u>was reading</u> the letter Susie wrote me.
d. *I <u>have met</u> him as he rode into town, and he said that he intended to stop at this hotel.

In (3a) and (3b), the participants used the simple present form ‘has’ and ‘brings’ for an event that happened in the past, instead of using the past tense form ‘had’ and ‘brought’. Besides this, the results also showed that some participants used past continuous tense and present perfect tense, like in (3c) and (3d), respectively. Such errors showed that L1 Chinese learners were facing difficulties in tense selections.

Overall, the results indicated that several forms of errors in English irregular past tense were demonstrated and attributed to both interlingual and intralingual interferences.

In response to Research Objective 3 “To identify possible factors that cause problems in the production of English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners,” a possible cause for the learners’ confusion was the interference of their L1. In Chinese, verbs do not undergo any change in different forms. Examples of differences in verb forms between English and Chinese are shown in Table 8.

Table 8 Examples of differences in verb forms between English and Chinese

Verbs	English		Chinese	
	past	present	past	present
sing	sang	sing(s)	chàng	chàng
drink	drank	drink(s)	hē	hē
play	played	play(s)	wán	wán

Table 8 shown that the verbs, ‘sing’ ‘drink’ and ‘play’ change their forms in the past and present. In contrast, these verbs remain the same in Chinese.

To summarize so far, the findings from both tests showed that the L1 Chinese learners faced difficulties in acquiring the English irregular past tense forms, which is non-existent in Chinese. Besides the interlingual factor, intralingual features might also play a role. One type of intralingual error is ‘overgeneralization’, which occurs when L2 learners apply grammatical rules and forms within certain contexts to situations where these rules and forms are not relevant. For example, the Chinese learners employed the past tense regular suffix ‘-ed’ for some irregular past tense verb forms, as shown in (4):

(2) a. *The light-heavyweight champion beated his bitter rival last October.

b. *My boyfriend hurted his left leg while running in the field yesterday.

In (4) the past tense suffix -ed was overused to the irregular past tense verbs ‘beat’ and ‘hurt’. According to the interviews, some participants said that the regular past tense was easier for them, compared to the irregular past tense forms, as it involved adding only ‘-ed’ to the bare verbs. To them, forming irregular past forms was much more complicated as they involved a number of different forms.

It was speculated that the factor of false concepts hypothesized might also cause these confusions among Chinese learners. In China, due to a heavy emphasis of English in Gaokao, teachers usually explain what is required for exams, and students merely passively listen. According to Liping (2022: 187-188), most Chinese teachers tend to emphasize mechanical memorization and explanation of vocabulary. Chinese students commonly employ rote memorization as a method to learn vocabulary. Data from the interviews showed that rote memorization was the sole method for learning the irregular past tense among the participants. Most of the participants thought irregular past tense verbs were difficult to remember and sometimes they confused the use of the regular past form with the irregular past form. Therefore, false concepts hypothesized might cause these confusions of English irregular past tense verb forms among L1 Chinese learners.

Discussion

This study investigated the acquisition of English irregular past tense morphology by L1 Chinese learners with different proficiency levels. The data showed that the intermediate group scored significantly lower than the advanced group in both tests, and the errors committed were both interlingual and intralingual error types. These findings were consistent with several previous studies (Hawkins & Liszka, 2003: 21-44; Hsieh, 2009:46-59; Nicoladis et al, 2020:1073-1083; Sharmini et al, 2009: 133-140). The current study also showed that overgeneralization was the most common error type among the L1 Chinese learners. Besides, false concepts hypothesized might come into play. The focus on exams and rote memorization

in China may lead students to prioritize memorization over understanding the patterns of verb conjugation. Overall, the current study provides evidence that without tenses in Chinese, it was problematic for the L1 Chinese learner to select the right tense, the interlingual factor, and intralingual error possibly caused the challenges for the L1 Chinese learners.

Regarding Research Objective 1, the current findings indicate that the advanced group performed significantly better than the intermediate group ($p<.05$) in both production, i.e., the Fill-in-the-Blank Test, and perception, i.e., the GJT. These results agree with the previous research of Sharmini et al. (2009: 133-140).

In response to Research Objective 2, the results showed that several forms of errors in English irregular past tense were demonstrated to both interlingual and intralingual interferences. The interlingual errors possibly occurred because of non-existence of the past tense morphology in Chinese. Due to substantial differences between the two language systems, the Chinese learners encountered challenges in accurately using English irregular past tense verb forms. Besides the interlingual factors, the errors possibly occurred due to some intralingual factors. Intralingual factors can account for the error.

In response to Research Objective 3, In terms of cross-linguistic influence, while English is an inflectional language, Chinese is characterized as an isolating language. The analysis of error types and frequency in both the Fill-in-the-Blank test and GJT revealed that overgeneralization was one of the most common types. The Chinese learners employed the past tense regular suffix '-ed' for some irregular past tense verb forms. The factor of false concepts hypothesized may also have an impact. The focus on exams and rote memorization in China might confuse irregular past form usage among Chinese learners.

Recommendation

Language learning is a gradual process that demands persistent dedication and effort. This study gave some pedagogical implications on English irregular past forms. For example, teachers should inspire students to engage in communicative activities for using irregular past tense forms effectively, instead of using memorization. This study employed two controlled elicitation tasks, i.e., the Fill-in-the-Blank test and the GJT. A suggestion for future research is to utilize natural production tasks, i.e., speaking tasks and/or writing activities, to explore how L2 learners use English irregular past tense morphemes. Moreover, the study only focused on exploring types of errors on the English past irregular verb forms. Future studies may wish to analyze or compare the error patterns and incorrect rates of irregular past forms.

References

Altakhaineh, A. R., Alhloul, R., & Zibin, A. (2022). Foreign language processing of English regular and irregular past tense verbs by Arabic-speaking EFL children. *Psycholinguistics*. 32 (2), 6-28.

Arifin, M. A., Jihad, S., Mulyani, S., Ardin, H., & Nurwahida, N. (2019). The Acquisition Order of Past Tenses: An Interlanguage Analysis. *IDEAS*: *Journal on English Language Teaching and Learning, Linguistics and Literature.* 7 (2), 147-153.

Hawkins, R., & Liszka, S. (2003). Locating the source of defective past tense marking in advanced L2 English speakers. *Language Acquisition and Language Disorders*. 30, 21-44.

Hsieh, F. T. (2009). The acquisition of English agreement/tense morphology and copula be by L1-Chinese-speaking learners. *In Papers from the Lancaster University Postgraduate Conference in Linguistics & Language Teaching*. 7 (3), 45-59.

Khumdee, M., & Pongpairoj, N. (2014). Variable Production of English Past Tense Marking by L1 Thai Learners: An Application of the Failed Functional Features Hypothesis (FFFH). *Thoughts*. (1), 126-144.

Liping, Y. (2022). Developing Task-Based Instruction to Make Deaf English a Thing of the Past. *Study Journal*. 3(9), 187-188.

Nicoladis, E., Yang, Y., & Jiang, Z. (2020). Why jumped is so difficult: tense/aspect marking in Mandarin–English bilingual children. *Journal of Child Language*. 47 (5), 1073-1083.

Prapobaratanakul, C., & Pongpairoj, N. (2016). Variable Production of English Past Tense Morphology: A Case Study of a Thai-Speaking Learner of English. *PASAA: Journal of Language Teaching and Learning in Thailand*. 51, 71-96.

Rajab, B. (2021). Arabic Learners' Production of Regular English Past Tense Verbs. *International Journal of Linguistics*. 13 (6), 76-94.

Richards, J. C. (1971). A non-contrastive approach to Error Analysis. *English Language Teaching Journal*. 25, 204-219.

Richards, J. C. (1974). *Error Analysis: Perspectives on Second Language Acquisition*. London:

Sharmini, S., Tee, K., Singaram, N., & Jusoff, K. (2009). The Second Language Acquisition of Past Tense Marker in English by L1 Speakers of Chinese. *Canadian Social Science*. 5 (3), 133-140.

Sriphrom, S., & Ratitamkul, T. (2014). Lexical Aspect and the Use of Simple Past Tense by Thai Learners of English. *Manusya: Journal of Humanities*. 17 (1), 64-77.

ความสามารถด้านทักษะดิจิทัลของกำนันกรณีศึกษา : อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

The Digital Skills Abilities of the Village Headmen: A Case Study in Somdet District, Kalasin Province

ภราดร ไชยศรี และ ศิวัช ศรีโภคางกุล
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Paradorn Chaiyasri and Siwach Sripokangkul
Khon Kaen University, Thailand
Corresponding Author E-mail: Paradornc@kkumail.com

****

บทคัดย่อ

ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีพลิกผันอย่างรวดเร็วมหาศาลเฉกเช่นปัจจุบัน ความสามารถด้านทักษะทางดิจิทัลของประชาชนจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่งยวด งานวิจัยนี้จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพปัจจุบันด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) ปัญหาและอุปสรรคด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ และ 3) แนวทางในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยคือ กำนันจำนวน 8 คน ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพ รวบรวมข้อมูล ศึกษาเอกสาร แนวคิด และทฤษฎี ดำเนินการสร้างแบบสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง นำมาสรุปและวิเคราะห์ปัญหา อุปสรรค และแนวทางการแก้ไขด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

ผลวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ กำนันส่วนมากสามารถใช้งานได้ และมีกำนันบางคนยังขาดทักษะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ปัญหาด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่รวดเร็วและเสถียรมากพอ ทำให้การใช้งานในระบบดิจิทัลไม่เต็มศักยภาพ ควรมีการสร้างทัศนคติที่ดีในการพัฒนาตนเองของบุคลากรให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน 2) ปัญหาและอุปสรรคด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า กำนันหลายคนยังขาดทักษะ เนื่องจากไม่เคยได้รับการเรียนรู้ ฝึกฝนและไม่ได้นำไปใช้งาน 3) แนวทางในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรมีการสร้างทัศนคติที่ดีในการพัฒนาตนเองให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงาน จนทำเกิดการยอมรับและปรับตัวเพื่อใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ

คำสำคัญ: ปัญหาอุปสรรค; ทักษะดิจิทัล; กำนัน

วันที่รับบทความ : 12 กุมภาพันธ์ 2567; วันแก้ไขบทความ 28 กุมภาพันธ์ 2567; วันตอบรับบทความ : 1 มีนาคม 2567
Received: February 12, 2024; Revised: February 28, 2024; Accepted: March 1, 2024

Abstract

The world today has changed to disruptive technology much rapidly and enormously. People's digital skills abilities are therefore very crucial. This research aims to study the following aspects: 1) the current state of digital skills among village headmen in Somdet District, Kalasin Province; 2) problems and obstacles hindering the digital skills development of village headmen in Somdet District, Kalasin Province; and 3) guidelines for enhancing the digital skills of village headmen in Somdet District, Kalasin Province. This qualitative research gathers data through document analysis, conceptual exploration, and semi-structured interviews. The research employs purposive sampling, with a sample size of 8 individuals. Data analysis focuses on summarizing and identifying issues, obstacles, and potential solutions related to digital skill development among village headmen in Somdet District, Kalasin Province.

The research findings indicate: 1) the majority of village headmen in Somdet District possess some level of digital proficiency, although some lack digital technology skills. Challenges with internet connectivity, characterized by slow and unstable signals, impede the full utilization of digital systems. Moreover, fostering a positive attitude towards self-improvement is essential to cultivate enthusiasm for learning and utilizing digital technology in their duties. 2) Identified problems and obstacles concerning digital skills among village headmen in Somdet District, Kalasin Province include inadequate training and limited opportunities for practical application. 3) Guidelines for enhancing the digital skills of village headmen in Somdet District, Kalasin Province emphasize the importance of cultivating a good attitude towards self-development, fostering enthusiasm for digital technology adoption, and facilitating effective adaptation to new technologies.

Keywords: Problems and Obstacles; Digital skills; Village headmen

บทนำ

กระทรวงมหาดไทยมีภารกิจในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้กับประชาชน รวมถึงการรักษาความเรียบร้อยของประชาชน มีการอำนวยความสะดวก สร้างความเป็นธรรมของสังคม และการส่งเสริมพัฒนาการเมืองการปกครองและอื่นๆ อำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยในการปฏิบัติงานตามภารกิจดังกล่าว กระทรวงมหาดไทยได้นำเทคโนโลยีสาระสนเทศและการสื่อสารเข้ามาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการ โดยเริ่มจากการให้บริการสื่อสารกับหน่วยงานในสังกัดกระทรวงมหาดไทยและสังกัดอื่น ๆ ทั้งนี้ได้มีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่องตามนโยบายและเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลง จนกระทั่งในปัจจุบันเทคโนโลยีได้พัฒนาและมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตประจำวันของประชาชนตลอดจนการดำเนินงานของภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคประชาสังคมทุกๆองค์กร (แผนปฏิบัติการดิจิทัลกระทรวงมหาดไทย (พ.ศ.2563 – 2565), 2563 : 1)

ในการปฏิบัติงานของกำนันนั้นมีความหลากหลายมากขึ้นเนื่องจากการพัฒนาของสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปได้และปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของกำนันการให้ความสำคัญของภาครัฐหรือส่วนกลางการสั่งการหรือการมอบหมายนโยบายต่างๆ ผู้นำชุมชนหรือกำนันในพื้นที่ทำหน้าที่สนองนโยบาย เพื่อทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน และในยุคปัจจุบันมีเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทสำคัญอย่างมาก ในการทำงานตั้งแต่ในส่วนของภาคเอกชนจนถึงภาครัฐที่นำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการทำงานหรืองานบริการภาครัฐแม้กระทั่งนโยบายสำคัญโดยกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย ในฐานะต้นสังกัดของตำแหน่งกำนัน ได้มีความพยายามนำเทคโนโลยีมาปรับใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริการ ในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชน นอกจากงานด้านการให้บริการประชาชน ในการปฏิบัติงานภายในสำนักงานก็มีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้ เช่น แอพพลิเคชั่น LINE ,DOPA Plus เป็นต้น จึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ที่กำนันซึ่งผู้ใหญ่บ้านเลือกเลือกให้เป็นนายตำบล ในฐานะผู้สนองนโยบายจากภาครัฐส่วนกลาง สังกัดกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทย โดยมีนายอำเภอเป็นผู้กำกับดูแล จะต้องทำงานภายใต้การเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยี (อนุชิต พลูแพ, 2563 : 2-3)

ด้วยอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ประชาชนส่วนใหญ่ จำนวน 8,135 ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 62.07 ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด (แผนพัฒนาอำเภอ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570) อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์, 2565 : 20) มีอาชีพเกษตรกร-ทำนา ไม่มีความคุ้นชินกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งเป็นช่องทางในการเข้าถึงสวัสดิการภาครัฐและเป็นภาวะบังคับที่รัฐบาลให้ประชาชนทุกคนจำเป็นต้องใช้งานได้ เพื่อรับสิทธิสวัสดิการที่ประชาชนพึงได้ประกอบกับมีบางพื้นที่ที่อยู่ห่างไกล ประชาชนไม่สะดวกในการคมนาคมเข้ามารับคำแนะนำจากหน่วยงานภาครัฐที่รับผิดชอบ เทคโนโลยีจึงมีส่วนสำคัญที่กำนันในแต่ละตำบลจะต้องเรียนรู้และปรับใช้เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ประชาชนเข้าถึงได้ ดังนั้นกำนันจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความสามารถและเข้าใจในด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อช่วยเหลือแนะนำประชาชนให้สามารถเข้าถึงบริการภาครัฐได้อย่างทั่วถึง จากปัญหาดังกล่าวจึงศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์
3. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

ระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่องนี้ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ประกอบการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูล 8 คน มีวิธีการดำเนินดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมาย

กำนันจากทั้ง 8 ตำบล ของอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยทั้ง 8 ตำบล ดังนี้ 1.ตำบลสมเด็จ 2. ตำบลศรีสมเด็จ 3.ตำบลหมูม่น 4.ตำบลหนองแวง 5.ตำบลลำห้วยหลัว 6.ตำบลผาเสวย 7.ตำบลมหาไชย และ 8. ตำบลแซงบาดาล

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

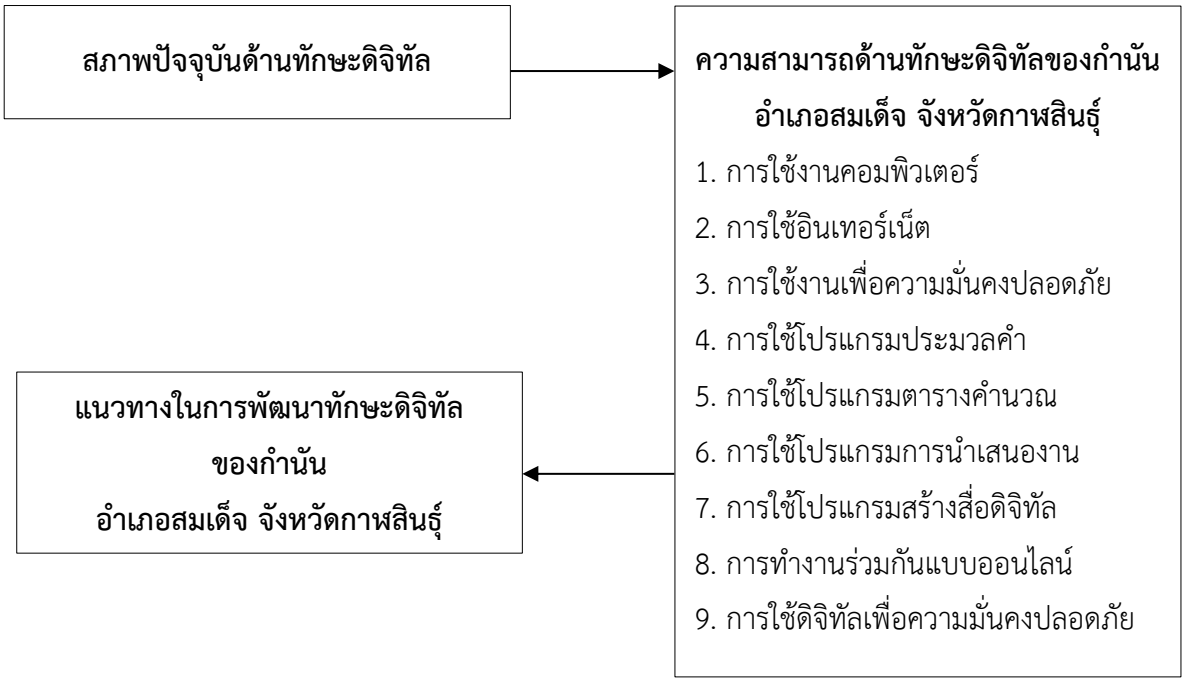
2.1 แบบสัมภาษณ์ คือ การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview) เพื่อสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางในการพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

2.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ ศึกษาเอกสาร แนวคิด หลักการ และทฤษฎี กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือในการวิจัย ดำเนินการสร้างและปรับปรุงแบบสัมภาษณ์ และดำเนินการสัมภาษณ์

2.3 การวิเคราะห์ผลการวิจัย ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง นำมาถอดเทปและแยกประเด็นคำถาม เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนตามวัตถุประสงค์แล้ว จึงนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) นำเสนอเนื้อหาในรูปแบบการพรรณนา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ความสามารถด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน : กรณีศึกษา อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้สร้างกรอบวิจัยจากการศึกษาทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นทักษะด้านดิจิทัลพื้นฐานที่จะเป็นตัวช่วยสำคัญ สำหรับข้าราชการในการปฏิบัติงาน การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น ซึ่งประกอบด้วย 9 หลัก ได้แก่ 1.การใช้งานคอมพิวเตอร์ 2.การใช้อินเทอร์เน็ต 3.การใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย 4.การใช้โปรแกรมประมวลคำ 5.การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ 6.การใช้โปรแกรมการนำเสนองาน 7.การใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล 8.การทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ 9.การใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย สำนักงาน ก.พ. (2566 : ออนไลน์)

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง ความสามารถด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน : กรณีศึกษา อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก ปรากฏผลการวิจัยดังต่อไปนี้

1. สภาพปัจจุบันด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ จากการสัมภาษณ์กำนันทั้ง 8 ตำบลพบว่า กำนันหลายท่านมีความรู้พื้นฐานด้านทักษะดิจิทัล เช่น แอฟพลิเคชั่น LINE, Facebook รวมถึงทักษะการใช้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน เช่น Microsoft word ใช้ในการพิมพ์เอกสารต่างๆทางราชการ ซึ่งกำนันหลายๆท่านสามารถใช้งานได้และยังมีกำนันบางท่านยังขาดทักษะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ปัญหาด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่รวดเร็วและเสถียรมากพอ ทำให้การใช้งานในระบบดิจิทัลไม่เต็มศักยภาพ ในปัจจุบันภาครัฐมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการทำงานในหลายกระทรวง การรับนโยบายจากภาครัฐสู่การปฏิบัติ ภาครัฐมีการให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลประกอบการปฏิบัติงานต่างๆ เช่น โปรแกรมเกษตร ซึ่งใช้เพื่อดำเนินการจัดทำข้อมูลด้านการเกษตร การลงทะเบียนและสำรวจการปลูกพืชของเกษตรกรรวมถึงการปักหมุดพิกัด GPS เพื่อระบุตำแหน่งแปลงเกษตรของชาวบ้าน โปรแกรมของกระทรวงสาธารณสุข เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับสุขภาพร่วมกับทาง อสม. บัตรสวัสดิการของรัฐ และ Thai QM เป็นต้น รวมถึง ยังมีกำนันบางท่านที่ไม่ยอมเปิดใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้การทำงานเกิดความล่าช้าและไม่เป็นไปตามที่กำหนด

*“ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีหรือแอปพลิเคชั่นมากมายที่ทำให้การทำงานง่ายมากขึ้น เช่น ดิจิทัล เช่น แอปพลิเคชั่น **LINE, Facebook** เป็นต้น”*

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 11 กันยายน 2565)

“ในการปฏิบัติงานไม่มีคำว่ายากเกินไป ต้องมีการปรับตัวและเปลี่ยนแปลงได้ไปตามยุคสมัย”

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 14 กันยายน 2565)

“เทคโนโลยีเป็นเรื่องกว้าง เป็นผู้นำต้องรู้จักพัฒนาตนเองและเรียนรู้ตลอดเวลา อาจจะศึกษาด้วยตนเอง หรือจากผู้รู้ ทำให้เราได้นำประโยชน์ที่ได้ไปพัฒนาการทำงานต่อไป”

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าว (สัมภาษณ์, 15 กันยายน 2565)

2. ปัญหาและอุปสรรคด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

จากการสัมภาษณ์กำนันทั้ง 8 ตำบลพบว่า ความสามารถด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์จากการศึกษาทักษะความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) ทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นทักษะด้านดิจิทัลพื้นฐานที่จะเป็นตัวช่วยสำคัญสำหรับข้าราชการในการปฏิบัติงาน การสื่อสาร และการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น ซึ่งประกอบด้วย 9 หลัก ดังนี้

2.1 ด้านการใช้งานคอมพิวเตอร์ กำนันหลายท่านสามารถใช้งานคอมพิวเตอร์ในระดับพื้นฐานได้ เช่น การทดสอบสอบเกี่ยวกับการใช้งานฮาร์ดแวร์ งานระบบปฏิบัติการ การจัดการข้อมูล การสำรองข้อมูล การใช้งานอุปกรณ์เคลื่อนที่ แต่อาจจะยังไม่ชำนาญเนื่องจากไม่ได้ใช้งานเป็นประจำ

“ในการใช้งานคอมพิวเตอร์ เนื่องจากเนื้องานไม่ค่อยได้ใช้ บางคนก็มีคอมพิวเตอร์บางคนก็ไม่มี จึงไม่ค่อยได้ฝึกฝน หากมีความจำเป็นต้องใช้ก็ให้ลูกหลานมาช่วยสอน”

กำนันท่านหนึ่งกล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 16 กันยายน 2565)

2.2 ด้านการใช้อินเทอร์เน็ต ในปัจจุบันมีความจำเป็นในชีวิตประจำวันและการปฏิบัติงานเป็นอย่างมาก เช่น การใช้งานเว็บบราวเซอร์สืบค้นข้อมูล การใช้งานไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ การใช้งานปฏิทิน การใช้งานสื่อสังคม การใช้งานโปรแกรมการสื่อสาร การใช้ธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์รัฐบาลหรือกระทรวงมหาดไทยควรมีการส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของกำนันให้มีทักษะด้านดิจิทัลที่เหมาะสมในการดำเนินบทบาทและพฤติกรรมที่คาดหวัง ในบริบทของการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับทิศทางและการปรับเปลี่ยน เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานและการให้บริการภาครัฐ รวมถึงการจัดเตรียมโครงสร้างพื้นฐานด้านดิจิทัลเพื่อการขับเคลื่อนการทำงานให้รวดเร็วและตอบสนองนโยบายอย่างทันท่วงที ใน

การบำบัดทุกข์ บำรุงสุขประชาชน ซึ่งนอกจากการพัฒนาในด้านทักษะดิจิทัลแล้ว ควรจะสนับสนุนในเรื่องสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง หรืออุปกรณ์ที่ทันสมัยเพื่อการทำงานที่สะดวกรวดเร็วมากขึ้น

“เนื่องจากงานของเราเป็นงานที่ไม่ได้อยู่กับที่ เป็นงานเชิงพื้นที่ การประสานงานมีความจำเป็นต้องทันท่วงที ด้วยสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่ครอบคลุม ทำให้การทำงานล่าช้า และชาวบ้านอาจเสียผลประโยชน์ในหลายๆด้านได้”

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 17 กันยายน 2565)

“ปัจจุบันภาครัฐมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการทำงานในหลายกระทรวง ซึ่งการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในระบบดิจิทัล สัญญาณอินเทอร์เน็ตจึงเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง อยากให้ภาครัฐเข้ามาสนับสนุนในส่วนนี้ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการทำงาน ”

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 19 กันยายน 2565)

2.3 ด้านการใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย ในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลนั้นต้องรู้จักการใช้งานให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย เช่น การใช้บัญชีรายชื่อส่วนบุคคล การป้องกันภัยคุกคาม การป้องกันมัลแวร์ การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย การใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้อง โดยจากการสัมภาษณ์กำนันทั้ง 8 ตำบล ยังขาดความเข้าใจและมองข้ามในเรื่องนี้

“บางโปรแกรมหรือแอปพลิเคชั่น มีความยุ่งยากในการเข้าใช้งาน เช่น การเข้าถึงข้อมูลส่วนตัวเชิงลึก ทำให้ไม่มั่นใจในการเข้าใช้งาน เนื่องจากปัจจุบันมีมิจฉาชีพในระบบอินเทอร์เน็ตค่อนข้างมาก”

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 18 กันยายน 2565)

2.4 ด้านการใช้โปรแกรมประมวลคำ ในการใช้งานคอมพิวเตอร์ของกำนันนั้น จะเป็นการใช้งานในโปรแกรมเอกสาร เช่น การทำหนังสือราชการต่างๆในโปรแกรม Microsoft Word โดยการจัดการงานเอกสาร การจัดรูปแบบข้อความ การจัดการกับย่อหน้าในเอกสาร การแทรกวัตถุลงบนงานเอกสาร การจัดรูปแบบเอกสาร การพิมพ์เอกสาร รวมทั้งการตรวจทานงานเอกสาร ซึ่งทักษะต่างๆเหล่านี้ กำนันหลายท่านสามารถทำได้และยังมีอีกหลายท่านที่ขาดทักษะในด้านนี้อยู่ เนื่องจากไม่ได้ใช้งานประจำจึงทำให้ไม่ได้พัฒนาทักษะด้านการใช้โปรแกรม

“การใช้โปรแกรมพิมพ์หนังสือราชการถือว่ามีความสำคัญในการทำงาน แต่ด้วยไม่ได้ใช้งานเป็นประจำ อาจจะทำให้ลืมไปบ้าง จึงให้ลูกหลานช่วยสอน ใช้งานได้แต่ไม่ชำนาญ”

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 18 กันยายน 2565)

2.5 ด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ โปรแกรม Microsoft Excel การใช้งานโปรแกรมตารางคำนวณ การจัดการตารางคำนวณ การปรับแต่งข้อมูลในแผ่นงาน การจัดรูปแบบข้อมูลในแผ่นงาน การพิมพ์แผ่นงาน การใช้สูตรฟังก์ชันเพื่อการคำนวณ การแทรกวัตถุลงบนแผ่นงาน การป้องกันแผ่นงาน จากการสัมภาษณ์กำนันทั้ง 8 ตำบล หลายท่านไม่รู้จักโปรแกรม Microsoft Excel และหลายท่านยังขาดทักษะในการใช้โปรแกรม Microsoft Excel เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่ไม่ได้ใช้งานและมีรายละเอียดค่อนข้างมากและซับซ้อน ทำให้ขาดทักษะด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ

“Microsoft Excel เป็นโปรแกรมที่ใช้งานยากและไม่ค่อยได้ใช้ ถ้าจะคำนวณก็จะใช้เครื่องคิดเลขสะดวกกว่า”

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 22 กันยายน 2565)

2.6 ด้านการใช้โปรแกรมการนำเสนองาน เช่น โปรแกรม Microsoft PowerPoint การใช้งานโปรแกรมงานนำเสนอ การจัดการงานนำเสนอ การใช้งานข้อความบนสไลด์ การแทรกวัตถุลงบนงานนำเสนอ การกำหนดการเคลื่อนไหว การตั้งค่างานนำเสนอ เป็นต้น โปรแกรม Microsoft PowerPoint เป็นโปรแกรมที่ใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ ซึ่งในการปฏิบัติงานกำนันหลายท่านไม่ได้นำทักษะในด้านนี้มาใช้จึงไม่ได้มีการฝึกฝนหรือพัฒนาในการใช้โปรแกรมการนำเสนองาน

“Microsoft PowerPoint เคยเห็นเวลาไปอบรมงานต่างๆแต่ไม่เคยใช้ เนื่องจากการทำงานกับชาวบ้านหรือหน่วยงานต่างๆส่วนมากเน้นการพูดคุยและใช้เอกสาร ไม่ได้นำเสนอในรูปแบบโปรแกรม”

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 22 กันยายน 2565)

2.7 ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล การใช้โปรแกรมสร้างเว็บ การใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการทำงาน การใช้โปรแกรมตกแต่งภาพ การใช้โปรแกรมจับการทำงานของหน้าจอ การใช้โปรแกรมตัดต่อสื่อภาพเคลื่อนไหว ถือว่าเป็นโปรแกรมขั้นสูงในการใช้งานด้านเทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งจากการสัมภาษณ์กำนันทั้ง 8 ท่าน ยังขาดทักษะด้านนี้ เนื่องจากไม่เคยได้รับการเรียนรู้ ฝึกฝนและไม่ได้นำไปใช้ จึงไม่ได้ให้ความสนใจการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล

“การสร้างสื่อส่วนมากใช้การถ่ายภาพและวิดีโอในการรายงานลงแอฟพลิเคชั่น LINE ไม่ได้มีการตัดต่อหรือสร้างเว็บใดๆเนื่องจากมีความยุ่งยากและใช้เวลาเพราะการทำงานแต่ละครั้งต้องรวดเร็วทันท่วงที”

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2565)

2.8 ด้านการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ การทดสอบการใช้งานพื้นที่ทำงานแบบออนไลน์ การกำหนดพื้นที่แบ่งปันข้อมูลออนไลน์ การใช้โปรแกรมแบ่งปันหน้าจอ การใช้โปรแกรมการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ ในการประสานงานหรือประชุมต่างๆของกำนันทั้ง 8 ตำบล ส่วนใหญ่จะประชุมแบบออนไซต์หรือถ้าเป็นทางออนไลน์จะใช้การวิดีโอคอล หรือโทรประสานงานเพื่อความสะดวก

“การใช้โปรแกรมการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ เคยเข้าร่วมประชุม แต่ไม่ได้จัดเตรียมอุปกรณ์ด้วยตนเอง ทางอำเภอจะเป็นผู้จัดเตรียมให้ ในการทำงานจะเน้นการโทรประสานงานมากกว่าเพื่อความสะดวกรวดเร็ว”

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 25 กันยายน 2565)

2.9 ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย กำนันหลายท่านยังขาดความเข้าใจในการป้องกันภัยคุกคามด้านความมั่นคงปลอดภัย การปฏิบัติตามหลักเพื่อรักษาความปลอดภัย การปฏิบัติตามหลักการใช้เว็บบราวเซอร์อย่างปลอดภัย การกำหนดรูปแบบพิสูจน์ตัวตน ซึ่งในการใช้แอฟพลิเคชั่นต่างๆในปัจจุบันมีการรหัสผ่านเป็นส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญในการรักษาความปลอดภัยของบัญชีผู้ใช้งานหรือในระบบที่ต้องการความปลอดภัย ซึ่งปัจจุบันรหัสผ่านถือเป็นสิ่งที่ใช้สำหรับยืนยันความถูกต้องของตัวบุคคลนั้นๆ การใช้งานรหัสผ่านจึงช่วยป้องกันความปลอดภัย การเข้าถึงข้อมูลโดยมิชอบนั้นได้ หากผู้ใช้งานไม่ให้ความสำคัญในการตั้งค่ารหัสผ่านก็จะทำให้ผู้ไม่หวังดีสามารถคาดเดารหัสผ่านและเข้าถึงข้อมูลได้อย่างง่ายดาย โดยการใช้รหัสผ่านในชีวิตประจำวัน เช่น LINE Facebook เป็นต้น

“รหัสผ่านที่ใช้ปัจจุบัน เช่น LINE Facebook ลูกหลานเป็นคนตั้งให้เพื่อความปลอดภัย และจำเพื่อใช้งาน มีบางครั้งที่ลืมรหัสผ่าน ก็ให้ลูกหลานแก้ไขให้โดยระบบจะส่งรหัสผ่านเบอร์โทรศัพท์และตั้งรหัสผ่านใหม่เพื่อความปลอดภัย”

กำนันท่านหนึ่งได้กล่าวไว้ (สัมภาษณ์, 22 กันยายน 2565)

3. แนวทางในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีดังนี้

3.1 ควรมีการสร้างทัศนคติที่ดีในการพัฒนาตนเองของบุคลากรให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานว่ามีข้อดี มีประโยชน์จนทำเกิดการยอมรับและปรับตัวเพื่อใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ และกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ เช่น การให้รางวัลในลักษณะใบประกาศนียบัตรผู้เป็นแบบอย่างของการพัฒนาทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เป็นต้น

3.2 รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้แรง ครอบคลุมและเพียงพอ เพื่อเป็นการสร้างระบบนิเวศในการทำงานที่เหมาะสมในการส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในบริบทการทำงาน สอดรับกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความคาดหวังของประชาชนได้

3.3 จัดให้มีการฝึกอบรมในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลโดยมีรูปแบบที่หลากหลาย เช่น การใช้งานคอมพิวเตอร์ การใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย การใช้โปรแกรมประมวลคำ การใช้โปรแกรมตารางคำนวณ การใช้โปรแกรมการนำเสนองาน การใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล การทำงานร่วมกันแบบออไลน์ การใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย มีการฝึกปฏิบัติงานจริงในโปรแกรมต่างๆ หรือสอนในระหว่างปฏิบัติงานจริง หรือการศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านดิจิทัลและนำมาปรับใช้กับงานให้เกิดประโยชน์

อภิปรายผลการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องปัญหาและอุปสรรคด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน : กรณีศึกษา อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและอุปสรรค แนวทางในการพัฒนาด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ผู้วิจัยสามารอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า บุคลากรบางท่านกำนันหลายๆท่านสามารถใช้งานได้และยังมีกำนันบางท่านยังขาดทักษะทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลปัญหาด้านสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ไม่รวดเร็วและเสถียรมากพอ ทำให้การใช้งานในระบบดิจิทัลไม่เต็มศักยภาพ ในปัจจุบันภาครัฐมีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการทำงานในหลายกระทรวง การรับนโยบายจากภาครัฐสู่การปฏิบัติ ภาครัฐมีการให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลประกอบการปฏิบัติงานต่างๆ จึงควรมีการสร้างทัศนคติที่ดีในการพัฒนาตนเองของบุคลากรให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานว่ามีข้อดี มีประโยชน์จนทำเกิดการยอมรับและปรับตัวเพื่อใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ และกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ กำนันทั้ง 8 ตำบล พบว่า หลายท่านพยายามที่จะเรียนรู้และพร้อมที่จะเปิดรับกับการเปลี่ยนแปลงหรือเทคโนโลยีใหม่ๆโดยการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสอบถามจากผู้รู้ หรือการลองผิดลองถูกเพื่อให้การทำงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ปัญหาและอุปสรรคด้านทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

2.1 ด้านการใช้งานคอมพิวเตอร์ กำนันบางท่านยังขาดความกระตือรือร้นที่อยากจะเรียนรู้ในทักษะคอมพิวเตอร์เนื่องจากภารกิจงานได้ใช้คอมพิวเตอร์ค่อนข้างน้อย และหลายท่านยังขาดอุปกรณ์หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยได้ศึกษา Technology Acceptance Model :TAM เป็นแบบจำลองการยอมรับนวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งทฤษฎีนี้เป็นทฤษฎีที่ให้ความสำคัญกับทางจิตวิทยาเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นที่ยอมรับ

และมีชื่อเสียงในด้านการยอมรับเทคโนโลยี กล่าวคือ การมีทัศนคติที่มีต่อการใช้งาน การรับรู้ถึงระบบที่ง่ายต่อการใช้งาน การรับรู้ถึงผลประโยชน์ ความตั้งใจแสดงพฤติกรรมในการใช้งาน เป็นต้น

2.2 ด้านการใช้อินเทอร์เน็ต ในหลายพื้นที่สัญญาณอินเทอร์เน็ตยังเข้าไม่ถึงหรือสัญญาณอินเทอร์เน็ตความเร็วต่ำ ทำให้การทำงานไม่เสถียรและเป็นปัจจุบันระบบอินเทอร์เน็ตนั้นทำให้เกิดความต้องการองค์กรของภาครัฐมีความจำเป็นใช้บริการที่ความเร็วสูงมาก ซึ่งเห็นได้จากข่าวของการใช้บริการ ระบบอินเทอร์เน็ตบน บริการ E-Service ของรัฐบาล แสดงให้เห็นว่าความต้องการใช้บริการ ระบบอินเทอร์เน็ตนั้นมีสูงมาก และมีการใช้งานแบบขยายไปสู่ส่วนภูมิภาค สอดคล้องกับ ณกฤช เศวตนันทน์ (2565 : ออนไลน์) อินเทอร์เน็ตถือเป็นปัจจัยพื้นฐานระดับต้นๆ หากมองในแง่ของชีวิตประจำวัน ยิ่งปัจจุบัน Social Network ต่างๆ เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ ไลน์ กำลังเป็นที่นิยมมากในยุคนี้ ประชาชนส่วนมากมีความต้องการที่จะใช้อินเทอร์เน็ตในระดับความเร็วสูงถึงสูงมาก แต่อย่างไรก็ตามจากการทดสอบคุณภาพของอินเทอร์เน็ตในประเทศไทยที่ผ่านมาพบว่าความเร็วอินเทอร์เน็ตล่าสุดยังไม่ค่อยเป็นที่น่าพึงพอใจนัก อย่างไรก็ดีปัญหาอินเทอร์เน็ตล่าช้านั้นไม่ได้เกิดจากเทคโนโลยีหรือผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเพียงอย่างเดียว ผู้บริโภคหรือผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ตก็มีส่วนด้วยเช่นกันเนื่องจากเรามีคนใช้อินเทอร์เน็ตกันเป็นจำนวนมาก

2.3 ด้านการใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย ในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลนั้นต้องรู้จักการใช้งานให้เกิดความมั่นคงปลอดภัย เช่น การใช้บัญชีรายชื่อส่วนบุคคล การป้องกันภัยคุกคาม การป้องกันมัลแวร์ การใช้อินเทอร์เน็ตอย่างปลอดภัย การใช้งานอินเทอร์เน็ตอย่างถูกต้อง โดยจากการสัมภาษณ์กำนันทั้ง 8 ตำบล ยังขาดความเข้าใจและมองข้ามในเรื่องนี้ สอดคล้องกับ การปกป้องข้อมูล โดยมีเงื่อนไขว่าข้อมูลนั้นใครมีสิทธิ์ที่จะล่วงรู้ เข้าถึง ใช้งานได้ และการทำให้ข้อมูลสามารถเข้าถึงหรือเปิดเผยได้เฉพาะผู้ที่ได้รับอนุญาตเท่านั้น เช่น ข้อมูลอีเมล์ในเมลล์บ็อกซ์ของผู้ใช้ ผู้ที่มีสิทธิ์เข้าถึงเมลล์บ็อกซ์และเปิดอ่านจดหมายได้จะต้องเป็นเจ้าของเมลล์บ็อกซ์นั้นเพียงคนเดียวเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงและเปิดอ่านจดหมายได้ การอนุญาตให้เข้าใช้งานและลำดับสิทธิในการเข้าถึง (Authorization) หลังจากได้มีการพิสูจน์ตัวตนแล้ว ระบบจะทำการอนุญาตให้ผู้ใช้คนนั้นๆเข้าใช้งานตามสิทธิของผู้ใช้งานคนนั้นๆ ซึ่งการให้สิทธิ์สามารถแบ่งได้เป็นหลายระดับ เช่น ผู้ใช้ระดับสูง เช่น ผู้แลระบบ (Administrator) สามารถเปลี่ยนแปลง/แก้ไขข้อมูลได้ ทั้งหมด ผู้ใช้งานที่เป็นสมาชิกไปอาจจะแก้ไขข้อมูลได้บางส่วน หรือ ผู้ใช้ระดับ Guest สามารถอ่านข้อมูลได้อย่างเดียว เป็นต้น

2.4 ด้านการใช้โปรแกรมประมวลคำ กำนันหลายท่านสามารถทำได้และยังมีอีกหลายท่านที่ขาดทักษะในด้านนี้อยู่ เนื่องจากไม่ได้ใช้งานประจำจึงทำให้ไม่ได้พัฒนาทักษะด้านการใช้โปรแกรม ซึ่งถ้าได้รับการพัฒนาอาจจะช่วยให้การทำงานสะดวกมากขึ้น

2.5 ด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ กำนันทั้ง 8 ตำบลยังขาดทักษะการใช้โปรแกรม Microsoft Excel เนื่องจากเป็นโปรแกรมที่ไม่ได้ใช้งานและมีรายละเอียดค่อนข้างมากและซับซ้อนและไม่ตรงกับภารกิจงาน ทำให้ขาดทักษะด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ สอดคล้องกับ นิตยา สุริน (2562) ซึ่งได้

ศึกษา การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการเปลี่ยนสู่ยุคดิจิทัล : กรณีศึกษาสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาลสำนักงานศาลยุติธรรม ผลการวิจัยสรุปว่า ศักยภาพบุคลากรในการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานในสถานการณ์ปัจจุบัน คือ บุคลากรส่วนใหญ่มีทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในด้านการใช้คอมพิวเตอร์ ด้านการใช้โปรแกรมประมวลผลคำ ด้านการใช้โปรแกรมตารางคำนวณ และด้านการใช้งานอินเทอร์เน็ต ส่วนทักษะที่บุคลากรส่วนใหญ่ยังไม่มีความเข้าใจหรือมีความเข้าใจน้อยมาก คือทักษะด้านการใช้โปรแกรมนำเสนอ ด้านการใช้งานเพื่อความมั่นคงปลอดภัย ด้านการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ ด้านการใช้สื่อดิจิทัล และด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย

2.6 ด้านการใช้โปรแกรมการนำเสนองาน ไม่สอดคล้องกับภาระงานที่ได้รับ ส่งผลให้กำนันไม่มีเวลาในการพัฒนาตนเอง จากการศึกษาทฤษฎีของ Roger (2003) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรรมการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ไว้ว่า การยอมรับเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นทางจิตใจในบุคคลเริ่มจากการได้ยินเรื่องวิทยาการนั้น จนกระทั่งยอมรับไปใช้ในที่สุดกระบวนการนี้มีลักษณะคล้ายกับกระบวนการเรียนรู้ และการตัดสินใจ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอมิกา นัดกระโทก (2564) ได้ศึกษา การพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรในการปฏิบัติงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัลของสำนักงานอัยการภาค 3 ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรมีทัศนคติไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงทางด้านดิจิทัล ขาดแรงจูงใจ ขาดการส่งเสริมในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของตนเอง และไม่มีแนวทางในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ชัดเจน

2.7 ด้านการใช้โปรแกรมสร้างสื่อดิจิทัล รัฐบาลหรือกระทรวงมหาดไทย ควรมีการส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถของกำนันให้มีทักษะด้านดิจิทัลที่เหมาะสมในการดำเนินบทบาทและพฤติกรรมที่คาดหวัง ในบริบทของการปรับเปลี่ยนเป็นรัฐบาลดิจิทัล สอดคล้องกับ ณพล เติมกิจธนสาร (2564) กล่าวว่า เพื่อให้ภาครัฐปรับตัวให้เท่าทันและตอบสนองความคาดหวังของทุกภาคส่วน ในการก้าวไปสู่การเป็นประเทศไทย 4.0 โดยการปรับเปลี่ยนการทำงานจากแบบเดิม ๆ ที่คุ้นเคย คิดฝ่ายเดียว ทำฝ่ายเดียว มาทำงานแบบประสานความร่วมมือโดยไม่แบ่งแยกว่าเป็นหน้าที่ของใคร สร้างพันธมิตรการทำงานกับภาคส่วนต่าง ๆ เพื่อไปสู่เป้าหมายเดียวกันในรูปแบบประชารัฐสร้างสรรค์นวัตกรรมและนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อสร้างให้เกิดรัฐบาลแบบเปิดที่มีการสร้างคุณค่าร่วมกันระหว่างทุกภาคส่วน

2.8 ด้านการทำงานร่วมกันแบบออนไลน์ การใช้โปรแกรมการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ ในการประสานงานหรือประชุมต่างๆของกำนันทั้ง 8 ตำบล ส่วนใหญ่จะประชุมแบบออนไซต์หรือถ้าเป็นทางออนไลน์จะใช้การวิดิโอคอล หรือโทรประสานงานเพื่อความสะดวก ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Herkema (2003) กล่าวว่า นวัตกรรมเป็นสิ่งใหม่หรือพฤติกรรมแบบใหม่ในองค์กร ซึ่งการมีเทคโนโลยีใหม่หรือนวัตกรรมอาจจะช่วยให้องค์กรเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (2560) กล่าวว่า การปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลข้าราชการทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการสร้างและพัฒนารัฐบาลดิจิทัลโดยการพัฒนาตนเองให้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและนำเทคโนโลยีที่มีอยู่ใน

ปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งจะต้องร่วมสร้าง ระบบดิจิทัลในภาครัฐด้วยการร่วมออกแบบและพัฒนากลไกระบบงาน ระบบการบริการรูปแบบการดำเนินงานขององค์กร (Service and work process redesign) ให้เป็นระบบที่มีการเชื่อมโยงและบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐด้วยกันเองระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนและระหว่างภาครัฐกับประชาชน เพื่อการสร้างคุณค่าร่วมกันระหว่าง ทุกภาคส่วน (Co-creation) และเพื่อการพัฒนางานภาครัฐที่มีมูลค่าสูงขึ้น (High value jobs) ในการทำงานจะต้องรู้ เข้าใจและสามารถใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม ต้องติดตามทิศทางและแนวโน้มของเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง พร้อมรับและปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง พัฒนารูปแบบ วิธีคิด และวิธีการทำงานให้ สามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีอัจฉริยะ (Smart technology) ได้อย่างปลอดภัยและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติและประชาชน

2.9 ด้านการใช้ดิจิทัลเพื่อความมั่นคงปลอดภัย กำนันขาดความรู้ความเข้าใจและอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีของ Davis (1989) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมการยอมรับการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศไว้ว่าพฤติกรรมหรือการกระทำที่ได้รับอิทธิพลโดยตรงจากทัศนคติที่มีต่อการใช้งานระบบสารสนเทศ ได้รับอิทธิพลทางอ้อมต่อการรับรู้ว่าการใช้งานง่าย และการรับรู้ถึงประโยชน์ของระบบ ผู้ใช้จะแสดงพฤติกรรมการใช้ออกมาในรูปแบบใดก็ขึ้นอยู่กับทัศนคติที่มีต่อการใช้งานถ้าผู้ใช้มีทัศนคติเชิงบวกกับระบบสารสนเทศก็จะมีพฤติกรรมการยอมรับการใช้ระบบสารสนเทศด้วย Roger (2003) ได้ให้ความหมายของพฤติกรรรมการยอมรับเทคโนโลยีสารสนเทศ ไว้ว่า การยอมรับเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นทางจิตใจในบุคคลเริ่มจากการได้ยินเรื่องวิทยาการนั้น จนกระทั่งยอมรับไปใช้ในที่สุดกระบวนการนี้มีลักษณะคล้ายกับกระบวนการเรียนรู้ และการตัดสินใจ

3. แนวทางในการพัฒนาทักษะดิจิทัลของกำนัน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์

3.1 ควรมีการสร้างทัศนคติที่ดีในการพัฒนาตนเองของบุคลากรให้มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการปฏิบัติงานว่ามีข้อดี มีประโยชน์จนทำเกิดการยอมรับและปรับตัวเพื่อใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ และกระตุ้นให้เกิดแรงจูงใจ แรงจูงใจ คือพลังที่อยู่ภายในตัวของบุคคลที่คอยผลักดันให้คนมีพฤติกรรมบางอย่าง และยังเป็นสิ่งที่กำหนดทิศทางหรือเป้าหมายของพฤติกรรมนั้นด้วย กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ แรงจูงใจเป็น ความตั้งใจ ความต้องการจะทำบางสิ่ง หรือเหตุผลของการกระทำนั่นเองแรงจูงใจมีอิทธิพลต่อผลิตภาพของการทำงาน ซึ่งผลิตภาพของงานจะมีคุณภาพมากน้อยเท่าไหร่ ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งแรงจูงใจของพนักงานแต่ละคนก็ไม่เหมือนกัน ฉะนั้นแล้วบริษัทต้องเข้าใจว่าอะไรคือแรงจูงใจที่จะทำให้พนักงานคนนึงทำงานอย่างเต็มที่และมีประสิทธิภาพ เช่น การให้รางวัลในลักษณะใบประกาศนียบัตรผู้เป็นแบบอย่างของการพัฒนาทักษะความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีของ พาเทล และพาเทล (K. J. Patel & H. J. Patel, 2018) ได้กล่าวถึง การยอมรับเทคโนโลยีว่า เป็นการที่ผู้ใช้มีความเต็มใจที่

จะนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในกิจกรรมนั้น ๆ ซึ่งถูกกำหนดโดยเจตนาเชิงพฤติกรรมของผู้ใช้เทคโนโลยีเป็นต้น

3.2 รัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณด้านเทคโนโลยีดิจิทัลให้เพียงพอ เพราะอุปกรณ์ด้านดิจิทัลเหล่านี้ที่เพียงพอ เพื่อเป็นการสร้างระบบนิเวศในการทำงานที่เหมาะสมในการส่งเสริมให้บุคลากรภาครัฐเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพในบริบทการทำงาน สอดรับกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพและตอบสนองความคาดหวังของประชาชนได้ สอดคล้องกับ แผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิตอลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพ.ศ. 2561- 2580 บริบทของประเทศไทยในยุคดิจิตอลในแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิตอลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพ.ศ. 2561 ถึง 2580 ว่าประเทศไทยให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการนำเทคโนโลยีสาระสนเทศในการสื่อสารมาใช้เป็นเครื่องมือสนับสนุนการพัฒนาประเทศมาโดยตลอดโดยมุ่งเน้นให้ประเทศไทยมีโครงสร้างพื้นฐานด้านไอซีทีโดยเฉพาะอย่างยิ่งอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงกระจายอย่างทั่วถึงสวัสดิการบริการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานทั่วไป ประชาชนมีความรอบรู้เข้าถึงสามารถพัฒนาและใช้ประโยชน์จากสาระสนเทศได้อย่างรู้เท่าทัน

3.3 ควรจัดให้มีการฝึกอบรมในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลโดยมีรูปแบบที่หลากหลาย มีการฝึกปฏิบัติงานจริงในโปรแกรมต่างๆ หรือสอนในระหว่างปฏิบัติงานจริง หรือการศึกษาดูงานจากหน่วยงานอื่นๆ เพื่อเพิ่มพูนทักษะด้านดิจิทัลและนำมาปรับใช้กับงานให้เกิดประโยชน์ และนำความรู้ที่ได้จากการฝึกอบรม มาถ่ายทอดให้เพื่อนร่วมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของ Delahaye (2005 : 73-74) ที่เสนอรูปแบบการพัฒนาบุคลากรที่นิยมใช้ในปัจจุบัน เช่น จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ จัดอบรมแบบบรรยาย จัดอบรมเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ จัดอบรมกรณีศึกษา การฝึกงานในสถานการณ์จริง การสัมมนา เป็นต้น เมื่อครบปี จัดประเมินผลบุคลากรเป็นรายบุคคลพร้อมทั้งชี้ให้เห็นจุดแข็ง และข้อบกพร่องของบุคลากรเพื่อที่จะนำไปพัฒนาตัวเองให้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1. ควรมีการจัดโครงการฝึกอบรมจัดอบรมเพิ่มความรู้ให้กับกำนันเกี่ยวกับทักษะดิจิทัล พัฒนากำนันเพื่อให้ได้พัฒนาฝึกฝนและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

2. ควรมีการสำรวจความต้องการพัฒนาตนเองของกำนันเพื่อต้องการพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ และจัดโครงการอบรมให้ตรงกับความต้องการพัฒนาตนเองของกำนัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสมรรถนะของกำนัน ด้วยการทดลองปฏิบัติจริง

2. ควรมีการศึกษาความคาดหวังของประชาชน เพื่อนำไปพัฒนาบุคลากรให้มีศักยภาพและขีดความสามารถในการปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

ณกฤช เศวตนันทน์. (2565). ความเร็วอินเทอร์เน็ต. *ออนไลน์. สืบค้นเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2566*. แหล่งที่มา: http://lawyer-thailand.com/ความเร็วอินเทอร์เน็ต/

ณพล เติมกิจธนสาร.(2564). ความต้องการพัฒนาตนเองของผู้ใหญ่บ้านด้านข้าราชการ 4.0 อำเภอเมืองจังหวัดจันทบุรี. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2565.แหล่งที่มา: https://bit.ly/3JRr3dT.

นิตยา สุริน. (2562). *การพัฒนาศักยภาพบุคลากรในการเปลี่ยนสู่ยุคดิจิทัล : กรณีศึกษาสำนักงานเลขานุการคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดอำนาจหน้าที่ระหว่างศาล สำนักงานศาลยุติธรรม*. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง

แผนปฏิบัติการดิจิทัลกระทรวงมหาดไทย พ.ศ.2563 – 2565. (2563). การพัฒนาศักยภาพบุคลากรเพื่อสร้างสรรค์และประยุกต์ใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (Digital Competency andInno vation). *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2565.แหล่งที่มา ps://bit:htt.ly/40cm1hO.

แผนพัฒนาอำเภอ 5 ปี (พ.ศ.2566 – 2570). อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์.การประกอบอาชีพของประชากรภาพรวมอำเภอสมเด็จ. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2566. แหล่งที่มา: https://shorturl.asia/yr3tS.

แผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิตอลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมพ.ศ. 2561- 2580. (2562). กลไกลการขับเคลื่อน พรบ.พัฒนาดิจิตอลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.*ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา: https://bit.ly/3n3uJAD.

สำนักงาน ก.พ. (2560). สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน .*ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา: https://bit.ly/40gVMXk.

อนุชิต พลูแพ. (2563). ข้อเสนอเชิงนโยบายการพัฒนาความพร้อมและการปรับตัวของกำนันผู้ใหญ่บ้านในการใช้เทคโนโลยีในการปฏิบัติงานภาครัฐ (e-government) กรณีศึกษาอำเภอสนามชัยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566. แหล่งที่มา: https://bit.ly/3z9rGK1.

เอมิกา นัดกระโทก. (2564). *การพัฒนาทักษะดิจิทัลของบุคลากรในการปฏิบัติงานเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสู่องค์กรดิจิทัลของสำนักงานอัยการ ภาค 3.* การค้นคว้าอิสระหลักสูตรประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

แนวทางการเพิ่มรายได้ของโรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

The Approaches to Increase Sales of De Princess Hotel Udon Thani in Mueang District, Udon Thani Province

วรัญญา พันแสน และ อมรวรรณ รังกูล
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Waranya Phunsan and Amornwan Rangkoon
Khon Kaen University,Thailand
Corresponding Author, E-mail: waranya.phu@kkumail.com

****

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรม ในจังหวัดอุดรธานี และเสนอแนวทางการเพิ่มรายได้ของโรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผามผสาน วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบสะดวก โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนจังหวัดอุดรธานี จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีค่า IOC เท่ากับ 0.67-1.00 และค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัครวมเท่ากับ 0.98 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ และการวิเคราะห์การถดถอยพหุโลจิสติกส์ ร่วมกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไป การแข่งขันในอุตสาหกรรม จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม และความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรม ในจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ จำหน่ายสินค้าที่เป็นของฝากหรือโอทอป ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น สามารถติดต่อได้ทางสื่อสังคมออนไลน์ สามารถสำรองห้องพักทางออนไลน์ จัดโปรโมชั่นร่วมกับองค์กรอื่นๆ มีส่วนลดหรือสิทธิพิเศษจากการสำรองห้องพักทางออนไลน์ รีวิวจากผู้ที่เคยเข้าพัก ขั้นตอนการเช็กอินและเช็กเอาท์รวดเร็วและแม่นยำ มีเครื่องดื่มต้อนรับหรือผ้าเย็นจากโรงแรมเมื่อลูกค้ามาถึง มีระบบการคัดกรองและการป้องกันโรคก่อนเข้าใช้บริการ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว โรงแรมให้บริการที่ดีเกินคาด โรงแรมได้รับมาตรฐานการบริการ ซึ่งทำนายการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรม ได้ถูกต้องร้อยละ 77.75 และกำหนดโครงการเพื่อเพิ่มยอดขายโรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี จำนวน 7 โครงการ ดังนี้ 1) ขายสินค้าของฝาก และโอทอป ของดีเมืองอุดร 2) สายมู ชวนเที่ยว 3) การตลาดไร้รอยต่อ 4) รีวิว 5 ดาว 5) จองห้องพักล่วงหน้าในราคาพิเศษ 6) มอบประสบการณ์พิเศษให้กับสมาชิก และ 7) Sales Call

คำสำคัญ: ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด; โรงแรม; จังหวัดอุดรธานี

---

*วันที่รับบทความ : 29 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 21 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 23 กันยายน 2566
Received: August 29, 2023; Revised: September 21, 2023; Accepted: September 23, 2023

Abstract

The objectives of this study were to study the marketing mix factors affecting to selection of hotel service in Udon Thani, and to sugestion the approaches to increase revenue of De Princess Hotel Udon Thani in Mueang district, Udon Thani. This research is a mixed method research. The population were visitors to Udon Thani. The questionnaire was used as the tool to collect data from 400 respondents that used convenience sampling. The questionnaire had IOC between 0.67-1.00, and Cronbach's alpha at 0.98. The statistically were analyzed by percentage, and multiple logistic regression, along with an analysis of the general environment, the five competitive forces, SWOT, and TOWS matrix.

The results demonstrated that the important factors affecting the selection of hotel services in Udon Thani Province, including; selling products that are souvenirs or OTOP that are unique to the local area, contact via social media, make a reservation online, organize promotions in collaboration with other organizations, discounts or special privileges from online reservations, reviews from previous guests, The check-in and check-out process is quick and accurate, thr welcome drink or cold towel upon arrival, screening and disease prevention before entering the service, resolve problems efficiently and quickly, the hotel provides better service than expected, and the hotel receives service standards. The accuracy in prediction was 77.75%. Finally 7 projects to increase revenue of De Princess Udon Thani Hotel as follows: 1) Selling souvenirs and OTOP products, good products of Udon Thani, 2) Saimu Chuan Tiew, 3) Seamless marketing, 4) 5 star review, 5) Book a room in advance at a special price, 6) Provide a unique experience to members, and 7) Sales call.

Keywords: Marketing Mix Factors; Hotel; Udon Thani

บทนำ

ธุรกิจโรงแรมและที่พักเป็นธุรกิจประเภทหนึ่งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เกิดขึ้นจากการขยายตัวด้านการท่องเที่ยวที่ผู้เดินทางเกิดความต้องการในเรื่องของที่พักอาศัย อาหาร และบริการอื่น ๆ (อริสรา เสยานนท์, 2560: 3) โดยมีวัตถุประสงค์ของการดำเนินธุรกิจเพื่อให้บริการและอำนวยความสะดวกเกี่ยวกับที่พักอาศัยชั่วคราว อาหาร หรือบริการอื่น ๆ แก่ผู้ที่เข้ามาพัก (นิศศา ศิลปเสรฐ, 2560: 2) นอกจากนี้ยังมีการให้บริการเกี่ยวกับการจัดงานประชุม งานสัมมนา งานวิชาการ และรับจัดงานเลี้ยงต่าง ๆ เช่น งานแต่งงาน งานวันเกิด และงานเกษียณ เป็นต้น (มณฑกานติ ชุบชูวงศ์, 2562: 15) ธุรกิจโรงแรม ประกอบด้วย โรงแรม รีสอร์ต และเกสต์เฮ้าส์ เป็นภาคธุรกิจที่มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หมวดที่พักแรมและบริการด้านอาหาร (Accommodation and food service activities) ปี พ.ศ. 2563 มีมูลค่า 1.03 ล้านล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.1 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ โดยธุรกิจโรงแรมมีรายได้คิดเป็นสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 65 ของรายได้จากการท่องเที่ยวรวม (พุทธชาด ลุนคำ, 2564: ออนไลน์)

จังหวัดอุดรธานี เป็นจังหวัดหลักจังหวัดหนึ่งทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย นับเป็นเป็นศูนย์กลางอีกแห่งของภูมิภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และศูนย์กลางพื้นที่ลุ่มแม่น้ำโขง ทั้งในเรื่องเศรษฐกิจ การลงทุน การค้า การศึกษา และการบริการต่าง ๆ รวมทั้งเป็นศูนย์กลางของการคมนาคมขนส่งและโลจิสติกส์ เนื่องจากมีเส้นทางสายหลักที่เชื่อมโยงไปยังหลายจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ เช่น วัดป่าภูก้อน พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ บ้านเชียง อุทยานประวัติศาสตร์ภูพระบาท วัดป่าคำชะโนด ถ้ำนาคา จังหวัดบึงกาฬ เป็นต้น โดยจังหวัดอุดรธานี เป็นชุมทางคมนาคมขนส่งทางรถไฟ รถยนต์ และเครื่องบิน จากรายงานสถิติข้อมูลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา พบว่า ปี พ.ศ. 2565 จังหวัดอุดรธานี มีนักท่องเที่ยวเดินทางมาเยือนสูงถึง 3,160,929 คน และมีรายได้จากการท่องเที่ยว 6,053.18 ล้านบาท สรุปสถานการณ์การพักแรม จำนวนผู้เข้าพัก และรายได้จากผู้เข้าพักจังหวัดอุดรธานีในช่วงเดือนมกราคมถึงธันวาคม พ.ศ. 2565 จำนวน 1,236,008 คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบจากสถิติ ปี พ.ศ. 2564 แล้วพบว่าอัตราจำนวนผู้เข้าพักทั้งหมดในจังหวัดอุดรธานีเพิ่มขึ้น ร้อยละ 183.98 โดยมีรายได้จากการเข้าพักแรมในจังหวัดอุดรธานีของนักท่องเที่ยว 3,934.57 ล้านบาท ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับปี พ.ศ. 2564 แล้วมีรายได้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 185.90 (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566: ออนไลน์)

ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด เป็นเครื่องมือทางการตลาดภายในที่องค์กรธุรกิจสามารถควบคุมได้ โดยมุ่งเน้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของลูกค้าและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า รวมทั้งสามารถใช้ในการเพิ่มยอดขายและสร้างรายได้ให้กับธุรกิจต่าง ๆ ได้ การตลาดบริการ ประกอบด้วยเครื่องมือทางการตลาด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด พนักงาน กระบวนการให้บริการ ลักษณะทางกายภาพ ประสิทธิภาพและคุณภาพบริการ ซึ่งธุรกิจต่าง ๆ จะนำมาใช้เป็นตัวกระตุ้นทางการตลาด ในการสร้างความต้องการของผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อให้ตอบเสนองความต้องการของเป้าหมายทางการตลาด (พนิตสุภา ธรรมประมวล, 2563: 33-34)

โรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี (De Princess Hotel Udon Thani) ตั้งอยู่ที่ถนนนิตโย อำเภอเมืองอุดรธานี จังหวัดอุดรธานี เป็นโรงแรมที่เปิดให้บริการที่พักจำนวน 69 ห้อง พร้อมสระว่ายน้ำกลางแจ้ง ศูนย์ออกกำลังกาย และสวนหย่อม โรงแรมมีห้องพักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมถึงห้องอาหาร รูมเซอร์วิส และแผนกต้อนรับตลอด 24 ชม. ตลอดจนมีอินเทอร์เน็ตไร้สาย (WiFi) ฟรีทั่วบริเวณที่พัก โรงแรมมีการตกแต่งอย่างมีสไตล์ พร้อมจัดเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกและของใช้ภายในห้องพักโดยใช้แบบพรีเมี่ยมมาตรฐานสากล ของโรงแรมระดับ 4 ดาว มีการนำเสนอการบริการแบบที่เป็นเอกลักษณ์ เพื่อสร้างประสบการณ์พักผ่อนที่แปลกใหม่ (โรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี, 2566: 1) จากการแข่งขันกันอย่างรุนแรงของธุรกิจโรงแรมในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งมีโรงแรมให้บริการแก่นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนมากกว่า 200 แห่ง และสถานการณ์การระบาดโควิด-19 (Covid-19) ที่กระทบต่อการเดินทางท่องเที่ยวของประเทศไทยและการเลือกที่พักแรมของผู้บริโภค ส่งผลให้รายได้ของโรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานีไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

ดังนั้น จึงต้องการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรม ในจังหวัดอุดรธานี และหาแนวทางการเพิ่มรายได้ของโรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี เพื่อให้มีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 เมื่อเทียบกับข้อมูลปี พ.ศ. 2566 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรม ในจังหวัดอุดรธานี
2. เพื่อเสนอแนวทางการเพิ่มรายได้ของโรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนจังหวัดอุดรธานี ที่เข้าพักในที่พักแรมที่ตั้งอยู่ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งจากข้อมูลผู้เข้าพักจังหวัดอุดรธานีในช่วงเดือนมกราคมถึงเมษายน พ.ศ. 256 6 จำนวน 542,569 คน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2566: ออนไลน์)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนจังหวัดอุดรธานี ที่เข้าพักในที่พักแรมที่ตั้งอยู่ในจังหวัดอุดรธานี จึงใช้สูตรทราบจำนวนประชากรของทาโร่ ยามาเน่ (อัศวิน แสงพิกุล, 2562: 98) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 399.71 จึงเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 400 คน วิธีการสุ่มตัวอย่างเป็นแบบสะดวก (Convenience Sampling)

2. เครื่องมือการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยนั้น ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ แล้วนำมาประยุกต์เป็นข้อคำถามในการศึกษาครั้ง ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยแบบสอบถามมีลักษณะปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภคในการเลือกใช้บริการโรงแรม จำนวน 10 ข้อ **ตอนที่ 3** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นต่อปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดบริการในการตัดสินใจเลือกใช้บริการโรงแรม ประกอบด้วย ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านราคา ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านการส่งเสริมการตลาด ด้านพนักงาน ด้านกระบวนการให้บริการ ด้านลักษณะทางกายภาพ ด้านประสิทธิภาพและคุณภาพบริการ มีข้อคำถามจำนวน 59 ข้อ มีมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ระดับความคิดเห็นเป็น 5 ระดับได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด และ **ตอนที่ 4** การตัดสินใจใช้บริการห้องพักของโรงแรมในจังหวัดอุดรธานี

การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Tryout) จำนวน 30 ชุด พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัครวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.8 (Sekaran and Bougie, 2020 : 127) นั่นคือแบบสอบถามชุดนี้มีคุณภาพดี สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาได้

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ทำการแจกแบบสอบถาม ให้กับกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนจังหวัดอุดรธานี ที่เข้าพักในที่พักแรมที่ตั้งอยู่ในจังหวัดอุดรธานี ซึ่งผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามฉบับจริงหน้าโรงแรมในพื้นที่อำเภอเมืองจังหวัดอุดรธานี เพื่อให้กับกลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง จนครบจำนวน 250 คน และแบบสอบถามออนไลน์ 150 คน ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566 รวมเป็นระยะเวลา 2 เดือน 2) ทำตรวจความถูกต้อง และครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

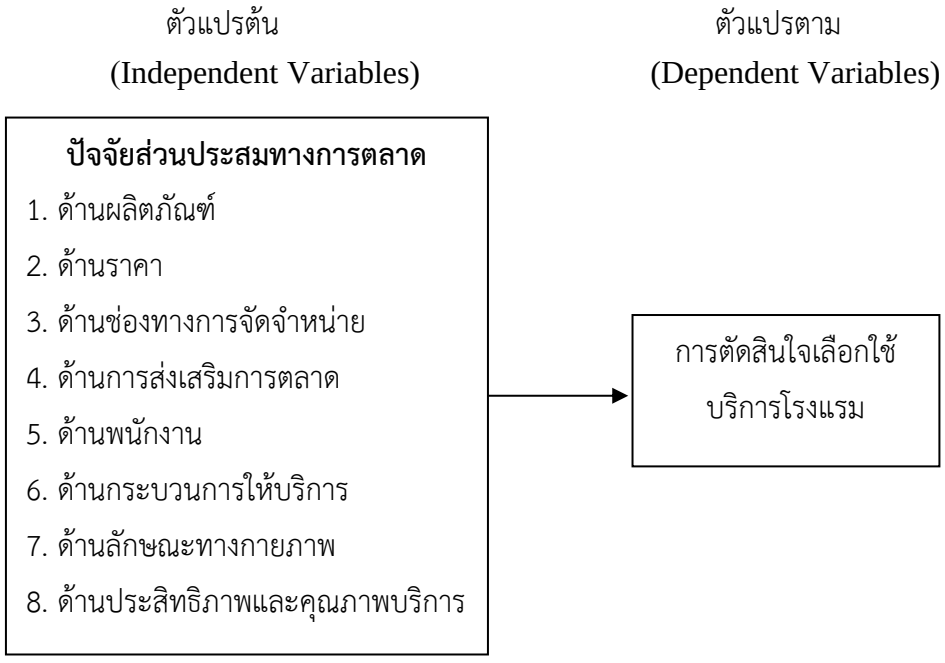
การศึกษาเชิงคุณภาพได้ทำการสัมภาษณ์ลูกค้าของ 3 โรงแรม โรงแรมละ 5 คน โดยใช้คำถามปลายเปิดให้ผู้ให้ข้อมูลตอบได้อย่างอิสระ ด้วยคำถาม ดังนี้ ท่านมีความต้องการและมีปัจจัยสำคัญในการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมแห่งนี้ (ราคาห้องพัก 1,200 บาทขึ้นไป)

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้สถิติ ดังนี้ ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์การถดถอยพหุโลจิสติกส์ โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) และมีการตรวจสอบคุณภาพของข้อมูลด้วยวิธีการตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) จากแหล่งข้อมูลที่เป็นผู้ให้ข้อมูลแตกต่างกัน ร่วมกับการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไป (PESTLE Analysis) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางการแข่งขันในอุตสาหกรรม (Five Forces Model Analysis) การวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix) มาทำการเสนอแนวทางการเพิ่มรายได้ของโรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี (De Princess Hotel Udon Thani) อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษานี้กำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยจากการประยุกต์แนวคิดและทฤษฎี ดังนี้ พนิตสุภา ธรรมประมวล (2563: 33-34) ได้เสนอว่า ปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด เป็นเครื่องมือทางการตลาดภายในที่องค์กรธุรกิจสามารถควบคุมได้ โดยมุ่งเน้นเพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของลูกค้าและสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า รวมทั้งสามารถใช้ในการเพิ่มยอดขายและสร้างรายได้ให้กับธุรกิจต่าง ๆ ได้ การตลาดบริการ ประกอบด้วย เครื่องมือทางการตลาด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ ราคา ช่องทางการจัดจำหน่าย การส่งเสริมการตลาด พนักงาน กระบวนการให้บริการ ลักษณะทางกายภาพ ประสิทธิภาพและคุณภาพบริการ ซึ่งธุรกิจต่าง ๆ จะนำมาใช้เป็นตัวกระตุ้นทางการตลาด ในการสร้างความต้องการของผลิตภัณฑ์และบริการ เพื่อให้ตอบเสนองความต้องการของเป้าหมายทางการตลาด และ Kotler and Keller (2016: 125-127) อธิบายว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะจากบรรดาทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่ ซึ่งทีขั้นตอนการตัดสินใจของผู้บริโภค 5 ขั้นตอน ได้แก่ การรับรู้ปัญหา การแสวงหาข้อมูล การประเมินผลทางเลือก การตัดสินใจซื้อ และพฤติกรรมหลังการซื้อ ผู้วิจัยจึงนำปัจจัยด้านส่วนประสมทางการตลาด และการตัดสินใจมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาพฤติกรรมการเลือกใช้บริการโรงแรมและปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกใช้บริการโรงแรมในจังหวัดอุดรธานี

ข้อมูลพฤติกรรมผู้บริโภคในการเลือกใช้บริการโรงแรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เข้าพักที่เซ็นทารา โฮเต็ล แอนด์ คอนเวนชั่น เซ็นเตอร์ อุดรธานี (ร้อยละ 25.25) วัตถุประสงค์ที่ดินทางมาจังหวัดอุดรธานี และเข้าใช้บริการโรงแรม คือ เพื่อการท่องเที่ยวและพักผ่อน (ร้อยละ 47.25) จำนวนครั้งที่เคยเข้าพักที่โรงแรมหรือที่พักในจังหวัดอุดรธานี 2-3 ครั้ง (ร้อยละ 28.25) และ 4-5 ครั้ง (ร้อยละ 22.25) จำนวนวันในการใช้บริการเข้าพักโรงแรม คือ 2-3 วัน (ร้อยละ 50.50) จำนวนคนในกลุ่มที่ใช้บริการ คือ 1-2 คน (ร้อยละ 68.00) สิ่งอำนวยความสะดวกและบริการที่เลือกในการเข้าพักโรงแรม ได้แก่ ที่จอดรถ (ร้อยละ 73.00) บริการอาหารเช้า (ร้อยละ 71.50) อินเทอร์เน็ต (ร้อยละ 60.75) ผู้ที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรม คือ ตนเอง (ร้อยละ 43.75) และส่วนใหญ่ใช้ช่องทางในการค้นหาข้อมูลที่พักหรือโรงแรม คือ เว็บไซต์ (ร้อยละ 61.75) และสื่อสังคมออนไลน์ (ร้อยละ 59.25)

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมที่มี ราคามากกว่า 1,200 บาท ในจังหวัดอุดรธานี ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดมีผลต่อการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมในจังหวัดอุดรธานี

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
1. ด้านผลิตภัณฑ์						
1.1 โรงแรมมีชื่อเสียงและเป็นที่รู้จัก	-.585	.383	2.330	1	.127	.557
1.2 มีห้องหลายขนาดและหลายแบบให้เลือก เช่น ห้องซูพีเรีย ห้องดีลักซ์ ห้องสวีท เป็นต้น	.014	.355	.002	1	.969	1.014
1.3 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในห้องพักครบครัน เช่น โทรทัศน์ ตู้เย็น เสื้อคลุม ไดร์เป่าผม เป็นต้น	-.752	.440	2.922	1	.087	.471
1.4 มีสิ่งอำนวยความสะดวกอื่นๆ ในโรงแรม เช่น ฟิตเนส สระว่ายน้ำ สปา คาเฟ่ และร้านอาหาร	.352	.396	.789	1	.375	1.422
1.5 มีห้องประชุม ห้องสัมมนา และห้องจัดเลี้ยง	.469	.312	2.263	1	.132	1.599
1.6 ระบบรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง	.078	.317	.060	1	.806	1.081

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
1.7 จำหน่ายสินค้าที่เป็นของฝากหรือสินค้าโอทอปที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น	.787	.384	4.194	1	.041*	2.196
ด้านราคา						
2.1 ราคาห้องพักมีให้เลือกหลายระดับราคา	-.290	.382	.576	1	.448	.748
2.2 ราคาห้องพักมีความเหมาะสมกับขนาดห้องพัก	-.150	.296	.258	1	.612	.860
2.3 มีการแจ้งราคาห้องพักที่ชัดเจน	-.553	.362	2.324	1	.127	.575
2.4 ราคาห้องพักมีความเหมาะสมกับสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องพัก	-.500	.418	1.427	1	.232	.607
2.5 ราคาอาหารและเครื่องดื่มมีความเหมาะสม	.448	.320	1.961	1	.161	1.564
2.6 ราคาของบริการอื่นๆ เช่น บริการซักรีด สปา นำเที่ยว รถรับส่ง เป็นต้น มีความเหมาะสม	.019	.398	.002	1	.961	1.020
2.7 โรงแรมรับบัตรเครดิตโดยไม่มีค่าใช้จ่ายเพิ่มเติม	.523	.372	1.975	1	.160	1.686
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย						
3.1 ที่ตั้งของโรงแรมสะดวกต่อการเดินทาง	.730	.382	3.645	1	.056	2.074
3.2 สามารถจองห้องพักผ่านเว็บไซต์ของโรงแรม	-.306	.334	.839	1	.360	.736
3.3 โรงแรมให้บริการจองห้องพักผ่านทางโทรศัพท์หรือโทรสาร	-.776	.425	3.340	1	.068	.460
3.4 สามารถจองห้องพักผ่านบริษัททัวร์หรือตัวแทนจำหน่าย	.335	.305	1.204	1	.273	1.398
3.5 สามารถเดินเข้าไปติดต่อกับโรงแรมได้โดยตรง	-.076	.404	.036	1	.850	.927
3.6 สามารถติดต่อได้ทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น	.659	.313	4.428	1	.035*	1.933
3.7 สามารถจองห้องพักผ่านผู้ให้บริการสำรองห้องพักทางออนไลน์ เช่น Agoda Traveloka Booking.com Hotels.com เป็นต้น	1.398	.402	12.107	1	.001*	4.048
3.8 ป้ายบอกทางไปโรงแรมมองเห็นชัดเจน	-.194	.358	.293	1	.588	.824

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
3.9 ช่องทางการติดต่อสะดวก รวดเร็ว และเข้าถึงง่าย	.816	.403	4.113	1	.043*	2.262
ด้านการส่งเสริมการตลาด						
4.1 การประชาสัมพันธ์ของโรงแรมในสื่อต่างๆ มีความน่าสนใจ โดดเด่น และดึงดูดใจ เช่น เว็บไซต์ เฟซบุ๊ก ติ๊กต็อก ยูทูป เป็นต้น	.250	.433	.334	1	.563	1.284
4.2 จัดโปรโมชั่นร่วมกับองค์กรอื่นๆ เช่น บริษัทบัตรเครดิต สายการบิน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น	.861	.365	5.562	1	.018*	2.365
4.3 มีส่วนลดผ่านการเป็นสมาชิกหรือสะสมคะแนนเพื่อรับรางวัล	.119	.349	.116	1	.734	.221
4.4 มีส่วนลดเมื่อเข้าพักวันธรรมดา (วันจันทร์-พฤหัส) ที่ไม่ใช่วันหยุด	-.163	.398	.167	1	.683	.850
4.5 มีส่วนลดพิเศษและราคาที่ต่ำกว่าในช่วงนอกฤดูกาลท่องเที่ยว (Low season)	.928	.389	5.688	1	.017*	1.126
4.6 มีราคาพิเศษสำหรับอาชีพเฉพาะ เช่น ข้าราชการ รัฐวิสาหกิจ บริษัททัวร์ เป็นต้น	.511	.412	13.482	1	.000*	1.822
4.7 มีส่วนลดหรือสิทธิพิเศษจากการจองห้องพักผ่านผู้ให้บริการสำรองห้องพักทางออนไลน์ เช่น Agoda Traveloka Booking.com Hotels.com เป็นต้น	.696	.359	3.299	1	.031*	2.528
4.8 รีวิวจากผู้ที่เคยเข้าพัก	.663	.305	4.727	1	.030*	1.515
4.9 มีโปรโมชั่นหลากหลายตลอดทั้งปี	-.259	.378	.472	1	.492	.771
ด้านพนักงาน						
5.1 มีพนักงานเพียงพอต่อการให้บริการลูกค้า	-.080	.347	.054	1	.817	.923
5.2 พนักงานแต่งกายสะอาดเรียบร้อย	-.575	.424	1.837	1	.175	.563
5.3 พนักงานมีกิริยามารยาทและบุคลิกภาพที่ดี	-.244	.411	.351	1	.553	.784
5.4 พนักงานมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดี	.020	.338	.004	1	.953	1.020

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
5.5 พนักงานมีความเป็นกันเอง และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้ม แจ่มใส	.073	.449	.027	1	.870	1.076
5.6 พนักงานเต็มใจบริการและเอาใจใส่ดูแลลูกค้าเป็นอย่างดี	.691	.472	2.141	1	.143	1.995
5.7 พนักงานสามารถสื่อสารภาษาต่างประเทศได้	-.479	.466	1.055	1	.304	.619
5.8 พนักงานสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้ลูกค้า	-.094	.448	.044	1	.834	.911
ด้านกระบวนการ						
6.1 กล่าวทักทายและขอบคุณลูกค้า	.894	.442	4.086	1	.043*	2.446
6.2 ห้องพักเรียบร้อยพร้อมอยู่ก่อนผู้เข้าพักเช็กอิน	-.269	.372	.523	1	.470	.764
6.3 ขั้นตอนการเช็กอินและเช็กเอาท์รวดเร็วและแม่นยำ	.966	.472	4.192	1	.041*	2.627
6.4 มีเครื่องดื่มต้อนรับหรือผ้าเย็นจากโรงแรมเมื่อลูกค้ามาถึง	.823	.352	5.463	1	.019*	2.278
6.5 การชำระเงินมีความถูกต้องและรวดเร็ว	-.062	.372	.028	1	.867	.940
6.6 การแก้ปัญหาให้กับลูกค้ามีความรวดเร็ว	-.155	.366	.180	1	.671	.856
6.7 บริการอาหารและเครื่องดื่มรวดเร็วและถูกต้อง	-.348	.408	.729	1	.393	.706
ด้านลักษณะทางกายภาพ						
7.1 อาคารของโรงแรมมีความสวยงามและเป็นเอกลักษณ์	-.289	.432	.449	1	.503	.749
7.2 การตกแต่งห้องและบริเวณอื่นๆ ให้สวยงามน่าดึงดูดใจ	.005	.350	.000	1	.990	1.005
7.3 ที่จอดรถกว้างขวางและเพียงพอสำหรับแขกของโรงแรม	-1.002	.394	6.475	1	.149	.367
7.4 ความสะอาดของห้องพักและบริเวณอื่น ๆ ของโรงแรม	-.132	.344	.148	1	.701	.876

ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาด	B	S.E.	Wald	df	Sig.	Exp(B)
7.5 สิ่งอำนวยความสะดวกภายในโรงแรมสะอาดและสวยงาม	.590	.432	1.868	1	.172	1.804
7.6 ชุดแต่งกายของพนักงานเรียบร้อยและเป็นระเบียบ	-.612	.400	2.335	1	.127	.542
7.7 มีระบบการคัดกรองและการป้องกันโรคก่อนเข้าใช้บริการ	0.966	.407	5.633	1	.018*	1.381
ด้านประสิทธิภาพและคุณภาพบริการ						
8.1 สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว	.531	.367	2.087	1	.011*	1.700
8.2 โรงแรมให้บริการที่ดีเกินคาด	.999	.450	4.928	1	.026*	2.717
8.3 ไม่เกิดข้อผิดพลาด หรือตกหล่นในการบริการ	.125	.390	.102	1	.749	1.133
8.4 มีปัญหาและข้อร้องเรียนจากลูกค้าต่ำ	-.876	.406	4.663	1	.584	.416
8.5 โรงแรมได้รับมาตรฐานการบริการ	1.581	.326	23.543	1	.000*	4.860

หมายเหตุ: * มีผลต่อการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมที่มีราคา 1,200 บาทขึ้นไป อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากข้อมูลการวิเคราะห์ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมที่มีราคา 1,200 บาทขึ้นไป จำนวน 16 ปัจจัย อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สามารถทำนายการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมที่มีราคา 1,200 บาทขึ้นไป ได้ถูกต้องร้อยละ 77.75

2. แนวทางการเพิ่มรายได้ของโรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั่วไป (PESTEL Analysis) พบว่า ด้านการเมือง เป็นปัจจัยที่ส่งด้านบวกและด้านลบต่อธุรกิจโรงแรม เนื่องจากรัฐบาลมีนโยบายและมาตรการกระตุ้นการท่องเที่ยว การเพิ่มโอกาสทางการตลาดขยายพื้นที่เป้าหมายไปยังเมืองรองของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และขยายตลาดกลุ่มนักท่องเที่ยวใหม่ ในขณะที่สถานการณ์การเมืองของไทยมีความไม่แน่นอนมากขึ้น อาจเกิดการประท้วงบนท้องถนน ซึ่งนักท่องเที่ยวจะมีความอ่อนไหวต่อความไร้เสถียรภาพทางการเมือง ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ด้านเทคโนโลยี ด้านสังคม และด้านกฎหมาย เป็นปัจจัยที่เอื้อต่อการดำเนินธุรกิจโรงแรม เนื่องจากเศรษฐกิจส่งสัญญาณขยายตัวและแนวโน้มภาคบริการมีสัญญาณขยายตัว การใช้สื่อสังคมออนไลน์เป็นช่องทางในการติดต่อสอบถามข้อมูลและจองห้องพักของลูกค้า การมีแอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์เป็นตัวกลางในการจองที่พัก การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการทำงาน ด้านสังคม ความเชื่อ สังคม และวัฒนธรรม เป็น

ปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลทำให้ประชาชนต้องการที่จะเดินทางไปท่องเที่ยว และด้านสิ่งแวดล้อม เป็นปัจจัยที่ไม่เอื้อต่อธุรกิจโรงแรม จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เกิดพายุ ฝนตก ฟ้ารอง นักท่องเที่ยวก็ไม่อยากมาเที่ยว เพราะมีข่าวฝนตกฟ้าร้องน้ำท่วมเป็นประจำหรือเกิดอุปสรรคขัดขวางการเดินทางท่องเที่ยวได้

จากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมการแข่งขันในอุตสาหกรรม (Five Forces Model Analysis) พบว่า การแข่งขันท่ามกลางคู่แข่งขันที่มีอยู่ในอุตสาหกรรม อยู่ในระดับสูง เนื่องจากมีจำนวนโรงแรมที่เป็นคู่แข่งขันจำนวนมาก การคุกคามของคู่แข่งรายใหม่ อยู่ในระดับต่ำ ธุรกิจโรงแรมเป็นธุรกิจที่มีการลงทุนสูง ระยะการคืนทุนค่อนข้างนาน ทำให้ปัจจุบันคู่แข่งรายใหม่เข้ามาในตลาดจะมีจำนวนน้อยลง การคุกคามของสินค้าทดแทน อยู่ในระดับสูง จากการแข่งขันในรูปแบบใหม่ ๆ ของการให้บริการที่พัก เช่น Airbnb โดยห้องพักรายวันของหอพักและอพาร์เมนท์ เป็นต้น อำนาจต่อรองของผู้จัดหาวัตถุดิบ อยู่ในระดับปานกลาง เพราะมีผู้ขายหลายราย ทำให้สามารถต่อรองกับผู้จำหน่ายวัตถุดิบได้ในราคาที่ถูกลง แต่ก็ยังเป็นไปตามเงื่อนไขที่ผู้จำหน่ายวัตถุดิบยอมรับได้ อำนาจการต่อรองของลูกค้า อยู่ในระดับสูง เนื่องจากลูกค้ามีตัวเลือกในการเข้าพักตามความต้องการและความพึงพอใจในการเลือกห้องพักของลูกค้า จึงส่งผลให้ผู้ซื้อมีอำนาจการต่อรองสูง

ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis) และการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม (SWOT Analysis) และการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix)

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามและการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix)		
ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน	**จุดแข็ง** S1 เป็นโรงแรมระดับ 4 ดาว และได้รับการรับรองมาตรฐาน SHA Plus+ S2 ห้องพักและโรงแรมใหม่ ดีไซน์สวย ห้องสะอาด บรรยากาศน่าพัก S3 พนักงานมีประสบการณ์และทักษะในการทำงานสูง ให้บริการลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ S4 พนักงานมีจิตใจแห่งการบริการที่ดี เอาใจใส่ดูแล และเต็มใจให้บริการลูกค้า เป็นอย่างดี	**จุดอ่อน** W1 โรงแรมตั้งอยู่ห่างจากศูนย์กลางทางการค้า ได้แก่ เซ็นทรัลพลาซา อุดรธานี ศูนย์การค้ายูดีทาวน์ มากกว่าโรงแรมคู่แข่งขัน W2 โรงแรมมีห้องประชุมขนาดเล็ก สามารถรับรองลูกค้าได้ไม่เกิน 100 คน

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามและการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix)		
ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก	S5 พื้นที่จอดรถกว้างขวาง มีที่จอดรถ 100 คัน S6 ห้องพักมีหลายรูปแบบและระดับราคา S7 สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงแรมมีครบครัน เพื่อรองรับลูกค้าในการใช้บริการกับโรงแรม S8 ความหลากหลายของเมนูอาหารเช้า เมนูเครื่องดื่ม และอาหาร S9 มีระบบการจองห้องพักผ่านระบบอินเตอร์เน็ต ได้แก่ เว็บไซต์ของโรงแรม เฟจเฟซบุ๊กโรงแรม แอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์เป็นตัวกลางในการจองที่พัก	W3 โรงแรมไม่มีการจัดนำเที่ยวไปยังสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดใกล้เคียง W4 โรงแรมมไม่มีบริการรับ-ส่งลูกค้า ไปเซ็นทรัลพลาซา อุดรธานี ศูนย์การค้ายูดี ทาวน์
โอกาส O1 ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ สามารถใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารการตลาดการโฆษณาสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ครอบคลุมต่อกลุ่มผู้บริโภค เป็นช่องทางการเงินผ่านโทรศัพท์มือถือและ QR Code O2 การใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่างๆ เข้ามาช่วยทำงานและเก็บข้อมูลลูกค้า เพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน กระบวนการปฏิบัติงานเกิดความสะดวกรวดเร็วมากขึ้น O3 ภาครัฐมีนโยบายการส่งเสริมการท่องเที่ยว เพื่อจูงใจให้ประชาชนเดินทางท่องเที่ยว รวมทั้ง	**กลยุทธ์บุกตลาด** (SO Strategy) โครงการที่ 1 ขายสินค้าของฝากและโอทอปของดีเมืองอุดร (S1S2O3O8) โครงการที่ 3 การตลาดไร้รอยต่อ (S1S2S7O1O3O6) โครงการที่ 4 รีวิว 5 ดาว (S2S7S8O6O7)	**กลยุทธ์กำจัดจุดอ่อน** (WO Strategy) โครงการที่ 2 สายมูชวนเที่ยว (W3O4O8O9)

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามและการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix)		
อัดฉีดเงินเข้าระบบเศรษฐกิจผ่านโครงการต่างๆ ทำให้ประชาชนออกมาใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น O4 จังหวัดอุดรธานีและจังหวัดใกล้เคียง มีแหล่งท่องเที่ยวทางความเชื่อ ศาสนา และวัฒนธรรมหลายแห่งที่น่าสนใจและได้รับความนิยม O5 หน่วยงานภาครัฐและเอกชน มีการจัดประชุม สัมมา และสรุปงานประจำปี O6 ประชาชนนิยมค้นหาข้อมูลและจองห้องพักผ่านระบบอินเตอร์เน็ต ได้แก่ แอปพลิเคชัน เว็บไซต์ สื่อออนไลน์ และโซเชียลมีเดีย O6 รีวิวจากลูกค้าที่เข้าพักมีจำนวนมาก ทำให้เกิดความเชื่อมั่นสูง O7 มีสินค้าโอทอปห้าดาวที่มีชื่อเสียง คือ ผ้าไหมบ้านนาข่า และมีตลาดผ้านาข่าเป็นศูนย์รวมสินค้าของฝากของที่ระลึก จากผ้าหลากชนิด O8 มีแหล่งท่องเที่ยวที่สัมผัสเสน่ห์และวิถีชีวิตอีสานแบบเรียบง่ายโอบล้อมด้วยความเขียวขจีของธรรมชาติและภูเขา คือ หมู่บ้านคีรีวงกต		

จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคามและการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix)		
ภัยคุกคาม T1 การแข่งขันในธุรกิจโรงแรมมีการแข่งขันกันรุนแรง T2 ลูกค้ามีอำนาจในการต่อรองสูง T3 มีสินค้าทดแทนการเข้าพักห้องพักในโรงแรม เช่น บ้านเช่า อพาร์ทเมนท์ Airbnb เป็นต้น T4 การเปลี่ยนแปลงของฤดูกาลที่ส่งผลกระทบต่อการเดินทางท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว T5 ค่าคอมมิชชั่นของแอปพลิเคชันหรือเว็บไซต์เป็นตัวกลางในการจองที่พัก ค่อนข้างสูง	**กลยุทธ์เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส** (ST Strategy) โครงการที่ 5 จองห้องพักล่วงหน้าในราคาพิเศษ (S6S9T2T5) โครงการที่ 6 มอบประสบการณ์พิเศษให้กับสมาชิก (S2S6S8T1)	**กลยุทธ์สร้างภูมิคุ้มกัน** (WT Strategy) โครงการที่ 7 Sales Call (W2T1T2)

จากผลการศึกษาได้เสนอแนวทางการเพิ่มรายได้ของโรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี จำนวน 4 กลยุทธ์ 7 โครงการ ดังนี้ โครงการที่ 1 ขายสินค้าของฝาก และโอทอปของดีเมืองอุดร โครงการที่ 2 สายมู ชวนเที่ยว โครงการที่ 3 การตลาดไร้รอยต่อ โครงการที่ 4 รีวิว 5 ดาว โครงการที่ 5 จองห้องพักล่วงหน้าในราคาพิเศษ โครงการที่ 6 มอบประสบการณ์พิเศษให้กับสมาชิก และโครงการที่ 7 Sales Call โดยมีรายละเอียดดังนี้

โครงการที่ 1 ขายสินค้าของฝาก และโอทอปของดีเมืองอุดร

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มรายได้จากจำหน่ายสินค้าของฝาก และสินค้าโอทอปที่มีชื่อเสียงของจังหวัดอุดรธานี

วิธีดำเนินการ

1. จัดทำโบรชัวร์แนะนำสินค้าและแจ้งราคาสินค้า เช่น ได้แก่ ที่นอน ผ้าปู ที่นอน หมอนหนุน หมอนข้าง รวมทั้งจัดทำวิดิโอเมื่อลูกค้าเปิดโทรทัศน์มีการแนะนำสินค้า

2. เมื่อลูกค้าสนใจสั่งจอง ติดต่อผู้จำหน่ายสินค้าที่ใช้ภายในห้องพัก ได้แก่ ที่นอน หมอนหนุน หมอนข้าง ผ้าเช็ดตัว เป็นต้น เพื่อขอสั่งซื้อสินค้าในราคาต่ำสุด และส่งรายการคำสั่งซื้อเพื่อสั่งผลิตให้กับลูกค้า

3. จัดหาและนำสินค้า ได้แก่ ผ้าไหมนาข่า สบู่เหลว แชมพู หมอนหนุน หมอนข้าง ผ้าเช็ดตัว ที่ใช้ในโรงแรมมาวางจำหน่ายในร้านขายของฝากของโรงแรม

4. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลสินค้าที่จำหน่ายในช่องทางออนไลน์ผ่านเพจเฟซบุ๊ก ของโรงแรม เพื่อให้ลูกค้าได้รับทราบข้อมูล

โครงการที่ 2 สายมู ชวนเที่ยว

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มรายได้จากกิจกรรมพาลูกค้าท่องเที่ยวภายในจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดใกล้เคียง

วิธีดำเนินการ

1. จัดทำเพจเกจท่องเที่ยว ที่นำเสนอแหล่งท่องเที่ยวพร้อมราคาเพื่อแจ้งให้ลูกค้าทราบ โดยสถานที่ท่องเที่ยวที่นำเที่ยว ได้แก่ คำชะโนด วัดป่าภูก้อน วัดโพธิ์ชัย ถ้ำนาคา ถ้ำนาคี

2. ติดต่อบริษัททัวร์และรถตู้เช่าเพื่อให้เป็นไกด์นำเที่ยว และยานพาหนะนำไปลูกค้าไปยังแหล่งท่องเที่ยว

3. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลเพจเกจสายมู ชวนเที่ยวผ่านเพจเฟซบุ๊กของโรงแรม เพื่อให้ลูกค้าได้รับทราบข้อมูลและเข้ามาสอบถามข้อมูล

โครงการที่ 3 การตลาดไร้รอยต่อ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประสานช่องทางการตลาดทั้งออนไลน์และออฟไลน์เข้าด้วยกัน

2. เพื่อเพิ่มยอดขายสินค้าทั้งออฟไลน์และออนไลน์

วิธีดำเนินการ

1. จัดทำโบรชัวร์ของโรงแรม ให้มีข้อมูลเบอร์โทร เว็บไซต์ OR Code สำหรับให้ลูกค้าสแกนเพื่อเข้าดูข้อมูลของเพจเฟซบุ๊กของโรงแรม

2. ทำการเชื่อมโยงกันแต่ละแพลตฟอร์มอิเล็กทรอนิกส์ (e-Marketplace Platform) ได้แก่ เว็บไซต์ (Website) เพจเฟซบุ๊ก (Facebook) แอปพลิเคชันไลน์ (Line) และกูเกิ้ล (Google) เข้าด้วยกันเพื่อให้ลูกค้าสามารถเข้าดูรายละเอียดสินค้าได้อย่างต่อเนื่องในทุกช่องทาง

3. ออกบูธกิจกรรมร่วมกับงานเทศกาลเที่ยวเมืองไทย (ภาพที่ 13) พร้อมรับจองห้องพักล่วงหน้าในราคาพิเศษกับลูกค้าที่มาร่วมงาน และมีการแจกโบรชัวร์ของโรงแรมให้กับผู้ที่สนใจ มีข้อมูลเบอร์โทร เว็บไซต์ OR Code สำหรับให้ลูกค้าสแกนเพื่อเข้าดูข้อมูลของเพจเฟซบุ๊กของโรงแรม

4. แจกโบรชัวร์ประชาสัมพันธ์ข้อมูลโรงแรมให้กับผู้มาใช้บริการสนามบินนานาชาติ

5. มีการอัปเดตข้อมูลการส่งเสริมการตลาดผ่านเพจเฟซบุ๊กของโรงแรมเป็นประจำ (ภาพที่ 14) เพื่อให้ลูกค้าได้รับทราบข้อมูลและเข้ามาสอบถามข้อมูล

โครงการที่ 4 รีวิว 5 ดาว

วัตถุประสงค์

1. เพื่อจูงใจให้ลูกค้ารีวิวความประทับใจในการให้บริการที่ดีของโรงแรม

2. เพื่อให้ลูกค้าบอกต่อผ่านสื่อสังคมออนไลน์

วิธีดำเนินการ

1. มีการให้บริการที่ดีแก่ลูกค้าเพื่อให้ลูกค้าเกิดความประทับใจ รู้สึกเป็นคนพิเศษ เพื่อให้ลูกค้าเต็มใจที่จะรีวิวด้วยตนเอง

2. ลูกค้าชื่นชอบ และประทับใจ โรงแรม มีการถ่ายรูป ถ่ายวิดิโอ และเชคอิน รีวิวสถานที่โรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี ลงในสื่อออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ติ๊กต๊อก เป็นต้น

3. เมื่อลูกค้าเชคเอาท์แจ้งเงื่อนไขจูงใจให้ลูกค้ารีวิวความประทับใจในการให้บริการที่ดีของโรงแรม โดยมีการมอบของที่ระลึกที่ราคาไม่สูงมากให้กับลูกค้า รวมทั้งให้ส่วนลด 5% เมื่อลูกค้ามาพักในครั้งถัดไป

โครงการที่ 5 จองห้องพักล่วงหน้าในราคาพิเศษ

วัตถุประสงค์

เพื่อกระตุ้นให้ลูกค้าจองห้องพักล่วงหน้าเพิ่มขึ้น

วิธีดำเนินการ

1. กำหนดส่วนลดราคาห้องพักเมื่อลูกค้าต้องการจองห้องพักล่วงหน้า

2. แจ้งเรทราคาห้องพักเมื่อมีการจองห้องพักล่วงหน้าทั้งแบบออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้ลูกค้าทราบข้อมูล

3. ยิงบูสต์โฆษณาเพื่อเจาะกลุ่มลูกค้าบนเพจเฟซบุ๊ก

โครงการที่ 6 มอบประสบการณ์พิเศษให้กับสมาชิก

วัตถุประสงค์

1.เพื่อเพิ่มจำนวนลูกค้าที่เป็นสมาชิกของโรงแรม

2.เพื่อกระตุ้นให้ลูกค้ากลับมาใช้บริการซ้ำ หรือซื้อสินค้าอื่นของโรงแรม

วิธีดำเนินการ

1.เมื่อลูกค้าเชคอินพนักงานชักชวนให้ลูกค้าสมัครเป็นสมาชิกโดยใช้เบอร์โทรศัพท์ เพื่อรับสิทธิพิเศษต่างๆ เช่น รับส่วนลดอาหารและเครื่องดื่ม 5% รับส่วนค่าห้องพัก 10% เป็นต้น

2.มีการอัปเดตข้อมูลข่าวสารของโรงแรมให้กับลูกค้าอย่างสม่ำเสมอ

โครงการที่ 7 Sales Call

วัตถุประสงค์

เพื่อเพิ่มรายได้จากการให้บริการห้องพัก งานจัดเลี้ยง ห้องประชุม และสัมมนา กับหน่วยงานรัฐ และเอกชน

วิธีดำเนินการ

1. รวบรวมรายชื่อหน่วยงานรัฐ และเอกชน ที่มีต้องการใช้บริการห้องพัก จัดเลี้ยง ห้องประชุม และสัมมนา หรือองค์กรเอกชนที่มีผู้ตรวจงานจากสำนักงานใหญ่ออกมาตรวจงานสาขาประจำทุกเดือน

2. พนักงานขายโทรศัพท์ไปนำเสนอขายห้องพัก จัดเลี้ยง ห้องประชุม และสัมมนา ในราคาพิเศษให้กับหน่วยงานรัฐ และเอกชน

3. มีการอัปเดตข้อมูลการให้บริการจัดเลี้ยง ห้องประชุม และสัมมนา บนเพจเฟซบุ๊กของโรงแรมอย่างสม่ำเสมอ

อภิปรายผลการวิจัย

มีประเด็นที่สำคัญ และประเด็นที่น่าสนใจ ที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังนี้

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมที่มีราคา 1,200 บาทขึ้นไป มี 16 ปัจจัย ได้แก่ จำหน่ายสินค้าที่เป็นของฝากหรือสินค้าโอทอป ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น สามารถติดต่อได้ทางสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น สามารถจองห้องพักผ่านผู้ให้บริการสำรองห้องพักทางออนไลน์ เช่น Agoda Traveloka Booking.com Hotels.com เป็นต้น ช่องทางการติดต่อสะดวก รวดเร็ว และเข้าถึงง่าย จัดโปรโมชั่นร่วมกับองค์กรอื่นๆ เช่น บริษัท บัตรเครดิต สายการบิน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น มีส่วนลดหรือสิทธิพิเศษจากการจองห้องพักผ่านผู้ให้บริการสำรองห้องพักทางออนไลน์ เช่น Agoda Traveloka Booking.com Hotels.com เป็นต้น รีวิวจากผู้ที่เคยเข้าพัก กล่าวทักทายและขอบคุณลูกค้า ขั้นตอนการเช็กอินและเช็กเอาท์รวดเร็วและแม่นยำ มีเครื่องดื่มต้อนรับหรือผ้าเย็นจากโรงแรมเมื่อลูกค้ามาถึง มีระบบการคัดกรองและการป้องกันโรคก่อนเข้าใช้บริการ สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว โรงแรมให้บริการที่ดีเกินคาด และโรงแรมได้รับมาตรฐานการบริการ ทั้งนี้ อาจจะเป็นลูกค้าที่ใช้บริการโรงแรมที่มีห้องพักราคาสูง ต้องการได้รับข้อเสนอการบริการที่ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวฤทธิ์ โยศรีคุณ (2564: 1-9) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกพักโรงแรมในจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกพักโรงแรมในจังหวัดนครราชสีมา ให้ความสำคัญกับสามารถติดต่อและจองห้องพักได้ผ่านช่องทางออนไลน์ มีกิจกรรมส่งเสริมการตลาด และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ ศรีไชยโยรักษ์, ณัฐกานต์ รุ่งเรือง และ ปริชญา อุดมผล (2564: 77-90) พบว่า ส่วนประสมทางการตลาดบริการธุรกิจโรงแรมในเขตอำเภอเมืองอุดรธานี ประกอบด้วย กระบวนการในการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ได้รับความสะดวกสบายในการ Check-

in/Check-out มีระบบการจองห้องพักที่แม่นยำ มีระบบสำรองห้องพักหลากหลายวิธี เช่น อินเทอร์เน็ต โทรศัพท์และอื่นๆ มีการส่งเสริมการตลาด มีโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อออนไลน์ Facebook

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากผลการศึกษปัจจัยจัดโปรโมชั่นร่วมกับองค์กรอื่นๆ เช่น บริษัท บัตรเครดิต สายการบิน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย เป็นต้น ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมที่มีราคา 1,200 บาทขึ้นไป ดังนั้น โรงแรมควรมีการส่งเสริมการตลาดร่วมกับบัตรเครดิต สายการบิน บริษัทเครือข่ายสัญญาณโทรศัพท์ เพื่อกระตุ้นให้ลูกค้าซื้อสินค้าและบริการกับโรงแรม

2. จากผลการศึกษปัจจัยจำหน่ายสินค้าที่เป็นของฝากหรือสินค้า OTOP ที่เป็นเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมที่มีราคา 1,200 บาทขึ้นไป ดังนั้น การเพิ่มรายได้ให้กับโรมแรม มีลูกค้าที่ต้องการใช้สิ่งของในห้องพัก เช่น หมอนข้าง หมอนหนุน ที่นอน ผ้าห่ม ผ่าเช็ดตัว เพราะเมื่อใช้บริการแล้วชอบประทับใจ ส่วนนี้โรงแรมสามารถนำมาสร้างรายได้เพิ่มได้

4. จากผลการศึกษปัจจัยกล่าวทักทายและขอบคุณลูกค้า ขั้นตอนการเช็กอินและเช็กเอาท์รวดเร็วและแม่นยำ มีเครื่องดื่มต้อนรับหรือผ้าเย็นจากโรงแรมเมื่อลูกค้ามาถึง ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมที่มีราคา 1,200 บาทขึ้นไป แสดงว่า ความประทับใจแรกเริ่มเมื่อลูกค้ามาใช้บริการมีความสำคัญมาก ดังนั้น โรงแรมควรมีการสร้างความประทับใจแรก (First Impression) ให้แก่ลูกค้าด้วยการกล่าวทักทายลูกค้าด้วยไมตรีจิต มีเครื่องดื่มหรือผ้าเย็นต้อนรับลูกค้า เป็นต้น

3. จากผลการศึกษปัจจัยมีระบบการคัดกรองและการป้องกันโรคก่อนเข้าใช้บริการ ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมที่มีราคา 1,200 บาทขึ้นไป แสดงว่าลูกค้ายังให้ความสำคัญกับการป้องกันโรคโควิด -19 ดังนั้น โรงแรมจึงควรมีระบบการคัดกรองและการป้องกันโรคก่อนเข้าใช้บริการ

5. จากผลการศึกษปัจจัยสามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว โรงแรมให้บริการที่ดีเกินคาด และโรงแรมได้รับมาตรฐานการบริการ ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมที่มีราคา 1,200 บาทขึ้นไป ดังนั้น โรงแรมควรมาตรฐานการให้บริการแก่ลูกค้า สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็ว

6. ควรทำการประเมินและติดตามโครงการอย่างต่อเนื่องเพื่อนำมาปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานของโรงแรม ให้สามารถตอบสนองได้ตรงตามความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคอยู่เสมอ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาควรมีการศึกษาเชิงปริมาณเกี่ยวกับโมเดลสมการโครงสร้างของปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่ส่งผลต่อการเลือกใช้บริการห้องพักโรงแรมระดับ 4-5 ดาว ต่อไป

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรม ควรนโยบายที่มุ่งมั่นในการสร้างมาตรฐานการบริการที่ดี ได้รับการรับรองจากหน่วยของงานของรัฐ และให้ความสำคัญกับการตอบสนองความต้องการของลูกค้าที่เข้าพัก

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ ศรีไชยโยรักษ์, ณัฐกานต์ รุ่งเรือง, และปริชญา อุดมผล (2564) การวิเคราะห์มาตรวัดส่วนประสมทางการตลาดบริการของธุรกิจโรงแรมในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี. *วารสารวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี. 3* (1), 77-90.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2566). (Apr) สรุปสถานการณ์พักแรม จำนวนผู้เยี่ยมเยือน และรายได้จากผู้เยี่ยมเยือน เดือนเมษายน 2566. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 12 มิถุนายน 2566. สืบค้นเมื่อ https://view.officeapps.live.com/op/view.aspx?

ชวฤทธิ์ โยศรีคุณ. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกพักโรงแรมในเขตพื้นที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติในจังหวัดนครราชสีมา. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.* 10 (1), 1-9.

นิศศา ศิลปเสรฐ. (2560). *อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พุทธชาด ลุนคำ. (2564). แนวโน้มธุรกิจ/อุตสาหกรรม ปี 2564-2566: ธุรกิจโรงแรม. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 21 มิถุนายน 2566. แหล่งที่มา: https://www.krungsri.com/th/research/industry/industry-outlook/Services/Hotels/

มณฑกานติ ชุบชูวงศ์. (2562). *การตลาดโรงแรม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

โรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี. (2566). *ข้อมูลธุรกิจ*. อุดรธานี: โรงแรม เดอ ปริ้นเซส อุดรธานี.

อริสรา เสยานนท์ (2560). *การประกอบการในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

อัศวิน แสงพิกุล. (2562). *ระเบียบวิธีวิจัยด้านการท่องเที่ยวและการโรงแรม*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Sekaran, U. & Bougie, R. (2020). *Research Methods for Business*. 8th ed. Hoboken, NJ: John

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา เปิดโลกเมียนมา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book)

The Study of the Seven-Grade Students Learning Achievement Using E-Books In Beginner Myanmar Subjects

อรัญญิกา สอนพิมพ์ และ อรนุช ลิมตศิริ

มหาวิทยาลัยรามคำแหง

Aranyika Sornpim and Oranuch Limtasiri

Ramkhamhaeng University, Thailand

Corresponding Author, E-mail: 6412440001@rumail.ru.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ 3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา มีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ที่ได้มาด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม ด้วยการจับฉลากมา 3 ห้อง ได้แก่ ม.1/7 จำนวน 18 คน ม.1/11 จำนวน 19 คน และ ม.1/12 จำนวน 19 คน รวม 56 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ 4 แผน หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 4 เล่ม แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า IOC และ t-test dependent

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) วิชาเปิดโลกเมียนมา ค่าประสิทธิภาพแบบรายบุคคลเท่ากับ 80.00/80.00 ค่าประสิทธิภาพแบบแบบกลุ่มย่อยเท่ากับ 80.56/80.28 ประสิทธิภาพแบบภาคสนามเท่ากับ 80.50/80.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา เปิดโลกเมียนมา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web- anyflip) อยู่ในระดับมากที่สุด

* วันที่รับบทความ : 10 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 11 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 15 กันยายน 2566

Received: August 10, 2023; Revised: September 11, 2023; Accepted: September 15, 2023

คำสำคัญ: หนังสืออิเล็กทรอนิกส์; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน; ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา

Abstract

The objectives of this research were 1) to create and find the effectiveness of Myanmar language and culture of e-books (Web-anyflip) for 7th grade students to be effective according to the 80/80 criteria, 2) to compare the academic achievement of 7th grade students during pre-school and post-school learning management using web-based e-books (Web-anyflip), 3) to study the satisfaction of 7th grade students learning with web-anyflip e-books in Myanmar language and culture. The samples in this research were obtained by cluster sampling method by drawing 3 rooms, namely M1/7 for 18 people, M1/11 for 19 people, and M1/12 for 19 people, totaling 56 people. The tools used in this research were 4 learn plan, 4 e - book, the achievement test and the e-book statisfaction for 7th grade students. The data used were the average, standard deviation, IOC, t-test dependent

The results of the research were as follows: 1) The results of finding the effectiveness of electronic books (E-book) on Beginner Myanmar subjects. Individual efficiency value was 80.00/80.00, group efficiency value was 80.56/80.28, field performance was 80.50/80.25, which met the 80/80 performance criteria defined. 2) Learning achievement in Beginner Myanmar subjects of 7th grade students learning using electronic books (E-book) showed that postest was statistically significantly higher than postest at .05 level. 3) Students' satisfaction with electronic books via web- anyflip was at the highest level

Keywords: E-book; Learning achievement; Myanmar language and culture

บทนำ

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้กลุ่มภาษาต่างประเทศมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งในชีวิตประจำวัน เนื่องจากเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสาร การศึกษาการแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรม มีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต ทั้งนี้เพื่อมุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เห็นถึงความสำคัญของภาษาในประเทศอาเซียน จึงได้มีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา เป็นรายวิชาเพิ่มเติมในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โดยใช้ชื่อรายวิชาว่า เปิดโลกเมียนมา มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรม เรียนรู้ขนบธรรมเนียมประเพณี และทำความเข้าใจในความแตกต่างของวัฒนธรรมและประเพณีของประเทศเมียนมา โดยใช้ทักษะทางภาษา ทักษะกระบวนการคิด และทักษะการปฏิบัติในการสืบค้นข้อมูล ฝึกปฏิบัติและแสดงความคิดเห็นหรือนำเสนอเกี่ยวกับกิจกรรม วัฒนธรรมประเพณีของประเทศเมียนมาอย่างถูกต้องเหมาะสม

ในด้านการสอนหลักภาษา ไวยากรณ์ของภาษาเมียนมา ยังคงเป็นสิ่งที่ทำให้เกิดความท้าทายทั้งกับตัวผู้เรียนและผู้สอน เนื่องจากเนื้อหาหลักภาษาเมียนมาค่อนข้างยาก ผู้เรียนจำเป็นต้องจำพยัญชนะ สระ วรรณยุกต์ รวมถึงหลักไวยากรณ์ใหม่ทั้งหมด แต่เนื่องจากมีแบบเรียนที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเนื้อหาด้านหลักภาษาอยู่แล้ว และเนื่องจากในรายวิชาเปิดโลกเมียนมา เป็นรายวิชาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของประเทศเมียนมา ในการจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมเมียนมาที่ผ่านมา มีเพียงเอกสารประกอบการสอนที่ผู้วิจัยเป็นผู้รวบรวมขึ้นเอง ซึ่งมีลักษณะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ที่มีเพียงตัวหนังสือ และภาพประกอบเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทำให้ผู้เรียนขาดความสนใจและเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ ดังนั้นผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาสื่อการเรียนรู้เพื่อให้มีความน่าสนใจ สะดวก และทันสมัย

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่รวบรวมเนื้อหาสาระอย่างหลากหลาย มีภาพและสีสันที่สวยงาม ลักษณะเหมือนกับหนังสือที่พิมพ์เป็นเล่ม ส่วนใหญ่จะอยู่ในเว็บไซต์ออนไลน์ เพื่อให้สะดวกต่อการเข้าถึงเนื้อหาสาระต่างๆได้อย่างสะดวกรวดเร็ว หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ถูกนำมาพัฒนาเป็นสื่อประกอบการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน และเพื่อกระตุ้นความสนใจในเนื้อหาสาระของรายวิชา สอดคล้องกับผลการศึกษา เรื่อง การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง Adjectives สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสระหลวงพิทยาคม ของ (เมวิกา บุญเชย, 2564) พบว่า การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษ ก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ สามารถนำกลับไปทบทวนด้วยตนเองที่นอกชั้นเรียนได้ ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการให้ผลสะท้อนกลับส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น ซึ่งผลการศึกษาพึงพอใจของ (ณัฐสุดา สุวรรณมา, 2565) มีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อที่แปลกใหม่ มีการนำเสนอเนื้อหาที่น่าสนใจ ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วกว่าตำรา สามารถเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง มีความพอใจ กระตือรือร้น และมีความสนุกสนาน สามารถกระตุ้นความสนใจและแรงจูงใจให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ผู้เรียนมีความเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ในวิชาเปิดโลกเมียนมา เพื่อนำไปทดลองสอนให้แก่นักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนในวิชาภาษาเมียนมาสำหรับนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ (Web-anyflip)

3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ ((Web-anyflip) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (R&D : Research and Development) ใช้แบบแผน การวิจัยแบบทดลองกับหนึ่งกลุ่ม มีการทดสอบก่อนและหลังทดลอง (One Group Pretest - Posttest Design)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1. ประชากร ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 6 ห้องเรียน ม.1/7 - ม.1/12 ทั้งหมด 113 คน

1.2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 3 ห้องเรียน ได้แก่ ม.1/7 จำนวน 18 คน ม.1/11 จำนวน 19 คน ม.1/12 จำนวน 19 คน ทั้งหมด 56 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่

2.1. แผนการจัดการเรียนรู้โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-Book) 4 แผน รวมเวลา 10 ชั่วโมง

2.2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์จากเว็บไซต์ (Web-anyflip) จำนวน 4 เล่ม ประกอบด้วย เรื่อง การทักทาย เรื่อง วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวเมียนมา เรื่อง ทานาคา และเรื่อง การละเล่นหุ่นสาย

2.3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.4. แบบประเมินความพึงพอใจต่อการเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แบบประเมินค่า 5 ระดับ

3. การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

2. วิเคราะห์ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม ช่วงชั้นที่ 3 (มัธยมศึกษาปีที่ 1-3) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

3. ศึกษาองค์ประกอบ และวิธีการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

4. ศึกษารูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์

5. จัดทำกำหนดการสอน โดยกำหนดหน่วยการเรียนรู้ 4 เรื่อง เรื่องละ 1 แผน รวม 4 แผน ประกอบด้วย

แผนที่ 1 การทักทาย

แผนที่ 2 วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวเมียนมา

แผนที่ 3 ทานาคา

แผนที่ 4 การละเล่นหุ่นสาย

6. จัดทำแผนการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความหมาะสม และปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

7. นำแผนการสอนที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 คน ความเหมาะสมของภาษา ความชัดเจนและความถูกต้องของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและความสอดคล้องของเนื้อหากิจกรรม สื่อการเรียนรู้ และความสอดคล้องของผลการเป็นรู้ที่คาดหวังกับการวัดประเมินผล ซึ่งแบบประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้ มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ

โดยมีเกณ์การประเมินผล ดังนี้

ระดับความคิดเห็น		ระดับคะแนนเฉลี่ย
ระดับ 5	มีความเหมาะสมมากที่สุด	4.51 - 5.00
ระดับ 4	มีความเหมาะสมมาก	3.51 - 4.50
ระดับ 3	มีความเหมาะสมปานกลาง	2.51 - 3.50
ระดับ 2	มีความเหมาะสมน้อย	1.51 - 2.50
ระดับ 1	มีความเหมาะสมน้อยที่สุด	1.00 - 1.50

8. ปรับปรุงแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ และนำแผนการสอนไปใช้ก่อนที่จะสอนจริงกับกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 4 เล่ม ในการออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิเคราะห์เนื้อหาสำหรับจัดทำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ รวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ ประกอบด้วย เรื่อง การทักทาย วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวเมียนมา ทานาคา และการละเล่นหุ่นสาย

2. ออกแบบการดำเนินเรื่อง กำหนดขั้นตอนสำหรับการเข้าสู่เนื้อหาสาระส่วนต่างๆ ของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เช่น ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ในการเรียน เนื้อหา และคำถามเพื่อทดสอบความเข้าใจของผู้อ่าน

3. ผู้วิจัยดำเนินการสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามกระบวนการสร้างและออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 4 เล่ม ดังนี้

เรื่องที่ 1 การทักทาย

เรื่องที่ 2 วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวเมียนมา

เรื่องที่ 3 ทานาคา

เรื่องที่ 4 การละเล่นหุ่นสาย

โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สร้างตามขั้นตอนที่ออกแบบตามลำดับในการดำเนินเรื่อง ภาพประกอบเพื่อเร้าความสนใจ และสีสันสวยงาม

1. นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อรับข้อเสนอแนะ และตรวจสอบเกี่ยวกับเนื้อหา การใช้ภาษา ภาพประกอบสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2. นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ทั้งหมด 4 เล่ม เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนการประเมินหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 – 5.00	หมายความว่า	ดีมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 – 4.49	หมายความว่า	ดี
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 – 3.49	หมายความว่า	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 – 2.49	หมายความว่า	พอใช้
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.49	หมายความว่า	ปรับปรุง

เกณฑ์การตัดสินประเมินความถูกต้องและความเหมาะสมของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยยผู้เชี่ยวชาญยึดเกณฑ์ตัดสิน ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49 เป็นเกณฑ์ตัดสินว่ามีความถูกต้องเหมาะสม

3. นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

4. นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่ได้ดำเนินการแก้ไขและปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้อ่านที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอนดังนี้

การทดลองครั้งที่ 1 แบบหนึ่งต่อหนึ่ง (One - to - One - Testing) โดยนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองกับผู้อ่าน จำนวน 3 คน โดยมีอัตราส่วนของผู้ที่อ่านเก่ง : ปานกลาง : อ่อน คือ 1 : 1 : 1 เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความถูกต้องชัดเจนของภาษา ความเหมาะสมของกิจกรรม และภาพประกอบที่ใช้ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา เวลาที่ผู้อ่านใช้ผู้อ่านผลการทดลองใช้พบว่า คำศัพท์บางคำผู้อ่านยังอ่านไม่ออก เนื้อหาบางตอนไม่น่าสนใจภาพประกอบบางภาพยังไม่สอดคล้องกับเนื้อเรื่อง และเวลาที่ใช้จัดกิจกรรมยังไม่เหมาะสม ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข โดยสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิดและสัมภาษณ์ผู้อ่านได้ E1/E2 = 80/80

การทดลองครั้งที่ 2 แบบกลุ่มเล็ก (Small Group Testing) นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วมาทดลองกับผู้อ่าน จำนวน 9 คน โดยมีอัตราส่วนของผู้ที่อ่าน เก่ง : ปานกลาง : อ่อน คือ 3 : 3 :3 และไม่ซ้ำกับผู้อ่านที่ใช้ในการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่ง เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความถูกต้องชัดเจนของภาษา ความเหมาะสมของกิจกรรมและภาพประกอบที่ใช้ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา เวลาที่ผู้อ่านใช้อ่าน ผลการทดลองใช้พบว่า เนื้อหาของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แต่ละเรื่องที่ความน่าสนใจหลากหลายมากขึ้น สอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่าน ภาพประกอบสวยงามสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง แต่แบบฝึกบางเรื่องมีการใช้คำถามไม่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขโดยสังเกตพฤติกรรมอย่างใกล้ชิด สัมภาษณ์ผู้อ่านได้ E1/E2 = 80.56/80.28

ทดลองครั้งที่ 3 แบบกลุ่มใหญ่ (Big Group Testing) นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วมาทดลองกับผู้อ่าน จำนวน 30 คน และไม่ซ้ำกับผู้อ่านที่ใช้ในการทดลองแบบหนึ่งต่อหนึ่งและแบบกลุ่มเล็ก เพื่อพิจารณาเกี่ยวกับความถูกต้องชัดเจนของภาษา ความเหมาะสมของกิจกรรม และภาพประกอบที่ใช้ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ และตรวจสอบความเหมาะสมของเนื้อหา เวลาที่ผู้อ่านใช้ผู้อ่านผลการทดลองใช้พบว่า เนื้อหาของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ แต่ละเรื่องน่าสนใจมากขึ้นสอดคล้องกับความสนใจของผู้อ่านในระดับที่มีอายุระหว่าง 13 - 15 ปี ภาพประกอบสวยงามสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง แบบฝึกมีการใช้คำถามที่ง่ายต่อการเข้าใจ ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลต่าง ๆ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ได้ E1/E2 = 80.50/80.25

5. นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขและมีความสมบูรณ์แล้วอัปโหลดเป็นฉบับจริงเพื่อใช้ทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. ศึกษาแนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

2. ศึกษาเนื้อหา รวบรวมข้อมูลจากแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เกี่ยวกับการทักทาย วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวเมียนมา การใช้ทานาคา และการแสดงหุ่นสาย

3. สร้างตารางวิเคราะห์ข้อสอบจากเนื้อหาในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ทั้ง 4 เรื่อง โดยแยกระดับการวัดความรู้ ความจำ และการวิเคราะห์ รวมทั้งหมด 40 ข้อ

4. สร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากเนื้อหา และจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่กำหนดไว้เพื่อใช้วัดความรู้ ความเข้าใจ และการวิเคราะห์ เป็นแบบทดสอบ แบบปรนัย 4 ตัวเลือก ซึ่งมีคำตอบที่ถูกเพียงข้อเดียว โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน คือ ถ้าตอบถูกต้อง ให้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิดหรือไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ข้อ ให้ 0 คะแนน โดยข้อสอบมีทั้งหมด จำนวน 40 ข้อ

5. นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ครอบคลุมตามตัวชี้วัดและระดับการวัดที่วิเคราะห์ไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ IOC คัดเลือกข้อสอบที่ผ่านเกณฑ์ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป เมื่อตรวจสอบค่า IOC แล้ว นำข้อบกพร่องต่าง ๆ ไปปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดคะแนนสำหรับการพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่

ให้คะแนน + 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นไม่ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นนำคะแนนการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาแทนค่าในสูตรเพื่อหาความสอดคล้อง แล้วคำนวณค่าความสอดคล้องโดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง

R คือ คะแนนความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปจึงจะถือว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมจากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1. นำคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก ® ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งเป็นการวิเคราะห์หาคุณภาพข้อสอบเป็นรายข้อ ได้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 40 ข้อ จากนั้นหาค่าความเชื่อมั่นของแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเลอร์ ริชาร์ดสัน โดยคัดเลือกข้อสอบทที่มีระดับความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.20 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.20-1.00

2. นำแบบทดสอบที่หาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก ® ที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 30 ข้อ ไปทดลอง (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 30 คน ที่เคยเรียนในรายวิชาเปิดโลกเมียนมาในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 แล้วนำมาตรวจคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของข้อสอบทั้งฉบับโดยคำนวณจากสูตรของ Kurder – Richardson หรือ KR-20

3. นำแบบทดสอบที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

ขั้นตอนการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจ

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียน

2. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจทางการเรียน

3. สร้างแบบประเมินความพึงพอใจ โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนการประเมินค่า 5 ระดับ ดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

โดยเกณฑ์การประเมินผล ดังนี้

4.50 – 5.00	หมายความว่า	มีความพึงพอใจระดับมากที่สุด
3.50 – 4.49	หมายความว่า	มีความพึงพอใจระดับมาก
2.50 – 3.49	หมายความว่า	มีความพึงพอใจระดับปานกลาง
1.50 – 2.49	หมายความว่า	มีความพึงพอใจระดับน้อย
1.00 – 1.49	หมายความว่า	มีความพึงพอใจระดับน้อยที่สุด

4. นำแบบประเมินความพึงพอใจ เสนอแก่อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม และแก้ไขตามคำแนะนำที่ได้รับจากอาจารย์ที่ปรึกษา

5. นำแบบประเมินความพึงพอใจ ที่แก้ไขตามคำแนะนำส่งให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ครอบคลุมตามตัวชี้วัดและระดับการวัดที่วิเคราะห์ไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ IOC คัดเลือกแบบประเมินที่ผ่านเกณฑ์ที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ .50 ขึ้นไป เมื่อตรวจสอบค่า IOC แล้ว นำข้อบกพร่องต่าง ๆ ไปปรับปรุงแก้ไข โดยกำหนดคะแนนสำหรับการพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อ ดังนี้

ให้คะแนน + 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

ให้คะแนน 0 เมื่อผู้เชี่ยวชาญไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้หรือไม่

ให้คะแนน + 1 เมื่อผู้เชี่ยวชาญแน่ใจว่าแบบทดสอบนั้นไม่ความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้

จากนั้นนำคะแนนการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมาแทนค่าในสูตรเพื่อหาความสอดคล้อง แล้วคำนวณค่าความสอดคล้องโดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ค่าดัชนีความสอดคล้อง

R คือ คะแนนความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละท่าน

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ได้จะต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปจึงจะถือว่าแบบทดสอบที่สร้างขึ้นมีความเหมาะสมจากนั้นจึงปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

6. จัดพิมพ์แบบประเมินความพึงพอใจที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว และนำไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) กรุงเทพมหานคร นักเรียนกลุ่มตัวอย่าง

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา กับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา เปิดโลกเมียนมา

4.2 ดำเนินการทดลองโดยผู้วิจัยเป็นผู้สอนด้วยตนเอง

4.3 ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เปิดโลกเมียนมา ฉบับเดียวกันกับการทดสอบก่อนการทดลอง และแบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียนวิชา เปิดโลกเมียนมา

4.4 รวบรวมคะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา เปิดโลกเมียนมา และแบบประเมินความพึงพอใจทางการเรียนวิชา เปิดโลกเมียนมา ของนักเรียนเพื่อนำผลคะแนนที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติ แล้วเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

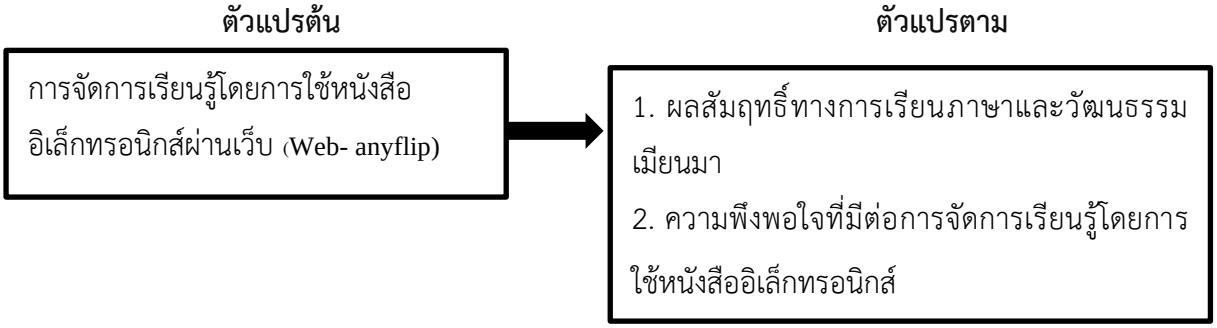
5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามเกณฑ์ 80/80

5.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั้งก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5.3 วิเคราะห์ค่าความพึงพอใจทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา เปิดโลกเมียนมา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา เปิดโลกเมียนมา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) ผลการวิจัยปรากฏเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการประเมินความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้สร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวนทั้งหมด 4 แผนการเรียนรู้ เวลา 10 ชั่วโมง นำส่งผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน โดยผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า แผนการจัดการเรียนรู้ วิชาเปิดโลกเมียนมา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 รวมทั้งหมด 4 แผน เวลา 10 ชั่วโมง ซึ่งประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มีระดับคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.50 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.15 โดยในข้อสาระสำคัญมีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ข้อสาระสำคัญสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ มาก ข้อจุดประสงค์การเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้น ข้อจุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับหลักการของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีระดับคุณภาพอยู่ในระดับ มาก และข้อการวัดผลและประเมินผล มีระดับคุณภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด

ตอนที่ 2 ผลการประเมินคุณภาพของนวัตกรรม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ (Web-anyflip)

ผู้วิจัยได้สร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตามกระบวนการสร้างและออกแบบหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ จำนวน 4 เล่ม ดังนี้

เรื่องที่ 1 การทักทาย
เรื่องที่ 2 วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวเมียนมา
เรื่องที่ 3 ทานาคา
เรื่องที่ 4 การละเล่นหุ่นสาย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการในขั้นตอนการประเมินคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) วิชาเปิดโลกเมียนมา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านพิจารณา พบว่า ผลการวิเคราะห์แบบประเมินคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ทั้งหมด 4 เล่ม วิชาเปิดโลกเมียนมา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน

ผลการประเมินคคุณภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ทั้งหมด 4 เล่ม ประกอบด้วย เรื่องที่ 1 การทักทาย เรื่องที่ 2 วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวเมียนมา เรื่องที่ 3 ทานาคา และเรื่องที่ 4 การละเล่นหุ่นสาย วิชาเปิดโลกเมียนมา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มีระดับคุณภาพในภาพรวมอยู่ในระดับ ดี มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 3.81 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.06

ตอนที่ 3 ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา วิชาเปิดโลกเมียนมา ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และได้ทำการทดลองหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม 3 ขั้นตอน และสามารถนำเสนอข้อมูลตามารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา วิชาเปิดโลกเมียนมา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การหาประสิทธิภาพ	จำนวนนักเรียน	คะแนนระหว่างเรียน (40 คะแนน)		คะแนนทดสอบย่อย (40 คะแนน)		ประสิทธิภาพ E1/E2
		คะแนน	ร้อยละ (E1)	คะแนน	ร้อยละ (E2)	
แบบเดี่ยว	3	96	80	96	80	80/80
แบบกลุ่ม	9	290	80.56	289	80.28	80.56/80.28
แบบภาคสนาม	30	966	80.50	963	80.25	80.50/80.25

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา ที่นำไปทดลองกับนักเรียน จำนวน 3 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00/80.00 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำสมุดคำศัพท์มาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพแบบกลุ่ม จำนวน 9 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.56/80.28 และได้นำไปทดสอบหาประสิทธิภาพแบบภาคสนาม จำนวน 30 คน ได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.50/80.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

ตอนที่ 4 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ที่เรียนโดยการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ (Web-anyflip) วิชาเปิดโลกเมียนมา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

จากการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/7 จำนวน 18 คน , 1/11 จำนวน 19 คน และ 1/12 จำนวน 19 คน รวมทั้งหมด 56 คน ที่เรียนในรายวิชาเปิดโลกเมียน เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ทั้ง 4 เรื่อง ประกอบด้วย เรื่องที่ 1 การ

ทักทาย เรื่องที่ 2 วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวเมียนมา เรื่องที่ 3 ทานาคา และเรื่องที่ 4 การละเล่นหุ่นสาย ด้วยการทดสอบแบบอิสระ (t-test แบบIndependent Samples) ได้ผลการทดลอง ดังนี้

ตารางที่ 2 แสดงผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน ที่เรียนโดยการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ(Web-anyflip) วิชาเปิดโลกเมียนมา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

การทดสอบ	จำนวน (คน)	$\bar{x}$	S.D.	t	sig.
ก่อนเรียน	56	20.96	0.19	3.87*	0.00*
กลังเรียน	56	22.63	3.24		

*p ≥ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 20.96 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.19 และหลังเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) เท่ากับ 22.63 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.24 ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ทั้ง 4 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ 1 การทักทาย เรื่องที่ 2 วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวเมียนมา เรื่องที่ 3 ทานาคา และเรื่องที่ 4 การละเล่นหุ่นสาย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า หลังเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ผ่านเว็บ (Web-anyflip)

จากการนำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา ไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/7 จำนวน 18 คน , 1/11 จำนวน 19 คน และ 1/12 จำนวน 19 คน รวมทั้งหมด 56 คน ที่เรียนในรายวิชาเปิดโลกเมียนมา โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรินครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนที่เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ทั้ง 4 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ 1 การทักทาย เรื่องที่ 2 วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวเมียนมา เรื่องที่ 3 ทานาคา และเรื่องที่ 4 การละเล่นหุ่นสาย โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนการประเมินค่า 5 ระดับ ได้ผลการประเมินอยู่ในระดับ มากที่สุด ทุกรายการประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.65 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.03

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) วิชาเปิดโลกเมียนมา นำไปทดลองกับนักเรียนแบบรายบุคคลได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00/80.00 หลังจากนั้นผู้วิจัยได้นำหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) มาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดสอบหาประสิทธิภาพแบบแบบกลุ่มได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.56/80.28 และได้นำไปทดสอบหาประสิทธิภาพแบบภาคสนามได้ค่าประสิทธิภาพเท่ากับ 80.50/80.25 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80 ที่กำหนดไว้

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา เปิดโลกเมียนมา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) ทั้ง 4 เรื่อง ซึ่งประกอบด้วย เรื่องที่ 1 การทักทาย เรื่องที่ 2 วัฒนธรรมการแต่งกายของชาวเมียนมา เรื่องที่ 3 ทานาคา และเรื่องที่ 4 การละเล่นหุ่นสาย มีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ผ่านเว็บ (Web-anyflip) อยู่ในระดับ มากที่สุด ทุกรายการประเมิน มีค่าเฉลี่ยรวม ($\bar{x}$) เท่ากับ 4.65 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.03

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการหาประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) วิชา เปิดโลกเมียนมา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามขั้นตอนกระบวนการในการสร้างและหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) วิชา เปิดโลกเมียนมา มีประสิทธิภาพเท่ากับ 80.00/80.00 (แบบรายบุคคล) 80.56/80.28 (แบบกลุ่ม) และ80.50/80.25 (แบบภาคสนาม) ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจมาจากสาเหตุดังนี้

1.1 หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น เป็นสื่อการสอนที่นักเรียนไม่เคยเรียนมาก่อน ทำให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา (แววไว จำปาศักดิ์, 2560) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์เรื่องลักษณนาม มีประสิทธิภาพ ทำให้นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มาก เพราะนักเรียนไม่เคยเรียนด้วยสื่อการสอนประเภทนี้มาก่อน การได้ศึกษาด้วยตนเองย่อมทำให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและความกระตือรือร้นที่จะเรียนด้วยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญมีคุณภาพโดยรวมอยู่ในระดับดี ($\bar{x}$ = 3.81, S.D. = 0.06) สามารถสรุปได้ดังนี้ ด้านการออกแบบนวัตกรรม พบว่ามีความยืดหยุ่นและสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการจัดองค์ประกอบทางศิลปะมีความเหมาะสม สะดุดตา น่าสนใจ สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม เพราะผู้เรียนได้ลงมือ

ปฏิบัติจริง รวมทั้งนวัตกรรมมีความคงทนและคุ้มค่ากับการใช้งาน ด้านเนื้อหา พบว่า เนื้อหามีความสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ มีความทันสมัย น่าสนใจเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน และ ไวยากรณ์ โครงสร้างเนื้อหามีความชัดเจนเหมาะสมกับผู้เรียน ด้านภาษา พบว่า ภาษาที่ใช้มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีความถูกต้อง สื่อความหมายได้ชัดเจน และขนาดของตัวอักษรที่ใช้ในบทเรียนมีความเหมาะสม ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ และมีการเสริมสร้างผู้เรียนอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัย (พัดชา อิทรัศมี, 2555) หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เป็นทางเลือกแนวใหม่สำหรับการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาการเรียนรู้ให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ที่ดีขึ้นเพราะโครงสร้างของหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เป็นสื่อประสมที่รวมทั้งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวกราฟิก เสียง ข้อดวาม ตัวอักษร ผู้เรียนสามารถที่จะนำไปเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ช่วยตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคลได้เป็นอย่างดี เนื้อหาของแต่ละตอนสามารถทบทวนเนื้อหาบทเรียนได้ตามความต้องการ รวมทั้งยังสามารถให้ผลป้อนกลับ (Feed Back) ที่เป็นคะแนน หรือคำชมต่างๆ ทั้งที่เป็นเสียงหรือข้อดวามที่ช่วยเสริมแรงให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจในการเรีย

1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชา เปิดโลกเมียนมา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีความสอดคล้องกับสมมุติฐาน ข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ภาษาและวัฒนธรรมเมียนมา เป็นสื่อการจัดการเรียนรู้ที่นักเรียนสามารถทบทวนบทเรียนได้ด้วยตนเองจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ทำให้นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มาก จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน (แววไวไล จำปาศักดิ์, 2560) กล่าวว่า การเรียนรู้ที่ดีเป็นการเรียนโดยที่ไม่ได้ฟังครูบรรยายจากหนังสือเพียงอย่างเดียว แต่เป็นการเรียนรู้จากสื่อต่างๆ ที่ครูผู้สอนได้เตรียมไว้ให้นักเรียนได้เรียนรู้ให้ได้มากที่สุด ดังนั้นจากผลการใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ชี้ให้เห็นว่า การเรียนการสอนไม่จำเป็นต้องเน้นการบรรยายแต่เพียงอย่างเดียว นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง โดยครูเป็นเพียงผู้แนะนำ รวมทั้งเป็นผู้หาสื่อมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. การเรียนการสอนโดยใช้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ในปัจจุบันอาจไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่สำหรับนักเรียน ดังนั้นการพัฒนาเนื้อหา การออกแบบรวมถึงการสอดแทรกลูกเล่นต่างๆ ในหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ควรมีความแปลกใหม่ และน่าสนใจ เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการเรียนมากยิ่งขึ้น

2. ผู้สอนควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อให้การเรียนการสอนเกิดจากความต้องการของนักเรียนอย่างแท้จริง

3. ควรพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติม เพื่อให้นักเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ได้จริง และคุ้มค่ามากที่สุด

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. เพื่อให้หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) มีประสิทธิภาพและตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้มากที่สุด ควรเพิ่มระยะเวลาในการศึกษา รวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์จากหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เป็นรูปแบบการวิจัยที่น่าจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้อินเทอร์เน็ต เพราะสามารถเรียนผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เช่น มือถือ แท็บเล็ต เป็นต้น ดังนั้นควรมีการสำรวจความพร้อมของผู้เรียนก่อนที่จะทำการวิจัยเพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

พัดชา อิทรัศมี. (2555). *การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่อง การใช้ห้องสมุด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

เมวิกา บุญเชย. (2564). *การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เรื่อง Adjectives สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสระหลวงพิทยาคม.* คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

แววไว จำปาศักดิ์. (2560). *การพัฒนาหนังสืออิเล็คส์ทรอนิคส์ เรื่องลักษณนาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3.* คณะศึกษาศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

อภิชา แดงจำรูญ ณัฐสุดา สุวรรณมา. (2565). การพัฒนาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เรื่องการสร้างเสริมสุขภาพ และป้องกันโรค สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศรียาภัย. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2565. แหล่งที่มา: https://so02.tci-thaijo.org/index.php/JRKSA/article/view/253239

Enhancing Vocabulary Acquisition and Retention: The Role of Spaced Repetition in Language Learning

Panyanut Saksittanupab
Sisaket Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, Email: panyanut.s@sskru.ac.th

****

Abstract

Vocabulary acquisition is crucial in language learning, as retaining a large number of words is essential for learners. One effective technique for boosting vocabulary is spaced repetition. Despite extensive research on its effectiveness in retaining vocabulary in L2 courses over time, its full integration into everyday classrooms remains limited. This study aimed to assess the effectiveness of spaced repetition tasks in enhancing vocabulary acquisition among learners and to evaluate the impact of spaced repetition on the retention of vocabulary. The sample were 30 Thai university learners who were selected by convinient sampling. The research instruments for the data collection were the pre-test, post-test, and the vocabulary spaced-repetition tasks. A paired sample t-test was used to analyz the pre-test and post-test scores, while the vocabulary retention rates were analyzed using the descriptive statistics.

Results from a paired sample t-test revealed a significant improvement in vocabulary test scores after the intervention (M=21.93, SD=3.31), compared to before (M=11.57, SD=2.46). Additionally, the results from vocabulary retention tests revealed that, after a 10-day period of utilizing spaced-repetition tasks, learners were able to recall about 79.77 percent of the designated target words. Retention rates remained relatively high, hovering around 79.57 percent after 18 days of practice, but showed a decline to 78.27 percent by the 31st day. Following a 60-day lapse without practice, retention decreased further to approximately 75.27 percent. These findings highlight the effectiveness of spaced repetition in improving both short-term vocabulary acquisition and long-term retention among language learners.

Keywords: Spaced repetition; Vocabulary Acquisition; Vocabulary Retention

Introduction

Vocabulary is paramount in language learning. It is emphasized that while some progress can be made without perfect grammar, nothing substantial can be achieved without vocabulary (Wilkins, 1972). The difference between native speakers and foreign language learners often lies in the size of their mental lexicon (Laufer, 1998). For effective communication, a substantial vocabulary is essential. For instance, Laufer (1989) found that understanding written text requires knowledge of 95% of the vocabulary, while Hu & Nation (2000) suggested that 98% to 99% of the words are necessary for comprehending written discourse. Nation (2006) estimated that around 8000 to 9000 word families are needed to read authentic materials. This underscores the significance of vocabulary acquisition in second language (L2) learning, especially for beginners trying to comprehend authentic texts.

* Received: May 2, 2024; Revised: May 16, 2024; Accepted: May 17, 2024

A rich vocabulary knowledge plays a crucial role in language learning across various aspects. It enhances comprehension and communication, enabling learners to understand spoken and written language effectively, express themselves clearly, and engage in meaningful conversations. Vocabulary knowledge significantly impacts reading and writing skills, aiding in reading comprehension by deciphering unfamiliar words and enhancing writing precision and creativity. It is crucial for listening and speaking proficiency, as a wide vocabulary allows learners to follow spoken discourse better and express ideas accurately. Additionally, vocabulary is essential for academic success, including language exams, essays, presentations, and comprehending academic texts with specialized vocabulary. Furthermore, vocabulary knowledge delves into the cultural aspects of a language, facilitating a deeper understanding of idioms, proverbs, and culture-specific words. It also correlates with language proficiency levels, such as those defined by the Common European Framework of Reference for Languages (CEFR), as learners typically expand their vocabulary as they progress, contributing to their overall language proficiency. Conversely, a lack of vocabulary knowledge can lead to various limitations, hindering comprehension, communication, academic performance, and overall language proficiency. Therefore, language learners should prioritize expanding their vocabulary to ensure a more comprehensive and successful language learning journey.

The importance of vocabulary acquisition is evident in the structure of language courses as the Thai policy which was driven by the recognition of English as a global lingua franca and its importance in enhancing students' competitiveness in the global job market. High school students in Thailand are expected to meet specific English language proficiency standards to ensure they are well-prepared for higher education and future career opportunities. This policy includes a standardized English proficiency examination, which students must pass to graduate from high school. Additionally, the curriculum includes English language instruction throughout high school to help students reach the required proficiency levels. The policy represents a concerted effort to equip Thai students with the language skills necessary to engage in a globalized world effectively. Moreover, the Common European Framework of Reference for Languages (CEFRX is used as a reference framework to assess and standardize language proficiency levels, particularly in English in Thailand. The specific requirement for CEFR levels in Thailand can vary based on educational institutions and government policies. In general, Thai students are expected to reach a minimum CEFR level of B1 (intermediate) by the time they complete high school. This level signifies that students have acquired basic communication skills in English. However, some educational institutions and programs may have higher proficiency requirements. In addition, Thailand's emphasis on CEFR levels reflects the nation's commitment to improving English language proficiency, recognizing its importance in the global context. Achieving specified CEFR levels is often a prerequisite for higher education and various job opportunities, as it indicates a reasonable degree of language competence.

To help learners acquire vocabulary, one technique that has gained significant attention worldwide for enhancing vocabulary learning is spaced repetition. Spaced repetition involves strategically scheduling review sessions at increasing intervals over time, aiming to optimize memory retention and long-term recall (Karpicke & Bauernschmidt, 2011). This approach is rooted in cognitive psychology principles, particularly the spacing effect, which suggests that information learned through spaced intervals is better retained than information learned through massed practice (Cepeda et al., 2006). Despite years of English language education from a young age, many Thai EFL learners struggle to develop a comprehensive vocabulary.

Research indicates that despite prolonged exposure to English instruction, learners often fail to acquire an extensive lexical repertoire (Orawiwatnakul & Khamkhien, 2016). This deficiency in vocabulary knowledge persists even after years of language learning, impacting learners' ability to effectively communicate and comprehend English texts (Lems, 2004). Despite the emphasis on English language education in Thailand's curriculum, learners often face challenges in retaining and applying vocabulary due to factors such as limited exposure to authentic English contexts outside the classroom and traditional teaching methods that prioritize memorization over active engagement (Platapiantong & Thienpermpool, 2020). These issues highlight the need for innovative pedagogical approaches to enhance vocabulary acquisition and retention among Thai EFL learners. Additionally, research on spaced repetition has proliferated globally, with studies conducted in various educational contexts to investigate its effectiveness in vocabulary learning. Moreover, the advent of technology has facilitated the integration of spaced repetition into language learning applications and platforms, making it more accessible to learners worldwide (Kornell & Bjork, 2008). However, despite its potential benefits, the adoption of spaced repetition techniques in formal educational settings remains limited in many countries.

In conclusion, vocabulary acquisition is fundamental in language learning, with research emphasizing its critical role in comprehension and communication. For effective language proficiency, a substantial lexicon is necessary, as evidenced by studies showing the correlation between vocabulary size and reading comprehension. Various language policies, such as Thailand's emphasis on English proficiency standards, underscore the global recognition of vocabulary's importance. Despite efforts in education, challenges persist in vocabulary retention, particularly among Thai EFL learners, necessitating innovative pedagogical approaches like spaced repetition. While spaced repetition shows promise in enhancing vocabulary learning, its widespread adoption in formal education remains limited.

Research Objectives

1. To assess the effectiveness of spaced repetition tasks in enhancing vocabulary acquisition among learners.
2. To evaluate the impact of spaced repetition on the retention of vocabulary

Literature Review

Repetitive theory, also known as the Repetition Hypothesis, is a concept in second language acquisition (SLA) that highlights the importance of repetition and reiteration in the process of learning a second language. This theory posits that repeated exposure to language elements, such as vocabulary, grammar structures, and speech patterns, plays a significant role in language acquisition and proficiency development. Repetition aligns with the idea that language learning is an incremental and cumulative process, and revisiting language components multiple times can lead to better retention and comprehension. Repetition emphasizes the importance of frequent exposure to language elements. The more a learner encounters a specific word, phrase, or structure, the more likely they are to remember and internalize it. This theory aligns with the notion that language learning is a result of repetition and practice. Repetition involves systematic review and revision. Learners should revisit previously learned material to reinforce their knowledge. This can include reviewing vocabulary, re-practicing grammar rules, and rereading texts.Repetition should take into

account the context in which language is used. This means that learners should practice language elements in meaningful and authentic contexts, which aids in comprehension and application. While repetition is crucial, it is also essential to vary the ways in which language elements are practiced. This includes using different exercises, contexts, and materials to prevent monotony and enhance adaptability.

Regarding the repetitive thoery, spaced repetition is a highly effective learning technique that is rooted in cognitive psychology and has gained prominence in the field of education and language acquisition. This approach is designed to optimize memory retention and recall through strategically timed reviews of previously learned material. The framework of spaced repetition is based on the idea that information is more effectively absorbed when it is revisited at increasing intervals over time, as opposed to cramming or constant repetition. Moreover, spaced-repetition is a method frequently used for learning vocabulary, which aims to incorporate new vocabulary into everyday language use quickly, effectively and, above all, sustainably through targeted repetition of the vocabulary within a given time interval. This learning method takes place over a longer period of time, for example, 1 month. Learners are free to choose the length of time, but it is divided into fixed learning phases. Within each phase learners repeat the new vocabulary. The special thing about the Spaced Repetition learning method is that the period between each phase in which learners do not repeat the vocabulary becomes longer. In this way, learners build up their vocabulary in the long term. The process of spaced repetition typically starts with the initial introduction of new information or concepts. This can occur through reading, lectures, or any traditional learning method. After the initial learning, learners review the material. This is typically done through self-assessment, flashcards, or quizzes to ensure that the information is understood. Then, the first review takes place shortly after the initial learning, often within a day or two. This reinforces the memory and helps move the information from short-term memory to long-term memory. These intervals are determined are based on the forgetting curve. As learners remember the information, the intervals lengthen, and if they forget, the intervals shorten. Learners continue to review the material at the predetermined intervals, ensuring that they revisit the information just as they are about to forget it. This process continues until the material is firmly entrenched in long-term memory. Lastly, even after the material has been well-learned, it's important to periodically review it to prevent forgetting over time. This reinforces the knowledge and helps maintain long-term retention. (Ebbinghaus, 1885; Bjork, 1994; Karpicke, 2007).

To examine the effectiveness of using the repetitive technique, linguists usually measure the retention rate of learners. Previous research studies have extensively explored the phenomenon of the forgetting curve and its implications for the retention of vocabulary. Ebbinghaus (1885) pioneered the investigation of the forgetting curve, demonstrating the rapid decline in memory retention over time without reinforcement. This seminal work laid the foundation for subsequent research into memory decay processes. Regarding vocabulary retention, Bahrick and Phelps (1987) conducted a landmark study examining the long-term retention of foreign language vocabulary. Their research revealed that vocabulary knowledge declines over time, with the forgetting curve illustrating a steep initial drop followed by a more gradual decline. These findings underscored the importance of spaced repetition in mitigating memory decay and enhancing long-term retention. Furthermore, the effectiveness of spaced repetition in vocabulary learning has been widely investigated. For instance, Pimsleur (1967) demonstrated the efficacy of spaced repetition in language learning, highlighting its role in promoting durable memory retention. Similarly, recent studies such as Varela (2020) revealed

space repetition positive impact on vocabulary acquisition and retention among learners. Moreover, research has shown the effectiveness of this technique in various domains, including language learning, medical education, and other academic subjects. For instance, a study by Kornell and Bjork (2008) demonstrated that spacing study sessions over time significantly improved long-term retention compared to massed study. Similarly, a meta-analysis by Dunlosky et al. (2013) highlighted the effectiveness of spaced repetition and practice testing in enhancing learning outcomes. Also, Kim et al., (2019) reaffirms the robustness of the spacing effect when analyzed through big data. Through the analysis of large datasets, the researchers found consistent evidence supporting the effectiveness of spaced learning for improved retention and learning outcomes.

Several studies have shed light on the challenges encountered by Thai high school students when acquiring English vocabulary, including limited exposure to English outside the classroom and a lack of effective vocabulary learning strategies (Srisopa & Yoon, 2017). Cepeda et al. (2006) provided compelling evidence supporting the efficacy of spaced repetition in enhancing verbal recall and long-term memory retention, emphasizing the benefits of spacing out study sessions for improved learning outcomes. Platapiantong and Thienpermpool (2020) found that students' vocabulary learning achievement significantly increased after using mnemonics and vocabulary picture books, underscoring the effectiveness of these strategies in vocabulary acquisition. Freed and Karpicke (2016) demonstrated that spaced repetition significantly enhances long-term retention compared to other methods, highlighting its importance in optimizing memory retention and learning outcomes. Moreover, Brown (1985) affirmed the rapid decay of memory over time, emphasizing the importance of effective learning strategies such as spaced repetition to combat memory deterioration. In addition, several studies further underscored the benefits of repeated exposure and spaced repetition in improving vocabulary acquisition and retention among Thai EFL learners (Suksuksema & Chaichanasiri, 2013; Chutopama & Saengboonmee, 2018; Phoocharoensil, 2019; Limviriyakul et al., 2020).

One research gap in the existing literature on the repetitive theory and spaced repetition techniques lies in the exploration of their combined effectiveness in addressing specific challenges faced by Thai university students in acquiring English vocabulary. While studies have individually examined the importance of repetition and spaced repetition in language acquisition and memory retention (Srisopa & Yoon, 2017; Cepeda et al., 2006; Freed & Karpicke, 2016), there is a lack of research that integrates these theories to tailor vocabulary learning strategies for Thai EFL learners. Additionally, while some studies have investigated the benefits of spaced repetition in improving vocabulary retention among language learners (Platapiantong & Thienpermpool, 2020; Suksuksema & Chaichanasiri, 2013; Chutopama & Saengboonmee, 2018; Phoocharoensil, 2019; Limviriyakul et al., 2020), few have explored its combined application with the principles of the repetitive theory. Therefore, this research could fill this gap by examining how a combined approach incorporating both repetitive theory and spaced repetition techniques can effectively address the challenges encountered by Thai university students in acquiring English vocabulary.

Research Methodology

Participants

Thirty language learners, aged 18-22, were recruited as convinient sampling. Participants lagnuage background is Thai and have no prior experience with spaced repetition technique.

Procedure

Participants first completed a vocabulary pre-test to establish their baseline vocabulary knowledge. Participants then received a training session on vocabulary spaced- repetition. They were introduced to the spaced repetition materials developed and also be provided with a list of 104 target words and their meanings. They were encouraged to write the words with their meaning in Thai 1 hour each day for one month. During the training, participants also took a vocabulary retention test as shown in Figure 2

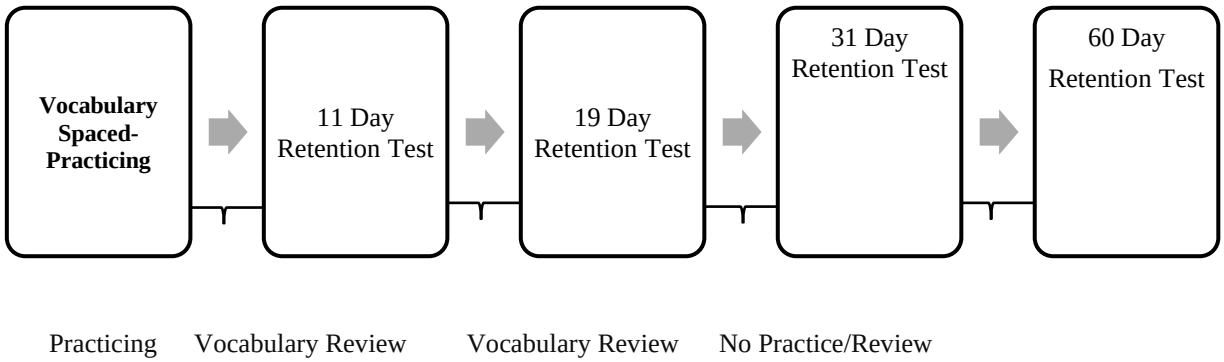

Figure 2 Vocabulary Retention Test

Research Tools

Research tools in this study consisted of the pre-test and post-test which involved 30 words and their meanings drawn from The Oxford 3000™ by CEFR level, which comprises the 3000 most critical words for English learners from A1 to B2 levels. To collect data, a vocabulary spaced-repetition writing tasks were utilized, consisting of 104 words categorized into four main groups: noun, verb, adjective, and adverb, all sourced from the Oxford 3000TM by CEFR level. The space repetition practice and revision schedule is presented in Table 1.

Data Analysis

Performance of the learners was compared by analyzing the pre- and post-test scores using the paired sample t-test. The vocabulary retention tests were compared to determine the effectiveness of spaced repetition in vocabulary retention using descriptive statistics.

Table 1 Vocabulary Spaced-repetition Practice and Revision Schedule

Word List No.	Practicing	Revision 1	Revision 2	Revision 3	Revision 4	Revision 5
1-20	Day1	Day4	Day8	Day20	Day22	Day25
21-40	Day3	Day6	Day11	Day15	Day20	Day26
41-60	Day5	Day7	Day12	Day15	Day20	Day22
61-80	Day7	Day12	Day14	Day17	Day21	Day28
81-104	Day9	Day12	Day16	Day21	Day26	Day29

Research Conceptual Framework

The conceptual framework of this study is grounded in the hypothesis that vocabulary acquisition and retention can be affected by engaging in vocabulary spaced repetition tasks. Specifically, our attention will be directed towards practicing The Oxford 3000™ by CEFR level words. This framework will facilitate the identification and analysis of vocabulary acquisition rates, as well as the retention of vocabulary following the utilization of spaced repetition tasks.

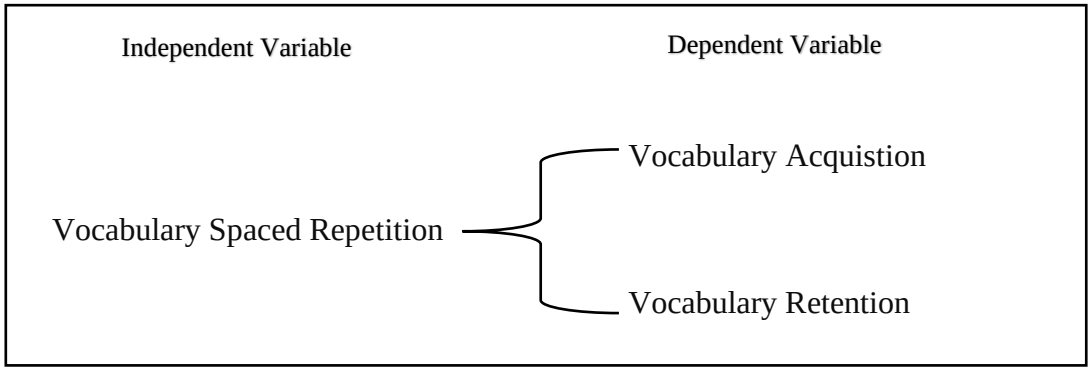

Figure 1 Research Conceptual Framework

Results

The vocabulary tests contrasted target vocabulary knowledge before and after the intervention. To analyze the results, a paired sample *t*-test was conducted to determine the effect of using the vocabulary spaced-repetition tasks. The results indicate a significant difference between the vocabulary test score before training (M=11.57; SD=2.46) and vocabualry test score after the intervention (M=21.93; SD=3.31); [t(29) = 29.29, p = .001]. This suggests that learners acquire a greater vocabulary knowledge following the utilization of spaced repetition tasks.

Table2 Vocabulary Test Score

Vocabulary Test Score	M	SD	*t*	P	Cohen's *d*
Post-test	21.93	3.31	29	0.001	1.94
Pre-test	11.57	2.46			

To answer research objective 2, the findings of the vocabulary retention tests (Figure 3) demonstrated that following a 10-day utilization of vocabulary spaced-repetition tasks, Thai English as a Foreign Language (EFL) learners exhibited the ability to recall approximately 79.77 percent of the 104 designated target words. Subsequently, after an extended practice duration of 18 days, the retention rate remained relatively high at approximately 79.57 percent. However, by the 31st day, there was a discernible decline in the recall percentage, which decreased to 78.27 percent. Notably, following a cessation of practice sessions, the retention

rate experienced a further decrease, with learners able to recall approximately 75.27 percent of the target words after a lapse of 60 days.

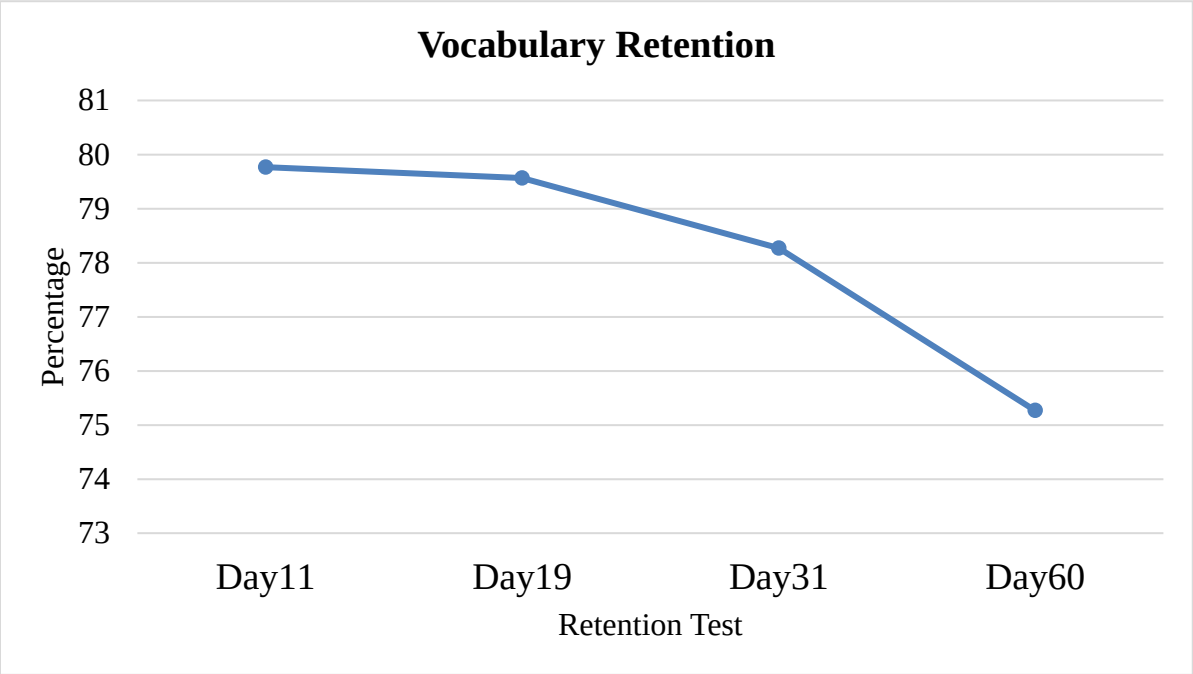

Figure 3 Thai EFL Learners' Vocabulary Retention Rate

Discussion

The findings of the paired t-test reveal a significant improvement in vocabulary test scores following the intervention employing spaced-repetition tasks. This result is consistent with previous research studies that have demonstrated the efficacy of spaced repetition in enhancing vocabulary acquisition and retention (Cepeda et al., 2006; Freed & Karpicke, 2016). For instance, the substantial increase in mean vocabulary test score from 11.57 to 21.93 indicates the effectiveness of spaced repetition in facilitating learning and memory consolidation. This finding aligns with the findings of Cepeda et al. (2006), who reported significant improvements in verbal recall tasks with distributed practice. Moreover, the negligible standard deviation of 2.46 before the intervention compared to 3.31 after the intervention suggests a reduction in variability and an increase in consistency among learners' vocabulary knowledge. This phenomenon can be attributed to the systematic and structured nature of spaced repetition, which provides learners with regular and spaced-out opportunities for practice and review, leading to more uniform levels of knowledge retention (Freed & Karpicke, 2016). Furthermore, the exceptionally high t-value of 29.29 and low p-value of .001 indicate a robust and statistically significant effect of the intervention on vocabulary test scores. These results underscore the effectiveness of spaced repetition as a pedagogical approach for enhancing vocabulary acquisition and retention among learners, highlighting its potential for application in educational settings to optimize learning outcomes.

Furthermore, the findings from the vocabulary retention tests provide valuable insights into the effectiveness of spaced-repetition tasks in enhancing vocabulary retention among Thai English as a Foreign Language (EFL) learners. These results align with previous research studies that have demonstrated the positive impact of spaced repetition on memory retention and learning outcomes (Cepeda et al., 2006; Freed & Karpicke, 2016). For instance, the initial high retention rate of approximately 79.77 percent following a 10-day utilization of spaced-repetition tasks is consistent with the findings of Cepeda et al. (2006), who reported significant improvements in memory retention with distributed practice. Similarly, the sustained retention rate of around 79.57 percent after an extended practice duration of 18 days corroborates previous research by Freed and Karpicke (2016), which emphasized the importance of spaced repetition in optimizing long-term memory retention. However, the observed decline in retention rate to 78.27 percent by the 31st day suggests the presence of the forgetting curve phenomenon, as highlighted by Ebbinghaus (1885), wherein memory retention diminishes over time without reinforcement. This finding underscores the need for continued practice and review to maintain optimal retention levels over extended periods. Furthermore, the significant decrease in retention rate to 75.27 percent after a lapse of 60 days underscores the importance of periodic review and reinforcement to mitigate the effects of memory decay over time. Overall, these findings underscore the effectiveness of spaced repetition in facilitating vocabulary retention among Thai EFL learners, while also highlighting the need for sustained practice and review to optimize long-term memory retention.

Conclusion

The findings of this study provide compelling evidence for the effectiveness of spaced repetition tasks in enhancing vocabulary acquisition and retention among learners. Consistent with previous research, the results demonstrate a significant improvement in vocabulary test scores following the intervention, underscoring the positive impact of spaced repetition on learning outcomes. The substantial increase in mean vocabulary test scores indicates the efficacy of spaced repetition in facilitating learning and memory consolidation. Additionally, the reduction in variability and increase in consistency among learners' vocabulary knowledge suggest the structured nature of spaced repetition, which provides regular and spaced-out opportunities for practice and review, leading to more uniform levels of knowledge retention. Moreover, the robust statistical findings further emphasize the significant effect of the intervention on vocabulary test scores. These results highlight the potential of spaced repetition as a pedagogical approach for optimizing learning outcomes in educational settings.

Suggestions

Suggestions for future research encompass a variety of avenues. Firstly, a longitudinal study could be conducted to evaluate the enduring impact of spaced repetition on vocabulary acquisition and retention by tracking participants over an extended period. Comparative analysis could provide insights into the relative efficacy of spaced repetition in comparison to traditional memorization techniques or immersive learning experiences. Investigating individual differences, including learner motivation and cognitive abilities, may shed light on how these factors moderate the effectiveness of spaced repetition, informing personalized learning strategies. Exploring the influence of cultural factors on the implementation and effectiveness of spaced repetition tasks among diverse learner populations could offer valuable

insights. Additionally, researching the integration of technology into spaced repetition methods, assessing pedagogical practices, developing retention strategies, and examining the generalization of spaced repetition techniques to languages beyond English are all crucial avenues for further exploration in enhancing vocabulary acquisition and retention.

References

Ausubel, D. P., & Youssef, M. (1965). The Effect of Spaced Repetition on Meaningful Retention. *The Journal of General Psychology*. 73 (1), 147–150.

Bjork, R. A. (1994). Memory and Metamemory Considerations in the Training of Human Beings. In J. Metcalfe & A. P. Shimamura (Eds.), *Metacognition: Knowing About Knowing* (pp.185-205).

Boonkwan, K. (2015). Socioeconomic factors and vocabulary knowledge among Thai high school students. *English Language Teaching*. 8 (10), 56-68.

Brown, J. (1958). Some Tests of the Decay Theory of Immediate Memory. *Quarterly Journal of Experimental Psychology*, 10 (1), 12–21.

Cepeda, N. J., Pashler, H., Vul, E., Wixted, J. T., & Rohrer, D. (2006). Distributed practice in verbal recall tasks: A review and quantitative synthesis. *Psychological Bulletin,* 132 (3), 354-380.

Chavangklang, T., Chavangklang, P., Thiamhuanok,S., & Sathitdetkunchorn, P. (2019). Development of EFL University Students' Vocabulary Size and Reading Comprehension Using Online Multimedia-based Extensive Reading. *Advance in Language and Literary Studies*, 10 (5), 146-151.

Chutopama, N., & Saengboonmee, K. (2018). The effect of spaced repetition on vocabulary retention of Thai EFL learners. *International Journal of Emerging Technologies in Learning (iJET)*, 13 (1), 117-124.

Dunlosky, J., Rawson, K. A., Marsh, E. J., Nathan, M. J., & Willingham, D. T. (2013). Improving students' learning with effective learning techniques: Promising directions from cognitive and educational psychology. *Psychological Science in the Public Interest*, 14 (1), 4-58.

Ebbinghaus, H. (1885/1913). *Memory: A contribution to experimental psychology*. New York: Columbia University.

Freed, N. K., & Karpicke, J. D. (2016). Spaced repetition is the key to long-term retention. *Journal of Experimental Psychology: Applied*, 22 (3), 366-378.

Harry P. Bahrick, Lorraine E. Bahrick, Audrey S. Bahrick and Phyllis E. Bahrick. (1993). *Psychological Science,* 4 (5), 316-321.

Kang, S. H. K., & Pashler, H. (2012). Learning painting styles: Spacing is advantageous when it promotes discriminative contrast. *Applied Cognitive Psychology*, 26 (1), 97-103.

Karpicke, J. D., & Roediger, H. L. (2007). Expanding Retrieval Practice Promotes Short-Term Retention, but Equally Spaced Retrieval Enhances Long-Term Retention. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition*, 33 (4), 704-719.

Kornell, N., & Bjork, R. A. (2008). Optimising self-regulated study: The benefits and costs of dropping flashcards. *Memory*, 16 (2), 125-136.

Lems, K. (2004). *Teaching Vocabulary to English Language Learners*. Routledge.

Limviriyakul, S., Wang, H. C., & Wang, Y. H. (2020). The effects of online vocabulary learning on Thai EFL learners' vocabulary knowledge and reading comprehension. *The Journal of Asia TEFL*, 17 (4), 1282-1296.

Nuttapoon, P. (2019). The relationship between vocabulary size and reading comprehension of Thai EFL university students. *The Journal of Teaching English for Specific and Academic Purposes,* 7 (4), 399-413.

Orawiwatnakul, W., & Khamkhien, A. (2016). The English Proficiency of Thai University Students: An Investigation into English Language Exposure. *Journal of English Language Teaching and Learning*, 16 (1), 39-59.

Pashler, H., Rohrer, D., Cepeda, N. J., & Carpenter, S. K. (2007). Enhancing learning and retarding forgetting: Choices and consequences. *Psychonomic Bulletin & Review,* 14 (2), 187-193.

Patra, I., Shanmugam, N., Ismail, S.M., & Mandal, G. (2022). An Investigation of EFL Learners' Vocabulary Retention and Recall in a Technology-Based Instructional Environment:Focusing on Digital Games. *Hindawi Education Research International*, 1-10.

Phoocharoensil, S. (2019). The effects of repetition on Thai EFL learners' vocabulary acquisition through computer-based activities. *International Journal of Instruction,* 12 (2), 479-494.

Platapiantong, T., & Thienpermpool, P. (2020). The Development of Vocabulary Learning Achievement and Retention Using Mnemonics and Vocabulary Picture Books For Grade 6 Students of Anuban Nakhon Pathom School. *Journal of Multidisciplinary in Humanities and Social Sciences*, 3 (3), 533–547.

Roediger, H. L., & Karpicke, J. D. (2006). The power of testing memory: Basic research and implications for educational practice. *Perspectives on Psychological Science,* 1 (3), 181-210.

Seibert Hanson, A. E., & Brown, C. M. (2019). Enhancing L2 learning through a mobile assisted spaced-repetition tool: an effective but bitter pill? Computer Assisted Language Learning, 1–23.

Siripan, S., & Nusara, B. (2016). Vocabulary size and language proficiency: A study of Thai EFL university students. *PASAA: Journal of Language Teaching and Learning*, 50, 40-58.

Son, L. K., & Metcalfe, J. (2000). Metacognitive and control strategies in study-time allocation. *Journal of Experimental Psychology: Learning, Memory, and Cognition,* 26 (1), 204-221.

Sripa, P. (2020). Teaching strategies for vocabulary improvement in Thai high schools. *Journal of English Language and Literature,* 9 (2), 262-273.

Srisopa, K., & Yoon, H. (2017). Challenges of vocabulary learning among Thai high school students. *PASAA: Journal of Language Teaching and Learning,* 51, 128-150.

Suksuksema, S., & Chaichanasiri, C. (2013). Repeated exposure to vocabulary learning via reading and listening for EFL learners. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 93, 1631-1636.

Thongthew, W. (2018). An evaluation of vocabulary assessment methods in Thai high schools. The Asian EFL Journal, 20 (4), 21-42.

Varela, M. A. (2020). Vocabulary retention in a spaced repetition longitudinal field study with high-school language learners. Retreived from https://cronfa.swan.ac.uk/Record/cronfa53503

The Influence of Business Simulation Game Experience on Students Perceived Learning Outcomes and Satisfaction

Zhaoying Cai
Assumption University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: 2253124925@qq.com

****

Abstract

The objectives of this research were to examine students' perceived learning outcomes and satisfaction with the management accounting course at a private university in Guangdong, China, which integrated the business simulation game, iBizSim. Sample data was collected from target population by using quantitative method and questionnaire as a tool. The researchers have encountered challenges in incorporating experiential learning, game-based learning, and authentic team-based learning into the business curriculum, despite mounting evidence that collaborative learning can enhance learning outcomes and satisfaction. Previous studies exploring the impact of concept understanding, skills development, and affective evaluation on learning outcomes remain limited, and there are no existing hypotheses relating to these latent variables. By addressing these gaps, this research contributes to the advancement of knowledge in the field. In this study, 427 surveys were collected and analyzed using Structural Equation Modeling (SEM) with SPSS 26.0 and Amos 23.0 to test hypotheses and confirm causal relationships among variables. The quantitative results supported the proposition that experience generation from the business simulation game positively influences learner perceived learning outcomes and satisfaction. Improved conceptual understanding, affective evaluation, and teamwork were identified as contributing factors. However, no significant influence was found between skills development and perceived learning outcomes, consistent with limited previous research on this aspect. Based on these findings, it is recommended that teachers of business management courses adopt simulation-based instruction in team-based and experience-generated environments to enhance perceived learning outcomes and satisfaction.

Keywords: The Influence of Business Simulation Game; Experience on Students' Perceived Learning outcomes; Satisfaction

Introduction

The content of the accounting curricula is changing from the rules-based transmission to the simulation-based learning approaches in recent years. In China, the Ten-year Development Plan for Education Informatization (2011-2020) proposed the integration of information technology into teaching, the provision of high-quality digital education resources and software tools, and the use of information technology to promote heuristic, exploratory, discussion, and participatory teaching (Cui & Zhao, 2020). The current academic research achievement for the business simulation games in Chinese academic circle are almost emphasis on qualitative research, while in the limited amount of the quantitative research.

* Received: August 10, 2023; Revised: September 11, 2023; Accepted: September 14, 2023

The theories which have been employed in this quantitative research were Experiential Learning (EL) theory, Game-based learning (GBL) theory, and Authentic Team-based learning (ATBL) theory. Based on Experiential Learning (EL) theory, learning happens as individuals transform experiences and respond to environmental and personal demands (Kolb & Kolb, 2009: 297-327). This process is represented by a learning cycle where learners acquire knowledge from real-life experiences, reflect on them, integrate their understanding through abstract concepts, and apply their newfound knowledge through active experimentation. Furthermore, studies of survey feedback on students' learning in business simulation settings showed that students focus more seriously and positively about simulation teaching than lectures and case discussions (Lovelace et al., 2016: 100-121). Studies have also shown several key relationships: the creation of experiences has a strong impact on conceptual understanding, which in turn has a moderate to high influence on the development of skills. The students' emotional evaluation of the simulation game experience is significantly influenced by their perceived skills development, according to Ranchhod et al. (2014: 75-90).

Game-Based Learning (GBL) as a pedagogical method leverages games as a means of teaching knowledge and skills in an engaging and hands-on game environment (Jaccard et al., 2022). Digital GBL solutions can create a learning environment full of reflective, experiential, and intriguing. The GBL method can provide students with an unforgettable learning experience by influencing their emotions (Jääskä et al., 2022).

Authentic Team-based learning (TBL) requires students to have good teamwork skills, and an increasing number of business schools now expect students to collaborate in teams to fulfill learning and evaluation requirements. (Gros & López, 2016:28). When simulation teaching is designed without focusing on the interdependence of tasks or roles, students perceive little value in cooperating to achieve common goals, create knowledge together, and share experiences. The tendency of students to divide team projects limits opportunities to develop more advanced business skills (Lohmann et al., 2019: 455-472).

Variables

A summary of the factors indicated in the literature as relevant to assess the perceived learning outcomes and satisfaction of using iBizSim in the course is presented in Table 1.

Table 1 Summary of factors in Simulation identified in the literature

Factors	Description	References
Experience Generation	This refers to the students' perception on the decision, the experimental with ideas and strategic management concepts.	Mohsen et al., (2018)
Conceptual Understanding	During the instructional portion of the module, students can apply the concepts learned to inform their strategic decisions in the game.	Mohsen et al., (2018)
Skills Development	The practical experience gained from participating in simulation game exercises offers a valuable opportunity. These simulations authentically replicate real-world business environments, enabling students to develop crucial skills including data analysis, strategic	Mohsen et al., (2018); Ranchhod et al., (2014)

	planning, decision-making, problem-solving, and teamwork.	
Affective Evaluation	This pertains to the favorable results concerning motivation, engagement, and overall satisfaction derived from the simulation game experience.	Ranchhod et al., (2014)
Team Work	Establishing the work-related relationships essential for accomplishing outcomes within a workgroup, or attaining goals through collaborative teamwork. In contrast to individual learning, students engaged in collaborative learning teams experience enhanced outcomes in terms of knowledge acquisition.	Arbaugh & Benbunan-Finch, (2006: 435-447)
Perceived Learning Outcomes	Learning outcomes are the process of students interacting with the learning environment to upgrade their behavior. This study discusses learning outcomes based on cognitive outcomes, for example, trouble-shooting ability, planning skills, motivation and develop theoretical and practical capabilities.	Ikhsan et al., (2019)
Satisfaction	Simulation-based learning fulfilled students' perceived psychological needs and boosted their motivation.	Lohmann et al., (2019: 455-472)

To investigate the influential factors to the simulation games experience students, the research scope of this study in terms of geography is to identify the financial management students located in a private undergraduate university in Guangdong, China. The course of management accounting is the core course of financial management major in this university, and it is the first-class course in Guangdong Province. To improve the practical teaching in Management accounting for better students' performance, the teachers tried to integrate a Business Simulation Game (SG) whose name was the Enterprise Competition Simulation System (iBizSim) during the course to evaluate the effectiveness of virtual simulation technology in Management Accounting. The iBizSim is a business simulation software developed by a professional team from Guanghua Management School of Peking University and experts form a virtual company. There are mainly 5 decision-making parts in iBizSim: marketing (Sales), production, transportation, manpower and procurement and financial decision-making. For each battle, overall score is based on the factors (http://www.bizsim.cn/). To meet the cultivation path of the capability objective of the Management accounting course, the iBizSim game was learned in the class totally about 420 minutes teaching schedule in one semester, and two competitions were raised during the course.

In this study, practical guidance is provided to effectively use SG in management education and improve students' learning. It will provide a positive reference for more effective integration of business SG into the teaching of business courses in the future semesters.

Research Objectives

Nine research objectives corresponding to the research questions are constructed as below:

1. To determine the effectiveness of the students' experience generation using iBizSim in improving the students' conceptual understanding.
2. To determine the effectiveness of the students' experience generation using iBizSim in improving the students' skills development.
3. To determine the effectiveness of the students' experience generation using iBizSim in improving the students' affective evaluation.
4. To determine the effectiveness of the students' conceptual understanding using iBizSim in improving the perceived learning outcomes.
5. To determine the effectiveness of the students' skills development using iBizSim in improving the perceived learning outcomes.
6. To determine the effectiveness of the students' affective evaluation using iBizSim in improving the perceived learning outcomes.
7. To determine to what extent the students' teamwork using iBizSim influence the students' perceived learning outcomes.
8. To determine to what extent the students' perceived learning outcomes using iBizSim influence the students' satisfaction.
9. To determine to what extent the students' teamwork using iBizSim influence the students' satisfaction.

Research Methodology

1. Quantitative Sample

The researcher employed priori power analysis using an existing sample size calculation for the structural equation model based on the Analytics Calculators. By using the purposive sampling method, this study purposively selected students majored in financial management who have the course of management accounting integrated the iBizSim study at the university. Therefore, all students for 3 grades about 450 students who are taking the management accounting course with iBizSim are included in the sample.

2. Research instrument

The study employs an attitude test questionnaire as the research instrument to evaluate the influence of a game-based learning approach on student contentment with a simulation game tailored for business management. The survey instrument was constructed based on previous literatures from Mohsen et al., (2018) and Lohmann, et al., (2019: 455-472). All 32 survey items took a value using a Likert scale of 1 to 5 (1 = Strongly disagree to 5 = Strongly agree). To ensure the validity of the research instrument, item-objective congruence with 3 experts was used. After formulating the initial questionnaire, two highly experienced experts, proficient in both Chinese and English with over 20 years of English teaching experience, meticulously assessed the Chinese version of the questionnaire to ensure the translation's utmost precision. After that, the 40-student pilot test's internal consistency reliability was estimated through the Cronbach alpha coefficient.

3. Data collection procedure

This study utilized "Wen Juan Xiang," a professional online survey platform that offers questionnaire design, data collection to distribute and collect questionnaires during the end of the semester in June 2023. The digital research survey was distributed via WeChat, a widely used mobile communication app in China, to students' online WeChat group. Each student was required to anonymously complete all questions within three weeks.

4. Data analysis

In addressing the research questions, the SPSS 26.0 and Amos 23.0 statistical software were employed to conduct confirmatory factor analysis and structural equation modeling. These analyses were utilized to scrutinize the interconnections among key variables, evaluate the proposed hypotheses, and gauge the strength of path coefficients.

Data Analysis

Addressing the research questions pertaining to the factors influencing students' perceived learning outcomes and satisfaction, a series of analytical findings were presented.

1. Descriptive statistics of Variables

A total of 490 questionnaires were distributed to students from three different grades in the course, and 455 were successfully collected. From the applied questionnaires, 427 valid responses were received. Among the participants, 28.1% (n = 120) were male students, while 71.90% (n = 307) were female.

To analyze the data, an aggregate variable was computed for each of the seven identified factors by taking the average of its individual variables. Subsequently, the mean values for both individual and aggregate variables were calculated, indicating the magnitude of each educational value aspect or type. The results of mean are presented in Table 2 and should be interpreted in the context of the Likert scale, which includes interpretation for five ranges: 1.00-1.50 strongly disagree, 1.51-2.50 disagree, 2.51-3.50 neutral, 3.51-4.50 agree, 4.51-5.00 strongly agree (Norman, 2010: 625-632). On average, participants perceived high value for all factors, including experience generation, conceptual understanding, skills development, affective evaluation, teamwork, perceived learning outcomes, and satisfaction, with mean scores of 3.93, 3.84, 3.90, 3.85, 4.08, 3.84, and 3.94, respectively. These findings suggest a strong consensus among students regarding the positive impact of playing iBizSim on various aspects, including their ability to generate meaningful experiences, grasp course concepts, develop skills effectively, evaluate their emotions, engage in collaborative teamwork, perceive improved learning outcomes, and experience higher satisfaction.

Additionally, the reliability of the data was assessed using Cronbach's alpha, and each construct yielded a value over 0.9 higher than the threshold level of 0.7, ensuring a satisfactory level of internal consistency (Cronbach, 1951: 297–334).

Furthermore, to determine the data's adherence to a normal distribution, skewness and kurtosis values were examined. The approximate skewness ranged from -0.313 to -0.946, and kurtosis ranged from -0.064 to 1.345, all within the acceptable range of -2.00 to +2.00, as recommended by George and Mallery (2010).

Table 2 Survey Instrument

Code	Item Statement	Mean	SD	Cronbach's Alpha
	iBizSim gave me the opportunity to:			
EG1	better grasp the application of Management Accounting knowledge.	3.89	0.827	0.928
EG2	experiment with different business ideas	3.96	0.82	
EG3	have strategic perspective.	3.94	0.839	
	Experience Generation Total	***3.93***	**0.775**	
CU1	**Playing iBizSim enabled me to better understand:** product quantity strategy.	3.82	0.831	0.939
CU2	competition analyze and pricing strategy.	3.86	0.798	
CU3	distribution strategy.	3.81	0.788	
CU4	Research & Development.	3.85	0.771	
CU5	advertising and promotion strategy.	3.82	0.807	
CU6	financial performance.	3.89	0.823	
	Conceptual Understanding Total	**3.84**	**0.704**	
	iBizSim enabled me to:			
SD1	evaluate the success of particular strategies that were adopted.	3.81	0.853	0.927
SD2	extend knowledge that they would not normally have picked up in a class situation.	3.95	0.827	
SD3	analyse information more effectively.	3.95	0.8	
SD4	use the learned skills in future jobs.	3.89	0.884	
	Skills Development Total	**3.90**	**0.762**	
AE1	The iBizSim motivated me to want to succeed in the simulation.	3.84	0.897	0.95
AE2	The iBizSim motivated me to learn about business/marketing strategies.	3.85	0.891	
AE3	I find this type of experience conducive to learning effectively.	3.82	0.908	
AE4	I find a competitive environment helpful in learning business issues.	3.87	0.865	
	Affective Evaluation Total	**3.85**	**0.831**	
TW1	Teamwork draws agreement on important issues more effectively.	4.04	0.839	0.94
TW2	Key decisions about our team were made by the entire team.	4.07	0.824	
TW3	I was comfortable sharing my ideas with my team.	4.15	0.78	

TW4	Most of the time, members of my team asked each other for feedback on their progress.	4.07	0.799	
	Teamwork Total	**4.08**	**0.746**	
LO1	**I feel that I have learned below on management accounting with the iBizSim:** Planning skills	3.82	0.784	0.958
LO2	Understanding of finance.	3.76	0.805	
LO3	Understanding of marketing.	3.85	0.769	
LO4	Understanding of human resources.	3.81	0.771	
LO5	Understanding of operations.	3.89	0.773	
LO6	Understanding of strategic management.	3.88	0.79	
LO7	The ability to analyze data.	3.9	0.776	
	Perceived Learning Outcomes Total	**3.84**	**0.698**	
SA1	The iBizSim made the course more interesting.	3.94	0.88	0.958
SA2	The skills and knowledge learnt during the iBizSim will be useful for my future career.	3.91	0.859	
SA3	Overall, I learned a lot from the iBizSim.	3.93	0.845	
SA4	Overall, I am satisfied with the iBizSim as a learning tool.	3.97	0.843	
	Satisfaction Total	**3.94**	**0.808**	

2. Hypotheses Testing. The Structural Equation Modelling (SEM) methodology was employed to examine the overall fit of the proposed model and the formulated research hypotheses. Before conducting SEM, a Confirmatory Factor Analysis (CFA) was conducted to validate the investigated constructs, utilizing AMOS 23.0 software.

2.1 Evaluation of the Goodness of Fit for CFA Matrix

The results of the Goodness-of-Fit for the Measurement Model are presented in Table 3. Overall, all items demonstrated significant and substantial loadings on their respective underlying constructs, providing evidence of convergent validity. The calculated indices indicate an acceptable model fit, with the following values: CMIN/DF = 2.254; GFI = 0.872; AGFI = 0.848; NFI = 0.936; CFI = 0.965; TLI = 0.961; RMSEA = 0.054.

Table 3 Goodness-of-Fit for Measurement Model Results

Index	Acceptable Values	Statistical Values	Source
CMIN/DF	< 3.00	998.676/443 or 2.254	Hair et al. (2006)
GFI	≥ 0.85	0.872	Sica and Ghisi (2007)
AGFI	≥ 0.80	0.848	Sica and Ghisi (2007)
NFI	≥ 0.80	0.936	Wu and Wang (2006)
CFI	≥ 0.80	0.965	Bentler (1990)
TLI	≥ 0.80	0.961	Sharma et al. (2005)
RMSEA	< 0.08	0.054	Engel et al. (2003)
Model Summary		In harmony with empirical data	

Remark: CMIN/DF = The ratio of the chi-square value to the degree of freedom, GFI = Goodness-of-fit index, AGFI = Adjusted goodness-of-fit index, NFI = Normed fit index, CFI = Comparative fit index, TLI = Tucker-Lewis index, and RMSEA = Root mean square error of approximation.

2.2 Evaluation of the Confirmatory Factor Analysis

For SEM, Fornell and Larcker (1981: 39-50.) proposed two criteria to evaluate convergent validity: Firstly, all factor loadings should be statistically significant ($P < 0.05$) and greater than 0.70. Secondly, the Average Variance Extraction (AVE) value for each model component must exceed 0.5. Additionally, a Composite Reliability (CR) greater than 0.7 is considered acceptable. Table 4 presents the results for the construct's factor loadings, which were both statistically significant and greater than 0.7, ranging from 0.807 to 0.953. The CR values for the entire population were between 0.929 and 0.958, all surpassing 0.7. Furthermore, the AVE ranged from 0.723 to 0.852, all exceeding 0.5. These findings provide evidence that the model demonstrates convergent validity.

Table 4 Results for Factor loading, Composite Reliability, and Average Variance Extracted

Factors	Observed variables	Factors loading	T-value	CR	AVE
Experience Generation (EG)	EG1	0.833	26.852***	0.933	0.823
	EG2	0.931	37.372***		
	EG3	0.953	-		
Conceptual Understanding (CU)	CU1	0.871	21.646***	0.94	0.723
	CU2	0.854	20.986***		
	CU3	0.877	21.835***		
	CU4	0.840	20.498***		
	CU5	0.850	20.844***		
	CU6	0.807	-		
	SD1	0.898	24.966***	0.929	0.767
	SD2	0.847	22.472***		

Skills Development (SD)	SD3	0.909	25.537***		
	SD4	0.847	-		
Affective Evaluation (AE)	AE1	0.890	-	0.951	0.829
	AE2	0.939	31.553***		
	AE3	0.916	29.646***		
	AE4	0.895	28.012***		
Teamwork (TW)	TW1	0.876	27.182***	0.941	0.798
	TW2	0.926	31.143***		
	TW3	0.868	27.182***		
	TW4	0.903	-		
Perceived Learning outcomes (LO)	LO1	0.849	-	0.958	0.766
	LO2	0.867	23.787***		
	LO3	0.873	24.101***		
	LO4	0.863	23.621***		
	LO5	0.892	25.079***		
	LO6	0.901	25.59***		
	LO7	0.880	24.474***		
Satisfaction (SA)	SA1	0.921	-	0.958	0.852
	SA2	0.899	31.14***		
	SA3	0.932	34.788***		
	SA4	0.939	35.702***		

Note: CR = Composite Reliability, AVE = Average Variance Extracted, ***=p<0.001; **=p<0.01.

The findings regarding discriminant validity reveal that the square roots of the average extracted variations were as follows: 0.907 (EG), 0.850 (CU), 0.876 (SD), 0.910 (AE), 0.894 (TW), 0.875 (LO), and 0.923 (SA). Notably, the square root of the AVE for each construct, along the diagonal line, exceeded the corresponding inter-scale correlations. These results provide strong evidence that the model indeed demonstrates discriminant validity, confirming that the constructs are distinct from each other.

2.3 Evaluation of Structural Equation Model

After confirming that there were no measurement issues in the model, SEM was conducted to estimate the path coefficients using Maximum Likelihood estimation. The overall after adjustment model fit, as presented in Table 5, is considered good, as all the measures fall within acceptable limits: CMIN/DF = 2.539; GFI = 0.860; AGFI = 0.836; NFI = 0.931; CFI = 0.957; TLI = 0.952; RMSEA = 0.060).

Table 5 Goodness-of-Fit for Structural Model

Fit Index	Acceptable Criteria	Statistical Values	
		Before adjustment	After adjustment
CMIN/DF	< 3.00	1360.018/453 or 3.002	1142.675/450 or 2.539
GFI	≥ 0.85	0.834	0.86
AGFI	≥ 0.80	0.806	0.836
NFI	≥ 0.80	0.918	0.931
CFI	≥ 0.80	0.943	0.957
TLI	≥ 0.80	0.938	0.952
RMSEA	< 0.08	0.069	0.06
Model summary		Not in harmony with empirical data	In harmony with empirical data

The main results, representing the structural relationships between constructs that are statistically significant, are depicted in Figure 2 below.

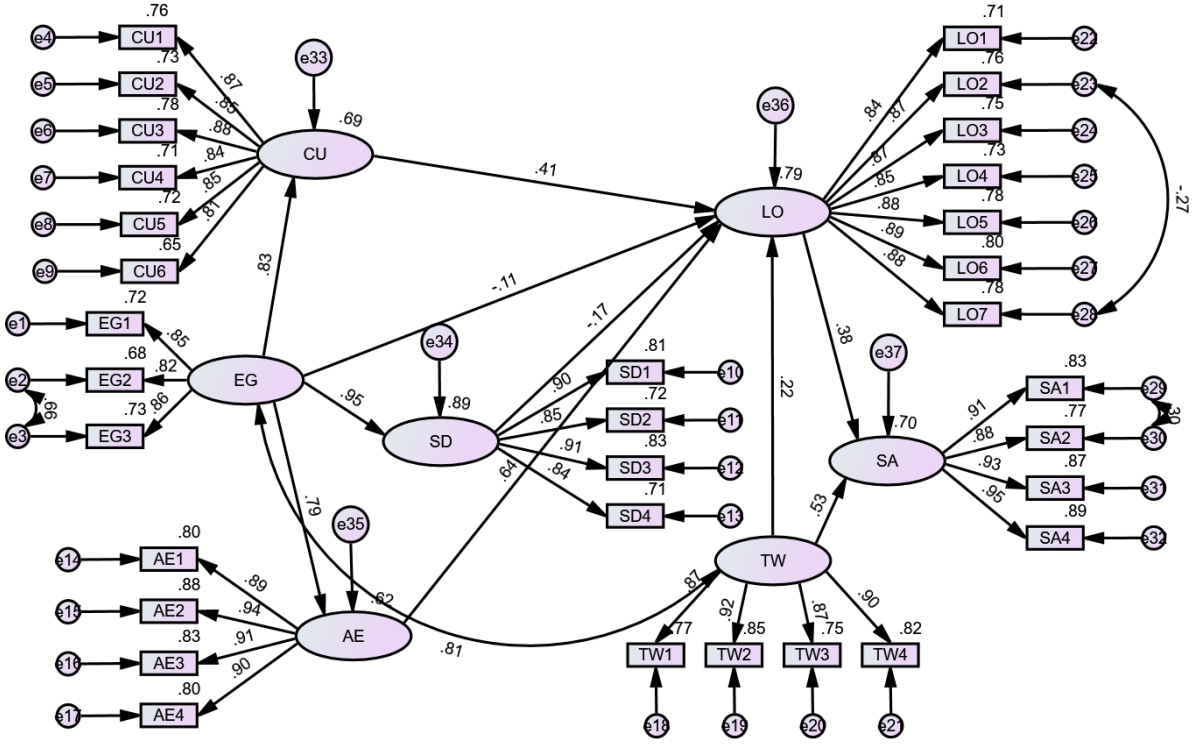

Figure 2 Structural Model after adjustment

Research Conceptual Framework

Prior studies show that the experience generation has positive relationship with the conceptual understanding, skills development and affective evaluation (Mohsen et al.,2018; Ranchhod et al., 2014: 75-90.), and teamwork has positive relationship with the perceived learning outcomes and satisfaction (Lohmann et al., 2019: 455-472). Despite previous studies, the exploration of the connection between conceptual understanding, skills development, and affective evaluation on perceived learning outcomes remains limited. To address this gap, this research delves deeper into the relationship between conceptual understanding, skills development, affective evaluation, and their impact on perceived learning outcomes within a simulated environment.

The following hypotheses are proposed according to the iBizSim used in the course in response to the research questions:

H_a1 Experience generation has significant influence on students' conceptual understanding.

H_a2 Experience generation has significant influence on students' skills development.

H_a3 Experience generation has significant influence on students' affective evaluation.

H_a4 Conceptual understanding has significant influence on students' perceived learning outcomes.

H_a5 Skills development has significant influence on students' perceived learning outcomes.

H_a6 Affective evaluation has significant influence on students' perceived learning outcomes.

H_a7 The team work has significant influence on students' perceived learning outcomes.

H_a8 The perceived learning outcomes has significant influence on students' satisfaction.

H_a9 The team work has significant influence on students' satisfaction.

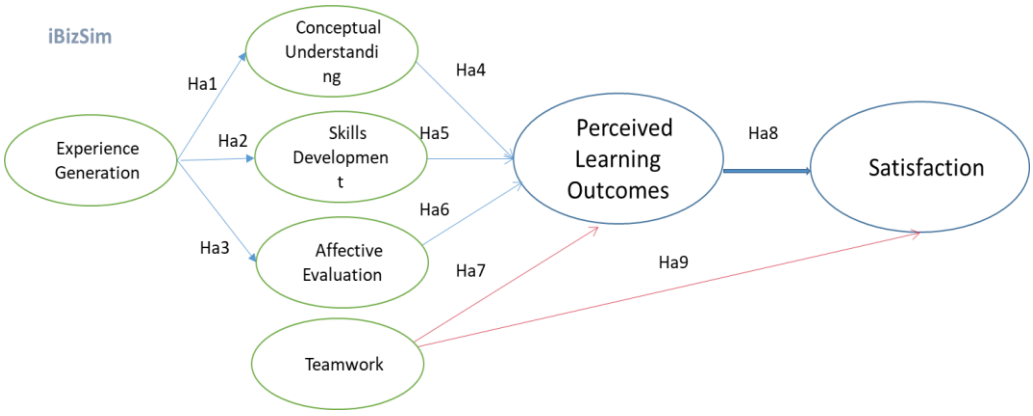

Figure 1 Research Conceptual Framework

Research Results

The magnitude of correlation among the independent and dependent variables proposed in the hypothesis is measured by regression coefficients or standardized path coefficients. The path analysis in this quantitative investigation was performed using AMOS version 23.0 statistical software. As the consequence, the correspondence that accompanies provides nine the alternative hypotheses, providing the summarization of the details in Table 6. Eight out of nine proposed hypotheses were supported in Table 6, which represent this detail information.

Table 6 Summary of Hypothesis testing and results

Hypotheses	Path	Standardized Path Coefficient (β)	T-Value	Result after Analysis
H_a1	CU ← EG	0.831	17.8***	Supported
H_a2	SD ← EG	0.946	22.857***	Supported
H_a3	AE ← EG	0.788	17.675***	Supported
H_a4	LO ← CU	0.405	6.607***	Supported
H_a5	LO ← SD	-0.169	-1.192	Not supported
H_a6	LO ← AE	0.645	11.521***	Supported
H_a7	LO ← TW	0.218	3.996***	Supported
H_a8	SA ← LO	0.383	8.579***	Supported
H_a9	SA ← TW	0.529	11.624***	Supported

*Note: ***=p<0.001; **=p<0.01; *=p<0.05.*

Alternative hypothesis 1 proposed a causal relationship from the exogenous variable experience generation to the endogenous variable conceptual understanding. The standardized path parameter was found to be 0.831, with a corresponding t-value of 17.8***, indicating a highly significant statistical connection. These results provide evidence of a significant and meaningful relationship from experience generation to conceptual understanding in this study. Consequently, null hypothesis 1 was rejected, and alternative hypothesis 1 was supported.

Alternative hypothesis 2 proposed a causal relationship from the exogenous variable experience generation to the endogenous variable skills development. The standardized path parameter was found to be 0.946, with a corresponding t-value of 22.857***, indicating a highly significant statistical connection. These results provide evidence of a significant and meaningful relationship from experience generation to skills development in this study. Consequently, null hypothesis 2 was rejected, and alternative hypothesis 2 was supported.

Alternative hypothesis 3 proposed a causal relationship from the exogenous variable experience generation to the endogenous variable affective evaluation. The standardized path parameter was found to be 0.788, with a corresponding t-value of 17.675***, indicating a highly significant statistical connection. These results provide evidence of a significant and meaningful relationship from experience generation to affective evaluation in this study. Consequently, null hypothesis 3 was rejected, and alternative hypothesis 3 was supported.

Alternative hypothesis 4 proposed a causal relationship from the exogenous variable conceptual understanding to the endogenous variable perceived learning outcomes. The standardized path parameter was found to be 0.405, with a corresponding t-value of 6.607***, indicating a highly significant statistical connection. These results provide evidence of a

significant and meaningful relationship from conceptual understanding to perceived learning outcomes in this study. Consequently, null hypothesis 4 was rejected, and alternative hypothesis 4 was supported.

Alternative hypothesis 5 proposed a causal relationship from the exogenous variable skills development to the endogenous variable perceived learning outcomes. The standardized path parameter was found to be -0169, with a corresponding t-value of -1.192, indicating a non-significant statistical connection. These results provide evidence of no significant and meaningful relationship from skills development to perceived learning outcomes in this study. Consequently, null hypothesis 5 was supported, and alternative hypothesis 5 was rejected.

Alternative hypothesis 6 proposed a causal relationship from the exogenous variable affective evaluation to the endogenous variable perceived learning outcomes. The standardized path parameter was found to be 0.645, with a corresponding t-value of 11.521, indicating a highly significant statistical connection. These results provide evidence of a significant and meaningful relationship from affective evaluation to perceived learning outcomes in this study. Consequently, null hypothesis 6 was rejected, and alternative hypothesis 6 was supported.

Alternative hypothesis 7 proposed a causal relationship from the exogenous variable teamwork to the endogenous variable perceived learning outcomes. The standardized path parameter was found to be 0.218, with a corresponding t-value of 3.996, indicating a highly significant statistical connection. These results provide evidence of a significant and meaningful relationship from teamwork to perceived learning outcomes in this study. Consequently, null hypothesis 7 was rejected, and alternative hypothesis 7 was supported.

Alternative hypothesis 8 proposed a causal relationship from the exogenous variable perceived learning outcomes to the endogenous satisfaction. The standardized path parameter was found to be 0.383, with a corresponding t-value of 8.579, indicating a highly significant statistical connection. These results provide evidence of a significant and meaningful relationship from perceived learning outcomes to satisfaction in this study. Consequently, null hypothesis 8 was rejected, and alternative hypothesis 8 was supported.

Alternative hypothesis 9 proposed a causal relationship from the exogenous variable teamwork to the endogenous variable satisfaction. The standardized path parameter was found to be 0.529, with a corresponding t-value of 11.624, indicating a highly significant statistical connection. These results provide evidence of a significant and meaningful relationship from teamwork to satisfaction in this study. Consequently, null hypothesis 9 was rejected, and alternative hypothesis 9 was supported.

Discussion

1.What is the significant effect on the students' experience generation using iBizSim in improving the students' conceptual understanding?

This study found that experience generation positively and significantly impacts conceptual understanding. According to the previous associated literatures, multiple researchers convinced that experience generation has a significant consequence on conceptual understanding for the learning associated with business simulation games (Gosen & Washbush, 2004: 270-293; Lovelace et al., 2016: 100-121; Mohsen et al., 2018; Ranchhod et al., 2014: 75-90.). Therefore, this research consequence was conformed with the antecedently connected academic achievements.

This suggests that students are more inclined to embrace the business simulation game, when they perceive it as a valuable tool that enhances their academic performance and overall satisfaction with the course. The main emphasis lies in the seamless integration of virtual simulation teaching with the traditional classroom's professional knowledge. This requires teachers to meticulously design the curriculum, ensuring a coherent connection between virtual simulation teaching and conventional knowledge explanation. By doing so, students are offered practical opportunities in the virtual environment to practice, apply, and improve their practical abilities. On the other hand, the classroom's professional knowledge explanation equips students with the theoretical foundation of the system, aiding their comprehension of the underlying logic and knowledge structure.

2.What is the significant effect on the students' experience generation using iBizSim in improving the students' skills development?

This study found that experience generation positively and significantly impacts skills development. According to the previous associated literatures, numerous simulation games investigators have conclusively demonstrated experience generation has an effective consequence on skills development into using simulation software (Gosen & Washbush, 2004: 270-293; Lovelace et al., 2016: 100-121; Mohsen et al., 2018; Ranchhod et al., 2014: 75-90.; Salas et al., 2009: 559-573). Therefore, this research consequence was conformed with the antecedently connected academic achievements.

3.What is the significant effect on the students' experience generation using iBizSim in improving the students' affective evaluation?

The study found that experience generation positively and significantly affects affective evaluation. According to the previous associated literatures, the majority of contemporary investigations had indicated that experience generation has an advantageous consequence on the participants' affective evaluation toward utilizing the technology (Kolb & Kolb, 2009: 297-327; Mohsen et al., 2018; Ranchhod et al., 2014: 75-90.; Salas et al., 2009: 559-573). Therefore, this research consequence was conformed with the antecedently connected academic achievements.

4.What is the significant influence of the students' conceptual understanding using iBizSim in improving the perceived learning outcomes?

The study revealed a positive and significant relationship between conceptual understanding and perceived learning outcomes. This indicates that students who developed a deeper conceptual understanding through the use of iBizSim were more likely to experience notable improvements in their perceived learning outcomes. Prior studies, such as those by Fuchs and Fuchs (2007: 14-19) and Ginsburg et al. (2014), have also confirmed the correlation between conceptual understanding and problem-solving skills, which are closely related to learning outcomes.

However, it is important to note that the existing research on the relationship between conceptual understanding and learning outcomes is still limited, and no specific hypotheses regarding these two latent variables were identified in the literature. As a result, this study contributes valuable insights to the field by establishing a significant link between students' conceptual understanding through iBizSim and their perceived learning outcomes.

5.What is the significant influence of the students' skills development using iBizSim in improving the perceived learning outcomes?

The study found that skills development using iBizSim did not have a significant impact on perceived learning outcomes. In other words, students' skills development through iBizSim

did not appear to result in significant changes in their perceived learning outcomes. Among the four observed variables in skills development, the scores were relatively low for the aspects where iBizSim enabled students to evaluate the success of adopted strategies and apply the learned skills in future jobs. This outcome might be attributed to several factors, such as the economic slowdown after COVID-19, uncertainty in the employment environment, and students' lack of clarity about their future career plans. As a result, they may have questioned whether the skills acquired in this class would be beneficial for their future employment. As educators, it is crucial to provide students with relevant knowledge about college students' career development and integrate learning planning with career planning during their college journey. In curriculum design, teachers should align with the employment goals outlined in the talent cultivation plan to better enhance students' professional skills within the curriculum.

Previous studies on the connection between skills development and perceived learning outcomes have provided limited findings. This reinforces the importance of the current study, as it contributes valuable insights to the existing literature by shedding light on the lack of a significant relationship between skills development using iBizSim and perceived learning outcomes. Further research in this area may help to better understand the factors influencing perceived learning outcomes and how different aspects of learning experiences interact to shape students' educational achievements.

6.What is the significant influence of the students’ affective evaluation using iBizSim in improving the perceived learning outcomes?

The study revealed a significant and positive relationship between affective evaluation and perceived learning outcomes. This indicates that students' emotional and affective experiences with iBizSim positively impacted their perceived learning outcomes. Students reported that the iBizSim experience was conducive to effective learning, leading to positive perceived learning outcomes.

Prior research has provided limited evidence regarding the relationship between affective evaluation and perceived learning outcomes. Hence, this study adds valuable insights to the literature by highlighting the significance of affective evaluation in shaping students' perceived learning outcomes when utilizing iBizSim. Understanding the emotional aspect of the learning experience and its impact on learning outcomes can be essential for designing effective educational interventions and improving overall learning experiences for students. Further investigation in this area could contribute to a more comprehensive understanding of how affective factors influence the learning process and educational outcomes.

7.What is the significant influence of the students’ teamwork using iBizSim to the students’ perceived learning outcomes?

The findings of the study indicate a positive and significant relationship between teamwork and perceived learning outcomes. In simpler terms, students who engaged in teamwork were more likely to achieve positive perceived learning outcomes. This correlation between teamwork and perceived learning outcomes aligns with the findings of previous studies conducted by Baber (2020: 285-292.) and Lohmann et al. (2019: 455-472).

The study's results emphasize the importance of teamwork in enhancing students' learning experiences and outcomes when using iBizSim. Collaborative learning experiences can foster knowledge sharing, critical thinking, and problem-solving skills, leading to improved perceived learning outcomes for students. By recognizing the positive impact of teamwork on perceived learning outcomes, educators and institutions can implement strategies

to promote and facilitate collaborative learning opportunities using tools like iBizSim. Such approaches can contribute to a more enriched and effective learning environment for students.

8.What is the significant influence of the students' perceived learning outcomes using iBizSim to the students' satisfaction?

The study's findings reveal a positive and significant relationship between perceived learning outcomes and students' satisfaction. In other words, students who perceive positive learning outcomes with iBizSim are more likely to be satisfied with the course. This correlation between perceived learning outcomes and satisfaction aligns with numerous prior studies that have supported this relationship (Baber, 2020: 285-292.; Ikhsan et al., 2019: 68-73; Lohmann et al., 2019: 455-472).

It can be inferred that the reason many students embraced the simulation instructional pattern was because of the positive and active learning outcomes they experienced. To enhance subsequent instructional practices, teaching units should focus on effectively expanding students' knowledge beyond what they would typically gain in a traditional classroom setting. Optimizing the program design for simulation learning courses, providing corresponding tutorial documents and assistance files, and clearly outlining various studying operations, such as learning tasks, data review, assignments submission, virtual system operation, score inquiry, and instructional quality evaluation, can make the learning process more accessible and convenient compared to traditional classroom education. These measures are likely to foster a positive psychological response among students in terms of their perceived learning outcomes.

9.What is the significant influence of the students' teamwork using iBizSim to the students' satisfaction?

The study's findings indicate a positive and significant relationship between teamwork and students' satisfaction. In other words, students who engage in teamwork while using iBizSim are more likely to be satisfied with the course. This correlation between teamwork and satisfaction aligns with prior research studies that have supported this relationship (Ikhsan et al., 2019: 68-73; Johnson et al., 1998: 26-35; Lohmann et al., 2019: 455-472).

The utilization of business simulations created a realistic team-based learning environment, which positively influenced student satisfaction by facilitating the achievement of management-related learning outcomes through social construction of meaning. Collaborative learning not only enhances knowledge sharing and problem-solving skills but also contributes to a sense of belonging and engagement, leading to higher levels of student satisfaction. Hence, when designing courses, it is crucial to incorporate teamwork as a positive and dynamic teaching instrument, encouraging group discussions, and assigning group projects to enhance the educational experience. Emphasizing teamwork within the simulation-based approach can motivate more students to embrace and accept this advanced instructional pattern, ultimately leading to improved learning outcomes and higher levels of satisfaction.

Recommendation

The study focused on identifying key factors—experience generation (EG), conceptual understanding (CU), skills development (SD), affective evaluation (AE), teamwork (TW), and perceived learning outcomes (LO)—that influence the utilization of the simulation game in a private university in Guangdong, China. It is recommended that these pivotal factors be enhanced and emphasized to encourage the adoption of simulations in higher education, with the exception of trust, which demonstrated insignificant influence.

Moreover, the research was centered exclusively around iBizSim as a type of business simulation game. To obtain a more comprehensive insight into the effects of simulations on learning outcomes, future investigations should encompass diverse types of simulations utilized across various courses, such as virtual laboratories or other educational tools.

In forthcoming studies, it is suggested to explore additional variables related to the intrinsic features of virtual simulation software. This could involve examining the benefits of integrating virtual simulation software in teaching, such as its potential to enhance students' creativity and facilitate improved communication between educators and learners.

Furthermore, to deepen the understanding of students' behaviors and experiences with virtual simulations, qualitative research could be integrated. This qualitative approach would provide valuable context and insights to complement the quantitative findings, offering a more holistic perspective on the subject.

Reference

Arbaugh, J. B., & Benbunan-Finch, R. (2006). An investigation of epistemological and social dimensions of teaching in online learning environments. *Academy of Management Learning & Education.* 5 (4), 435-447.

Baber, H. (2020). Determinants of students' perceived learning outcome and satisfaction in online learning during the pandemic of COVID-19. *Journal of Education and e-learning Research. 7* (3), 285-292. https://doi.org/10.20448/journal.509.2020.73.285.292.

Bentler, P. M. (1990). Comparative fit indexes in structural models. *Psychological Bulletin.* 107 (2*)*, 238–246. https://doi.org/10.1037/0033-2909.107.2.238

Cronbach, L. J. (1951). Coefficient Alpha and The Internal Structure of Tests. *Psychometrika* 16, 297–334. https://doi.org/10.1007/BF02310555.

Cui, Y. T., & Zhao Z. Q. (2020). The impact of virtual reality technology on students' learning performance: a meta-analysis based on 59 experimental or quasi-experimental studies. *Distance education in China, 550* (11), 59-67+77. https://doi.org/10.13541/j.cnki.chinade.2020.11.007.

Engel, K. S., Moosbrugger, H., & Müller, H. (2003). Evaluating the fit of structural equation models: Tests of significance and descriptive goodness-of-fit measures. *Methods of Psychological Research Online*. *8* (8), 23-74.

Fornell, C., & Larcker, D. F. (1981). Evaluating Structural Equation Models with Unobservable Variables and Measurement Error. *Journal of Marketing Research*. *18* (1), 39-50.

Fuchs, L. S., & Fuchs, D. (2007). A model for implementing responsiveness to intervention. *Teaching Exceptional Children. 39* (5), 14-19. https://doi.org/10.1177/004005990703900503

George, D., & Mallery, M. (2010). *SPSS For Windows Step by Step: A Simple Guide and Reference, 17.0 Update, 10th ed*. Pearson Press.

Ginsburg, H. P., Lee, J. S., & Boyd, J. S. (2014). *Mathematics education for young children: What it is and how to promote it*. Routledge. https://doi.org/10.1002/j.2379-3988.2008.tb00054.x

Gros, B., & López, M. (2016). Students as co-creators of technology-rich learning activities in higher education. *International Journal of Educational Technology in Higher Education*. 13 (1), 28.

Gosen, J., & Washbush, J. (2004). A Review of Scholarship on Assessing Experiential Learning Effectiveness. *Simulation & Gaming. 35* (2), 270-293. https://doi.org/10.1177/1046878104263544.

Hair, J. F., Black., W. C., Babin. B. J., Anderson., R. E., &L.Tatham., R. (2006). *Multivariant Data Analysis.* Pearson International Edition.

Ikhsan, R. B., Saraswati, L. A., Muchardie, B. G., & Susilo, A. (2019). The determinants of students' perceived learning outcomes and satisfaction in BINUS online learning. *Paper presented at the 2019 5th International Conference on New Media Studies (CONMEDIA). IEEE*, 68-73.

Jääskä, E., Lehtinen, J., Kujala, J., & Kauppila, O. (2022). Game-based learning and students' motivation in project management education. *Project Leadership and Society*. *3*, 1000 55. https://doi.org/10.1016/j.plas.2022.100055

Jaccard, D., Bonnier, K. E., & Hellström, M., (2022). How might serious games trigger a transformation in project management education? Lessons learned from 10 Years of experimentations. *Project Leadership and Society*. 3, 100047 https://doi.org/10.1016/j.plas.2022.100047.

Johnson, W. D., Johnson, T. R., & Smith, A. K. (1998). Cooperative learning returns to college what evidence is there that it works? *Change: The Magazine of Higher Learning,* 30 (4), 26-35.

Kolb, A. Y., & Kolb, D. A. (2009). The Learning Way: Meta-cognitive Aspects of Experiential Learning. *Simulation & Gaming, 40* (3), 297-327. https://doi.org/10.1177/1046878108325713.

Lohmann, G., Pratt, M. A., Benckendorff, P., Strickland, P., Reynolds, P., & Whitelaw, P. A. (2019). Online business simulations: authentic teamwork, learning outcomes, and satisfaction. *Higher Education, 77* (3), 455-472.

Lovelace, K. J., Eggers, F., & Dyck, L. R. (2016). I Do and I Understand: Assessing the Utility of Web-Based Management Simulations to Develop Critical Thinking Skills. *Academy of Management Learning & Education, 15* (1), 100-121. https://doi.org/10.5465/amle.2013.0203

Mohsen, K., Abdollahi, S., & Omar, S. (2018). Evaluating the educational value of simulation games: Learners' perspective. *Innovations in Education and Teaching International.*

Norman, G. (2010). Likert scales, levels of measurement and the "laws" of statistics. *Advances in Health Sciences Education, 15 (5),* 625-632.

Ranchhod, A., Gurău, C., Loukis, E., & Trivedi, R. (2014). Evaluating the educational effectiveness of simulation games: A value generation model. *Information Sciences, 264*, 75-90. https://doi.org/10.1016/j.ins.2013.09.008.

Salas, E., Wildman, J. L., & Piccolo, R. F. (2009). Using Simulation-Based Training to Enhance Management Education. *Academy of Management Learning & Education, 8* (4), 559-573. https://doi.org/10.5465/amle.2009.47785474.

Sharma, G. P., Verma, R. C., & Pathare, P. (2005). Mathematical modeling of infrared radiation thin layer drying of onion slices. *Journal of Food Engineering, 71 (3)*, 282–286.

Sica, C., & Ghisi, M. (2007). The Italian versions of the Beck Anxiety Inventory and the Beck Depression Inventory-II: Psychometric properties and discriminant power. In M.A. Lange (Ed.), *Leading - Edge psychological tests and testing research* (pp. 27-50). Nova.

Wu, J. H., & Wang, Y. M. (2006). Measuring KMS success: A respecification of the DeLone and McLean's model. *Information and Management, 43 (6)*, 728–739. https://doi.org/10.1016/j.im.2006.05.002

แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

Guidelines for the Development of Operations of Basketry Community Enterprises, Muang District, Phitsanulok Province

ณัฐชยา ศรีจอมขวัญ และ ธนัสถา โรจนตระกูล
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Natcharya Srichomkwan and Tanastha Rojanatrakul
Pibulsongkram Rajabhat University,Thailand
Corresponding Author, E-mail: natcharya.s@psru.ac.th

****

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 2) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก 3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างแบบ Small Group จำนวน 13 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ จำนวน 4 คน นักวิชาการ จำนวน 4 คน และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก ตำบลวัดพริก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 คน เครื่องมือการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการลำดับเหตุการณ์เรียบเรียง วิเคราะห์ และพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า (1) การผลิต ปัจจุบันกลุ่มจะผลิตตามการสั่งซื้อ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อสินค้า (2) การตลาดและการขาย ราคาผู้ผลิตกำหนดเองจากต้นทุน ผู้ผลิตในกลุ่มส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ (3) การบริหารจัดการ จัดการกลุ่มในลักษณะของกรรมการประชุมปรึกษาหารือกันเพื่อแก้ไขปัญหา (4) การเงิน การจัดทำบัญชีของกลุ่มจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่ายของกลุ่ม (5) การมีส่วนร่วม ร่วมมือกันดำเนินกิจกรรม รับผลประโยชน์ตอบแทน รวมถึงการแก้ไขปัญหาภายในกลุ่ม (6) ความเป็นผู้นำ มีการวางแผนบริหารกลุ่มที่ดี มีการจัดสรรเงินปันผลให้กับสมาชิกเป็นรายปี (7) แรงงาน ยังไม่มีต้นทุนในการจัดหาแรงงานจากท้องถิ่นอื่นเข้ามา ซึ่งจะส่งผลเสียต่อการดำเนินกิจกรรมวิสาหกิจชุมชนได้ (8) การบริหารสมาชิก ผลกำไรบางส่วนได้นำมาทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ภายในชุมชน และกำหนดเงื่อนไขการรับสมาชิก (9) การมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก

*วันที่รับบทความ : 5 กรกฎาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 17 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 13 พฤศจิกายน 2566
Received: July 5 2023; Revised: October 17 2023; Accepted: November 13 2023

หลายหน่วยงานจัดฝึกอบรมเพื่อทำให้กลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้นเป็นระบบ (10) ข้อมูลข่าวสาร มีการประชุมเพื่อเรื่องของการดำเนินงานเพื่อพัฒนา

2. ปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า (1) การผลิต มีต้นทุนค่าจ้างแรงงานเพื่อการผลิตทำให้มีราคาจำหน่ายสูง (2) การตลาดและการขาย กลุ่มไม่ได้มีช่องทางการจัดจำหน่ายมาก นำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายตามการจัดงานของภาครัฐ (4) การเงิน เงินในกองทุนของกลุ่มมีจำนวนน้อย ไม่มีทุนเหลือเพียงพอในการดำเนินงาน (5) การมีส่วนร่วม ขาดการมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนและนโยบาย ทำให้ไม่แก้ไขปัญหาและพัฒนาได้อย่างตรงจุด (6) ความเป็นผู้นำ ขาดความเข้าใจด้านความต้องการของผู้บริโภค และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ (7) แรงงาน สมาชิกขาดความรู้ด้านการรวมกลุ่ม ไม่มีการจ้างแรงงานภายนอกกลุ่ม (8) การบริหารสมาชิก ขาดทักษะการบริหารจัดการภายในกลุ่มทำให้กลุ่มขับเคลื่อนช้า (9) การมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก ไม่มีการสร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพเสริมร่วมกับชุมชนอื่น ๆ (10) ด้านข้อมูลข่าวสาร ขาดการแลกเปลี่ยนนวัตกรรมการผลิตสินค้าระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีความประสบสำเร็จ

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก พบว่า หน่วยงานภาครัฐควรจะเข้ามามีบทบาทด้านส่งเสริมพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานสู่การได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นตัวกลางระหว่างวิสาหกิจชุมชนกับผู้บริโภค เพิ่มโอกาสทางการตลาด วิสาหกิจชุมชนควรพัฒนาโดยเริ่มจากการรวมกลุ่มให้ ปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมและมีการนำไปบังคับใช้กับสมาชิกทุกคน

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา; วิสาหกิจชุมชน; กลุ่มจักสาน

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the operating conditions of basketry community enterprises, Muang District, Phitsanulok Province, 2) to study problems and obstacles to the operation of basketry community enterprises, 3) to study the guidelines for the development of operations of basketry community enterprises. The samples were divided into 3 groups: 1) Government agencies, Local leaders, 2) academics, and 3) members of community enterprises, basketry group. The data were collected by interview, data from documentation, and analyzed; described all data. The results revealed that:

1. The operating conditions: 1.1 Group production will be produced to orders to meet the needs of buyers; 1.2 The marketing and pricing are set by the producers who are elderly so it affected the price setting; 1.3 Management is handled in the form of a meeting committee to solve problems; 1.4 Group finances do not place an emphasis on bookkeeping; 1.5 Participation in decision-making receives benefits including solving problems in groups; 1.6 Leadership has a good group management plan and the annual dividend is allocated; 1.7 There is no labor cost in recruiting labor from other localities; 1.8 Membership management has set membership

conditions; 1.9 External interactions provide training to organize the group; 1.10 Meeting news information is conducted for development work.

2. Problems and obstacles: 2.1 The production has labor costs resulting in a high selling price; 2.2 Marketing and sales do not have many distribution channels, distributed according to government events; 2.3 Management within the group is not a problem; 2.4 Finance is insufficient for operations; 2.5 Lack of participation in the formulation of plans and policies; 2.6 Leadership lacks understanding of consumer needs; 2.7 Workers lack knowledge on how to organize without hiring workers outside the group; 2.8 Member management has an insufficient budget for welfare allocation; 2.9 Interaction with the outside, there is no network of additional occupation groups with other communities; 2.10 Regarding the lack of information exchange with successful community enterprise groups.

3. Development guidelines: Government agencies promote the development of labor skills to meet the standards. Products are intermediaries between community enterprises and consumers. Increase marketing opportunities and improve rules and regulations to suit and apply to all members.

Keywords: Development; Community enterprise; Basketry

บทนำ

ปัจจุบันประเทศไทยยังคงมีประเด็นความท้าทายการพัฒนาในหลายมิติทั้งในมิติเศรษฐกิจที่โครงสร้างเศรษฐกิจยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมอย่างเต็มที่ การผลิตของภาคบริการและภาคเกษตรยังอยู่ในระดับต่ำ คุณภาพและสมรรถนะของแรงงานที่ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ การพัฒนาคุณภาพการให้บริการและการขยายโอกาสในการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะยังคงมีช่องว่างที่สามารถพัฒนาต่อไป

ยุทธศาสตร์ชาติในระยะเวลา 20 ปี (2560-2579) ประกอบไปด้วยกรอบการพัฒนา 6 ยุทธศาสตร์ และใน 6 ยุทธศาสตร์มียุทธศาสตร์ที่สำคัญที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับชุมชน ปรากฏอยู่ในยุทธศาสตร์ที่ 2 ได้แก่ ยุทธศาสตร์การสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันของผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาวิสาหกิจชุมชนและสถาบันเกษตรกร การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญที่จะสร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานการ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในระดับชุมชนให้มีงาน มีอาชีพ มีรายได้ที่มั่นคง และลดความเหลื่อมล้ำอีกด้วยการพัฒนาผลิตภาพของวิสาหกิจชุมชนได้กำหนดแนวทางไว้หลายแนวทาง เช่น การพัฒนาฝีมือ การพัฒนาการผลิต การจัดหาแหล่งทุนในการสนับสนุน รวมถึงการส่งเสริมให้มีการนำนวัตกรรมไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพและเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์รวมถึงการพัฒนาการบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนอีกด้วย

ในปี พ.ศ. 2548 รัฐบาลได้กำหนดพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนขึ้นมีเจตนารมณ์เพื่อให้มีการส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพัฒนาความสามารถในการจัดการและการพัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชน อันส่งผลให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ และเกิดการพัฒนา

ระบบเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ซึ่งประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการเรียนรู้ วิจัยและพัฒนามีเป้าประสงค์เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนและทุกภาคส่วนเกิดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชมชน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน มีเป้าประสงค์เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนและเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนอย่างเป็นระบบ และมีเอกภาพ

จึงกล่าวได้ว่า วิสาหกิจชุมชนเป็นรูปแบบหนึ่งหรือแนวทางของการพัฒนาระบบเศรษฐกิจในระดับรากหญ้า หรือเศรษฐกิจชุมชนที่มีแนวคิดอยู่บนพื้นฐานของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงซึ่งระบบเศรษฐกิจชุมชนนี้ เป็นส่วนหนึ่งของรากฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป (ดวงเดือน สมวัฒนศักดิ์, 2548 : 1)

ในบรรดาวิสาหกิจชุมชนอันหลากหลายนั้น กลุ่มจักสานเป็นวิสาหกิจชุมชนหนึ่งที่ตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาลในการรวมกลุ่ม เป็นสินค้าหัตถกรรมที่ประเทศไทยสามารถผลิตได้มาตั้งแต่อดีตโดยใช้วัตถุดิบส่วนใหญ่ภายในพื้นที่ ปัจจุบันมีการผลิตหัตถกรรมจักสานในชุมชนอย่างแพร่หลาย เพื่อตอบสนองต่อความต้องการภายในประเทศแล้วยังถูกผลิตเพื่อการส่งออกด้วย

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของชุมชนในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก ตำบลวัดพริก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยทำการศึกษาศักยภาพเพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานและแก้ไขปัญหาและอุปสรรควิสาหกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็งต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การศึกษาเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์ (Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยเลือกผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบ Small Group จำนวน 13 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ จำนวน 4 คน นักวิชาการ จำนวน 4 คน และวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก ตำบลวัดพริก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 คน

2. เครื่องมือการวิจัย

ผู้วิจัยได้ใช้แบบสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยดำเนินการ ดังนี้

2.1 แบบสัมภาษณ์ ผู้ศึกษาสร้างประเด็นคำถามในการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structure Interview) เพื่อการศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วย 3 ประเด็นคำถาม ดังนี้

2.1.1 สภาพการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นอย่างไร 2.1.2 ปัญหา อุปสรรคในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นอย่างไร มีปัญหา อุปสรรคอย่างไร 2.1.3 การดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ควรมีแนวทางพัฒนาการดำเนินงานอย่างไร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสัมภาษณ์ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1. นัดหมายการสมภาษณ์ 2. ดำเนินการสัมภาษณ์ 3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปวิเคราะห์ต่อไป

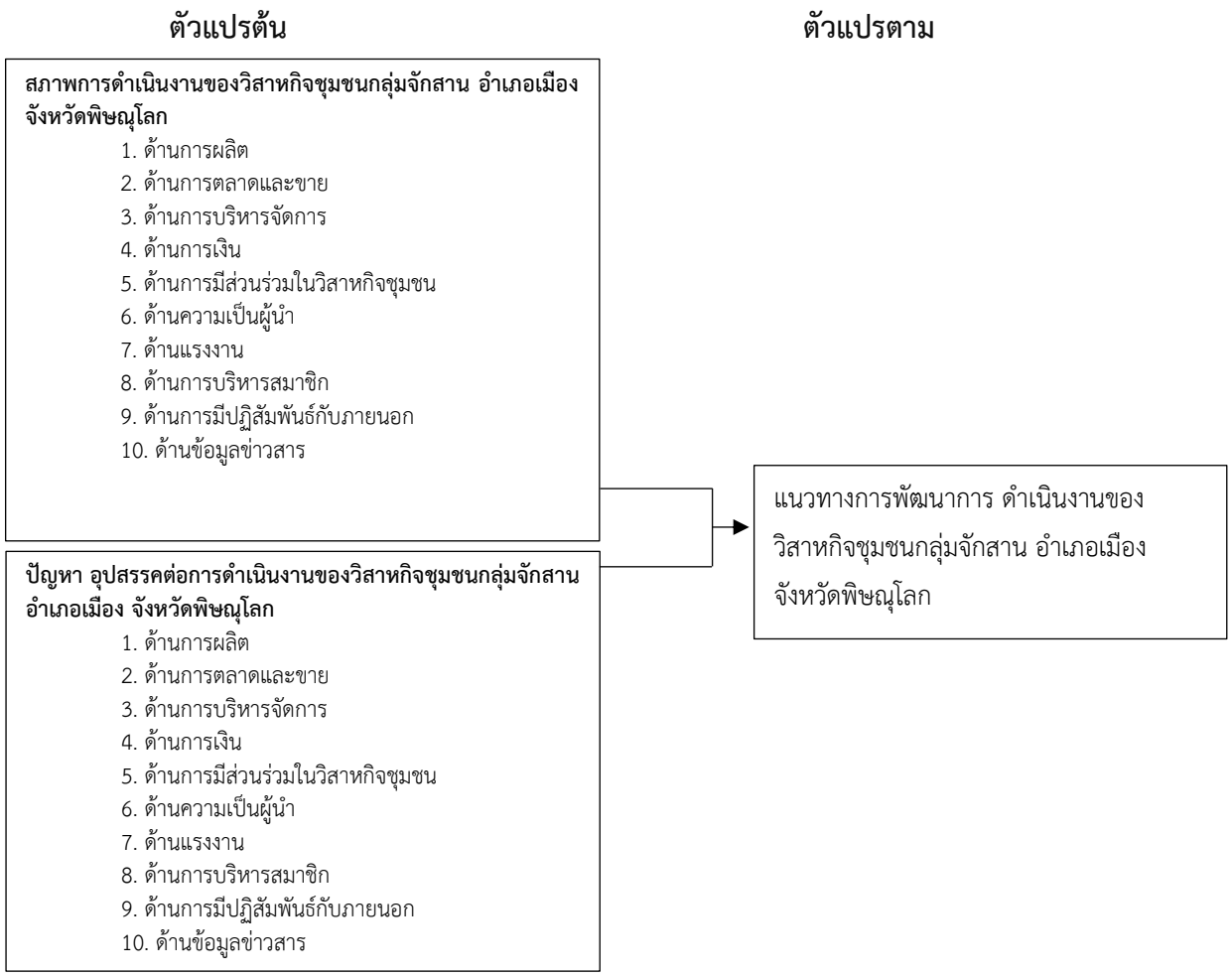
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) รวมทั้งใช้แนวคิดจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนในการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นภาพรวมตัวแปรสังเกตได้จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การทบทวนวรรณกรรม และการสัมภาษณ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1. ปัจจัยด้านการผลิต วัตถุดิบบางส่วนสามารถหาได้ในท้องถิ่นจะทำให้ต้นทุนอันเกิดจากการจัดหาวัตถุดิบลดลง แผนด้านการผลิตส่วนใหญ่ของกลุ่มเป็นไปตามเทศกาลในแต่ละช่วงปี เช่น ในช่วงเทศกาลจะเริ่มวางแผนก่อนเทศกาลประมาณ 2 เดือน ในปัจจุบันกลุ่มจะผลิตตามการสั่งซื้อมากกว่าการผลิตสินค้าไว้รอจำหน่าย เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อสินค้าในช่วงนั้น ๆ

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “ต้องยอมรับว่าผลิตเครื่องจักสานไม้ไผ่ของชุมชน ยังไม่สามารถสร้างผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน หรือเป็นสินค้าที่สร้างความเข้มแข็งให้กับ ชุมชนได้ ส่วนเครื่องจักสาน ที่มีคุณภาพนั้นเกิดจากฝีมือ หรือทักษะเฉพาะตัวของช่างบางคนเท่านั้น” (ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น ท่านที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

2. ปัจจัยด้านการตลาดและการขาย ผลิตภัณฑ์จักสานของกลุ่ม มีรูปแบบลวดลายที่เป็นเอกลักษณ์ดั้งเดิม ปัจจุบันได้มีการปรับเปลี่ยนลวดลายและสีสันให้เหมาะสม ผู้ผลิตในกลุ่มส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ ส่งผลให้หลักเกณฑ์ในการกำหนด การจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์จักสานไม้ไผ่ของชุมชน มี 3 ประเภท คือ 1) การส่งผลิตภัณฑ์ให้ร้านค้าปลีก 2) การส่งผลิตภัณฑ์ให้ผู้บริโภคโดยตรง จากการเข้ามาเยี่ยมชมซื้อผลิตภัณฑ์ในชุมชน และติดต่อผ่านทางลูกค้าประจำแนะนำกันมา 3) การส่งผลิตภัณฑ์ให้กับหน่วยงานราชการ สถาบันการศึกษา และเครือข่ายความร่วมมือต่าง ๆ

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “ทางกลุ่มมีเพียงช่องทางเดียวในการประชาสัมพันธ์คือเฟสบุ๊ค สมาชิกเป็นผู้สูงอายุก็ทำได้บ้างไม่ได้บ้าง หน่วยงานของจังหวัดเข้ามาให้การสนับสนุน ซื้ออุปกรณ์เพื่อนำมาต่อยอด ทางจังหวัดแจ้งให้ไปออกงานเวลาจัดจำหน่าย กำไรที่ได้ก็จะเข้ากองกลางและเป็นสวัสดิการของกลุ่ม” (สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, 26 เมษายน 2566)

3. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ มีการจัดการกลุ่มแบบสมาชิกมีส่วนร่วมในลักษณะของกรรมการ โดยการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกลุ่มมาจากการเสนอชื่อและให้สมาชิกเห็นชอบว่าเหมาะสมกับตำแหน่งหรือไม่ โดยจะดำรงตำแหน่งวาระละ 2 ปี ทางกลุ่มจะมีการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอเพื่อแก้ไขปัญหาร่วมกัน

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “การบริหารจัดการเป็นเรื่องที่สำคัญที่ทุกคนต้องทำความเข้าใจ ทั้งสมาชิกและประธาน เพราะว่าการบริหารที่ดีถึงจะทำให้กลุ่มดำเนินต่อไปได้ การบริหารจัดการจึงเป็นเรื่องที่ผู้ประกอบการควรระลึกถึงเป็นอันดับแรก ก่อนตัดสินใจทำกิจการอะไรก็ตามแต่ ต้องเข้าใจด้วยว่าตัวเองมีศักยภาพมากพอหรือไม่ที่จะบริหารจัดการให้กิจการนั้น” (ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

4. ปัจจัยด้านการเงิน กลุ่มจะทำการหักเงินที่เป็นกำไรจากการขายผลิตภัณฑ์ เข้ากลุ่มเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน มีกฎเกณฑ์คือเมื่อผลิตภัณฑ์เสร็จแล้วต้องนำผลิตภัณฑ์มาฝากขายกับทางกลุ่มวิสาหกิจชุมชน แต่ยังขาดการบริหารจัดการเงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดปัญหาเงินทุนหมุนเวียนภายใน การจัดทำบัญชีของกลุ่มค่อนข้างยุ่งยาก เพราะสมาชิกมีความรู้ไม่เพียงพอต่อการจัดทำบัญชีให้เป็นระบบกลุ่มจึงไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่ายของกลุ่มเท่าใดนัก

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “วิสาหกิจชุมชนของเรา สร้างขึ้นเพื่อให้สมาชิกมีสามารถพึ่งพาตนเองได้ ในวิสาหกิจชุมชนจะส่งเสริมให้มีการบันทึกรายจ่าย รายรับ และราคาต้นทุนการผลิตปีละครั้ง เพื่อที่จะให้รับรู้ว่าการดำเนินการจัดการจะได้ปรับตัวได้ทันต่อสถานการณ์” (สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

5. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในวิสาหกิจชุมชน สมาชิกในวิสาหกิจชุมชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่ผู้นำได้นำมาบอกกล่าวหรือสิ่งที่ได้ไปประชุมมา นอกจากนั้นสมาชิกสามารถเสนอผลิตภัณฑ์ที่สนใจหรือสิ่งที่ต้องการจะพัฒนาได้ เมื่อมีการจัดอบรมตามสถานที่ต่างๆ สมาชิกสามารถเป็นตัวแทนในการการอบรม/สัมมนาแทนผู้นำได้ แล้วจึงนำความรู้ที่ได้จากการอบรม มาอธิบายต่อแก่สมาชิกที่เหลือ เพื่อให้ทุกคนได้รับรู้ผล

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “ให้สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยแจ้งข่าวสารการประชุมกลุ่มเดือนละครั้ง เพื่อให้กลุ่มของเรารู้ทันแก้ปัญหาได้อย่างทันเวลา” (ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

6. ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ประธานกลุ่มเป็นบริหารจัดการทุกส่วนอย่างเป็นระบบ มีการวางแผนบริหารกลุ่มที่ดี มีการจัดสรรเงินปันผลให้กับสมาชิกเป็นรายปี ดังนั้นการที่กลุ่มใด ๆ นอกจากนี้ประธานกลุ่มมีการจัดพื้นที่ในบริเวณบ้านตนเองให้เป็นศูนย์เรียนรู้ของชุมชนอย่างถาวร

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “ผู้นำทำหลายอย่างทำได้หมด ทำให้กลุ่มพอมีกำไรให้อิสระกับสมาชิกด้านการผลิตบางคนอยากทำก็ทำไม่อยากทำก็ไม่ทำประธานไม่บังคับ” (สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

7. ปัจจัยด้านแรงงาน ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ในวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานอำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ต้องทำความเข้าใจสอนวิธีการทำและลงมือปฏิบัติจริง ต้องใช้กรณีศึกษาหรือฝึกให้คิดด้วยตัวอย่างที่ใกล้ตัว ในวิสาหกิจชุมชนนี้ยังไม่มีต้นทุนในการจัดหาแรงงานจากท้องถิ่นอื่นเข้ามา ทำให้ต้องเสียค่าจ้างเพิ่มขึ้น

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “คนรุ่นใหม่ ๆ เข้ามา กว่าจะทำได้ต้องใช้เวลา ต้องใช้ความอดทน และเวลาในการฝึกฝน บางคนก็ถอดใจไปก่อนไม่ค่อยสนใจงานแบบนี้กันแล้ว” (สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

8. ปัจจัยด้านการบริหารสมาชิก กลุ่มมีการจัดสวัสดิการแก่สมาชิก และผลกำไรบางส่วนได้นำมาทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ภายในชุมชน และมีการกำหนดเงื่อนไขการรับสมาชิก โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นชาวบ้านในชุมชนเท่านั้น เพื่อเป็นการสร้างรายได้และกระจายรายได้ให้คนในชุมชน

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “มีการตั้งเงื่อนไขการรับสมาชิก เพราะเราต้องการอยากให้คนในชุมชนของเรามีรายได้ ไม่อยากให้คนนอกเข้ามาเพราะไม่เข้าใจบริบทของคนในกลุ่ม” (ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

9. ปัจจัยด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษา วิสาหกิจชุมชนได้เข้ารับการฝึกอบรมเพื่อที่จะได้นำความรู้ที่ได้ในการฝึกอบรมในด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ในปัจจุบันได้ ในส่วนของการทำบัญชี หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการศึกษา เข้ามามีบทบาทในการจัดอบรมให้กลุ่มได้ทำบัญชีอย่างถูกต้อง

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “เรายังไม่มีเครือข่ายที่เป็นชุมชนด้วยกันอย่างชัดเจน อยากมีเครือข่ายที่ผลิตสินค้าในกลุ่มเดียวกัน เพื่อที่จะได้มีการแลกเปลี่ยนความรู้เรื่องการผลิต การจัดจำหน่าย” (ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

10. ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร กลุ่มมีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกันภายในกลุ่มอยู่เสมอ ในเรื่องของกระบวนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงและพัฒนางานในกลุ่ม พัฒนาผู้ผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ เปิดพื้นที่ให้เด็ก และนักเรียนในชุมชนได้เรียนรู้กระบวนการจักสาน ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชนแก่คนรุ่นหลังต่อไป

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “แจ้งข่าวสารที่เกี่ยวกับทางกลุ่มให้ได้ทราบตลอด เราก็จะเป็นตัวกลางระหว่างหน่วยงานภาครัฐและชุมชน หากมีปัญหาอะไรสิ่งไหนช่วยได้ก็ช่วย” (ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ท่านที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

2. ปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1. ปัจจัยด้านการผลิต เนื่องจากการผลิตเป็นงานฝีมือ โดยใช้ทักษะแรงงานของสมาชิกเป็นหลัก ส่งผลให้เงินทุนจำนวนมากอยู่ที่ต้นทุนค่าจ้างแรงงานเพื่อการผลิตทำให้มีราคาจำหน่ายค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับสินค้าประเภทเดียวกันกับสินค้าจากที่สามารถใช้ทดแทนกันได้ กลุ่มมีความต้องการพัฒนาตนเองไปสู่การได้รับการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ซึ่งยังไม่สามารถพัฒนาตนเองในมาตรฐานดังกล่าวได้ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้บริโภค

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “ในปัจจุบันทางเลือกของผู้บริโภคมีมากขึ้น ผลิตภัณฑ์ของวิสาหกิจชุมชนในหลาย ๆ พื้นที่ รวมถึงชุมชนใกล้เคียงก็มีความคล้ายคลึงกัน วิสาหกิจชุมชนเองจึงต้องสร้างเอกลักษณ์ให้กับผลิตภัณฑ์ตัวเอง เพื่อดึงดูดให้คนมาซื้อผลิตภัณฑ์ของ” (ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น ท่านที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 28 เมษายน 2566)

2. ปัจจัยด้านการตลาดและการขาย เป็นปัญหาใหญ่ของวิสาหกิจชุมชนจำนวนมาก ที่ผ่านมากลุ่มได้ใช้รูปแบบทางการตลาด โดยเฉพาะการขายแบบดั้งเดิมที่เน้นการขายให้กับคนรู้จัก จึงทำให้กลุ่มผู้บริโภคและการขยายทางการตลาดนั้นมีน้อย กลุ่มไม่ได้มีช่องทางการจัดจำหน่ายมากนัก ส่งผลให้กลุ่มวิสาหกิจต้องนำผลิตภัณฑ์ไปจำหน่ายตามการจัดงานต่าง ๆ ของภาครัฐ

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “ช่องทางการจำหน่ายเรามีไม่มาก สมัยนี้เขาทำการตลาดออนไลน์กัน แต่สมาชิกในกลุ่มยังไม่มีความเข้าใจในด้านนี้เท่าไหร่ เราจึงทำได้แต่การขายแบบดั้งเดิม” (สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

4. ปัจจัยด้านการเงิน กลุ่มได้รับงบประมาณสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ แต่พบว่าจำนวนเงินในกองทุนของกลุ่มมีจำนวนน้อย ทำให้กลุ่มไม่มีทุนเหลือเพียงพอในการดำเนินงาน ในส่วนการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้ สมาชิกในวิสาหกิจชุมชนจะต้องร่วมกันเป็นผู้ค้ำประกันให้แก่วิสาหกิจชุมชน และปัญหาการขาดทุนหมุนเวียน

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “เรายังไม่มีเงินทุนสำรองไว้ในกลุ่ม กู้ก็ยังไม่มีใครกล้าเสี่ยง เราเลยบริหารจัดการเงินกันเท่าที่มีก่อน ไม่อยากเพิ่มความเสี่ยง” (ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

5. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจชุมชนขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำการกำหนดขั้นตอนแผนและนโยบายของรัฐบาล ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนได้อย่างตรงจุด คนในชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่กล้าแสดงความคิดเห็นในการ โต้แย้งที่ยังไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ของโครงการ เป็นแต่เพียงสนับสนุนตามแนวทางการดำเนินงานของผู้นำ

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “จากการจัดประชุมมาประชาชนบางส่วนให้ความสนใจ ส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มวัยกลางคนและผู้สูงวัย รุ่นใหม่ไม่ค่อยเข้ามามีส่วนร่วมในการประชุมแบบนี้ ส่งผลให้ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ได้ฟังผู้ประสบปัญหาจริงๆ และทำให้ไม่ได้รับการแก้ไขอย่างแท้จริง” (ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ท่านที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 28 เมษายน 2566)

6. ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ผู้นำกลุ่มยังขาดความเข้าใจในเรื่องของความต้องการของผู้บริโภคและการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด การที่ประธานกลุ่มและผู้นำได้รับความไว้วางใจในการปฏิบัติงานใน อีกทั้งงานส่วนใหญ่ทั้งการบริหารงาน และการประสานงานทั้งหมดอยู่ที่ผู้นำเพียงผู้เดียวเท่านั้น

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “ผู้นำกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ขาดความเข้าใจ ในรูปแบบการตลาดใหม่ ๆ ช่องทางการจำหน่ายที่หลากหลาย และขาดความรู้ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของผู้บริโภค” (ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ท่านที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 28 เมษายน 2566)

7. ปัจจัยด้านแรงงาน แรงงานส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุทำให้ผลิตชิ้นงานได้จำกัด สมาชิกยังขาดความรู้ด้านการรวมกลุ่ม มีการแบ่งงานไปทำที่บ้านของตนเอง ส่งผลถึงมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม แรงงานเป็นคนในชุมชน ไม่มีการจ้างแรงงานภายนอกกลุ่ม

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “ผู้ผลิตส่วนใหญ่อยู่ในช่วงวัยกลางคนจนถึงผู้สูงวัย ส่งผลให้การผลิตชิ้นงานแต่ละชิ้นใช้เวลานานและอาจจะยังไม่ได้มาตรฐานตรงตามความต้องการของผู้บริโภคเท่าที่ควร” (สมาชิกวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

8. ปัจจัยด้านการบริหารสมาชิก มีปัญหาในด้านระบบการสร้างขวัญกำลังใจ ความพึงพอใจ แรงจูงใจ และการจัดสวัสดิการที่มีงบประมาณที่ไม่เพียงพอในการจัดสรร มีการทบทวนผลดำเนินการงานร่วมกันระหว่างคณะกรรมการฯ และผู้แทนสมาชิก หรือสมาชิก แบ่งหน้าที่การทำงานตามโครงสร้างกลุ่ม แต่ในการปฏิบัติจริงกลุ่มยังไม่มีความเป็นอิสระกันของหน้าที่ที่แท้จริง กลุ่มยังขาดทักษะการบริหารจัดการภายในกลุ่มทำให้กลุ่มขับเคลื่อนช้า

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “ผลประกอบการของเราก็ดีเป็นช่วง ส่งผลต่อการบริหารจัดการเงินทุนในกลุ่ม” (ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

9. ปัจจัยด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก ไม่มีการสร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพเสริมร่วมกับชุมชนอื่น ๆ เช่นการไปอบรมหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ ขาดการผลักดันในการสร้างคนรุ่นใหม่ การสร้างเครือข่ายถ้าภาครัฐไม่เริ่มต้นให้ก็จะดำเนินการไปได้ยาก แต่เมื่อภาครัฐปล่อยมือกลุ่มเหล่านี้ก็จะอยู่ไม่ได้

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “ถ้าภาครัฐไม่เริ่มต้นในการจัดหาเครือข่ายให้ก็จะดำเนินการไปได้ยาก เพราะไม่ทราบว่าจะต้องเริ่มต้นจากตรงไหน แต่ถ้ามีการเริ่มต้นให้ ทั้งหมดเมื่อภาครัฐปล่อยมือกลุ่มเหล่านี้ก็จะอยู่ไม่ได้” (ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

10. ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร ขาดการแลกเปลี่ยนนวัตกรรมการผลิตสินค้าระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีความประสบสำเร็จ เพื่อเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกระบวนการผลิตสินค้าและขาดการเรียนรู้และสืบค้น ข้อมูลใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาสินค้าเกี่ยวกับวิธีการผลิต วิธีการจัดการต่าง ๆ เพื่อนำมาสร้างศักยภาพให้แก่กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และขาดการส่งต่อหรือถ่ายทอดงานสู่กลุ่มคนหรือคนรุ่นอื่น ๆ

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “อยากลองไปดูศึกษาดูงาน การบริหารจัดการของวิสาหกิจชุมชนที่เขาประสบความสำเร็จ หรือเป็นต้นแบบตัวอย่าง เพื่อที่จะได้นำมาบริหารจัดการกับกลุ่มเราบ้าง” (ประธานวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก, สัมภาษณ์วันที่ 26 เมษายน 2566)

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกพบว่า ในวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานบ้านท่าโรงตะวันตก อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1. หน่วยงานภาครัฐควรจะเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือเชิงบูรณาการเพื่อวางแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาในกระบวนการผลิต ส่งเสริมการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้เกิดความชำนาญในงาน เพื่อสร้างการยอมรับและนำไปสู่การได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นตัวกลางระหว่างวิสาหกิจชุมชนกับผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น

2. จัดหาสถานที่แสดงสินค้าอย่างถาวรสำหรับวิสาหกิจชุมชนประจำจังหวัด โดยให้ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนสามารถนำสินค้าของตนมาแสดงได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

3. ส่งเสริมและจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีขั้นพื้นฐาน ให้แก่สมาชิกหรือตัวแทนกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรได้รับการส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพและทักษะในต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการ ได้แก่ ความรู้ด้านการบริหารจัดการกิจการ ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการสร้างมูลค่าเพิ่ม

4.จัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งเสริม การกล้าแสดงออกตลอดจนเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ

5. วิสาหกิจชุมชนควรพัฒนาจากการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง ชี้แจงสมาชิกสร้างความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชน ปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมและมีการนำไปบังคับใช้กับสมาชิกทุกคน

จากการสัมภาษณ์พบข้อมูลที่สำคัญ ดังนี้ “หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนในการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการ บริหารจัดการให้กับวิสาหกิจชุมชนแบบครบวงจร เช่น การทำบัญชี การใช้เทคโนโลยีการผลิตในวิสาหกิจแบบเดียวกัน การออกแบบผลิตภัณฑ์ การจัดการด้านตลาดตลาด โดยให้สถาบันการศึกษาโดยเฉพาะมหาวิทยาลัยในท้องถิ่น ซึ่งมีสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องบรรยายา และสาธิตการทำ พร้อมทั้งให้วิสาหกิจชุมชนฝึกปฏิบัติจริง” (ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำท้องที่ท่านที่ 3, สัมภาษณ์วันที่ 28 เมษายน 2566)

“คณะกรรมการ ถือว่าเป็นบุคคลสำคัญในการการบริหารงานกลุ่มวิสาหกิจ ชุมชน และขับเคลื่อนวิสาหกิจชุมชนให้ประสบความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นควรจะพัฒนาความรู้ของคณะกรรมการในการ บริหารงานกลุ่มด้านต่าง ๆ เช่น การบริหารจัดการกลุ่มที่ดี การตลาดการออกแบบ ผลิตภัณฑ์เป็นต้น อีกทั้งหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ควรสนับสนุนช่วยเหลือโดยการจัด กิจกรรมที่เชื่อมโยงกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเข้าด้วยกัน ให้ผลิตภัณฑ์จากจังหวัดใกล้เคียงมา จำหน่ายร่วมกับผลิตภัณฑ์วิสาหกิจชุมชนภายในจังหวัด” (นักวิชาการท่านที่ 1 , สัมภาษณ์วันที่ 30 เมษายน 2566)

“หน่วยงานภาครัฐ จะต้องเป็นผู้ประสานงานหรือสื่อกลางระหว่างวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่กับสถาบันการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาที่มีการเรียนการสอนในสาขาวิชาการออกแบบ มาเป็นผู้ช่วยออกแบบ ผลิตภัณฑ์ให้วิสาหกิจชุมชน โดยนำกรณีศึกษาการออกแบบผลิตภัณฑ์ของแต่ละวิสาหกิจชุมชน เป็นกรณีศึกษาแก่นักศึกษาในสถาบันการศึกษา หรือการที่สถาบันการศึกษา สามารถให้ความรู้ด้านการออกแบบ

ผลิตภัณฑ์และการให้คำปรึกษาโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ซึ่งจะทำให้วิสาหกิจชุมชนสามารถพัฒนาตนเองได้ต่อไป พัฒนาในด้านการสร้างความร่วมมือ ระหว่างวิสาหกิจชุมชนที่ผลิตสินค้าประเภทเดียวกันหรือใกล้เคียงกันไว้เป็นฐานข้อมูล เพื่อให้เกิดการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ข้อมูลข่าวสาร ประสบการณ์แล้วพัฒนาไปสู่การวางแผนร่วมกัน ดำเนินกิจกรรม บางอย่างร่วมกัน จะทำให้กิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น” (นักวิชาการท่านที่ 2, สัมภาษณ์วันที่ 30 เมษายน 2566)

อภิปรายผลการวิจัย

1. สภาพการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.1 ปัจจัยด้านการผลิต มีความสำคัญในการตัดสินใจทำการผลิต ซึ่งวัตถุดิบบางส่วนสามารถหาได้ในท้องถิ่น จะทำให้ต้นทุนอันเกิดจากการจัดหาวัตถุดิบลดลง อาจเป็นเพราะทางกลุ่มพยามปรับผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ เพื่อให้ตอบสนองความต้องการของบริโภค เช่น เฟอร์นิเจอร์จากผลิตภัณฑ์จักสาน ซึ่งต้องใช้โครงเหล็กในการขึ้นรูปเฟอร์นิเจอร์ส่งผลให้เพิ่มต้นทุนในการผลิต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณพงค์ ช่วยรักษา (2560) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อตามยุคสมัยและการจัดจำหน่าย เช่น จากการออกบูท ยังมีค่อนข้างน้อย ด้านการผลิตและงานสนับสนุนการผลิต พบว่า การนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดำเนินการผลิตยังไม่ชัดเจน การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เข้มแข็งและกว้างขวางในระดับประเทศ เพื่อการขยายภาคการผลิตและการจัดจำหน่ายยังมีค่อนข้างน้อย

1.2 ปัจจัยด้านการตลาดและการขาย กลุ่มด้านการกำหนดราคา ผู้ผลิตจะเป็นผู้กำหนดราคาของผลิตภัณฑ์เอง โดยพิจารณาจากต้นทุนและระดับความต้องการรายได้ของสมาชิก แต่ในขณะเดียวกันกลุ่มไม่มีงบประมาณเพียงพอ และสมาชิกขาดความรู้ด้านเทคโนโลยี ไม่สามารถโฆษณาและประชาสัมพันธ์ทางสื่อออนไลน์ได้มากนัก การจัดโปรโมชั่นยังไม่ดึงดูดใจผู้บริโภคเท่าที่ควร มีเพียงการจัดผลิตภัณฑ์ในช่วงเทศกาลสำคัญเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เอื้องฟ้า เขากลม,มนทิรา สังข์ทอง และเมธาวัตร ภูธรภักดี (2565: 1 - 15) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาศักยภาพห่วงโซ่คุณค่าของวิสาหกิจชุมชนผักกูดบ้านเสมา จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกจัดหาปัจจัยการผลิตด้วยตัวเอง ลูกค้าส่วนใหญ่เป็นแม่ค้าคนกลางและมารับผักกูดเองด้วยรถยนต์ส่วนตัว กลุ่มไม่มีบรรจุภัณฑ์เป็นของตนเอง ไม่มีช่องทางการขายออนไลน์ ไม่มีการรับประกันสินค้า กลุ่มเป็นผู้กำหนดราคาขายผักกูดเอง มีการแบ่งงานกันทำและแบ่งค่าตอบแทนภายในครอบครัว ใช้การโทรแบบปกติและผ่านแอปพลิเคชั่นไลน์เพื่อติดต่อกับลูกค้า ควรนำเทคโนโลยีการสื่อสารมาใช้เพื่อขยายฐานลูกค้า

1.3 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ มีการจัดการกลุ่มแบบสมาชิกมีส่วนร่วมในลักษณะของกรรมการ โดยการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานกลุ่มมาจากการเสนอชื่อและให้สมาชิกเห็นชอบว่าเหมาะสมกับตำแหน่งหรือไม่ สนับสนุนให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย และแผนการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชมพูนุท จั่นปุ่ย (2562) ได้ศึกษาเรื่อง การถอดบทเรียนความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนบนพื้นฐานความอยู่รอดและพอเพียงความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเกิดขึ้นจาก การกำหนดเป้าหมายและความต้องการของกลุ่มขึ้นมาอย่างชัดเจน เพื่อความอยู่รอดและสามารถพึ่งพาตนเองได้ ซึ่งทำให้รู้ว่าตนต้องการอะไร ทำเพื่ออะไร แล้วต่อไปจะเป็นอย่างไร โดยทำผ่านกระบวนการของกลุ่มและภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเองทั้งสิ้น

1.4 ปัจจัยด้านการเงิน กลุ่มจะทำการหักเงินที่เป็นกำไรจากการขายผลิตภัณฑ์เข้ากลุ่มเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียน สมาชิกแต่ละคนวางแผนการใช้จ่ายเองและจัดทำบัญชีอย่างสม่ำเสมอ สมาชิไม่มีความรู้เพียงพอต่อการจัดทำบัญชีให้เป็นระบบไม่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่ายของกลุ่ม จนกลุ่มวิสาหกิจชุมชนประสบปัญหา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณพงค์ ช่วยรักษา (2560) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร พบว่า แหล่งเงินทุน ในการสนับสนุนภาคการผลิตยังมีค่อนข้างจำกัด รวมถึงการจัดทำบัญชีของสมาชิกยังค่อนข้างไม่ต่อเนื่อง

1.5 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในวิสาหกิจชุมชน มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องที่ผู้นำได้ได้ไปประชุมมา นอกจากนั้นสมาชิกสามารถเสนอผลิตภัณฑ์ที่สนใจหรือสิ่งที่ต้องการจะพัฒนาได้ มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชนการร่วมมือกันดำเนินกิจกรรมตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมถึงการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินงานภายในกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสมชาย น้อยฉ่ำ (2561: 1 - 10) ศึกษาการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน อำเภออัมพวา จังหวัด สมุทรสงคราม ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกลุ่ม วิสาหกิจชุมชน มีระบบควบคุมทางด้านการเงินแบบง่ายแต่เป็นระบบ และมีบัญชีวิสาหกิจที่ ถูกต้อง ผลประกอบ กิจการกลุ่มทำให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น มีการประกอบกิจการเป็นไปตาม วัตถุประสงค์ที่จัดตั้งกลุ่มทุกข้อ มีการประกอบกิจการอย่างต่อเนื่อง

1.6 ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ประธานกลุ่มเป็นบุคคลที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่สมาชิกในด้านความรับผิดชอบต่อการทำงานความขยันและอดทน ตลอดจนการมีความซื่อสัตย์สุจริต ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมลสิริ ถูกขุนทด และณัฐชนน มาพิจารณ์ อิสสราพร กล่อมกล่ำนุ่น และณัฐพล บ้านไร่ (2563: 671-678) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารจัดการปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตและพัฒนาการแปรรูปกล้วยตำบลระหานอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า ผู้นำกลุ่มและสมาชิกมีความรับผิดชอบและมีความเสียสละที่จะทำงานเพื่อส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทน สมาชิกในกลุ่มมีทักษะและความชำนาญในการทำงานเป็นอย่างดีอีกทั้งสมาชิก

ในกลุ่มมีอุดมการณ์และทัศนคติไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้การพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตและพัฒนาการแปรรูปกล้วยตำบลระหาน เกิดความเข้มแข็งจนสามารถพึ่งตนเองได้

1.7 ปัจจัยด้านแรงงาน ผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ต้องทำความเข้าใจสอนวิธีการทำและลงมือปฏิบัติจริง ต้องใช้กรณีศึกษาหรือฝึกให้คิดด้วยตัวอย่างที่ใกล้ตัว ตั้งแต่เรื่องทัศนคติในการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจและกระบวนการแก้ปัญหา รวมถึงวิธีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาสำหรับกลุ่มวิสาหกิจ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูวิโชติสิกขกิจ, ศราวุธ ปลอดภัย และปริญญา นิกรกุล (2564: 1-12) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพิจิตรตามแนวพระพุทธศาสนา ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาตัวเองของสมาชิกในกลุ่มที่เกิดจากการศึกษาดูงานการถ่ายทอดจากรุ่นสู่รุ่น การให้เกียรติ ซึ่งกันและกันโดยไม่มองว่าใครต่ำกว่าสูงกว่ากันก็ทำให้การรวมกลุ่มของสมาชิกยั่งยืนได้และสามารถสร้างเครือข่ายเพื่อซื้อขายผลิตภัณฑ์ในกลุ่มและชุมชนภายนอกได้

1.8 ปัจจัยด้านการบริหารสมาชิก การจัดสวัสดิการแก่สมาชิก มีเงินปันผลให้กับสมาชิกเป็นรายปี และผลกำไรบางส่วนได้นำมาทำกิจกรรมสาธารณประโยชน์ภายในชุมชน และมีการกำหนดเงื่อนไขการรับสมาชิก โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นชาวบ้านในชุมชนเท่านั้น และมีการประชุมชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับของกลุ่มอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูวิโชติสิกขกิจ, ศราวุธ ปลอดภัย และปริญญา นิกรกุล (2564: 1-12) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพิจิตรตามแนวพระพุทธศาสนา ผลการศึกษาพบว่ามีการจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อย่างถูกต้องตามกฎหมายโดยมีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีเครือข่าย สมาชิก กฎ ระเบียบ การศึกษาดูงานและผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ อยู่เสมอและการแบ่งปันกำไรในรูปแบบของหุ้นพร้อมทั้งมี การถ่ายทอดระหว่างสมาชิกในกลุ่ม

1.9 ปัจจัยด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก เน้นการผลิตและบริการในชุมชน ชาวบ้านในชุมชนเป็นทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค การกระจายผลผลิตที่ได้กระจายภายในชุมชน แต่มีความสัมพันธ์กับหน่วยงานของรัฐ สถาบันการศึกษา ทั้งองค์การบริหาร ได้ให้การสนับสนุนและการดูแลการดำเนินงานบางส่วน เข้ามามีบทบาทในการจัดอบรมให้กลุ่มได้ทำบัญชีอย่างถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชนนิกานต์ อินทรเผือก, ประเพศ ไกรจันทร์ และทวีศักดิ์ รูปสิงห์ (2564: 46-56) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน ผลการศึกษาพบว่า การสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มในชุมชนหรือเริ่มจากครอบครัวที่ต้องตระหนักถึงความเชื่อมั่นในเรื่องพึ่งตนเองเป็นหลัก ขณะที่การสนับสนุนและการผลักดันของ ภาครัฐบาลเป็นปัจจัยเสริมเพียงเท่านั้น

1.10. ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร มีการประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกันภายในกลุ่มอยู่เสมอ ในเรื่องของกระบวนการดำเนินงานในด้านต่าง ๆ เพื่อที่จะนำมาปรับปรุงและพัฒนางานในกลุ่ม พัฒนาผู้ผลิต พัฒนาผลิตภัณฑ์ มีการรวบรวม ถ่ายทอดและแลกเปลี่ยนภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจักสาน โดยการหาความรู้ใหม่เพื่อพัฒนาวิสาหกิจชุมชน มีกระบวนการเรียนรู้ด้านต่างๆ อยู่ตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของชมพูนุท จั่นปุ่ย (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การถอดบทเรียนความสำเร็จของวิสาหกิจ ชุมชนบนพื้นฐานความอยู่รอดและพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า การวางแนวทางเพื่อการปรับตัวในอนาคตของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนคือ การดำเนินงานโดยมีการวางแผนพัฒนาและส่งต่อไปยังคนในชุมชน และคนรุ่นลูกรุ่นหลานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ให้รู้ถึงเป้าหมายและการดำเนินงานของกลุ่ม เพื่อเป็นความรู้ ภูมิปัญญาที่อยู่คู่ชุมชนและคนในชุมชน กลุ่มจะสามารถคงอยู่และดำเนินการต่อไปได้แม้ไม่มีคนรุ่นเก่าแล้วก็ตาม

2. ปัญหาอุปสรรคต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

2.1 ปัจจัยด้านการผลิต มีปัญหาการในกระบวนการผลิต เนื่องจากการผลิตเป็นงานฝีมือโดยใช้ทักษะแรงงานของสมาชิกเป็นหลัก ส่งผลให้เงินทุนจำนวนมากอยู่ที่ต้นทุนค่าจ้างแรงงานเพื่อการผลิตทำให้มีราคาจำหน่ายค่อนข้างสูง เมื่อเทียบกับสินค้าประเภทเดียวกันกับสินค้าชนิดเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณพงค์ ช่วยรักษา (2560) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อตามยุคสมัยและการจัดจำหน่าย เช่น จากการออกบูท ยังมีค่อนข้างน้อย ด้านการผลิตและงานสนับสนุนการผลิต พบว่า การนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการดำเนินการผลิตยังไม่ชัดเจน การส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เข้มแข็งและกว้างขวางในระดับประเทศ เพื่อการขยายภาคการผลิตและการจัดจำหน่ายยังมีค่อนข้างน้อย

2.2. ปัจจัยด้านการตลาด การตลาดเป็นปัญหาใหญ่ของวิสาหกิจชุมชนจำนวนมาก เนื่องจากการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ มักเกิดจากการรวมตัวกันของชาวบ้านผู้อยู่ในชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะขาดความรู้ความเข้าใจในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ เช่น การผลิตสินค้าในสิ่งที่ตนมีความชำนาญเท่านั้น เมื่อผลิตเสร็จแล้วจึงค่อยมาคิดที่วางจำหน่าย จำหน่ายให้ใคร จำหน่ายอย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณพงค์ ช่วยรักษา (2560) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐยังค่อนข้างจำกัดรวมถึงการพัฒนาการจัดการอื่น ๆ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อตามยุคสมัยและการจัดจำหน่าย เช่น จากการออกบูท ยังมีค่อนข้างน้อย ขาดการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เข้มแข็งและกว้างขวางในระดับประเทศ เพื่อการขยายภาคการผลิตและการจัดจำหน่ายยังมีค่อนข้างน้อย

2.4 ปัจจัยด้านการเงิน กลุ่มมีการใช้เงินหมุนเวียนของวิสาหกิจชุมชนของตนไปปะปนกับค่าใช้จ่ายส่วนตัว ปัญหาด้านการเงินทุน อาจเป็นเพราะกลุ่มได้รับงบประมาณสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ แต่พบว่าจำนวนเงินในกองทุนของกลุ่มมีจำนวนน้อย ทำให้กลุ่มไม่มีทุนเหลือเพียงพอในการดำเนินงาน ในส่วนการขอสินเชื่อจากสถาบันการเงินได้ สมาชิกในวิสาหกิจชุมชนจะต้องร่วมกันเป็นผู้ค้ำประกันให้แก่วิสาหกิจชุมชน แต่สมาชิกโดยส่วนมากจะไม่อยากเป็นผู้ค้ำประกันให้แก้วิสาหกิจชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรรณพงค์ ช่วยรักษา (2560) ได้ทำการศึกษา แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้า

ฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านการเงินและบัญชี แหล่งเงินทุน ในการสนับสนุนภาคการผลิตยังมีค่อนข้างจำกัด รวมถึงการจัดทำบัญชีของสมาชิกยังค่อนข้างไม่ต่อเนื่อง การสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐยังค่อนข้างจำกัดรวมถึงการพัฒนาการจัดการอื่น ๆ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ตอบสนองความต้องการของผู้ซื้อตามยุคสมัยและการจัดจำหน่าย เช่น จากการออกบูท ยังมีค่อนข้างน้อย ขาดการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้เข้มแข็งและกว้างขวางในระดับประเทศ เพื่อการขยายภาคการผลิตและการจัดจำหน่ายยังมีค่อนข้างน้อย

2.5 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมในวิสาหกิจชุมชน ขาดการมีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำการกำหนดขั้นตอนแผนและนโยบายของรัฐบาล ทำให้ไม่สามารถแก้ไขปัญหาและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนได้อย่างตรงจุด มีบางกลุ่มเท่านั้นที่สามารถมาเข้าร่วมประชุมปรึกษาหารือ ซึ่งสอดคล้องกับสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติคุณ แสงนิล และสันติธร ภูริภักดี (2561 : 168-182) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการบริหารจัดการ เพื่อความยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจเพื่อสังคม กรณีศึกษา สามพรานโมเดล ผลการศึกษาพบว่า เกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการวิสาหกิจเพื่อสังคม จำเป็นต้องให้ความสำคัญที่เกี่ยวกับ การจัดการการดำเนินงานจำเป็นต้องมุ่งเน้นการพัฒนาและวิจัยเพื่อ เสริมสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ สินค้าและงานบริการของตัวเองอย่างต่อเนื่อง

2.6 ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำ ผู้นำกลุ่ม ยังขาดความเข้าใจในเรื่องของความต้องการของผู้บริโภค และการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ใหม่ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ยังขาดความรู้ในการใช้สร้างหรือนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐาน มีการผลิตสินค้าแต่ไม่มีตลาดมารองรับการซื้อสินค้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิมลสิริ ถูกขุนทด และณัฐชนน มาพิจารณ์ อิสสราพร กล่อมกล่ำนุ่น และณัฐพล บ้านไร่ (2563: 671-678) ได้ศึกษาเรื่องสภาพการบริหารจัดการ ปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนา ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการพัฒนาของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตและพัฒนาการแปรรูปกล้วยตำบลระหานอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ผลการศึกษาพบว่า มีการดำเนินงานที่เป็นระบบมีการจัดตั้ง ศูนย์กลางการผลิตเพื่อควบคุมตรวจสอบและรับประกันคุณภาพของผลิตภัณฑ์ ผู้นำกลุ่มและ สมาชิกมีความรับผิดชอบและมีความเสียสละที่จะทำงานเพื่อส่วนรวมโดยไม่หวังผลตอบแทน สมาชิกในกลุ่มมีอุดมการณ์และทัศนคติไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำให้การพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตและพัฒนาการแปรรูปกล้วยตำบลระหานเกิดความเข้มแข็งจนสามารถพึ่งตนเองได้

2.7 ปัจจัยด้านแรงงาน ส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุทำให้ผลิตชิ้นงานได้จำนวนจำกัด สมาชิกส่วนใหญ่ของกลุ่มยังขาดความรู้ด้านการรวมกลุ่ม มีการแบ่งงานไปทำที่บ้านของตนเอง บางครั้งส่งผลถึงมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม และกลุ่มขาดการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงาน โดยเฉพาะการเพิ่มช่องทางการตลาดในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งสอดคลองกับงานวิจัยของณัชชา ณัฐโชติภคิน, อนุวัติ กระสังข์ และเกียรติศักดิ์ สุขเหลือง (2562: 31 – 40) ได้ศึกษาเรื่อง กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลไร่

ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม ผลการศึกษาพบว่า หน่วยงานสนับสนุนเครื่องมือและ งบประมาณตามความต้องการรวมถึงการประชาสัมพันธ์ทางด้านผลประโยชน์ของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สนับสนุนสิ่งที่จะมาส่งเสริมการผลิตสินค้า หางบประมาณจากกลุ่มเครือข่ายภาครัฐ หาแหล่งเงินทุน ส่งเสริมให้ศึกษาดูงานอบรมความรู้เกี่ยวกับกลุ่มวิสาหกิจ ประชาชนร่วมมือกันโดยการที่ภาครัฐเป็นคนให้ข้อมูลสนับสนุน พัฒนาการผลิตให้ทันกับภายนอกให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมในการเรียนรู้ เกิดความรักในท้องถิ่น ตลอดจนส่งเสริมให้เป็นแหล่งจำหน่ายสินค้าของชุมชน

2.8 ปัจจัยด้านการบริหารสมาชิก มีปัญหาในด้านระบบการสร้างขวัญกำลังใจ ความพึงพอใจแรงจูงใจ และการจัดสวัสดิการที่มีงบประมาณที่ไม่เพียงพอในการจัดสรร ยังขาดทักษะการบริหารจัดการภายในกลุ่มทำให้กลุ่มขับเคลื่อนช้า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูวิโชติสิกขกิจ, ศราวุธ ปลอดภัย และปริญญา นิกรกุล (2564: 1-12) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพิจิตรตามแนวพระพุทธศาสนา ผลการศึกษาพบว่า การสร้างแรงจูงใจ ในการเข้าร่วมกลุ่มว่าสามารถแก้ปัญหาหนี้สินในครัวเรือนของสมาชิกในกลุ่มได้ รวมกลุ่มเพื่อซื้อขายผลิตภัณฑ์ในกลุ่มและชุมชนภายนอกได้ โดยผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ต้องมีมาตรฐานของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนั้น ๆ รับรองเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภค

2.9 ปัจจัยด้านการมีปฏิสัมพันธ์กับภายนอก ไม่มีการสร้างเครือข่ายกลุ่มอาชีพเสริมร่วมกับชุมชนอื่น เช่นการไปอบรมหรือทำกิจกรรม การสร้างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเริ่มต้นจากการอนุรักษ์พื้นที่วัฒนธรรมท้องถิ่น รักษาภูมิปัญญาให้อยู่ได้นาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยไพพรรณ เกียรติโชติชัย (2551) กล่าวว่า ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีต่อความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมของวิสาหกิจชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของทรัพย์สินชุมชน จึงจำเป็นต้องมีการจัดการที่ดี โดยสมาชิกหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องควรนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ จะช่วยให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารจัดการที่ดียิ่งขึ้น

2.10. ปัจจัยด้านข้อมูลข่าวสาร ขาดการแลกเปลี่ยนนวัตกรรมการผลิตสินค้าระหว่างกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่มีความประสบสำเร็จ เพื่อเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกระบวนการผลิตสินค้า ขาดการส่งต่อหรือถ่ายทอดงานสู่กลุ่มคนหรือคนรุ่นอื่นๆ เพื่อมาสานต่อการขับเคลื่อนการจักสานของชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของชมพูนุท จั่นปุ่ย (2562) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การถอดบทเรียนความสำเร็จของวิสาหกิจ ชุมชนบนพื้นฐานความอยู่รอดและพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า การดำเนินงานโดยมีการวางแผนพัฒนาและส่งต่อไปยังคนในชุมชน และคนรุ่นลูกรุ่นหลานทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ให้รู้ถึงเป้าหมายและการดำเนินงานของกลุ่มเพื่อเป็นความรู้ ภูมิปัญญาที่อยู่คู่ชุมชนและคนในชุมชน ตลอดจนสามารถถ่ายทอดความรู้ที่เกิดขึ้นไปยังชุมชนและสังคมภายนอกได้ เพื่อกลุ่มจะสามารถคงอยู่และดำเนินการต่อไปแม้ไม่มีคนรุ่นเก่าแล้วก็ตาม

3. แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1. หน่วยงานภาครัฐควรจะเข้ามามีบทบาทด้านนี้เพิ่มมากขึ้น โดยอาศัยความร่วมมือเชิงบูรณาการเพื่อวางแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาในกระบวนการผลิต ส่งเสริมการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้เกิดความชำนาญในงาน เพื่อสร้างการยอมรับและนำไปสู่การได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ต่างๆ เป็นตัวกลางระหว่างวิสาหกิจชุมชนกับผู้บริโภคเพิ่มมากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการตลาด ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชนพงษ์ อาภรณ์พิศาล (2560) กล่าวว่า รัฐเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญในการสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้สามารถดำเนินการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพของชุมชน และสามารถสร้างเครือข่ายกับชุมชนข้างเคียง เพื่อเป็นพันธมิตรในการทำให้วิสาหกิจชุมชนสามารถแข่งขันในตลาดได้อย่างยั่งยืน ดังนั้น ภาครัฐต้องมีมาตรการส่งเสริมการวิสาหกิจชุมชน เพื่อการพัฒนาจากการสร้างฐานรากในชุมชนให้มีความเข้มแข็งโดยอาศัยภูมิปัญญาและทรัพยากรที่มีอยู่เป็นสำคัญ

2. ส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมเข้าใจในการนำวัตถุดิบที่ทำการผลิตมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อเป็นการอนุรักษ์ทรัพยากรของจังหวัดให้เกิดความยั่งยืน รวมไปถึงการพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานให้เกิดความชำนาญในงานที่ทำก่อนที่จะลงมือผลิตผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างการยอมรับและนำไปสู่การได้รับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ (2558: 30-47) แนวคิดของการดำเนินวิสาหกิจชุมชนมีเป้าหมายที่ เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันหลายมิติ ดังแนวคิดของการสร้างฐานของวิสาหกิจชุมชนบนหลักการเศรษฐกิจพอเพียงการสร้างลักษณะ “Triple Bottom Line” ที่จะกระทบให้เกิดผลดีโดยมิติการดำเนินวิสาหกิจ ที่มีความสำคัญที่ต้องใช้ทรัพยากรรอบตัวให้เกิดมูลค่า ต้องสร้างการปรับเปลี่ยนให้เกิดการยกระดับแห่งมูลค่าของทรัพยากรสิ่งแวดล้อม รวมกันสร้างเป็นเอกลักษณ์ในตัวสินค้าและบริการที่มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาชุมชนได้อย่างยั่งยืน ลดต้นทุนแห่งการซื้อสินค้าและบริการจากภายนอกชุมชน

3. ส่งเสริมและจัดฝึกอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำบัญชีขั้นพื้นฐาน ให้แก่สมาชิกหรือตัวแทนกลุ่มอย่างสม่ำเสมอ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนควรได้รับการส่งเสริมการเพิ่มศักยภาพและทักษะในต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการ ได้แก่ ความรู้ด้านการบริหารจัดการกิจการ ความรู้ด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์และการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชนพงษ์ อาภรณ์พิศาล (2560) ได้สรุปปัจจัยที่ต่อการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนไว้ว่า การส่งเสริมจากภาครัฐมีแผนที่ชัดเจนใน การส่งเสริมสนับสนุนความสามารถและทักษะในการผลิตสินค้าของวิสาหกิจ เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีการพัฒนาและเติบโตขึ้น และการสนับสนุนจากภาครัฐเพื่อส่งเสริมการ เชื่อมโยงกับเครือข่ายการผลิตที่หลากหลายในชุมชน ระหว่างวิสาหกิจและองค์กรเอกชนที่ ซึ่งเป็นการเพิ่มโอกาสในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

4. จัดกิจกรรมเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ส่งเสริม การกล้าแสดงออกตลอดจนเปิดโอกาสให้คนในชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิทยา จันทะวงศ์ศรี (2547) พิจารณาถึงปัจจัยที่สำคัญที่ ต้องพิจารณาและสำหรับการนำแนวทางเลือกวิสาหกิจชุมชนนำไปปรับใช้กับกลุ่มเพื่อผลต่อความสำเร็จ กล่าวว่า การทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นให้ชาวบ้านหรือคนในชุมชนเป็นเจ้าของหลักนับตั้งแต่การสมัครเป็นสมาชิก การมีส่วนร่วมในการถือหุ้นซึ่งมีส่วนสำคัญต่อกระบวนการสะสมทุน ยิ่งชาวบ้านให้ความสนใจเข้าร่วมกิจกรรมมากเท่าใด ความพร้อมในการดำเนินกิจกรรมมีโอกาสขยายมากขึ้น

5. วิสาหกิจชุมชนควรพัฒนาโดยเริ่มจากการรวมกลุ่มให้เข้มแข็ง จัดประชุมสมาชิกเพื่อชี้แจงสร้างความเข้าใจในเรื่องการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนอย่างสม่ำเสมอ กำหนดเวลาการประชุมให้เหมาะสม ปรับปรุงกฎระเบียบข้อบังคับให้เหมาะสมและมีการนำไปบังคับใช้กับสมาชิกทุกคน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของชนพงษ์ อาภรณ์พิศาล (2560) ได้สรุปปัจจัยที่ต่อการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนไว้ว่า การบริหารจัดการองค์การ ควรมีการวางหลักเกณฑ์ในและ แนวทางต่างๆ เพื่อให้องค์กรประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์เพื่อการเติบโตและพัฒนา ผู้นำขององค์การมีส่วนสำคัญในการกำหนดแนวทางความแตกต่างขององค์การในลักษณะของ การประกอบธุรกิจ โครงสร้างองค์การที่มีความแตกต่างไปในแต่ละองค์การ ส่งผลให้การบริหารจัดการบุคคลากรในองค์การ มีความแตกต่างกัน ผู้นำองค์การมีส่วนสำคัญที่ต้องคำนึงถึงต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสาน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาวิจัยขยายพื้นที่การทำวิจัยไปสู่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอื่นๆ ให้ครอบคลุมความต้องการในการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน

2. ควรศึกษาศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกลุ่มจักสานในจังหวัดพิษณุโลก ที่มองแล้วว่าสามารถจะพัฒนาให้เป็นกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจขนาดย่อมได้ เพื่อเปิดโอกาสให้มีการแข่งขันในตลาด

3. ควรศึกษาและประเมินกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่ไม่ประสบความสำเร็จหรือเลิกกิจการไปว่ามีสาเหตุหรือข้อจำกัดอะไรที่กลุ่มไม่สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมของกลุ่มได้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กิตติคุณ แสงนิล และสันติธร ภูริภักดี. (2561). การศึกษาแนวทางการบริหารจัดการ เพื่อความยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของวิสาหกิจเพื่อสังคม กรณีศึกษา สามพรานโมเดล. *วารสาร Veridian E-Journal, Silpakorn University*. 11 (1), 168-182.

ชนนิกานต์ อินทรเผือก, ประเพศ ไกรจันทร์ และทวีศักดิ์ รูปสิงห์. (2564). รูปแบบการจัดการวิสาหกิจชุมชนเพื่อการเติบโตอย่างยั่งยืน. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.* 12 (2), 46-56.

ชนพงษ์ อาภรณ์พิศาล. (2560). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของประเทศไทย.* ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการ). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสยาม.

ชมพูนุท จั่นปุ่ย. (2562). *การถอดบทเรียนความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนบนพื้นฐานความอยู่รอดและพอเพียง*. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาพัฒนา มนุษย์และสังคม (สหสาขาวิชา). บัณฑิตวิทยาลัย: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณัชชา ณัฐโชติภคิน, อนุวัติ กระสังข์ และเกียรติศักดิ์ สุขเหลือง. (2562). กระบวนการสร้างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนตำบลไร่ขิง อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. *วารสารศิลปะศาสตร์ ราชมงคลสุวรรณภูมิ.* 1 (1), 31 – 40.

ดวงเดือน สมวัฒนศักดิ์. (2548). *วิสาหกิจชุมชน*. ชัยนาท : สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร เขตที่ 1 จังหวัดชัยนาท กรมส่งเสริมการเกษตร.

พระครูวิโชติสิกขกิจ, ศราวุธ ปลอดภัย และ ปริญญา นิกรกุล. (2564). การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์กลุ่มวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดพิจิตรตามแนวพระพุทธศาสนา. *วารสารวิจัยวิชาการ.* 4 (1), 1-12.

ไพพรรณ เกียรติโชติชัย. (2551). *กิจกรรมการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: ศรีอนันต์การพิมพ์.

วรรณพงค์ ช่วยรักษา. (2560). *แนวทางการพัฒนาวิสาหกิจชุมชน: กรณีศึกษา กลุ่มสตรีทอผ้าฝ้ายย้อมคราม บ้านถ้ำเต่า จังหวัดสกลนคร*. วิทยาลัยพาณิชยศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา.

วิทยา จันทะวงศ์ศรี. (2557). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม.* วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วิมลสิริ ถูกขุนทดและคณะ. (2563). การพัฒนาวิสาหกิจชุมชนสู่ความสำเร็จ : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตและพัฒนาการแปรรูปกล้วยตำบลระหาน อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร. *การประชุมวิชาการการพัฒนาชุมชน ท้องถิ่นและสังคมระดับชาติ (CSD สัมพันธ์).* 19, 671-678.

ศักดิ์ดา ศิริภัทรโสภณ. (2558). การศึกษากรอบแนวคิดเพื่อการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนเพื่อสังคมในประเทศไทย. *วารสารสมาคมนักวิจัย.* 20 (2), 30-47.

สมชาย น้อยฉ่ำ และคณะ. (2561, มีนาคม), การบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชน อำเภออัมพวาจังหวัดสมุทรสงคราม. *วารสารเกษมบัณฑิต*. 19 (ฉบับพิเศษ), 1 - 10.

เอื้องฟ้า เขากลม, มนทิรา สังข์ทอง และ เมธาวัตร ภูธรภักดี และคณะ. (2565). แนวทางการพัฒนาศักยภาพห่วงโซ่คุณค่าของวิสาหกิจชุมชนผักกูดบ้านเสมา จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์.* 9 (2), 1 - 15.

แนวทางการพัฒนาการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

Approach to Improve Service for People of Muang Kao Subdistrict Municipality, Muang Khon Kaen District, Khon Kaen Province

อรนุช เรียนชารี และ อัมพน ห่อนาค
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Oranuch Riancharee and Ampon Honark
Khon Kaen University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: Oranuch.r@kkumail.com

****

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นการวิจัยแบบสมผสาน โดยศึกษาสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กร และวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น สุ่มกลุ่มตัวอย่างสัดส่วนประชากรของแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 400 คน จากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ที่มีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัครวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร่วมกับการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม และการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์

ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการของของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ในภาพรวมและรายด้านมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก หลังจากวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กร และวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ จึงได้เสนอแนวทางการพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็น 4 โครงการดังนี้ โครงการที่ 1 เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน โครงการที่ 2 Morning Talk โครงการที่ 3 พนักงานเทศบาลบริการดีเด่น และโครงการที่ 4 สร้างมาตรฐานการบริการแก่ประชาชน

*วันที่รับบทความ : 5 กรกฎาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 17 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 13 พฤศจิกายน 2566
Received: July 5 2023; Revised: October 17 2023; Accepted: November 13 2023

คำสำคัญ: การพัฒนาการให้บริการ ; ความพึงพอใจ ; เทศบาลตำบล ; ความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ ; แนวทางการพัฒนาการให้บริการ

Abstract

This paper aimed to study 1) the service satisfaction of Muang Kao Subdistrict Municipality, Muang Khon Kaen District Khon Kaen Province, 2) SWOT and TOWS Metrix, and 3) to suggestion the guidelines for development of services of Muang Kao Subdistrict Municipality, Muang Khon Kaen District Khon Kaen Province. Population were the people whom lived in the Muang Kao Subdistrict Municipality, Muang Khon Kaen District Khon Kaen Province. The sample was calculated using the method according to the formula of Taro Yamane for 400 people from Taro Yamane theory. The sampling was random sampling according to the proportion of the population of each village. The tool used was a questionnaire to measure satisfaction in all 4 aspects: service staff; service channels, service process, and facilities. Data analysis by percentage, mean and standard deviation, according with SWOT and TOWS Matrix.

The study found that: the people's level of satisfaction with the services of Muang Kao Subdistrict Municipality, Muang Khon Kaen District Khon Kaen Province in overall and all aspect, satisfaction was at a high level, including service staff, service channels, service process and facilities. Finally, SWOT and TOWS Metrix for set the guidelines for the development of services of Muang Kao Subdistrict Municipality, Muang Khon Kaen District Khon Kaen Province is divided into 4 projects as follows: Project 1 Increase public service facilities, Project 2 Morning Talk, Project 3 Outstanding Service Municipality Employees, and Project 4 Create service standards for the public.

Keywords: Service Development; Satisfaction; Subdistrict Municipality; TOWS Metrix; Approach to Improve Service

บทนำ

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นรูปแบบการที่ปกครองที่รัฐบาลกระจายอำนาจให้ประชาชน ในท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการปกครองตนเองภายใต้บทบัญญัติของกฎหมาย เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและสนองตอบต่อความต้องการของชุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ ได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความประสงค์ของชุมชนนั้นได้ โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกในการทำหน้าที่แทนรัฐบาล การใช้อำนาจดังกล่าวจะต้องเป็นไปอย่างถูกต้องตรงตามเจตนารมณ์ รวมทั้งก่อให้เกิดผลในลักษณะที่เป็นประโยชน์ต่อประชาชนและท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่สำคัญในการจัดทำบริการสาธารณะหรือกิจกรรมบริการสาธารณะแก่ประชาชน ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญในทุก ๆ ด้าน (ชัชวาล สุขหล้า, 2563: 3) จะเห็นได้ว่าการปกครองในรูปแบบองค์กรปกครองท้องถิ่นของประเทศไทย แบ่งเป็น 5 ประเภท ได้แก่ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา องค์กรบริหาร ส่วนจังหวัด (อบจ.) เทศบาล (ตำบล เมือง นคร) และองค์กรบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่มากกว่า 7,000 แห่ง โดยรูปแบบการ

ปกครองท้องถิ่นจะดำเนินตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญที่ต้องการกระจายอำนาจให้กับท้องถิ่น (ดาวนภา เกตุทอง, 2563: 46-57) มุ่งมั่นการให้บริการที่ดีมีคุณภาพและประสิทธิภาพเป็นไปตาม ความต้องการและความคาดหวังของประชาชน ที่จะต้องได้รับบริการที่สะดวก รวดเร็ว เสมอภาค และเป็นธรรม ประชาชนผู้มารับบริการเกิดความพึงพอใจ

ปัจจุบันองค์กรของทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่างให้ความสำคัญกับการบริการ การบริการทำให้ภาครัฐได้รับความไว้วางใจ ความเชื่อมั่น ความประทับใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สำหรับภาคเอกชนต่างก็มีการแข่งขันกันในการให้บริการที่ลูกค้ามีความต้องการและเกิดความพึงพอใจอันจะนำมาซึ่งความสำเร็จในการบริหารกิจการและบรรลุตามเป้าหมายในที่สุด ดังนั้น การบริการจึงถือเป็นหัวใจหลักของทุกองค์กรที่มีผลต่อการตอบสนองของผู้ใช้บริการให้เกิดความประทับใจและความพึงพอใจในการบริการอย่างดีเยี่ยม โดยยึดหลักว่าต้องสะดวก รวดเร็ว ปลอดภัย โปร่งใส และเป็นธรรม ตรงกับความต้องการของผู้รับบริการให้มากที่สุด อันจะเป็นการสร้างภาพลักษณ์ที่ดีต่อองค์กร ซึ่งแนวคิดพื้นฐานของการบริการ คือ 1) สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ 2) ทำให้ผู้รับบริการเกิดความพึงพอใจ 3) ปฏิบัติอย่างถูกต้องสมบูรณ์ครบถ้วน 4) เหมาะสมกับสถานการณ์ และ 5) ไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อบุคคลอื่น ๆ (พนิตสุภา ธรรมประมวล, 2563: 2)

เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็นหน่วยงานราชการขององค์กรปกครองท้องถิ่นที่มีหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ป้องกันและระงับโรคติดต่อ ให้ราษฎรได้รับการศึกษาอบรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการให้มีความเป็นอยู่ที่ดี การบำรุงทางบกและทางน้ำ ให้มีเครื่องใช้ในการดับเพลิง รักษาความสะอาดของถนนหรือทางเดินและที่สาธารณะ รวมทั้งการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล บำรุงศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนาธรรมอันดีของท้องถิ่น และหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล จึงทำให้มีงานบริการของเทศบาลตำบลเมืองเก่า ที่ต้องให้บริการแก่ประชาชนในท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ได้แก่ งานด้านการศึกษา งานด้านสิ่งแวดล้อมและ งานด้านทะเบียนงานด้านโยธา การขออนุญาตปลูกสิ่งก่อสร้าง สุขาภิบาล งานด้านบริการกฎหมาย งานด้านรายได้หรือภาษี งานด้านพัฒนาชุมชนและสวัสดิการสังคม งานด้านการรักษาความสะอาดในที่สาธารณะ งานด้านสาธารณสุข งานด้านเทศกิจหรือป้องกันสาธารณภัย และงานด้านอื่น ๆ โดยมีหมู่บ้านในเขตรับผิดชอบจำนวน 17 หมู่บ้าน และ 1 ชุมชน จำนวนประชากร 31,706 คน (เทศบาลตำบลเมืองเก่า, 2566: 3-4) ซึ่งถือได้ว่าเทศบาลตำบลเมืองเก่า มีประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบจำนวนมากพอสมควร ซึ่งจำนวนการให้บริการต่อประชาชนย่อมจะมีมากตามไปด้วย และจะทำอย่างไรเพื่อให้การบริการที่มีจำนวนมากเช่นนี้เปี่ยมด้วยคุณภาพไปพร้อมกัน เพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชนผู้มารับบริการ เนื่องจากปัจจุบันประชาชนยังไม่พึงพอใจการให้บริการของเทศบาลตำบลเมืองเก่า ซึ่งหากประชาชนมีความรู้สึกพึงพอใจมากต่อการให้บริการแล้ว จะก่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีในการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ดังนั้น การสำรวจความพึงพอใจของประชาชน ต่อการให้บริการจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อให้ทราบว่าเทศบาลตำบลเมืองเก่ามี

คุณภาพการให้บริการเป็นอย่างไร และควรมีการพัฒนาหรือปรับปรุงคุณภาพการให้บริการด้านไหน อย่างไร โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ประชาชนผู้มารับบริการให้เกิดความพอใจในระดับมากที่สุดในทุกด้านของการบริการ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่ได้กล่าวข้างต้น ผู้ศึกษาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาความพึงพอใจของประชาชน ที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเมืองเก่า ซึ่งเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดการทำงานของเทศบาลตำบลเมืองเก่า เพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า ได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อประชาชนผู้มารับบริการเกิดความพึงพอใจในระดับมากที่สุดนั่นเอง

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

2. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กร และวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์

3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ด้วยการเก็บแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง และสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบล เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งมีประชากรอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป จำนวน 31,706 คน (สำนักทะเบียนเทศบาลตำบลเมืองเก่า จังหวัดขอนแก่น, 2566: 3-4)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากทราบจำนวนประชากร จึงใช้การคำนวณจากสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Yamane, 1973 125) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 395.02 ผู้วิจัยจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเป็น 400 คน การสุ่มตัวอย่างผู้ศึกษาเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ซึ่งแบ่งตามสัดส่วนประชาชน 17 หมู่บ้าน และ 1 ชุมชน

1.3 ผู้ให้ข้อมูลการสัมภาษณ์ ได้แก่ เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 3 ท่าน

2. เครื่องมือการวิจัย

การวิจัยเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ทำการสร้างเครื่องมือจากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยดัดแปลงข้อคำถามจาก ชัดชัย รัตนะพันธ์ และคณะ (2561; 44-45); ดวงพร เทียนถาวร และคณะ (2563: 76-78) เครื่องมือวิจัยนี้ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยโดยแบบสอบถามมีลักษณะปลายปิด โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ **ตอนที่ 1** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 6 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ งานบริการที่เคยใช้กับเทศบาลตำบลเมืองเก่า ความถี่ที่ใช้บริการกับเทศบาลตำบลเมืองเก่า เป็นคำถามแบบเลือกตอบ **ตอนที่ 2** เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า จำนวน 4 ด้าน จำนวน 32 ข้อ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ที่กำหนดคำตอบความพึงพอใจไว้ 5 ระดับ ได้แก่ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (IOC) จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 และการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Tryout) จำนวน 30 ชุด พบว่า แบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัครวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.98 ซึ่งมีค่าสูงกว่า 0.8 (Sekaran and Bougie, 2020 : 127) นั่นคือแบบสอบถามชุดนี้มีคุณภาพดี สามารถนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการศึกษาได้

การวิจัยเชิงคุณภาพ ได้ใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กรเพื่อให้ทราบจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภัยคุกคาม ของเทศบาลตำบล เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1) ทำการแจกแบบสอบถาม ให้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาลตำบล เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามฉบับจริงให้กับกลุ่มตัวอย่างกรอกแบบสอบถามด้วยตนเอง จนครบจำนวน 400 คน ผู้ศึกษาทำการเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถามในช่วงเดือนเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2566 รวมเป็นระยะเวลา 1 เดือน 2) ทำตรวจความถูกต้อง และครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูล แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป และ 3) ทำการสัมภาษณ์ ได้แก่ เจ้าหน้าที่เทศบาลตำบล เมืองเก่า อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำนวน 3 ท่าน

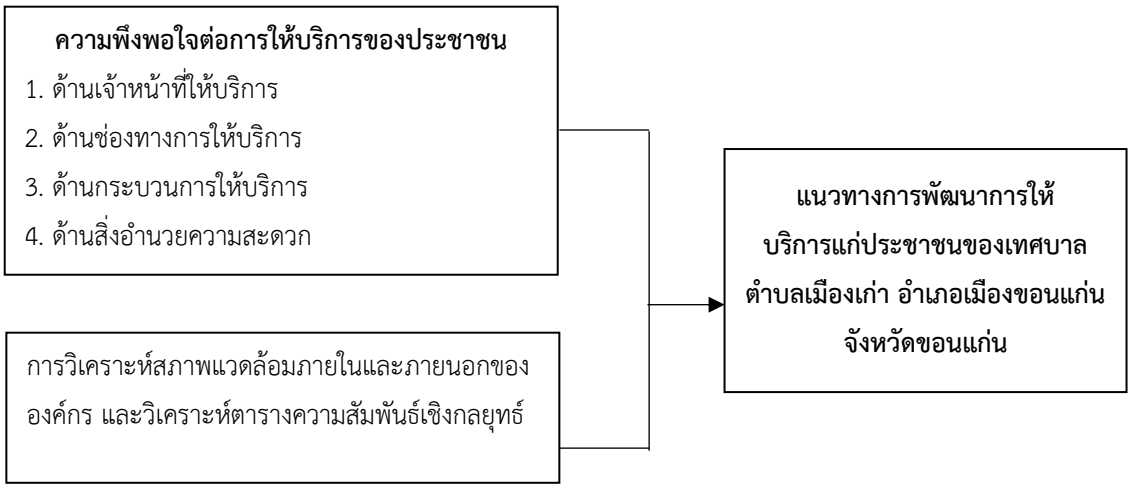
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากที่ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัย ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ดังนี้ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) โดยนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย ร่วมกับการวิเคราะห์จุดแข็ง

จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคาม (SWOT Analysis) ของการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น หลังจากนั้นทำการวิเคราะห์ด้วยตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix) เพื่อนำไปสู่การเสนอแนวทางการพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ นุชนารถ รัตนสุวงศ์ชัย, ภูริวัจน์ เดชอุ่ม, ประพนธ์ โอสถสัมพันธ์สุข และธารดล ธาดาดุสิตา (2562: 4) ได้อธิบายว่า การบริการเป็นกระบวนการที่บุคคลพยายามหาวิธีการช่วยเหลือผู้อื่น เพื่อได้รับผลประโยชน์และความสะดวกสบายจากการบริการ ซึ่งการบริการที่ดีต้องสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ โดยเฉพาะการบริการสาธารณะ พงษ์เสฏียร เหลืองอลงกต (2565: 125) ได้อธิบายว่า การบริการสาธารณะเป็นกิจกรรมของฝ่ายปกครองที่จัดทำขึ้นเพื่อประโยชน์สาธารณะ เช่น การขนส่งสาธารณะ ไฟฟ้า ประปา เป็นต้น กิจกรรมดังกล่าวมีวัตถุประสงค์เพื่อประโยชน์สาธารณะและตอบสนองความต้องการของประชาชน ซึ่ง ธธีร์ธร ธีรขวัญโรจน์ และสุพจน์ กฤษฎาธาร (2563: 18) ได้กล่าวว่า การบริการเป็นกิจกรรมของกระบวนการในการส่งมอบสิ่งที่ไม่มีตัวตนให้กับผู้รับบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการจนนำไปสู่ความพึงพอใจได้ โดย ความพึงพอใจเป็น ความรู้สึกที่แสดงออกมาด้วยความยินดี หรือความผิดหวัง ชอบใจ หรือไม่ชอบใจ ซึ่งเป็นการแสดงออกซึ่งผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้บริการหรือสิ่งต่าง ๆ ร่วมกับสมคิด บางโม (2562: 86) ได้อธิบายว่า การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กร เป็นการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และภาวะคุกคามขององค์กร โดยพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ ที่องค์กรกำลังเผชิญอยู่ ณ จุดหนึ่งของเวลาที่ทำการวิเคราะห์ ผู้วิจัยจึงนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย สามารถสรุป ผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 - 40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่เคยใช้บริการสอบถามข้อมูลข่าวสารกับเทศบาลตำบลเมืองเก่า มีความถี่ที่ใช้บริการกับเทศบาลตำบลเมืองเก่า 1-2 ครั้งต่อปี

ความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ			
เจ้าหน้าที่พูดจาสุภาพ และอัธยาศัยดี	4.26	0.74	มากที่สุด
เจ้าหน้าที่ให้การบริการด้วยความเสมอภาค ไม่เลือกปฏิบัติ	4.23	0.76	มากที่สุด
เจ้าหน้าที่แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	4.23	0.75	มากที่สุด
เจ้าหน้าที่มีความพร้อมในการให้บริการ	4.21	0.77	มากที่สุด
เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ดูแลผู้รับบริการเป็นอย่างดี	4.21	0.78	มากที่สุด
เจ้าหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่ไม่หาประโยชน์ในทางมิชอบ	4.20	0.75	มาก
เจ้าหน้าที่วางตัวเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่	4.19	0.78	มาก
เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้น และเต็มใจให้บริการ	4.17	0.77	มาก
เจ้าหน้าที่มีความรู้และความเข้าใจในงานที่รับผิดชอบ	4.12	0.81	มาก
เจ้าหน้าที่ตอบข้อซักถาม และให้คำแนะนำอย่างถูกต้อง ชัดเจน และน่าเชื่อถือ	4.13	0.81	มาก
ภาพรวม	**4.19**	**0.77**	**มาก**

ความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ด้านช่องทางการให้บริการ			
มีช่องทางการติดต่อประสานงานที่หลากหลาย และเพียงพอ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล์ เว็บบอร์ด ไลน์ เฟซบุ๊ก เป็นต้น	3.98	0.90	มาก
มีการประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์	4.00	0.87	มาก
ช่องทางการให้บริการเพียงพอต่อผู้ใช้บริการ	4.04	0.87	มาก
สามารถเข้าถึงช่องทางต่าง ๆ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร อีเมล์ เว็บบอร์ด ไลน์ เฟซบุ๊ก เป็นต้น เพื่อขอรับบริการได้สะดวก รวดเร็ว และคล่องตัว	3.97	0.93	มาก
มีการประชาสัมพันธ์แจ้งข้อมูลข่าวสารผ่านเสียงตามสาย	3.93	0.91	มาก
มีการออกให้บริการนอกสถานที่	3.97	0.98	มาก
ภาพรวม	**3.97**	**0.91**	**มาก**
ด้านกระบวนการให้บริการ			
มีความสะดวก รวดเร็ว ในการให้บริการ	3.84	0.90	มาก
มีการอธิบาย ชี้แจง และแนะนำขั้นตอนการให้ บริการ ได้อย่างชัดเจน	3.84	0.96	มาก
มีผังแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการอย่างชัดเจน	3.81	0.95	มาก
มีการให้บริการตามลำดับคิวก่อน-หลัง	3.80	0.94	มาก
การให้บริการตรงตามเวลานัดหมาย	3.80	0.94	มาก
ขั้นตอนการให้บริการมีความเป็นระบบ คล่องตัว ไม่ยุ่งยาก และซับซ้อน	3.79	0.93	มาก
การให้บริการมีความเสมอภาค ยุติธรรม และเท่าเทียม	3.79	0.97	มาก
ระยะเวลาการให้บริการมีความเหมาะสมและรวดเร็ว	3.74	0.92	มาก
มีช่องทางเปิดรับฟังข้อคิดเห็นต่อการให้บริการ เช่น กล่องรับความคิดเห็น แบบสอบถาม และเว็บบอร์ด	3.69	1.06	มาก
ภาพรวม	**3.79**	**0.95**	**มาก**

ความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลผล
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก			
มีการจัดสถานที่และอุปกรณ์อย่างเป็นระเบียบ สะดวกต่อการใช้บริการ	3.73	1.01	มาก
สถานที่ให้บริการมีความสะอาด	3.69	1.04	มาก
ป้ายบอกจุดบริการหรือป้ายประชาสัมพันธ์ชัดเจนและเข้าใจง่าย	3.57	1.08	มาก
มีสถานที่จอดยานพาหนะเพียงพอสำหรับผู้มารับบริการ	3.49	1.05	ปานกลาง
มีห้องน้ำหรือห้องส้วมไว้สำหรับผู้มารับบริการ	3.48	1.11	ปานกลาง
มีการบริการน้ำดื่มสำหรับผู้มารับบริการ	3.48	1.12	ปานกลาง
มีเก้าอี้หรือที่นั่งเพียงพอกับผู้มารับบริการ	3.46	1.10	ปานกลาง
ภาพรวม	**3.56**	**1.07**	**มาก**

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับมาก โดยมีพียงด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ที่ประชาชนมีความพึงพอใจระดับปานกลาง 4 หัวข้อ ได้แก่ มีสถานที่จอดยานพาหนะเพียงพอสำหรับผู้มารับบริการ มีห้องน้ำหรือห้องส้วมไว้สำหรับผู้มารับบริการ มีการบริการน้ำดื่มสำหรับผู้มารับบริการ และมีเก้าอี้หรือที่นั่งเพียงพอกับผู้มารับบริการ

2. สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกขององค์กร และวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ พบว่า การให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น มีจุดแข็ง (Strengths) ได้แก่ เทศบาลตำบลเมืองเก่า ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง โดยมีการมอบอำนาจหน้าที่ให้เทศบาลตำบลเมืองเก่าจัดสรรงบประมาณในการให้บริการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน มีการแบ่งโครงสร้างหน้าที่อย่างเป็นระบบตามภารกิจหลักอย่างชัดเจน ผู้บริหารท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ และต้องการให้ประชากรได้รับบริการที่ดี มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นและพร้อมในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ โดยมีการให้การบริการด้วยความเสมอภาคและเอาใจใส่ดูแลผู้รับบริการเป็นอย่างดี และเจ้าหน้าที่มีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาตนเองและท้องถิ่น โดยมีจุดอ่อน (Weaknesses) ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่บางคนขาดทักษะ ความรู้ และความเชี่ยวชาญในการทำงาน ทำให้ทำงานแทนกันไม่ได้ อัตรากำลังยังไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมภารกิจของเทศบาลตำบลเมืองเก่า งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดทำให้ไม่สามารถตอบสนองความต้องการปัจจัยพื้นฐานได้อย่างเพียงพอ การปฏิบัติ

ตามขั้นตอนของราชการบางส่วนล่าช้า และมีขั้นตอนมากไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานและให้บริการประชาชน และขาดการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร

โอกาส (Opportunities) ประกอบด้วย รัฐส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส การให้บริการที่มีคุณภาพ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม หน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน ประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและการสนับสนุนการปฏิบัติงานและการให้บริการเป็นอย่างดี และการพัฒนาและขยายตัวของเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็ว มีการเปิดกว้างของการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชนและชุมชนมากขึ้น โดยมีภัยคุกคาม (Threats) ได้แก่ งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลาง ไม่เพียงพอกับการบริหารงานตามภารกิจที่ต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณล่าช้าและยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดี ประชาชนบางส่วนยังไม่เข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ และเสถียรภาพของรัฐบาลไม่มั่นคง ทำให้นโยบายไม่ต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงบ่อยส่งผลต่อการบริหารงาน

จากการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix) ทำให้ได้กลยุทธ์ทางเลือกจำนวน 4 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์เชิงรุก (SO Strategy) โครงการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน (S1S3O2O3) กลยุทธ์กำจัดจุดอ่อน (WO Strategy) โครงการ Morning Talk (W1W5O1) กลยุทธ์เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส (ST Strategy) โครงการพนักงานเทศบาลบริการดีเด่น (S4S5S6T3) และกลยุทธ์สร้างภูมิคุ้มกัน (WT Strategy) โครงการสร้างมาตรฐานการบริการแก่ประชาชน (W1W4T3) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix)

ผลการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix)		
ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายใน	**จุดแข็ง** (Strengths) S1 ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากส่วนกลาง โดยมีการมอบอำนาจหน้าที่ให้เทศบาลตำบลเมืองเก่าจัดสรรงบประมาณในการให้บริการแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชน S2 มีการแบ่งโครงสร้างหน้าที่อย่างเป็นระบบตามภารกิจหลักอย่างชัดเจน	**จุดอ่อน** (Weaknesses) W1 เจ้าหน้าที่บางคนขาดทักษะความรู้ และความเชี่ยวชาญในการทำงาน ทำให้ทำงานแทนกันไม่ได้ W2 อัตรากำลังยังไม่เพียงพอและไม่ครอบคลุมภารกิจของเทศบาลตำบลเมืองเก่า W3 งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดทำให้ไม่สามารถตอบสนอง

ผลการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix)		
ปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอก	S3 ผู้บริหารท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์ และต้องการให้ประชากรได้รับบริการที่ดีมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น S4 เจ้าหน้าที่มีความกระตือรือร้นและพร้อมในการให้บริการแก่ผู้รับบริการ S5 เจ้าหน้าที่ให้การบริการด้วยความเสมอภาคและเอาใจใส่ดูแลผู้รับบริการเป็นอย่างดี S6 เจ้าหน้าที่มีความพร้อมที่จะรับการพัฒนาและเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ เพื่อเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาตนเองและท้องถิ่น	ความต้องการปัจจัยพื้นฐานได้อย่างเพียงพอ W4 การปฏิบัติตามขั้นตอนของราชการบางส่วนล่าช้า และมีขั้นตอนมากไม่สะดวกต่อการปฏิบัติงานและให้บริการประชาชน W5 ขาดการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร
โอกาส (Opportunities) O1 รัฐส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล และพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส การให้บริการที่มีคุณภาพ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วม O2 หน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชน O3 ประชาชน ภาคเอกชน และหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือและการสนับสนุนการปฏิบัติงานและการให้บริการเป็นอย่างดี	**กลยุทธ์เชิงรุก** **(SO Strategy)** โครงการเพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน (S1S3O2O3)	**กลยุทธ์กำจัดจุดอ่อน** **(WO Strategy)** โครงการ Morning Talk (W1W5O1)

ผลการวิเคราะห์ตารางความสัมพันธ์เชิงกลยุทธ์ (TOWS Matrix)		
O4 การพัฒนาและขยายตัวของเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็ว มีการเปิดกว้างของการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชนและชุมชนมากขึ้น		
ภัยคุกคาม (Threats) T1 งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากส่วนกลาง ไม่เพียงพอกับการบริหารงานตามภารกิจที่ต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ T2 การเบิกจ่ายเงินงบประมาณล่าช้าและยังไม่มีประสิทธิภาพที่ดี T3 ประชาชนบางส่วนยังไม่เข้าใจขั้นตอนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ T4 เสถียรภาพของรัฐบาลไม่มั่นคง ทำให้นโยบายไม่ต่อเนื่องและเปลี่ยนแปลงบ่อยส่งผลต่อการบริหารงาน	**กลยุทธ์เปลี่ยนวิกฤติให้เป็นโอกาส (ST Strategy)** โครงการพนักงานเทศบาลบริการดีเด่น (S4S5S6T3)	**กลยุทธ์สร้างภูมิคุ้มกัน (WT Strategy)** โครงการสร้างมาตรฐานการบริการแก่ประชาชน (W1W4T3)

3. แนวทางการพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น เป็น 4 โครงการดังนี้ โครงการที่ 1 เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน โครงการที่ 2 Morning Talk โครงการที่ 3 พนักงานเทศบาลบริการดีเด่น และโครงการที่ 4 สร้างมาตรฐานการบริการแก่ประชาชน โดยมีรายละเอียดดังนี้

โครงการที่ 1 เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้ประชาชนผู้มารับบริการได้รับความสะดวกสบายในการใช้บริการมากขึ้น
2. เพื่อเพิ่มระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

วิธีดำเนินโครงการ

1. จัดทำข้อเสนอโครงการเพื่อจัดสรรงบประมาณสำหรับการจัดหาเก้าอี้หรือที่นั่ง การก่อสร้างห้องน้ำหรือห้องส้วม รวมทั้งขอความอนุเคราะห์การสนับสนุนจากภาคเอกชนและประชาชนในชุมชนให้การมีส่วนร่วม

2. จัดหาและจัดซื้อเก้าอี้หรือที่นั่งให้เพียงพอกับจำนวนผู้มารับบริการ

3. ก่อสร้างห้องน้ำหรือห้องส้วมสำหรับผู้มารับบริการ

4. จัดสรรสถานที่จอดยานพาหนะให้เพียงพอสำหรับผู้มารับบริการ

5. จัดเตรียมเตรียมสถานที่และเก้าอี้สำหรับผู้มารับบริการ

โครงการที่ 2 พูดคุยตอนเช้า (Morning Talk)

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีความพร้อมในการให้บริการแก่ผู้รับบริการในแต่ละวัน

2. เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการอย่างรวดเร็วและสะดวกมากขึ้น

3. เพื่อเพิ่มระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชน ด้านกระบวนการให้บริการ

วิธีดำเนินโครงการ

1. มีการพูดคุยตอนเช้าถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากการให้บริการประชาชนในวันที่ผ่านมาเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกัน และกิจกรรมการให้บริการประชาชนที่กำลังจะเกิดขึ้นเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร และมอบหมายให้แต่ละฝ่ายที่รับผิดชอบดำเนินการ

2. เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและให้บริการประชาชนอย่างรวดเร็วและได้รับสะดวกจากการใช้บริการ

โครงการที่ 3 พนักงานเทศบาลบริการดีเด่น

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อจูงใจให้เจ้าหน้าที่ให้บริการที่ดีกับประชาชนผู้มารับบริการมากขึ้น

2. เพื่อเพิ่มระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชน ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ

วิธีดำเนินโครงการ

1. ให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ให้เกี่ยวกับลักษณะงานและการให้บริการที่ดีกับประชาชนผู้มารับบริการ

2. แจ้งให้เจ้าหน้าที่ได้ทราบถึงรางวัลเจ้าหน้าที่เทศบาลบริการดีเด่น โดยรางวัลผู้ได้รับคะแนนประเมินอันดับหนึ่ง เป็นเงินรางวัล 1,500 บาท อันดับสอง เป็นเงินรางวัล 1,000 บาท อันดับสาม เป็นเงินรางวัล 500 บาท

3. ทำการประเมินเจ้าหน้าที่เทศบาลบริการดีเด่นทุกไตรมาส โดยเป็นการประเมินแบบ 360 องศา จากหัวหน้างาน เพื่อนร่วมงาน และผู้รับบริการ

4. ประกาศผลและมอบรางวัลเจ้าหน้าที่เทศบาลบริการดีเด่น รวมทั้งมีการติดป้ายประกาศชื่นชมยินดีผู้ที่ได้รับรางวัล

โครงการที่ 4 สร้างมาตรฐานการบริการแก่ประชาชน

วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อจัดทำคู่มือมาตรฐานการบริการแก่ประชาชน
2. เพื่อให้การบริการประชาชนเป็นไปอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการบริการที่ดี
3. เพื่อเพิ่มระดับความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชน ในด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ และด้านกระบวนการให้บริการ

วิธีดำเนินโครงการ

1. เจ้าหน้าที่พูดคุยแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนการให้บริการประชาชนที่ถูกต้องและรวดเร็ว เพื่อรวบรวมข้อมูลไปใช้ในการจัดทำผังแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการ จัดทำคู่มือมาตรฐานการบริการแก่ประชาชนสำหรับเจ้าหน้าที่ และคู่มือการบริการประชาชน
2. จัดทำผังแสดงขั้นตอนและระยะเวลาการให้บริการ เพื่อให้เจ้าหน้าที่และประชาชนทราบถึงขั้นตอนการให้บริการ
3. จัดทำคู่มือมาตรฐานการบริการแก่ประชาชนสำหรับเจ้าหน้าที่ และคู่มือการบริการประชาชน
4. จัดทำเอกสารคู่มือ และเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ ได้แก่ เว็บไซต์องค์กร เฟซบุ๊ก เป็นต้น เพื่อให้ประชาชนเข้าไปศึกษาได้อย่างสะดวก
5. เจ้าหน้าที่ให้บริการประชาชนตามขั้นตอนการให้บริการประชาชน โดยมีการให้บริการถูกต้องและรวดเร็ว

อภิปรายผลการวิจัย

มีประเด็นที่สำคัญ และประเด็นที่น่าสนใจ ที่ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 31 - 40 ปี ระดับการศึกษาปริญญาตรี อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่เคยใช้บริการสอบถามข้อมูลข่าวสารกับเทศบาลตำบลเมืองเก่า มีความถี่ที่ใช้บริการกับเทศบาลตำบลเมืองเก่า 1-2 ครั้งต่อปี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัดชัย รัตนะพันธ์ และคณะ (2561: 44) ที่ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร พบว่า ประชาชนมีส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง เคยมาใช้บริการที่เทศบาลตำบลแร่ ความถี่เฉลี่ยปีละ 2-3 ครั้ง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร เทียนถาวร และคณะ (2563: 76) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลส่องดาว อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ความถี่ในการรับ

บริการจากเทศบาลตำบลส่องดาว โดยเฉลี่ย 1 ครั้งต่อปี และสอดคล้องกับงานวิจัยของจารุวรรณ ศิลา (2564: 64) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของประชาชน ในการให้บริการของที่ทำการปกครองอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ พบว่า ประชากรที่ใช้บริการมีอายุตั้งแต่ 31 ปีขึ้นไป - 40 ปี และระดับการศึกษาปริญญาตรี

2. ความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น พบว่า ประชาชนที่มาใช้บริการมีความพึงพอใจระดับมากทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเจ้าหน้าที่ให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านกระบวนการให้บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ให้ความสำคัญการให้บริการที่ดีแก่ประชาชนที่มาใช้บริการ เจ้าหน้าที่เอาใจใส่ดูแลให้บริการประชาชนเป็นอย่างดี แต่ยังมีบางประเด็นที่ประชาชนพึงพอใจในระดับปานกลาง คือด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ซึ่งเทศบาลตำบลเมืองเก่ายังมีไม่เพียงพอต่อการให้บริการประชาชน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกสรี ลัดเลีย (2557: 83) ศึกษาความพึงพอใจของผู้รับบริการขององค์กรบริหารส่วนตำบลกายูบอเกาะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในระดับพอใจมาก ในภาพรวมและรายด้าน ได้แก่ ด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและความสะดวกในการให้บริการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุบล วุฒิพรโสภณ (2558: 86-98) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชน ในการรับบริการจากเทศบาลเมืองไร่ขิง พบว่า ประชาชนผู้รับบริการมีความพึงพอใจในด้านอาคารสถานที่ที่ให้บริการ และด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สฤษดิ์ ผาอาจ (2560: 67) ศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์กรบริหารส่วนตำบลวังพญา พบว่า ประชาชนมีความพึงพอใจในภาพรวมและรายด้านต่อการให้บริการของ อบต. วังพญา อยู่ในระดับพอใจมาก ได้แก่ ด้านกระบวนการและขั้นตอนการให้บริการ ด้านช่องทางการให้บริการ ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้ บริการ และด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

1. จากผลการศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ประชาชนมีความพึงพอใจด้านสิ่งอำนวยความสะดวก น้อยกว่าในด้านอื่น ๆ ซึ่งควรมีการปรับปรุงในเรื่องสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการให้บริการต่าง ๆ เช่น น้ำดื่ม เก้าอี้นั่งรอ สุขา เป็นต้น

2. จากผลการศึกษาเพื่อเพิ่มความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนด้านช่องทางการให้บริการและด้านกระบวนการให้บริการ ควรมีการจัดตั้งศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว (One Stop Service) เพื่อเพิ่มช่องทางในการให้บริการที่มีความสะดวกมากขึ้น โดยการรวมบริการให้เบ็ดเสร็จและสิ้นสุดการบริการ ณ จุดเดียว เพื่อลดขั้นตอนการทำงานให้รวดเร็วขึ้น โดยตัดขั้นตอนการทำงานที่ไม่จำเป็นออก ลดช่วงการทำงานให้สั้นลง เน้นการอำนวยความสะดวก และความรวดเร็วในการบริการแก่ประชาชนเป็นหลัก

3. หลังจากนำแนวทางการพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ไปใช้ ควรมีการติดตามและประเมินผลโครงการ เพื่อพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนให้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

1. ควรมีการศึกษาเชิงคุณภาพเพิ่มเติม มีการสัมภาษณ์เจาะลึก หรือการจัดสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่หลากหลายหรือเฉพาะเจาะจงมากขึ้น และสามารถนำมาพัฒนาปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

2. ควรมีการศึกษาความพึงพอใจต่อการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น ภายหลังจากดำเนินโครงการตามแนวทางการพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

องค์กรปกครองท้องถิ่นและหน่วยงานของรัฐควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาการให้บริการแก่ประชาชน เพื่อให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดีและเกิดความพึงพอใจเมื่อมาใช้บริการ

เอกสารอ้างอิง

เกสรี ลัดเลีย. (2557). *การประเมินความพึงพอใจของผู้รับบริการขององค์กรบริหารส่วนตำบลกายูบอเกาะ อำเภอรามัน จังหวัดยะลา*. ยะลา: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา.

ธธีร์ธร ธีรขวัญโรจน์ และสุพจน์ กฤษฎาธาร. (2563). *การตลาดบริการ*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

จารุวรรณ ศิลา. (2564). *การศึกษาความพึงพอใจของประชาชน ในการให้บริการของที่ทำการปกครองอำเภอจัตุรัส จังหวัดชัยภูมิ*. รายงานการศึกษาอิสระปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาการจัดการ: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ชัชวาล สุขหล้า. (2563). *คู่มือประชาชน: เลือกตั้งเทศบาล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการเลือกตั้ง.

ชัดชัย รัตนะพันธ์, ดาริกา แสนพวง, วรรณิดา สารีคำ และ สาวิตรี บุตรศรี. (2561). *ความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลแร่ อำเภอพังโคน จังหวัดสกลนคร*. (รายงานวิจัย). สกลนคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร.

ดวงพร เทียนถาวร, ธัญญา พากเพียร, สยาม ประจุดทะศรี, มติ นารารมย์ และปาณิสรา ประจุดทะศรี. (2563). *การศึกษาความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลส่องดาว อำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร*. (รายงานวิจัย). สกลนคร: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตสกลนคร.

ดาวนภา เกตุทอง. (2563). การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองท้องถิ่น. *วารสาร มจร เพชรบุรีปริทรรศน์. 3* (2), 46-57.

เทศบาลตำบลเมืองเก่า. (2566). *ประวัติศาสตร์ความเป็นมา*. ขอนแก่น: เทศบาลตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น.

นุชนารถ รัตนสุวงศ์ชัย, ภูริวัจน์ เดชอุ่ม, ประพนธ์ โอสถสัมพันธ์สุข และธารดล ธาดาดุสิตา. (2562). *จิตวิทยาการบริการ*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พงษ์เสฐียร เหลืองอลงกต. (2565). *นวัตกรรมการจัดการภาครัฐ*. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล เอ็ดดูเคชั่น.

พนิตสุภา ธรรมประมวล. (2563). *การตลาดการบริการ*. กรุงเทพมหานคร: พี.เอ.ลิฟวิ่ง.

สฤษดิ์ ผาอาจ. (2560). *ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการขององค์กรบริหารส่วนตำบลวังพญา อำเภอรามัน จังหวัดยะลา*. ยะลา: วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา.

สมคิด บางโม. (2562). *องค์การและการจัดการ*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

อุบล วุฒิพรโสภณ. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชน ในการรับบริการจากเทศบาลเมืองไร่ขิง. *วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน.* 21 (1), 86-98.

Sekaran, U. & Bougie, R. (2020). *Research Methods for Business*. 8th ed. Hoboken, NJ: John Wiley & Sons.

Yamane, T. (1973). *Statistics an Introductory Analysis*. 3rd ed. New York: Harper and Row.

การประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษา ด้วยกระบวนการ Action Learning เพื่อส่งเสริมสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

The application of Professional Learning Community with Action Learning Supervision Process for Educational Leaders' Competencies and Teacher's Learning Management Competencies of the Secondary Educational Service Area Office Bangkok 1

เป็นปลื้ม เชยชม
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
Penpluem Cheychom
Professional, the Secondary Educational Services Area Office Bangkok 1
E-mail: penpluemc@gmail.com

****

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาของครู รวมทั้ง (2) ถอดบทเรียนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้การประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ โดยการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) บนฐานปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกและต่อเนื่องกับผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีประสบการณ์ตรง คือ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียน ผ่าน 4 ขั้นตอน คือ 1) ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ 3) วิเคราะห์เนื้อหาและตรวจสอบความสมบูรณ์โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) และ 4) นำเสนอบทสรุปที่ได้จากการวิจัยโดยจัดกลุ่มประเด็นหลักเสนอรายงานแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytical Description)

* วันที่รับบทความ : 4 กันยายน 2566; วันแก้ไขบทความ 22 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 26 กันยายน 2566
Received: September 4 2023; Revised: September 22 2023; Accepted: September 26 2023

ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาของคุณครู คือ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ ความร่วมแรงร่วมใจ เพื่อบรรลุเป้าหมายอย่างมีพลัง 2) การสื่อสารและประสานความร่วมมือ และ 3) ความสามารถในการทำงานภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงและความกดดัน การเข้าใจยอมรับการรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่าง ส่วนการถอดบทเรียนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูเสนอแนวทางให้เน้นการจัดการเรียนรู้ และสร้างกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลและวัย รวมทั้ง การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงการจัดเนื้อหาที่เน้นการถ่ายทอดลงสู่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายให้เหมาะสมและเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

คำสำคัญ: การประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ; การนิเทศก์การศึกษาด้วยกระบวนการ Action Learning; สมรรถนะการจัดการเรียนรู้; สมรรถนะผู้นำทางการศึกษา

Abstract

This research to study the problems and needs for developing teachers' educational leadership competencies. Including extracting lessons from developing the learning management competencies of teachers under the Secondary Educational Services Area Office Bangkok 1 using the application of professional learning communities in conjunction with educational supervision through the process of learning from practice using Qualitative. Research-based on Phenomenology, The researchers used in-depth and continuous interviews with key informants with direct experience and teachers in various school subject groups through 4 steps: 1) reviewing relevant documents and research; 2) collecting and collecting data by applying Professional Learning Community (PLC) together with educational supervision by Action Learning process. Triangulation and 4) presented the conclusions obtained from the research by grouping the main issues to present the report as an analytical description.

The results of the study found that The needs for developing teachers' educational leadership competencies are: 1) inspiring and cooperating to achieve the goal By powerfully communicating and conveying the organization's vision, 2) communication and cooperation, and 3) the ability to work under conditions of change and pressure. They are understanding, accepting and coping with changes, listening to opinions from different perspectives and approaches. As for the lesson transcripts for developing teachers' learning management competencies, they suggest guidelines to focus on learning management. Moreover, create a learning process that focuses on the learner—considering the age difference Differences between individuals, including learning management that considers the organization of content that emphasizes transmission to students in a variety of appropriate ways and the maximum benefits that learners should receive.

Keywords: The application of Professional Learning Community; Action Learning Supervision Process; Learning Management Competency; Educational Leaders' Competencies

บทนำ

ปัญหาทางด้านระบบการศึกษาในประเทศไทย เป็นส่วนหนึ่งของการถูกท้าทายจากกระบวนการเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลกที่เป็นผลสืบเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงอุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) โดยมีการมุ่งเป้าให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable) หรือDevelopment Goals: SDGs 2030 ที่ประเทศไทยได้เข้าร่วม ซึ่งทำให้ประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนากำลังคนให้มีทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2560 – 2579) โดยมุ่งจัดการศึกษาให้คนไทยทุกคนสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ พัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมของการเรียนรู้ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560 : ง) โดยหัวใจสำคัญของการพัฒนาสังคมแห่งการเรียนรู้ คือ การพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีวัฒนธรรมการเรียนรู้จากการเชื่อมั่นในศักยภาพของตน ร่วมมือ ร่วมพลังในการเสริมสร้างสรรพกำลังทางวิชาการและวิชาชีพ ซึ่งเป็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการพัฒนาการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ อักทั้งยังเป็นแนวทางการปรับกระบวนทัศน์ใหม่ของครูและผู้บริหารสถานศึกษา

นอกจากนี้แผนปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา (คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา, 2562) ได้กำหนดให้การศึกษาฐานสมรรถนะนั้นเป็นแนวทางในการปฏิรูปหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้เกิดการตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักที่จำเป็นสำหรับการทำงาน การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต โดยการปฏิรูปการเรียนรู้ของผู้เรียนในครั้งนี้ ครูผู้สอน หลักสูตร การเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์และสนับสนุน เอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและเกิดสมรรถนะตามเป้าหมายที่กำหนดได้ โดยการเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรของสถานศึกษา คือผู้บริหารและครูผู้สอนซึ่งเป็นกลไกในการขับเคลื่อนที่สำคัญ มีกรอบคิดในการเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลงที่ถูกต้อง เกิดความตระหนัก เข้าใจในสิ่งที่ตนต้องพัฒนาก่อนการนำไปใช้จริง โดยครูผู้สอนควรทำความเข้าใจกับบทบาทหน้าที่ที่เปลี่ยนแปลงไป เข้าใจเรื่องที่จะพัฒนาและวิธีการในการพัฒนาสมรรถนะของตน เมื่อครูผู้สอนมีเป้าหมายที่จะจัดการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะที่จำเป็น ปรับแนวคิดและมุมมองในการออกแบบและจัดการเรียนรู้จากการเน้นที่เนื้อหาสาระมาเน้นสมรรถนะ จะช่วยให้มองเห็นการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นรายบุคคลอย่างเป็นองค์รวม ทำให้ตระหนักได้ว่า ผู้สอนหรือครูก็จำเป็นอย่างยิ่งในการสร้างสมรรถนะสำคัญที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาในองค์กรหรือในโรงเรียน

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545 มาตรา 10 ที่ระบุว่า *"การจัดการศึกษาต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิและโอกาสเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ..."* นอกจากนี้ในมาตรา 22 ระบุหลักการจัดการศึกษาว่า *"ผู้เรียนทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ต้องจัดการศึกษาที่พัฒนาผู้เรียนตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ"* ดังนั้นครูทุกคนมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแสวงหาวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนทุกคนสามารถเรียนรู้ได้ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งนวัตกรรมที่ครูจะต้องทราบคือ Professional Learning Community (PLC) ซึ่งหมายถึง Community of Practice (CoP) ในการทำหน้าที่ครู โดยครูเป็นกลุ่มบุคคลที่สำคัญมากในด้านการจัดการศึกษา คุณภาพของครูจึงสะท้อนคุณภาพของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้กลไกการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นเรื่องสำคัญในการดำรงคุณภาพ จึงมีการปรับเปลี่ยนไปตามสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560) และนอกจากนี้ความสำคัญของชุมชนแห่งการเรียนรู้เชิงวิชาชีพครูถือเป็น องค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครูแต่ละคน จะถูกนำมาจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง ช่วยทำให้ครูมีความรู้ในเนื้อหา และเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน ส่งผลทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิผล เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูเกิดการพัฒนาในด้านความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนผ่านกระบวนการเรียนรู้ร่วมมือร่วมใจ การเรียนรู้ประสบการณ์การปฏิบัติงานในพื้นที่และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง การที่ผู้สอนมีความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนสูงขึ้น ส่งผลทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทั้งด้านความรู้ และทักษะต่าง ๆ ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยสามารถสังเคราะห์เป็นคุณภาพของครูมืออาชีพ สมรรถนะด้านการเรียนรู้ และนวัตกรรมของผู้เรียน (มารุต พัฒผล, 2557) ตอกย้ำว่า ครูยุคใหม่จึงต้องมีทักษะที่สูงในการเรียนรู้และปรับตัว ซึ่งครูต้องพัฒนาตนเองให้มีทักษะของการเรียนรู้ด้วยและในขณะเดียวกันต้องมีทักษะในการทำหน้าที่ครูในศตวรรษที่ 21 ซึ่งไม่เหมือนการทำหน้าที่ครูในศตวรรษก่อน ๆ (วิจารณ์ พานิช, 2556) โดยต้องยึดหลักสอนน้อยเรียนมาก (Teach Less Learn More) เป็นผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) เป็นผู้ชี้แนะ (Mentor) ปรับเปลี่ยนกระบวนการเรียนรู้เป็นแบบ Active Learning เชื่อมโยงนักเรียนกับบริบทของสังคมและคิดหาวิธีแก้ปัญหาหรือพัฒนาโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อสร้างความรู้และใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม การนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการในการแนะนำช่วยเหลือครูให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสามารถใช้นวัตกรรมทางการศึกษาเข้ามาช่วยในกระบวนการเรียนการสอนให้ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นเมื่อการเรียนการสอนมีการปรับเปลี่ยนการนิเทศการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการปรับเปลี่ยนด้วยเช่นกัน

การนิเทศการศึกษาเป็นภารกิจที่จำเป็นอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา โดยถือว่าเป็นเครื่องมือหนึ่งในการช่วยพัฒนาครู และยกระดับครูให้มีประสิทธิภาพได้โดยเฉพาะในด้านการสอน การนิเทศการสอนเป็นการช่วยเหลือ แนะนำ ชี้แจงเพื่อช่วยครูให้สามารถปรับปรุงการสอน การพัฒนาวิชาชีพครูให้ก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงไปของหลักสูตร สังคม และผู้เรียน การนิเทศควรมุ่งเน้นเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ โดยการช่วยเหลือครูให้เกิดการพัฒนา ไม่ใช่เพื่อการประเมินคุณภาพของครู ซึ่งการนิเทศการศึกษานั้นเป็นเรื่องละเอียดอ่อน แต่ก็มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่ายในหลาย ๆ ด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านการพัฒนาคุณภาพการการศึกษา ดังจะเห็นได้จากเหตุผลความจำเป็นในหลายประการ ส่งผลให้บุคลากรในหน่วยงานทางการศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงตัวเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เพื่อที่จะได้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการนิเทศควรยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิตเป็นฐานเพื่อให้ครูรู้สึกว่าต้องพัฒนาตนเองตลอดชีวิตเพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อคุณภาพทางการศึกษา ซึ่งหมายถึงคุณภาพของผู้เรียน การนิเทศเป็นศาสตร์ และศิลป์ เป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และพัฒนาการของมนุษย์ ดังนั้นผู้ทำหน้าที่นิเทศจะต้องใช้ความรู้ และเทคนิควิธีการแบบต่างๆ ที่หลากหลายในการช่วยผู้รับการนิเทศให้ตระหนักถึงภาระหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้นิเทศจะต้องมีหลักการในการนิเทศ สามารถนำกิจกรรมการนิเทศมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ (มาลินี บุณยรัตพันธุ์, 2559) โดยการนิเทศการศึกษามีหลากหลายประเภท อย่างไรก็ตามหากการนิเทศการศึกษาสามารถทำให้ผู้สอนสามารถเกิดการสะท้อนความคิดด้วยตนเอง (Self-Reflection) ก็จะเป็นแนวทางหนึ่งของการนิเทศในบริบทที่ครูผู้สอนมีอุปสรรคในการทำงานเป็นคู่ เป็นกลุ่มหรือทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งอาจจะเนื่องด้วยตารางเวลา หรือบริบทของโรงเรียน เป็นต้น ซึ่งมีข้อดีในเรื่องของการประหยัดเวลา และทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งนี้ครูต้องพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ ผ่านการวางแผนการพัฒนา การดำเนินการพัฒนา การสะท้อนคิดด้วยตนเอง เพื่อค้นหาแนวทางในการพัฒนาตนเอง (Kutsyuruba, 2003, Glatthorn, 1990: 29–34 และ Sergiovanni and Starratt, 2007)

นอกจากนี้ในฐานะผู้วิจัยเป็นศึกษานิเทศก์ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1พบว่า ปัญหาหลักของการจัดการเรียนรู้ของคุณครูมาจากปัญหาส่วนตน และปัญหาในเชิงการบริหารงาน กล่าวคือ เมื่อคุณครูมีภาระงานนอกเหนืองานสอนที่มากขึ้น ทำให้ไม่สามารถแบ่งเวลาในการจัดสรรภาระงานและหน้าที่ต่าง ๆ ได้ หรือบางครั้งการทำงานโดยไม่ได้มีการประสานพูดคุยกันอย่างแท้จริง หรือแม้กระทั่งไม่ใช่ประโยชน์จากคาบชุมชนแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง เมื่อพบปัญหาในการเรียนการสอนก็ไม่กล้าเสนอหรือพูดคุยระหว่างกัน ส่งผลให้ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาการเรียนการสอนได้ รวมทั้งไม่สามารถพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างแท้จริง รวมไปถึงการที่ขาดภาวะผู้นำทางการศึกษาทำให้ไม่กล้าเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการเรียนรู้ ร่วมกับคุณครูหรือผู้เรียน จึงทำให้ขาดการพัฒนางาน พัฒนาตนในวิชาชีพครู

การเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) เป็นกระบวนการที่มีความสามารถในการแก้ปัญหา ทั้งยังเป็นรูปแบบมีความสามารถน่าสนใจที่สามารถกระตุ้นการเปลี่ยนแปลงทั่วทั้งองค์กรและแต่ละบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ (Marquardt, 1999) การเรียนรู้จากการปฏิบัติ เปรียบเสมือนเครื่องมือในการแก้ปัญหา และเป็นการปลูกฝังการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ซึ่งเมื่อมาประยุกต์ใช้กับการนิเทศการศึกษาก็จะทำให้ครูสามารถนำปัญหาที่มีอยู่ภายในห้องเรียนหรือในโรงเรียนมาสู่กระบวนการแก้ปัญหาร่วมกันภายในชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพราะการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงในการทำงาน มีกระบวนการคิดหาวิธีในการแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อครู และสถานศึกษา เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกับเพื่อนครูและเป็นการประชุมเพื่อหาวิธีการที่เหมาะสมในการดำเนินการ เนื่องจากเป็นการเรียนรู้ในลักษณะทีมงานย่อยที่มีการทำงานร่วมกัน โดยครูสามารถมีการนำเสนอข้อเสนอแนะ และให้ข้อคิดเห็นเมื่อมีการดำเนินการปฏิบัติ และในบางครั้งอาจจะมีการปรับปรุงกระบวนการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ (Marsick, 1990: 23-46; O'Neil, 1999 and McGill and Brockbank, 2004:11) ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการนิเทศการศึกษาและปัญหาของครูผู้สอนในสถานศึกษา จึงมาสู่การประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัด สพม.กท.1 ในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้การประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

2. เพื่อถอดบทเรียนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้การประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) บนฐานปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) โดยผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกและต่อเนื่องกับผู้ให้ข้อมูลหลักที่มีประสบการณ์ตรง ซึ่งคือ ครูผู้สอนในกลุ่มสาระวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยมีแนวทางการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงมิติพรรณนาและเน้นการให้ความหมายของผู้ให้ข้อมูล ซึ่งจะบรรยายสารัตถะของประสบการณ์สะท้อนผ่านมุมมองของผู้ให้ข้อมูลอย่างแท้จริง (The Self-reflection)

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นกลุ่มผู้ครูที่มีประสบการณ์การสอนในชั้นเรียน จำนวน 51 คน โดยผู้วิจัยกำหนดคุณลักษณะแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2545) โดยใช้การสุ่มกรณีที่หลากหลาย (Maximum variation sampling) ซึ่งมีกำหนดเกณฑ์เป็นผู้มีส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาต่าง ๆ ไม่จำกัด แต่ให้ครอบคลุม 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 3 ปีขึ้นไป ไม่จำกัดวิทยฐานะของครูผู้สอน (โดยไม่ใช่ตำแหน่งครูผู้ช่วย) และมีครูที่เป็นตัวแทนของกลุ่มตัวแทนขนาดโรงเรียนตั้งแต่ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ โดยการเปิดรับสมัครในการเข้าร่วมโครงการฯ และผู้วิจัยเป็นผู้เลือกครูผู้เข้าร่วมโครงการให้มีความหลากหลายตรงกับเป้าหมายของการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ชุดคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง เรื่อง ปัญหาและความต้องการการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาของครู และความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับสภาพการเรียนการสอน การจัดการชั้นเรียน อำนาจนิยมในโรงเรียน ปัญหานักเรียน ปัญหาจากครูเพื่อนร่วมงาน หรือต่าง ๆ โดยมีการสร้างและโดยหาความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์การวิจัย (ค่า IOC) ซึ่งมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปผ่านในทุกข้อคำถาม และมีการตรวจสอบค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ 0.83

การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยผู้วิจัยจำแนกขั้นตอนการดำเนินการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ทั้งในบริบทการศึกษาไทยและต่างประเทศ สังเคราะห์แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับ สมรรถนะผู้นำทางการศึกษา (Educational Leadership Competency) และสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ (Learning Management Competency) โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) มาใช้เป็นแนวทางถอดบทเรียนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 เนื่องจากการดำเนินของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์โดยการหาความรู้เพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญอยู่ด้วยการนำความรู้ที่มีอยู่ไปใช้ปฏิบัติจริงในบริบทของแต่ละชั้นเรียน เพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า ความรู้สามารถเกิดขึ้นจากความมุ่งมั่นร่วมใจที่จะปฏิบัติและเรียนรู้ร่วมกัน และใช้กระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ซึ่งเป็นกระบวนการที่นำผู้ที่มีทักษะและประสบการณ์อันแตกต่างกันรวมกลุ่มเข้าด้วยกัน ในการช่วยกันวิเคราะห์ปัญหาการทำงาน และวางแผนการแก้ปัญหาด้วยปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ โดยเรียนรู้ที่สร้างให้ผู้เรียนสามารถสร้างความรู้ ความสามารถ ทักษะ ค่านิยมของตนเองขึ้น อันเป็นกระบวนการต่อเนื่องของการเรียนรู้และการสะท้อนผล ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการกลุ่มที่ทำงานอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงเพื่อบรรลุตามวัตถุประสงค์ ซึ่งเป็นการให้ผู้เรียนได้คิดแก้ปัญหาของตนเองโดยคิดคำถามของตนเอง และแสวงหาคำตอบด้วยการลงมือปฏิบัติกระทำจริงทั้งในสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือสถานการณ์จำลอง เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของบุคคลและสังคม

ขั้นตอนที่ 2 เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) โดยประกอบด้วย 6 ขั้นตอนที่สำคัญ คือ 1) นำเสนอปัญหา (Present the problem) 2) สร้างกรอบของปัญหา (Reframe the problem) 3) ศึกษาสาเหตุของปัญหา (Determine causes of the problem) 4) ค้นหาทางเลือกในการแก้ปัญหา (Develop alternative solution) 5) วิเคราะห์และประเมินผลทางเลือกเพื่อลงมือปฏิบัติ (Evaluate alternatives and select actions) และ 6) ดำเนินการตามแผน (Implement the solution) (Marquardt, 1999) กับครูผู้ให้ข้อมูลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 7 กลุ่ม ๆ ละ 7 – 8 คน (Marquardt Michael J., 2002) จำนวน 7 กลุ่ม รวม 51 คน และเริ่มดำเนินการการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) จากนั้นจึงมีการสะท้อนผลในแต่ละครั้ง รวม 6 ครั้ง (6 สัปดาห์) โดยผู้วิจัยจะเป็นผู้รวบรวมข้อมูลจากชุดคำถามแบบกึ่งโครงสร้าง

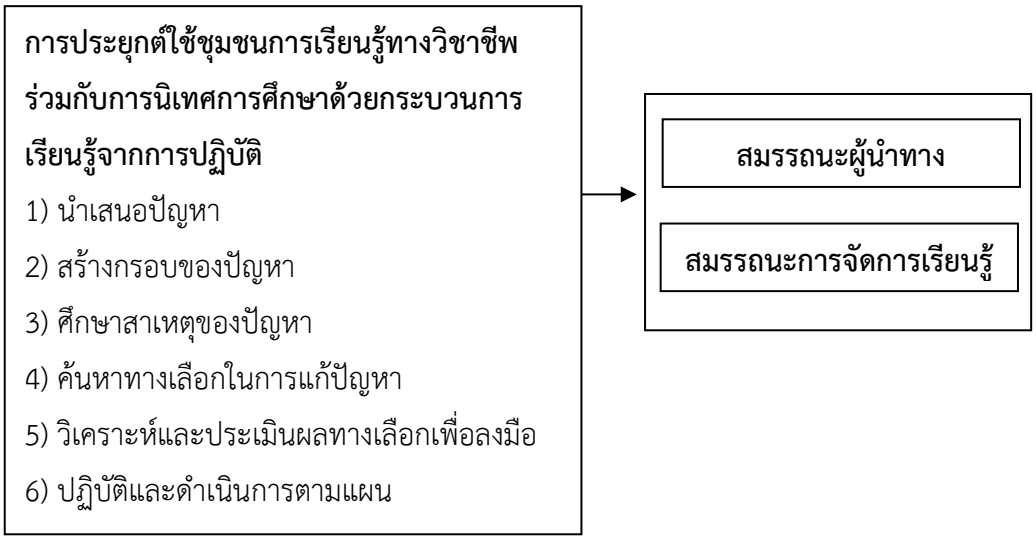
ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์เนื้อหาและตรวจสอบความสมบูรณ์โดยใช้เทคนิคการตรวจสอบแบบสามเส้า (Triangulation) ดังนี้

3.1) การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Data Triangulation) แหล่งข้อมูลที่ใช้พิจารณาตรวจสอบ ได้แก่ แหล่งข้อมูล สถานที่ และแหล่งบุคคลที่มีความต่างกัน

3.2) การตรวจสอบสามเส้าด้วยวิธีการรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งจากการศึกษาเอกสาร การประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) การสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม จากนั้นจึงจำแนกข้อมูลออกเป็นหมวดหมู่

ขั้นตอนที่ 4 นำเสนอบทสรุปที่ได้จากการวิจัยโดยจัดกลุ่มประเด็นหลักเสนอรายงานแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Analytical Description) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษา และถอดบทเรียนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้การประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) ตามรูปแบบของ Marquardt (1999) ใน 6 ขั้นตอนมาใช้ในการศึกษากับครูผู้ให้ข้อมูลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ตามรูปแบบกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) เพื่อศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษา และถอดบทเรียนสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของคุณครูผู้ให้ข้อมูลในการเข้าร่วมการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ในการสอน ผู้วิจัยใช้ความถี่ (frequency: f) และร้อยละ(percentage: %) ในการวิเคราะห์ ดังรายละเอียดในตารางที่ 1 ซึ่งจะทำให้เห็นภาพรวมของผู้ให้ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัย

สถานภาพส่วนตัวของผู้เข้าร่วมการวิจัย	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
เพศ		
- ชาย	11	21.57
- หญิง	40	78.43
อายุ		
- ต่ำกว่า 30 ปี	22	43.14
- 30-39 ปี	24	47.06
- 40-49 ปี	4	7.84
- 50-59 ปี	1	1.96
ประสบการณ์ในการสอน		
- ต่ำกว่า 5 ปี	23	45.10
- 5 – 10 ปี	22	43.14
- 11-15 ปี	3	5.88
- 16-20 ปี	0	0
- สูงกว่า 20 ปี	3	5.88

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้เข้าร่วมการวิจัยส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง ร้อยละ 78.43 และ เพศชาย ร้อยละ 21.57 มีอายุส่วนใหญ่ระหว่าง 30 – 39 ปี คิดเป็นร้อยละ 47.06 รองลงมาอายุต่ำกว่า 30 ปี อายุระหว่าง 40 – 49 ปี และอายุระหว่าง 50 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.14, 7.84 และ 1.96 ตามลำดับ และมีประสบการณ์ในการสอนส่วนใหญ่ มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.10 รองลงมาประสบการณ์การทำงาน 5 - 10 ปี, 11-15 ปี และ สูงกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 43.14, 5.88 และ 5.88 ตามลำดับ

ตอนที่ 1 การศึกษาปัญหาและความต้องการการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

จากการใช้กระบวนการการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการ Action Learning เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัด สพม.กท.1 พบว่าปัญหาที่คุณครูส่วนใหญ่ประสบพบเจอในโรงเรียน คือ

1) ครูขาดความคล่องตัวในการเรียนรู้ และความคล่องตัวในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากภาระงานต่าง ๆ นอกเหนืองานสอน และภาระส่วนตัวทั้งในเรื่อง ครอบครัวและชีวิต นอกจากนี้บางโรงเรียนขาดการได้รับและการส่งเสริมให้ศึกษาต่อ ทำให้เกิดผลต่อการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

2) ขาดความคิดสร้างสรรค์ในการตอบสนองความรู้ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผลกระทบดังกล่าว ครูได้สะท้อนให้เห็นจากสภาวสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนาสายพันธุ์ใหม่ 2019 ทำให้การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่ในระดับน้อย ทำให้ต้องใช้เวลา และประสบการณ์ต่อการปรับตัว

3) ขาดการทำงานเป็นทีม เนื่องจากคุณครูมีความเชื่อมั่นในตนเองสูง จนเกิดภาวะความขัดแย้งในกระบวนการทำงานเป็นทีม

และ 4) ขาดการกำหนดและวางเป้าหมายและวิสัยทัศน์ร่วมกันภายในองค์กร ซึ่งสะท้อนภาพจากระบบการทำงานเชิงโครงสร้างของระบบราชการ และขาดความเป็นประชาธิปไตยภายในองค์กร กระบวนการทำงานของคุณครูในโรงเรียนจึงเป็นเพียงการสนองต่อนโยบายของหน่วยเหนือ ที่ครูจึงมีสถานะเป็นผู้ปฏิบัติการและรับคำสั่ง มากกว่าการร่วมคิด ร่วมทำ และร่วมเสนอแนะต่อการพัฒนาการศึกษาในองค์กร

นอกจากนี้ในการวิจัยครั้งนี้ ความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาของคุณครู คือ

1) การสร้างแรงบันดาลใจ และความร่วมแรง ร่วมใจ เพื่อบรรลุเป้าหมาย โดยการสื่อสารถ่ายทอดวิสัยทัศน์ขององค์กรอย่างมีพลัง มีความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยมีความรู้ลุ่มลึกในวิชาชีพ สามารถอธิบาย ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เพื่อนครู นักเรียน ผู้ปกครอง หรือชุมชนได้

2) การสื่อสารและประสานความร่วมมือ อาทิ สื่อสารด้วยการพูดอย่างเปิดเผย ได้ถูกต้อง ชัดเจนและเข้าใจง่าย สื่อสารโน้มน้าวใจเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สื่อสารถ่ายทอดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจขององค์การเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจน และการสื่ออสารอย่างสร้างสรรค์ด้วยวิธีการที่หลากหลายและทันสมัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น ชุมนและสังคม และ

3) ความสามารถในการทำงานภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงและความกดดัน การเข้าใจยอมรับและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การรับฟังความคิดเห็นในมุมมองและแนวทางที่แตกต่าง การปรับลดขั้นตอนและระยะเวลาการทำงานได้อย่างเหมาะสมเพื่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ความสามารถในการปรับตัวตอบสนองต่อความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลง และการปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้เข้ากับสถานการณ์ บริบทและกลุ่มบุคคลได้ตามลักษณะงานและความต้องการขององค์กร

ตอนที่ 2 การถอดบทเรียนการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

จากการใช้กระบวนการการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการ Action Learning เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัด สพม.กท.1 ซึ่งครูเสนอแนวทางให้เน้นการจัดการเรียนรู้ และสร้างกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้ง การจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงการจัดเนื้อหาที่เน้นการถ่ายทอดลงสู่ผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลายให้เหมาะสมกับผู้เรียนและประโยชน์สูงสุดที่ผู้เรียนควรจะได้รับ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทสำคัญต่อการจัดกาเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ และได้ใช้กระบวนการเรียนรู้ต่าง ๆ อันจะนำผู้เรียนไปสู่การเกิดการเรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนใช้กระบวนการสร้างความรู้ด้วยตนเอง ให้ผู้เรียนได้มีอิสระในการเรียนรู้ ได้ลงมือปฏิบัติจริง ได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ โดยครูมีหน้าที่เตรียมกิจกรรมการเรียนรู้ และเป็นผู้แนะนำ ผู้ให้กำลังใจ และเป็นที่ปรึกษาแก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนสามารถแสดงศักยภาพในการเรียนรู้ของตนเองออกมาอย่างเต็มที่

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลในครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอสมรรถนะภาวะผู้นำทางการศึกษาและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 ที่เกิดจากการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการ Action Learning ดังนี้

การที่ผู้วิจัยใช้กระบวนการการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) ทำให้คุณครูสามารถนำสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดจากประสบการณ์จริงในการทำงาน สภาพปัญหา ความท้าทาย ในการจัดการเรียนรู้ และการทำงานครูมาเป็นโจทย์ในการเรียนรู้ และได้ร่วมกันรับฟัง และเสนอแนวทางวิธีการในการพัฒนางาน ที่จะเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของคุณครู และองค์กร คือ สถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนา อีกทั้งเมื่อคุณครูมาจากสถานศึกษาที่หลากหลายก็ได้ก่อให้เกิดการการแขกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน อันจะเป็นประโยชน์ต่อมุมมอง แนวทาง และวิธีการที่หลากหลายให้เกิดขึ้นกับตนแง ผู้เรียน และองค์กร เป็นการระดมสมองเพื่อแสวงหาแนวทางอันเหมาะสมในการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาจากการทำงานเป็นทีม สอดคล้องกับธีรพันธ์ เชิญรัมย์ (2563: 186-187) ที่ได้สรุปไว้ว่า การเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) เป็นวิธีการในการพัฒนาองค์การ (Organization Development) ภายใต้แนวคิดที่ว่า “การกระทำกับการเรียนรู้ ต้องเกิดควบคู่กันไป” เป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติที่อาศัยประสบการณ์ ความรู้ มุมมองที่กลุ่มหรือบุคคลมีจากการซักถ าม และแลกเปลี่ยนความเห็น ซึ่งนำไปสู่ทางออกใหม่ ๆ ที่แตกต่าง นำความรู้มาคิดใคร่ครวญและแลกเปลี่ยนถ่ายทอดแก่กันสร้างประโยชน์ให้กับตน ทีมและองค์การ อีกทั้งยังสอดรับกับแนวคิดของ Marquardt (2002) ที่

กล่าวถึงว่า การเรียนรู้จากการปฏิบัติจะทำให้เกิดการสร้างพลวัตการเรียนรู้ (Learning dynamics) โดยต้องพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม บุคลากรมีความกระตือรือร้นสนใจ ใฝ่รู้และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ บุคลากรมีการคิดอย่างเป็นระบบ บุคลากรมีแบบแผนทางความคิด ไม่ยึดติดกับความเชื่อทัศนคติเดิม มองโลกอนาคต บุคลากรมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นมีการสนทนาที่เป็นเปิดเผย ดังนั้นในการการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการ Action Learning จึงเป็นแนวทางการนิเทศอีกรูปหนึ่งที่สามารถให้คุณครูตระหนักถึงการทำงานร่วมกันเป็นทีม คิดแก้ไขปัญหาและนำเสนอแนวทางของปัญหาร่วมกัน อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ทั้งตนเอง ผู้เรียน องค์กร และชุมชน สอดคล้องกับการศึกษาของมณฑลสร ไกรกิติกูล (2560: 45-53.) ที่ได้สรุปไว้ว่า การเรียนรู้จากกการปฏิบัติเปรียบเสมือนเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรให้มีทักษะหรือคุณสมบัติเพื่อใช้ในการทำงานขององค์กร ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการแก้ไขปัญหา การตั้งคำถาม และทักษะการฟัง ทั้งนี้การคิดไตร่ตรองเกี่ยวกับปัญหาเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บุคลากรที่เข้าร่วมพัฒนาความสามารถในการจัดการปัญหาที่แต่ละคนเผชิญอยู่ในองค์กร และเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงออกถึงความมุ่งมั่นในการจัดการกับงานที่ตนเองรับผิดชอบ จึงเป็นเครื่องมือที่สามารถดึงศักยภาพของบุคลากรในองค์กรออกมาใช้ในการทำงานได้อย่างเต็มที่

นอกจากนี้สิ่งที่ครูสะท้อนการนำ กระบวนการการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการการเรียนรู้จากการปฏิบัติ (Action Learning) จะไปใช้ในการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพตนเอง คือ 1) การพัฒนาตนเองและวิชาชีพด้วยการเน้นการทำงานร่วมกับผู้อื่น 2) การตระหนักถึงการเอาใจเขามาใส่ใจเรา หรือการมีภาวะการตระหนักรู้ถึงความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่น (Empathy) และ 3) การทำงานเป็นทีม การพัฒนาทักษะการตั้งคำถาม และทักษะการฟัง และการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งกระบวนการฝึกฝนด้วยวิธีการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ทำให้ครูได้ฝึกฝนทักษะการแก้ไขปัญหา และทักษะต่าง ๆ จากปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในการปฏิบัติงาน โดยสมาชิกในกลุ่มหรือระหว่างกลุ่มสามารถเรียนรู้ปัญหาและแก้ไขปัญหาร่วมกัน (McGill; & Brockbank, 2004: 11) ผลจากการปฏิบัติจริง การทำงานด้วยตนเองและการปฏิสัมพันธ์กันภายในกลุ่มและระหว่างกลุ่ม

โดยในด้านสมรรถนะผู้นำทางการศึกษา ที่คุณครูร่วมกันเสนอความต้องการในการพัฒนาสมรรถนะผู้นำทางการศึกษาของคุณครู โดยเฉพาะ 1) การสร้างแรงบันดาลใจ และความร่วมแรง ร่วมใจ เพื่อบรรลุเป้าหมาย โดยการสื่อสารถ่ายทอดวิสัยทัศน์ขององค์กรอย่างมีพลัง รวมทั้งมีความเป็นผู้นำทางวิชาการ โดยมีความรู้ลุ่มลึกในวิชาชีพ สามารถอธิบาย ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เพื่อนครู นักเรียน ผู้ปกครอง หรือชุมชนได้ ซึ่งเป็นไปตามการศึกษาของ สุทธิศักดิ์ อ่อนตะวัน (2563) ที่กล่าวว่า การทำงานครูด้วยความสุขและแรงบันดาลใจที่ดี มีการบริการที่ดี มุ่งผลสัมฤทธิ์ และการสั่งสมความเชี่ยวชาญในงานอาชีพใช้กำหนดทิศทาง เพื่อใช้เป็นแนวทางการการบริหารสถานศึกษา สร้างแรงจูงใจในการทำงาน จัดกิจกรรมเพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง

ผู้บริหารกับครูอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีทำให้ครูรู้สึกรักและผู้พันกับสถานศึกษา อีกทั้ง FUTURISTNIDA (2563) ได้ศึกษา 3 ทักษะผู้นำที่ต้องปรับในยุค VUCA World พบว่า ความสามารถในการเรียนรู้และการนำไปปรับใช้ให้เร็วเป็นสิ่งจำเป็นที่ขาดไม่ได้ผู้นำส่วนใหญ่มักจะยึดติดอยู่กับวิธีการแบบเดิมๆ เพราะรู้สึกปลอดภัยกว่า หากแต่การตั้งคำถามกับสิ่งที่มีอยู่ มองหาวิธีที่แตกต่างรวมถึงกล้าที่จะทดลองอะไรใหม่ ๆ ล้วนเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้องค์กรพัฒนาและอยู่รอดในยุคการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกผัน (Disruption)

2) การสื่อสารและประสานความร่วมมือ อาทิ สื่อสารด้วยการพูดอย่างเปิดเผย ได้ถูกต้อง ชัดเจนและเข้าใจง่าย สื่อสารโน้มน้าวใจเพื่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา สื่อสารถ่ายทอดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย พันธกิจขององค์การเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและชัดเจน และการสื่ออสารอย่างสร้างสรรค์ด้วยวิธีการที่หลากหลายและทันสมัย เพื่อให้เกิดความเข้าใจทั้งต่อตนเอง ผู้อื่น ชุมนและสังคม สอดคล้องกับการศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำของครูในโรงเรียนของวาสนา ปุริโส และคณะ (2559: 119-125.) ที่กล่าวถึง การสื่อสารเป็นทีมจะให้เกิด ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการประสานงานที่ดี มีความสามัคคีที่จะทำให้งานสำเร็จตามวัตถุประสงค์เป็นผู้สอนที่ดี (Educate) ที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ ที่จะส่งผลกับผู้เรียนโดยตรง

และ 3) ความสามารถในการทำงานภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงและความกดดัน การเข้าใจยอมรับและสามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น การรับฟังความคิดเห็นในมุมมองและแนวทางที่แตกต่าง การปรับลดขั้นตอนและระยะเวลาการทำงานได้อย่างเหมาะสมเพื่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ความสามารถในการปรับตัวตอบสนองต่อความไม่แน่นอนและการเปลี่ยนแปลง และการปรับตัวและการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานให้เข้ากับสถานการณ์ บริบทและกลุ่มบุคคลได้ตามลักษณะงานและความต้องการขององค์กร สอดคล้องกับการศึกษาเรื่องความคล่องตัวในการเรียนรู้ในหมู่ผู้นำทางการศึกษา Mustafa Özgenel, and Şebnem Yazıcı (2021: 247-261) ที่ว่า ผู้นำทางการศึกษาในทุกระดับเป็นผู้มีความสำคัญและมีบทบาทอย่างยิ่งต่อความสำเร็จขององค์กร ฉะนั้นแล้วผู้นำทางการศึกษานอกจากมีความสามารถในการวางแผน การตัดสินใจ ความรู้ และคุณลักษณะในการนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จแล้วนั้นยังต้องก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางสังคมและโลกอย่างมีประสิทธิภาพ โดยต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ และพัฒนาศักยภาพของตนเองอยู่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับตนเอง วิชาชีพและองค์การให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง มีความพร้อมต่อการรับมือในทุกมิติ

ด้านสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ที่คุณครูร่วมกันเสนอผ่านการใช้กระบวนการการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการ Action Learning เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสังกัด สพม.กท.1 คือ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติ เน้นการลงมือทำ และได้ฝึกฝน สร้างประสบการณ์การเรียนรู้ร่วมกับครู ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาการประยุกต์ใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูเพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิง

รุกของ ปวินญาพัฒน์ วรพันธ์ (2565: 213-228) ที่ว่า องค์ความรู้ที่เกิดจากการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนของครูแต่ละคนจะถูกนำมาจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ และนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันอย่างต่อเนื่อง ช่วยททำให้ครูมีความรู้ในเนื้อหา และเทคนิควิธีการจัดการเรียนการสอน ทำให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิผล เกิดการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันจะส่งผลให้ครูเกิดการพัฒนาในด้านความรู้ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอนและเกิดการเรียนรู้ประสบการณ์การปฏิบัติงานในพื้นที่และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ฉะนั้นแล้วโดยที่ครูเสนอแนวทางการจัดการเรียนรู้ และออกแบบการเรียนรู้ที่จะดำเนินการในการทำงานร่วมกันภายในกลุ่มสาระการเรียนรู้และขยายออกสู่ภายในโรงเรียนอย่างเป็นระบบ มีการกำหนดวัตถุประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย โดยให้ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน หรือรวมทั้งคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนๆได้ร่วมกันออกแบบหลักสูตร แนวทางการเรียนรู้ ที่ส่งเสริมทักษะด้านต่าง ๆ ของนักเรียนได้ครบทุกด้าน คือ ด้านความรู้ ด้านกระบวนการ และด้านเจตคติ มีการกำหนดเนื้อหาหรือหลักสูตรที่สอดคล้องกับมาตรฐานสาระการเรียนรู้ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรร่วมกันโดยการออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนการสอนตอบสนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคล มีการศึกษาผู้เรียนโดยปฏิบัติก่อนจัดการเรียนการสอน เพื่อนำผลการวิเคราะห์ที่ได้มาร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหาให้กับนักเรียนกลุ่มต่าง ๆ ครูผู้สอนทุกระดับชั้นมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อกำหนดยุทธวิธีการสอนภายในสถานศึกษาร่วมกันทำงานร่วมกันแบบกัลยาณมิตร โดยเลือกใช้ยุทธวิธีใน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง สอดคล้องกับปิยณัฐ กุสุมาลย์ (2560) ที่ได้ศึกษาการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เสนอว่า การกำหนดเนื้อหาหรือหลักสูตรหลักการสำคัญคือครูจะต้องออกแบบหน่วยการเรียนรู้และจัดการเรียนรู้ตอบสนองความแตกต่าง ระหว่างบุคคล และกำหนดสาระสำคัญในเรื่องที่สอนที่สามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายการเรียนรู้ตามมาตรฐาน การเรียนรู้ และตัวชี้วัดของหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ การวิจัยครั้งนี้ ทำให้สะท้อนความต้องการของครูในฐานะผู้จัดการเรียนรู้ที่สะท้อนปัญหาในเชิงโครงสร้างการทำงานขององค์กรได้เป็นอย่างนี้ นอกจากนี้ยังทำให้เห็นความต้องการของครูที่มีต่อการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพ และการพัฒนาตนเอง เพื่อการตอบสนองต่อองค์กรและตนเอง และกระบวนการการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการ Action Learning ทำให้ครูสามารถเห็นศักยภาพของตนเอง และทีมได้ ทำให้เกิดความไว้เนื้อเชื่อใจในการทำงาน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และกระบวนการแก้ไขปัญหาร่วมกันได้เป็นอย่างดี ซึ่งสามารถ

นำไปต่อยอดในการจัดการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพในองค์กรโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสมรรถนะอื่น ๆ ได้อีกมาก

ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการวิจัยครั้งต่อไป ผู้ศึกษาควรปรับการพัฒนาสมรรถนะในด้านอื่น ๆ ของคุณครูหรืออาจใช้การวิจัยแบบผสมผสานในขั้นตอนการศึกษาสภาพปัญหาของสมรรถนะ หรือปัญหาในการจัดการเรียนรู้ของคุณครู เพื่อนำมาเป็นปัญหาเบื้องต้นเพื่อนำไปสู่การใช้ ใช้กระบวนการการประยุกต์ใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพร่วมกับการนิเทศการศึกษาด้วยกระบวนการ Action Learning

เอกสารอ้างอิง

คณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา. (2562). *แผนการปฏิรูปประเทศ ด้านการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

ธีรพันธ์ เชิญรัมย์. (2563). องค์การแห่งการเรียนรู้ : การเรียนรู้จากการปฏิบัติ. *วารสารวิจัยวิชาการ*. 3 (1), 185 – 196.

บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น.* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

ปวินญาพัฒน์ วรพันธ์. (2565). การประยุกต์ใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพครู เพื่อการพัฒนาการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครูสังคมศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสระแก้ว. *วารสารครุพิบูล*. 9 (2), 213-228.

ปิยณัฐ กุสุมาลย์. (2560). แนวทางการพัฒนาครูโดยใช้แนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพในการจัดการเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

มณฑลสร ไกรกิติกูล. (2560). การพัฒนาภาวะผู้นำด้วยการเรียนรู้จากการปฏิบัติ. *วารสารนักบริหาร.* 37 (1), 45-53.

มารุต พัฒผล. (2557). *การจัดการเรียนรู้ที่เสริมสร้างการรู้คิดและความสุขในการเรียนรู้.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: จรัลสนิทวงศ์การพิมพ์.

มาลินี บุณยรัตพันธุ์. (2559). การนิเทศการศึกษากับการพัฒนาวิชาชีพ. *วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี*. 12 (2), 39 – 53.

วาสนา ปุริโส, สวัสดิ์ โพธิวัฒน์, ศิกานต์ เพียรธัญญกรณ์ และสุรัตน์ ดวงชาทม. (2559). การพัฒนาภาวะผู้นำครูในโรงเรียนน้ำตกห้วยสวนพลู: การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม, *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. 10 (4), 119-125.

วิจารณ์ พานิช. (2556). *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ บริษัทตถาตา พับลิเคชั่น.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.* กรุงเทพมหานคร: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2556). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579.* กรุงเทพมหานคร: บริษัท พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สุทธิศักดิ์ อ่อนตะวัน. (2563). *สมรรถนะของผู้บริหารกับความสุขของครูโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

FUTURISTNIDA (2563). 3 ทักษะผู้นำที่ต้องปรับในยุค VUCA World. *ออนไลน์*. ค้นหาเมื่อ 21 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา: https://futurist.nida.ac.th/3-

Glatthorn, A. A. (1990). Cooperative Professional Development: Facilitating the Growth of the Special Education Teacher and the Classroom Teacher. *Remedial and Special Education.* 11(3), 29–34.

Kutsyuruba, B. (2003). *Instructional supervision: Perceptions of Canadian and Ukrainian beginning high-school teachers (Master's thesis).* Saskatoon: University of Saskatchewan.

Marquardt Michael J. (2002). *Building the Learning Organization: Mastering the 5 Elements for Corporate Learning.* Palo Alto: Davies-Black.

Marquardt, Michael J. (1999). *Action Learning In Action.* California: Davies-Black Publishers.

Marsick, V.J. (1990). *Action learning and reflection in the workplace. In J*. Mezirow et al., Fostering critical reflection in adulthood, San Francisco: Jossey-Bass. 23-46

Mcgill, Ian; & Brockbank, Anne. (2004). *The Action Learning Handbook*. London: Routledge.

Mustafa Özgenel, and Şebnem Yazıcı (2021). Learning Agility of School Administrators: An Empirical Investigation. *International Journal of Progressive Education*. 17 (1), 247-261.

O'Neil, Judith Ann. (1999). *The role of advisor in action learning*. Education Doctoral Dissertation Columbia University Teachers College.

Sergiovanni, T. J., & Starratt, R. J. (2007). *Supervision: A redefinition.* New York, NY McGraw-Hill.

The Writing of Practical Guidebook for the Rhythm of Viola for Beethoven's Symphony No.5 in C Minor, Op.67 for First-Year Students at Sias University in Zhengzhou of Henan Province

Wang Shuai and Thanyawat Sondhiratna
Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand
Corresponding Author, E-mail: 563671289@qq.com

****

Abstract

In China, the training value of viola in symphony is not paid enough attention, and the research on viola in symphony performance is relatively few. The objectives of this research were (1) To study the rhythm characteristics of viola of Beethoven's Symphony no.5 in C minor, Op. 67 from experts, and (2) To write the Practical Guidebook for the rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67 for first year students at Sias University.

The research methodology was qualitative. The study emphasized on interviewing three key informants who are the experts in viola teaching and performing, combined with studying other related literature by the researcher.

The results of this research were: (1) Through literature review and interviews with three experts, the teaching contents about the playing method of viola rhythm has been analyzed and summarized. (2) The suitable Practical Guidebook for first year undergraduate viola students has been compiled after the evaluation by the item-objective Consistency (IOC) which it was verified by three experts. The results of this research have been revised twice according to the recommendations from the experts. The Practical Guidebook contains each content thoroughly according to the purposes of study. The second-round item-objective congruence score was 0.967.

Keywords: The Writing of Practical Guidebook; The Rhythm of Viola; Beethoven's Symphony No.5; Sias University

Introduction

In symphony teaching, students generally lack team spirit and sense of cooperation. Teachers should guide students on band fragments from the superficial to the profound. Beethoven's Symphony no.5 in C minor, Op. 67 is often used as a test piece for orchestra players, both in timbre treatment and technical treatment, demanding high details of performance. Beethoven's Symphony no.5 in C minor, Op. 67 is very suitable for first-year undergraduate students to learn symphonic music. Through the training of Beethoven's Symphony no.5 in C minor, Op. 67, it can not only help students improve their understanding of rhythm, but also improve their ability to play symphony cooperation, which is of great significance to their future study and employment.

* Received: August 18 2023; Revised: September 12 2023; Accepted: September 14 2023

Literature Reviews

Symphony no.5 in C minor, Op. 67

According to Choi (2003) mentioned that because Beethoven once said that the musical motive for composing the symphony was "fate's knock at the door." However, according to people's broad understanding, the theme of his music is not a simple sound reproduction and simulation of "knock at the door", but from a broader and deeper sense, the expression of a person struggling with "fate", facing the reality of the harsh and dark, facing the fate of the rough and smooth Many difficulties, but not willing to yield, the spirit of struggle, so it has eternal artistic charm.

According to Tan (2022) thought that Beethoven's works have two styles, Viennese classicism and Romanticism. In the history of European music, he is praised as "the masterpiece of classicism and the pioneer of Romanticism", especially his famous symphonic works, such as Symphony No.3, Symphony No.5, Symphony No.6, Symphony No.9, etc. Beethoven was also known as the "King of the symphony" later. Even his teacher Haydn, the "father of the Western symphony", praised Beethoven as "The pupil surpasses the master". Symphony No.5 is Beethoven's first work with a very complex content. At the same time, it is also a classic work with a dramatic motive throughout the first movement, which also lays the dominant motive of the whole work. Such a series of organic development with a core motive and the final form of a large-scale work is a major innovation in symphonies. Many music scholars believe that Symphony No.5 is the most complete and basic prototype of symphonies. In Symphony No.5, Beethoven's pioneering performance of some historical themes and heroic figures broke the conventions in the history of western music creation. The symphony was originally written by Beethoven to Napoleon in recognition of his heroism, but after Napoleon was declared emperor, Beethoven revised it to celebrate the millions of heroes who had fought against their fate. Beethoven in the Fifth Symphony, through the motivational style of creation for the works to give a unique sound effect. In the whole symphony, Beethoven expanded the capacity of the ending part, so that the powerful magma torrent of "fate" finally turned into a triumphant song of the heroes' freedom after the brave struggle in front of the Arc de Triomphe, and the symphony came to a brilliant end. The author's distinctive creative personality is still full of love for music creation in the face of suffering. The charm of brave and life struggle personality has also been fully reflected. As Engels wrote to his sister, "It was wonderful music to hear the symphony last night. If you have not heard this magnificent work, you may say that you have never heard any good music in your life. "Symphony of Destiny" is worthy of the performance of the fight with the fate of the most beautiful hymn.

According to Xu (2021), Symphony No.5 is one of the most famous classical music works known around the world and one of the most frequently performed symphonies. It is widely regarded as one of the cornerstones of Western music. Hoffmann described the symphony as "one of the most important works of its time." This work can be regarded as a typical generation of symphonies of the transition period between classical and romantic. The Beethoven’s Symphony no.5 in C minor, Op. 67 is often used as a piece of the exam for major orchestra players, and everyone will have to pay more attention to the details of the performance both in terms of timbre processing and technical processing.

Summary of the viola and Beethoven’s Symphony no.5 in C minor, Op. 67 :

1) The viola is a stringed instrument halfway between the violin and the cello. It is larger than the violin, has thicker strings, slower pronunciation, requires more skill to play,

has a warm, full, almost human voice, and is expressive, Viola can fully play what violin plays.

2) The viola is a very special part of the symphony, often plays the inner voice in quartets and symphonies. but the viola is much better at connecting, supporting and combining other parts, Viola is an important stringed instrument in the family, and it is also a very special part in the symphony.

3) Ludwig van Beethoven was an outstanding German musician, one of the representatives of the Vienna School of classical music and one of the greatest composers in the history of world music. His works have a very profound influence on the development of world music, and he is honored as the "saint of music" and the "king of symphony".

4) Beethoven's Symphony no.5 in C minor, Op. 67 is one of the most famous classical music works in the world and one of the most frequently performed symphonies. It is one of the cornerstones of Western music and a typical example of symphonies of the transition period between classicism and Romanticism.

5) The Fifth Symphony is often used as a part of the examination of major orchestra players, and more details need to be paid attention to in performance.

Research Objectives

1. To study the rhythm characteristics of viola of Beethoven's Symphony no.5 in C minor, Op. 67 from experts.
2. To write the Practical Guidebook for the rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67 for first year students at Sias University.

Research Methodology

This paper is a qualitative study. Through the literature review and the interview from the experts. The research process is as follows:

1. Investigator review and data collection

1.1 Researchers review and practice the performance of the rhythm of the viola of Beethoven's Symphony no.5 in C minor, Op. 67, which has many benefits for viola performance. These references are based on research at home and abroad.

In addition, the conceptual and pedagogical content of the study design was analyzed by a panel of experts. Help researchers to make recommendations on guidebook to the rhythm of the viola of Beethoven's Symphony no.5 in C minor, Op. 67 lesson plan, course duration, evaluation plan, etc. and conduct the item-objective congruence (IOC) evalution to provide feasibility and effectiveness for the research.

1.2 The researchers interviewed Larry lang, vice dean and professor of the School of Music of Sias University, Satoshi Nakayama, professor of viola, and Zhang Yue, professor of the National First-Class conductor. They all have more than 20 years of experience in symphony orchestra playing and teaching, and were invited to form a panel of experts. After the results of the expert workshop came out, the researchers mainly asked the following two questions to think about:

1) The importance of symphony performance for viola learners.

2) The difficulty and teaching focus of playing the viola in the symphony.

2. Write The Practical Guidebook for the rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67.

Based on expert meetings, the researchers created an instruction manual on the practical guidebook for the rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67, designed a lesson schedule, and invited a group of experts to evaluate the effectiveness of the lesson plan. The researchers found that many students lack the knowledge of symphony performance. According to the problems found, the researchers and the expert group discussed the main causes and technical difficulties of the current problems in the teaching of viola in symphony through a web conference call:

2.1 Main reasons:

1) In China, there are very few schools with symphony orchestras in primary schools, middle schools and high schools, and even there are no symphony orchestras in many universities. Before entering university, viola students basically learn from university teachers or teachers in training institutions or private teachers, and the main content of learning is solo skills, so they have little exposure to symphony performance. Most viola students have no orchestral experience.

2) In China, there is a great lack of teaching materials about viola. Most of the works published on the market are about solo, but there is no practical guidebook for symphony performance.

3) The level of viola symphony performance is related to the students' solo skills and abilities.

2.2 Technical Difficulties:

Through literature review and expert interviews, the following five teaching difficulties of the practical guidebook for the rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67 were obtained:

1) The bowing of viola;

2) Viola cross-string technique;

3) The left hand position and fingering of viola;

4) Performance of crescendo, fermata, pizzicato and other musical terms;

5) Problems that should be paid attention to when playing the viola in a symphony orchestra.

After reviewing the relevant literature, the researchers produced a guide to the performance of the practical guidebook for the rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67 and the design of the course schedule. Experts are invited to put forward their opinions, including the theory and knowledge of the practical guidebook for the rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67, the practice and teaching guidance of the practical guidebook for the rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67, the arrangement and design of teaching courses, and the performance evaluation.

Research Conceptual Framework

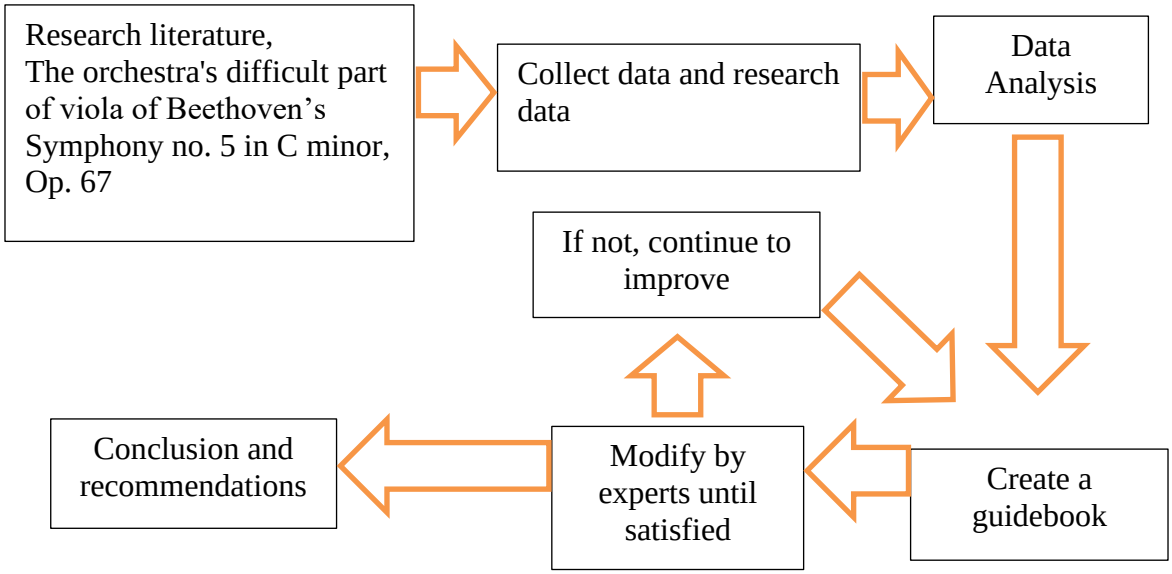

Figure 1 Conceptual Framework

Research Findings

1. This study adopts the method of qualitative research to study the literature of The Practical Guidebook for the rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67, the teaching content about the playing method of viola rhythm, the present situation and problems of Chinese symphony teaching, and the creation requirements of viola performance guide are studied, and interviewed experts.

2. Through literature review and expert interviews, the teaching content about the playing method of viola rhythm is summarized, and the playing guide suitable for first-year undergraduate viola students is compiled. Invite experts to evaluate the guidelines, interview 3 experts and ask them to evaluate the item-objective congruence (IOC). After the results of the first round of IOC evaluation are published, the guidelines are revised according to the recommendations of experts, and then the second round of IOC evaluation is carried out. The period is from October 2022 to July 2023.

3. The Practical Guidebook for the rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67, which consists of five chapters: 1) Left hand, 2) right hand, 3) The rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67, 4) Performance, 5) Assessment. After studying the guide book, Players began to practice all the Music sheet of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67 for the viola, The first-round item-objective congruence (IOC) evaluations score was 0.87, which was higher than the 0.8 expected by the study hypothesis. Due to the fact that there could be better development and construction and experts put forward 10 suggestions for modification, this guidebook was revised for the second time and evaluated for the second round, and the final score was 0.967.

When students have completed the performance or examination of Beethoven's Symphony no.5 in C minor, Op. 67, it is necessary to conduct a systematic assessment, which can help us find shortcomings and improve, find some points and continue to work hard, do better and better, the evaluation will be from the performance skills, musical performance, cooperation ability, stage performance of these four aspects. The jury can invite experts and teachers to serve as judges and give scores.

The following are the scoring details and instructions. The scoring is mainly conducted from the following aspects: 1) Rhythm 2) Intonation 3) Integrality 4) Timbre 5) Collaborate.

The following is the assessment standard requirements, full score 100 points:

score	rhythm	Intonation	Integrality	Timbre	Collaborate
excellent 18-20	Smooth, accurate rhythm	Highly accurate	No mistakes	A layered, contrasting sound	Good playing
good 15-17	Good sense of rhythm	Basically accurate	Within two errors	There are contrasting sounds	The performance was smooth, with some shortcomings
Pass 12-14	Individual rhythms are not accurate	Individual inaccuracies	Error within three times	A single voice	Basically can cooperate with each other to complete the performance
flunk 1-11	No rhythm at all.	Very inaccurate	More than three errors	An unpolished voice	It affects the music
Miss 0	/	/	/	/	/

Final Score:
Excellent: 90 -100
Good: 80-89
Pass: 60-79
Fail: less than 60 points

Discussion

The Western musical during the reign of Kangxi in the Qing Dynasty instruments were introduced into China. The earliest orchestral teaching in China began in 1885, but so far, in Chinese music colleges and universities, the learning of the difficult parts of special symphonies is basically in a vacuum. Students' understanding, attention and attitude towards symphony are not enough. Some universities are not active enough in symphony teaching. Students majoring in music also do not pay enough attention to the study of symphonic music, so they will not have a comprehensive analysis of the works and thus be affected in singing or performance (Mao, 2017). In symphony teaching, students generally lack team spirit and sense of cooperation due to the strong personality of students, grade differences, instrument price differences, students' personal understanding of music, students' efforts, students'

professional pursuit, and other reasons. It is also of great importance to study and train specific symphonic fragments for the band examination after graduation. Teachers should guide students on band fragments from the superficial to the profound.

In China, the training value of viola in symphony is not paid enough attention, and the research on viola in symphony performance is relatively few. Symphony teaching is an important supplement to viola teaching, which is of great significance to improve students' cooperation ability and performance level (Zhang, 2014). There is no systematic and professional teaching material about the guidebook of the viola in the symphony (Qin, 2006). To be good at reform and innovation, the teaching of the rhythm of the viola in the symphony should combine the traditional and modern teaching methods, and improve the teaching material and curriculum design. Teachers should analyze and sort out more symphonic works related to viola, and rationally plan courses and exercises according to the style and technical difficulty of the works. The practical guidebook for the rhythm of viola of Beethoven's Symphony No.5 in C minor, Op. 67 can help viola students gain valuable information on rhythm, enhance their understanding of playing a symphony, and thus improve their performance skills. Therefore, in view of the key points and difficulties of symphony teaching in the viola teaching of first-year undergraduate students (Lan, 2020), especially the ability of symphony performance and cooperation, this study selected the most representative famous composer Beethoven’s Symphony no.5 in C minor, Op. 67 as a practice. In this study, some important rhythms of the viola were taken as examples for analysis. This study presents some guidelines on performance aspects for viola students to learn of Beethoven’s Symphony no.5 in C minor, Op. 67 and explores the positive effects of learning symphony on students.

3. After learning symphonic performance, viola students can improve on the following aspects: Music understanding, aesthetic ability; Ability to read and analyze music works; The ability to control the pace; Enhance visual reading ability; Enhance the ability to play; Hearing ability; Cooperation awareness and ability; Big Picture; psychological quality, overcome tension. For now, The Chinese symphony viola has a late start of teaching and the viola has not been widely recognized, and its value and characteristics have not been deeply explored (Long, 2018). However, Symphony playing teaching is an important form of viola teaching in colleges and universities. In fact, Some music schools have already opened courses in the western orchestra, including violas, playing a major role in the viola education.

Recommendation

1. Practical Recommendations

This practical guide book is very practical, it fills the gaps in students' understanding of symphony performance, strengthens students' understanding of music, especially for students who are new to symphony, and is of great help to students in their next study and work.

Through the study of this guide, you will realize that to perform a symphony well requires the joint efforts and cooperation of each player, and each player needs long-term high requirements and high standards of training to do so. With this understanding, you will be more successful in performing various works in the future.

2. Recommendation for future research

Collecting more suggestions from expert professors, viola teachers, and viola students, and further improvements, gives this guide book a chance to become a textbook that can be sold. Because this guide book was designed for first year viola freshmen at Sias, it has certain limitations. Therefore, this study shows that the middle violin students have already had some playing foundation when they first come into contact with the symphony, and they can better understand and master the symphony performance by learning Beethoven's Fifth Symphony. In addition, this study only created a teaching guide and did not conduct relevant experiments. A range of teaching experiments can therefore be conducted to test the impact of this guide on students.

References

Lan, Y. (2020). An analysis of training students and band ensemble thinking in viola teaching. *Music of Northern China.* (13), 202-203. Doi: CNKI:SUN:BYYY.0.2020-13-099.

Long, M. (2006). On Learning and training of symphonic fragments for viola major in Conservatory of Music. *Huang (China. Journal of wuhan music institute)* (S1), 200-202. Doi: 10.19706/j.cnki.cn42-1062/j.2006.s1.048.

Mao, L. (2017). *Analysis of viola Band Fragment Performance -- Brahms' Variations on Haydn's Theme*. Master's thesis. Central Conservatory of Music. https://kns.cnki.net/KCMS/detail/detail.aspx?dbname=CMFD201801&filename=1017114658.nh

Qin, X. (2006). Significance and development of university students' symphony Orchestra. *Arts Education.* (11),4-5+10. Doi: CNKI: SUN: YSJY. 0.2006-11-000.

Zhang, J. (2014). Analysis of symphonic music appreciation teaching in colleges and universities. *Young Writers.* (22),34. Doi: CNKI: SUN: QNZJ. 0.2014-22-022.

รูปแบบการจัดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาปัตยกรรมและปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในขั้นตอนการออกแบบตามแนวคิดการออกแบบเชิงก่อกำเนิด

Management Mode of Architecture and Artificial Intelligence (Ai) Interaction Across Design Phases Based on Generative Design

เถารุย และ พิชัย สดภิบาล
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Tao Rui and Pichai Sodbhiban
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail1: sirisasi123@gmail.com

****

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้ได้ศึกษาจุดสมดุลในการเปลี่ยนแปลงของปัญญาประดิษฐ์ (AI) และการออกแบบสถาปัตยกรรมในเชิงลึก โดยเน้นไปที่รูปแบบการจัดการที่กำลังพัฒนาไปในด้านนี้ การศึกษานี้ได้ทำการศึกษาภูมิทัศน์สถาปัตยกรรมในเมือง ที่เป็นสัญลักษณ์แห่งความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความมั่งคั่งทางวัฒนธรรม มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาว่าปัญญาประดิษฐ์มีอิทธิพลและปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติทางสถาปัตยกรรมอย่างไร ตั้งแต่ขั้นตอนการวางกรอบแนวความคิดเบื้องต้นไปจนถึงการดำเนินการออกแบบขั้นสุดท้าย

การศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสม ประกอบด้วยการสำรวจเชิงปริมาณ การสัมภาษณ์เชิงคุณภาพ และกรณีศึกษาเชิงลึก กรอบระเบียบวิธีวิจัยที่ครอบคลุมนี้ช่วยให้ทำความเข้าใจลักษณะที่หลากหลายของการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์ในสถาปัตยกรรมได้อย่างลึกซึ้งยิ่งขึ้น การศึกษามุ่งเน้นไปที่การระบุและวิเคราะห์แบบจำลองการบริหารจัดการต่าง ๆ เป็นหลัก (เช่น การบริหารจัดการแบบ 4M, การบริหารจัดการแบบอะไจล์ (Agile), การบริหารจัดการแบบลีน (Lean) และซิกส์ซิกม่า (Six Sigma)) และการปรับตัวในการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์ภายในขั้นตอนต่าง ๆ ในการออกแบบสถาปัตยกรรม

ข้อค้นพบที่สำคัญเผยให้เห็นว่าในปัจจุบันมีแนวโน้มการนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในการออกแบบสถาปัตยกรรมกันมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการออกแบบเชิงก่อกำเนิด ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการออกแบบ นวัตกรรม และความพึงพอใจของลูกค้าได้อย่างมีนัยสำคัญ แต่ก็มีอุปสรรค ความท้าทายที่สำคัญเช่นกัน เช่น การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี ข้อกังวลด้านความเป็นส่วนตัวของข้อมูล และค่าใช้จ่ายที่สูงในการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์

* วันที่รับบทความ : 1 เมษายน 2567; วันแก้ไขบทความ 17 เมษายน 2567; วันตอบรับบทความ : 18 เมษายน 2567
Received: April 1 2024; Revised: April 17 2024; Accepted: April 18 2024

การศึกษาวิจัยนี้ไม่เพียงแต่เติมเต็มช่องว่างทางวิชาการที่สำคัญ ผ่านการวิเคราะห์บทบาทของปัญญาประดิษฐ์ในแนวปฏิบัติทางสถาปัตยกรรมสมัยใหม่อย่างครอบคลุม แต่ยังเป็นการวางรากฐานสำหรับการสำรวจในอนาคต ทางสาขานี้อีกด้วย เน้นย้ำให้เห็นความสำคัญของการสร้างสมดุลระหว่างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีกับข้อควรพิจารณาด้านจริยธรรมและวัฒนธรรม จะปูทางไปสู่อนาคตที่สถาปัตยกรรมและปัญญาประดิษฐ์สามารถทำหน้าที่ เสริมกันเพื่อสร้างสภาพแวดล้อมสรรค์สร้างที่ยั่งยืน มีประสิทธิภาพ และสวยงาม

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการ; ปัญญาประดิษฐ์ (AI); การออกแบบเชิงก่อกำเนิด; การออกแบบเชิงโต้ตอบ; ขั้นตอนการออกเต็มรูปแบบ

Abstract

This research delves into the transformative intersection of Artificial Intelligence (AI) and architectural design, with a particular focus on the evolving management modes in this domain. The study is set against the backdrop of architectural landscape, a city emblematic of technological progress and cultural richness. The central aim is to unravel how AI influences and reshapes architectural practices, from the initial conceptualization stages to the final design implementation.

The methodology employed is a mixed-method approach, encompassing quantitative surveys, qualitative interviews, and in-depth case studies. This comprehensive methodological framework ensures a nuanced understanding of the multifaceted nature of AI integration in architecture. The research primarily focuses on identifying and analyzing various management models (such as the 4M Management Model, Agile, Lean, and Six Sigma) and their adaptation in integrating AI within different architectural design phases.

Key findings reveal a growing trend of AI adoption in architectural design, especially in the areas of generative design, which significantly enhances design efficiency, innovation, and client satisfaction. However, challenges such as resistance to technological change, data privacy concerns, and the high costs associated with AI integration also emerge as significant barriers.

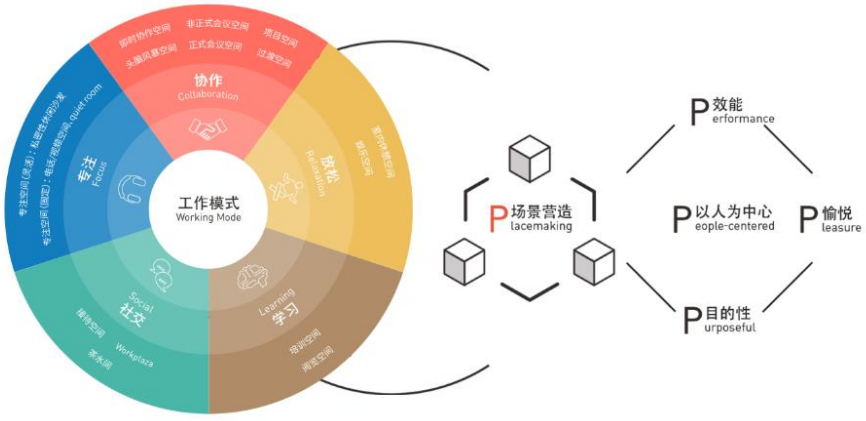
In conclusion, this research not only fills a critical academic gap by providing a comprehensive analysis of AI's role in modern architectural practices but also sets the stage for future explorations in this field. It underscores the importance of balancing technological innovation with ethical and cultural considerations, paving the way for a future where architecture and AI synergistically create sustainable, efficient, and aesthetically pleasing built environments.

Keyword: Management Mode; Artificial Intelligence (AI) ; Generative Design; Interactive Design; Full design stage

บทนำ

การผสมผสานระหว่างปัญญาประดิษฐ์ (Artificial Intelligence (AI)) และสถาปัตยกรรมถือเป็นวิวัฒนาการที่สำคัญในการสร้าง สิ่งแวดล้อมสรรค์สร้าง (built environment) การหลอมรวมปัญญาประดิษฐ์เข้ากับการออกแบบ สถาปัตยกรรมนี้ไม่ได้เป็นเพียงแนวคิดแห่งอนาคต แต่ยังเป็นความเป็นจริงในปัจจุบันที่จำเป็นต้องมีการสำรวจและอภิปรายโดยละเอียด ทั้งยังมีความสำคัญสำหรับแวดวงวิชาการ รวมถึงสำหรับผู้ปฏิบัติงานในสาขานี้อีกด้วย

ปัญญาประดิษฐ์ ประกอบด้วยกระบวนการคำนวณขั้นสูง สามารถผสานเข้ากับสถาปัตยกรรม ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติ ที่มีมายาวนานและแผ่งไปด้วยลักษณะทางศิลปะและวิทยาศาสตร์ การบูรณาการนี้ทำให้เกิดการผสมผสานระหว่าง ความดั้งเดิม ความทันสมัยอันเป็นเอกลักษณ์ และจุดประกายแนวทางการออกแบบสมัยใหม่ ซึ่งแนวปฏิบัติเหล่านี้ ได้ใช้ประโยชน์จากความสามารถของปัญญาประดิษฐ์ในการคำนวณ การขยายตัว การทำให้เป็นอัตโนมัติ และเพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการออกแบบ สร้างความเป็นไปได้ใหม่ ๆ ให้กับการแสดงออกทางสถาปัตยกรรม การเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานและแนวปฏิบัติที่ยั่งยืน การทำความเข้าใจในเชิงลึกว่าทั้งสองโดเมนนี้มีปฏิสัมพันธ์ กันอย่างไร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในบริบททางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน งานวิจัยนี้ได้ศึกษารูปแบบการจัดการปฏิสัมพันธ์ ระหว่างสถาปัตยกรรมและปัญญาประดิษฐ์ ในกระบวนการออกแบบ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อกำหนดกรอบแนวคิด สำหรับการวิจัยในอนาคต ผ่านการสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนทัศน์ที่มีการวิวัฒน์อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านเทคโนโลยีและสถาปัตยกรรม

รูปที่ 1 รูปแบบการทำงานของปัญญาประดิษฐ์และสถาปนิก (TAO RUI 2023)

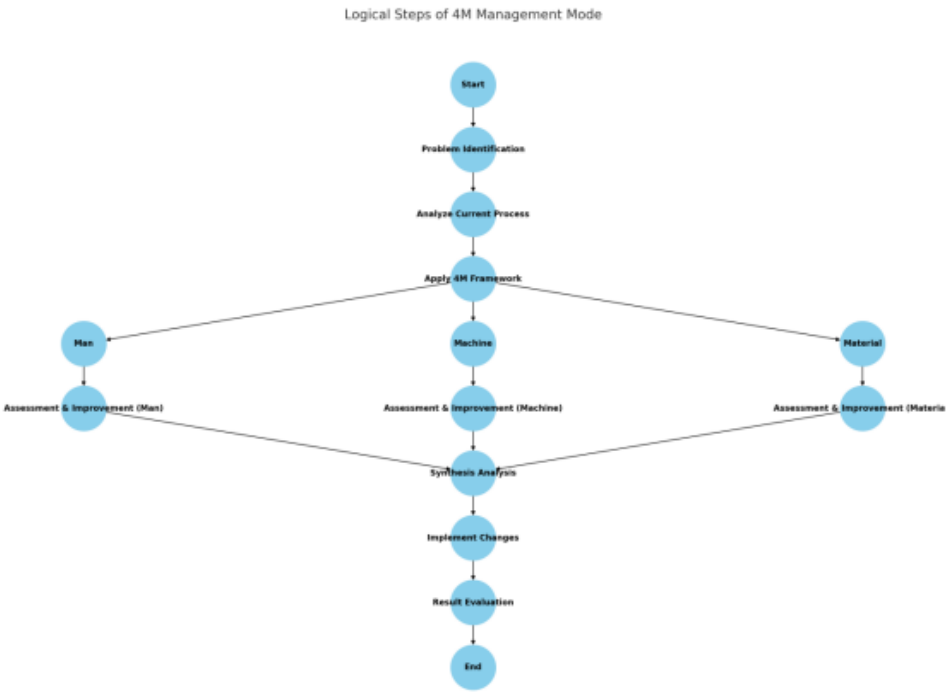
การศึกษานี้มีประโยชน์ทางปฏิบัติหลายประการ สามารถนำไปสู่การปฏิวัติแนวปฏิบัติทางสถาปัตยกรรมทั่วโลก ปัจจุบันอุตสาหกรรมต่างก็พยายามแสวงหาโซลูชันการออกแบบที่ยั่งยืน มีประสิทธิภาพ และคำนึงถึงผู้ใช้เป็นหลัก และปัญญาประดิษฐ์ก็ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญในการปรับเปลี่ยนแนวปฏิบัติทางสถาปัตยกรรมแบบเดิม ๆ ตั้งแต่การกำหนดแนวคิดไปจนถึงการดำเนินการ ทั้งนี้เนื่องจากความสามารถในการคำนวณของ

ปัญญาประดิษฐ์ ช่วยให้สามารถจัดการอัลกอริทึมที่ซับซ้อน ให้ข้อเสนอแนะและข้อมูลเชิงลึกแบบเรียลไทม์ สังเกตเห็นได้อย่างชัดเจนในการออกแบบเชิงก่อกำเนิด ซึ่งปัญญาประดิษฐ์สามารถประเมินตัวเลือกการออกแบบที่หลากหลาย โดยพิจารณา ปัจจัยต่าง ๆ เช่น ข้อจำกัดด้านพื้นที่ ความพร้อมของวัสดุ และความสำคัญทางวัฒนธรรม อย่างไรก็ตาม การบูรณาการปัญญาประดิษฐ์เข้ากับสถาปัตยกรรมทำให้เกิดความท้าทายหลายประการที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ได้แก่ ความซับซ้อนทางเทคโนโลยี ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยของข้อมูล ปัจจัยทางเศรษฐกิจ เช่น ความต้องการลงทุน และความท้าทายทางสังคมวัฒนธรรม เช่น การตกงาน และการต่อต้านการเปลี่ยนแปลง

ปัจจุบันยังมีช่องว่างการวิจัยที่สำคัญ ในแง่ของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาปนิกและปัญญาประดิษฐ์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำความเข้าใจวิธีจัดการปฏิสัมพันธ์นี้อย่างมีประสิทธิภาพ การศึกษาก่อนหน้านี้มักไม่ได้กล่าวถึงแง่มุมต่าง ๆ อย่างครอบคลุม ได้แก่ ความสามารถทางเทคโนโลยี ความอ่อนไหวทางวัฒนธรรม ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ และความรับผิดชอบทางจริยธรรม

งานวิจัยนี้ยังมีความสำคัญทางปฏิบัติเนื่องจากสามารถใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเชิงนโยบายและมีอิทธิพลต่อกลยุทธ์ทางธุรกิจของบริษัทสถาปัตยกรรมอีกด้วย การทำความเข้าใจศักยภาพและข้อจำกัดของปัญญาประดิษฐ์จะนำไปสู่การกำหนดนโยบายโดยอาศัยข้อมูล ช่วยให้บริษัทต่าง ๆ สามารถปรับตัวให้สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเติมเต็มช่องว่างนี้ด้วยการวิเคราะห์รูปแบบการจัดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาปนิกและปัญญาประดิษฐ์อย่างละเอียดถี่ถ้วน รวมถึงการออกแบบแบบจำลองการจัดการใหม่ ๆ ที่ปรับให้เข้ากับความท้าทายโอกาสในระดับสากล และการกำหนดตัวชี้วัดสำหรับการประเมินประสิทธิภาพของแบบจำลองเหล่านี้

โดยสรุป งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลและปัจจัยพื้นฐานซึ่งมีอิทธิพลต่อนโยบาย สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดนวัตกรรม กำหนดแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์ในการออกแบบสถาปัตยกรรม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการกับช่องว่างทางวิชาการในปัจจุบัน นำเสนอกรอบการทำงานทั้งทางทฤษฎีและทางปฏิบัติสำหรับการวิจัยและการปฏิบัติในอนาคต เพื่อให้สถาปนิกและปัญญาประดิษฐ์สามารถทำงานร่วมกันได้ในระดับสากล

รูปที่ 2 กระบวนการทางความคิดของแบบจำลองการบริหารจัดการแบบ 4M (TAO RUI 2023)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อค้นหาและวิเคราะห์รูปแบบการจัดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาปนิกและปัญญาประดิษฐ์ในขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการออกแบบในสาธารณรัฐประชาชนจีน

2. เพื่อพัฒนาตัวชี้วัดสำหรับการประเมินรูปแบบการจัดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาปนิกและปัญญาประดิษฐ์ในขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการออกแบบในสาธารณรัฐประชาชนจีน

3. เพื่อออกแบบและพัฒนารูปแบบการจัดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาปนิกและปัญญาประดิษฐ์ในขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการออกแบบในสาธารณรัฐประชาชนจีน

ระเบียบวิธีวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย (Research methodology) ในการดำเนิการวิจัยครั้งผู้วิจัยเลือกใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยการเก็บข้อมูลจากนักออกแบบ ที่ประสบการณ์ผู้เชี่ยวชาญปัญญาประดิษฐ์ ลูกค้า และผู้กำเนิดนโยบาย โดยกำหนดดังนี้ ประชากรตัวอย่าง

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

นักออกแบบที่มีประสบการณ์

การศึกษานี้ทำการศึกษาร่วมกับนักออกแบบที่มีประสบการณ์ในการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์เข้ากับกระบวนการทางสถาปัตยกรรม

การจัดการสถาปัตยกรรม

ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการในบริษัทสถาปัตยกรรมที่มีบทบาทสำคัญในการดำเนินการและดูแลแบบจำลองการจัดการ

ผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์

ผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์ โดยเฉพาะผู้ที่เน้นการใช้งานในการออกแบบสถาปัตยกรรม

ลูกค้า

ลูกค้าที่ใช้บริการด้านสถาปัตยกรรมที่สามารถให้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการรับรู้และประสบการณ์

เจ้าของบริษัทออกแบบ

เจ้าของบริษัทสถาปัตยกรรมที่นำเสนอมุมมองทางธุรกิจเกี่ยวกับการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์และแบบจำลองการจัดการ

ผู้กำหนดนโยบาย

เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายที่มีอิทธิพลต่อกรอบการกำกับดูแลและสนับสนุนปัญญาประดิษฐ์ในสถาปัตยกรรม

ตรวจสอบปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการจัดการและปัญญาประดิษฐ์ในสถาปัตยกรรม ตลอดขั้นตอนการออกแบบในประเทศจีน

สำรวจผลกระทบของการออกแบบเชิงก่อกำเนิดที่มีต่อปฏิสัมพันธ์เหล่านี้

แบบแผนการวิจัย

การศึกษานี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม ซึ่งประกอบด้วยวิธีการวิจัยเชิงปริมาณและวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพกระบวนการวิจัยประกอบด้วย 3 ระยะ คือ การเตรียมข้อเสนอการวิจัย ขั้นตอนการวิจัย และการรายงานผลการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1: การกำหนดตัวแปรของรูปแบบการจัดการและปฏิสัมพันธ์กับปัญญาประดิษฐ์

แบบแผนการวิจัย

- แบบสอบถามเกี่ยวกับภูมิหลังทางวิชาชีพ ความคุ้นเคยกับปัญญาประดิษฐ์ และประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการ
- การสัมภาษณ์เพื่อเสริมผลที่ได้จากแบบสอบถาม โดยเน้นที่บริบทในอดีต แนวทางปฏิบัติในปัจจุบัน และแนวโน้มในอนาคต

วิธีการรวบรวมข้อมูล

- การแจกแบบสอบถามทางออนไลน์และด้วยตนเอง
- การวิเคราะห์เชิงสถิติและการวิเคราะห์แก่นสาระของข้อมูลที่รวบรวมได้

ขั้นตอนที่ 2: การสำรวจส่วนประกอบการออกแบบสถาปัตยกรรมที่ขับเคลื่อนด้วยปัญญาประดิษฐ์

แบบแผนการวิจัย

- การทบทวนวรรณกรรมอย่างครอบคลุม
- กรณีศึกษาและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ประชากรและตัวอย่าง

- ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในอุตสาหกรรมการออกแบบสถาปัตยกรรมจีน
- การสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิเพื่อให้แน่ใจว่าตัวอย่างที่ได้เป็นตัวแทนของกลุ่มประชากร

การเก็บรวบรวมข้อมูล

- แบบสำรวจออนไลน์ การสำรวจแบบตัวต่อตัว และการสัมภาษณ์
- ข้อพิจารณาด้านจริยธรรม เช่น ความยินยอมและความเป็นส่วนตัวของข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3: การพัฒนาแนวทางการบริหารจัดการ

แบบแผนการวิจัย

- วิธีเดลฟาย (Delphi) ร่วมกับคณะผู้เชี่ยวชาญ
- การวิเคราะห์นโยบายและการศึกษาชาติพันธุ์วิทยา
- อัลกอริทึมการเรียนรู้ของเครื่องสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและตัวอย่าง

- คณะผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีส่วนร่วมในกรณีศึกษา ผู้กำหนดนโยบาย และผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

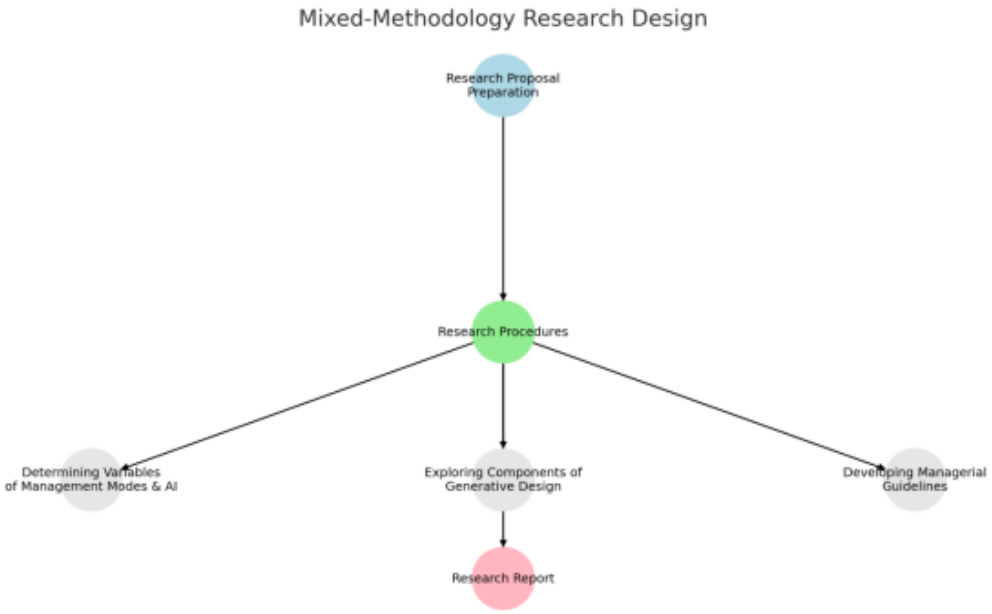
- การสำรวจ การสัมภาษณ์ และการวิเคราะห์เอกสาร

การวิเคราะห์ข้อมูล

- การวิเคราะห์เชิงปริมาณและการวิเคราะห์เชิงคุณภาพโดยใช้เครื่องมือทางสถิติและการวิเคราะห์เนื้อหา
- การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการวิเคราะห์แก่นสาระ การวิเคราะห์เปรียบเทียบ การวิเคราะห์แบบเล่าเรื่อง และการวิเคราะห์วัฒนธรรม
- การเรียนรู้ของเครื่องสำหรับการสร้างแบบจำลองเชิงคาดการณ์และการจดจำรูปแบบ

สรุป

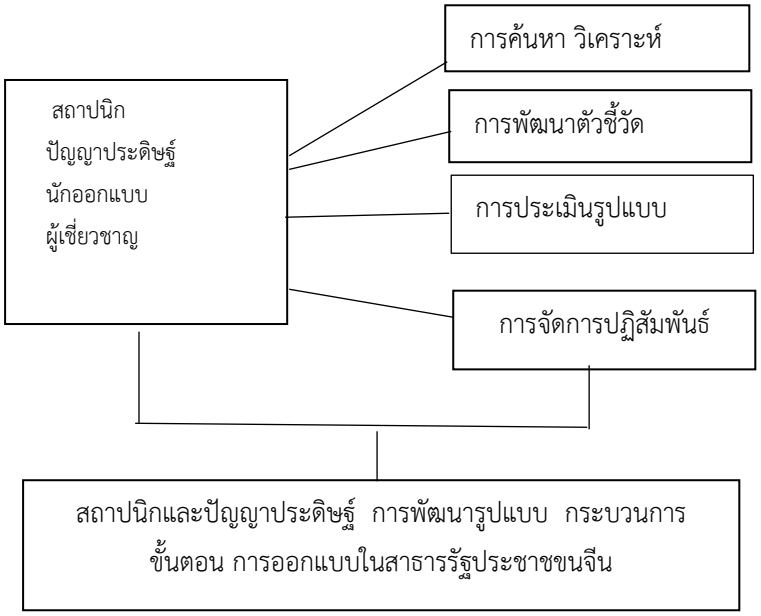
วิธีการวิจัยนี้ได้รับการออกแบบมาเพื่อทำความเข้าใจบทบาทของปัญญาประดิษฐ์ในด้านสถาปัตยกรรมอย่างครอบคลุม โดยใช้วิธีการแบบพหุมิติที่มีใช้วิธีการวิจัยที่แตกต่างกันในลักษณะบูรณาการเพื่อสร้างความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้น โดยมุ่งหวังเพื่อเป็นแนวทางในอนาคตและแนวทางปฏิบัติในการออกแบบสถาปัตยกรรมและปฏิสัมพันธ์กับปัญญาประดิษฐ์

รูปที่ 3 ขั้นตอนการวิจัย (Tao Rui 2023)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นักออกแบบผู้มีประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์ โดยมีกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการจัดการและปัญญาประดิษฐ์ในสถาปัตยกรรม

อัตราการยอมรับและประสิทธิผล: การศึกษาพบว่าอัตราการใช้ปัญญาประดิษฐ์ระยะต่าง ๆ ของกระบวนการออกแบบสถาปัตยกรรมของบริษัทต่าง ๆ ในเซี่ยงไฮ้เพิ่มสูงขึ้น และการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์มีประสิทธิภาพมากที่สุดในขั้นตอนการออกแบบแนวความคิดและแผนผัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแอปพลิเคชันการออกแบบเชิงก่อกำเนิด

แบบจำลองการจัดหารที่ใช้คือแบบจำลองการจัดการยอดนิยม ได้แก่ การบริหารจัดการแบบอะไจล์ (Agile), การบริหารจัดการแบบลีน (Lean) และซิกส์ซิกม่า (Six Sigma) และการบริหารจัดการแบบ 4M ซึ่งได้มีการปรับแบบจำลองเหล่านี้เพื่อบูรณาการปัญญาประดิษฐ์ภายในขั้นตอนต่าง ๆ ในการออกแบบสถาปัตยกรรม

อุปสรรคและความท้าทาย: ความท้าทายที่สำคัญ ได้แก่ การต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในหมู่สถาปนิกหัวเก่า ข้อกังวลด้านความเป็นส่วนตัวของข้อมูล และต้นทุนที่สูงในการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์

2. ผลกระทบของการออกแบบเชิงก่อกำเนิด

การเพิ่มประสิทธิภาพการออกแบบ: การออกแบบเชิงก่อกำเนิดจะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพและนวัตกรรมการออกแบบได้อย่างมาก และส่งผลให้สถาปนิกสามารถสำรวจตัวเลือกการออกแบบได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ความพึงพอใจของลูกค้า: โครงการที่ใช้การออกแบบเชิงก่อกำเนิดพบว่าลูกค้าที่ระดับความพึงพอใจสูงขึ้น เนื่องจากโซลูชันการออกแบบแบบเฉพาะบุคคลที่ได้รับการปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ความยั่งยืน: การออกแบบเชิงก่อกำเนิดมีส่วนช่วยให้แนวปฏิบัติด้านสถาปัตยกรรมยั่งยืนมากขึ้น ช่วยให้สามารถจัดการทรัพยากรและทำการออกแบบที่ประหยัดพลังงานได้ดียิ่งขึ้น

3. รูปแบบการจัดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสถาปนิกและปัญญาประดิษฐ์

ตัวชี้วัดประสิทธิภาพ: การศึกษานี้ได้พัฒนาตัวชี้วัดใหม่ ๆ เช่น ประสิทธิภาพการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์ การเร่งกระบวนการออกแบบ และเวลาตอบสนองความคิดเห็นของลูกค้า

แบบจำลองการจัดการใหม่: แบบจำลองที่เสนอเน้นการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ความสามารถในการปรับตัว และการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์และทีมสถาปัตยกรรม

ข้อเสนอแนะด้านนโยบาย: ข้อเสนอแนะสำหรับการปรับปรุงนโยบาย ได้แก่ สิ่งจูงใจสำหรับการนำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในด้านสถาปัตยกรรม แนวทางที่การใช้ข้อมูลที่ชัดเจนยิ่งขึ้น และการสนับสนุนโปรแกรมการปรับทักษะใหม่

4. ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิภาค

ความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับวัฒนธรรม: การวิจัยนี้ได้เน้นย้ำถึงความสำคัญของการปรับเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ให้เข้ากับบริบททางวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการอนุรักษ์และผสมผสานองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิม

ความแตกต่างในระดับภูมิภาค: พบว่าการนำไปใช้และการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในสถาปัตยกรรมระหว่างพื้นที่ต่าง ๆ ในเซี่ยงไฮ้มีความแตกต่างกัน ซึ่งมักมีความสัมพันธ์กับระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยี

5. ประโยชน์ทางปฏิบัติ

กลยุทธ์ทางธุรกิจ: บริษัทสถาปัตยกรรมได้รับการแนะนำให้ลงทุนในปัญญาประดิษฐ์เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในระยะยาว โดยเน้นที่การฝึกอบรมและพัฒนาเพื่อการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์อย่างราบรื่น

ผลกระทบด้านนโยบาย: ผลของการศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่าจำเป็นต้องมีกรอบการกำกับดูแลที่เป็นปัจจุบัน เพื่อสนับสนุนการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในสถาปัตยกรรมอย่างมีจริยธรรม โดยคำนึงถึงความเป็นส่วนตัวของข้อมูล และผลกระทบต่อตลาดงาน

6. ทิศทางการวิจัยในอนาคต

การศึกษานี้ได้ระบุขอบเขตสำหรับการวิจัยในอนาคต ซึ่งได้แก่ การพัฒนาเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูง ที่ปรับให้เหมาะกับความต้องการทางสถาปัตยกรรม การประเมินผลกระทบระยะยาวของปัญญาประดิษฐ์ใน งานสถาปัตยกรรม และการสำรวจเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบทางจริยธรรมของปัญญาประดิษฐ์ในการออกแบบ

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ได้ทำการสำรวจจุดสมดุลระหว่างปัญญาประดิษฐ์และการออกแบบสถาปัตยกรรม โดย ศึกษามุ่งเน้นที่รูปแบบการจัดการ ขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการออกแบบ ศึกษาว่าปัญญาประดิษฐ์ทำให้ภูมิทัศน์ สถาปัตยกรรม เปลี่ยนไปอย่างไร สร้างความเป็นไปได้และความท้าทายใหม่ ๆ ในด้านประสิทธิภาพการออกแบบ ความคิดสร้างสรรค์ และความยั่งยืนได้อย่างไร ส่วนนี้ได้ระบุข้อค้นพบที่สำคัญ โดยระบุนัยยะเชิงปฏิบัติ และทิศ ทางการวิจัย งานวิจัยนี้ยังมีส่วนสำคัญในการทำความเข้าใจบทบาทของปัญญาประดิษฐ์ในแนวปฏิบัติทาง สถาปัตยกรรมสมัยใหม่ โดยได้ให้ข้อมูลพื้นฐานและเน้นย้ำให้เห็นว่าปัญญาประดิษฐ์มีศักยภาพในการเปลี่ยนแปลง และยกระดับสถาปัตยกรรม และยังแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของแบบจำลองการจัดการแบบปรับเปลี่ยนได้ เนื่องจากอุตสาหกรรมมีการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง ผลของการวิจัยนี้จึงสามารถใช้เป็นแนวทางสำหรับการศึกษา และการสำรวจในอนาคต รวมถึงการกำหนดนโยบายและการดำเนินกลยุทธ์ นอกจากนี้ ผลการศึกษานี้ สนับสนุนให้นำปัญญาประดิษฐ์มาใช้ในงานสถาปัตยกรรมในเชิงรุก โดยสร้างสมดุลระหว่างนวัตกรรมทางเทคโนโลยีกับ ความอ่อนไหวด้านจริยธรรมและวัฒนธรรม งานวิจัยนี้จึงไม่เพียงแต่กล่าวถึงช่องว่างทางวิชาการในปัจจุบัน แต่ยังปู ทางการประสานและบูรณาการสถาปัตยกรรมและปัญญาประดิษฐ์ เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมสรรค์สร้างที่ยั่งยืน มี ประสิทธิภาพ และสวยงาม

ข้อค้นพบที่สำคัญ

การบูรณาการปัญญาประดิษฐ์ในการออกแบบสถาปัตยกรรม

ปัญญาประดิษฐ์ถูกนำมาใช้ในขั้นตอนการออกแบบสถาปัตยกรรมกันมากขึ้น โดยเราพบว่าการบูรณา การมีประสิทธิภาพอย่างเห็นได้ชัดในขั้นตอนแรก ๆ ของกระบวนการออกแบบ ซึ่งจะช่วยเพิ่มความคิด สร้างสรรค์และประสิทธิภาพ

การออกแบบเชิงก่อกำเนิดเป็นวิธีที่สำคัญในการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ซึ่งช่วยให้สถาปนิก สามารถสำรวจความเป็นไปได้ในการออกแบบที่หลากหลายได้อย่างรวดเร็ว

แบบจำลองการจัดการและปัญญาประดิษฐ์

การปรับแบบจำลองการจัดการ เช่น การบริหารจัดการแบบอะไจล์ (Agile), การบริหารจัดการแบบลีน (Lean) และการบริหารจัดการแบบ 4M โดยผนวกเข้ากับเทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ ถือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญในการจัดการแนวปฏิบัติทางสถาปัตยกรรม

แม้จะมีประโยชน์ แต่การปรับแบบจำลองก็มีอุปสรรคและความท้าทายเช่นกัน เช่น การต่อต้านการเปลี่ยนแปลง ข้อกังวลด้านความเป็นส่วนตัว และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการที่สูง

ผลกระทบต่อความยั่งยืนและความพึงพอใจของลูกค้า

โครงการที่ใช้การออกแบบเชิงก่อกำเนิดมีความยั่งยืนและเป็นที่พึงพอใจของลูกค้ามากขึ้น แสดงให้เห็นว่าการออกแบบเชิงก่อกำเนิดมีผลกระทบเชิงบวกต่อทั้งด้านสิ่งแวดล้อมและธุรกิจของสถาปัตยกรรม

ประโยชน์ทางปฏิบัติ

สำหรับบริษัทสถาปัตยกรรม

บริษัทสถาปัตยกรรมได้รับการสนับสนุนให้ลงทุนเชิงกลยุทธ์ในปัญญาประดิษฐ์เพื่อรักษาความสามารถในการแข่งขัน ควรเน้นไปที่การฝึกอบรมและการพัฒนาเพื่อให้การบูรณาการปัญญาประดิษฐ์มีประสิทธิภาพ

การนำแบบจำลองการจัดการใหม่ ๆ มาใช้สามารถจัดการกับความท้าทายที่เกิดจากการบูรณาการปัญญาประดิษฐ์เข้ากับการออกแบบทางสถาปัตยกรรม และยังส่งเสริมวัฒนธรรมในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและการปรับตัว

นัยยะเชิงนโยบายและระเบียบข้อบังคับ

ผู้กำหนดนโยบายควรพิจารณากำหนดกรอบการทำงานและแนวทางสนับสนุนเพื่ออำนวยความสะดวกในการใช้ปัญญาประดิษฐ์ในงานด้านสถาปัตยกรรมอย่างมีจริยธรรม เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความเป็นส่วนตัวของข้อมูลและตลาดงานที่กำลังพัฒนา

โครงการริเริ่มสำหรับโปรแกรมเสริมทักษะและการศึกษาสามารถช่วยแก้ไขช่องว่างทักษะทางเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมเหล่านี้ได้

ข้อพิจารณาด้านวัฒนธรรมและภูมิภาค

ผลการวิจัยนี้เน้นย้ำให้เห็นว่าเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ที่จะใช้ ต้องสามารถปรับให้เข้ากับบริบทวัฒนธรรมท้องถิ่น ทั้งนี้ก็เพื่ออนุรักษ์และบูรณาการองค์ประกอบทางสถาปัตยกรรมแบบดั้งเดิม

การปรับแต่งกลยุทธ์และนโยบายให้เหมาะสมกับภูมิภาคสามารถทำได้โดยการยอมรับความแตกต่างในระดับภูมิ

เครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูงสำหรับงานสถาปัตยกรรม

การวิจัยในอนาคตควรมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ที่มีการปรับแต่งให้เหมาะสมกับการใช้งานทางสถาปัตยกรรม ทั้งในแง่เทคนิคและความคิดสร้างสรรค์

การประเมินผลกระทบระยะยาวของปัญญาประดิษฐ์ในสถาปัตยกรรมจำเป็นต้องมีการทำความเข้าใจผลกระทบในวงกว้างที่มีต่ออุตสาหกรรม

ผลกระทบด้านจริยธรรมและสังคมวัฒนธรรม

ควรมีการตรวจสอบผลกระทบด้านจริยธรรม รวมถึงความเป็นส่วนตัว ความปลอดภัย และผลกระทบทางสังคมวัฒนธรรม เมื่อมีการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ในงานสถาปัตยกรรม

การศึกษาการปรับตัวทางสังคมและวัฒนธรรมของปัญญาประดิษฐ์ในงานสถาปัตยกรรมสามารถให้ข้อมูลเชิงลึกที่ลึกซึ้งยิ่งขึ้นเกี่ยวกับวิธีการบูรณาการเทคโนโลยีอย่างกลมกลืน

มุมมองและการเปรียบเทียบในระดับสากล

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างข้อมูลของประเทศต่าง ๆ จะทำให้เราทราบถึงมุมมองในระดับสากลเกี่ยวกับบทบาทของปัญญาประดิษฐ์ในด้านสถาปัตยกรรม และทำให้เรามีความเข้าใจที่กว้างขึ้นเกี่ยวกับผลกระทบและศักยภาพในระดับสากล

ความร่วมมือกับบริษัทสถาปัตยกรรมระดับนานาชาติและผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์จะช่วยให้เกิดการเจรจาในระดับสากล อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดการวิจัยด้วยข้อมูลเชิงลึกและแนวปฏิบัติที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะ

1) ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1. การใช้เครื่องมือประดิษฐ์ที่ต้องเน้นย้ำถึงการปรับตัวให้เข้ากับบริบททางวัฒนธรรมท้องถิ่นโดยเน้นอนุรักษ์และผสมผสานกับองค์ประกอบดั้งเดิมทางสถาปัตยกรรม

2. ศึกษาการพัฒนาการของเครื่องมือปัญญาประดิษฐ์ขั้นสูงเพื่อปรับใช้ได้ประโยชน์สูงสุดในความต้องการออกแบบสถาปัตยกรรม

2). ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาประเมินผลกระทบระยะยาวของปัญญาประดิษฐ์ในงานสถาปัตยกรรม และต้องสำรวจเชิงลึกเกี่ยวกับผลกระทบทางจริยธรรมของปัญญาประดิษฐ์ในงานออกแบบเพื่อความยั่งยืน

2. ศึกษาสถาปนิกว่ามีความเข้าใจเรียนรู้พัฒนาการและขีดความสามารถของปัญญาประดิษฐ์เพื่อการทำงานร่วมกันให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. ทำความเข้าใจ กับวิถีชุมชนและธรรมชาติสิ่งแวดล้อมให้ครบถ้วน ครอบคลุมเพื่อให้สถาปนิกและผู้เชี่ยวชาญด้านปัญญาประดิษฐ์ได้ทำการออกแบบสถาปัตยกรรมเพื่อให้รูปแบบที่ออกมาเป็นหนึ่งเดียวกับธรรมชาติ และวัฒนธรรมของสถานที่ได้อย่างลงตัว

เอกสารอ้างอิง

Gao, S. (1994). "*History of Christian Schools in China*." Changsha, China: Hunan Education Publishing House,.

Hu, Q. (2022). "*Cultural Capital of Colleges and Universities: Connotation, Types and Characteristics."* J. East China Norm. Univ. (Educ. Sci.).

Dong, L. (2005). "*Buildings in Mission Schools and the Renaissance of Chinese Traditional Architecture.*" J. Nanjing Univ. (Philos. Humanit. Soc. Sci.).

Watt, D.S. (2009). *"Building Pathology: Principles and Practice*." Hoboken, NJ, USA: John Wiley & Sons.

Rabun, J.S.; Kelso, R. (2009). "*Building Evaluation for Adaptive Reuse and Preservation*." Hoboken, NJ, USA: John Wiley & Sons.

Rabun, J.S. (2000). "*Structural Analysis of Historic Buildings*." Hoboken, NJ, USA: John Wiley & Sons.

Giebeler, G.; Krause, H.; Fisch, R.; Musso, F.; Lenz, B.; Rudolphi, A. (2012). "*Refurbishment Manual: Maintenance, Conversions, Extension*s." Basle, Switzerland: Birkhäuser.

Di, X.; Tao, L. (2012). "*Technical Guide for Assessment and Renovation of Existing Buildings.*" Beijing, China: China Building Materials Press.

Cao, X.; Feng, D.; Wu, G.; Zeng, Y. (2020). "*Reusing & Replacing Performances of the AB-BRB with Thin-Walled Concrete-Infilled Steel Shells*." Thin-Walled Struct.

Cao, X.; Shen, D.; Feng, D.; Wang, C.; Qu, Z.; Wu, G. (2022). *"Seismic Retrofitting of Existing Frame Buildings through Externally Attached Sub-Structures*." J. Build. Eng.

Zhou, Q.; Ye, B. (2018). "*Technical Guide for Conservation & Renovation of Near-Modern Architecture in Nanjing.*" Beijing, China: China Building Materials Press.

Xie, M.; Zhang, G.; Xu, F. (2007). *"Sustainable Design Strategies on Retrofit of Old Industrial Building in China.*" Beijing, China: Tsinghua University.

Shi, J.; Zhang, T.; Fukuda, H.; Zhang, Q.; Bai, L. (2022). *"Socio-Environmental Responsive Strategy and Sustainable Development of Traditional Tianshui Dwellings*." Sustainability.

Muhealddin, B.; Abdulrahman, H.; Ali, A. (2020). "*Application of Architecture Principles in Reviving Historical Buildings*." J. Eng. Res.

Zhang, T. (1993). "*Standard of Climatic Regionalization for Architecture*." Beijing, China: Ministry of Construction of the People's Republic of China.

Jessie, L.G. (1987). "*China and Christian Colleges 1850–1950*." Hangzhou, China: Zhejiang Education Publishing House.

Leng, T. (2009). "*Pain in Styles, Gain in Tectonic: Study of Church Architecture in Early Modern Nanjing*." Ph.D. Thesis, Nanjing University, Nanjing, China.

Sun, H. (2005). "*Ginling Hundred Houses—Ginling College*." Shijiazhuang, China: Hebei Education Press.

Sun, M. (2022). "Nanjing Normal University Website Homepage." *Online* Resource Accessed on 26 April 2022.

Nanjing Municipal Bureau of Planning and Natural Resources. (2012). "*Ginling College Historical District Planning.*" Nanjing, China: Unpublished work.

Lu, D. (2022). "*Revisiting Adaptive Use and Reuse of Historic Buildings from the Perspective of the Secretary of the Interior's Standards for Rehabilitation of the United States*." Archit. J.

การจัดการเชิงกลยุทธ์ทางธุรกิจที่ยั่งยืนสำหรับการประยุกต์ใช้รูปแบบลวดลายตกแต่งอาคารที่พักอาศัย ใน Shikumen เซี่ยงไฮ้

Shanghai Shikumen Building Residential Decoration Pattern Application Sustainable Management Strategy Strategic Management

ซัน โซงปิง และ พิชัย สดภิบาล

มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

Sun Zhongping and Pichai Sodbhiban
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail1: sirisasi123@gmail.com

****

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการผสมผสานระหว่างการรักษาป้องกันและการจัดรูปแบบลวดลายการตกแต่งที่อยู่อาศัยในแง่มุมต่าง ๆ ของสถาปัตยกรรม สือคูเหมิน (shikumen) รูปแบบลวดลายการตกแต่ง การใช้งานและการจัดการที่ยั่งยืน การกำหนดและการจัดการเชิงกลยุทธ์ การศึกษาวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยและผสมผสานด้วยกัน 2 รูปแบบ คือ วิจัยเชิงคุณภาพและวิจัยเชิงปริมาณ การประเมินคุณค่าและการวิเคราะห์ดัชนีมรดก และการกำหนดเป้าหมายเชิงกลยุทธ์เกี่ยวกับการตกแต่งที่อยู่อาศัย สือคูเหมิน(shikumen) การศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นว่ากลยุทธ์การรักษาป้องกันและการจัดการเชิงกลยุทธ์ของรูปแบบลวยลายการตกแต่งสถาปัตยกรรม ซือคูเหมิน (shikumen) การตกแต่งอาคารที่พักอาศัยซึ่งเป็นมรดกทางวัฒนธรรมและมีความสำคัญในทางปฏิบัติและทางทฤษฎีบางประการ

คำสำคัญ: สือคูเหมิน (shikumen); รูปแบบลวดลายการตกแต่งที่อยู่อาศัย; การจัดการเชิงกลยุทธ์; กลยุทธ์ทางธุรกิจที่ยั่งยืน

Abstract

In this study, the integration of protection and management of Shikumen residential architecture and decorative patterns was studied from different aspects such as Shikumen residential architecture, decorative patterns, sustainable use and management, determination of management strategies and management system. This study was a mixed method research, the qualitative and quantitative methods were used. Heritage impact assessment, heritage index value analysis and strategic goal setting for Shikumen residential decoration were performed. The results showed that the study of protection and strategic management of decorative patterns for Shikumen residential buildings and cultural heritage has certain practical and theoretical significance.

* วันที่รับบทความ : 1 เมษายน 2567; วันแก้ไขบทความ 17 เมษายน 2567; วันตอบรับบทความ : 18 เมษายน 2567
Received: April 1 2024; Revised: April 17 2024; Accepted: April 18 2024

Keywords: Shikumen; Residential Decorative Patterns; Strategic Management; Sustainable Business Strategies

บทนำ

บทความนี้จะนำตรอกซอยแบบเก่าในยุค 1870 และตรอกซอยรูปแบบใหม่ของอาคารที่พักอาศัย Shikumen ในช่วงปลายศตวรรษที่ 20 เป็นข้อมูล จะใช้กลยุทธ์การจัดการศิลปะอย่างเป็นระบบผ่านการรวบรวมข้อมูล การวิจัยในสถานที่ ฯลฯ วิเคราะห์ศิลปะการตกแต่งอาคารที่พักอาศัย Shanghai Shikumen ข้อโต้แย้งว่าองค์ประกอบดั้งเดิมสามารถเผยแพร่ ส่งเสริมและประยุกต์ใช้เป็นสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมเมืองที่สร้างสรรค์ ได้อย่างไรนั้นเป็นสิ่งที่แฝงอยู่ในยุคการพัฒนาใหม่ สำหรับนักวิจัยด้านศิลปะ เราสามารถเรียนรู้จากกรณีที่ประสบความสำเร็จในอดีตและผสมผสานกับเทคนิคไฮเทคล่าสุดเพื่อใช้มัลติมีเดียเชิงโต้ตอบและวิธีการอื่น ๆ ระดมข้อมูลประเด็นต่าง ๆ ของผู้คนอย่างครอบคลุม ดังนั้นจึงค้นพบแอปพลิเคชันสำหรับกลยุทธ์การจัดการ ที่ยั่งยืนของลวดลายการตกแต่งที่อยู่อาศัย Shikumen ในเซี่ยงไฮ ซึ่งอ้างอิงจากการพัฒนาเชิงกลยุทธ์ที่สำคัญ ของวัฒนธรรมและวัฒนธรรมของจีน การก่อสร้างทางศิลปะ มหานครเซี่ยงไฮ้เป็นหน่วยงานที่ขึ้นตรงภายใต้รัฐบาลกลางของประเทศจีน ซึ่งจัดอยู่ในระดับเดียวกับเขตการปกครองระดับมณฑล และไม่ได้อยู่ในมณฑลอื่น ๆ ของประเทศจีน แบ่งเขตการบริหาร ได้แก่ การปกครองส่วนกลาง จำนวน 23 มณฑล, เขตปกครองตนเอง จำนวน 5 แห่ง, มหานครภายใต้รัฐบาลกลาง 4 เมือง และเขตบริหารพิเศษ 2 แห่ง มหานครภายใต้รัฐบาลกลาง 4 เมือง ได้แก่ เซี่ยงไฮ้ ปักกิ่ง เทียนจิน และฉงชิ่ง บทความนี้ศึกษาการประยุกต์ใช้กลยุทธ์การจัดการที่ยั่งยืนสำหรับลวดลายการตกแต่งอาคารที่พักอาศัย Shikumen ในเซี่ยงไฮ้ สถาปัตยกรรม Shikumen เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สำคัญของเซี่ยงไฮ้ ประเทศจีน ซึ่งครอบคลุมสถาปัตยกรรม อันเป็นเอกลักษณ์ของจีนและประเทศต่างๆ ในโลก ดังแสดงในรูป (1\1-1\2) สถาปัตยกรรม Shikumen ไม่เพียงแต่มีความสำคัญอย่างยิ่งในสาขาประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรม ฯลฯ เท่านั้น แต่ยังมีคุณค่า ทางการวิจัยที่สำคัญ ทางสาขาวิชาศิลปะอีกด้วย การศึกษานี้อยู่บนพื้นฐานของการวิเคราะห์และการปฏิบัติของฟังก์ชันทางศิลปะของการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่ยั่งยืน และการประยุกต์ใช้รูปแบบลวดลายการตกแต่งที่อยู่อาศัย Shikumen ในเซี่ยงไฮ้ จะรวมรูปแบบการตกแต่งสถาปัตยกรรม Shikumen เข้ากับแนวคิดการพัฒนาศิลปะจีน การสร้างและขยายความเป็นไปได้ที่เป็นไปได้ของการตกแต่งที่อยู่อาศัย Shikumen รูปแบบลวดลายการประยุกต์ศิลปะอย่างยั่งยืนและการจัดการเชิงกลยุทธ์ ต่อไป คือประเภทต่าง ๆ ของอาคารที่พักอาศัย Shikumen ทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

ประเภท	รูปภาพ	คุณลักษณะ	ตัวอย่าง
Xintiandi		Shanghai Xintiandi เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีลักษณะทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของเซี่ยงไฮ้ซึ่งผสมผสานองค์ประกอบของจีนและตะวันตก Shanghai Xintiandi ตั้งอยู่บนพื้นที่อาคารเก่า Shikumen ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของสถาปัตยกรรมสมัยใหม่ของเซี่ยงไฮ้ นับเป็นครั้งแรกที่ฟังก์ชั่นที่อยู่อาศัยดั้งเดิมของ Shikumen เปลี่ยนไปและได้รับการสร้างสรรค์ฟังก์ชั่นเชิงพาณิชย์ โดยเปลี่ยนบ้านหลังเก่าหลังนี้ที่สะท้อนประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของเซี่ยงไฮ้ให้กลายเป็นศูนย์รวมความบันเทิงและสันทนาการที่ทันสมัย พร้อมฟังก์ชั่นต่างๆ เช่น การจัดเลี้ยง ช้อปปิ้ง และศิลปะการแสดง	พื้นที่หลักที่มีการกระจาย: 119 Madang Road, Huangpu District, Shanghai
Tianzifang		ในปี 1998 Tianzifang เริ่มปรับปรุงด้วยการเช่า โอน เปลี่ยน ฯลฯ โดยค่อยๆ เปลี่ยนโรงงานเก่าและบ้านเก่าให้เป็นสตูดิโอของจิตรกร สตูดิโอออกแบบ สตูดิโอถ่ายภาพ พิพิธภัณฑ์ศิลปะเซรามิก โชว์รูมแฟชั่น ฯลฯ ดึงดูดศิลปินจากที่บ้าน และในต่างประเทศมีศิลปิน จิตรกร และสตูดิโอออกแบบจำนวนมากที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบเชิงสร้างสรรค์ได้เข้าร่วม [2] ปี2548 Tianzifangได้รับรางวัลกลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ชุดแรกในเซี่ยงไฮ้ [2] ในปี 2549 Tianzifangได้รับรางวัลอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ที่ดีที่สุดในประเทศจีน	พื้นที่หลักที่มีการกระจาย: 210, ถนน Kangtaiถนน Dapuqiao, เขต Huangpu Hongkou

Jianyeli		ตั้งแต่ปี 2007 Shanghai Portman Jianyeli Real Estate Development Co. , Ltd. ได้รับการปรับปรุงชุมชน Shikumen ที่ใหญ่ที่สุดในตัวเมืองเซี่ยงไฮ้ หลังจากสองปีของการซ่อมแซม และพัฒนา มันถูกสร้างขึ้นเป็น "Jianye Lane" ใหม่ ทำให้ความคุ้มค่าเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว หลังจาก 80 ปี;	พื้นที่หลักที่มีการกระจายNo. 422, Yueyang Road, Xuhui District, Shanghai
Bugaoli,		Bugaoli, Lane 287, Shaanxi South Road, เซี่ยงไฮ้ [1] สร้างขึ้นในปีที่ 19 ของสาธารณรัฐจีน คือ พ.ศ. 2473 ครอบคลุมพื้นที่ 6,940 ตารางเมตร และพื้นที่ก่อสร้าง 10,069 ตารางเมตร เป็นที่อยู่อาศัยตรอกชิกุเมนแบบเก่าที่มีโครงสร้างไม้อิฐ 2 ชั้น และผนังด้านนอกอิฐสีแดง มีอาคาร 79 หลัง ทั้งหมด เป็นกลุ่มอาคารที่สมบูรณ์ที่หายากในเซี่ยงไฮ้ ที่ได้รับการอนุรักษ์ไว้ค่อนข้างดี ได้รับการลงทุนโดยนักธุรกิจชาวฝรั่งเศสในปี 1930 และออกแบบและสร้างโดยบริษัท China Construction Real Estate ประตูทางเข้าปากซอยมีทั้งภาษาจีนและฝรั่งเศส ชื่อภาษาฝรั่งเศส (Cité Bourgogne) ตั้งชื่อตามแคว้นเบอร์กันดีของฝรั่งเศส	พื้นที่หลักที่มีการกระจายNo. 172, Jianguo West Road, Lane 287, South Shaanxi Road, Huangpu District, Shanghai
สวนจาง		"สวนจาง" เป็นอาคารสถาปัตยกรรม Shikumen ที่สมบูรณ์และหลากหลายที่สุดในช่วงกลางถึงปลายในเซี่ยงไฮ้ ชื่อ Zhang มาจากเจ้าของคนแรกคือ Zhang Shuhe เขาคือผู้ที่เปลี่ยน "สวนจาง" ให้เป็น "สวนที่มีชื่อเสียงแห่งแรกในทะเล" “สวนจาง” เริ่มได้รับการบูรณะในปี พ.ศ. 2425 มีทั้งสวน	พื้นที่หลักที่มีการกระจาย：上No. 1-84, Lane 590, Weihai Road, Jing'an District, ไห่ซือ

		โรงน้ำชา ร้านอาหาร ร้านหนังสือ โรงละคร หอประชุม สตูดิโอถ่ายภาพ ห้องนิทรรศการ สนามกีฬา สนามเด็กเล่น และสถานที่อื่น ๆ ในสวน ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2436 ถึง พ.ศ. 2452 เป็นชาวเซี่ยงไฮ้ เป็นส่วนสำคัญของชีวิต	

รายชื่อเนื้อหาการคุ้มครองมรดกทางสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัย Shikumen: (ตารางที่ 1-7)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมรดรูปแบบลวดลายตกแต่งอาคารที่พักอาศัยใน Shikumen เซี่ยงไฮ้

2. การวิเคราะห์คุณค่าทางศิลปะและระบบการประเมินมรดกลวดลายตกแต่งของที่อยู่อาศัยทางสถาปัตยกรรม Shikumen ในเซี่ยงไฮ้

3. การสร้างระบบการจัดการความรู้ใหม่และกลยุทธ์ทางธุรกิจที่ยั่งยืน

ระเบียบวิธีวิจัย

1. เครื่องมืองานวิจัย

1.1 การวิจัยเชิงนโยบาย: ศึกษานโยบายและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองอาคารที่พักอาศัย Shikumen จากการวิจัยข้างต้นเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลและกลไกการจัดการอาคารที่อยู่อาศัยการปกป้องมรดกทางสถาปัตยกรรมของชาติและให้ความรู้แก่นักวิจัยมรดกและบุคลากรในท้องถิ่น เสนอฝ่ายเสนอแนะนโยบาย อย่างมีระบบและสมเหตุสมผล

1.2 การสาธิตและการสำรวจออนไลน์: ในช่วงระยะเวลาการวิจัย มีการสำรวจภาคสนามในจิงอันหวงผู่ เขตหลู่วาน และพื้นที่อื่นๆ ของเซี่ยงไฮ้ โดยส่วนใหญ่สืบสวนจางหยวน ซินเทียนตี้ เทียนซีฟาง เจียนหลี่ ฯลฯ ซึ่งเป็นตัวแทนของจิง 'หนึ่ง. อาคารที่อยู่อาศัย Shikumen เหล่านี้ ผ่านการรวบรวมข้อมูล การสำรวจภาคสนาม การสัมภาษณ์ ฯลฯ เรามีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการวิจัยในพื้นที่ จัดสัมมนา ปรึกษาผู้อาวุโส ผู้ปฏิบัติงาน และผู้อยู่อาศัยในท้องถิ่น และรวบรวมข้อมูลและกรณีต่างๆ จำนวนมาก

1.3 การวิจัยเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ:

การวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการระบุประเด็นปัญหาในการจัดการมรดก การทำความเข้าใจปรากฏการณ์เหตุการณ์ การวิเคราะห์พฤติกรรมและมุมมองของมนุษย์ และการตอบคำถามเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกที่เฉียบแหลม การวิจัยเชิงปริมาณ: โดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนอาคารที่อยู่อาศัย Shikumen ที่ระบุไว้ จำนวนที่รื้อถอน และจำนวนการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

1.4 การวิจัยแบบสหวิทยาการ: ผ่านมรดกที่สร้างขึ้น สถาปัตยกรรม การจัดการ ชาติพันธุ์วิทยา และวิธีการอื่น ๆ แนวทางบูรณาการในการศึกษามรดกที่สร้างขึ้นโดยรวม โดยใช้ทฤษฎี วิธีการ และผลลัพธ์จากสหสาขาวิชา

1.5 การบรรยายทฤษฎีวรรณกรรม: แยกแยะทฤษฎีทางวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองและความยั่งยืน ของมรดกทางวัฒนธรรมสถาปัตยกรรมแห่งชาติผ่านการวิจัยวรรณกรรม และวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียบนพื้นฐานนี้ กรอบทางทฤษฎีพื้นฐานถูกสร้างขึ้นเพื่อสร้างการคุ้มครองมรดกทางสถาปัตยกรรมโดยการแนะนำทฤษฎีทางวินัยที่เกี่ยวข้อง

2. การรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

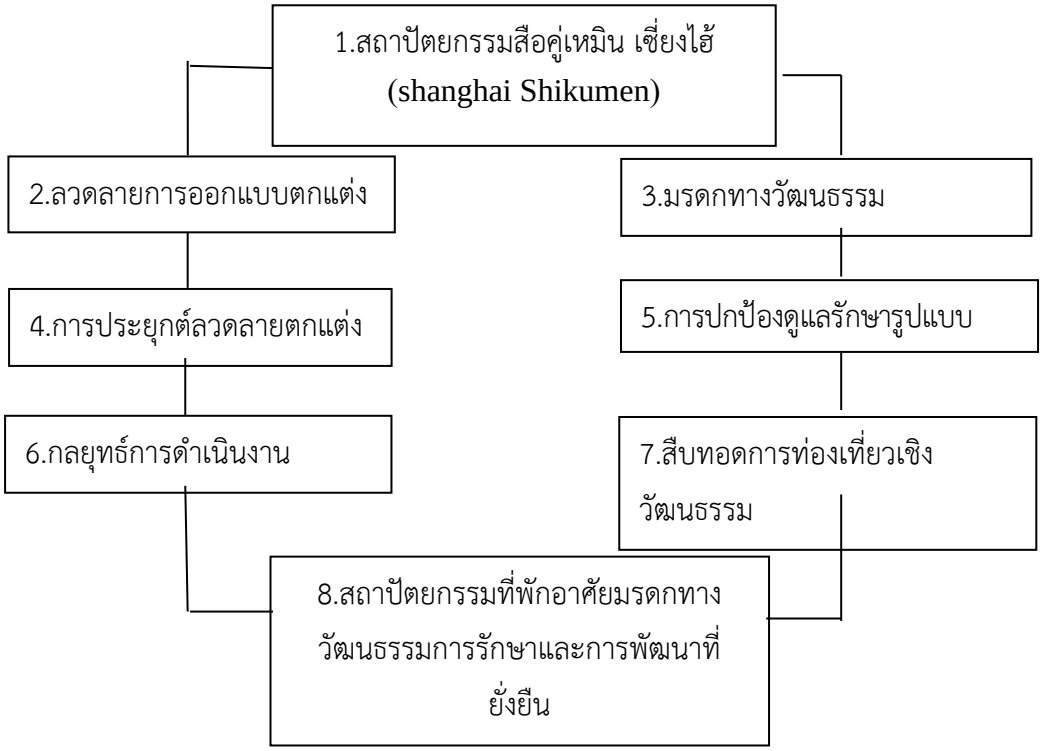
2.1 การตรวจสอบและรวบรวม ณ สถานที่: รวบรวมวิถีชีวิต วัฒนธรรม สถานะทางเศรษฐกิจ ลักษณะทางสถาปัตยกรรม ฯลฯ ของผู้คน

2.2 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ 3 ประเภท ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม ผู้เชี่ยวชาญด้านการอนุรักษ์ศิลปะ และผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการเชิงกลยุทธ์

2.3 การสืบค้นวรรณกรรม: ใช้อินเทอร์เน็ตและห้องสมุด ศูนย์วัฒนธรรม หอจดหมายเหตุ และพิพิธภัณฑ์เพื่อทบทวน จัดระเบียบ และวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล: การวิเคราะห์เชิงคุณภาพและการวิเคราะห์เชิงปริมาณ ฯลฯ วิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผ่านการวิเคราะห์เนื้อหาเพื่อเป็นแนวทาง แบบสอบถามวิเคราะห์ตามรูปแบบ การรวบรวมข้อมูล และความแตกต่างของตัวอย่างเชิงบรรทัดฐาน การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติส่วนใหญ่ เสร็จสิ้นผ่านซอฟต์แวร์การวิเคราะห์ทางสถิติ เช่น การวิเคราะห์ข้อมูล SPSS และการวิเคราะห์สมการโครงสร้างการตั้งค่าแบบจำลอง AMOS การวิเคราะห์ข้อมูลปฐมภูมิประกอบด้วยสถิติเชิงพรรณนาพื้นฐาน เช่น ค่าเฉลี่ย ผลรวม และการวิเคราะห์ความแปรปรวน เมื่อรวมกับความคิดเห็นของการประชุมผู้เชี่ยวชาญ วิเคราะห์ความเป็นไปได้ของแผนการจัดการเชิงกลยุทธ์ที่นำเสนอ และทำการปรับเปลี่ยนตามความคิดเห็นของผลการเสนอของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้การกำหนดคู่มือกลยุทธ์และระบบตัวบ่งชี้เสร็จสมบูรณ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

(1) ใช้การแปลงเป็นดิจิทัลสมัยใหม่อย่างเต็มที่เพื่อบันทึกเอกสารดิจิทัลของมรดกทางวัฒนธรรมและศิลปะของรูปแบบลวดลายการตกแต่งสถาปัตยกรรมที่อยู่อาศัย Shikumen ในเซี่ยงไฮ้อย่างเป็นระบบ อย่างแท้จริง และครอบคลุม สร้างฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และจัดทำคู่มือวัฒนธรรมและศิลปะ

(2) จากการตรวจสอบในสถานที่ เราได้ศึกษาประเภทของลวดลายตกแต่ง ทับหลัง หน้าต่าง รูปแบบสถานะการสืบทอดของอาคารที่อยู่อาศัย Shikumen ในเซี่ยงไฮ้อย่างครอบคลุม และระดับของการบูรณาการ กับเศรษฐกิจ วัฒนธรรม และสังคมในท้องถิ่น ฯลฯ และดำเนินการวิจัยอย่างละเอียดอย่างเป็นระบบเพื่อกำหนดแผนงานที่เหมาะสมกับการพัฒนาภูมิภาคยุทธศาสตร์การอนุรักษ์วัฒนธรรมและศิลปะอย่างยั่งยืน

(3) ตามระบบการประเมินที่เกี่ยวข้องและตัวชี้วัดสำหรับการคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ของโลก (HQM) ดำเนินการปรับปรุงมาตรฐานการประเมินระดับชาติ ระดับจังหวัด และระดับท้องถิ่นสำหรับการสืบทอดวัฒนธรรมและศิลปะที่จับต้องไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบและมาตรฐานการประเมินระดับท้องถิ่น ที่ตอบโจทย์ลักษณะและความต้องการของท้องถิ่น .

อภิปรายผลการวิจัย

วัฒนธรรมท้องถิ่นครอบคลุมหลากหลาย ครอบคลุมประวัติศาสตร์ มนุษยศาสตร์ เศรษฐกิจสังคม แสดงให้เห็นลักษณะของแหล่งที่หลากหลาย ความจุขนาดใหญ่ หลายประเภท มรดกที่จับต้องได้ และมรดก ทางวัฒนธรรมที่จับต้องไม่ได้ บทความนี้ได้รับข้อมูลจำนวนมากผ่านการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เทคโนโลยีการวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่เพื่อวิเคราะห์และรวบรวมข้อมูลที่กระจัดกระจาย จึงได้รับข้อมูลและความรู้อันมีคุณค่า การวิเคราะห์ข้อมูลและการประเมินผลส่วนใหญ่ประกอบด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา การวิเคราะห์ เชิงคาดการณ์ และการวิเคราะห์เชิงบรรทัดฐาน มีการลองใช้วิธีการวิเคราะห์คลัสเตอร์ กับข้อมูลขนาดใหญ่ และ ระบบการประเมินผล ของรูปแบบการตกแต่งสถาปัตยกรรม Shanghai Shikumen ได้ผลลัพธ์ที่มีความหมาย หลังจากแยกแยะวิธีการวิจัย และผลการวิจัยเหล่านี้แล้ว และนำเสนอแนวคิดและวิธีการสร้างระบบกลไกการจัดการใหม่ สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถานการณ์เฉพาะของรูปแบบการตกแต่งที่อยู่อาศัยในเซี่ยงไฮ้ Shikumen แก่นักวิจัยในประเทศจีน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1 . ศึกษาประวัติความเป็นมารวมถึงระยะเวลาการกำเนิดของสถาปัตยกรรมตั้งแต่เริ่มก่อสร้างจนถึงปัจจุบัน เพื่อศึกษายุคสมัยรูปแบบศิลปะของตัวอาคารและรูปแบบลวดลายทางศิลปะที่ใช้ในการประดับตกแต่งในส่วนต่าง ๆ

2. ศึกษาสภาพแวดล้อมธรรมชาติวิถีชีวิต ของผู้คนที่อยู่อาศัย วัฒนธรรมหลักของชาวเมืองและรูปแบบศิลปะ ของสถาปัตยกรรมอื่น ๆ ตั้งอยู่ในเมืองเดียวกัน เพื่อศึกษาความต่าง และความเหมือน ของรูปแบบสถาปัตยกรรมและศิลปะลวดลายที่ใช้ในการตกแต่ง

3. ศึกษาเหตุการณ์ทางสังคมสถานการณ์ของบ้านเมือง เช่น สภาวะสงคราม ภัยธรรมชาติ หรือเหตุการณ์อื่น ๆ มาเกี่ยวข้องหรือไม่ จึงได้กำเนิดสถาปัตยกรรมอาคารที่พักอาศัย ในรูปแบบศิลปะลักษณะนี้ เพื่อประโยชน์ในการพักอาศัยหรือเพื่อประโยชน์ด้านอื่น ๆ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาแนวทางการอนุรักษ์ การบำรุงรักษา ซ่อมแซม ปรับปรุง เพื่อให้สถาปัตยกรรม และรูปแบบศิลปะ รวมถึงประวัติความเป็นมายังคงอยู่ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

Rabun, J.S.; Kelso, R. (2009). "*Building Evaluation for Adaptive Reuse and Preservation*." Hoboken, NJ, USA: John Wiley & Sons.

Rabun, J.S. (2000). "*Structural Analysis of Historic Buildings*." Hoboken, NJ, USA: John Wiley & Sons.

Giebeler, G.; Krause, H.; Fisch, R.; Musso, F.; Lenz, B.; Rudolphi, A. (2012). "*Refurbishment Manual: Maintenance, Conversions, Extension*s." Basle, Switzerland: Birkhäuser.

Di, X.; Tao, L. (2012). "*Technical Guide for Assessment and Renovation of Existing Buildings.*" Beijing, China: China Building Materials Press.

Cao, X.; Feng, D.; Wu, G.; Zeng, Y. (2020). "*Reusing & Replacing Performances of the AB-BRB with Thin-Walled Concrete-Infilled Steel Shells*." Thin-Walled Struct.

Cao, X.; Shen, D.; Feng, D.; Wang, C.; Qu, Z.; Wu, G. (2022). *"Seismic Retrofitting of Existing Frame Buildings through Externally Attached Sub-Structures*." J. Build. Eng.

Shi, J.; Zhang, T.; Fukuda, H.; Zhang, Q.; Bai, L. (2022). *"Socio-Environmental Responsive Strategy and Sustainable Development of Traditional Tianshui Dwellings*." Sustainability.

Muhealddin, B.; Abdulrahman, H.; Ali, A. (2020). "*Application of Architecture Principles in Reviving Historical Buildings*." J. Eng. Res.

Zhang, T. (1993). "*Standard of Climatic Regionalization for Architecture*." Beijing, China: Ministry of Construction of the People's Republic of China.

Jessie, L.G. (1987). "*China and Christian Colleges 1850–1950*." Hangzhou, China: Zhejiang Education Publishing House.

Leng, T. (2009). "*Pain in Styles, Gain in Tectonic: Study of Church Architecture in Early Modern Nanjing*." Ph.D. Thesis, Nanjing University, Nanjing, China.

Sun, H. (2005). "*Ginling Hundred Houses—Ginling College*." Shijiazhuang, China: Hebei Education Press.

หลักการจัดการธุรกิจของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงสำหรับการจัดการองค์ความรู้ขององค์กรในยุคแห่งสื่อสมัยใหม่

Yangming's Mind Theory business management principles for Knowledge management in Modern Media Enterprises

เซียง กวนฉวน,
พิชัย สดภิบาล และ นรินทรา เคโช
มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
Xiang Guanquan
Pichai Sodbhiban and Narinthra K-so
Bangkokthonburi University, Thailand
Corresponding Author, E-mail1: sirisasi123@gmail.com

****

บทคัดย่อ

หวังหยางหมิง นักคิดสมัยราชวงศ์หมิง นำเสนอทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง ปรัชญาจีนโบราณที่สำคัญเน้นแนวคิด ที่ว่า จิตเป็นเหตุ (mind is reason) และสนับสนุนให้เกิดการทดแทนปรับเปลี่ยนทางจิตวิญญาณ (spiritual sublimation) ผ่านการฝึกฝนตนเอง (self-cultivation) แนวคิดของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงถูกนำมาใช้ด้านการบริหารจัดการธุรกิจร่วมสมัย เพื่อเป็นหลักการบริหารจัดการอันเป็นเอกลักษณ์สำหรับองค์กรต่าง ๆ บทความนี้ได้วิเคราะห์หลักการสำคัญของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงในการบริหารจัดการธุรกิจ สรุปคำสำคัญที่เกี่ยวข้อง ศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของทฤษฎีนี้อย่างลึกซึ้ง หลักการบริหารจัดการธุรกิจตามทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงนั้นให้ความสำคัญกับการจัดการบุคลิกลักษณะ (character) ผู้นำควรปรับปรุงโดยอาศัยความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับจิตใจของตนเอง แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการบ่มเพาะความเป็นผู้นำ การจัดการความคิดไม่เพียงเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะส่วนบุคคลของผู้นำเท่านั้น ยังส่งผลต่อวัฒนธรรมของทั้งองค์กรด้วย เนื่องจากการจัดการทัศนคติและจิตวิทยาของผู้นำในองค์กรนั้นสามารถส่งเสริมการสื่อสาร เพิ่มความฉลาดทางอารมณ์ และทำให้เกิดสภาพแวดล้อมการพัฒนาที่ดีต่อองค์กรมากขึ้น มีความเมตตากรุณา (benevolence) เป็นหนึ่งในค่านิยมองค์กรตามทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง และเป็นหลักการสำคัญในการบริหารจัดการองค์กร ระบบค่านิยมองค์กรที่มุ่งเน้นความเมตตากรุณาจะให้ความสำคัญ กับการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ (humanistic care) การเคารพซึ่งกันและกัน การอยู่ร่วมกันอย่างกลมกลืน ความเอาใจใส่และความเคารพเช่นนี้ สะท้อนให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างพนักงานและความห่วงใยของผู้นำที่มีต่อการพัฒนาพนักงานแต่ละคนด้วย การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์จะช่วยเพิ่มความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งและความภักดีของพนักงาน จะช่วยเสริมสร้างการทำงานร่วมกันภายในองค์กรในแง่ของจริยธรรม ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงสนับสนุนให้องค์กรต่าง ๆ ให้ความสำคัญ

* วันที่รับบทความ : 1 เมษายน 2567; วันแก้ไขบทความ 17 เมษายน 2567; วันตอบรับบทความ : 18 เมษายน 2567
Received: April 1 2024; Revised: April 17 2024; Accepted: April 18 2024

กับข้อพิจารณาด้านศีลธรรมในการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ โดยมุ่งเน้นค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับจรรยาบรรณธุรกิจภายในของบริษัทที่เกี่ยวข้องกับภาพลักษณ์ในสังคมด้วย เมื่อพิจารณาถึงปัจจัยทางศีลธรรมและจริยธรรมการตัดสินใจทางธุรกิจ บริษัทต่าง ๆ สามารถสร้างชื่อเสียงที่ดีในสังคมและสามารถแข่งขัน ในตลาดได้มากขึ้น ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง มุ่งเน้นไปที่การตรวจสอบตนเอง (self-examination) และการสะท้อนตนเอง (self-reflection) สนับสนุนการทำงานร่วมกันอย่างกลมกลืนระหว่างทีม สมาชิกในทีมควรไตร่ตรองและแก้ไขปรับปรุงวิธีคิดของตนเองอยู่เสมอเพื่อปรับให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง การทำงานเป็นทีมและแนวคิดที่ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย (win-win) จะช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดีและปรับปรุงการทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นศักยภาพของสมาชิกองค์กร ในทีมได้อย่างมีนัยสำคัญ ส่งเสริมนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงขององค์กรได้ โดยสรุปหลักการบริหารจัดการธุรกิจ ของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงนั้น มีพื้นฐานมาจากแนวคิดสำคัญหลายแนวคิด เช่น การจัดการการฝึกสติ (mindfulness management) ความเมตตากรุณา คุณธรรมจริยธรรม การใคร่ครวญ (introspection) การสะท้อนคิด (reflection) การทำงานเป็นทีมให้แนวคิดและคำแนะนำที่เป็นประโยชน์สำหรับองค์กรต่าง ๆ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการแข่งขัน อย่างรุนแรงในปัจจุบัน การบูรณาการทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงสามารถช่วยบ่มเพาะผู้นำธุรกิจ ทีมที่มีคุณลักษณะเฉพาะ ที่สำคัญ เช่น การดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ การมุ่งเน้นค่านิยม การบริหาร จัดการโดยใช้จิตใจเป็นฐานนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง การทำงานเป็นทีมจะนำไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรอย่างลึกซึ้งและครอบคลุมยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง; การบริหารจัดการธุรกิจ; องค์กรสื่อสมัยใหม่

Abstract

Yangming's Mind Theory, as one of the important schools of traditional Chinese philosophy, represented by the Ming Dynasty thinker Wang Yangming, focuses on the concept of mind as reason and advocates the realization of spiritual sublimation through self-cultivation. In the field of contemporary business management, the concept of Yangming's Mind Theory was introduced, providing unique management principles for enterprises. This article analyzes the key principles of Yangming's Mind Theory in business management, summarizes the key words related to it, and deeply explores its background and significance. The business management principles of Yangming's Mind Theory emphasize the management of character. Leaders should improve their leadership through a correct understanding of their own psyche, which means the importance of personal cultivation of leaders. Mentality management is not only related to the personal qualities of leaders, but also affects the culture of the entire organization. In enterprises, leaders' mental attitude management can promote communication, improve emotional intelligence, and bring a healthier and more positive development environment to the organization. Benevolence is one of the core values of Yangming's Mind Theory and an important principle in corporate management. The corporate value system oriented by benevolence emphasizes humanistic care, mutual respect and harmonious coexistence. This kind of care and respect is not only reflected

† วันที่รับบทความ : 1 เมษายน 2567; วันแก้ไขบทความ 17 เมษายน 2567; วันตอบรับบทความ : 18 เมษายน 2567
Received: April 1 2024; Revised: April 17 2024; Accepted: April 18 2024

in the relationship between employees, but also reflected in the leader's concern for the individual development of employees. Establishing a corporate culture that focuses on humanistic care will help enhance employees' sense of belonging and loyalty, thereby enhancing the cohesion of the organization. In terms of ethics, Yangming's Mind Theory encourages enterprises to pay attention to moral considerations in decision-making and business activities. Value orientation is not only related to the company's internal code of conduct, but also related to the company's image in society. By considering moral and ethical factors in business decisions, companies can build a good reputation in society and become more competitive in the market.In addition, Yangming's Mind Theory focuses on self-examination and reflection, and advocates harmonious collaboration among teams. Team members should constantly reflect and revise their way of thinking to adapt to changes. At the same time, emphasizing teamwork and win-win concepts helps to establish a positive working atmosphere and improve team cohesion and creativity. This positive atmosphere can stimulate the potential of organizational members and promote corporate innovation and change. In summary, the business management principles of Yangming's Mind Theory are based on key words such as mindfulness management, benevolence, moral ethics, introspection and reflection, and teamwork, and provide useful thinking and guidance for enterprises. In today's fiercely competitive business environment, integrating Yangming's Mind Theory of can help cultivate business leaders and teams with characteristics such as humanistic care, value orientation, mind-based management, innovation and change, and teamwork, which will contribute to the sustainability of the enterprise. Provide more profound and comprehensive support for sustainable development.

Keywords: Yangming's Mind Theory; Business Management; Modren Media Enterprise

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงในการบริหารจัดการองค์กรแบบบูรณาการ การบริหารจัดการธุรกิจเผชิญกับความท้าทายและโอกาสใหม่ ๆ สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและมีการแข่งขันสูงในปัจจุบัน ดังนั้นการบูรณาการภูมิปัญญาวัฒนธรรมดั้งเดิมจึงเป็นแนวคิดการจัดการที่มีคุณค่าเพิ่มขึ้นอย่างมาก ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง เป็นแนวคิดที่สำคัญในปรัชญาจีนดั้งเดิม มีลักษณะพิเศษคือการให้ความสำคัญ แนวคิด “จิตเป็นเหตุ” เป็นแนวคิดและค่านิยมที่เป็นเอกลักษณ์และสำคัญสำหรับการบริหารจัดการองค์กร การศึกษาความเป็นมาและความสำคัญของการบูรณาการทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงเข้ากับการบริหารจัดการองค์กร ช่วยในความเข้าใจแรงจูงใจในการบูรณาการและเป็นแรงบันดาลใจในการบริหารจัดการอย่างลึกซึ้งสำหรับผู้นำทางธุรกิจด้วย

ความต้องการด้านการสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมและนวัตกรรม: การพัฒนาอย่างต่อเนื่องของสังคม ส่งผลให้คุณค่า ของวัฒนธรรมดั้งเดิมมีความเด่นชัดมากยิ่งขึ้นในสังคมยุคใหม่ ในฐานะที่เป็นส่วนสำคัญของวัฒนธรรมจีนดั้งเดิม ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงได้ให้ความสำคัญกับการบ่มเพาะพัฒนาบุคคลและคุณธรรมจริยธรรม และสร้างความเป็นไปได้ จากการฝึกฝนด้านธุรกิจ ดังนั้น ความต้องการของการสืบทอดวัฒนธรรมและนวัตกรรม องค์กรต่าง ๆ จึงได้เริ่ม ให้ความสำคัญกับวิธีการบูรณาการภูมิปัญญาดั้งเดิมเข้ากับแนวทางการบริหารจัดการสมัยใหม่

การกลับมาของแนวคิดการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์: การบริหารจัดการธุรกิจแบบดั้งเดิมเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล ไม่ให้ความสำคัญกับอารมณ์และดูแลพนักงานแต่ละคนด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงให้ความสำคัญกับแนวคิดต่าง ๆ เช่น การดูแลแบบเห็นอกเห็นใจและความเมตตากรุณา ชดเชยข้อบกพร่องนี้ ยุคปัจจุบันที่เน้นความสุขของพนักงานและความรับผิดชอบต่อสังคม บริษัทต่าง ๆ เริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาและการดูแลผู้คนอย่างรอบด้านมากขึ้น ตามข้อมูลสนับสนุนทางทฤษฎีของปรัชญาทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง

มุมมองใหม่เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม: สังคมปัจจุบัน องค์กรไม่ได้มีสถานะเป็นเพียงองค์กรทางเศรษฐกิจ แต่ควรมีความรับผิดชอบต่อสังคมด้วย ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง มุ่งเน้นค่านิยมและศีลธรรมจริยธรรม ช่วยให้องค์กรมีมุมมองใหม่ๆ ในการสร้างภาพลักษณ์ทางสังคมที่ดีและปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคมเป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อองค์กร จะส่งผลต่อการพัฒนาในระยะยาวและความยั่งยืนขององค์กรในสังคมอีกด้วย

ความสำคัญ

การจัดการบุคลิกลักษณะ (Xinxing) และการปรับปรุงความเป็นผู้นำ: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงให้ความสำคัญ กับการจัดการบุคลิกลักษณะของผู้นำ และยกระดับความเป็นผู้นำผ่านการทำความเข้าใจบุคลิกลักษณะของตนเองอย่างถูกต้อง การบริหารจัดการธุรกิจยุคใหม่ แนวคิดนี้สามารถช่วยให้ผู้นำเข้าใจตนเองและสมาชิกในทีมได้ดีขึ้น อีกทั้งยังปรับปรุงผลลัพธ์ของการสื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำที่กลมกลืนกันมากขึ้น

ความเมตตากรุณาและการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์: ในองค์กร การให้ความสนใจกับการดูแลพนักงาน ด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์และความเมตตากรุณา สามารถช่วยเพิ่มระดับความพึงพอใจและความภักดีในงานของพนักงานได้ แนวคิดของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง ช่วยให้องค์กรต่าง ๆ สามารถสร้างบรรยากาศการทำงานที่ดี และสามัคคีกลมกลืนกัน จะช่วยดึงดูดและรักษาผู้มีความสามารถที่โดดเด่นเอาไว้

คุณธรรมและจริยธรรมและชื่อเสียงขององค์กร: การบูรณาการแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมกับการตัดสินใจขององค์กรและกิจกรรมทางธุรกิจ ช่วยให้บริษัทต่าง ๆ สามารถสร้างแบรนด์แห่งความซื่อสัตย์และยกระดับ ชื่อเสียงในสังคมได้ การจัดการอย่างมีจริยธรรมตอบสนองความคาดหวังทางสังคม จะช่วยให้องค์กรสามารถสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือระยะยาวและยั่งยืนได้อีกด้วย

การส่งเสริมนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงให้ความสำคัญกับการสะท้อนคิดการปรับเปลี่ยนวิธีคิดของตนเองอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้มีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง จะช่วยสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนานวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงขององค์กร ทำให้องค์กรมีความเปิดกว้าง ยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้ดียิ่งขึ้น

แนวคิดการทำงานเป็นทีมและการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงเน้นการทำงานเป็นทีมและแนวคิดการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย การบริหารจัดการธุรกิจ การบ่มเพาะจิตวิญญาณแห่งการทำงานเป็นทีมและการฝึกฝนแนวคิดแบบได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่ายจะสามารถช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีและยกระดับการทำงานร่วมกันและความคิดสร้างสรรค์ของทีม

สรุป การบริหารจัดการองค์กรแบบบูรณาการตามทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงมีความเป็นมาจากที่องค์กรต่าง ๆ พยายามแสวงหาภูมิปัญญาใหม่ ๆ ด้านการบริหารจัดการ จากมุมมองของการสืบทอดวัฒนธรรมและนวัตกรรม การกลับมาดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ และความรับผิดชอบต่อสังคม การบูรณาการครั้งนี้มีความสำคัญช่วยให้องค์กรมีความเข้าใจในหลาย ๆ ด้าน เช่น การจัดการจิตใจ การดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ คุณธรรม นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง การทำงานร่วมกันเป็นทีม ฯลฯ และยังมีส่วนในการสนับสนุนการพัฒนาที่ยั่งยืน ขององค์กรอย่างลึกซึ้งและครอบคลุมยิ่งขึ้น

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์และสรุปความเป็นมาและความสำคัญของทฤษฎีจิตของหยางหมิง

ความเป็นมา	**ความสำคัญ**
ความต้องการในการการสืบทอดวัฒนธรรมและนวัตกรรม	ด้วยการพัฒนาอย่างต่อเนื่องของสังคม องค์กรต่างๆ จึงได้เริ่มให้ความสำคัญกับวิธีการบูรณาการภูมิปัญญาดั้งเดิมเข้ากับแนวทางการบริหารจัดการสมัยใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับต้องการในการสืบทอดวัฒนธรรมและนวัตกรรม ทฤษฎีจิตของหยางหมิงได้ให้ความสำคัญกับการบ่มเพาะพัฒนาบุคคลและคุณธรรมจริยธรรม และสร้างความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ
การกลับมาของแนวคิดการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์	ให้ความสำคัญกับแนวคิดการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์และความเมตตากรุณาเพื่อชดเชยข้อบกพร่องของการดูแลพนักงานแบบดั้งเดิม ซึ่งในยุคปัจจุบันที่เน้นความสุขของพนักงานเช่นในปัจจุบัน ทฤษฎีจิตของหยางหมิงจึงของได้ให้ข้อมูลสนับสนุนทางทฤษฎีแก่องค์กรต่างๆการบริหารจัดการธุรกิจแบบดั้งเดิมเน้นประสิทธิภาพและประสิทธิผล
มุมมองใหม่เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม	ทฤษฎีจิตของหยางหมิงนั้นมุ่งเน้นค่านิยมและศีลธรรมจริยธรรม ซึ่งช่วยให้องค์กรมีมุมมองใหม่ๆ ในการสร้างภาพลักษณ์ทางสังคมที่ดีและปฏิบัติตามหน้าที่ความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งไม่เพียงแต่จะเป็นประโยชน์ทางเศรษฐกิจต่อองค์กรเท่านั้น แต่ยังส่งผลต่อการพัฒนาในระยะยาวและความยั่งยืนขององค์กรในสังคมอีกด้วย
การจัดการบุคลิกลักษณะและการ	ให้ความสำคัญกับการจัดการบุคลิกลักษณะของผู้นำ และความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะ ของตนเอง เพื่อยกระดับความเป็นผู้นำ ซึ่งจะช่วยให้ผู้นำเข้าใจตนเอง

ปรับปรุงความเป็นผู้นำ	และสมาชิกในทีมได้ดีขึ้น อีกทั้งยังปรับปรุงผลลัพธ์ของการสื่อสาร และสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำที่กลมกลืนกันมากขึ้น
ความเมตตากรุณาและการดูแลด้วยหัวใจ ของความเป็นมนุษย์	การให้ความสนใจกับการดูแลพนักงานด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์และความเมตตากรุณาสามารถช่วย เพิ่มระดับความพึงพอใจและความภักดีในงานของพนักงานได้ และยังเป็นแนวทางในการสร้างบรรยากาศ การทำงานที่ดีและกลมเกลียวมสามัคคีกันให้กับบริษัทต่างๆ ซึ่งจะช่วยรักษาผู้มีความสามารถไว้ได้
คุณธรรมและจริยธรรมและชื่อเสียงขององค์กร	การบูรณาการแนวคิดเกี่ยวกับคุณธรรมและจริยธรรมเข้ากับการตัดสินใจขององค์กรและกิจกรรมทางธุรกิจ จะช่วยให้บริษัทสามารถสร้างแบรนด์แห่งความซื่อสัตย์และยกระดับชื่อเสียงในสังคมได้ อีกทั้งยังตอบสนองความคาดหวังทางสังคม และสร้างความสัมพันธ์ความร่วมมือระยะยาวและยั่งยืน
การส่งเสริมนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง	ให้ความสำคัญกับการสะท้อนคิดและการปรับปรุงแก้ไขวิธีคิดของตนเองอย่างต่อเนื่อง และส่งเสริมให้มีการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลง ซึ่งจะช่วยสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนานวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงขององค์กร ทำให้องค์กรมีความเปิดกว้าง ยืดหยุ่น และสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงของตลาดได้ดียิ่งขึ้น
แนวคิดการทำงานเป็นทีมและการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย	เน้นการทำงานเป็นทีมและแนวคิดการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย ในการบริหารจัดการธุรกิจ ทฤษฎีนี้จะช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี และยกระดับการทำงานร่วมกันและความคิดสร้างสรรค์ของทีม

ที่มา: จัดทำโดยนักวิจัย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การบูรณาการทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงในระดับนานาชาติ

2. เพื่อศึกษากลยุทธ์การบริหารจัดการองค์กรและวิธีการที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงในระดับนานาชาติ

3. เพื่อสร้างแบบจำลองกลยุทธ์การจัดการเชิงสร้างสรรค์สำหรับบริษัทด้านความบันเทิง โดยอาศัยทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง

ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 วิจัยและวิเคราะห์ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงในบทความต่างประเทศ

พิพิธภัณฑ์หยางหมิง ตั้งอยู่บนถนนตงซาน เมืองหยางหยิง เทมณฑลเหอผิง เมืองเหอหยวน ภายใต้แนวคิด “ให้บริการประชาชนตามลัทธิปฏิบัตินิยมด้วย ความซื่อสัตย์ “และแก่นแท้ของ “เอกภาพแห่งความรู้และการลงมือปฏิบัติ” ของหวังหยางหมิง คือศูนย์การศึกษาประวัตาสตร์ที่มีชื่อสียงเกี่ยวกับการต่อต้านการทุจริต และส่งเสริมความซื่อสัตย์ในเมืองเหอหยวน อีกทั้งยังเป็นฐานศึกษาดูงานและบริหารธุรกิจ

ขั้นตอนที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม หนังสือ ตำรา บทความวิชาการ เอกสารการวิจัย

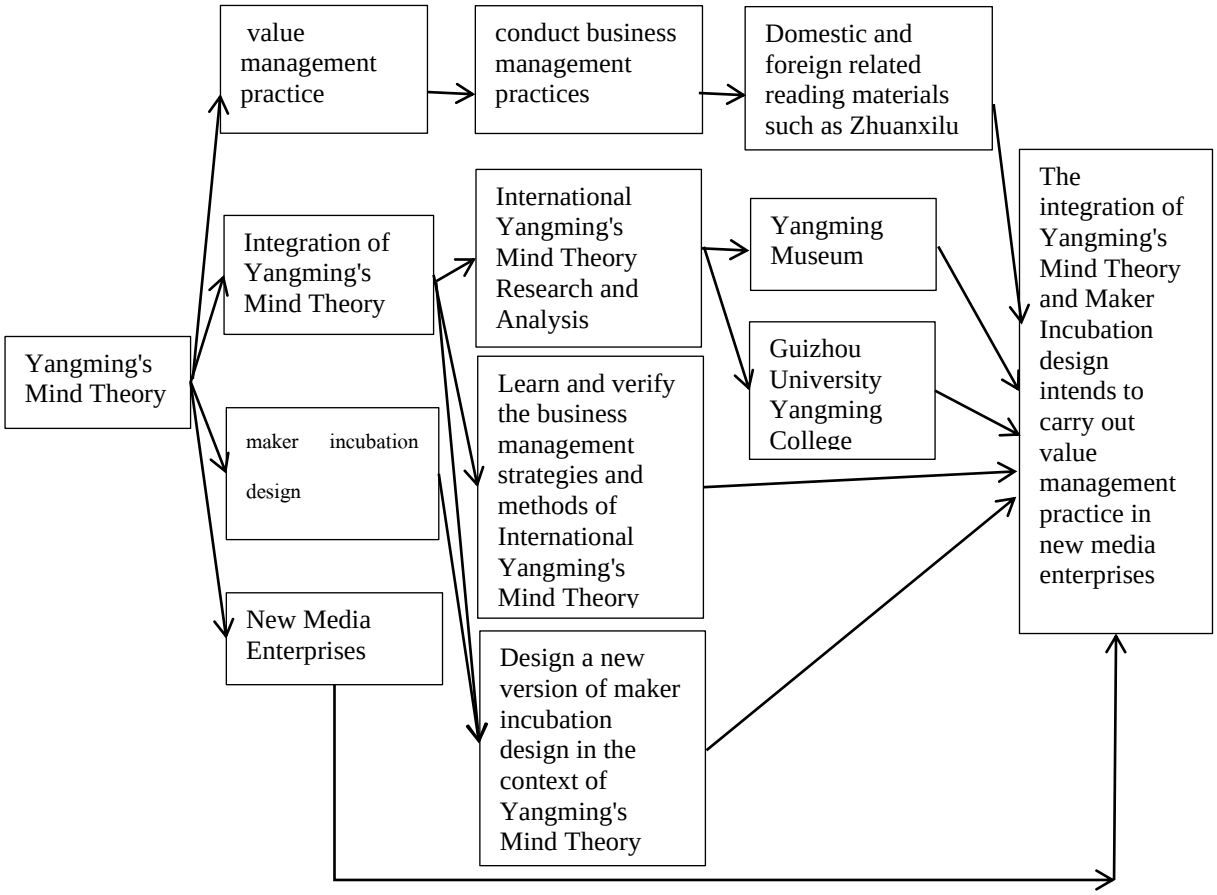
ศึกษาและตรวจสอบกลยุทธ์และวิธีการบริหารจัดการธุรกิจที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีจิตวิทยาของหมางหมิง ในระดับนานาชาติ

ขั้นตอนที่ 3 สัมภาษณ์บุคลากรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัย

ขั้นตอนที่ 4 ออกแบบศูนย์บ่มเพาะผู้สร้างสรรค์สื่อรูปแบบใหม่ ในบริบทของการประยุกต์ใช้ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงปฏิบัติ และเผยแพร่และพัฒนาจิตวิทยาของหยางหมิง ผ่านการบริหารจัดการและการปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูลและการจัดการแอปพลิเคชั่นของบริษัทสื่อยุคใหม่ ทำให้เรามีความเข้าใจใหม่ๆ เกี่ยวกับการบูรณาการทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงในการออกแบบศูนย์บ่มเพาะของผู้สร้างสรรค์สื่อ อีกทั้งยังสามารถนำแนวปฏิบัติด้านการบริหารจัดการองค์กรไปใช้ได้ดียิ่งขึ้น

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

การบูรณาการทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงและการบริหารจัดการธุรกิจ ทำให้เกิดหลักการสำคัญหลายหลักการ โดยหลักการเหล่านี้ได้ผสมผสานแนวคิดเกี่ยวกับการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ คุณธรรม จริยธรรม และการจัดการบุคลิกลักษณะของปรัชญาจีนดั้งเดิมเข้าด้วยกัน เพื่อให้องค์กรมีแนวคิดการบริหารจัดการที่ครอบคลุมและลึกซึ้ง จำแนกตามหลักการ ดังนี้

1. การจัดการบุคลิกลักษณะ (Xinxing) และการปรับปรุงความเป็นผู้นำ: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงให้ความสำคัญกับการจัดการบุคลิกลักษณะของผู้นำ เชื่อว่าการปรับปรุงความเป็นผู้นำนั้นสามารถทำได้โดยการทำความเข้าใจบุคลิกลักษณะของตนเองอย่างถูกต้อง การบริหารจัดการธุรกิจยุคใหม่ แนวคิดนี้สามารถช่วยให้ผู้นำ

สะท้อนตนเอง และเข้าใจคุณค่าและอารมณ์ของตนเอง สามารถทำความเข้าใจสมาชิกในทีมได้ดีขึ้น และแสดงความเป็นผู้นำอย่างแท้จริง รวมถึงการส่งเสริมให้ทีมบรรลุเป้าหมายของทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความเมตตากรุณาและการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงมุ่งเน้นความเมตตากรุณาและการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ การบูรณาการแนวคิดนี้เข้ากับการบริหารจัดการองค์กรหมายถึงการให้ความสำคัญกับการพัฒนาโดยรวมและความต้องการส่วนบุคคลของพนักงานในทางปฏิบัติ ผู้นำธุรกิจจำเป็นต้องใส่ใจสุขภาพกายและสุขภาพจิตของพนักงาน สร้างโอกาสในการเรียนรู้และการเติบโต สร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เต็มไปด้วยความเมตตาและการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ วัฒนธรรมองค์กรดังกล่าวจะช่วยให้พนักงานเกิดความภักดีและจิตวิญญาณในการทำงานเป็นทีม และปรับปรุงการทำงานร่วมกันภายในองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. จริยธรรมและการตัดสินใจขององค์กร: การบูรณาการหลักจริยธรรมของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงเข้ากับกระบวนการตัดสินใจขององค์กร หมายความว่า ผู้นำองค์กรจะต้องใส่ใจกับมาตรฐานทางศีลธรรมและจริยธรรมในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ ต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ ต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และตรวจสอบว่าการตัดสินใจขององค์กรนั้นมีจริยธรรม การทำเช่นนี้จะทำให้องค์กรสามารถสร้างภาพลักษณ์ทางสังคมที่ดี อีกทั้งยังได้รับความไว้วางใจจากผู้บริโภคในการแข่งขันในตลาดอีกด้วย

4. การส่งเสริมนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงส่งเสริมการสะท้อนคิดและการปรับเปลี่ยนวิธีคิดของตนเองอย่างต่อเนื่อง ให้ความสำคัญกับการปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในเชิงรุก การบริหารจัดการธุรกิจ หลักการนี้กำหนดให้องค์กรต้องรักษาวัฒนธรรมการสร้างนวัตกรรมที่เปิดกว้างและสนับสนุนให้พนักงานเสนอแนวคิดและแนวทางแก้ไขใหม่ๆ ผู้นำควรเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการปรับตัวของทีม และส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กร

5. แนวคิดการทำงานเป็นทีมและการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงสนับสนุนแนวคิดการทำงานเป็นทีมและการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย การบูรณาการแนวคิดนี้เข้ากับการบริหารจัดการองค์กรจะนำไปสู่การมุ่งเน้นความร่วมมือเป็นทีมและการเติบโตร่วมกัน ผู้นำควรสร้างบรรยากาศการทำงานเป็นทีม สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี และบรรลุเป้าหมายที่ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย การทำงานร่วมกัน จะทำให้บริษัทต่าง ๆ สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของตลาดและปรับปรุงความสามารถในการแข่งขันของบริษัทได้ดียิ่งขึ้น

6. การตรวจสอบตนเองและการสะท้อนคิด: การบริหารจัดการธุรกิจควรรวมหลักการของการตรวจสอบตนเองและการสะท้อนคิดตามทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงเข้าด้วยกัน กำหนดให้ผู้นำและพนักงานตรวจสอบพฤติกรรมและการตัดสินใจของตนเองอย่างต่อเนื่อง จะช่วยในการระบุปัญหา ปรับปรุงวิธีการ และขับเคลื่อนการเรียนรู้และความก้าวหน้าขององค์กร นอกจากนี้ การสะท้อนคิดยังทำให้ผู้นำสามารถนำทีมของตนไปสู่ความสำเร็จได้ดีขึ้น

7. แนวปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคม: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบต่อสังคม และผนวกแนวคิดนี้เข้ากับการบริหารจัดการองค์กร โดยกำหนดให้บริษัทต่าง ๆ ต้องแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม นอกเหนือจากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจแล้ว บริษัทควรคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม มีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์แข็งขัน การทำเช่นนี้ไม่เพียงทำให้บริษัทประสบความสำเร็จในด้านเศรษฐกิจ แต่ยังช่วยสร้างคุณประโยชน์ให้กับสังคมอีกด้วย

การบูรณาการทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงเข้ากับการบริหารจัดการธุรกิจ มีพื้นฐานมาจากหลักการจำนวนหนึ่ง ซึ่งครอบคลุมหลายแง่มุม เช่น การจัดการการฝึกสติ การดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ จริยธรรม นวัตกรรมการเปลี่ยนแปลง การทำงานเป็นทีม การใคร่ครวญและการสะท้อนคิดและความรับผิดชอบต่อสังคม หลักการเหล่านี้เป็นพื้นฐานของแนวคิดการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ ปฏิบัติตามหลักจริยธรรม และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม และเป็นแนวทางที่ครอบคลุมและลึกซึ้ง ที่องค์กรต่าง ๆ สามารถนำไปใช้เพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการแข่งขันสูงเช่นในปัจจุบัน

ตารางที่ 3 หลักการบูรณาการทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงเข้ากับการบริหารจัดการองค์กร

ลำดับที่	หลักการ	คำอธิบาย
1	การจัดการบุคลิกลักษณะและการปรับปรุงความเป็นผู้นำ	ให้ความสำคัญกับการจัดการบุคลิกลักษณะของผู้นำ ปรับปรุงความเป็นผู้ผ่านความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบุคลิกลักษณะของตนเอง และสร้างความสัมพันธ์กับผู้นำที่กลมกลืนกันมากขึ้น
2	ความเมตตากรุณาและการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์	ให้ความสนใจกับการพัฒนาอย่างครอบคลุมและและความต้องการส่วนบุคคลของพนักงาน สร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เต็มไปด้วยความเมตตาและการการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ และยกระดับความภักดีของพนักงานและจิตวิญญาณในการทำงานร่วมกัน
3	จริยธรรมและการตัดสินใจขององค์กร	บูรณาการจริยธรรมในการตัดสินใจขององค์กร มุ่งเน้นกรดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจอย่างมีจริยธรรม สร้างภาพลักษณ์ทางสังคมที่ดี สร้างความไว้วางใจในหมู่ผู้บริโภค
4	ส่งเสริมนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง	ให้ความสำคัญกับการสะท้อนคิดและการปรับปรุงแก้ไขวิธีคิด ส่งเสริมองค์กรเพื่อรักษาวัฒนธรรมนวัตกรรมที่เปิดกว้าง กระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการปรับตัว และบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน

5	แนวคิดการทำงานเป็นทีมและการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย	สนับสนุนการทำงานเป็นทีมและการเติบโตร่วมกัน สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี บรรลุเป้าหมายที่ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย และปรับปรุงความสามารถในการแข่งขันขององค์กร
6	การตรวจสอบตนเองและการสะท้อนคิด	ให้ความสำคัญกับการใคร่ครวญและการสะท้อนคิดในระดับบุคคลและองค์กร ส่งเสริมการค้นหาและระบุปัญหา การปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน และส่งเสริมการเรียนรู้และความก้าวหน้าขององค์กร
7	แนวปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคม	ให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบขององค์กรต่อสังคม โดยกำหนดให้องค์กรต้องมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์ คำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมและสังคม และมีส่วนช่วยเหลือสังคม พร้อมทั้งสร้างความสำเร็จทางเศรษฐกิจให้กับองค์กร

ที่มา: จัดทำโดยผู้วิจัย

ค่านิยมของหลักการบริหารจัดการธุรกิจตามทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง

ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงเป็นระบบความคิดสำคัญของปรัชญาจีนโบราณ ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับธรรมชาติของจิตใจ ความเมตตากรุณา การดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ และเป็นแนวคิดเชิงอุดมการณ์ที่ลึกซึ้งสำหรับการบริหารจัดการธุรกิจ การบูรณาการหลักการของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงเข้ากับการบริหารจัดการองค์กร ช่วยชี้แนะผู้นำและพนักงานในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดีเท่านั้น แต่ยังส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์กรอีกด้วย ค่านิยมของหลักการบริหารจัดการธุรกิจตามทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงมีดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญกับการจัดการบุคลิกลักษณะ (Xinxing) และการปรับปรุงความเป็นผู้นำ: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงเน้นย้ำว่าผู้นำควรมีความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับบุคลิกลักษณของตนเอง ยกระดับความเป็นผู้นำผ่านการบ่มเพาะ พัฒนาตนเอง หลักการนี้ช่วยให้ผู้นำเข้าใจอารมณ์และค่านิยมของตนเอง เพื่อทำความเข้าใจและชี้แนะสมาชิกในทีม ได้ดียิ่งขึ้น การตระหนักรู้ในตนเองและการบ่มเพาะพัฒนาตนเอง จะทำให้ผู้นำมีความเห็นอกเห็นใจมากขึ้น เกิดความฉลาดทางอารมณ์ และสร้างรูปแบบความเป็นผู้นำที่ไว้วางใจได้และกลมกลืนมากขึ้น

2. สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่กลมกลืนกันโดยมุ่งเน้นความเมตตากรุณา: ความเมตตากรุณาเป็นหนึ่งในค่านิยมหลักของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง การนำแนวคิดความเมตตากรุณา มาใช้บริหารจัดการองค์กรจะช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กร ที่กลมกลืนกัน ควรเน้นการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์โดยมุ่งเน้นการพัฒนาที่ครอบคลุมและความต้องการส่วนบุคคลของพนักงาน ทั้งนี้เพื่อให้พนักงานรู้สึกถึงความเอาใจใส่ขององค์กร บรรยากาศทางวัฒนธรรมดังกล่าวจะทำให้พนักงานเต็มใจที่จะมีส่วนร่วมและใช้ความสามารถของตนเองมากขึ้น ยกระดับการทำงานเป็นทีมในลักษณะที่สามัคคีกันมากขึ้น และสร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่ดีภายในบริษัท

3. การใช้คุณธรรมและจริยธรรมเป็นแนวทางในการตัดสินใจขององค์กรและสร้างแบรนด์แห่งความซื่อสัตย์: การนำหลักคุณธรรมจริยธรรมตามทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง มาใช้ในการตัดสินใจขององค์กร จะช่วยให้บริษัทสามารถรักษามาตรฐานทางจริยธรรมที่ดีในการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจ ซึ่งช่วยสร้างแบรนด์ความซื่อสัตย์ของบริษัท แต่ยังทำให้บริษัทได้รับความไว้วางใจและความเคารพจากผู้บริโภคอีกด้วย ยุคที่เน้นความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเช่นในปัจจุบัน การตัดสินใจอย่างมีจริยธรรมของบริษัทไม่เพียงแต่มีความสำคัญกับผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ แต่ยังส่งผลต่อภาพลักษณ์และชื่อเสียงของบริษัทในสังคมอีกด้วย

4. ส่งเสริมนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวให้เข้ากับตลาดที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง ส่งเสริมการสะท้อนคิดและการปรับเปลี่ยนวิธีคิดของตนเองอย่างต่อเนื่อง ความสำคัญกับการปรับตัว ให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในเชิงรุก การบริหารจัดการธุรกิจ หลักการนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง การกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และความสามารถในการปรับตัวของทีม จะทำให้บริษัทสามารถ ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของตลาดที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและรักษาความสามารถในการแข่งขันได้ดีขึ้น

5. แนวคิดการทำงานเป็นทีมและการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่ายเพื่อปรับปรุงการทำงานร่วมกันในทีม: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง สนับสนุนแนวคิดการทำงานเป็นทีมและการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย การนำหลักการนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการองค์กรจะช่วยสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี นอกจากนี้ การให้ความสำคัญกับความพยายามร่วมกันความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันสามารถปรับปรุงการทำงานร่วมกันในทีมได้ วัฒนธรรมเช่นนี้จะส่งผลให้พนักงานเต็มใจที่จะแบ่งปันประสบการณ์และทรัพยากรความสามารถของตนเองเพื่อสร้างทีมที่มีความคิดสร้างสรรค์มากขึ้น

6. การตรวจสอบตนเองและการสะท้อนคิดส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคคลและองค์กร: หลักการการตรวจสอบตนเองและการสะท้อนคิดของหยางหมิง มีส่วนสนับสนุนการเรียนรู้ของบุคคลและองค์กร จากตรวจสอบพฤติกรรมและการตัดสินใจของตนเองอย่างต่อเนื่อง จะทำให้บุคคลและองค์กรสามารถระบุปัญหาและปรับปรุงวิธีการ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาตนเองและความก้าวหน้า จะช่วยสร้างองค์กรการเรียนรู้ที่ช่วยให้ธุรกิจสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่องได้ดียิ่งขึ้น

7. การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของบริษัท: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงให้ความสำคัญกับความรับผิดชอบของบุคคลต่อสังคม ได้ผนวกแนวคิดนี้เข้ากับการบริหารจัดการองค์กร โดยกำหนดให้บริษัทต่าง ๆ ต้องแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม นอกเหนือจากการแสวงหาผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจในระหว่างการดำเนินงาน บริษัทควรคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อสาธารณประโยชน์แข็งขัน สนับสนุนการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม แนวปฏิบัติด้านความรับผิดชอบต่อสังคมอื่น ๆ อันจะทำให้บริษัทสามารถสร้างภาพลักษณ์ทางสังคมที่ดี ได้รับความไว้วางใจจากพนักงาน ผู้บริโภค และสังคม

8. บ่มเพาะความฉลาดทางอารมณ์และทักษะทางสังคมของพนักงาน: หนึ่งในจุดมุ่งเน้นที่สำคัญของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงก็คือการบ่มเพาะบุคลิกภาพส่วนบุคคล รวมถึงการบ่มเพาะความฉลาดทางอารมณ์ การนำหลักการนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการธุรกิจจะช่วยการพัฒนาความฉลาดทางอารมณ์และทักษะทางสังคมของพนักงานได้ พนักงานที่มีความฉลาดทางอารมณ์สูงมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น สามารถแก้ปัญหาและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานได้อย่างดีเยี่ยม ให้ความสำคัญกับความฉลาดทางอารมณ์ของพนักงาน จะทำให้ผู้นำธุรกิจปรับปรุงความพึงพอใจงานของพนักงานช่วยสร้างบรรยากาศการทำงานที่สามัคคีกลมกลืนกันมากขึ้นอีกด้วย

9. ยกระดับอิทธิพลทางสังคมขององค์กร: การประยุกต์ใช้หลักการความรับผิดชอบต่อสังคมของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง ทำให้องค์กรมีบทบาทเชิงรุกในสังคมมากขึ้น เนื่องจากการเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อสาธารณะประโยชน์ การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม ฯลฯ อย่างแข็งขัน ช่วยให้บริษัทมีบทบาทและอิทธิพลทางสังคมมากขึ้น อิทธิพลทางสังคมช่วยให้บริษัทได้รับชื่อเสียงในตลาดสามารถดึงดูดผู้บริโภค คู่ค้า และบุคคลที่มีความสามารถมากขึ้นอีกด้วย

10. การสร้างแบรนด์ด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง มุ่งเน้นการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ การนำแนวคิดนี้ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการองค์กรจะช่วยในการสร้างแบรนด์ด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ ให้ความสำคัญกับการดูแลเอาใจใส่พนักงาน ผู้บริโภค และสังคม ให้ความสำคัญกับการสร้างความรู้สึกเห็นอกเห็นใจด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ นอกจากนี้ภาพลักษณ์ที่ดีของแบรนด์ยังช่วยทำให้บริษัทเข้าถึงตลาดได้มากขึ้น และได้รับความไว้วางใจจากผู้บริโภคมากขึ้น

11. บ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์และความยืดหยุ่นขององค์กร: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงให้ความสำคัญกับการสะท้อนคิดปรับเปลี่ยนวิธีคิดของตนเอง หลักการนี้เป็นแรงบันดาลใจในการบ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์และความยืดหยุ่นขององค์กร สภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเช่นในปัจจุบัน บริษัทต่าง ๆ จำเป็นต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์และวิธีการอย่างต่อเนื่อง มีความยืดหยุ่นและความคิดสร้างสรรค์ ชี้แนะให้สมาชิกองค์กรสะท้อนคิดและยอมรับการเปลี่ยนแปลง ทำให้บริษัท สามารถปรับตัวเข้ากับความท้าทายภายนอกได้ดียิ่งขึ้น

12. ยกระดับความพึงพอใจและความภักดีในงานของพนักงาน: แนวคิดการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์และความเมตตากรุณาของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง ช่วยให้บริษัทต่าง ๆ สามารถยกระดับความพึงพอใจและความภักดีในงานของพนักงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้พนักงานรู้สึกว่าได้รับการดูแลและได้รับการสนับสนุน จากองค์กร พนักงานจึงเต็มใจที่จะอุทิศตนให้กับการทำงานและปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานของตนมากขึ้น พนักงานที่มีความพึงพอใจสูงมีแนวโน้มที่จะกลายเป็นผู้สนับสนุนที่ภักดีต่อบริษัท ส่งผลให้บริษัทสามารถรักษากลุ่มผู้มีความสามารถเอาไว้ได้

13. การสร้างวิสัยทัศน์ระยะยาวขององค์กร: ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง มุ่งเน้นการวางแผนชีวิตและบ่มเพาะพัฒนาตนเองในระยะยาว นำหลักการนี้ไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการองค์กรจะช่วยในสร้างวิสัยทัศน์ระยะยาว ขององค์กร การพิจารณาอย่างรอบคอบและสะท้อนคิดอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้นำธุรกิจสามารถกำหนดกลยุทธ์และการตัดสินใจได้ดีขึ้น คาดการณ์แนวโน้มการพัฒนาอนาคตและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของบริษัทระยะยาว

ตารางที่ 4 หลักการบริหารจัดการธุรกิจตามทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง

ลำดับที่	หลักการ	คำอธิบาย
1	ให้ความสำคัญกับการจัดการบุคลิกลักษณะ และการปรับปรุงความเป็นผู้นำ	ยกระดับความฉลาดทางอารมณ์และการเห็นอกเห็นใจของผู้นำ สร้างรูปแบบความเป็นผู้นำที่ไว้วางใจได้ และยกระดับความเป็นผู้นำ
2	สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่กลมกลืนโดยมีความเมตตากรุณาเป็นหัวใจหลัก	สร้างสภาพแวดล้อมการทำงานที่เต็มไปด้วยความเมตตาและการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ ปรับปรุงความภักดีของพนักงาน และจิตวิญญาณแห่งการทำงานร่วมกันและสร้างวัฒนธรรมองค์กร ที่สามัคคีกลมกลืนกัน
3	ใช้คุณธรรมและจริยธรรมเป็นแนวทางในการตัดสินใจขององค์กรและสร้างแบรนด์แห่งความซื่อสัตย์	รักษามาตรฐานทางจริยธรรมที่ดี สร้างแบรนด์ความซื่อสัตย์ขององค์กร และได้รับความไว้วางใจและความเคารพจากผู้บริโภค
4	ส่งเสริมนวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง และปรับตัวให้เข้ากับตลาดที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว	ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุงความสามารถในการปรับตัวขององค์กร และรักษาความสามารถในการแข่งขันในตลาด
5	แนวคิดการทำงานเป็นทีมและการได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย เพื่อปรับปรุงการทำงานร่วมกันในทีม	สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี ปรับปรุงการทำงานร่วมกันในทีม บรรลุเป้าหมายที่ได้ประโยชน์ทั้งสองฝ่าย และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
6	การตรวจสอบตนเองและการสะท้อนคิดส่งเสริมการเรียนรู้ในระดับบุคคลและองค์กร	ส่งเสริมการเรียนรู้ของบุคคลและองค์กรผ่านการใคร่ครวญและการสะท้อนคิด เพื่อให้เกิดการพัฒนาตนเองและความก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง
7	แสดงความรับผิดชอบต่อสังคมและสร้างภาพลักษณ์ที่ดีของบริษัท	มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม สร้างภาพลักษณ์ทางสังคมของบริษัท และปรับปรุงอิทธิพลทางสังคมของบริษัท

8	บ่มเพาะความฉลาดทางอารมณ์และทักษะทางสังคมของพนักงาน	ปรับปรุงความฉลาดทางอารมณ์ของพนักงาน พัฒนาทักษะทางสังคมของพนักงาน และส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและประสิทธิภาพในการทำงาน
9	ยกระดับอิทธิพลทางสังคมขององค์กร	การแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม ทำให้องค์กรมีบทบาทในสังคมมากขึ้นและยังช่วยยกระดับอิทธิพลทางสังคมอีกด้วย
10	การสร้างแบรนด์ด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์	ให้ความสำคัญกับการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ สร้างแบรนด์ด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ที่มีความสัมพันธ์อันแน่นแฟ้นและได้รับความไว้วางใจสูง ซึ่งจะสามารถดึงดูดผู้บริโภคและคู่ค้าได้มากขึ้น
11	บ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์และความยืดหยุ่นขององค์กร	ให้ความสำคัญกับการสะท้อนคิดและการเปลี่ยนแปลง บ่มเพาะความคิดสร้างสรรค์และความยืดหยุ่นขององค์กร และปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อมทางธุรกิจที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
12	ยกระดับความพึงพอใจและความภักดีในงานของพนักงาน	แนวคิดเรื่องการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์และความเมตตา กรุณา ทำให้บริษัทสามารถยกระดับความพึงพอใจและความภักดีในงานของพนักงาน และช่วยในการรักษาผู้มีความสามารถเอาไว้
13	สร้างวิสัยทัศน์ระยะยาวขององค์กร	ให้ความสนใจกับการวางแผนและการสะท้อนคิดในระยะยาว สร้างวิสัยทัศน์ระยะยาวของบริษัท คาดการณ์แนวโน้มการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

ที่มา: จัดทำโดยผู้วิจัย

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์การบูรณาการทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง และวิเคราะห์ข้อมูลยืนยันกลยุทธ์และวิธีการจัดการที่เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง เพื่อสร้างแบบจำลองกลยุทธ์การจัดการเชิงสร้างสรรค์สำหรับบริษัทด้านความบันเทิง โดยอาศัยทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง ด้วยหลักการบริหารจัดการองค์กรตามทฤษฎีจิตวิยาของหยางหมิงมีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาความเป็นผู้นำ การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่สามัคคีกลมกลืน ชี้นำในการตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม ส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงเชิงนวัตกรรม ปรับปรุงการทำงานร่วมกันในทีม ส่งเสริมการเรียนรู้ส่วนบุคคลและองค์กร และการปฏิบัติตามหลักความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งหลักการเหล่านี้ไม่เพียงแต่มีส่วนช่วยในการบริหารจัดการภายในขององค์กร แต่ยังให้คำแนะนำที่ลึกซึ้งและครอบคลุมสำหรับองค์กรต่าง ๆ ในการสร้างภาพลักษณ์เชิงบวกในสังคมและบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน อันจะนำพาองค์กรไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนในการแข่งขันในตลาดและสร้างความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่ยิ่งขึ้น หลักการเหล่านี้ให้ความสำคัญกับการดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ คุณธรรมจริยธรรม นวัตกรรมและการเปลี่ยนแปลง การทำงานเป็นทีม ความรับผิดชอบต่อสังคม และแง่มุมอื่น ๆ ของผู้นำและสมาชิกองค์กร ดังนั้นการบูรณาการหลักการเหล่านี้ของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงเข้ากับการบริหารจัดการองค์กร จึงมีส่วนสำคัญในการนำพาองค์กรไปบนเส้นทางสู่ความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

เสนอการนำทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง ซึ่งเป็นระบบความคิดสำคัญของปรัชญาจีนโบราณ โดยทฤษฎีนี้ให้

ความสำคัญกับธรรมชาติของจิตใจ ความเมตตากรุณา การดูแลด้วยหัวใจของความเป็นมนุษย์ และเป็นแนวคิดเชิงอุดมการณ์ที่ลึกซึ้งสำหรับการบริหารจัดการธุรกิจ การบูรณาการหลักการของทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงเข้ากับการบริหารจัดการองค์กร ช่วยชี้แนะผู้นำและพนักงานในการสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี และส่งเสริมการพัฒนาองค์กรที่ยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะในการนำทำวิจัยครั้งต่อไป

นำเสนอการออกแบบศูนย์บ่มเพาะผู้สร้างสรรค์ตามทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิง และชุดความรู้ที่ครอบคลุมเกี่ยวกับการออกแบบศูนย์บ่นเพาะผู้สร้างสรรค์ตามทฤษฎีจิตวิทยาของหยางหมิงและองค์กรสื่อใหม่ในบริบทขององค์กรสื่อใหม่

เอกสารอ้างอิง

Li Wanqiu. (2016). "*From the Yangming Heart Study to the "Chinese Dream" Ideal Education for Young College Students*" Guizhou University of Finance and Economics, page 52.

Xiang Peng. (2014). "*Yangming's Psychology and the Changes in Aesthetic Consciousness in the Mid- and Late Ming Dynasties" Sichuan Normal University*, 43 pages.

Chen Yuanyuan. (2014). *"Research on Moral Subjectivity in Wang Yangming's Theory of Mind",* Hebei University, page 197.

Xing Yangyang. (2015). *"Research on the Influence of Yangming's Psychology on the World Situation Novels of the Ming Dynasty*", Guizhou University, 90 pages.

Shan Hongze. (2019). "*Yangming's Psychology and Mysticism*", Nankai University, 265 pages.

Liu Jia. (2019). "*Philosophical Analysis of the Relationship between "Conscience" and "Knowledge of Seeing and Hearing" in Yangming's Theory of Mind*, Guizhou University, page 66.

Shu Di. (2020). "*Research on the Diffusion Mechanism and Place of Transmission of Yangming's Psychology in the Ming and Qing Dynasties*", Nanjing Normal University, 66 pages.

Li Hao. (2020). "*Research on the Concept of Rational Desire in Yangming Psychology*", Hunan University of Science and Technology, page 68.

Jiang Xiaokun. (2020). *"On the Influence of Buddhism on Wang Yangming's Theory of Mind"*, Shandong University, page 79.

Li Haichao. (2017). "*Yangming Theory of Mind and the Development of Confucian Concepts of Modernity"*, Shandong University, 243 pages.

Sun Chenghao. (2017). "*Research on the Current Situation and Relationship between the Moral Subjectivity and Materialistic Values of College Students' Yangming Theory of Mind"* 2017, Yunnan Normal University, 80 pages.

Yan Ziru. (2018). "*The Enlightenment of Yangming's Psychology on the Ideological and Political Education of Contemporary College Students*", Nanjing Model University, page 55.

Li Xiaojie. (2015). *"Research on Wang Yangming's Psychological Beliefs and Their Construction and Communication*", Dalian University of Technology, 53 pages.Qin Siyan, "Yangming Xinxue Pingyi" 2016, Heilongjiang University, 144 pages.

Chen Jun. (2016). "*Exploration of Conscience Thoughts in Yangming's Xinxue*", Liaoning University, page 61.

Pan Chengjian. (2018). "*Research on the Problem of "Evil" from the Perspective of Yangming's Psychology",* Guizhou University, page 58.

แนวทางการปรับปรุงอาคารตามมาตรฐานอาคารเขียว กรณีศึกษาอาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Guidelines for green building criteria-based building improvement : A case study : The Collage of Local Administration KhonKaen University

พิสิทธิ์ ถ้ำวาปี และ ชูพงษ์ ทองคำสมุทร
มหาวิทยาลัยขอนแก่น
Pisit Thamwapi and Choopong Thongkamsamut
KhonKaen University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: pisith@kku.ac.th

****

บทคัดย่อ

ตามประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฉบับที่ 6/2557 เรื่องพันธกิจและนโยบายในการบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น (พ.ศ.2558-2562) การกำหนดเสาหลักของยุทธศาสตร์ (Strategic Pillar) ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้วางยุทธศาสตร์ไว้ 4 เสาหลัก เสาหลักที่ 1 : Green and Smart Campus เป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการอย่างชาญฉลาด ที่คำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม เสาหลักที่ 2 : Excellent Academy ความเป็นเลิศทางศิลปวิทยาการ เสาหลักที่ 3 : Culture and Care Community เป็นองค์กรที่ห่วงใยและดูแลชุมชน รวมทั้งส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม และ เสาหลักที่ 4 : Creative Economy and Society เป็นองค์กรที่สร้างองค์ความรู้ตามพันธกิจสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเชิงสร้างสรรค์ จากยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เสาหลักที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้เล็งเห็นและให้ความสำคัญถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ทางผู้จัดทำจึงมีความสนใจที่จะใช้อาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากอาคารมีการก่อสร้างในปี พ.ศ. 2548 มีค่าการใช้พลังงานไฟฟ้าอยู่ที่ 292,569 kWh/years ค่าดัชนีการใช้ไฟฟ้าอยู่ที่ 23.47 kWh/m^2-y ซึ่งมีแนวโน้มการใช้พลังงานมากขึ้น เนื่องจากอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในอาคาร เช่น ระบบปรับอากาศ ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง มีค่าประสิทธิภาพในการทำงานลดลง จึงได้นำเกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย Thai Green Building Institute (TGBI) สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน มาใช้เป็นเครื่องมือเพื่อให้ทราบระดับคะแนนประเมินในปัจจุบันและหามาตรการที่เหมาะสมและคุ้มค่าทางเศรษศาสตร์ในการลงทุน

การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย (สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน) วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น จากการประเมินเบื้องต้นทั้ง 8 หัวข้อ ระดับคะแนน ไม่ผ่านข้อคะแนนบังคับในหัวข้อ BM P1 การเตรียมความพร้อมความเป็นอาคารเขียว (บังคับ) มีคะแนนรวมอยู่ที่ 34 คะแนน

* วันที่รับบทความ : 10 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 19 สิงหาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 23 สิงหาคม 2566
Received: August 10 2023; Revised: August 19 2023; Accepted: August 23 2023

ระดับคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ (Certified 35-44 คะแนน) และจากการวิเคราะห์และจำลองค่าการใช้พลังงานของอาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น โดยใช้โปรแกรม BEC V1.0.6 มีค่า OTTV อยู่ที่ 102.91 W/m^2 ซึ่งเกินค่ามาตรฐาน Building Energy Code, BEC กลุ่มที่ 1 ประเภทอาคารสถานศึกษา $\leq$50 W/m^2 โดยผู้จัดทำกำหนดแนวทางปรับปรุง 2 รูปแบบ 1. แนวทางปรับปรุงคะแนนอาคารตามเกณฑ์อาคารเขียว รูปแบบที่ 2 แนวทางการปรับปรุงกรอบอาคาร ให้ได้ค่ามาตรฐาน Building Energy Code, BEC

แนวทางและงบประมาณในการดำเนินการปรับปรุงอาคารตามเกณฑ์อาคารเขียว การเพิ่มระดับเกณฑ์การประเมิน แบ่งออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้ ระดับที่ 1 ไม่มีการลงทุน ระดับที่ 2 มีการลงทุนน้อย ระดับที่ 3 มีการลงทุนระดับกลาง และระดับสุดท้ายมีการลงทุนมากที่สุด โดยระดับที่สามารถดำเนินการได้ทันทีคือระดับที่ 1 โดยการประกาศนโยบาย พร้อมจัดตั้งทีมงานสำหรับติดตามงานและประชาสัมพันธ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นอาคารเขียว โดยเริ่มจัดเก็บข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการประเมินเพื่อรองรับการตรวจประเมินอาคารเขียวตามเกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย (สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน) ในส่วนมาตรการที่มีการลงทุนต่างๆ ระดับที่ 2-4 โดยสามารถตั้งเป็นแผนระยะยาวโดยตั้งเป็นโครงการปรับปรุงในปีถัดไป เพื่อเป้าหมายเกณฑ์คะแนนการประเมินที่สูงขึ้น

แนวทางการปรับปรุงกรอบอาคาร ทั้ง 6 มาตรการ ได้แก่ 1. มาตรการใส่ฉนวนกันความร้อนความหนา 75 มิลลิเมตรที่ผนังอาคาร 2. มาตรการเปลี่ยนกระจก เป็นกระจก Float ความหนา 5 มิลลิเมตร 3. มาตรการเปลี่ยนกระจก เป็นกระจก Low –E ความหนา 12 มิลลิเมตร 4. มาตรการติดฟิล์มที่กระจกอาคารเดิม 5. มาตรการใส่ฉนวนกันความร้อนความหนา 75 มิลลิเมตร ที่ผนังอาคาร + ติดฟิล์ม 6. มาตรการลดพื้นที่ผนังกระจกลง 50% โดยเปลี่ยนเป็นผนังทึบ โดยมาตรการที่มีความคุ้มค่าทางเศรษศาสตร์มากที่สุดและได้ตามมาตรฐาน Building Energy Code, BEC ได้แก่มาตรการ ที่ 6 ลดพื้นที่ผนังกระจกลง 50% โดยเปลี่ยนเป็นผนังทึบ โดยลงทุน 818,963.64 บาท มีค่า OTTV เท่ากับ46.22 W/m^2 สามารถลดค่าพลังงานไฟฟ้าได้เท่ากับ 61,929.45 kWh/y หรือเท่ากับ 230,996.84 บาท/ปี โดยมีระยะการคืนทุนอยู่ที่ 3.54 ปี

คำสำคัญ: ปรับปรุง; มาตรฐาน; อาคาร

Abstract

According to the Announcement of Khon Kaen University No. 6/2014 on missions and policies in the administration and development of Khon Kaen University. (2015-2019) The Strategic Pillar of Khon Kaen University Strategies has been laid out in 4 pillars. Pillar 1: Green and Smart Campus is an organization that is managed wisely. That considers the environmental impact Pillar 2: Excellent Academy Excellence in the Arts Pillar 3: Culture and Care Community Be an organization that cares and takes care of the community. Including promoting arts and culture and Pillar 4: Creative Economy and Society is an organization that creates knowledge according to the mission of Creative economic and social development from the strategy of Khon Kaen University. Pillar 1 The organizers are interested in using the College

of Local Administration building because Khon Kaen University has anticipated and prioritized the environmental impact. The University of Khon Kaen is a case study. Since the building was constructed after 2005, the electricity consumption has been 292,569 kWh/year, and the electricity usage index is 23.47 kWh/m^2-y, which tends to increase energy consumption due to the building's electrical equipment, including air conditioning and lighting systems. There is a decline in work productivity. Therefore, the energy and environmental sustainability assessment criteria the Thai Green Building Institute (TGBI) established for buildings in use have been applied. Be utilized to determine the current assessment score and locate appropriate measures and economic values.

Assessment of Energy and Environmental Sustainability in Thailand (For In-Use Buildings) College of Local Administration, University of Khon Kaen Based on the preliminary evaluation of all eight topics, the score for the mandatory section on BM P1 Green Building Preparation (Mandatory) is below the standard (Certified 35-44 points) with a total score of 34 points. Analysis and simulation of the College of Local Administration's energy consumption Using the BEC V1.0.6 program, the OTTV value was 102.91 W/m^2, which exceeded the BEC Group 1 ≤50 W/m^2 standard for educational buildings. Building score according to green building criteria, model 2, improvement guidelines for the building framework Meet Building Energy Code, BEC requirements.

Guidelines and budget for green building criteria-based building improvement: The assessment criteria level has four distinct levels: Level 1 No expenditures, Level 2 Less investment, Level 3 Average investment, And the final level requires the most significant investment. Level 1 can be implemented immediately through the policy declaration, prepared to establish a team to monitor work and public relations in preparation for a green building. Initiating the collection of various assessment-relevant data to support the evaluation of green buildings following the Thai energy and environmental sustainability assessment criteria. (For occupied buildings) in measures with various investments at levels 2-4, which can be established as a long-term plan, a renovation project is scheduled for the following year. For higher evaluation score objectives.

Guidelines for improving the building frame in all six measures, namely 1. Measure the thickness of 75 mm. on the building wall to install thermal insulation. 2.Measure to change glass to Float glass, thickness 5 mm. 3. Measure to change glass to Low-E glass, thickness 12 mm. 4. Measure to install film on glass of existing buildings 5. Measure to install 75 mm. thickness insulation on building walls + install film 6. Measure to reduce glass wall area by 50% by changing to a solid wall. The measures that are most economically worthwhile and meet the Building Energy Code, BEC standards are Measure 6, reducing the glass wall area by 50% by replacing it with a solid wall, investing 818,963.64 baht with an OTTV value of 46.22 W/m^2 can reduce electricity costs by 61,929.45 kWh/y or 230,996.84 baht/year with a payback period of 3.54 years.

Keywords: Update; Standard; Building

บทนำ

ปัจจุบัน ภาครัฐ เอกชน และหน่วยงานต่างๆ มีความตื่นตัวที่จะผลักดันให้มีการแก้ไขปัญหาด้านการใช้พลังงานและปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม ดังจะเห็นได้จากรัฐบาลได้มีการจัดทำแผน แผนปฏิบัติการอนุรักษ์พลังงาน 20 ปี ตาม แผนผังยุทธศาสตร์หลัก (Master Plan) จะแบ่งการดำเนินการเป็นรายภาคเศรษฐกิจ ประกอบด้วย ภาคอุตสาหกรรม ภาคอาคารธุรกิจและบ้านพักอาศัย และภาคการคมนาคมและการขนส่ง และจัดกลุ่มการดำเนินการโครงการตามหลักเกณฑ์ของ IEA โดยมีกลุ่มเป้าหมายและแผนงานโดยแบ่งเป็น 3 ระยะดังนี้ (กระทรวงพลังงาน แผนอนุรักษ์พลังงาน 20 ปี (พ.ศ.2554-2573) : 1-2)

(1) ระยะสั้น (2554-2559) กลุ่มเป้าหมายจะเป็นกลุ่มที่มีการดำเนินการอยู่แล้ว จะขยายผลความสำเร็จให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ได้แก่ อาคาร ที่พักอาศัย อุตสาหกรรม ขนส่งและการบริการสาธารณะ โดยให้ความสำคัญโครงการที่มีผลสำเร็จมาแล้วและโครงการใหม่ที่จะให้ผลสำเร็จในระยะสั้น

(2) ระยะกลาง (2560-2565) กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการดำเนินการอนุรักษ์พลังงานสูง ทั้งอาคาร ที่พักอาศัย อุตสาหกรรม และภาคขนส่ง โดยใช้แนวทางสนับสนุนการปรับเปลี่ยนอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพสูง การปรับเปลี่ยนเทคโนโลยีในกระบวนการผลิต การออกแบบและการก่อสร้างอาคารที่มีประสิทธิภาพพลังงานสูงขึ้น รวมทั้งกำหนดมาตรการควบคุมและป้องกันการนำเข้าและใช้งานอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพต่ำ และ

(3) ระยะยาว (2566-2573) เพิ่มกลุ่มเป้าหมาย โดยแผนปฏิบัติงานหรือโครงการจะครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและแนวทางที่ก่อให้เกิดความสัมฤทธิ์ผลตามวิสัยทัศน์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 11 ในการไปสู่สังคมคาร์บอนต่ำที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ยุทธศาสตร์กระทรวงพลังงานสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อส่งเสริมด้านการอนุรักษ์พลังงาน

ตามประกาศมหาวิทยาลัยขอนแก่น ฉบับที่ 6/2557 เรื่องพันธกิจและนโยบายในการบริหารและพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น (พ.ศ.2558-2562) การกำหนดเสาหลักของยุทธศาสตร์ (Strategic Pillar) ของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้วางยุทธศาสตร์ไว้ 4 เสาหลัก

เสาหลักที่ 1 : Green and Smart Campus เป็นองค์กรที่มีการบริหารจัดการอย่างชาญฉลาด ที่คำนึงถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม

เสาหลักที่ 2 : Excellent Academy ความเป็นเลิศทางศิลปวิทยาการ

เสาหลักที่ 3 : Culture and Care Community เป็นองค์กรที่ห่วงใยและดูแลชุมชน รวมทั้งส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม และ

เสาหลักที่ 4 : Creative Economy and Society เป็นองค์กรที่สร้างองค์ความรู้ตามพันธกิจสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมเชิงสร้างสรรค์ จากยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น เสาหลักที่ 1 มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้เล็งเห็นและให้ความสำคัญถึงผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ที่อาจจะเกิดจากการดำเนิน

กิจการของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม ดังนั้น ผู้จัดทำจึงมีความสนใจที่จะใช้อาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่นเป็นกรณีศึกษา เนื่องจากอาคารมีการก่อสร้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 โดยอาคารมีอายุการใช้งานอยู่ที่ 13 ปี ในปี 2565 มีค่าการใช้พลังงานไฟฟ้าอยู่ที่ 292,569 kWh/years มีค่าดัชนีการใช้ไฟฟ้าอยู่ที่ 23.47 kWh/m^2-y ซึ่งมีแนวโน้มการใช้พลังงานมากขึ้นเนื่องจากอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในอาคาร เช่น ระบบปรับอากาศ ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง เนื่องจากมีค่าประสิทธิภาพในการทำงานลดลง ทางผู้จัดทำจึงได้หาแนวทางปรับปรุงอาคารตามมาตรฐานอาคารเขียว โดยใช้เกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย Thai Green Building Institute (TGBI) สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน เพื่อให้ทราบคะแนนประเมินในปัจจุบันและข้อบกพร่องต่างๆที่ควรจะปรับปรุง เพื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์เพื่อกำหนดมาตรการที่เหมาะสมและคุ้มค่าทางเศรษศาสตร์ในการปรับปรุงอาคาร

จิตรภณ ศัลยวิทย์ (2562) ได้ทำการประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย สำหรับอาคาร ระหว่างใช้งาน กรณีศึกษาโรงแรมดีพียูเพลส มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์พบว่า จากการประเมินอาคารโรงแรมดีพียูเพลสได้คะแนนอยู่ที่ 46 คะแนน ซึ่งไม่อยู่ในระดับ Silvers ตามเกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทยและได้ใช้แบบจำลองพลังงาน Energy Plus ทำการจำลองการใช้พลังงานและคำนวณปริมาณการใช้พลังงานไฟฟ้าและประเมินผล การประหยัดพลังงานจากมาตรการที่นำเสนอ เพื่อเพิ่มระดับการประเมินจากระดับ Silvers สู่ ระดับ Gold และศึกษาความเหมาะสมทางเศรษฐศาสตร์ โดยมี 4 มาตรการ ดังนี้มาตรการที่ 1 การใช้พลังงานทดแทนโดยการติดตั้งเครื่องทำน้ำร้อนพลังงานแสงอาทิตย์ มาตรการที่ 2 การ เปลี่ยนกระจกประหยัดพลังงาน (Low - E) มาตรการที่ 3 เปลี่ยนหลอดประหยัดพลังงาน (LED) และมาตรการที่ 4 เปลี่ยนเครื่องปรับอากาศประสิทธิภาพสูง โดยทั้ง 4 มาตรการ มาตรการที่คุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์มากที่สุด คือมาตรการที่ 3 การเปลี่ยนหลอดประหยัดพลังงาน (LED) ลงทุนมูลค่า 62,673.75 บาท และมีระยะการคืนทุนอยู่ที่ 1.71 ปี การใช้พลังงานไฟฟ้า ลดลงเฉลี่ยเท่า กับ 1.65 % ต่อปี หรือค่าไฟฟ้าลดลงมูลค่า 36,517.93 บาทต่อปี

นเรศ ใหญ่วงศ์, และจรัญ คนแรง (2560) ศึกษาการประเมินประสิทธิภาพพลังงานของอาคารสถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย โดยสำรวจเก็บข้อมูลโครงสร้างอาคาร ระบบไฟฟ้าแสงสว่าง ระบบปรับอากาศ และอุปกรณ์เครื่องใช้ไฟฟ้า ทำการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยโปรแกรมประเมินประสิทธิภาพพลังงานของอาคาร (Building Energy Code) การวิเคราะห์แนวทางการปรับปรุงอาคารให้มีการใช้พลังงานสุทธิเป็นศูนย์ (Net Zero Energy Building) ผลการประเมิน พบว่าระบบกรอบอาคารมีค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของผนังด้านนอก (OTTV) และค่าการถ่ายเทความร้อนรวมของหลังคาอาคาร (RTTV) มีค่าเท่ากับ 77.60 W/m2 และ 12.94 W/m2 ตามลำดับ ซึ่งค่า OTTV ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน การใช้พลังงานรวม เท่ากับ 3.79 W/m2, 3.22, 189,804.02 kWh/year ตามลำดับ ซึ่งผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ตามข้อกำหนดโปรแกรมประเมินประสิทธิภาพพลังงานของอาคารจากการศึกษาแนวทางแก้ไขประสิทธิภาพ

พลังงานของอาคาร โดยกำหนด 2 แนวทาง คือ แนวทางที่ 1 การเพิ่มประสิทธิภาพของกรอบอาคาร โดยการเพิ่มฉนวนที่ผนัง และเปลี่ยนกระจกเป็นกระจกประหยัดพลังงาน พบว่าผลประเมินระบบกรอบอาคารค่าการถ่ายเทความร้อน รวมของผนังด้านนอก (OTTV) ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน และแนวทางที่ 2 การเลือกใช้เทคโนโลยีพลังงานทดแทนโดยการติดตั้งระบบผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคา ขนาด 12 kWp ซึ่งเพียงพอต่อการใช้พลังงานไฟฟ้าของอาคาร

วัตถุประสงค์งานวิจัย

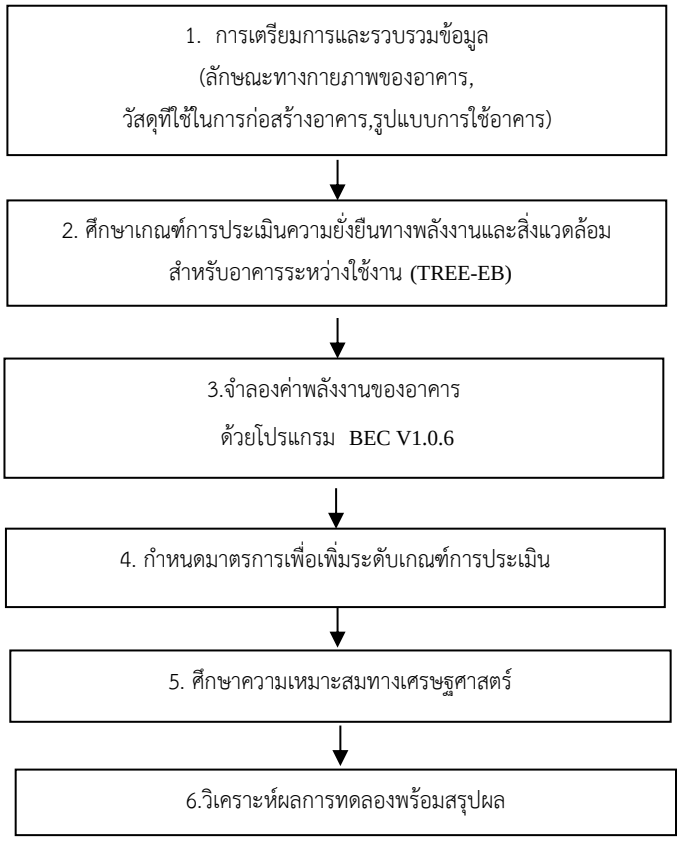
1. เพื่อศึกษาและประเมินอาคารปัจจุบัน ตามเกณฑ์การประเมินอาคารเขียว ตามเกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย (สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน)

2. เพื่อเสนอแนวทางการปรับปรุงอาคาร ตามเกณฑ์การประเมินอาคารเขียว ตามเกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย (สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน)

3. เพื่อทราบแนวทางและงบประมาณ ในการดำเนินการปรับปรุงอาคาร ตามเกณฑ์การประเมินอาคารเขียว ตามเกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย (สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน)

ระเบียบวิธีการวิจัย

จากภาพที่ 1 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานวิจัย โดยเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของอาคาร โดยประกอบด้วย แบบอาคาร ค่าไฟฟ้า ค่าน้ำประปา วัสดุในการก่อสร้างอาคารและอุปกรณ์ไฟฟ้าภายในอาคารทั้งหมด เพื่อนำมาวิเคราะห์และประเมินการใช้พลังงานของอาคาร วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1. การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อม (สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน TREE-EB) ส่วนที่ 2. การประเมินค่าการออกแบบกรอบอาคาร (OTTV) ด้วยโปรแกรม BEC V1.0.6 โดยนำค่าที่ได้ทั้ง 2 ส่วนทำการออกมาตรการเพื่อให้ผ่านคะแนนประเมินขั้นต่ำ พร้อมทำการวิเคราะห์จุดคุ้มทุนทางเศรษฐศาสตร์

ภาพที่ 1 แผนภาพแสดงขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ข้อมูลทั่วไปและการใช้พลังงานของอาคารกรณีศึกษา

อาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก 3 ชั้น มีพื้นที่ใช้สอยประมาณ 12,464 ตารางเมตร โดยแบ่งพื้นชั้นใต้ดินสำหรับจอดรถบุคลากร ชั้น 1 ลานกิจกรรมเอนกประสงค์และห้องเรียน ชั้นที่ 2 ห้องเรียนและห้องสมุด และชั้น3 ส่วนของสำนักงานและห้องพักอาจารย์ โดยมีค่าการใช้พลังงานไฟฟ้าเฉลี่ยในปี พ.ศ.2564-2565 เท่ากับ 293,345 kWh ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าการใช้พลังงานไฟฟ้าในปี พ.ศ. 2564-2565

เดือน	ปี พ.ศ.2564 (kWh)	ปี พ.ศ.2565 (kWh)
มกราคม	10,466	16,742
กุมภาพันธ์	16,320	23,496
มีนาคม	21,470	35,960
เมษายน	35,624	26,849

พฤษภาคม	27,766	30,429
มิถุนายน	23,105	15,352
กรกฎาคม	15,097	22809
สิงหาคม	32,026	29,098
กันยายน	27,259	23,932
ตุลาคม	38,278	29,268
พฤศจิกายน	26,983	33,374
ธันวาคม	19,726	5,260
รวมทั้งปี	**294,120**	**292,569**
เฉลี่ย ปี 64-65	**293,345**	

2. การสร้างแบบจำลองการใช้พลังงานของอาคารโดยโปรแกรม BEC v1.0.6

การสร้างแบบจำลองการใช้พลังงานของอาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้ซอฟต์แวร์ BEC v1.0.6 ใช้ในจำลองค่าการใช้พลังงานของอาคารขึ้นมา โดยนำข้อมูลรูปด้านของอาคารทั้งหมดทำการถอดปริมาณโดยแบ่งเป็นพื้นที่ผนังทึบ พื้นที่กระจกแต่ละด้านของอาคาร พร้อมทำการกำหนดวัสดุของผนังทึบ วัสดุของผนังกระจก รวมทั้งวัสดุพื้นดาดฟ้าและหลังคา อุปกรณ์ไฟฟ้าสำนักงาน ระบบแสงสว่าง และระบบปรับอากาศภายในอาคาร เพื่อนำข้อมูลดังกล่าว ทำการกรอกลงใน ซอฟต์แวร์ BEC v1.0.6 เพื่อจำลองค่าการใช้พลังงานของอาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยเทียบกับค่าไฟฟ้าในปี พ.ศ. 2564-2565 โดยให้มีค่าผิดพลาด ไม่เกิน ±5% ดังตารางที่ 2 เพื่อนำแบบจำลองค่าการใช้พลังงานของอาคาร มากำหนดมาตรการเพื่อลดการใช้พลังงานไฟฟ้าภายในอาคารและผ่านเกณฑ์ ค่ามาตรฐาน Building Energy Code, BEC

ตารางที่ 2 แสดงค่าการจำลองการใช้พลังงานของวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น

Floor	**Floor Area**	**Wall Area**	**Roof Area**	**OTTV (W/m^2)**	**RTTV (W/m^2)**	**Total Energy (kWh/year)**
1	7124.28	1764.16		102.91		346,461.93
2	7124.28	1764.16		102.91		324,347.11
3	7124.28	1280.33	7124.28	113.27	2.13	238,150.56
Total Average				106.36	2.13	302,986.53

ค่าเฉลี่ยปริมาณไฟฟ้าปี พ.ศ. 2564	294,120.00	kWh/year
ค่าเฉลี่ยปริมาณไฟฟ้าจากการจำลองแบบ	302,986.53	kWh/year
ค่าผิดพลาด	2.92 %	
ค่าเฉลี่ยปริมาณไฟฟ้าปี พ.ศ. 2565	292,569.00	kWh/year

ค่าเฉลี่ยปริมาณไฟฟ้าจากการจำลองแบบ	302,986.53	kWh/year
ค่าผิดพลาด	3.56 %	

ผลการวิจัย

การประเมินอาคารเขียวตามเกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย (สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน)

จากการศึกษาหาแนวทางปรับปรุงอาคารเขียว ตามเกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย (สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน) วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น จากการประเมินเบื้องต้นทั้ง 8 หัวข้อ ระดับคะแนนของวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ไม่ผ่านข้อคะแนนบังคับในหัวข้อ BM P1 การเตรียมความพร้อมความเป็นอาคารเขียว (บังคับ) มีระดับคะแนนรวมอยู่ที่ 34 คะแนน ระดับคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ (Certified 35-44 คะแนน) จากตารางที่ 3 ในส่วนแรกดำเนินการแก้ไขคะแนนในส่วนของหัวข้อบังคับ BM P1 การเตรียมความพร้อมความเป็นอาคารเขียว โดยการดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการและผู้รับผิดชอบโครงการ และส่งทีมงานเข้าอบรมความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนเตรียมความพร้อมในการรับการตรวจสอบเกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทาง พลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน จัดทำโดย สถาบันอาคารเขียว เพื่อให้ผ่านคะแนนบังคับในทุกหัวข้อ โดยหากไม่ผ่านเกณฑ์คะแนนบังคับข้อใดข้อหนึ่งในกลุ่ม นี้จะถือว่าไม่ผ่านเกณฑ์ TREES นี้เลย

ตารางที่ 3 สรุปผลการประเมินทั้ง 8 หัวข้อ

หัวข้อ	ชื่อหัวข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
BM	การบริหารจัดการอาคาร	6(1)	1(0)
SL	ผังบริเวณและภูมิทัศน์	17	11
WC	การประหยัดน้ำ	8(1)	8(1)
EA	พลังงานและบรรยากาศ	27(2)	3(2)
MR	วัสดุและทรัพยากร	17	3
IE	คุณภาพของสภาวะแวดล้อมภายในอาคาร	14(1)	5(1)
EP	การป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	5	3
GI	นวัตกรรม	6	0
	รวมคะแนน	100(5)	34(4)

แนวทางและงบประมาณ ในการดำเนินการปรับปรุงอาคารตามเกณฑ์อาคารเขียว

ในการเพิ่มระดับคะแนนการประเมินต้องดำเนินการในหัวข้อคะแนนบังคับให้ผ่านทุกข้อและระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ขั้นต่ำ (Certified 35-44 คะแนน) โดยผู้จัดทำแบ่งการเพิ่มระดับคะแนนการประเมินออกเป็น 4 ระดับ ระดับที่ 1 ไม่มีการลงทุน ระดับที่ 2 มีการลงทุนน้อย ระดับที่ 3 มีการลงทุนระดับกลาง และระดับสุดท้ายมีการลงทุนมากที่สุด โดยงบประมาณการลงทุนอ้างอิงมาจากรายการจัดซื้อจัดจ้าง ปีการศึกษา 2564-2565 วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ระดับที่ 1 แนวทางการปรับปรุงอาคารโดยไม่มีการลงทุน

สำหรับมาตรการปรับปรุงอาคารเพื่อเพิ่มระดับเกณฑ์การประเมิน โดยไม่มีการลงทุน ของวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น ในระดับที่ 1 ปรับปรุงคะแนนใน 3 หมวดจำนวน 4 หัวข้อ ระดับคะแนนผ่านเกณฑ์ข้อคะแนนบังคับทุกหัวข้อ และได้คะแนนรวมเท่ากับ 39 คะแนน ระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ (Certified 35-44 คะแนน) รายละเอียดคะแนนดังตารางที่ 4 โดยมีหัวข้อที่ทำการปรับปรุงดังนี้

หมวดที่ 1 การบริหารจัดการอาคารทำคะแนนในหัวข้อ

BM 1 ประชาสัมพันธ์สู่สังคม (1 คะแนน)

BM 3 การติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการอาคารเขียว (1 คะแนน)

หมวดที่ 5 วัสดุและทรัพยากร

MR 1.1 นโยบายการจัดซื้อ และการมีส่วนร่วมของผู้ใช้อาคาร 30% 60% (2 คะแนน)

หมวดที่ 6 คุณภาพของสภาวะแวดล้อมภายในอาคาร

IE 2.4 การสำรวจความพึงพอใจการใช้อาคาร (1 คะแนน)

ตารางที่ 4 สรุปมาตรการปรับปรุงอาคารเพื่อเพิ่มระดับเกณฑ์การประเมิน โดยไม่มีการลงทุน

หัวข้อ	ชื่อหัวข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้
BM	การบริหารจัดการอาคาร	6(1)	3(1)
SL	ผังบริเวณและภูมิทัศน์	17	11
WC	การประหยัดน้ำ	8(1)	8(1)
EA	พลังงานและบรรยากาศ	27(2)	3(2)
MR	วัสดุและทรัพยากร	17	5
IE	คุณภาพของสภาวะแวดล้อมภายในอาคาร	14(1)	6(1)
EP	การป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	5	3
GI	นวัตกรรม	6	0
	รวมคะแนน	100(5)	39(5)

ระดับที่ 2 แนวทางการปรับปรุงอาคารโดยมีการลงทุนน้อยที่สุด (ช่วงงบประมาณลงทุน เริ่มตั้งแต่ 1 – 100,000 บาท)

สำหรับมาตรการปรับปรุงอาคารเพื่อเพิ่มระดับเกณฑ์การประเมินในระดับที่ 2 โดยมีการลงทุนน้อยที่สุด ของวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปรับปรุงโดยใช้งบประมาณเท่ากับ 75,000 บาท ทำการปรับปรุงทั้งหมด 3 หมวด จำนวน 6 หัวข้อ ได้คะแนนรวมเท่ากับ 50 คะแนน ระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ (Silver 45-54 คะแนน) รายละเอียดคะแนนดังตารางที่ 5 โดยมีหัวข้อที่ทำการปรับปรุงดังนี้

หมวดที่ 4 พลังงานและบรรยากาศ (งบประมาณ 5,000 บาท)

EA 3 ประยุกต์มาตรการอนุรักษ์พลังงาน ผลการประหยัด 10% 20% 30% (3 คะแนน)

หมวดที่ 5 วัสดุและทรัพยากร (งบประมาณ 30,000 บาท)

MR 3.1 การจัดการ สินค้าอุปโภคทั่วไป 30% 60% (2 คะแนน)

MR 3.2 การจัดการขยะเครื่องใช้ไฟฟ้า 30% 60% (2 คะแนน)

MR 3.3 การจัดการขยะเฟอร์นิเจอร์ 30% 60% (2 คะแนน)

หมวดที่ 6 คุณภาพของสภาวะแวดล้อมภายในอาคาร (งบประมาณ 40,000 บาท)

IE 1.2 ความดันเป็นลบ (Negative Pressure) สำหรับห้องพิมพ์งานถ่ายเอกสารเก็บสารเคมีและห้องเก็บสารทำความสะอาด (1 คะแนน)

IE 1.4 พื้นที่สูบบุหรี่ห่างจากช่องนำอากาศเข้าไม่น้อยกว่า 10 เมตร (1 คะแนน)

ตารางที่ 5 สรุปมาตรการปรับปรุงอาคารเพื่อเพิ่มระดับเกณฑ์การประเมิน โดยมีการลงทุนน้อย

หัวข้อ	ชื่อหัวข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	เงินลงทุน
BM	การบริหารจัดการอาคาร	6(1)	3(1)	-
SL	ผังบริเวณและภูมิทัศน์	17	11	-
WC	การประหยัดน้ำ	8(1)	8(1)	-
EA	พลังงานและบรรยากาศ	27(2)	6(2)	5,000
MR	วัสดุและทรัพยากร	17	11	30,000
IE	คุณภาพของสภาวะแวดล้อมภายในอาคาร	14(1)	8(1)	40,000
EP	การป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	5	3	
GI	นวัตกรรม	6	0	
	รวมคะแนน	100(5)	50(5)	75,000

ระดับที่ 3 แนวทางการปรับปรุงอาคารโดยมีการลงทุนปานกลาง (ช่วงงบประมาณลงทุน เริ่มตั้งแต่ 100,000 – 800,000 บาท)

สำหรับมาตรการปรับปรุงอาคารเพื่อเพิ่มระดับเกณฑ์การประเมินในระดับที่ 3 โดยมีการลงทุนปานกลาง ของวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปรับปรุงโดยใช้งบประมาณเท่ากับ 820,000 บาท ทำการปรับปรุงทั้งหมด 3 หมวด จำนวน 10 หัวข้อ ได้คะแนนรวมเท่ากับ 64 คะแนน ระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ (Gold 55-74 คะแนน) รายละเอียดคะแนนดังตารางที่ 6 โดยมีหัวข้อที่ทำการปรับปรุงดังนี้

หมวดที่ 2 ผังบริเวณและภูมิทัศน์ (งบประมาณ 170,000 บาท)

SL2 การลดการใช้รถยนต์ส่วนตัว (3 คะแนน)

SL 5.1 มีการจัดสวนบนหลังคาหรือสวนแนวตั้ง (2 คะแนน)

หมวดที่ 5 วัสดุและทรัพยากร (งบประมาณ 430,000 บาท)

MR 2 การจัดซื้อเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

MR 2.1 การจัดซื้อสินค้าอุปโภคทั่วไป 30% 60% (2 คะแนน)

MR 2.2 การจัดซื้อ เครื่องใช้ไฟฟ้า 30% 60% (2 คะแนน)

MR 2.3 การจัดซื้อ เฟอร์นิเจอร์ 30% 60% (2 คะแนน)

หมวดที่ 6 คุณภาพของสภาวะแวดล้อมภายในอาคาร (งบประมาณ 120,000 บาท)

IE 2 ผลสัมฤทธิ์การส่งเสริมคุณภาพชีวิต

IE 2.1 ผลการตรวจวัดคุณภาพอากาศภายในอาคาร (1 คะแนน)

IE 2.2 การตรวจวัดการทำงานของระบบระบายอากาศ (1 คะแนน)

IE 2.3 ประสิทธิภาพการทำความสะอาด (1 คะแนน)

ตารางที่ 6 สรุปมาตรการปรับปรุงอาคารเพื่อเพิ่มระดับเกณฑ์การประเมิน การลงทุนปานกลาง

หัวข้อ	ชื่อหัวข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	เงินลงทุน
BM	การบริหารจัดการอาคาร	6(1)	3(1)	
SL	ผังบริเวณและภูมิทัศน์	17	16	170,000
WC	การประหยัดน้ำ	8(1)	8(1)	
EA	พลังงานและบรรยากาศ	27(2)	6(2)	
MR	วัสดุและทรัพยากร	17	17	430,000
IE	คุณภาพของสภาวะแวดล้อมภายในอาคาร	14(1)	11(1)	120,000
EP	การป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	5	3	
GI	นวัตกรรม	6	0	
	รวมคะแนน	100(5)	64(5)	820,000

ระดับที่ 4 แนวทางการปรับปรุงอาคารโดยมีการลงทุนมากที่สุด (ช่วงงบประมาณลงทุน เริ่มตั้งแต่ เริ่มตั้งแต่ 800,000 – 4,000,000 บาท)

สำหรับมาตรการปรับปรุงอาคารเพื่อเพิ่มระดับเกณฑ์การประเมินในระดับที่ 4 โดยมีการลงทุนมากที่สุด ของวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปรับปรุงโดยใช้งบประมาณเท่ากับ 4,000,000 บาท ทำการปรับปรุงทั้งหมด 1 หมวด จำนวน 2 หัวข้อ ได้คะแนนรวมเท่ากับ 84 คะแนน ระดับคะแนนอยู่ในเกณฑ์ (ระดับ Platinum 75 คะแนนขึ้นไป) รายละเอียดคะแนนดังตารางที่ 7 โดยมีหัวข้อที่ทำการปรับปรุงดังนี้

หมวดที่ 4 พลังงานและบรรยากาศ (งบประมาณ 4,000,000 บาท)

EA 1 ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน (16 คะแนน)

EA 2 การใช้พลังงานทดแทนผลิตพลังงานทดแทนให้ได้ไม่น้อยกว่า ร้อยล่ะ 0.5-3.5 ของปริมาณค่าใช้จ่ายพลังงานในอาคาร (4 คะแนน)

ซึ่งจะได้คะแนนรวมเท่ากับ 84 คะแนน (ระดับ Platinum 75 คะแนนขึ้นไป) ดังตารางที่ 7 โดยมีการใช้งบประมาณในการปรับปรุงโดยประมาณการเท่ากับ 4,000,000 บาท

ตารางที่ 7 สรุปมาตรการปรับปรุงอาคารเพื่อเพิ่มระดับเกณฑ์การประเมิน การลงทุนมากที่สุด

หัวข้อ	ชื่อหัวข้อ	คะแนนเต็ม	คะแนนที่ได้	เงินลงทุน
BM	การบริหารจัดการอาคาร	6(1)	3(1)	
SL	ผังบริเวณและภูมิทัศน์	17	16	
WC	การประหยัดน้ำ	8(1)	8(1)	
EA	พลังงานและบรรยากาศ	27(2)	26 (2)	4,000,000
MR	วัสดุและทรัพยากร	17	17	
IE	คุณภาพของสภาวะแวดล้อมภายในอาคาร	14(1)	11(1)	
EP	การป้องกันผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	5	3	
GI	นวัตกรรม	6	0	
	รวมคะแนน	100(5)	84(5)	

สรุปแนวทางและงบประมาณการปรับปรุงกรอบอาคาร จากโปรแกรม BEC V1.0.6

จากการวิเคราะห์และจำลองค่าการใช้พลังงานของอาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยใช้โปรแกรม BEC V1.0.6 มีค่า OTTV อยู่ที่ 102.91 W/m^2 ซึ่งเกินค่ามาตรฐาน Building Energy Code, BEC กลุ่มที่ 1 อาคารสถานศึกษา $\leq$50 W/m^2 และค่า RTTV เท่ากับ 2.13 W/m^2 อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน $\leq$15 W/m^2 ทางผู้จัดทำจึงดำเนินการศึกษาความเหมาะสมทางเศรษฐศาสตร์

ของแต่ละมาตรการเพื่อเป็นทางเลือกในการนำเสนอปรับปรุงกรอบอาคาร ให้อยู่ในเกณฑ์ค่ามาตรฐาน Building Energy Code, BEC และเพิ่มคะแนนในหัวข้อ EA3 ประสิทธิภาพการใช้พลังงาน โดยมาตรการทั้งหมดประกอบด้วยมาตรการหลัก 6 มาตรการดังนี้

1. มาตรการใส่ฉนวนกันความร้อนความหนา 75 มิลลิเมตร ที่ผนังอาคาร
2. มาตรการเปลี่ยนกระจก เป็นกระจก Float ความหนา 5 มิลลิเมตร
3. มาตรการเปลี่ยนกระจก เป็นกระจก Low –E ความหนา 12 มิลลิเมตร
4. มาตรการติดฟิล์มที่กระจกอาคารเดิม
5. มาตรการใส่ฉนวนกันความร้อนความหนา 75 มิลลิเมตร ที่ผนังอาคาร + ติดฟิล์ม
6. มาตรการลดพื้นที่ผนังกระจกลง 50% โดยเปลี่ยนเป็นผนังทึบ

ตารางที่ 8 สรุปมาตรการปรับปรุงกรอบอาคาร

มาตรการ	ลงทุน (บาท)	ค่าไฟลดลงเฉลี่ยต่อเดือนจากแบบจำลอง	ลดลงมูลค่า (บาท/ปี)	NPV	IRR	PB
1.ฉนวนกันความร้อนความหนา 75 มม.	902,245.5	22,926.07 kWh/y	85,514.24	380,468.10	4.76%	10.55
2.เปลี่ยน กระจก Float	406,391.8	7,253.31 kWh/y	27,054.84	-569.20	-0.02%	15.02
3.เปลี่ยน กระจก Low-E	6,705,464.70	25,838.21 kWh/y	96,376.52	-5,329138.58	-16.02%	69.57
4.ติดฟิล์มที่กระจกอาคารเดิม	1,320,773.35	25,476.20 kWh/y	95,026.26	104,620.55	0.97%	13.89
5.มาตรการ 4+1	2,223,018.85	27,123.03 kWh/y	101,168.90	705,485.35	-4.43%	21.97
6.ลดพื้นที่ผนังกระจกลง 50%	818,963.64	61,929.45 kWh/y	230,996.84	2,645,988.96	27.47%	3.54

จากตารางที่ 8 มาตรการที่น่าทำการลงทุนได้แก่ มาตรการที่ 6 ลดพื้นที่ผนังกระจกลง 50% โดยเปลี่ยนเป็นผนังทึบ โดยลงทุน 818,963.64 บาท สามารถลดค่าพลังงานไฟฟ้าได้เท่ากับ 61,929.45 kWh/y หรือเท่ากับ 230,996.84 บาท/ปี มีค่า OTTV เท่ากับ46.22 W/m^2 โดยมีระยะการคืนทุนอยู่ที่ 3.54 ปี และมาตรการรองลงมาได้แก่ มาตรการที่ 1 ใส่ฉนวนกันความร้อนความหนา 75 มิลลิเมตร ที่ผนังอาคารโดยลงทุน 902,245.5บาท สามารถลดค่าพลังงานไฟฟ้าได้เท่ากับ 22,926.07 kWh/y หรือเท่ากับ 85,514.24 บาท/ปี โดยมีระยะการคืนทุนอยู่ที่ 10.55 ปี มีค่า OTTV เท่ากับ 81.46 W/m^2

อภิปรายผลการวิจัย

การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย (สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน) วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น จากการประเมินเบื้องต้นทั้ง 8 หัวข้อ ระดับคะแนนของวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น ไม่ผ่านข้อคะแนนบังคับในหัวข้อ BM P1 การเตรียมความพร้อมความเป็นอาคารเขียว (บังคับ) มีระดับคะแนนรวมอยู่ที่ 34 คะแนน ระดับคะแนนต่ำกว่าเกณฑ์ (Certified 35-44 คะแนน) และจากการวิเคราะห์และจำลองค่าการใช้พลังงานของอาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น โดยใช้โปรแกรม BEC V1.0.6 มีค่า OTTV อยู่ที่ 102.91 W/m^2 ซึ่งเกินค่ามาตรฐาน Building Energy Code, BEC กลุ่มที่ 1 อาคารสถานศึกษา $\leq$50 W/m^2 โดยผู้จัดทำกำหนดแนวทางปรับปรุง 2 รูปแบบ 1. แนวทางปรับปรุงคะแนนอาคารตามเกณฑ์อาคารเขียว รูปแบบที่ 2 แนวทางการปรับปรุงกรอบอาคาร ให้ได้ค่ามาตรฐาน Building Energy Code, BEC

แนวทางและงบประมาณในการดำเนินการปรับปรุงอาคารตามเกณฑ์อาคารเขียว การเพิ่มระดับเกณฑ์การประเมินโดยไม่มีการลงทุนของวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น สามารถดำเนินการได้ทันทีโดยการประกาศนโยบาย พร้อมจัดตั้งทีมงานสำหรับติดตามงานและประชาสัมพันธ์เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นอาคารเขียว โดยเริ่มจัดเก็บข้อมูลต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการประเมินเพื่อรองรับการตรวจประเมินอาคารเขียว ตามเกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย (สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน) ในส่วนมาตรการที่มีการลงทุนต่างๆ ระดับที่ 2-4 โดยสามารถตั้งเป็นแผนระยะยาวโดยตั้งเป็นโครงการปรับปรุงในปีถัดไป เพื่อเป้าหมายเกณฑ์คะแนนการประเมินที่สูงขึ้น

แนวทางการปรับปรุงกรอบอาคาร ทั้ง 6 มาตรการ โดยมาตรการที่สามารถลดค่า การใช้พลังงานของกรอบอาคารได้มากที่สุดและได้ตามมาตรฐาน Building Energy Code, BEC ได้แก่มาตรการ ที่ 6 ลดพื้นที่ผนังกระจกลง 50% โดยเปลี่ยนเป็นผนังทึบ โดยลงทุน 818,963.64 บาท มีค่า OTTV เท่ากับ46.22 W/m^2 สามารถลดค่าพลังงานไฟฟ้าได้เท่ากับ 61,929.45 kWh/y หรือเท่ากับ 230,996.84 บาท/ปี โดยมีระยะการคืนทุนอยู่ที่ 3.54 ปี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาต่อไป

แนวทางการศึกษาโดยใช้เกณฑ์การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน (TREES-EB) และประเมินความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ของอาคารวิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มุ่งเน้นในหัวข้อที่ 4 หมวดพลังงานและบรรยากาศ เป็นมุ่งเน้นมาตรการในการประหยัดพลังงานไฟฟ้าในระบบปรับอากาศ และระบบไฟฟ้าแสงสว่าง เป็นหลักเพื่อมิให้กระทบกับพฤติกรรมของผู้ใช้อาคาร แต่ยังมีมาตรการประหยัดพลังงานในแนวทางอื่น ๆ ที่มีศักยภาพในการลดการใช้พลังงานไฟฟ้า ดังเช่นมาตรการดังต่อไปนี้

หมวดที่ 4 พลังงานและบรรยากาศ (Energy and Atmosphere)

- มาตรการการติดตั้งระบบ BAS ควบคุมเวลาปิด-เปิดแสงสว่างและระบบปรับอากาศ
- มาตรการติดตั้งระบบควบคุมความร้อนผ่านกรอบอาคารด้วยม่านปรับแสงอัตโนมัติ โดยการวิเคราะห์ปรับแสงในเวลากลางวันให้เหมาะสม เพื่อลดภาระของเครื่องปรับอากาศ

หมวดที่ 8 นวัตกรรม (Green Innovation)

- ทำคะแนน GI 1 มีเทคนิควิธีที่ไม่ระบุไว้ในแบบประเมิน (5 คะแนน)
- การนำเครื่องบดอัดเศษอาหาร เพื่อทำเป็นปุ๋ย เพื่อลดการเกิดขยะ
- การนำน้ำทิ้งกลับมาบำบัดเพื่อใช้ลดน้ำต้นไม้ภายนอกอาคาร

เอกสารอ้างอิง

กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน. (ม.ป.ป.) เทคโนโลยีการอนุรักษ์พลังงานในอาคารสำนักงาน (ในกรณีปรับปรุงอาคารเดิม). *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2559. แหล่งที่มา: http://www.meaenergysavingbuilding.net/downloads/knowledge/ technology_conservation_office.pdf

จิตรภณ ศัลยวิทย์. (2562). *การประเมินความยั่งยืนทางพลังงานและสิ่งแวดล้อมไทย (สำหรับอาคารระหว่างใช้งาน). กรณีศึกษาอาคารโรงแรมดีพียูเพลส มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพมหานคร*. (วิทยานิพนธ์). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ตะวัน จำปีเจริญสุข. (2563). การประเมินอาคารเขียวตามเกณฑ์ Leadership in Energy and Environmental Design (LEED) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์.

นเรศ ใหญ่วงศ์ และ จรัญ คนแรง. (2560). *ศึกษาการประเมินประสิทธิภาพพลังงานของอาคารสถาบันการเรียนรู้ตลอดชีวิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.* (วิทยานิพนธ์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

"Hometown is Beijing" The Elements of Learning Peking Opera with the Style of Beijing Culture in Modern Songs

Li Shuai and Chutasiri Yodwised
Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand
Corresponding Author, E-mail: 1922568509@qq.com

****

Abstract

Peking opera expresses the drama of traditional Chinese society and is included in the UNESCO Intangible Cultural Heritage List by the United Nations. The integration of the elements of Peking Opera and opera makes the style of our vocal music works more distinctive nationality and style. "Xi Ge" is a new type of music developed in the late 1980s and early 1990s. It refers to songs close to a specific type of drama in terms of musical form or singing style. This article takes "Hometown is Beijing" as an example to analyze the use of Beijing opera elements combined with Beijing culture in modern songs. Peking opera is the crystallization of Chinese traditional culture. She is known as the quintessence of the country because she contains the essence of local opera in many parts of our country and is a concentrated expression of the art of Chinese opera. *Peking opera* is a drama performance that integrates singing, thinking, doing, and fighting. In the mid-nineteenth century, Peking opera, conceived in the folk and integrated the drama elements of the north and south of China, developed maturely in Beijing and was widely spread throughout China.

Keywords: Hometown is Beijing; The Elements of Learning Peking Opera; The Style of Beijing Culture; Modern Songs

Introduction

The national vocal music creation works in Peking opera's style was fully developed in the 1990s. This kind of music form was produced only after the transition from traditional Chinese opera music to the modern opera music period. The song "Hometown is Beijing" has simple lyrics and beautiful tunes. This is a national vocal composition with opera elements that are very Beijing accent (Yao, 2008:1).

Creative background

"Hometown is Beijing" was created in the early 1990s. The song absorbs the essence of opera and blends it perfectly into popular songs. In the early 1980s, popular music emerged and became more vigorous, while the traditional Chinese opera, as a representative of Chinese traditional culture, became increasingly neglected. The famous songwriter discovered this problem. After deliberation, he found the composer Yao Ming and wrote the first formal "drama"-"Hometown is Beijing" based on the description of his hometown of Beijing. The pioneering work of this opera expresses that they have a soft spot for Beijing and like "Beijing accent, Beijing rhyme."

* Received: March 15, 2023; Revised: April 3, 2023; Accepted: April 4, 2023

Work analysis

1) Aesthetic analysis

a. novel language style

At the beginning of the song, "I have traveled everywhere, north and south, west and east" directly named the theme of the song, which is the love for Beijing. Among them, the first three words "traveled" at the beginning are full of Beijing accent.

Figure 1, "Hometown is Beijing" Music score

The song enters the second paragraph, "Don't talk about that, the bright moon of the Temple of Heaven, the wind of the North Sea... I feel sweet and crisp, and the Beijing accent is passionate." These famous sights in Beijing quote the narrative of Beijing rhyme, like telling a story. In the same way, the natural landscape and customs of Beijing are displayed in front of people (Han, 2013:1).

Figure 2, "Hometown is Beijing" Music score

The third and second paragraphs are repeated paragraphs, using a more compact and flowing rhythm to show the majestic and magnificent landmarks of Beijing once again. But it gives a different feeling from the second paragraph, which is in sharp contrast.

"Hometown is Beijing" uses vivid musical language to depict Beijing's beauty and profound culture, allowing people to swim in the magnificence and prosperity of Beijing, and unforgettable love for their hometown.

b. unique melody characteristics

The structure of the whole work is divided into three parts: three paragraphs of total-point-total (A-B-A). In the beginning, the theme of the song was proposed, and the middle showed why I love Beijing, and finally returned to the theme of the song, echoing the previous paragraph.

The first four sentences of the first section, the A section. "I have traveled all over the north, south, west, and east and have been to many famous cities. Quietly think about it. I still love my Beijing the most." The Peking Opera Adagio music is used here, which has a strong singing ability.

Section B adopts the Beijing accent of Beijing accent, which not only has the singing accent of Beijing opera but also integrates the tones of the Beijing rhyme drum, which is full of charm and natural and easy.

The last paragraph, A is a repetition of changes. The melody of this music has mostly stayed the same, but the rhythm and speed have changed. Through the Peking Opera shaking board, the rhythm is very tight. Not only does the repetitive part stand out differently, but it also contrasts sharply with the B section (Huang, 2003:1).

c. rhythm and flavor

The main melody is the "Xipi" mode in Peking Opera. In this mode, jump-in intervals are often used to develop the melody, and the overall range is higher. The melody of "Xipi" is bright and gorgeous. When the rhythm is slow, it is often used to express lively and lyrical drama plots and cheerful character emotions. The rhythm of Peking Opera singing has its inherent form of expression. The first section of this work uses loose boards, and the third section uses shake boards. The rhythm of the accompaniment is also in sharp contrast. Rhythm comparison can better reflect the charm of this song (Xie, 2009:19).

The opera elements in the song

In the song "Hometown is Beijing," there are many ways of moisturizing the song, such as throwing the tune, relying on the sound, and true and false sounds. It also includes the plate structure, such as the scattered board and the rocking board, which perfectly shows the unique charm of this Peking opera style.

For example, in section A, the composer added a decorative sound to the end of each lyric so that the singer can show the peculiar rhythm of Peking opera while singing and highlight the style of the song in terms of voice, emotion, character, and other aspects (Zhao, 1997:2).

The charm of the song

"Hometown is Beijing" is a work in the style of Peking Opera. The work not only uses the elements of Peking opera but also has distinctive national vocal characteristics. It combines Peking opera singing into the work to create a national vocal work with a Beijing accent and Beijing rhyme. The expression of the charm of a work not only depends on the composer's melody creation and requires the singer to create the work twice. When analyzing

the song flavor of a work, it is necessary to analyze the song's creative background, emotion, language characteristics, and lyrics content.

The lyrics are simple and without losing the charm, fully expressing the love of an old Beijinger who has seen countless beautiful scenery in his hometown. The lyrics are the sincerest expression of emotions. The lyrics embody the writer's deep memories and pride in his hometown of Beijing. The lyrics are full of nostalgia and pride for my hometown, Beijing. From the leisurely time of old Beijing to the prosperity of the new era, although time has passed, the hometown of Beijing has not changed in the hearts of ci writers. It has become time, and what remains unchanged is the deep feeling of hometown. The lyrics of the whole work are full of the charm of old Beijing. After the singer's passionate interpretation, a Beijing style of Beijing accent and Beijing rhyme is displayed in front of the audience (Zhen, 1987:3).

Singing skill

It is mainly to express praise and praise for his hometown Beijing. When singing, attention should be paid to the difference between it and pure Peking Opera. The folk singing of this work is integrated into the singing style of Beijing Opera. The key to singing this piece is to grasp the style and flavor of Beijing Opera. In the voice, we should pay attention to the singing style of the Beijing Opera, breathing steadily and showing emotions naturally.

Pronounce your words correctly. For example, Zou in the first sentence of paragraph A is divided into Z -- OU according to the Chinese pinyin singing method. In Section B, the style of the song changes, drawing on the characteristics of Jingyun Dagu, which is half-spoken and half-sung. Say to say natural atmosphere, true feelings reveal; Sing the right way.

The last is the reproduction part of A, which is the climax of the whole song. Different from A in the first paragraph, it is different in rhythm. Strong breath as a support, a strong expression of the hometown of Beijing love. The song highlights the theme of deep love for his hometown Beijing (Song, 2015:55).

Deductive art

The tune of this work is completely designed by the Peking Opera and draws on the Xipi tune of the Peking Opera.

When singing this kind of song with opera elements, and the opera elements sung reflect the modern song type works, you must first sing and secondly sing "drama."

Chinese opera emphasizes both singing and acting. Peking opera pays attention to the concentration of eyes when performing, emphasizing the charm of the eyes.

First, the opera elements contained in the song

Secondly, the drama in this song is based on the cavity and vocalization of vocal music. For example, the use of a long drama in the song, the characteristic that the melody is still in progress after the lyrics are sung, expresses the inner emotions of the author and the audience, either joy or sorrow.

Section A uses loose boards for creation and reprocessing, and section C uses shake boards for singing. The emotions of the two sections are in sharp contrast, which further vents the emotions of the song. At this time, the singer needs to use stable singing skills, flexibly change the singing style, and make the voice mellow and loud, which appropriately expresses the deep love of the old Beijingers for their hometown of Beijing.

Conclusion

In the long river of Chinese culture and art, opera is one of the most important tributaries. Art forms with a mass basis are also an important source of gathering the tributary of opera art.

Chinese opera has undergone the evolution and development of many dynasties, from the initial stage of the drama through the transition from generation to generation, and finally manifested in the form of mature comedy.

Now that music has developed to this day, opera elements have been absorbed into national vocal music works, forming a widespread "drama and song."

"Hometown is Beijing" uses the singing melody in Peking opera and retains the characteristics of national vocal music. It is an excellent work that combines Peking opera's charm and national vocal music taste. The integration of opera and vocal works is a testimony to the development and innovation of vocal works in our country. Through composers' continuous innovation and efforts, the audience of vocal works using the Beijing accent and Beijing rhyme has become wider and wider, deeply loved and sung by the public.

References

Han, X. (2013). *Singing techniques and style*. Wuhan. Wuhan University Press.
Huang, J. (2003). *Guo Lanying's Singing Art*. Beijing. People's Music Publishing House.
Song, C. (2015). On the opera elements of vocal works. Hubei. *The House of Drama*.
Xie, J. (2009). *On the aesthetic characteristics of Chinese national vocal music*, [Doctoral Dissertation]. Northeast Normal University.
Yao, Y. (2008). *Chinese Opera Music*. Beijing. People's Music Publishing House.
Zhao, M. (1997). *The Art of Singing*. Shanghai. Shanghai Music Publishing House.
Zhen, Q. (1987). Three Interviews with Li Guyi. *Chinese Culture News*.

เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครองสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและหูหนวก

Parent Facilitative Language Techniques for Children with Hearing Impairment and Deafness

ณัฐวิภา วาณิชย์เจริญ[1] และ จิตต์ปกรณ์ พิชัยธนาภรณ์[2]

[1]มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ [2] มหาวิทยาลัยมหิดล

Natwipa Wanicharoen[1] and Jitpakorn Pichaitanaporn[2]

[1] Chiang Mai University [2]Mahidol University, Thailand

[2]Corresponding Author, E-mail: jitpakorn.pii@mahidol.edu

****

บทคัดย่อ

ความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง บุคคลมีการสูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับเล็กน้อยถึงรุนแรง โดยบุคคลเหล่านี้สามารถได้รับประโยชน์ทางการสื่อสารด้วยการพูดเมื่อใส่เครื่องช่วยฟัง ประสาทหูเทียม และ/หรือ อุปกรณ์เสริมช่วยการได้ยิน และสามารถอ่านคำบรรยายได้ ในขณะที่หูหนวก หมายถึง บุคคลที่มีการสูญเสียการได้ยินในระดับรุนแรงมาก สามารถใช้ความสามารถทางการได้ยินได้อย่างจำกัด โดยทั่วไปมักสื่อสารโดยใช้ภาษามือเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีพัฒนาการทางภาษา สังคม วิชาการ รวมทั้งความสามารถทางประสาทสัมผัสล่าช้า นอกจากนี้พัฒนาทางภาษาและการพูดมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางสติปัญญา อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถทางสติปัญญาของเด็กได้ การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มมีความจำเป็นสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินโดยเน้นการให้ครอบครัวเป็นศูนย์กลางและเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครองเป็นกลยุทธ์ในการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาที่ผู้ปกครองสามารถใช้เพื่อตอบสนองหรือเริ่มต้นการสื่อสารกับเด็กซึ่งสามารถใช้ได้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและหูหนวก

คำสำคัญ: เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครอง; พัฒนาการทางภาษา; เด็ก; ความบกพร่องทางการได้ยิน

* วันที่รับบทความ : 21 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 15 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 29 กันยายน 2566

Received: August 21 2023; Revised: September 15 2023; Accepted: September 29 2023

Abstract

Hearing impairment occurs when a person has mild to severe hearing loss. These people can benefit from wearing hearing aids or cochlear implants and reading captions. While deafness refers to a person who has a profound hearing loss that limits their hearing ability. Generally, they communicate using sign language. Children with hearing impairments have delayed language, social, and academic development, including sensory abilities. In addition, language and speech development are related to cognitive development and may affect the cognitive abilities of children. Early intervention is essential for children with hearing impairments, which are family-centered and occur in natural settings. Parent facilitative language techniques are language stimulation strategies that parents can use to respond to or initiate communication with their child. This strategy can be used for children with hearing impairments or who are deaf.

Keywords: Parent Facilitative Language Techniques; Language Development; Children; Hearing Impairment

บทนำ

ความบกพร่องทางการได้ยิน (Hearing Impairment) ตามคำนิยามของกฎหมายที่ส่งเสริมการศึกษาสำหรับคนพิการ (Individuals with Disabilities Education Act : IDEA) นั้นหมายถึง ความบกพร่องทางการได้ยินไม่ว่าจะถาวรหรือผันผวน (เปลี่ยนแปลงบ่อยครั้ง) ส่งผลต่อความสามารถด้านการเรียนของเด็ก ในขณะที่หูหนวก (Deafness) หมายถึง ความบกพร่องทางการได้ยินในระดับที่มีความรุนแรงมาก ส่งผลให้เด็กมีความบกพร่องในการประมวลผลข้อมูลทางภาษาผ่านการได้ยิน แม้อาจจะได้รับอุปกรณ์ช่วยการได้ยินแล้วก็ตาม (IDEA, 2004) ดังนั้นผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะยังสามารถตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางการได้ยิน รวมถึงการพูดได้ ในขณะที่หูหนวกเป็นภาวะที่ทำให้บุคคลไม่สามารถรับรู้เสียงได้โดยสิ้นเชิง

การสูญเสียการได้ยินตามนิยามขององค์การอนามัยโลก (World Health Organization) หมายถึง การที่บุคคลมีความยากลำบากในการได้ยินมากกว่าบุคคลทั่วไป โดยระดับการสูญเสียการได้ยินสามารถแบ่งได้หลายระดับ โดยจะเกิดขึ้นหูเดียวหรือสองหูก็ได้แต่จะส่งผลกระทบต่อความสามารถในการสื่อสารของบุคคลนั้นๆ ซึ่งความรุนแรงของการสูญเสียการได้ยินแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ความบกพร่องทางการได้ยิน (Hearing Impairment หรือ Hard Of Hearing) คือ ประเภทซึ่งบุคคลมีการสูญเสียการได้ยินตั้งแต่ระดับเล็กน้อยถึงรุนแรง โดยบุคคลเหล่านี้สามารถได้รับประโยชน์ทางการสื่อสารด้วยการพูดเมื่อใส่เครื่องช่วยฟัง ประสาทหูเทียม และ/หรือ อุปกรณ์เสริมช่วยการได้ยิน และสามารถอ่านคำบรรยาย (Captioning) ได้ ในขณะที่หูหนวก (Deafness) หมายถึง บุคคลที่มีการสูญเสียการได้ยินในระดับรุนแรงมาก สามารถใช้ความสามารถทางการได้ยินได้อย่างจำกัด โดยทั่วไปมักสื่อสารโดยใช้ภาษามือ (World Health Organization, 2023)

การสูญเสียการได้ยิน (Hearing Loss) ตามนิยามของ American Speech and Hearing Association (ASHA) หมายถึง การสูญเสียความสามารถทางการได้ยินเพียงบางส่วนหรือทั้งหมด โดยผู้สูญเสียการได้ยินจะมีระดับเริ่มของการได้ยินที่มากกว่าค่าระดับการได้ยินของบุคคลปกติ สาเหตุของที่มีระดับการได้ยินเกิดได้จากทั้งการนำเสียงบกพร่อง และ/หรือ ประสาทหูเสื่อม โดยมีลักษณะการสูญเสียการได้ยินได้ทั้งแบบหูเดียวและสองหู แบบค่อยเป็นค่อยไปหรือแบบเป็นโดยเฉียบพลัน และแบบการได้ยินคงที่หรือผันผวน (American Speech and Hearing Association, 2023)

ในประเทศไทยการสูญสียการได้ยินแบ่งเป็น สามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเภท โดยพิจารณาจากระดับความรุนแรงของการสูญเสียการได้ยิน คือ บุคคลหูหนวก หมายถึง บุคคลที่มีการสูญเสียการได้ยินมากจนไม่สมารถเข้าใจการสื่อสารด้วยคำพูดผ่านทางการได้ยินได้ ถึงแม้จะได้รับการช่วยเหลือโดยการใส่อุปกรณ์ช่วยการได้ยินหรือไม่ก็ตาม โดยทั่วไปบุคคลเหล่านี้จะมีระดับเริ่มต้นการได้ยินมากกว่า 90 เดซิเบลขึ้นไป บุคคลหูตึง หมายถึง บุคคลที่มีการได้ยินเหลืออยู่เพียงพอสำหรับการสื่อสาร เมื่อใส่เครื่องช่วยฟังแล้วจะสามารถช่วยให้สามารถสื่อสารได้ดีขึ้น โดยระดับเริ่มการได้ยินของบุคคลกลุ่มนี้มักจะอยู่ในช่วง ตั้งแต่ 26 จนถึง 90 เดซิเบล เป็นต้น (ราชกิจจานุเบกษา, 2555; 22)

โดยทั่วไปการสูญเสียการได้ยินสามารถแบ่งได้ออกเป็น 3 ประเภท โดยพิจารณาจากตำแหน่งทางกายวิภาคศาสตร์ของหูที่เกิดความผิดปกติจนส่งผลต่อระบบการได้ยิน ประกอบด้วย การสูญเสียการได้ยินแบบประสาทหูเสื่อม (Sensorineural Hearing Loss) คือ การสูญเสียการได้ยินที่เกิดขึ้นเนื่องจากความผิดปกติของหูชั้นใน หรือประสาทหู การสูญเสียการได้ยินแบบการนำเสียงบกพร่อง (Conductive Hearing Loss) คือการสูญเสียการได้ยินเนื่องจากความผิดปกติเนื่องจากการนำเสียง มักเกิดความผิดปกติที่หูชั้นนอก หูชั้นกลาง หรือเยื่อแก้วหู การสูญเสียการได้ยินแบบผสม (Mixed Hearing Loss) คือการสูญเสียการได้ยินที่มีสามารถมากจากทั้งการนำเสียงบกพร่องและประสาทหูเสื่อมร่วมกัน

ทั้งนี้การวินิจฉัยทางการได้ยินจำเป็นต้องมีการระบุระดับของการสูญเสียการได้ยินร่วมด้วย เพื่อการประเมินเบื้องต้นถึงผลกระทบของการสูญเสียการได้ยินต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน โดยการสูญเสียการได้ยินสามารถแบ่งเป็นระดับโดยพิจารณาจากค่าเริ่มต้นการได้ยิน (ตารางที่ 1) ได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ระดับของการได้ยินและช่วงของค่าเริ่มต้นการได้ยิน

ระดับของการได้ยิน	ค่าเริ่มต้นการได้ยิน (dB HL)
การได้ยินปกติ	-10 ถึง 25
สูญเสียการได้ยินระดับเล็กน้อย	26 ถึง 40
สูญเสียการได้ยินระดับปานกลาง	41 ถึง 55
สูญเสียการได้ยินระดับปานกลางถึงรุนแรง	56 ถึง 70
สูญเสียการได้ยินระดับรุนแรง	71 ถึง 90
สูญเสียการได้ยินระดับหูหนวก	ตั้งแต่ 91 ขึ้นไป

หมายเหตุ: dB HL = Decibels in Hearing Level

การได้ยินในเด็กสามารถกระทำได้โดยการวัดระดับเริ่มการได้ยินเป็นหน่วยเดซิเบล (dB) การวัดระดับความรุนแรงของการสูญเสียการได้ยินกระทำได้โดยการหาค่าเฉลี่ยของระดับเริ่มการได้ยิน (Pure Tone Average Threshold: PTA) ในช่วงความถี่ของเสียงพูด (500 – 2000 Hz) ดังนี้ ในบางการศึกษาจะกำหนดค่าระดับการสูญเสียการได้ยินของเด็กที่แตกต่างไปจากผู้ใหญ่ เนื่องจากเด็กมีความจำเป็นอย่างมากที่จะต้องใช้การได้ยินเพื่อการพัฒนาทางภาษา การพูด และการเรียนรู้ ยกตัวอย่างเช่น ช่วงการได้ยินปกติของเด็กอาจจะถูกพิจารณาให้อยู่ในช่วง 0-20 เดซิเบล ซึ่งเท่ากับสามารถรับรู้เสียงที่เบากว่าเสียงกระซิบได้ การสูญเสียการได้ยินระดับเล็กน้อยมีค่าเท่ากับช่วง 20-39 เดซิเบล การสูญเสียการได้ยินระดับปานกลางมีค่าเท่ากับช่วง 40-69 เดซิเบล การสูญเสียการได้ยินระดับรุนแรงมีค่าเท่ากับช่วง 70-89 เดซิเบล และหูหนวกมีการสูญเสียการได้ยินมากกว่า 90 เดซิเบล เป็นต้น (Dimitrov & Gossman, 2019)

ความบกพร่องทางการได้ยินในเด็กและวัยรุ่นสามารถพบได้ทั่วไปในประเทศสหรัฐอเมริกา จากการทบทวนอย่างเป็นระบบของ Mehra, Eavey, & Keamy (2009:461-472) พบอุบัติการณ์การสูญเสียการได้ยินของทารกแรกเกิดอยู่ที่ 1.1 ต่อทารกแรกเกิด 1,000 คน และพบความชุกของความบกพร่องทางการได้ยินทั้งแบบที่เป็นข้างเดียวและแบบที่เป็นทั้งสองหูในระดับไม่รุนแรงหรือรุนแรงกว่าในเด็กและวัยรุ่นมากกว่าร้อยละ 3 ในขณะที่ประเทศไทยจากงานวิจัยของ Chouyboonchum et al. (2022: 25-34) พบอุบัติการณ์การสูญเสียการได้ยินแต่กำเนิดพบได้ประมาณ 0.5 ถึง 1.9 คน ต่อทารกแรกเกิด 1,000 คน

สาเหตุของความบกพร่องทางการได้ยินนั้นพบว่าร้อยละ 31 มาจากการติดเชื้อก่อนคลอดและหลังคลอด ร้อยละ 17 มาจากสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับการเกิด ร้อยละ 4 เกิดจากการใช้ยาที่มีพิษต่อประสาทหู (Ototoxic) และร้อยละ 8 เกิดจากสาเหตุอื่น ๆ เช่น การใช้สารเสพติด (World Health Organization, 2016; Kushalnagar, 2019: 35-47; World Health Organization, 2018; Kaspar et al., 2016; Mulwafu, Kuper, & Ensink, 2016: 43-52)

หากไม่สามารถตรวจไม่พบความบกพร่องทางการได้ยินตั้งแต่ระยะแรกเริ่มอาจส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษาและการพูด พัฒนาการทางสติปัญญาและจิตสังคม รวมถึงส่งผลในระยะยาวต่อความสำเร็จในด้านการทำงานต่อไป (Calderon, 2000: 140-155)

พัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การได้ยินเป็นพื้นฐานในการพัฒนาทักษะการสื่อสารของมนุษย์ ระบบการได้ยิน (Auditory System) จะมีการสร้างเซลล์ประสาทใหม่ที่เรียกว่า “Brain Plasticity” หรือ “Neuroplasticity” ซึ่งมีความพร้อมที่จะพัฒนาเมื่อได้รับการกระตุ้นตั้งแต่ช่วงแรกของชีวิต ซึ่งเด็กจะมีความสามารถทางการสื่อความหมายทั้งด้านภาษาและการพูดได้เหมาะสมตามวัยเมื่อได้รับการกระตุ้นรวมทั้งเนื่องจากการสร้างเซลล์ประสาทใหม่นั้นจะลดลงไปตามวัยที่เพิ่มขึ้น ดังนั้นความสามารถของเด็กที่จะพัฒนาการความสามารถทางการสื่อความหมายจึงมีระยะเวลาจำกัด (May-Mederake & Shehata-Dieler, 2016) โดยทั่วไปในช่วงอายุ 36 เดือนเป็นช่วงเวลาที่สำคัญที่สุดในการเรียนรู้ภาษาและพัฒนาทักษะทางภาษา (Kushalnagar et al., 2010: 140-142; Ching et al., 2010: 124-131)

ความสามารถในการรับรู้ พัฒนาการทางภาษา รวมทั้งความสามารถในการใช้วัจนภาษาหรือภาษาพูดนั้นมีความสัมพันธ์กับการได้ยิน ดังนั้นหากเด็กมีความบกพร่องทางการได้ยินแม้ในระดับเล็กน้อยอาจส่งผลเชิงลบต่อพัฒนาการทางการภาษาและการพูดได้ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีพัฒนาการทางภาษา สังคม วิชาการ รวมทั้งความสามารถทางประสาทสัมผัสล่าช้า นอกจากนี้พัฒนาทางภาษาและการพูดมีความสัมพันธ์กับพัฒนาการทางสติปัญญา หากเด็กมีความบกพร่องทางการได้ยินอาจส่งผลกระทบต่อความสามารถทางสติปัญญาของเด็กได้เช่นกัน (Briscoe, Bishop, & Norbury, 2001: 329-340; Chapman, 2000: 33-54) โดยทั่วไปจะพบเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีพัฒนาการทางภาษาล่าช้าภาษา โดยเฉพาะองค์ประกอบของภาษาทั้งด้านไวยากรณ์ (Syntax) หน่วยคำ (Morphology) ระบบเสียง (Phonology) ความหมายของคำ (Semantic) และวัจนปฏิบัติศาสตร์ (Pragmatic) ซึ่งส่งผลต่อทักษะการอ่านของเด็ก (Fung, Chow, & McBride-Chang, 2005: 82-95)

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักจะใช้ความยาวของประโยคสั้นและใช้รูปประโยคง่ายกว่าเด็กทั่วไปที่มีการได้ยินปกติ เช่น เด็กใช้ประโยคที่ประกอบด้วยคำนามและคำกิริยาเท่านั้น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมักจะไม่ค่อยใช้คำที่สำคัญต่อหลักไวยากรณ์ในประโยค (Functional Words) ได้แก่ คำสรรพนาม (Pronoun) คำบุพบท (Preposition) คำสันธาน (Conjunction) และคำนำหน้านาม (Determiner) ดังนั้นการศึกษาความสามารถในการเรียนรู้ภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจำเป็นต้องใช้วิธีการที่มีความชัดเจนในการประเมินพัฒนาการทางภาษาทั้งด้านการแสดงออกทางภาษาและความเข้าใจภาษาในแต่ละช่วงวัย (Crowe & McLeod, 2014: 287-309)

วัจนภาษาหรือภาษาพูด (Verbal Language) เป็นทักษะที่มีการพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งภาษาในเด็กที่มีการได้ยินปกตินั้นสามารถเกิดขึ้นได้จากการมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวันโดยไม่จำเป็นต้องได้รับการฝึกฝน ในขณะที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินส่งผลให้เกิดอุปสรรคในกระบวนการเรียนรู้ภาษาผ่านการมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน ทำให้เกิดความผิดปกติของพัฒนาการทางภาษา ดังนั้นพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้นจึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกตามระดับของการสูญเสียการได้ยิน (Schirmer, 1994; Sininger, Grimes, & Christensen, 2010; Locke, & Bogin, 2006: 259-280)

ปัจจัยสำคัญส่งผลต่อการเรียนรู้ทักษะทางภาษาและการพูดของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ได้แก่ การตรวจพบหาปัญหาการได้ยินตั้งแต่ระยะแรกเริ่มด้วยการตรวจคัดกรองการได้ยินทารกแรกเกิดทุกคน (Universal Newborn Hearing Screening, UNHS) การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention) และความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางการได้ยิน (Advances in Auditory Technology)

ในประเทศไทยจากงานวิจัยของ Chouyboonchum et al. (2022: 25-34) ได้ศึกษาแบบย้อนหลังของข้อมูลการตรวจคัดกรองการได้ยินในทารกแรกเกิดทุกราย ณ โรงพยาบาลรามาธิบดีในช่วงปีพ.ศ. 2557 ถึง พ.ศ. 2561 พบว่าจากข้อมูลทารกแรกเกิดจำนวนทั้งหมด 18,597 คน โดยเด็กทารกแรกเกิดได้รับบริการตรวจคัดกรองการได้ยินทารกแรกเกิดร้อยละ 99.8 และอัตราการส่งต่อทารกที่ผลตรวจคัดกรองการได้ยินไม่ผ่านร้อยละ 2.5 ขณะที่อัตราการกลับมาตรวจซ้ำของทารกร้อยละ 92.5 นอกจากนี้งานวิจัยของ Chouyboonchum et al. (2022: 25-34) ยังพบว่าทารกได้รับการตรวจวินิจฉัยการสูญเสียการได้ยินภายในช่วงอายุ 3 เดือนร้อยละ 20.1 และทารกที่สูญเสียการได้ยินร้อยละ 42.9 ได้รับการใส่เครื่องช่วยฟังภายในช่วงอายุ 6 เดือน อุบัติการณ์การสูญเสียการได้ยินแต่กำเนิดพบได้ประมาณ 0.5 ถึง 1.9 คน ต่อทารกแรกเกิดมีชีพ 1,000 คน

งานวิจัยของ Kasai et al. (2012: 16-20) พบว่าการตรวจคัดกรองการได้ยินและการให้บริการช่วยเหลือตั้งแต่ระยะแรกเริ่มที่เหมาะสมก่อนอายุ 6 เดือนจะสามารถส่งเสริมให้เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินมีพัฒนาการทางภาษาปกติได้ นอกจากนี้งานวิจัยของ Cuda et al. (2014: 1327-1331) พบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่ได้รับการประเมินตั้งแต่แรกเริ่มและได้รับการตรวจใส่เครื่องช่วยฟังที่เหมาะสมเมื่ออายุ 3 เดือน รวมทั้งได้ผ่าตัดฝังประสาทหูเทียมเมื่ออายุ 9 เดือน จะสามารถมีพัฒนาการทางภาษาปกติได้สูงถึงร้อยละ 96 ของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทั้งหมด

การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม

การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม (Early Intervention: EI) มีความจำเป็นสำหรับเด็กเล็ก ตั้งแต่ช่วงแรกเกิดถึงอายุ 36 เดือน เพื่อลดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน รวมทั้งเพื่อส่งเสริมพัฒนาการโดยรวมของเด็กผ่านการศึกษาเช่นเดียวกับเด็กทั่วไปได้รับ การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเป็นการสอนครอบครัวในการสื่อสารกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนอกจากนี้การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มยังเป็นการให้บริการด้านการศึกษาแก่เด็กเช่นกัน (Ball, 2008) การฝึกที่เหมาะสมนั้นหมายรวมถึงการให้คำปรึกษาแก่ครอบครัว การอธิบายเกี่ยวกับเครื่องช่วยฟังและตรวจใส่เครื่องช่วยฟัง การฝึกการได้ยิน การฝึกพูด และกลยุทธ์ทางการศึกษาตามความต้องการและความสามารถของเด็ก (Northern & Downs, 2002)

การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มได้เน้นบทบาทสำคัญของผู้ปกครองในส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (Sandall et al., 2005) รวมถึงเด็กที่ผ่าตัดประสาทหูเทียม (Estabrooks, 2007) ซึ่งมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีการกระทำระหว่างกันของบุคคลในสังคมของพัฒนาการทางภาษา (Social Interactionist Theory of Language Development) กล่าวว่าเด็กเล็กเรียนรู้ภาษาผ่านบริบททั้งจากประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันและจากปฏิสัมพันธ์กับผู้ดูแลและครอบครัว (Chapman, 2000: 33-54; Hoff, 2000)

การให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มเน้นการให้ครอบครัวเป็นศูนย์กลาง (Family-Centered) และเกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติของเด็ก (IDEA, 2004) โดยผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับบริการที่เด็กได้รับ ดังนั้นการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มจึงมีการฝึกสอนผู้ปกครอง (Caregiver-Implemented) เพื่อให้สามารถนำวิธีการฝึกไปใช้เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้ การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและปริมาณภาษาของผู้ปกครองที่เด็กได้รับส่งผลต่อพัฒนาการทางภาษาของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและหูหนวก (Desjardin, 2006: 275–298.; Moeller, 2000: E43)

เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครองสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา (Facilitative Language Techniques: FLTs) เป็นกลยุทธ์ในการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาที่ผู้ปกครองสามารถใช้เพื่อตอบสนองหรือเริ่มต้นการสื่อสารกับเด็ก ซึ่งสามารถใช้ได้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและหูหนวกหรือเด็กที่มีความล่าช้าทางภาษา (Cejas & Quittner, 2019: 96-109) เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาถือเป็นเทคนิคที่มีคุณภาพในการส่งเสริมปริมาณภาษาของผู้ปกครองที่เด็กได้รับ (Parent Linguistic Input)

เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาแบ่งออกเป็น 1) เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาระดับต่ำใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กในช่วงก่อนมีภาษาหรือพูดเป็นคำเดี่ยว (ตารางที่ 2) และ 2) เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาระดับสูงใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับกระตุ้นให้เด็กมีการใช้รูปประโยคที่ซับซ้อนมากขึ้นหรือใช้หลายคำในประโยคที่พูด (ตารางที่ 3) (DesJardin et al., 2014: 167-181)

ตารางที่ 2: เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาระดับต่ำ

เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา	**คำอธิบาย**	**ตัวอย่าง**
การถ่ายโยงภาษา (Linguistic Mapping)	การใช้คำหรือตีความตามการเปล่งเสียงของเด็กที่ยังไม่สามารถพูดเป็นเป็นคำ	เด็กเปล่งเสียงขณะที่กำลังดูหนังสือนิทานและผู้ปกครองพูดว่า *“หมา”*
ข้อคิดเห็น (Comments)	การใช้ถ้อยความหรือวลีที่บ่งบอกว่าข้อความนั้นได้รับรู้หรือใช้คำพูดตอบสนองเพื่อให้การสนทนาดำเนินต่อไป	ผู้ปกครองพูดว่า *“ใช่”* หรือ *“ขอบคุณ”*
การเลียนแบบ (Imitation)	การพูดเลียนแบบคำต่อคำตามที่เด็กพูดก่อนหน้าโดยไม่เพิ่มคำใหม่	เด็กพูดว่า *“น้อง”* ผู้ปกครองพูดว่า *“ใช่ น้อง”*
การชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ถูกกล่าวถึง (Label)	การระบุชื่อภาพในหนังสือนิทาน	ผู้ปกครองพูดว่า *“นี่คือหมา”*
การสั่ง (Directive)	การบอกหรือการใช้คำสั่งเพื่อให้ให้เด็กกระทำบางสิ่งบางอย่าง	ผู้ปกครองพูดว่า *“ดูรูปนี่ซิ”*
การถามคำถามปลายปิด (Closed-Ended Question)	การใช้คำถามที่เด็กสามารถตอบคำถามได้ด้วยการพูดเพียงคำตอบเดียว	ผู้ปกครองถามว่า *“หนูชอบหนังสือเล่มนี้ไหม”*

ตารางที่ 3: เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาระดับสูง

เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา	**คำอธิบาย**	**ตัวอย่าง**
การพูดคุยแบบคู่ขนาน (Parallel Talk)	การพูดเกี่ยวกับสิ่งที่เด็กกำลังสนใจดูหรือกำลังกล่าวถึง	เด็กกำลังดูรูปภาพกบและผู้ปกครองพูดว่า *“กบกระโดดลงมาจากขอนไม้”*
การถามคำถามปลายเปิด (Open-Ended Question)	การใช้คำถามที่เด็กสามารถตอบคำถามได้ด้วยการพูดมากกว่าหนึ่งคำ	ผู้ปกครองถามว่า *“เกิดอะไรขึ้นในภาพนี้”*
การขยายความ (Expansion)	การพูดซ้ำคำต่อคำตามที่เด็กพูดก่อนหน้าโดยเพิ่มคำและปรับไวยากรณ์ให้มีความสมบูรณ์ โดยที่ไม่เปลี่ยนแปลงลำดับคำที่เด็กใช้พูดหรือความตั้งใจที่จะสื่อความหมาย	เด็กพูด *“น้องร้อง”* และผู้ปกครองพูดว่า *“น้องกำลังร้องไห้”*
การเปลี่ยนรูปใหม่ (Recast)	การพูดทวนคำพูดของเด็กในรูปแบบประโยคคำถาม	เด็กพูด “น้องร้อง” และผู้ปกครองพูดว่า “น้องกำลังร้องไห้หรอ”

เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครองในเด็กที่มีการได้ยินปกติ จากงานวิจัยของ Yoder และ Warren (2002: 1158-1174) พบว่าเด็กที่มีการได้ยินปกติในช่วงก่อนมีภาษานั้น การใช้การกระตุ้นภาษาโดยการถ่ายโยงภาษาสามารถส่งเสริมคลังคำศัพท์และข้อคิดเห็นได้ หากเด็กสามารถใช้คำศัพท์เพื่อแสดงความคิดเห็นได้มากขึ้นมากเท่าไหร่นั้นจะมีการถ่ายโยงภาษาลดลงตามความสามารถทางภาษาของเด็ก นอกจากนี้งานวิจัยของ Fey และคณะ (1999: 273-286) พบว่าเด็กที่มีความบกพร่องของพัฒนาการทางภาษาอาจต้องใช้การกระตุ้นโดยการเปลี่ยนรูปใหม่เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา

เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครองในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จากงานวิจัยของ DesJardin (2006: 275–298) ได้ศึกษาปริมาณภาษาของมารดาที่เด็กใส่เครื่องช่วยฟังอายุ 25-72 เดือนได้รับ (Maternal Linguistic Input) ผู้วิจัยได้ประเมินปฏิสัมพันธ์ระหว่างมารดาและเด็กขณะทำกิจกรรมการเล่นอิสระและการอ่านหนังสือนิทานร่วมกัน ผู้วิจัยใช้เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครองจำนวน 10 รูปแบบทั้งเทคนิคระดับต่ำ เช่น การถ่ายโยงภาษา ข้อคิดเห็น การชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ถูกกล่าวถึง การเลียนแบบ การคำสั่ง และการถามคำถามปลายปิด รวมทั้งเทคนิคระดับสูง ได้แก่ การพูดคุยแบบคู่ขนาน การขยายความ การเปลี่ยนรูปใหม่ และการถามคำถามปลายเปิด พบว่าเทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการ

ทางภาษาระดับสูงโดยการเปลี่ยนรูปใหม่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพัฒนาการทางภาษาด้านความเข้าใจภาษา ในขณะที่เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาระดับต่ำโดยการชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ถูกกล่าวถึงความสัมพันธ์เชิงลบกับพัฒนาการทางภาษาด้านความเข้าใจภาษา นอกจากนี้เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาระดับสูงโดยการถามคำถามปลายเปิดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพัฒนาการทางภาษาด้านการแสดงออกทางภาษา ในขณะที่เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาระดับต่ำโดยการสั่งมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพัฒนาการทางภาษาด้านการแสดงออกทางภาษา

งานวิจัยของ DesJardin และ Eisenberg (2007: 456–469) ได้ศึกษาการใช้เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครองของเด็กที่ผ่าตัดประสาทหูเทียมอายุ 30-86 เดือน จำนวน 32 คู่ ผู้ปกครองและเด็กเข้าร่วมกิจกรรมการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างมารดาและเด็กขณะทำกิจกรรมการเล่นอิสระโดยใช้ของเล่นมาตรฐานและการอ่านหนังสือนิทานร่วมกัน พบว่าเทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ การพูดคุยแบบคู่ขนาน ข้อคิดเห็น การถามคำถามปลายปิด และการถามคำถามปลายเปิด ในขณะที่เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาที่ใช้น้อยที่สุด ได้แก่ การถ่ายโยงภาษา การเลียนแบบ และการชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ถูกกล่าวถึง นอกจากนี้พบว่าการเปลี่ยนรูปใหม่และการถามคำถามปลายเปิดมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพัฒนาการทางภาษาด้านความเข้าใจภาษาและด้านการแสดงออกทางภาษาของเด็ก ในขณะที่การถ่ายโยงภาษา การชี้ให้เห็นถึงสิ่งที่ถูกกล่าวถึง และการสั่งมีความสัมพันธ์เชิงลบกับพัฒนาการทางภาษาด้านความเข้าใจภาษาและด้านการแสดงออกทางภาษาของเด็ก

นอกจากนี้งานวิจัยของ DesJardin และ Eisenberg (2009: 22–43) ได้ติดตามเด็กที่ผ่าตัดประสาทหูเทียมจำนวน 16 คนจากทั้งหมด 32 คน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการใช้เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครองจากการอ่านหนังสือนิทานร่วมกันในช่วงเวลาที่ 1 และทักษะด้านการอ่านและการตระรู้หน่วยเสียง (Phonological Awareness) ในช่วงเวลาที่ 2 พบว่าการถามคำถามปลายเปิด การตระหนักรู้หน่วยเสียง การระบุตัวอักษรในคำ (Letter-Word Identification) และความเข้าใจในการอ่านมีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างกัน นอกจากนี้ยังพบว่าการเปลี่ยนรูปใหม่และคำศัพท์มีความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างกัน ในขณะที่การถ่ายโยงภาษากับการระบุตัวอักษรในคำและคำศัพท์มีความสัมพันธ์เชิงลบ

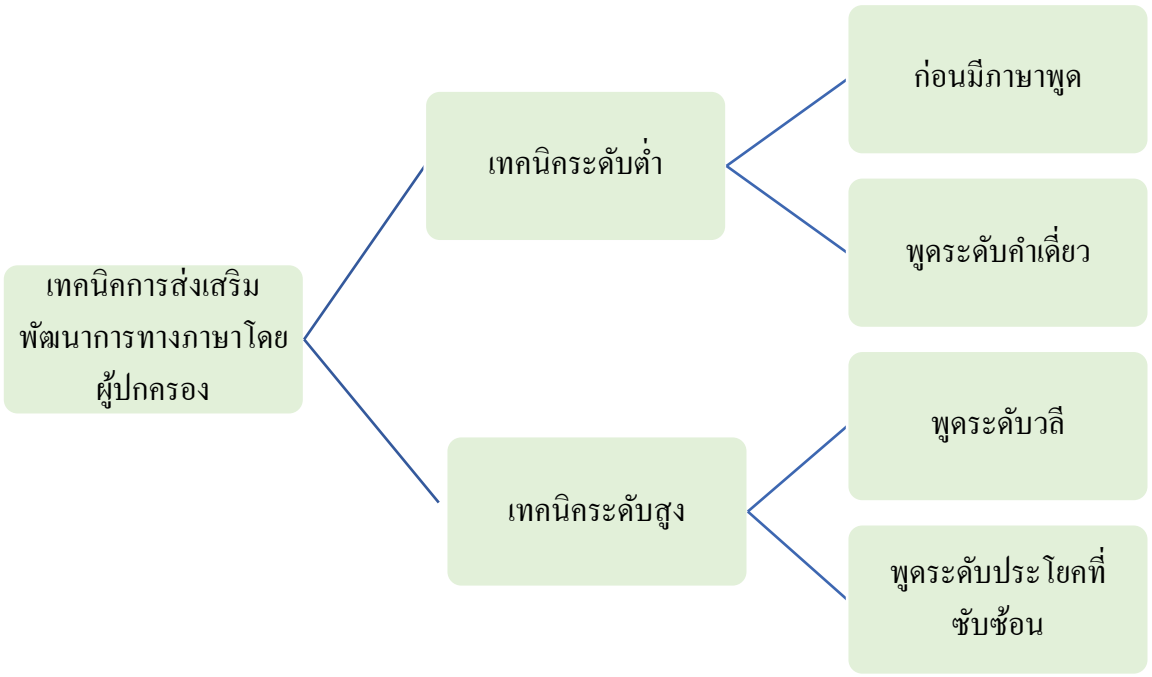
งานวิจัยของ Su และ Roberts (2019: 366–387) ได้เปรียบเทียบปริมาณภาษาของผู้ปกครองที่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและหูหนวกก่อนใส่เครื่องช่วยฟังกับเด็กทั่วไปที่มีการได้ยินปกติได้รับ ขณะทำกิจกรรมการเล่นที่บ้าน โดยใช้เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษา เช่น การถ่ายโยงภาษา การพูดซ้ำ การเปลี่ยนรูปใหม่ การแก้ไข การขยายความ พบว่าผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและหูหนวกก่อนใส่เครื่องช่วยฟังพูดกับเด็กน้อยกว่าเมื่อเทียบกับผู้ปกครองของเด็กทั่วไปที่มีการได้ยินปกติ นอกจากนี้ผู้ปกครองของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและหูหนวกก่อนใส่เครื่องช่วยฟังพูดมีการตอบสนองอย่างมี

คุณภาพต่อการสื่อสารของเด็ก (High-Quality Responses) น้อยกว่าเมื่อเทียบกับผู้ปกครองของเด็กทั่วไปที่มีการได้ยิน เนื่องจากเด็กไม่สามารถพูดให้คนอื่นเข้าใจ (Unintelligible Utterances)

ดังนั้นจากการทบทวนวรรณกรรมจะเห็นได้ว่าเทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาระดับสูงโดยผู้ปกครองสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้ นอกจากนี้ในการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มยังเน้นบทบาทสำคัญของผู้ปกครองในการฝึกสอนผู้ปกครองและเด็กร่วมกัน เพื่อให้สามารถนำเทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาไปใช้ในบริบทครอบครัวได้

สรุป

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและเด็กหูหนวกจะมีพัฒนาการทางภาษาและการพูดล่าช้าขององค์ประกอบของภาษาทั้งด้านไวยากรณ์ หน่วยคำ ระบบเสียง ความหมายของคำ และวัจนปฏิบัติศาสตร์ การใช้เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครองนั้นเป็นกลยุทธ์ในการกระตุ้นพัฒนาการทางภาษาที่ผู้ปกครองสามารถใช้เพื่อตอบสนองหรือเริ่มต้นการสื่อสารกับเด็กซึ่งสามารถใช้ได้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและหูหนวก โดยแบ่งออกเป็นเทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาระดับต่ำซึ่งใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กในช่วงก่อนมีภาษาหรือพูดเป็นคำเดี่ยวและเทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาระดับสูงซึ่งใช้ในการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับกระตุ้นให้เด็กมีการใช้หลายคำในประโยคที่พูดตามหรือใช้รูปประโยคที่ซับซ้อนมากขึ้น (รูปที่ 1) อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมพบว่าเทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาระดับสูงสามารถส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาในเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินได้

รูปที่ 1 เทคนิคการส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยผู้ปกครอง

เอกสารอ้างอิง

ราชกิจจานุเบกษา. (2555). ชื่อเรื่อง ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง ประเภทและหลักเกณฑ์ความพิการ (ฉบับที่ ๒). *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2566. แหล่งที่มา http://web1.dep.go.th/sites/default/files/files/law/185.pdf

American Speech and Hearing Association. (2023). Hearing Loss in Children. *Online.* Retrieved Aug 20, 2023. From: https://www.asha.org/practice-portal/clinical-topics/hearing-loss-in-children/

Ball, J. (2008). *Early intervention & autism: Real-life questions, real-life answers*. Future Horizons.

Briscoe, J., Bishop, D. V., & Norbury, C. F. (2001). Phonological processing, language, and literacy: A comparison of children with mild-to-moderate sensorineural hearing loss and those with specific language impairment. *The Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines, 42* (3), 329-340.

Calderon, R. (2000). Parental involvement in deaf children's education programs as a predictor of child's language, early reading, and social-emotional development. *Journal of deaf studies and deaf education, 5* (2), 140-155.

Cejas, I., & Quittner, A. L. (2019). Pearls: An intervention to improve parent-child interactions and communication. *Volta Review, 119* (2), 96-109.

Chapman, R. S. (2000). Children's language learning: An interactionist perspective. *The Journal of Child Psychology and Psychiatry and Allied Disciplines, 41* (1), 33-54.

Ching, T. Y., Crowe, K., Martin, V., Day, J., Mahler, N., Youn, S., ... & Orsini, J. (2010). Language development and everyday functioning of children with hearing loss assessed at 3 years of age. *International journal of speech-language pathology, 12* (2), 124-131.

Chouyboonchum, T., Chamchoi, P., Chaikhamrongkul, T., Isarangura, S., & Tiravanitchakul, R. (2022). Universal Newborn Hearing Screening and Incidence of Hearing Loss in Ramathibodi Hospital: A 5 Years Experience (2014 to 2018). *Ramathibodi Medical Journal, 45* (4), 25-34.

Crowe, K., & McLeod, S. (2014). A systematic review of cross-linguistic and multilingual speech and language outcomes for children with hearing loss. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism, 17* (3), 287-309. https://doi.org/10.1080/13670050.2012.758686

Cuda, D., Murri, A., Guerzoni, L., Fabrizi, E., & Mariani, V. (2014). Pre-school children have better spoken language when early implanted. *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology, 78* (8), 1327-1331.

Desjardin, J. L. (2006). Family empowerment: Supporting language development in young children who are deaf or hard of hearing. *The Volta Review, 106*, 275–298.

DesJardin, J. L., Doll, E. R., Stika, C. J., Eisenberg, L. S., Johnson, K. J., Ganguly, D. H., ... & Henning, S. C. (2014). Parental support for language development during joint book reading for young children with hearing loss. *Communication disorders quarterly, 35* (3), 167-181.

DesJardin, J. L., Ambrose, S. E., & Eisenberg, L. S. (2009). Literacy skills in children with cochlear implants: The importance of early oral language and joint storybook reading. *Journal of Deaf Studies and Deaf Education, 14* (1), 22–43.

DesJardin, J. L., & Eisenberg, L. S. (2007). Maternal contributions: Supporting language development in young children with cochlear implants. *Ear and Hearing, 28*, 456–469.

Dimitrov, L., & Gossman, W. (2019). Pediatric hearing loss.

Fey, M. E., Krulik, T. E., Loeb, D. F., & Proctor-Williams, K. (1999). Sentence recast use by parents of children with typical language and children with specific language impairment. *American Journal of Speech-Language Pathology, 8* (3), 273-286.

Fung, P. C., Chow, B. W. Y., & McBride-Chang, C. (2005). The impact of a dialogic reading program on deaf and hard-of-hearing kindergarten and early primary school–aged students in Hong Kong. *Journal of deaf studies and deaf education, 10* (1), 82-95.

Individuals with Disabilities Education Act, Pub. L. No. 108- 446 §118 Stat. 2647 (2004).

Kasai, N., Fukushima, K., Omori, K., Sugaya, A., & Ojima, T. (2012). Effects of early identification and intervention on language development in Japanese children with prelingual severe to profound hearing impairment. *Annals of Otology, Rhinology & Laryngology, 121* (4), 16-20.

Kaspar, A., Kei, J., Driscoll, C., Swanepoel, D. W., & Goulios, H. (2016). Overview of a public health approach to pediatric hearing impairment in the Pacific Islands. *International Journal of Pediatric Otorhinolaryngology, 86*, 43-52.

Kushalnagar, P., Mathur, G., Moreland, C. J., Napoli, D. J., Osterling, W., Padden, C., & Rathmann, C. (2010). Infants and children with hearing loss need early language access. *The Journal of clinical ethics, 21* (2), 140-142.

Kushalnagar, R. (2019). Deafness and hearing loss. *Web Accessibility: A Foundation for Research*, 35-47.

Locke, J. L., & Bogin, B. (2006). Language and life history: A new perspective on the development and evolution of human language. *Behavioral and Brain Sciences, 29* (3), 259-280.

May-Mederake, B., & Shehata-Dieler, W. (2016). A case study assessing the auditory and speech development of four children implanted with cochlear implants by the chronological age of 12 months. *Case reports in otolaryngology*, 2013.

Mehra, S., Eavey, R. D., & Keamy Jr, D. G. (2009). The epidemiology of hearing impairment in the United States: newborns, children, and adolescents. *Otolaryngology—Head and Neck Surgery, 140* (4), 461-472.

Moeller, M. P. (2000). Early intervention and language development in children who are deaf and hard of hearing. *Pediatrics*, *106* (3), E43.

Mulwafu, W., Kuper, H., & Ensink, R. J. H. (2016). Prevalence and causes of hearing impairment in Africa. *Tropical medicine & international health, 21* (2), 158-165.

Northern, J. L., & Downs, M. P. (2002). *Hearing in children*. Lippincott Williams & Wilkins.

Schirmer, B. R. (1994). *Language and literacy development in children who are deaf*. Macmillan Publishing Co., 100 Front St., Box 500, Riverside, NJ 08075-7500.

Sininger, Y. S., Grimes, A., & Christensen, E. (2010). Auditory development in early amplified children: Factors influencing auditory-based communication outcomes in children with hearing loss. *Ear and hearing, 31* (2), 166.

Su, P. L., & Roberts, M. Y. (2019). Quantity and quality of parental utterances and responses to children with hearing loss prior to cochlear implant. *Journal of Early Intervention, 41* (4), 366–387.

World Health Organization. (2018). Addressing the rising prevalence of hearing loss.

World Health Organization. (2016). *Childhood hearing loss: act now, here's how* (No. WHO/NMH/NVI/16.1). World Health Organization.

World Health Organization. (2023). Deafness and hearing loss. *Online*. Retrieved Aug 20, 2023. From: https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/deafness-andhearing-loss

Yoder, P. J., & Warren, S. F. (2002). Effects of prelinguistic milieu teaching and parent responsivity education on dyads involving children with intellectual disabilities. *Journal of Speech, Language, and Hearing Research, 45*, 1158-1174.

การให้บริการของท่าอากาศยานยุคดิจิทัล
The Airport Services in Digital Age

เต็ม ชัยภูมิ, วรเดช จันทรศร,
เพ็ญศรี ฉิรินัง และ อุดมวิทย์ ไชยสกุลเกียรติ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
Tem Chaiyaphoom ,Voradej Chandarasorn,
Pensri Chirinang and Udomvit Chaisakulkiet
Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand
Corresponding Author, E-mail : tem.cha@rmutr.ac.th

****

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการให้บริการของท่าอากาศยานในยุคดิจิทัล พบว่า การให้บริการของท่าอากาศยานในยุคดิจิทัลนั้นมุ่งเน้นไปในลักษณะการให้บริการด้วยตนเอง ซึ่งทั้งผู้โดยสารที่เข้ามาใช้บริการและพนักงานที่ให้บริการต้องมีการเรียนรู้และยอมรับเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมใหม่ๆที่มีการจัดเตรียมไว้ให้ ซึ่งการยอมรับเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมนั้นก็ขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลโดยเฉพาะการรับรู้ถึงประโยชน์ความจำเป็นและความสามารถในการนำไปใช้งานของแต่ละบุคคล การพัฒนาการให้บริการต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนตั้งแต่ตัวผู้โดยสาร พนักงานของท่าอากาศยาน สายการบินและผู้ประกอบการ รวมถึงหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ในส่วนของสายการบินผู้ให้บริการที่เป็นกลุ่มผู้ใช้งานในช่วงแรกของเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมก็มีโอกาศที่จะได้เปรียบในการแข่งขัน

คำสำคัญ: การให้บริการ; ท่าอากาศยาน; ยุคดิจิทัล

Abstract

The purpose of the academic paper is to study airport services in the digital age. It was found that airport services in the digital age are focused on self-service. Which both passengers and staff must learn and accept new technologies or innovations that are provided. The acceptance of technology or innovation depends on personal factors, especially the perception of benefits, necessity, and the ability to apply. Service development requires cooperation from all sectors, from passengers, airport, airlines and operators including all relevant government agencies. The airline who is an early adopter has a chance to gain an advantage in the competition.

Keywords: Services; Airport; Digital Age

[*] วันที่รับบทความ : 11 กันยายน 2566; วันแก้ไขบทความ 14 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 15 ตุลาคม 2566
Received: September 11, 2023; Revised: October 14, 2023; Accepted: October 15, 2023

บทนำ

ผู้โดยสารที่เข้ามาใช้บริการท่าอากาศยานนั้นเริ่มจากการเดินทางมาที่ท่าอากาศยานเพื่อที่จะขึ้นเครื่องบินไปยังจุดหมายปลายทางซึ่งจะต้องทำตามกระบวนการของผู้โดยสารขาออก เริ่มการจากตรวจบัตรโดยสาร (Check-in) และอาจจะมีการส่งกระเป๋าสัมภาระเข้าระบบเพื่อนำส่งไปขึ้นเครื่องบินสำหรับในกรณีที่มีกระเป๋าสัมภาระขนาดใหญ่หรือจำนวนมาก แต่ถ้าเป็นการเดินทางภายในประเทศหรือไม่มีกระเป๋าสัมภาระจำนวนมากก็อาจจะมีแค่เพียงกระเป๋าสัมภาระติดตัวก็ได้ หลังจากนั้นผู้โดยสารก็จะผ่านขั้นตอน การตรวจค้น และถ้าเป็นการเดินทางไปต่างประเทศก็จะต้องผ่านกระบวนการตรวจคนเข้าเมืองด้วย หลังจากนั้นก็จะเป็นการเดินทางไปขึ้นเครื่องบินต่อไป ในทางกลับกันเมื่อเดินกลับมาหรือถึงที่ท่าอากาศยานปลายทางก็จะทำตามกระบวนการของผู้โดยสารขาเข้า เริ่มจากการออกจากเครื่องบิน ผ่านขั้นตอนการตรวจคนเข้าเมืองในกรณีที่เดินทางจากต่างประเทศ รับกระเป๋าสัมภาระในกรณีที่มีกระเป๋าสัมภาระ และผ่านขั้นตอนศุลกากรในกรณีที่เดินทางจากต่างประเทศ ก่อนจะเดินทางออกจากสนามบินกลับที่พักอาศัย

ในยุคดิจิทัลนั้นก็จะมีการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเข้ามาช่วยในขั้นตอนต่างๆ ซึ่งส่วนมากก็จะเป็นส่วนของการบริการตนเองซึ่งก็จะขึ้นอยู่กับผู้โดยสารแต่ละคนว่ามีการยอมรับเอาเทคโนโลยีต่างๆนั้นมาใช้งานหรือไม่อย่างไร ไม่เพียงผู้โดยสารที่เข้ามาใช้บริการเท่านั้นที่ต้องมีการเรียนรู้และใช้งานเทคโนโลยีใหม่ๆ ในส่วนของพนักงานของท่าอากาศยาน สายการบินและผู้ให้บริการภาคพื้นที่ปฏิบัติงานที่ท่าอากาศยานก็ต้องมีการเรียนรู้และยอมรับเอาเทคโนโลยีมาใช้งานด้วย ซึ่งลักษณะของเทคโนโลยี นวัตกรรมและความเปลี่ยนแปลงต่างๆในยุคดิจิทัลก็ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนการปฏิบัติของท่าอากาศยานอีกด้วย

เนื่องจากการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเข้ามาใช้งานขึ้นอยู่กับการยอมรับเข้ามาใช้งานของแต่ละบุคคล ในบทความนี้ผู้เขียนจึงได้อธิบายถึงกระบวนการในการยอมรับเทคโนโลยีเข้ามาใช้งานของแต่ละบุคคลว่ามีขั้นตอนอย่างไรบ้าง ต่อด้วยความหมายของคำว่า “ดิจิทัล” และการดำเนินการในการเปลี่ยนแปลงที่นำดิจิทัลมาช่วยในการดำเนินการ และท้ายที่สุดนั้นก็จะอธิบายถึงการนำดิจิทัลเข้ามาช่วยในการให้บริการของท่าอากาศยานว่ามีลักษณะการดำเนินการอย่างไรบ้างและมีแนวทางในการเพิ่มความพึงพอใจให้กับผู้โดยสารได้อย่างไรบ้าง

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยี

การนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเข้ามาใช้งานขึ้นอยู่กับการยอมรับเข้ามาใช้งานของแต่ละบุคคลซึ่งในส่วนของการให้บริการของท่าอากาศยานนั้น ประกอบไปด้วยผู้โดยสารที่เข้ามาใช้บริการ เจ้าหน้าที่ของท่าอากาศยาน สายการบินหรือผู้ประกอบการอื่นๆที่ปฏิบัติหน้าที่ในท่าอากาศยาน ซึ่งผู้เขียนขอนำเสนอแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยีดังนี้

1. ทฤษฎีการเผยแพร่นวัตกรรม (Diffusion of Innovation theory)

ทฤษฎีการเผยแพร่นวัตกรรมเป็นทฤษฎีพื้นฐานทางสังคมวิทยาใช้อธิบายการเผยแพร่นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ โดยมี 4 องค์ประกอบหลักที่มีอิทธิพลต่อการแพร่กระจาย คือ แนวคิดใหม่ของนวัตกรรม ช่องทางการสื่อสารระบบสังคม และเวลา (Rogers, 2003) หลักการคุณลักษณะของนวัตกรรม (Characteristics of innovation) แสดงให้เห็นว่านวัตกรรมเป็นสิ่งที่ง่ายต่อการยอมรับควรมีคุณลักษณะ 5 ประการ ดังนี้

1.1 ข้อได้เปรียบ (Relative advantages) นวัตกรรมนั้นมีข้อได้เปรียบกว่า คือ การรับรู้ว่านวัตกรรมนั้นพัฒนาขึ้นจากที่เคยมีมาก่อน เช่น การบริการที่ดีขึ้น ลดจำนวนอุปกรณ์หรือวัสดุที่สิ้นเปลือง เสริมสร้างศักยภาพของผู้ใช้ ลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพิ่มผลผลิต ประหยัดเวลา พื้นที่ และการเก็บรักษา

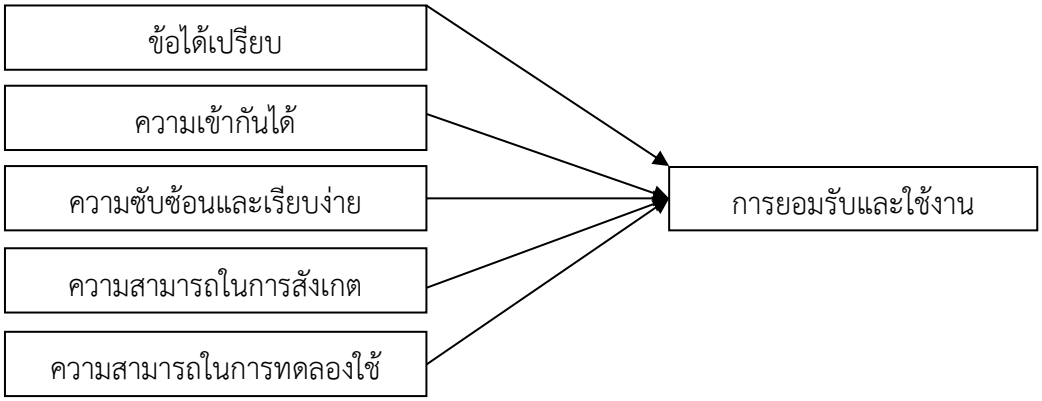
1.2 ความเข้ากันได้ (Compatibility) นวัตกรรมที่มีความเหมาะสมและสอดคล้องคือ มีความสอดคล้องตามประสบการณ์และตามความต้องการของผู้ใช้งาน นวัตกรรมเป็นความสำเร็จที่ยิ่งใหญ่เมื่อบุคคลสามารถนำมาใช้งานได้อย่างราบรื่น

1.3 ความซับซ้อนและเรียบง่าย (Complexity and Simplicity) นวัตกรรมมีความซับซ้อนและความเรียบง่าย คือ ระดับที่ผู้ใช้ถือว่าเป็นเรื่องยากที่จะเข้าใจและใช้งาน หากนวัตกรรมมีความซับซ้อนมากก็จะมีการยอมรับที่น้อยลง หากนวัตกรรมมีความเรียบง่ายจะมีการยอมรับที่มากขึ้น

1.4 ความสามารถในการสังเกต (Observability) คือ ผลลัพธ์ของนวัตกรรมสามารถสังเกตเห็นได้ จะต้องสามารถจับต้องได้ สังเกต และถ่ายทอดได้จึงมีโอกาสในการยอมรับเทคโนโลยีใหม่ที่ง่ายขึ้น

1.5 ความสามารถในการทดลองใช้ (Trialability) นวัตกรรมที่มีความสามารถในการทดลองใช้งาน คือ นวัตกรรมที่สามารถใช้งานได้และง่ายต่อการนำไปปรับใช้จริงหลังจากทดลองใช้จะมีการยอมรับมากขึ้น

ทฤษฎีการเผยแพร่นวัตกรรมเป็นทฤษฎีพื้นฐานในการยอมรับนวัตกรรม โดยทฤษฎีนี้ เชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงสังคมและวัฒนธรรมเกิดขึ้นจากการแพร่กระจายจากสิ่งใหม่จากสังคมหนึ่งไปยังสังคมหนึ่งโดยสิ่งใหม่นั้น คือ นวัตกรรม ซึ่งเป็นทั้งความรู้ ความคิด และเทคนิควิธีการรวมถึงเทคโนโลยี

แผนภาพที่ 1 แบบจำลองคุณลักษณะนวัตกรรมที่มา: (Rogers, 2003)

โดยทั่วไปแล้ว นวัตกรรมที่ได้รับการยอมรับว่ามีข้อดี มีความซับซ้อนน้อย สามารถสังเกตและทดลองใช้ได้ จะแพร่กระจายและมีการยอมรับได้อย่างรวดเร็วกว่านวัตกรรมอื่น ทั้งนี้การจะมีเทคโนโลยีใดในสังคมได้ต้องผ่านกระบวนการปฏิสัมพันธ์ไปมาระหว่างผู้ประดิษฐ์และผู้ใช้งานหลายครั้งจนเกิด “การยอมรับนวัตกรรม” (Technology Adoption) โดยสามารถแบ่งบุคคลออกเป็น 5 กลุ่ม Rogers (2003) ได้แก่

(1) นักประดิษฐ์ (Inventor) เป็นกลุ่มแรกในสังคมที่นอกจากเป็นทั้งผู้ประดิษฐ์คิดค้นแล้วยังรวมไปจนถึงผู้ใช้งานที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยี และชอบติดตามเทคโนโลยีอยู่เสมอนั่นเอง

(2) ผู้ใช้งานในช่วงแรก (Early Adopters) เป็นกลุ่มที่ชอบลองอะไรใหม่ ๆ และค่อนข้างมีฐานะอาจเป็นนักวิชาการหรือคนดังในสังคม

(3) ผู้ใช้งานส่วนใหญ่ในช่วงแรก (Early Majority) เป็นกลุ่มที่จะตัดสินใจได้ต้องคิดหลายรอบแต่นวัตกรรมใหม่นั้นต้องใช้งานได้ง่ายและมีประโยชน์ การตัดสินใจเลือกนวัตกรรมของกลุ่มนี้มักดูจากการตัดสินใจของสองกลุ่มแรก

(4) ผู้ใช้งานส่วนใหญ่ในช่วงหลัง (Late Majority) เป็นกลุ่มที่จะมีการใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมอาจจะเริ่มตกรุ่นไปแล้วและมีความจำเป็นต้องการใช้งานจริง ๆ จึงจะใช้ นวัตกรรมหรือเทคโนโลยีใดเข้าถึงการยอมรับของคนกลุ่มนี้ได้ถือว่าประสบความสำเร็จแล้ว

(5) ผู้ใช้งานล้าหลัง (Laggards) เป็นกลุ่มที่มีใช้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเมื่อตกรุ่นไปแล้วและเป็นกลุ่มสุดท้ายในสังคม กลุ่มนี้จะเลือกซื้อโดยสอบถามข้อมูลจากคนรอบข้างโดยเฉพาะดูพฤติกรรมของคนในสังคมกลุ่มก่อน ๆ กลุ่มล้าหลัง ซึ่งมักเป็นกลุ่มผู้สูงอายุหรือด้อยการศึกษากลุ่มนี้มักจะพอใจกับสิ่งที่มีอยู่แล้วและไม่เชื่อเรื่องเทคโนโลยีใหม่ ๆ ในบางครั้งอาจต่อต้านเทคโนโลยีใหม่ ๆ ด้วย

รูปที่ 2 แบบจำลองทฤษฎีการเผยแพร่นวัตกรรม (Innovation Adoption Curve) ที่มา: Rogers (2003)

ทฤษฎีการเผยแพร่นวัตกรรม (Innovation Adoption Curve) คือ กระบวนการซึ่งนวัตกรรมจะกระจายหรือเผยแพร่ออกไปสู่กลุ่มบุคคลเป้าหมาย จนกระทั่งบุคคลเป้าหมายส่วนใหญ่ในกลุ่มเกิดการยอมรับไปปฏิบัติ โดยกระบวนการของการเผยแพร่นวัตกรรมมุ่งเน้นที่การเดินทางของนวัตกรรมไปสู่ผู้รับโดยมีปัจจัยด้านเวลาเกี่ยวข้อง ดังนั้น การที่นวัตกรรมจะเผยแพร่ออกไปจะต้องมีการดำเนินการวางแผนว่านวัตกรรมจะแพร่กระจายไปถึงกลุ่มไหน อย่างไร เพื่อการตอบสนองในด้านการยอมรับตามวัตถุประสงค์

การยอมรับสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมจะต้องอาศัยช่องทาง (Channels) ในการสื่อสารของบุคคลกลุ่มต่าง ๆ ในสังคมเพื่อสื่อสารจากกลุ่มหนึ่งไปสู่กลุ่มบุคคลกลุ่มถัดมาให้ได้รับรู้ข้อมูลและการยอมรับเพื่อนำไปสู่กระบวนการยอมรับนวัตกรรมในสังคม

ต่อมา Rogers (2003) กล่าวว่า การนำนวัตกรรมมาใช้เป็นกระบวนการสากลในการเปลี่ยนแปลงทางสังคม มีองค์ประกอบปฏิสัมพันธ์หลัก 4 ประการ คือ แนวคิดการแพร่กระจายนวัตกรรม ได้แก่

(1) นวัตกรรม (Innovation) เป็นแนวคิดการปฏิบัติหรือวัตถุที่ถูกมองว่าเป็นของใหม่โดยบุคคลหรือกลุ่ม (หรือองค์กร)

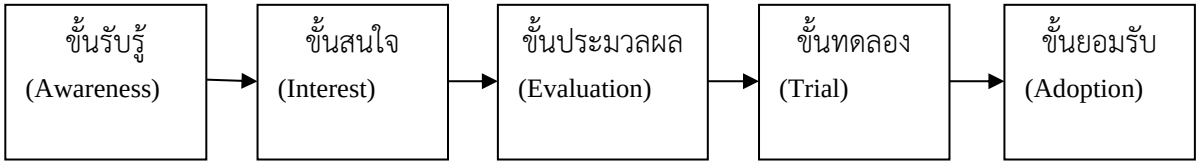
(2) การสื่อสาร (Communication) กระบวนการที่ผู้เข้าร่วมสร้างและแลกเปลี่ยนข้อมูลกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน

(3) เวลา (Time) เวลาที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจในการสร้างสรรค์นวัตกรรม เวลาในการนำนวัตกรรมมาใช้โดยผู้ใช้และอัตราการยอมรับในระบบสังคม

(4) ระบบสังคม (Social system) มีหน่วยงานทางสังคมที่สัมพันธ์กัน (เช่น กลุ่มบุคคลกลุ่มนอกระบบองค์กร) ที่มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันกำหนดขอบเขตสำหรับกระบวนการแพร่ ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากบรรทัดฐานและระดับที่บุคคลสามารถมีอิทธิพลต่อกันได้

ผลของการแพร่กระจายนวัตกรรมนั้นทำให้ผู้ใช้ส่วนใหญ่สามารถรับรู้และยอมรับ เพราะสามารถเข้าถึงได้ง่ายกว่ามีความสะดวกรวดเร็ว (วิภาณี ชีลั่น, 2559)

ขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรม (Innovation Adoption **Process**) คือ กระบวนการที่ผู้ใช้งานได้ศึกษานวัตกรรมและมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับความต้องการของผู้ใช้งาน ปรึกษาบุคคลรอบข้าง ตลอดจนยอมรับหรือปฏิเสธนวัตกรรม โดยแต่ละบุคคลอาจมีการยอมรับที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับทัศนคติ ประสบการณ์เดิม ความต้องการ หรือความจำเป็น เป็นต้น โดยนวัตกรรมจะถูกนำไปใช้หรือยอมรับโดยบุคคลแต่ละคนนั้น Rogers (2003) ได้สรุปทฤษฎีและการวิจัยเกี่ยวกับขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรม ดังรูปที่ 3

แผนภาพที่ 3 ขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรม ที่มา: Rogers (2003)

จากภาพที่ 3 เป็นขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรมของผู้ใช้งานที่ Rogers (2003) กล่าวถึงกระบวนการของผู้ใช้งานประมวลผลของนวัตกรรมก่อนจะมีการยอมรับและนำไปใช้งาน มีรายละเอียดดังนี้

1) ขั้นรับรู้ (Awareness) เป็นขั้นแรกที่ผู้ใช้รับรู้ว่ามีนวัตกรรม หรือความคิดใหม่ สิ่งใหม่ รวมถึงวิธีปฏิบัติใหม่ๆ เกิดขึ้นแล้วนวัตกรรมมีอยู่จริงแต่ยังไม่มีข้อมูลรายละเอียดของสิ่งนั้น

2) ขั้นสนใจ (Interest) เป็นขั้นที่ผู้ใช้งานจะรู้สึกสนใจในนวัตกรรมนั้น ทันทีที่ผู้ใช้เห็นว่าตรงกับปัญหาที่ผู้ใช้ประสบอยู่หรือตรงกับความสนใจและจะเริ่มหาข้อเท็จจริงและข่าวสารมากขึ้น โดยอาจสอบถามจากเพื่อนซึ่งได้เคยทดลองหรือเสาะหาความรู้จากผู้ที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมเพื่อสนองตอบความอยากรู้ของตน

3) ขั้นประเมินผล (Evaluation) ในขั้นตอนนี้ผู้ใช้งานจะพิจารณาว่านวัตกรรมนั้นจะมีความเหมาะสมกับผู้ใช้หรือไม่ จะให้ผลคุ้มค่าเพียงใด หลังจากการศึกษามาระยะหนึ่งแล้วนั้นมีความยากและข้อจำกัดสำหรับผู้ใช้เพียงใดและจะปรับให้เข้ากับสถานการณ์ได้อย่างไร แล้วจึงตัดสินใจว่าจะทดลองใช้หรือไม่

4) ขั้นทดลอง (Trial) เป็นขั้นตอนที่ผู้ใช้งานได้ผ่านการไตร่ตรองมาแล้วและตัดสินใจที่จะทดลองปฏิบัติตามความคิดใหม่ ๆ ซึ่งอาจทดลองเพียงบางส่วนหรือทั้งหมด การทดลองปฏิบัตินี้เป็นเพียงการยอมรับนวัตกรรมชั่วคราวเพื่อดูผลว่าควรจะตัดสินใจยอมรับโดยถาวรหรือไม่

5) ขั้นยอมรับปฏิบัติ (Adoption) ถ้าการทดลองใช้งานได้ผลเป็นที่น่าพอใจก็จะยอมรับความคิดใหม่ ๆ อย่างเต็มที่และขยายการปฏิบัติออกไปเรื่อย ๆ อย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งนวัตกรรมนั้นกลายเป็นวิธีการที่ผู้ใช้งานยึดถือปฏิบัติโดยถาวรต่อไป ซึ่งถือเป็นขั้นสุดท้ายของการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอย่างถาวร

ดังนั้น ขั้นตอนการยอมรับนวัตกรรมเป็นกระบวนการที่สำคัญของผู้ใช้งานตั้งแต่การรับรู้นวัตกรรมไปจนถึงการให้ความสนใจ เรียนรู้ นำไปใช้และปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันหากผู้ใช้เกิดการไม่ยอมรับหรือรับรู้ในขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งแล้วนั้น นวัตกรรมนั้นจะถูกปฏิเสธจากผู้ใช้งาน แต่หากผู้ใช้งานมีการยอมรับนวัตกรรมนั้นจะถูกใช้ซ้ำและแผ่ขยายเป็นวงกว้างต่อไป (น้ำทิพย์ พรหมสูตร, 2563 :7-11)

2. ทฤษฎีการกระทำอย่างมีเหตุผล (Theory of Reasoned Action: TRA)

ทฤษฎีการกระทำอย่างมีเหตุผลหรือ TRA นำเสนอโดย(I. Ajzen, & Fishbein, M.,, 1980) เป็นหนึ่งในทฤษฎีทางจิตวิทยาสังคม (Social Psychology) ซึ่งถูกนำมาใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์มากที่สุด ทฤษฎีนี้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเชื่อ (Beliefs) ทัศนคติ (Attitude) ความตั้งใจ (Intention) และพฤติกรรม (Behavior) ตามแนวคิดที่ว่ามนุษย์โดยปกติแล้วเป็นผู้มีเหตุผล พฤติกรรมของแต่ละบุคคลจึงไม่ได้เกิดขึ้นโดยขาดการพิจารณามาก่อน ดังนั้นการที่บุคคลจะมีหรือไม่มีพฤติกรรมใดอย่างหนึ่งนั้นจะเกิดความตั้งใจและมีเหตุผล จะเห็นว่าพฤติกรรมและความตั้งใจของแต่ละบุคคลนั้นเป็นผลมาจากความเชื่อที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม (Attitude toward Behavior) เป็นความเชื่อของแต่ละบุคคลว่าการมีหรือไม่มีพฤติกรรมใดนั้นจะทำให้เกิดผลลัพธ์ที่แน่นอนตามที่บุคคลนั้นได้ประเมินไว้แล้ว และ

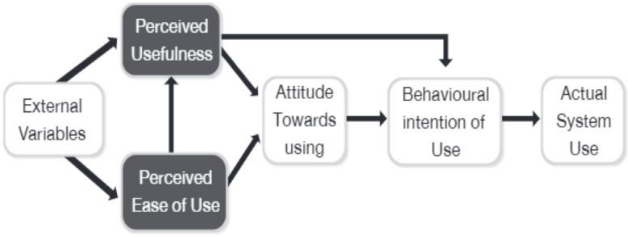
2) บรรทัดฐานเชิงจิตวิสัย (Subjective Norm) เป็นความเชื่อของแต่ละบุคคลที่ว่าการมีหรือไม่มีพฤติกรรมจะคล้อยตามคนรอบข้างที่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญกับตน TRA สามารถนำมาประยุกต์กับการทำนายพฤติกรรมการยอมรับเทคโนโลยีได้ โดยการมองว่าทัศนคติต่อการใช้งานและบรรทัดฐานเชิงจิตวิสัยจะเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความตั้งใจในการใช้งานและจะส่งผลต่อพฤติกรรมการยอมรับในที่สุด (Yahyapour, 2008)

3. ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (Theory of Planned Behavior: TPB)

ทฤษฎีพฤติกรรมตามแผนหรือ TPB นำเสนอโดย (I. Ajzen, & Fishbein, M., 1985) เป็นทฤษฎีที่พัฒนามาจากทฤษฎี TRA โดย Ajzen ได้เพิ่มปัจจัยการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองในการแสดงพฤติกรรมใด ๆ (Perceived Behavioral Control) เพื่อลดข้อจำกัดของทฤษฎี TRA เนื่องจากการแสดงพฤติกรรมของแต่ละบุคคลไม่สามารถเกิดขึ้นได้จริงถ้าหากพฤติกรรมนั้นมีความซับซ้อนเกินกว่าความสามารถของบุคคลจะควบคุมได้ โดยสามารถนำมาปรับใช้เพื่อศึกษาความตั้งใจและพฤติกรรมในบริบทที่หลากหลาย รวมถึงช่วยสร้างความเข้าใจในการยอมรับการใช้เทคโนโลยีของแต่ละบุคคลได้หลักการของ TPB จะศึกษาพฤติกรรมของแต่ละบุคคลที่ได้รับแรงขับเคลื่อนจากความตั้งใจแสดงพฤติกรรมจากปัจจัยหลัก 3 ประการได้แก่ 1.) ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม (Attitude toward Behavior) 2.) บรรทัดฐานเชิงจิตวิสัย (Subjective Norm) 3.) การรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองในการแสดงพฤติกรรมใด ๆ (Perceived Behavioral Control) จะเห็นได้ว่าความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจและพฤติกรรมได้รับอิทธิพลจากทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม บรรทัดฐานเชิงจิตวิสัย และการรับรู้ถึงการควบคุมพฤติกรรมของตนเองในการแสดงพฤติกรรมใด ๆ ที่มีอิทธิพลโดยตรงต่อพฤติกรรมด้วย ซึ่งทัศนคติต่อพฤติกรรมการคล้อยตาม การรับรู้ มีผลต่อเจตนาที่จะส่งผลต่อการยอมรับหรือแสดงพฤติกรรมนั้นออกมา ดังนั้นถ้าบุคคลมีระดับความสามารถที่จะควบคุมปัจจัยต่าง ๆ และเชื่อมั่นในความสามารถที่จะแสดงพฤติกรรมนั้นได้ จะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมที่เพิ่มขึ้น

4. แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี (Technology Acceptance Model: TAM)

แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี หรือ TAM เสนอโดย Davis (1989) เป็นการพัฒนาเพิ่มเติมจากทฤษฎี TRA และทฤษฎี TPB หลักการของแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี คือ การศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับหรือการตัดสินใจที่จะใช้เทคโนโลยีใหม่ว่าผู้ใช้จะใช้เมื่อไรและจะมีแนวโน้มการใช้งานอย่างไร

แผนภาพที่ 4 แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี ที่มา: (Davis, 1989)

แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยีนี้ อธิบายได้ว่า ตัวแปรภายนอก (External Variables) จะสร้างการรับรู้ถึงประโยชน์ในการใช้งาน (Perceived Usefulness) และการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน (Perceived Ease of Use) ซึ่งส่งผลต่อทัศนคติที่มีต่อการใช้งาน (Attitude toward Using) ทำให้เกิดความตั้งใจในการใช้เทคโนโลยี (Behavioral Intention) สุดท้ายจะมีการใช้จริงตามมา (Actual Use) ซึ่งการรับรู้ถึงประโยชน์ในการใช้งาน ยังเป็นตัวผลักดันให้เกิดความตั้งใจในการใช้งานและการใช้งานจริงด้วย

องค์ประกอบของแบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี ประกอบด้วย 5 ปัจจัย ดังนี้

1) การรับรู้ประโยชน์ในการใช้งาน (Perceived Usefulness) หมายถึง ระดับที่ผู้ใช้เชื่อว่าประโยชน์ของเทคโนโลยีจะสามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับงานของตน ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับทัศนคติที่มีต่อการใช้งานและพฤติกรรมของผู้ใช้

2) การรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน (Perceived Ease of Use) หมายถึง ระดับที่ผู้ใช้เชื่อว่าเทคโนโลยีที่นำมาใช้มีความง่ายในการใช้งาน สามารถใช้งานได้โดยไม่ต้องอาศัยความพยายามมากนัก ซึ่งมีความสัมพันธ์โดยตรงกับการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานและทัศนคติที่มีต่อการใช้งาน

3) ทัศนคติที่มีต่อการใช้งาน (Attitude toward Using) หมายถึง ความคิดเห็นของผู้ใช้งานที่มีต่อเทคโนโลยีนั้น ๆ ซึ่งเกิดจากการรับรู้ประโยชน์ในการใช้งานและการรับรู้ความง่ายในการใช้งาน ซึ่งจะส่งผลโดยตรงต่อความตั้งใจในการใช้งาน

4) ความตั้งใจในการใช้งาน (Behavioral Intention) หมายถึง พฤติกรรมความตั้งใจที่จะใช้งานเทคโนโลยีนั้นๆ โดยได้รับอิทธิพลจากการับรู้ประโยชน์ในการใช้งานและทัศนคติที่มีต่อการใช้งานเทคโนโลยีนั้น

5) การใช้งานจริง (Actual Use) หมายถึง การยอมรับเทคโนโลยีโดยการนำมาใช้จริง โดยมีทัศนคติต่อการใช้งานเป็นตัวแปรที่มีผลต่อการใช้งานจริงของผู้ใช้ นอกจากนี้ยังมีตัวแปรอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการยอมรับเทคโนโลยี ได้แก่อิทธิพลของสังคม/เครือข่ายทางสังคม (Social Influence) การกระทำโดยบุคคลหนึ่งๆ หรือหลายบุคคลที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความรู้สึก และการตัดสินใจของผู้อื่นทัศนคติต่อการใช้งาน (Attitude Toward Use) หมายถึง ทัศนคติของผู้ใช้งานที่เป็นผลมาจากการรับรู้ถึงประโยชน์และขั้นตอนที่ง่ายในการใช้เทคโนโลยีหากมีการรับรู้ดังกล่าวในระดับที่มากจะส่งผลให้ผู้ใช้งานเกิดทัศนคติที่ดีต่อเทคโนโลยีนั้น เกิดความตั้งใจในการใช้งานอย่างสม่ำเสมอ

5.แบบจำลองการยอมรับเทคโนโลยี2 (Technology Acceptance Model2:TAM2)

นอกจากนี้แล้ว (Venkatesh, 2000) ยังได้ทำการพัฒนาทฤษฎี TAM เพิ่มเติมเพื่อช่วยพยากรณ์พฤติกรรมการใช้ระบบสารสนเทศได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยให้ชื่อว่าทฤษฎีการยอมรับเทคโนโลยี 2 (TAM2) โดยทำการปรับปรุงตัวแปรภายนอกและปัจจัยที่เกิดก่อน (Antecedents) ที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ว่ามีประโยชน์ที่ได้รับจากเทคโนโลยี สารสนเทศ และการรับรู้ว่าง่ายต่อการใช้ให้มีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น เช่น บรรทัดฐานของสังคม (Subjective **No**rm) ความสมัครใจ (Voluntariness) ภาพลักษณ์ (Image) ตลอดทั้งกระบวนการ

ใช้ปัญญา(Cognitive Instrumental Process) คือ ความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับงาน (Job Relevance) คุณภาพของผลลัพธ์(Output Quality) ผลลัพธ์ที่สามารถแสดงให้เห็นก่อนได้ (Results Demonstrability) และการรับรู้ว่าเป็นระบบที่ง่ายต่อการใช้งาน (Perceived Ease of Use) เป็นต้น

ปัจจัยที่อยู่ในกลุ่มกระบวนการที่มีอิทธิพลต่อสังคมประกอบด้วย 1) บรรทัดฐานเชิงจิตวิสัย (Subjective norm) และ 2) ภาพลักษณ์ (Image) ส่วนปัจจัยที่เหลืออื่น ๆ จะอยู่ในลักษณะประจำของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 1) ความเกี่ยวข้องกับงาน (Job Relevance) 2) คุณภาพของผลลัพธ์ (Output Quality) 3) ผลลัพธ์ที่สามารถแสดงให้เห็นก่อนได้ (Results demonstrability) และ 4) การรับรู้ว่าเป็นระบบที่ง่ายต่อการใช้งาน (Perceived Ease of Use) นอกจากนั้นในแบบจำลองจะมีตัวแปรที่จัดเป็นตัวดำเนินการ (Moderators) ประกอบด้วย 1) ความสมัครใจ (Voluntariness) ซึ่งเป็นระดับของการรับรู้ถึงการนำเทคโนโลยีมาใช้โดยความสมัครใจ (Venkatesh, 2000) และ 2) ประสบการณ์ (Experience) ซึ่งเป็นระดับของความชัดเจนที่เกิดจากการกระทำหรือได้พบเห็นมา

6. ทฤษฎีการยอมรับและใช้เทคโนโลยี (Unified Theory of Acceptance and Use of Technology: UTAUT)

ทฤษฎี UTAUT โดย (Venkatesh, 2000) เป็นแนวคิดที่ศึกษาพฤติกรรมการใช้เทคโนโลยีโดยมีปัจจัยขับเคลื่อน 3 ประการที่มีผลต่อความตั้งใจแสดงพฤติกรรม ได้แก่

6.1. ความคาดหวังในประสิทธิภาพ (Performance Expectancy) คือการที่บุคคลมีความเชื่อว่าเทคโนโลยีนั้นจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้โดยประกอบด้วยตัวชี้วัด 5 ตัว ได้แก่

6.1.1 การรับรู้ถึงประโยชน์ที่จะได้รับใช้วัดระดับผลผลิตประโยชน์จากการใช้งาน ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

6.1.2 ความเชื่อของบุคคลในประสิทธิภาพการทำงานของระบบ ใช้วัดระดับผลกระทบของเทคโนโลยีต่อประสิทธิภาพของงานการลดระยะเวลาการทำงาน การเพิ่มคุณภาพและปริมาณของผลลัพธ์

6.1.3 แรงจูงใจภายนอก ใช้วัดระดับเช่นเดียวกับข้อ 6.1.1 และวัดระดับผลสำเร็จความง่ายในการใช้งาน

6.1.4 ความคาดหวังในผลลัพธ์การทำงาน ใช้วัดระดับประสิทธิผล การใช้เวลาน้อยลง การเพิ่มคุณภาพงาน และโอกาสเลื่อนตำแหน่ง

6.1.5 ข้อได้เปรียบของนวัตกรรม ใช้วัดความสำเร็จของงาน คุณภาพของงาน ประสิทธิผล ผลผลิต การใช้งานที่ง่ายกว่าและประโยชน์ที่จะได้จากการใช้เทคโนโลยี

6.2. ความคาดหวังในความพยายาม (Effort Expectancy) ประกอบด้วยตัวชี้วัด 3 ตัว ได้แก่

6.2.1 การรับรู้ความง่ายในการใช้งานของระบบ ใช้วัดระดับความสำเร็จความง่ายกว่าโดยไม่ต้องใช้ความพยายามมากนัก

6.2.2 การรับรู้ความง่ายในการใช้งานของนวัตกรรม ใช้วัดระดับความซับซ้อนการใช้เวลาเรียนรู้นวัตกรรม

6.2.3 ง่ายต่อการใช้งาน ใช้วัดระดับความยากง่ายในการทำความเข้าใจ และระยะเวลาที่ใช้งาน

6.3. อิทธิพลทางสังคม (Social Influence) คือการรับรู้ถึงความคาดหวังและความเชื่อของแต่ละบุคคลในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วยตัวชี้วัด 2 ตัวได้แก่

6.3.1 บรรทัดฐานของบุคคลรอบการแสดงพฤติกรรม ใช้วัดความสมควรในการกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ

6.3.2 ปัจจัยทางสังคม ใช้วัดระดับของอิทธิพลของบุคคลรอบข้างที่มีผลต่อการกระทำพฤติกรรม เช่น บุคคลในครอบครัว หรือเพื่อนร่วมงาน นอกจากนี้ยังมีตัวแปรที่มีผลต่อการอำนวยความสะดวกในการใช้งานเทคโนโลยีจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์และความสมัครใจในการใช้งาน (ชนิดาภา ขำระหงษ์, 2562 :15-21)

โดยสรุปแล้วการที่แต่ละบุคคลจะสามารถนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเข้ามาใช้งานหรือไม่นั้นก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมแต่ละบุคคล โดยเฉพาะหากมีการรับรู้ถึงประโยชน์ความจำเป็นไม่ว่าจากการเรียนรู้ด้วยตนเองหรือการรับรู้จากสังคมรอบข้างก็จะกระตุ้นให้มีการนำเทคโนโลยีมาใช้งานได้มากขึ้น เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่สามารถทำความเข้าใจได้ง่ายหรือเข้าถึงได้ง่ายจะมีการใช้งานที่แพร่หลายมากกว่า

ความหมายของดิจิทัล (Digital)

ดิจิทัล (Digital) ความหมายพื้นฐานของดิจิทัลในมุมมองมานุษยวิทยา หมายถึง ทุกสิ่งที่ได้รับการพัฒนาไปเป็นระบบเลขฐานสอง (Binary) นั่นคือ บิต (Bit) ที่ประกอบด้วยค่า “0” และ ค่า “1” ที่ทำให้การสื่อสารข้อมูลข่าวสารเป็นเรื่องง่ายขึ้นอย่างมาก สามารถสร้างความเป็นไปได้ใหม่ๆ ในการผสมผสานระหว่างเทคโนโลยีหรือเนื้อหาที่ต่างจากเดิมซึ่งก็ยังเกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านอื่นๆอีกด้วย (Horst and Miller, 2012)

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล ทำให้แนวคิดเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ดิจิทัล บริการดิจิทัลและสื่อดิจิทัลเกิดขึ้นในช่วงปี ค.ศ.1990 ถึง ค.ศ.2000 (Auriga,2016) ตัวอย่างเช่น ในอุตสาหกรรมค้าปลีก การโฆษณาสื่อสารกับผู้บริโภคผ่านช่องทางดิจิทัลถือเป็นสิ่งสำคัญในการเข้าถึงลูกค้าในยุคนั้น ต่อมาเมื่อเข้าสู่ช่วงปี ค.ศ.2000 ถึงปี ค.ศ.2015 การเพิ่มขึ้นของอุปกรณ์อัจฉริยะและช่องทางการแบ่งปันข้อมูลผ่านสื่อสังคมออนไลน์ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเฉียบพลัน ด้วยวิธีการที่ลูกค้าใช้ในการสื่อสารกับธุรกิจและความคาดหวังของลูกค้าที่มีต่อเวลาตอบสนองและความพร้อมใช้งานของช่องทางที่หลากหลายพร้อมกัน ธุรกิจต่างๆ เริ่มเห็นความสำคัญกับการสื่อสารกับลูกค้าแบบดิจิทัลเป็นรายบุคคลและบ่อยครั้งตามเวลาจริง ทุกวันนี้การให้ความสำคัญกับอุปกรณ์เคลื่อที่ เช่น สมาร์ทโฟน และการสร้างคุณค่าให้กับลูกค้าโดยใช้ประโยชน์จากข้อมูลของ

ลูกค้าส่วนบุคคลที่เทคโนโลยีสมาร์ทโฟนสามารถสร้างได้ในระดับสูง ธุรกิจกำลังใช้ประโยชน์จากข้อมูลส่วนบุคคลนี้ ในการปรับแต่งผลิตภัณฑ์ การสื่อสารและการไต้ตอบให้เหมาะสมกับความต้องการที่เฉพาะเจาะจงของลูกค้าเป็นรายบุคคล (Schallmo, Williams, and Boardman, 2017)

ดิจิทัล (Digital) ในความหมายของการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Transformation) หมายถึงกระบวนการทั้งหมดที่เกี่ยวกับวิธีการที่บริษัทดำเนินธุรกิจ ที่มุ่งเน้นหลักการที่สำคัญ 3 ประการคือ (1) สร้างคุณค่าเพื่อให้ได้พรมแดนใหม่ของโลกธุรกิจ (2) เพิ่มประสิทธิภาพกระบวนการที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประสบการณ์ของลูกค้า (3) การสร้างความสามารถพื้นฐานที่สนับสนุนความคิดริเริ่มทางธุรกิจโดยรวมทั้งหมด (Schallmo and Williams, 2018)

การนำเทคโนโลยีมาใช้ในกระบวนการทางธุรกิจเป็นเพียงส่วนเล็กๆของการเปลี่ยนแปลงธุรกิจดิจิทัล เทคโนโลยีจำเป็นต้องสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับลูกค้า ธุรกิจ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ เพื่อความสำเร็จในการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล บริษัทชั้นนำมุ่งเน้นไปที่การปรับเปลี่ยนข้อเสนอคุณค่าให้กับลูกค้า และการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าและการทำงานร่วมกันระหว่างธุรกิจ

(นภัสพร นิยะวานนท์, 2564 : 33-34)

การปฏิวัติดิจิทัล (Digital Transformation :DT)

การปฏิวัติดิจิทัล (Rimcharone,2020) (Digital Transformation หรือ DT หรือ DX) (Demeter ICT,2021) เป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้เพื่อเปลี่ยนแปลงการบริการด้วยการปรับระบบการทำงานขององค์กรและธุรกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัลที่ใหม่กว่าเพื่อแทนที่ระบบทำงานด้วยมือ ระบบการทำงานที่ไม่มีระบบดิจิทัลเข้ามาช่วย และระบบเทคโนโลยีดิจิทัลที่ล้าหลังขององค์กร (Walker,2021) ให้เข้ากับเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่สามารถเข้ากันได้ (Digital Capabilities) (Tijin ,2021) เพื่อยกระดับกระบวนการดำเนินธุรกิจขององค์กร ตลอดจนกระบวนการทางสังคมวัฒนธรรม (Sociocultural Process) ของบริษัทที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบองค์กรและทักษะใหม่ๆ ที่จำเป็น เพื่อรักษาระบบการทำงานรูปแบบเดิมให้สามารถดำเนินต่อไปได้และยังสอดคล้องภูมิทัศน์ดิจิทัล (Digital Landscape) เช่น การปรับเปลี่ยนผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology :IT) หรือการปรับรื้อกระบวนการดำเนินธุรกิจ (Business Process Reengineering) ด้วยการเชื่อมต่อทางเทคโนโลยี (Connectivity Technologies) การจัดหมวดหมู่ของสารสนเทศ (Information) การประมวลผล (Computing) การสื่อสาร (Communication) (Saarikko et al., 2020) และเป็นการประยุกต์ใช้ระบบความร่วมมือระหว่างปัจจัยสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกองค์กร การให้บริการ การใช้เทคโนโลยี และการจัดการสารสนเทศ (Deja et al., 2021) ซึ่งการปฏิวัติดิจิทัลได้กลายเป็นประเด็นที่มีความสำคัญที่ผู้บริหารในทุกอุตสาหกรรมได้ตระหนักถึงการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสำหรับการวิเคราะห์ธุรกิจ (Analytic) การสร้างความสอดคล้องตัวธุรกิจ (Mobility) การใช้ประโยชน์จากสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) หรือการประยุกต์ใช้อุปกรณ์สมองกลฝังตัว (Smart Embedded Device) เป็นต้น (Westerman et al., 2014) (พุทธชน อนุรักษ์ และ คณานันท์ สุขพาสน์เจริญ, 2565 :27)

โดยสรุปดิจิทัล (Digital) คือสิ่งที่ได้รับการพัฒนาไปเป็นระบบเลขฐานสอง (Binary) ที่เป็นพื้นฐานของคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์อำนวยความสะดวกต่างๆมากมายในปัจจุบัน การปฏิวัติดิจิทัลเป็นการนำเทคโนโลยีทางด้านดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้งานเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับลูกค้าผู้ที่เข้ามาใช้บริการ ให้มีความสะดวกสบายมากขึ้น รวมไปถึงการรวบรวมข้อมูลต่างๆที่ใช้ในการให้บริการลูกค้าอีกด้วย

การปฏิวัติดิจิทัลของท่าอากาศยาน (Digital Airport Transformation)

ท่าอากาศยานในปัจจุบันนอกเหนือจากการเป็นสถานที่เพื่อให้อากาศยานทำการบินขึ้นและลง แต่ยังมีความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เพราะท่าอากาศยานเปรียบเสมือนประตูในการเข้าสู่เมือง รัฐ และประเทศได้ (Rocha, 2017) รวมถึงยังมีส่วนช่วยในการสนับสนุนการท่องเที่ยวและธุรกิจอื่นๆ มีหน้าที่ในการรองรับการขนส่งผู้โดยสารและสินค้าทางอากาศ และยังสามารถทำการเชื่อมโยงระบบขนส่งระหว่างอากาศยานและการขนส่งประเภทอื่นๆ เช่น การเชื่อมโยงระบบขนส่งทางราง (Sharp, 2007) ทางรถยนต์ หรือ ทางน้ำ เป็นต้น ซึ่งการพัฒนาท่าอากาศยานให้สามารถแย่งส่วนแบ่งทางการตลาด โดยเฉพาะในเรื่องของการเดินทางและการท่องเที่ยว ตลอดจนการมุ่งเน้นการพัฒนานวัตกรรมที่จะยกระดับประสบการณ์ลูกค้าหรือผู้โดยสารในขณะที่การรักษาความปลอดภัยและความปลอดภัยของท่าอากาศยานยังคงเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการดำเนินธุรกิจท่าอากาศยาน ดังนั้นการที่จะประสบความสำเร็จได้ต้องใช้การปฏิวัติองค์กรท่าอากาศยาน การปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงของลูกค้าหรือผู้โดยสาร บุคลากร ชุมชน และวัฒนธรรม ตลอดจนการบูรณาการระหว่างเทคโนโลยีที่มีอยู่แล้วกับเทคโนโลยีใหม่ที่สามารทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ACI ,2017) ท่าอากาศยานต้องปรับตัวอย่างรวดเร็วเพื่อปรับปรุงการทำงานและการสร้างประสบการณ์ให้กับผู้โดยสารด้วยการลงทุนในการเป็นท่าอากาศยานอัจฉริยะ (Intelligent Airport) (Upadhya & Rawat , 2014)

จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีดิจิทัล แรงกดดันจากต้นทุนในการดำเนินธุรกิจ และการเติบโตของความต้องการการเดินทางทางอากาศของผู้โดยสาร ดังนั้นการทำความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ของระดับการเติบโตของท่าอากาศยาน (Airport Maturity) (Halpern et al.,2020) กับการใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการดำเนินธุรกิจแบบดั้งเดิม (Traditional) สู่การปฏิวัติดิจิทัลในระบบนิเวศน์ของท่าอากาศยาน เช่น ระบบการประมวลผลระบบคลาวด์ (Cloud) ระบบจัดการฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) ระบบอินเตอร์เน็ตสรรพสิ่ง (Internet of Things) ระบบเสมือนจริง (Virtual Model) เครื่องยนต์อัจฉริยะ (Smart Machine) และหุ่นยนต์ (Robot) (Cirig ,2021) เป็นต้น ที่จะเป็นส่วนหนึ่งในขั้นตอนที่ท่าอากาศยานใช้ในการเปลี่ยนแปลงจากวิถีใหม่ (New Normal) ในเรื่องของระบบบริการตนเอง (Self Service) และขั้นตอนการประยุกต์ใช้ระบบดิจิทัลที่มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการเฝ้าสังเกตระบบการทำงานของท่าอากาศยานและการไหลของผู้โดยสาร (Passenger Flow) ดังนั้นท่าอากาศยานต่างๆ ต้องคำนึงถึงการสร้างรายได้จากการบริหารจัดการที่

มีประสิทธิภาพและการบริหารประสบการณ์ของผู้โดยสารมีส่วนสำคัญในกระบวนการปฏิวัติดิจิทัล (Arthur D Little, 2015) โดยกระบวนการการปฏิวัติดิจิทัลของท่าอากาศยาน (ACI ,2017) มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : การประเมินสภาพแวดล้อมท่าอากาศยาน (Airport Environment Assessment) ซึ่งท่าอากาศยานจำเป็นต้องสร้างแผนการปฏิวัติดิจิทัลของท่าอากาศยานที่มีการประเมินส่วนการทำงานที่เป็นไปได้ (Potential Functional Areas) ที่จะเปลี่ยนแปลงให้เป็นระบบดิจิทัล ได้แก่ 1) การจัดการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder Management) 2) การปฏิบัติการท่าอากาศยาน (Airport Operations) 3) การให้บริการและการสร้างความใกล้ชิดกับผู้โดยสาร (Passenger Service and Intimacy) 4) การรักษาความปลอดภัย (Security) และ 5) การจัดการความสามารถในการรองรับของท่าอากาศยาน (Airport Capacity Management หรือ ACM) (Martin, 2018)

ขั้นตอนที่ 2 : การกำหนดแผนกลยุทธ์ท่าอากาศยาน (Airport Strategic Plan) เป็นขั้นตอนที่บุคลากรในระดับผู้บริหารท่าอากาศยาน (C-Level Management) ให้ความสำคัญในการจัดการองค์กร ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้ 1) ก่อนการวางแผน (Preplanning) 2) การวิเคราะห์และประเมิน (Analysis and Evaluation) 3) การดำเนินงาน (Implementation) และ 4) การเฝ้าตรวจสอบ (Monitor) (Transportation Research Board, 2009)

ขั้นตอนที่ 3 : การประเมินความต้องการภายในองค์กร (Internal Organization Requirements) ประกอบไปด้วยองค์ประกอบหลักดังนี้ 1) ความพร้อมภายในองค์กร (Internal Readiness) (Machado et al, 2021) ได้แก่ 1.1) วัฒนธรรมองค์กร (Organization and Culture) 1.2) กระบวนการสร้างความสามารถในการรองรับ (Process Capabilities) และ 1.3) โครงสร้างพื้นฐานเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT Infrastructures) เป็นต้น 2) การศึกษาความท้าทาย (Challenging) เป็นขั้นตอนการศึกษาท้าทายที่ความแตกต่างกันของกลยุทธ์ทางธุรกิจของท่าอากาศยาน ได้แก่ 2.1) การสร้างรูปแบบธุรกิจใหม่ (ReInventing The Business Model) 2.2) การวางตำแหน่งระบบนิเวศน์การดำเนินธุรกิจท่าอากาศยาน (Positioning Airports in The Broader Ecosystem) หรือ 2.3) การพัฒนารูปแบบวัฒนธรรมด้านดิจิทัลระหว่างหน่วยงาน (Developing A Digital Culture Across The Enterprise) เป็นต้น

(พุทธชน อนุรักษ์ และ คณานันท์ สุขพาสน์เจริญ, 2565 : 28-29)

แนวทางการเพิ่มความพึงพอใจของผู้โดยสารที่ใช้บริการท่าอากาศยาน

จากการสำรวจ ASQ ของ ACI ในปี ค.ศ.2022 (พ.ศ.2565) พบว่าส่วนหนึ่งของแนวทางในการเพิ่มความพึงพอใจของผู้โดยสารที่ใช้บริการท่าอากาศยาน คือ 1) การดำเนินการระยะไกล เช่น การตรวจบัตรโดยสารผ่านโทรศัพท์มือถือ การพิมพ์ tag ติดกระเป๋าสัมภาระจากที่บ้าน การตรวจบัตรโดยสารทางไกล และ 2) การให้บริการตนเอง ณ ท่าอากาศยาน เช่น การตรวจบัตรโดยสาร การพิมพ์ tag ติดกระเป๋า การส่งกระเป๋าเข้าระบบสายพาน การตรวจเอกสารขึ้นเครื่องด้วยตนเอง เป็นต้น

สิ่งที่ต้องคำนึงถึงเป็นลำดับแรกในการเปลี่ยนไปใช้งานการตรวจบัตรโดยสารระยะไกลหรือระบบบริการตนเองหรือระบบอัตโนมัติ คือ การที่ท่าอากาศยานหรือสายการบินจะสามารถยืนยันตัวตนของผู้โดยสารได้อย่างไร การยืนยันการเป็นเจ้าของเอกสารการเดินทางโดยการใช้การยืนยันตัวตนด้วยข้อมูลทางชีวภาพ (Biometric) หรือ เอกสารรับรองการเดินทางดิจิทัล (Digital Travel Credential : DTC) จะเป็นเทคโนโลยีที่มีความน่าเชื่อถือสูงที่จะช่วยให้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่การเดินทางท่องเที่ยวในยุคดิจิทัลได้

DTC จะเป็นข้อมูลที่ถูกบันทึกอยู่ในหนังสือเดินทางที่สามารถอ่านได้โดยเครื่องอ่านข้อมูลอัตโนมัติ จะประกอบไปด้วยข้อมูลทางชีวภาพ เช่น ลายนิ้วมือ และก็มีการจัดการรักษาความปลอดภัยเช่นเดียวกับหนังสือเดินทางธรรมดา ซึ่งการทำให้ DTC เป็นที่ยอมรับและใช้งานได้จะต้องเป็นไปตามมาตรฐานขององค์กรการบินพลเรือนระหว่างเทศ (ICAO) และมาตรฐานขององค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (ISO)

การใช้งาน DTC จะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เช่น ท่าอากาศยาน สายการบิน และหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้สามารถใช้งานได้สะดวกรวดเร็วและปลอดภัย จะต้องมีการปรับขั้นตอนการผ่านเข้าเมืองหากมีความจำเป็น รวมถึงกระบวนการตั้งแต่ท่าอากาศยานต้นทางจนกระทั่งถึงปลายทาง (Nicolas PHAN, 2023)

โดยสรุปแล้วการการปฏิวัติดิจิทัลของท่าอากาศยานมุ่งเน้นไปที่การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยเหลือในการผ่านกระบวนการต่างๆที่ท่าอากาศยานให้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น ขั้นตอนต่างๆจะถูกแทนที่ด้วยระบบอัตโนมัติและการให้บริการตนเอง แต่เนื่องจากเหตุผลทางด้านการรักษาความปลอดภัยยังเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดในการเดินทางทางอากาศ การระบุตัวตนของผู้โดยสารที่เข้ามาใช้บริการจึงยังคงมีความสำคัญมาก ดังนั้นจึงมีการยืนยันตัวตนด้วยข้อมูลทางชีวภาพ (Biometric) หรือ เอกสารรับรองการเดินทางดิจิทัล (DTC) ซึ่งก็จะสะดวกรวดเร็วและสามารถเพิ่มความพึงพอใจให้กับผู้โดยสารที่เข้ามาใช้งานได้อีกด้วย

สรุป

การให้บริการของท่าอากาศยานในยุคดิจิทัลนั้นมีการการนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเข้ามาเพื่อปรับปรุงการให้บริการ ส่วนมากเป็นการนำสิ่งที่มีอยู่แล้วในต่างประเทศมาประยุกต์ใช้งาน ดังนั้นพนักงานของท่าอากาศยาน สายการบินและผู้ให้บริการภาคพื้นอาจจะไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเป็นกลุ่มแรก (นักประดิษฐ์หรือ Invertor) แต่ถ้าสายการบินที่ให้บริการอยู่ในกลุ่มผู้ใช้งานในช่วงแรก (Early Adopters) ก็จะทำให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันได้ ซึ่งการที่พนักงานจะสามารถนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมเข้ามาใช้งานได้ในระดับก็ขึ้นอยู่กับความพร้อมของแต่ละหน่วยงานและความพร้อมของพนักงานแต่ละบุคคลซึ่งขึ้นอยู่กับปัจจัยส่วนบุคคลโดยเฉพาะการรับรู้ถึงประโยชน์ความจำเป็นและความสามารถในการนำไปใช้งานของแต่ละบุคคล

ท่าอากาศยานต่างๆก็ได้มีการติดตั้งอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่สนับสนุนการให้บริการเพิ่มเติมซึ่งก็แตกต่างกันไปตามความสามารถในการดำเนินการของท่าอากาศยานนั้นๆ ปัจจุบันท่าอากาศยานในสังกัดของ

บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ได้มีการติดตั้งอุปกรณ์ในการให้บริการ เช่น ระบบการตรวจบัตรโดยสาร ระบบการเรียกขึ้นเครื่องบินอัตโนมัติ แต่ในส่วนของระบบการยืนยันตัวตนด้วยข้อมูลทางชีวภาพ (Biometric) หรือเอกสารรับรองการเดินทางดิจิทัล (Digital Travel Credential : DTC) อยู่ระหว่างการติดตั้ง

ในส่วนของสายการบินและผู้ประกอบการบางส่วนก็ได้มีการติดตั้งโปรแกรมที่จำเป็นในอุปกรณ์ที่ท่าอากาศยานได้จัดเตรียมไว้ แต่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ก็ยังไม่ได้ทำการติดตั้งโปรแกรมเนื่องจากข้อจำกัดของผู้ประกอบการหรือบางสายการบินก็มีจำนวนผู้โดยสารที่น้อยไม่คุ้มค่าการลงทุน

ในส่วนของผู้โดยสารที่เข้ามารับบริการก็มีสัดส่วนในการเข้ามาใช้ระบบบริการตนเองอัตโนมัติที่ยังน้อยอยู่ ซึ่งอาจจะเกิดจากความไม่คุ้นเคยกับเทคโนโลยี ความคุ้นเคยกับการให้บริการจากพนักงาน หรือในบางประเทศก็ยังคงมีมาตรการในการตรวจเอกสารเพิ่มเติมส่งผลให้ผู้โดยสารไม่สามารถใช้บริการจากระบบอัตโนมัติได้ ซึ่งแนวทางในการแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการใช้งานมากขึ้นจะต้องมีการปรับปรุงกฎระเบียบของหลายส่วนงานร่วมกัน

เอกสารอ้างอิง

ชนิดาภา ขำระหงษ์. (2562) *นวัตกรรมการบริการที่ส่งผลต่อการยอมรับแอปพลิเคชันที่จอดรถ (Car Parking) ของผู้ใช้บริการในเขตกรุงเทพมหานคร* วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนวัตกรรมทางธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศิลปากร

นภัสพร นิยะวานนท์. (2564) *โมเดลสมการโครงสร้างของการเป็นผู้ประกอบการดิจิทัล นวัตกรรมโลจิสติกส์และการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัลที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานโลจีสติกส์ของผู้ประกอบการโลจิสติกส์ในประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิตสาขาบริหารธุรกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

น้ำทิพย์ พรหมสูตร, (2563) *การยอมรับนวัตกรรมทางการเงินของผู้สูงอายุในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี.* วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต คณะบริหารศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

พุทธชน อนุรักษ์ และ คณานันท์ สุขพาสน์เจริญ. (2565). กลยุทธการพัฒนาการปฏิวัติท่าอากาศยานดิจิทัลเพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางการบินพาณิชย์ระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก : ท่าอากาศยานนานาชาติอู่ตะเภา ระยอง- พัทยา. *วารสารวิชาการการบิน การเดินทางและการบริการ.* 1 (1), 27-29.

Nicolas PHAN. (2023). Making Digital Airport Solutions the Norm for Travellers online. March 2, 2022. from http://blog.aci.aero

Rogers,E. M. (2003). ”Diffusion of innovations (5th ed.)” New York: Free Press.

นวัตกรรมการบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่
Innovation in Modern Human Resource Management

มิตรา แก้วทุ่ง,
สุดารัตน์ อมรวิไลกุล และ ธนัสถา โรจนตระกูล
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Mitra Kaeothung,
Sudarat Amonwilaikul and Tanastha Rojanatrakul
Pibulsongkram Rajabhat University,Thailand
Corresponding Author, E-mail **:** mmitra.kt@gmail.com

****

บทคัดย่อ

ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันให้องค์กรดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นกิจกรรมที่มีความจำเป็นและมีความสำคัญในการดำเนินงานขององค์กร ดังนั้น บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ โดยการใช้นวัตกรรมมาปรับใช้ในองค์กร ซึ่งพบว่าในการบริหารทรัพยากรแบบใหม่ ผู้นำขององค์กรเป็นผู้มีอิทธิพลต่อความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรมรวมทั้งศักยภาพของทรัพยากร สภาพแวดล้อมในองค์กร การสร้างวัฒนธรรมในองค์กรนวัตกรรมในการสร้างสิ่งใหม่ ๆ คิดใหม่ ทำใหม่ เพื่อแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาองค์กร นวัตกรรมเกิดขึ้นได้ ด้วยฝีมือมนุษย์ที่มีความคิดสร้างสรรค์ มุ่งมั่นพัฒนาอย่างต่อเนื่องทรัพยากรมนุษย์ที่สร้างนวัตกรรมได้ต้องมีทุนความรู้ ทุนทักษะ ทุนปัญญาและทุนความสุข จึงเป็นหน้าที่ของผู้นำองค์กรต้องสรรหาและต้องรักษาทุนเหล่านี้ให้มีขึ้นในทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายร่วมขององค์กรและพนักงาน เพราะเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้พนักงานเกิดพฤติกรรม และความคิดสร้างสรรค์

คำสำคัญ: นวัตกรรม; การบริหารทรัพยากรมนุษย์; สมัยใหม่

Abstract

The human resourceswere an important mechanism that drove the organization to operate efficiently, so human resource management was an activity that was necessary and important in the operation of the organization.Therefore, the purpose of this article was to study the process of modern human resource management by applying innovation in the organization. It was found that in the new resource management, organizational leaders influenced the ability to create innovation, as well as the potential of resources and the organizational environment,creating a culture in the organization of innovation in creating new things to solve problems, to develop the organization, innovation could happen with human creativity, commitment to the continuous improvement,human resources that could create innovation

* วันที่รับบทความ : 30 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 31 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 1 พฤศจิกายน 2566
Received: October 30, 2023; Revised: October 31, 2023; Accepted: November 1, 2023

must have knowledge capital, skill capital, intellectual capital, and happiness capital. It was therefore the duty of the organizational leaders to recruit and maintain these funds in human resources, having shared goals of the organization and employees as it was the factor that could drive employees' behavior and creativity.

Keywords: Innovation; Human Resource Management; Modern

บทนำ

นวัตกรรมเป็นตัวกำหนดรูปร่างหน้าตาของสังคมมนุษย์ โดยเฉพาะการเกิดขึ้นของสังคมแห่งความรู้ ซึ่งถูกสร้างขึ้นและนำความรู้ใหม่มาใช้ ทั้งระดับชาติและระดับองค์กร ความคิดใหม่ ๆ วิธีการใหม่ ๆ โครงสร้างใหม่ ๆ คือ ตัวขับเคลื่อนที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงขององค์กร และก่อให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโลกสมัยใหม่ได้เข้าไปเกี่ยวข้องกับความพยายามของนวัตกรรม เพื่อแสวงหาความรู้พื้นฐานที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขององค์กรต่าง ๆ ในขณะเดียวกันก็ต้องพึ่งพาความสามารถของทรัพยากรมนุษย์ และความต้องการในสิ่งที่ทันสมัยมากขึ้น ดังนั้นนวัตกรรมคือปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้องค์กรประสบผลสำเร็จและเจริญเติบโตขึ้น (เขมมารี รักษ์ชูชีพ, 2565) การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์เป็นกระบวนการหรือนโยบายและการปฏิบัติที่จำเป็นต่อการดำเนินการในเรื่องที่เกี่ยวกับบุคคลในองค์กรซึ่งประกอบไปด้วยเรื่องการวิเคราะห์งาน การวางแผนกำลังคน การสรรหา การคัดเลือก การนิเทศงาน การฝึกอบรมพนักงานใหม่ การบริหารค่าจ้างและเงินเดือน การให้รางวัลและสิ่งตอบแทน การประเมินผลงาน และการติดต่อสื่อสาร การพัฒนาผู้จัดการ และสิ่งที่ผู้จัดการควรจะรู้เกี่ยวกับเรื่องความเสมอภาคทางโอกาสของพนักงาน (Dessler, 2013) กล่าวได้ว่า ทรัพยากรมนุษย์ถือเป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันให้องค์กรดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญเนื่องจากทุกส่วนของการบริหารจัดการจำเป็นต้องมีบุคลากรเข้ามาเกี่ยวข้อง องค์กรใดที่มีการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่ดีย่อมนำมาซึ่งคุณภาพของการบริหารจัดการที่ดีเช่นกัน กิจกรรมในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ตั้งแต่การจัดหา การใช้ประโยชน์ และการบำรุงรักษาบุคลากร และแนวโน้มในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในอนาคต ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเรียนรู้การบริหารทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และสามารถนำไปแก้ปัญหาและประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับตัวบุคลากรในองค์กร

บริบทด้านนวัตกรรม

นวัตกรรม (Innovation) มีรากศัพท์มาจาก Innovare ในภาษาลาติน แปลว่า ทำสิ่งใหม่ขึ้นมา ความหมายของนวัตกรรมในเชิงเศรษฐศาสตร์คือ การนำแนวความคิดใหม่หรือการใช้ประโยชน์จากสิ่งที่มีอยู่แล้วมาใช้ในรูปแบบใหม่ เพื่อทำให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือก็คือ การทำในสิ่งที่แตกต่างจากคนอื่น โดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงต่างๆ (Change) ที่เกิดขึ้นรอบตัวเราให้กลายมาเป็นโอกาส (Opportunity) และถ่ายทอดไปสู่แนวความคิดใหม่ที่ทำให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและสังคม ยังหมายถึงความสามารถในการเรียนรู้และนำไปปฏิบัติให้เกิดผลได้จริงอีกด้วย (เขมมารี รักษ์ชูชีพ, 2565) นวัตกรรมเป็นแหล่งของความก้าวหน้าและการพัฒนาองค์กรและชาติต่าง ๆ ที่มีการจัดการนวัตกรรมอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดสภาพเศรษฐกิจที่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Drucker, 1985) ยังเป็นความคิด การกระทำ หรือวัตถุใหม่ ๆ ซึ่งถูกรับรู้ว่าเป็นสิ่งใหม่ๆ ด้วยตัวบุคคลแต่ละคนหรือหน่วยอื่น ๆ ของการยอมรับในสังคม (Rogers, 1983)

นวัตกรรมเป็นการนำวิธีการใหม่ ๆ มาปฏิบัติหลังจากได้ผ่านการทดลองหรือได้รับการพัฒนามาเป็นขั้นๆ แล้ว โดยเริ่มมาตั้งแต่การคิดค้นและพัฒนาซึ่งอาจมีการทดลองปฏิบัติก่อนแล้วจึงนำไปปฏิบัติจริง ซึ่งแตกต่างไปจากการปฏิบัติเดิมที่เคยปฏิบัติมานวัตกรรม หมายถึง การทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีใหม่ ๆ (Mckeown, 2008) รูปแบบนวัตกรรมแบ่งเป็น 2 รูปแบบ คือ รูปแบบที่องค์กรสามารถควบคุมได้ซึ่งอยู่ภายในองค์กรเองและรูปแบบที่อยู่ภายนอกองค์กรถูกควบคุมโดยสิ่งภายนอกองค์กร ซึ่งทั้ง 2 รูปแบบ (เขมมารี รักษ์ชูชีพ, 2565) ประกอบด้วย

1. นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ ถูกขับเคลื่อนโดยเทคโนโลยีหรือการตลาด เช่น รูปร่างหน้าตาของตัวสินค้าจะเห็นได้ว่าเครื่องพิมพ์ดีดสมัยก่อนเป็นเครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้า ซึ่งถูกแทนที่ด้วย Word Processor หรือ Personal Computer (PC) ส่วนนวัตกรรมการตลาดจะเกี่ยวข้องกับสิ่งที่จับต้องได้และสิ่งที่จับต้องไม่ได้ เช่น แชมพู 2 in 1 สมัยนั้นจะเป็นเทคโนโลยีที่ทันสมัย แต่ไม่สามารถขายได้เมื่อ Procter & Gamble เข้ามาทำการตลาดโดยใช้แนวความคิด Wash & Go ซึ่งมีรูปร่างหน้าตาคล้ายกับ 2 in 1 โดยสร้าง แบรนด์ที่เข้มแข็งขึ้นและจัดตำแหน่งให้สินค้าใหม่ ทำให้กลายเป็นสินค้าที่ขายดีมาก

2. นวัตกรรมกระบวนการ คือ การเปลี่ยนแปลงในกิจกรรมขององค์กร เช่น นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยเข้ามาหรือนำโครงสร้างของการบริหารสมัยใหม่เข้ามา หรือนำระบบการปฏิบัติการใหม่ๆ เข้ามา เมื่อพูดถึงกระบวนการนวัตกรรมเทคโนโลยีแล้วก็อาจหมายถึง การพัฒนาการผลิต หรือการปรับปรุงภาพลักษณ์ของตัวสินค้า เช่น ดิจิตอลเทคโนโลยี นวัตกรรมการบริหารจัดการคือการปรับปรุงโครงสร้างของการบริหาร เช่น เมื่อ Henry Ford ได้พัฒนาระบบปฏิบัติการโดยใช้การผลิตแบบมวลรวมทำให้ต้นทุนลดลง ในขณะเดียวกันการให้การสนใจในเรื่องของการจัดการคุณภาพก็เป็นเรื่องของนวัตกรรมกระบวนการเช่นกัน

3. นวัตกรรมกลยุทธ์ เกี่ยวข้องกับการจัดการธุรกิจปัจจุบันและรูปแบบธุรกิจใหม่ ซึ่งอาจจะมาจากการแข่งขันทางด้านนวัตกรรมภายนอก ดังนั้นธุรกิจจึงต้องเปลี่ยนแปลงจากวิธีเก่า ๆ มาทำธุรกิจโดยใช้ไอที (IT)

เข้ามาเกี่ยวข้องมากขึ้น เช่น การเข้ามาของระบบอินเตอร์เน็ตทำให้เกิดรูปแบบธุรกิจ E-business ทำให้เกิดข้อมูลข่าวสารออนไลน์มากขึ้น ทำให้เกิด Service delivery นอกจากนี้การค้าปลีกของ Wal-Mart, Tesco และอื่น ๆ ได้พัฒนาขนาดให้ใหญ่ขึ้น จึงต้องมีการควบคุมทางด้าน Supply chain ปัจจัยภายนอก เช่น การรวมตัวกัน (Merger) การขยายธุรกิจ (Diversification) และการรวบรวม (Consolidations) ก็คือนวัตกรรมกลยุทธ์อย่างหนึ่ง นอกจากนี้บริษัทได้ให้ความสนใจต่อลูกค้ามากขึ้น โดยการปรับรูปแบบการบริหารจากโครงสร้างแบบแนวตั้งให้เป็นโครงสร้างแบบแนวนอนมากขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าได้ดี

4. นวัตกรรมสังคม สังคมสมัยนี้เป็นสังคมของการเปลี่ยนแปลง ผู้คนจำนวนมากมีความเปลี่ยนแปลงทางด้านความต้องการ รสนิยม และสิ่งดึงดูดใจ ทำให้บริษัทต่าง ๆ ต้องจัดเตรียมและสร้าง Premium brand สังคมนวัตกรรมไม่ได้ถูกกำหนดโดยบริษัทใหญ่อย่างเดียว แต่ค่อย ๆ เกิดขึ้นอย่างช้า ๆ โดยบริษัทมากมาย สังคมนวัตกรรมคือผลลัพธ์ของปัจจัยจำนวนมากที่มากระตุ้นสังคมให้ไปในทิศทางใหม่ พวกแฟชั่น เสื้อผ้ากลายเป็นส่วนหนึ่งของตลาดที่มีศักยภาพเป็นการนำอีกรูปแบบหนึ่งของการเข้าไปช่วยเหลือคนยากไร้ นอกจากนี้ความกดดันทางสภาพแวดล้อม นำไปสู่นวัตกรรมทางการเมือง เช่น นำไปสู่สังคมที่สนใจสิ่งแวดล้อม

5. นวัตกรรมการเมือง คือ รูปแบบของกฎระเบียบ การปฏิรูปสถาบัน ทิศทางของสังคม และธรรมาภิบาล นอกจากนี้การสนับสนุนเทคโนโลยีจากประเทศตะวันตกให้ประเทศญี่ปุ่นเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ทำให้เป็นการจัดการวางพื้นฐานให้กับการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก

6. นวัตกรรมปรัชญา คือ ความคิดใหม่ที่มีผลกระทบต่อสังคม และการบริหารจัดการของตนเอง ความคิดทางด้านปรัชญาเป็นการนำสังคมไปสู่สังคมแห่งความก้าวหน้า เป็นการกำหนดสังคมของความถูกต้องและความไม่ถูกต้อง สังคมสมัยใหม่เป็นเรื่องของความคิด ศิลปะ วิทยาศาสตร์ และสังคม ผลกระทบของนวัตกรรมปรัชญาเป็นสิ่งที่กว้างใหญ่ การปฏิวัติทางด้านปรัชญาในจีนและรัสเซีย การยอมรับการเปลี่ยนแปลงในการเข้าไปสู่ตลาดแบบทุนนิยม เป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงความคิดทางด้านคอมมิวนิสต์และสังคมนิยม ทำให้มีการเปิดตลาดผู้บริโภคมากกว่า 1.7 พันล้านคน

คณะผู้เขียนสรุปได้ว่า นวัตกรรมเข้าไปเกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จต่อองค์กร นวัตกรรมจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับมูลค่าที่เพิ่มให้กับตัวสินค้า เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระบวนการหรือกิจกรรมในการผลิตสินค้าใหม่ ๆ ออกมา ดังนั้นสามารถที่จะกล่าวได้ว่า นวัตกรรมอยู่ในรูปแบบของตัวสินค้า กระบวนการหรือกลยุทธ์ ดังนั้นกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้เกิดนวัตกรรมเป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน มีบทบาทสำคัญในสังคม ทำให้เกิดการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและความเจริญมั่งคั่งในระยะยาว นวัตกรรมเกิดขึ้นจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับชนิดของอุตสาหกรรมและเงื่อนไขต่าง ๆ เป็นสิ่งที่สำคัญสำหรับองค์กรว่าจะอยู่รอดหรือจะล่มสลาย องค์กรจะต้องทำงานอย่างหนัก ทั้งระดับองค์กร ระดับชาติ และระดับนานาชาติ เพื่อจะทำให้นวัตกรรมเกิดขึ้นให้จงได้ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังแผนภาพ

แผนภาพที่ 1 รูปแบบของนวัตกรรม

ที่มา : คณะผู้เขียนสังเคราะห์มาจาก Rogers, (1983); Drucker, (1985); Mckeown, (2008); เขมมารี รักษ์ชูชีพ, (2565)

องค์กรแห่งการเรียนรู้

องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เป็นองค์กรที่มีการมุ่งเน้นในการกระตุ้น เร่งเร้า และจูงใจให้สมาชิกทุกคนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้และพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลาเพื่อขยายศักยภาพของตนเองและองค์กร (Garvin, 1993: 78-91) ในการลงมือปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง โครงสร้างขององค์กรแห่งการเรียนรู้ แสดงออกผ่านบรรยากาศและวัฒนธรรมองค์กรที่ทำให้กระบวนการของการเรียนรู้ในองค์กรเกิดขึ้น ประกอบด้วย การเรียนรู้ และการปฏิบัติ ซึ่งองค์กรแห่งการเรียนรู้เป็น กลยุทธ์ที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารองค์กรยุคใหม่ซึ่งเป็นยุคที่เน้นการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างสูงสุดชนิดที่ไม่เคยปรากฏมาก่อน โดยมีการสร้างฐานความรู้และทุนทางปัญญา เพื่อใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ได้รับความนิยมจากการสร้างวินัย 5 ประการ เกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Senge, 1990) คือ

1. การคิดอย่างเป็นระบบ (Systems Thinking) การสร้างวินัยข้อนี้เพื่อเน้นให้ปัจเจกบุคคลหรือทีมงานมีความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ เป็นการมองภาพรวมมากกว่ามองภาพย่อยซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการบริหารงานที่จะช่วยให้สามารถแก้ปัญหาจากความสลับซับซ้อนของงาน ความซับซ้อนของการคิด และความซับซ้อนขององค์กร

2. การมุ่งสู่ความเป็นเลิศ (Personal Mastery) บุคคลต้องมีความมุ่งมั่นไปสู่ความเป็นเลิศเพื่อให้เก่งในทุก ๆ ด้าน ทั้งเก่งในการเรียนรู้ เก่งคิดและเก่งทำ กล่าวคือ ต้องมีปฏิภาณ ไหวพริบ และความเพียรพยายามในการใฝ่รู้ เพราะในปัจจุบันเป็นยุคเศรษฐกิจฐานความรู้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ให้ทันการ โดยต้องมีการเรียนรู้ไปตลอดชีวิต

3. การมีรูปแบบวิธีการคิดและมุมมองที่เปิดกว้าง (Mental Models) แนวคิด มุมมอง วิธีการคิดและความเข้าใจของคนในแต่ละเรื่องเป็นประสบการณ์ที่ได้รับการสั่งสมมาตั้งแต่เด็กโดยสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว รวมถึงการเรียนรู้จากสถาบัน ครู อาจารย์ องค์กรและเพื่อนร่วมงาน การมีรูปแบบวิธีการคิดและมุมมองที่เปิดกว้างเป็นพื้นฐานของวุฒิภาวะ ซึ่งมีผลต่อความเข้าใจเรื่องราวงานหรือกิจกรรมใด ๆ ในแง่มุมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบสำคัญต่อการตัดสินใจกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

4. การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Shared Vision) วิสัยทัศน์ในที่นี้หมายถึง วิสัยทัศน์องค์กร เป็นความมุ่งหวังขององค์กรที่ทุกคนต้องร่วมกันบูรณาการให้เกิดเป็นรูปธรรมขึ้นในอนาคต การมีวิสัยทัศน์ร่วมกันขององค์กรเป็นสิ่งสำคัญต่อการบริหารงานยุคใหม่ กล่าวคือ ก่อนที่กระบวนการวางแผนใดๆ จะเริ่มขึ้นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ให้ชัดเจนก่อน และการกำหนดรายละเอียดของกิจกรรมในแผนงานโดยละเอียดต้องคำนึงว่า ถ้าดำเนินการตามวิธีการดังกล่าวช่วยให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์นั้นได้หรือไม่

5. การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีม (Team Learning) การเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมเป็นการเน้นการทำงานเป็นทีมโดยทุกคนในทีมงานต้องมีวิจารณญาณร่วมกันตลอดเวลาว่ากำลังทำงานอะไรและทำให้ดีขึ้นได้อย่างไร จึงจะมีส่วนช่วยเพิ่มคุณค่าแก่ลูกค้า และสร้างพัฒนาการแก่องค์กรได้ จิตสำนึกเช่นนี้ทำให้คนในองค์กรเกิดความต้องการที่จะเรียนรู้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ช่วยเหลือเกื้อกูลและสามัคคีกัน ขยันคิด ขยันเรียนรู้ และขยันทำ ซึ่งการเรียนรู้ร่วมกันเป็นทีมช่วยเสริมสร้างอัจฉริยภาพของทีมงานได้เป็นอย่างดี

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ เป็นลักษณะขององค์กรที่มีกิจกรรมอย่างกว้างขวางในการสร้างและใช้ความรู้เพื่อทำให้เกิดความได้เปรียบ รวมถึงการได้รับและแลกเปลี่ยนสารสนเทศเกี่ยวกับความต้องการ การเปลี่ยนแปลงด้านตลาดและผลการดำเนินงาน ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่เพื่อสร้างสิ่งใหม่ที่มีความสามารถเหนือกว่าคู่แข่งขัน รวมถึงการสร้างบรรยากาศที่ความทรงจำขององค์กรพร้อมที่จะได้รับการเข้าถึง การจะทำให้เกิดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นประจำเล็ก ๆ น้อย ๆ ภายในองค์กร เช่น การมีเวทีพูดคุยในกลุ่มพนักงาน หรือการมีกระดานแสดงความคิดเห็นแบ่งตามหน้าที่งาน ฯลฯ เป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้ที่ใช้

การสื่อสารเป็นตัวกลางในแลกเปลี่ยนความรู้ที่พนักงานแต่ละคนค้นพบ และเป็นกระบวนการของการได้มาซึ่งสารสนเทศที่สำคัญ

การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์

การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญของการปฏิบัติงานในองค์โดยอาศัยบุคลากรทุกฝ่ายในการทำงานอย่างมีคุณค่าเพื่อความสำเร็จตามเป้าหมาย การบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์ที่เหมาะสมจะช่วยให้พนักงานมีความรู้สึกในการทำงานที่ดีและทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเพิ่มผลผลิตในองค์กรมาจากการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ดีและการจัดการทรัพยากรทางการบริหารที่ดี (เนตร์พัณณา ยาวิราช, 2565; นราธิป ธีรธนาธร, 2565; สุธินี ฤทษ์ขำ, 2564; Sutton, 2018) มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การสรรหา (Recruitment) คือ การได้มาซึ่งทรัพยากรมนุษย์เพื่อบรรจุแต่งตั้งลงในตำแหน่งงานที่ว่างโดยการจ้างงาน การสรรหาที่มีประสิทธิภาพมีข้อควรพิจารณาคือการพิจารณางานที่ต้องการพนักงานมาปฏิบัติหน้าที่ แหล่งของทรัพยากรมนุษย์ที่จะทำการสรรหาที่จะทำให้ได้ทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ การพิจารณาเกี่ยวกับงาน (Knowing the job) หมายถึงการทำความเข้าใจในตำแหน่งงานที่ต้องการพนักงาน เทคนิคในการพิจารณาลักษณะงาน คือ การวิเคราะห์งาน (Job analysis) ประกอบด้วยการอธิบายลักษณะงาน (Job Description) และการกำหนดคุณลักษณะของพนักงาน (Job Specification) ในการสรรหาพนักงานทำได้ 2 วิธี คือ

1.1 การสรรหาพนักงานจากแหล่งภายในองค์กร (Source inside the organization) และการสรรหาพนักงานจากภายใน หมายถึง การให้โอกาสบุคคลภายในองค์กรได้รับการส่งเสริมโดยการเลื่อนตำแหน่งขึ้นมาจากบุคคลภายในการส่งเสริมบุคคลภายในองค์กรทำให้พนักงานมีขวัญกำลังใจในการทำงาน พนักงานจะทำงานหนักเพื่อให้ได้รับการส่งเสริมเป็นการทำให้พนักงานได้รับความก้าวหน้าในการทำงาน

1.2 การสรรหาพนักงานจากแหล่งภายนอกองค์กร (Source outside the organization) การสรรหาพนักงานจากแหล่งภายนอกองค์กร หมายถึงการจ้างพนักงานที่เป็นบุคคลจากภายนอกองค์กรได้จากแหล่งต่าง ๆ ดังนี้

1.2.1 แหล่งที่ได้มาของพนักงานอาจได้มาจากธุรกิจคู่แข่งขันที่พนักงานเปลี่ยนงานจากกิจการคู่แข่งขัน (Competitors) ทำให้ได้ประโยชน์คือพนักงานมีความรู้เกี่ยวกับการทำงานและธุรกิจนั้นอยู่แล้ว ธุรกิจคู่แข่งขันได้ทำการมีการพัฒนาฝึกอบรมพนักงานมาแล้ว ธุรกิจคู่แข่งขันอาจมีจุดอ่อนที่ทำให้สูญเสียบุคลากร และทำให้องค์กรรู้วิธีในการเอาชนะคู่แข่งขันได้

1.2.2 องค์กรจัดหางาน (Employment Agencies) สำนักจัดหางานเป็นแหล่งในการช่วยให้บุคคลหางานและช่วยให้องค์กรได้บุคคลที่ต้องการ สำนักงานจัดหางานภาครัฐอาจไม่มีการเก็บค่าธรรมเนียมในการจัดหางาน แต่สำนักงานจัดหางานเอกชนอาจจัดเก็บค่าธรรมเนียมจากผู้มาสมัคร

1.2.3 ประกาศจัดหางาน (Publications) การประกาศทางสื่อมวลชนทำให้มีบุคคลที่มีความสนใจในการหางานทำและสนใจที่จะร่วมงานกับองค์กรมาสมัครเป็นจำนวนมาก ทำให้มีผู้มาสมัครเพื่อให้คัดเลือกมาก การโฆษณาทางสื่อต่าง ๆ ทำให้สามารถอธิบายรายละเอียดแก่ผู้สนใจได้มาก

1.2.4 สถาบันการศึกษา (Educational institutions) การสรรหาจากสถานศึกษาทำได้โดยการที่องค์กรไปรับสมัครนักศึกษาในสถาบันการศึกษาโดยตรง ทำให้หน่วยงานสามารถคัดเลือกบุคคลที่พร้อมที่จะเริ่มต้นการทำงานภายหลังสำเร็จการศึกษาได้ โดยเฉพาะสถานศึกษาได้ให้การศึกษาแก่นักศึกษาในการประกอบอาชีพต่าง ๆ เช่น วิชาชีพเฉพาะทางด้านวิศวกร บริหารธุรกิจ ศิลปกรรม เลขานุการ โภชนาการ สถานศึกษาปัจจุบันเน้นด้านสมรรถนะ

2. การคัดเลือก (Selection) กระบวนการขั้นที่สองคือการคัดเลือกพนักงาน หลักในการคัดเลือกพนักงานคือการได้บุคคลที่ดีที่สุดและเหมาะสมที่สุดกับงานนั้น การคัดเลือกกระทำได้โดยการทดสอบ การทดสอบมีหลายวิธีที่จะทำให้ได้พนักงานที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานนั้น การทดสอบแบ่งเป็นการทดสอบในด้านต่าง ๆ ตามความเหมาะสมของลักษณะงานดังนี้

2.1 การทดสอบความถนัด (Aptitude test) หมายถึง การทดสอบศักยภาพของพนักงานในการทำงานนั้นด้วยความชำนาญ ความถนัด ความสามารถในการทำงานนั้นสำเร็จด้วย มีความถนัดและเชี่ยวชาญในการปฏิบัติงาน

2.2 การทดสอบความสัมฤทธิผล (Achievement test) หมายถึง การทดสอบทักษะ ความรู้ในงานเพื่อให้ใช้ความรู้ในการทำงานได้สำเร็จ ในด้านทักษะหรือความรู้ในการทำงาน องค์กรอาจจัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการทำงานได้

2.3 การทดสอบความสนใจในอาชีพ (Career advancement test) หมายถึง การทดสอบความสนใจที่พนักงานมีต่องานนั้น ชนิดของงานที่เป็นที่สนใจของพนักงานแสดงถึงความตั้งใจจริงของพนักงานที่พร้อมจะทำงานนั้น

2.4 การทดสอบบุคลิกภาพ (Personality test) หมายถึง การทดสอบลักษณะทางกายภาพ เช่น บุคลิกลักษณะ การแสดงออก กิริยาท่าทาง บุคลิกภาพหมายรวมถึงบุคลิกภาพภายในและภายนอกด้วย เช่น ความมีวุฒิภาวะ ความคิดริเริ่ม ความมีมนุษยสัมพันธ์ดี ความกล้าตัดสินใจ ความรอบคอบ ความรับผิดชอบ เป็นต้น เพราะงานบางชนิดต้องอาศัยบุคลิกลักษณะที่ดีของพนักงาน

3. การฝึกอบรมพนักงาน (Training) การฝึกอบรมเป็นกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรเพื่อให้มีผลการทำงานดีขึ้นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร วัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมมีผลต่อความสำเร็จขององค์กรและมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของพนักงานขั้นตอนของการฝึกอบรมพนักงาน มีดังนี้

3.1 การพิจารณาความต้องการฝึกอบรมเป็นขั้นแรกของกระบวนการฝึกอบรมซึ่งหมายถึงความต้องการขององค์กรในการฝึกอบรมนั้นเพื่อนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ความต้องการฝึกอบรมเป็นเรื่องเกี่ยวกับข้อมูลหรือทักษะที่ต้องการใช้ในการทำงานในอนาคตเพื่อเพิ่มผลผลิตในองค์กรของบุคลากร หากได้มีการฝึกอบรมตามที่องค์กรต้องการจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อองค์กรอย่างแท้จริง

3.2 การกำหนดโครงการฝึกอบรมพิจารณาทักษะที่ต้องการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาทักษะทำได้หลายวิธี เพื่อลดผลผลิตที่ไม่ได้คุณภาพ การทำงานไม่สำเร็จตามกำหนด และอัตราค่าจ้างแรงงานสูง เป็นเครื่องบ่งชี้ว่าควรมีการฝึกอบรมพนักงานให้มีทักษะในการทำงานให้มากขึ้น

3.3 การบริหารจัดการฝึกอบรม การออกแบบการฝึกอบรม หมายถึง การพิจารณาการฝึกอบรมที่สอดคล้องกับความต้องการขององค์กรในช่วงจังหวะเวลาที่เหมาะสม การจัดโครงการฝึกอบรมและดำเนินการให้เกิดมีการฝึกอบรมขึ้นมีการแจ้งให้พนักงานทราบถึงข้อมูลหัวเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการฝึกอบรมและการพิจารณาใช้เทคนิคในการฝึกอบรมได้อย่างเหมาะสม การฝึกอบรมสามารถทำได้หลายเทคนิควิธีดังต่อไปนี้

3.3.1 การบรรยาย (Lecture) หมายถึง การบรรยายอภิปรายให้พนักงานได้รับฟังโดยมีผู้อภิปราย การอบรมตัวอย่างวิธีการบรรยายนี้เป็นการสื่อสารแบบทางเดียวที่ผู้บรรยายพูดให้กลุ่มพนักงานได้รับฟัง โดยผู้บรรยายจะบรรยายให้พนักงานฟังและพนักงานอาจจดบันทึก

3.3.2 โปรแกรมการเรียนรู้ (Programmed Learning) หมายถึง การกำหนดเทคนิคการให้คำแนะนำโดยอาจแบ่งเป็นกลุ่มเล็ก ๆ แล้วให้แต่ละกลุ่มได้ตอบสนองต่อการฝึกอบรมตามสถานการณ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อดูการตอบสนองต่อสถานการณ์นั้นของพนักงานหรืออาจทำได้โดยการถามคำถามแล้วให้พนักงานเลือกคำตอบที่ถูกต้อง การพิจารณาความถูกต้อง การเติมคำลงในช่องว่าง หรือการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ การทดลอง การเรียนรู้จากสิ่งอื่น เป็นต้น

3.3.3 การฝึกอบรมปฐมนิเทศ (Orientation training) การฝึกอบรมปฐมนิเทศทำให้พนักงานได้เรียนรู้องค์กรได้มากขึ้นเพราะมีการแนะนำให้พนักงานทราบเกี่ยวกับนโยบายกฎระเบียบของหน่วยงาน และสิ่งที่พนักงานควรทราบก่อนเริ่มปฏิบัติงาน

3.3.4 การฝึกอบรมทีมงาน (Team training) หมายถึง การฝึกอบรมพนักงานที่ต้องทำงานร่วมกันเป็นทีมเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันได้ มีการสอนงานให้สมาชิกในทีมงานได้พัฒนาทักษะในการทำงาน

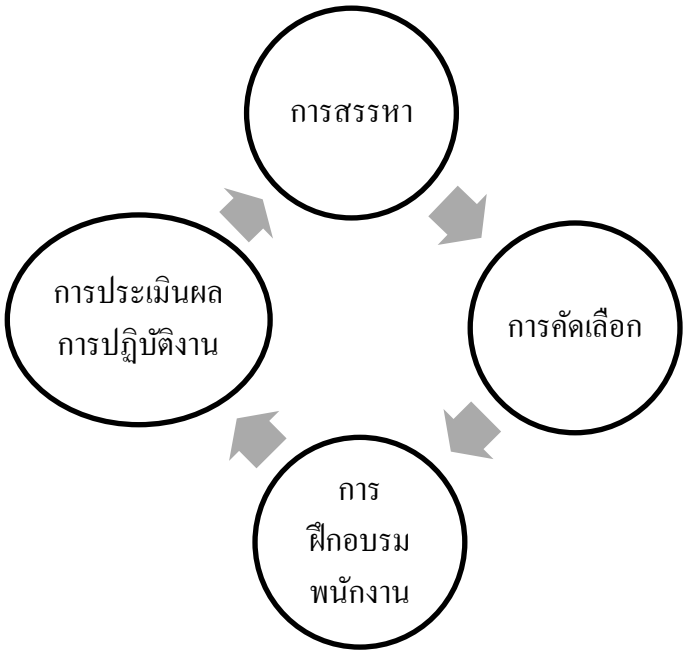
3.3.5 การฝึกอบรมที่หลากหลาย (Diversity training) หมายถึง การฝึกอบรมพนักงานที่มีลักษณะแตกต่างกันและมีความหลากหลายในองค์กร เพื่อให้บุคคลที่มีความแตกต่างหลากหลายเหล่านั้นทำงานร่วมกันได้อย่างกลมกลืน

3.4 การประเมินผลของการฝึกอบรม (Evaluating the training program) ภายหลังจากที่ได้มีการจัดให้มีการฝึกอบรมตามโครงการเสร็จสิ้นแล้วควรมีการประเมินผลการฝึกอบรมว่ามีประโยชน์แก่

พนักงานมากน้อยเพียงใด มีปัญหาใดจากการฝึกอบรม มีสิ่งใดที่ต้องแก้ไขปรับปรุงให้ดีขึ้น เช่น ความเหมาะสมของเนื้อเรื่องที่ฝึกอบรมการประเมินในด้านค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมแต่ละครั้ง วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ ระยะเวลาการฝึกอบรม ความสนใจของพนักงานขณะฝึกอบรม สิ่งเหล่านี้ช่วยให้มีการปรับปรุงการฝึกอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของพนักงานและขององค์กรมากขึ้น ภายหลังจากการฝึกอบรมแล้วควรมีการประเมินเกี่ยวกับการทำงานของพนักงานว่าดีขึ้นหรือไม่เช่น มีอัตราการผลิตที่เสียหายเกิดขึ้นหรือไม่ การทำงานเสร็จทันตามกำหนดหรือไม่ ค่าใช้จ่ายในการจ้างงานลดลงหรือไม่ เป็นต้น การประเมินผลการฝึกอบรมจะช่วยให้ทราบความสำเร็จของการฝึกอบรม

4. การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance Appraisal) หลังจากที่ได้มีการสรรหา คัดเลือกและฝึกอบรมพนักงานแล้ว พนักงานได้เข้ามาทำงานในองค์กร ในขั้นตอนที่สี่ คือการประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อให้ทราบถึงผลการทำงานของพนักงานบรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ การประเมินผลการปฏิบัติงานทำให้ทราบผลสะท้อนกลับที่เป็นประโยชน์ต่อองค์กร การประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นการตัดสินเพื่อพิจารณาการเพิ่มขึ้นของเงินเดือน การส่งเสริมให้มีความก้าวหน้า การโอนย้าย หรือการเลิกจ้าง การประเมินผลยังทำให้สามารถบอกได้ถึงพฤติกรรมของพนักงาน ทัศนคติของพนักงาน ทักษะ และความรู้ในการทำงาน ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารในการสอนงาน การให้คำปรึกษาแก่พนักงาน

คณะผู้เขียนสรุปได้ว่า การบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรมีความสำคัญต่อการบริหารการจัดการเพราะการบริหาร ที่ดีประกอบด้วยทรัพยากรมนุษย์อันมีคุณค่าที่ทำให้องค์กรประสบความสำเร็จและเจริญก้าวหน้าได้ ผู้บริหารควรทราบแนวทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในยุคปัจจุบันในสภาวะการแข่งขันที่ท้าทายความสามารถของบุคลากร ผู้บริหารควรเข้าใจการวางกลยุทธ์ทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์ กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การจูงใจในรูปแบบต่าง ๆ ข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และความมีจริยธรรมต่อพนักงานในองค์กรดั้งได้กล่าวในรายละเอียดข้างต้นแล้ว ซึ่งสามารถสรุปได้ดังแผนภาพ

แผนภาพที่ 2 การบริหารทรัพยากรมนุษย์
ที่มา : คณะผู้เขียนสังเคราะห์มาจาก Sutton, (2018); สุธินี ฤทษ์ขำ, (2564);
เนตร์พัณณา ยาวิราช (2565); นราธิป ธีรธนาธร (2565)

นวัตกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่

นวัตกรรมเป็นการแนะนำความคิด กระบวนการ วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการทำงานเพื่อประยุกต์ใช้ในองค์กร ซึ่งสิ่งเหล่านั้นมีความใหม่ต่อหน่วยงานที่นำมาใช้สามารถนำมาใช้ได้จริงและเกิดประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญต่อองค์กรหรือสังคมโดยทั่วไป (West & Farr 1990) ซึ่งนวัตกรรมเกิดจากการรวมกันของทรัพยากรและทักษะที่มีอยู่เพื่อสร้างสิ่งใหม่ ในการสนับสนุนการสร้างสรรค์นวัตกรรม องค์กรต้องสร้างระบบการทำงานประจำที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเพื่อสร้างให้เกิดการเรียนรู้และถ่ายโอนสารสนเทศและทักษะในองค์กร (Paladino, 2006) ซึ่งนวัตกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ จึงเป็นกระบวนการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและเสริมสร้างภารกิจหลักในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในสมัยใหม่ให้ครบองค์ประกอบที่สำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ (นราธิป ธีรธนาธร, 2565; สุธินี ฤทษ์ขำ, 2564; Sutton, 2018) ประกอบด้วย

1. การบริหารทรัพยากรมนุษย์ การสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรม (Innovative Culture) เนื่องจากเป็นองค์กรภาคบริการมีการพึ่งพาเทคโนโลยีน้อยกว่าอุตสาหกรรมการผลิต สิ่งที่ขับเคลื่อนให้เกิดนวัตกรรมคือบุคลากร การสร้างวัฒนธรรมนวัตกรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างบรรยากาศให้คนในองค์กรกล้าเปลี่ยน กล้าคิด สร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ จุดเน้น คือ การเปลี่ยนแปลง (Change)

1.1 กระบวนการรับคนเข้าดำรงตำแหน่ง กระบวนการและพฤติกรรมของพนักงาน เพราะกระบวนการที่นำมาใช้ในการสร้างนวัตกรรมต้องสอดคล้องและเหมาะสมกับพฤติกรรมของพนักงานที่เป็นอยู่หรืออยากให้เป็นในรูปแบบการแข่งขันที่องค์กรต้องการการมีบุคลากรที่มีความสามารถเหมาะสมความสอดคล้องเรื่องความสามารถของบุคลากรกับนวัตกรรมใหม่ ๆ

1.2 การฝึกอบรมและพัฒนา ความรู้พื้นฐานของบุคลากรในองค์กร และที่เหนือขึ้นไปคือระบบการศึกษา ทักษะของบุคลากรที่สามารถรองรับการพัฒนา การสร้างบุคลากรในองค์กรให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนานวัตกรรมใหม่และนำไปใช้สิ่งใหม่ ๆ มีผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ที่มีความสามารถในการสอน ให้ความรู้ ทักษะ และในการทำกิจกรรม (โครงการร่วมกัน) การพัฒนาความรู้ความสามารถในเชิงความคิดสร้างสรรค์การพัฒนาความรู้ของพนักงาน

1.3 การประเมินผลการปฏิบัติงาน มีขั้นตอนระบบในการประมวลผล ปรับปรุง และติดตามผล

1.4 การให้รางวัลตามสถานการณ์ การมีเวทีและแรงจูงใจให้พนักงานได้มีโอกาสแสดงความคิดสร้างสรรค์สิ่งจูงใจหรือรางวัลทั้งที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงิน การกระตุ้นการทำงานแบบใหม่ สร้างสรรค์ความคิดใหม่หรือการเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ

2. ด้านการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้ การได้รับรู้ข่าวสารสิ่งใหม่ ๆ และนำมาพัฒนาประยุกต์ใช้กับองค์กรเพราะในโลกยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องก้าวไปข้างหน้าเสมอให้ทันต่อสิ่งที่เปลี่ยนแปลง

2.1 การมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน การสร้างความเข้าใจให้พนักงานทุกระดับ การกำหนดเป้าหมายที่ท้าทายให้พนักงานอยากทำร่วมกัน

2.2 การให้ดำมั่นสัญญาต่อการเรียนรู้ ความมุ่งมั่นของพนักงานในการพัฒนาขั้นตอนการทำงานให้มีประสิทธิภาพ

2.3 การเปิดใจรับสิ่งใหม่ ประสบการณ์ และความใฝ่รู้ในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ ความเข้าใจกระบวนการขององค์กรอย่างลึกซึ้ง จนสามารถนำมาพัฒนาเป็นองค์ความรู้ในการบริหารจัดการทรัพยากรสมันใหม่ได้

2.4 การแลกเปลี่ยนความรู้ภายในองค์กร การสื่อสารในองค์กรการแลกเปลี่ยนความรู้/ข้อผิดพลาดระหว่างหน่วยงาน

3. สภาพแวดล้อมภายในองค์กร การสร้างสภาพแวดล้อมภายในองค์กร เช่น ผู้นำวัฒนธรรมโครงสร้าง และบุคลากรให้เป็นไปตามทิศทางขององค์กร

3.1 การสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร การกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติการในการกระตุ้นและสร้างบรรยากาศให้พนักงานเห็นความสำคัญและเกิดความสนใจ การมีนโยบายที่ชัดเจนและ

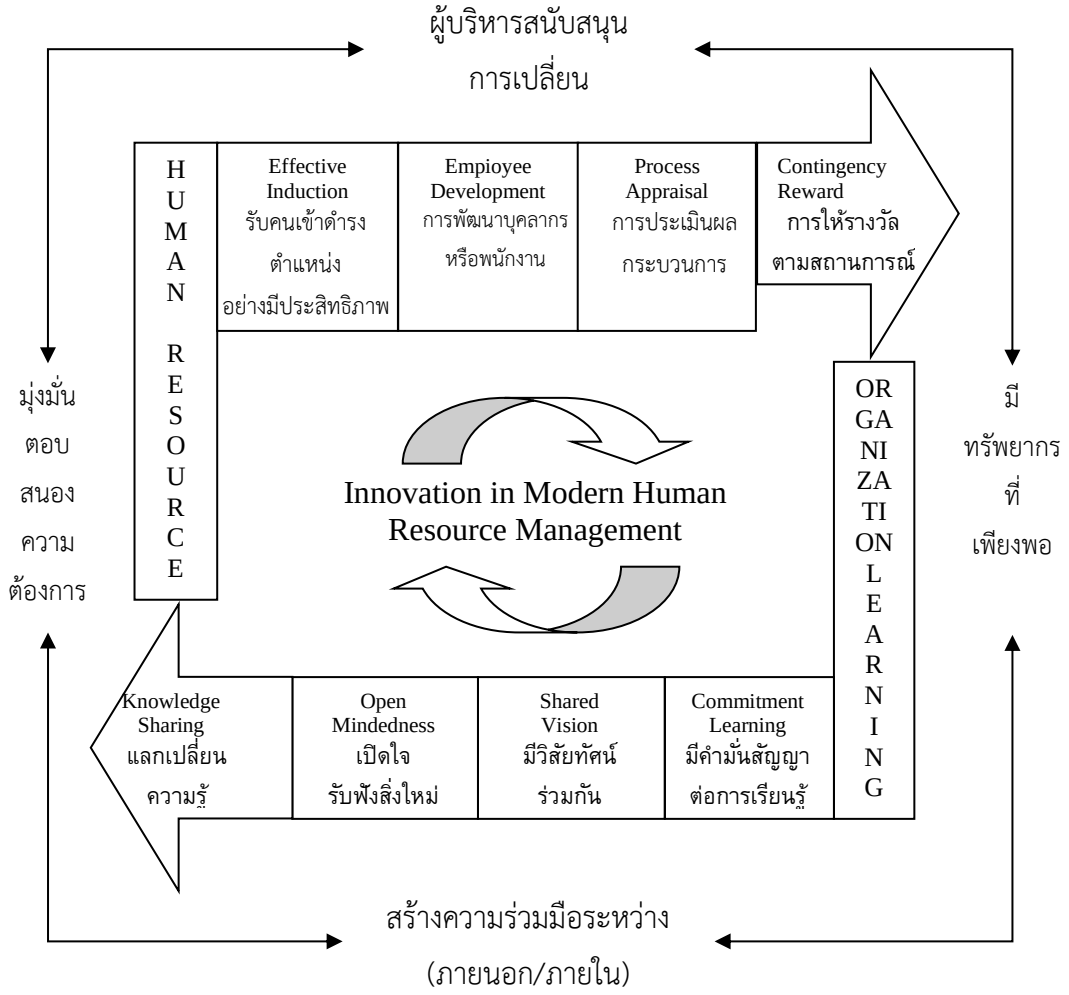
ต่อเนื่องวิสัยทัศน์ขององค์กรและทัศนคติบุคลิกบทบาทของผู้นำองค์กรที่จะถ่ายทอดความสำคัญ ความจำเป็น ประโยชน์และคุณค่าของการสร้างสรรค์นวัตกรรมให้แก่พนักงานทุกคนรับทราบและยึด เป็นหลักตลอดเวลา รวมทั้งผู้นำต้องสามารถเชื่อมโยงนวัตกรรมเข้ากับวัฒนธรรมองค์กรและ KPI ขององค์กรให้ได้ความจริงจังใน การสนับสนุน และการเน้นความสำคัญของการสร้างนวัตกรรมแก่พนักงานของผู้นำและผู้บริหารระดับสูง และ จากการยอมรับการเปลี่ยนแปลงจากผู้บริหารระดับสูง

3.2 การมีทรัพยากรที่เพียงพอ ในการทำงานและการสั่งงานไม่มากมีความยืดหยุ่นในการ ทำงานเงินลงทุนหรืองบประมาณมากน้อยเพียงใด เทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.3 การมุ่งเน้นการตอบสนองความต้องการลูกค้า การวิจัยด้านข้อมูลความต้องการที่แท้จริง กระบวนการและพฤติกรรมของพนักงานที่เข้าใจและเข้าถึงลูกค้าเป็นสิ่งสำคัญ

3.4 การสร้างความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน การเปิดโอกาสให้พนักงานทุกคนมีส่วนร่วมในการ ปรับปรุงงานการเข้าประชุมร่วมกันของพนักงานในหน่วยงานต่าง ๆ การทำงานเป็นทีม

คณะผู้เขียนเห็นว่า ความสำเร็จในการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ ผู้นำขององค์กรคือผู้ที่มีอิทธิพลต่อความสามารถในการสร้างสรรค์นวัตกรรม รวมทั้งศักยภาพของทรัพยากร สภาพแวดล้อมในองค์กร การสร้างวัฒนธรรมในองค์กรนวัตกรรมในการสร้างสิ่งใหม่ ๆ คิดใหม่ ทำใหม่ เพื่อ แก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาองค์กร นวัตกรรมเกิดขึ้นได้ ด้วยฝีมือมนุษย์ที่มีความคิดสร้างสรรค์ มุ่งมั่นพัฒนาอย่าง ต่อเนื่องทรัพยากรมนุษย์ที่สร้างนวัตกรรมได้ต้องมีทุนความรู้ ทุนทักษะ ทุนปัญญาและทุนความสุข จึงเป็น หน้าที่ของผู้นำองค์กรต้องสรรหาและต้องรักษาทุนเหล่านี้ให้มีขึ้นในทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายร่วมของ องค์กรและพนักงาน เพราะเป็นปัจจัยที่ผลักดันให้พนักงานเกิดพฤติกรรม และความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถ สรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 3 นวัตกรรมการบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่

ที่มา : คณะผู้เขียนสังเคราะห์มาจาก West & Farr (1990); Sutton (2018); Paladino (2006); สุธินี ฤทษ์ขำ (2564); นราธิป ธีรธนาธร (2565)

สรุป

การบริหารทรัพยากรมนุษย์หรือทรัพยากรบุคคลแนวใหม่คล้ายการบริหารแบบเดิม แต่มีจุดมุ่งเน้นที่ต่างกันวัตถุประสงค์ของการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญ คือ เพื่อสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเข้ามาทำงานในองค์กร เพื่อใช้คนให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อธำรงรักษาบุคคลที่มีความสามารถให้อยู่กับองค์กรนาน ๆ เพื่อพัฒนาบุคคลให้มีความรู้ความสามารถ ซึ่งการบริหารจัดการทรัพยากรมนุษย์จะต้องปรับตัวและเพิ่มทักษะในการเรียนรู้ด้วยตัวเองต้องมีทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร มีวัฒนธรรมของการเรียนรู้ชุดใหม่ สามารถปรับตัวเข้ากับกระแสวัฒนธรรมใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิม การสร้างภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์

เอกสารอ้างอิง

เขมมารี รักษ์ชูชีพ. (2565). *นวัตกรรมการบริหารเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.

นราธิป ธีรธนาธร. (2565). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

เนตร์พัณณา ยาวิราช. (2565). *การจัดการสมัยใหม่และการจัดการนวัตกรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพมหานคร: ทริปเพิ้ล กรุ๊ป.

สุธินี ฤทษ์ขำ. (2564). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ในยุคพลิกผัน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Dessler, G. (2013). *Human Resource Management*. (13th ed.). New Jersry : Prentice – Hall.

Drucker. (1954). *The Practice of Management*. New York : Harper and Row Publishers.

Garvin, D.A. (1993). Building a Learning Organization. *Harvard Business Review*. 71(4), 78-91.

McKeown, M. (*2008*). *The Truth about Innovation*. London, United Kingdom : Prentice Hall.

Paladino, Angela. (2006). Understanding the Drivers of Corporate Performance and Customer Value. In A Manzoni, Jean-Francois and Piscataway, Marc, Epstein (eds.), *Performance Measurement and Management Control: Improving Organizations and Society*. NJ : Elsevier Science.

Rogers, E.M. (1983). *Diffusion of Innovations.* 4th ed. New York : Free Press.

Sutton, A. (2018) . *People, Management and Organization*. London, United Kingdom : Palgrave.

West, M. and Farr, J. (1990). Innovation at Work. In M.A. West and J.L. Farr (eds.), *Innovation and Creativity at Work.* Chichester : Wiley.

Senge, P.M. (1990). *The Fifth Discipline : the Art and Practice of the Learning Organization.* New York : Doubleday Currency.

ความเป็นพลเมืองดิจิทัลในประเทศไทย
Digital Citizenship in Thailand

ขวัญชนก อายุยืน,
อุษา งามมีศรี และ สมใจ สืบเสาะ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
Kwanchanok Aryuyuen,
Usa Ngammeesri and Somjai Seubsor
Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand
Corresponding Author, E-mail: kwanchanok.ary@rmutr.ac.th

****

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับความเป็นพลเมืองดิจิทัล และแนวทางการเป็นพลเมืองดิจิทัลในประเทศไทย ซึ่งความเป็นพลเมืองดิจิทัลเป็นทักษะที่สำคัญในปัจจุบัน เนื่องจากเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้มีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็วทำให้มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินชีวิตแทบทุกด้าน โดยองค์ประกอบที่สำคัญของการเป็นพลเมืองดิจิทัลในประเทศไทยเป็นสิ่งสำคัญที่ประชาชนไทยควรรู้ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างเท่าทัน และปลอดภัย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดการเรียนรู้หรือพัฒนาทักษะความเป็นพลเมืองดิจิทัลให้กับประชาชนรุ่นใหม่ ให้สามารถเข้าถึง รู้เท่าทัน ไม่ตกเป็นเครื่องมือหรือถูกชักจูงไปในทางที่ผิด และมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ: พลเมืองดิจิทัล; ความเป็นพลเมืองดิจิทัล

Abstract

This article aims to present the concept of digital citizenship and guidelines for digital citizenship in Thailand. Digital citizenship is an important skill today because digital technology has developed rapidly, digital technology in almost every aspect of life. The important elements of digital citizenship in Thailand are important that Thai people should know to be able to live life in a timely and safe manner. Therefore, relevant agencies should organize learning or develop digital citizenship skills for the new generation of citizens to be able to access, know and not become a tool or be led in the wrong way and have the skills necessary to live life appropriately in the digital age.

Keyword: Digital Citizen; Digital Citizenship

* วันที่รับบทความ : 12 กันยายน 2566; วันแก้ไขบทความ 28 กันยายน 2566; วันตอบรับบทความ : 29 กันยายน 2566
Received: September 12, 2023; Revised: September 28, 2023; Accepted: September 21, 2023

บทนำ

ในปัจจุบัน โลกมีการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลไปอย่างรวดเร็ว ความก้าวหน้าทางดิจิทัลนั้นเข้ามามีบทบาทในการดำเนินชีวิตทุก ๆ ด้าน ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของประเทศไทย ซึ่งสร้างความท้าทายให้กับคนในสังคมไทย ด้วยการทำให้เทคโนโลยีเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการติดต่อสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูล หรือแม้แต่การทำธุรกรรมการเงิน เทคโนโลยีดิจิทัลจึงมีส่วนสำคัญในการขับเคลื่อนให้เกิดเป็นสังคมดิจิทัล ประชาชนจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อที่จะสามารถดำเนินชีวิตในยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างปลอดภัย สามารถใช้งานเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความรับผิดชอบต่อสังคม

ความเป็นพลเมืองดิจิทัล (digital citizenship) คือแนวคิดและแนวปฏิบัติที่สำคัญซึ่งจะช่วยให้พลเมืองเรียนรู้ว่าจะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลและปกป้องตนเองจากความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างไร รวมทั้งรู้จักเคารพสิทธิของตนเองและมีความรับผิดชอบต่อสังคมในโลกสมัยใหม่ ไปจนถึงเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อสังคม และใช้มันเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในเชิงบวก ความเปลี่ยนแปลงเหล่านี้อาจสร้างโอกาสและความท้าทายใหม่ๆ มากขึ้น ทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และการเข้าถึงโอกาสในการเรียนรู้ ซึ่งแม้ว่าเทคโนโลยีดิจิทัลอาจกลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคมไปแล้ว แต่ยังมีบุคคลจำนวนมากที่ยังขาดทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการควบคุมความปลอดภัยจากการใช้งานดิจิทัล รวมถึงขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องสิทธิและความรับผิดชอบในโลกยุคดิจิทัล

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล โดยได้มีการผลักดันนโยบายการปรับเปลี่ยน ประเทศให้ก้าวสู่ยุคประเทศไทย 4.0 และได้กำหนดแผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจโดยกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารที่มียุทธศาสตร์ในในการดำเนินงาน 6 ข้อ ได้แก่ 1) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทั่วประเทศ 2) ขับเคลื่อนเศรษฐกิจด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล 3) สร้างสังคมคุณภาพด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล 4) การปรับเปลี่ยนภาครัฐสู่การเป็นรัฐบาลดิจิทัล 5) พัฒนากำลังคนให้พร้อมเข้าสู่ยุคเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล และ 6) สร้างความเชื่อมั่นในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559 อ้างถึงใน มนต์รัตน์ แก้วเกิด, 2564: 66 – 78)

จากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการใช้งานสื่อดิจิทัล สะท้อนให้เห็นว่าปัญหาดังกล่าวได้ส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนเป็นวงกว้าง และมีแนวโน้มที่เพิ่มจำนวน และสถานการณ์ที่รุนแรงอย่างต่อเนื่อง ในขณะที่โลกปัจจุบันได้เข้าสู่โลกดิจิทัลอย่างแท้จริง การใช้ชีวิตของมนุษย์ในยุคปัจจุบันมีความเกี่ยวข้องกับโลกออนไลน์อย่างไม่สามารถแยกออกจากกันได้ ดังนั้นเด็กในยุคดิจิทัลจะต้องเป็นผู้ที่ดำรงชีวิตอยู่ในโลกยุคดิจิทัลอย่างมีคุณภาพ โดยแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล (digital citizenship) คือ การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารดิจิทัลในการกระทำหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเป็นพลเมือง การเชื่อมโยงกับชุมชน หรือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทางสังคมและการปกครอง เช่น การสนับสนุนแคมเปญทางสังคมผ่านสื่อสังคม

ออนไลน์ หรือการใช้แพลตฟอร์มการเรียนออนไลน์เพื่อพัฒนาทักษะและความรู้ต่าง ๆ ในสังคมดิจิทัลครบวงจร และเมื่อผู้คนมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้ เรียกว่า "พลเมืองดิจิทัล" หรือ "พลเมืองแห่งยุคดิจิทัล" ซึ่งสามารถมีผลในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาสังคมและการปกครองในยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ความเป็นพลเมืองดิจิทัลช่วยให้ผู้คนมีความตระหนักถึงความรับผิดชอบในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีสติและความเข้าใจเกี่ยวกับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น และสร้างสังคมออนไลน์ที่ค่อนข้างปลอดภัยและรับผิดชอบต่อกันและต่อสังคมโดยรวม สอดคล้องกับ ทรรศนะของวรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง (2561) ที่กล่าวว่า ความเป็นพลเมืองดิจิทัล (digital citizenship) คือแนวคิดและแนวปฏิบัติ ที่สำคัญซึ่งจะช่วยให้พลเมืองเรียนรู้ว่าจะใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลและปกป้องตนเองจากความเสี่ยงต่าง ๆ อย่างไร รวมทั้งรู้จักเคารพสิทธิของตนเอง และมีความรับผิดชอบต่อสังคมในโลกสมัยใหม่ ไปจนถึงเข้าใจผลกระทบของเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีต่อสังคมและใช้มันเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในเชิงบวก (วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง, 2561)

ดังนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการจัดการเรียนรู้หรือพัฒนาทักษะความเป็นพลเมืองดิจิทัลให้กับประชาชนรุ่นใหม่ ให้สามารถเข้าถึง รู้เท่าทัน ไม่ตกเป็นเครื่องมือหรือถูกชักจูงไปในทางที่ผิด และมีทักษะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม

ความหมายและคุณลักษณะเบื้องต้นของพลเมืองดิจิทัล

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพเป็นคุณลักษณะเบื้องต้นของการเป็นพลเมืองในยุคดิจิทัลนอกจากนี้บุคคลผู้นั้นจะต้องมีทักษะและความรู้ที่หลากหลายในการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านอุปกรณ์และช่องทางการสื่อสารประเภทต่าง ๆ เช่น โซเชียลเน็ตเวิร์ก (Facebook, Twitter, Instagram, Line) และอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์รูปแบบใหม่ (แท็บเล็ต และมือถือสมาร์ทโฟน) เป็นต้น อย่างไรก็ตามมีผู้ตั้งข้อสังเกตว่าทักษะการใช้อินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตประจำวันไม่เพียงพอต่อคุณลักษณะของการเป็นพลเมืองดิจิทัลที่สมบูรณ์ หากแต่บุคคลผู้นั้นจะต้องใช้เทคโนโลยีดังกล่าวในทางที่จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลอื่นและสังคม เช่น การเคารพสิทธิและหน้าที่ของผู้อื่นตลอดจนการใช้เทคโนโลยีเพื่อสื่อสารกับภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีและถูกต้อง

นักวิชาการหลายคนได้ให้ความหมายของความเป็นพลเมืองดิจิทัลเอาไว้ ดังนี้

Ribble Mike S., Gerald Bailey. (2004 : 6) กล่าวว่า พลเมืองดิจิทัล คือ บรรทัดฐานของพฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยี

Karen Mossberger, Caroline J. Tolbert,and Ramona S. McNeal. (2004) พลเมืองดิจิทัล (Digital citizen) คือ การมีบรรทัดฐานของพฤติกรรมความรับผิดชอบเรื่องการใช้เทคโนโลยีการที่เหมาะสม เข้าใจความซับซ้อนในปัญหา การละเมิดความผิดในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

Karen Mossberger. (2008 : 173) พลเมืองดิจิทัล (Digital citizen) คือ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในกิจกรรมของกลุ่มสังคม เพื่อการมีส่วนร่วมในสังคม การเมืองของรัฐซึ่งจะต้องมีทักษะความรู้ และการใช้ เข้าถึงอินเตอร์เน็ตผ่านคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือและอุปกรณ์พกพาที่สามารถเชื่อต่ออินเตอร์เน็ตได้

Ribble Mike S. (2015 :15) พลเมืองดิจิทัล หมายถึง การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสมและมีความรับผิดชอบ เพื่อการดำเนินกิจกรรมการทำงานร่วมกันกับผู้อื่นเพื่อการสร้างสรรค์สังคม

UNESCO (2017 : 22) พลเมืองดิจิทัล หมายถึง ผู้ใช้เครื่องมือดิจิทัลที่สามารถเข้าถึงค้นหา และสร้างข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีส่วนร่วมกับผู้ใช้รายอื่น มีลักษณะที่ใช้งานอย่างมีจริยธรรมและนำทางสู่สภาพแวดล้อมออนไลน์ที่ปลอดภัยและมีความรับผิดชอบในขณะเดียวกันก็ควรตระหนักเกี่ยวกับการใช้สิทธิของตัวเองไม่ให้เกิดผลกระทบต่อผู้อื่น

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม (2560) ได้ให้ความหมายของคำว่าพลเมืองดิจิทัลไว้ว่า พลเมืองดิจิทัล คือ ประชาชนผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอและมีประสิทธิภาพ โดยมีความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ การส่งรับสารอย่างมีมารยาท การเข้าใจและเคารพต่อกฎระเบียบและกฎหมาย การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม และการส่งเสริมความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี เป็นต้น

โดยสรุป **พลเมืองดิจิทัล หมายถึง** การมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นโดยใช้เครื่องมือและทรัพยากรดิจิทัล โดย การใช้งานดิจิทัลของพลเมืองดิจิทัลจะต้องมีพฤติกรรมและการปฏิบัติที่มีความเหมาะสม มีความตระหนักถึงความปลอดภัย สามารถส่งรับสารอย่างมีมารยาท เข้าใจและเคารพต่อกฎระเบียบและกฎหมาย มีจริยธรรมและไม่ส่งผลกระทบต่อตนเองและผู้อื่น

คุณลักษณะที่ดีของพลเมืองดิจิทัล

พลเมืองดิจิทัลที่มีคุณลักษณะที่ดี (Good Digital Citizens) มีองค์ประกอบหลายประการ สรุปได้โดยย่อ ดังนี้ (วรลักษณ์ สงวนแก้ว, 2558)

1. การตระหนักถึงความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศของผู้อื่น

ผู้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศทุกคนควรตระหนักว่าบุคคลมีโอกาสในการเข้าถึงและมีศักยภาพใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่แตกต่างกัน พลเมืองดิจิทัลที่ดีจึงไม่ควรเลือกปฏิบัติและดูหมิ่นบุคคลผู้ขาดทักษะการใช้เทคโนโลยีฯ หากแต่จะต้องช่วยกันแสวงหามาตรการต่าง ๆ เพื่อเสริมสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยี อันจะทำให้สังคมและประเทศนั้น ๆ ก้าวเข้าสู่ยุคดิจิทัลได้อย่างภาคภูมิ

2. การเป็นผู้ประกอบการและผู้บริโภคที่มีจริยธรรม

เป็นที่ทราบกันโดยทั่วไปว่าเทคโนโลยีสารสนเทศได้เปลี่ยนแปลงระบบตลาดแบบดั้งเดิม (Traditional Marketplace) ไปสู่ตลาดในระบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Marketplace) และได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายดังจะเห็นได้จากความหลายหลายของประเภทสินค้าที่สามารถซื้อหาได้ในระบบออนไลน์

ตลอดจนบริการประเภทต่าง ๆ ที่ผู้บริโภคสามารถทำธุรกรรมได้อย่างสะดวก พลเมืองยุคดิจิทัลจะต้องมีความซื่อสัตย์และมีศีลธรรมในการทำนิติกรรมและธุรกรรมทุกประเภทบนโลกออนไลน์ เช่น ไม่ซื้อขายและทำธุรกรรมที่ผิดกฎหมาย เช่น การดาวน์โหลดสิ่งที่ขัดต่อกฎหมาย ตลอดจนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีเพื่อหลอกลวงผู้อื่นให้ซื้อสินค้าและบริการที่ไม่มีคุณภาพ เป็นต้น

3. การเป็นผู้ส่งสารและรับสารที่มีมรรยาท

รูปแบบการสื่อสารได้มีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในช่วงศตวรรษที่ 21 ดังจะเห็นได้จากรูปแบบการสื่อสารผ่านอินเตอร์เน็ตที่สะดวก รวดเร็วและมีความเชื่อมโยงทั่วโลก เช่น อีเมล์และโซเชียลมีเดียหลากหลายประเภท ปัจจุบันมีผู้ใช้ข้อได้เปรียบของช่องทางการสื่อสารดังกล่าวอย่างไม่เหมาะสม เช่น การส่งสารที่ มีเจตนาหมิ่นประมาทผู้อื่นและการส่งสารที่มีเจตนาให้สังคมเกิดความแตกแยก ทั้งที่กระทำไปโดยเจตนาหรือรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ดังนั้น พลเมืองดิจิทัลที่ดีจะต้องมีมรรยาทและความรับผิดชอบต่อการกระทำของตนในโลกออนไลน์ หรือ ที่เรารู้จักกันดีในนามของ (Digital Etiquette) ที่จะเป็นเครื่องมือในการย้ำเตือนสติตลอดจนการกระทำที่เหมาะสมในการสื่อสารทุกประเภทในยุคดิจิทัล

4. การเคารพต่อกฎหมายและกฎระเบียบ

ปัจจุบันการทำธุรกรรมและนิติกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายและกฎระเบียบว่าด้วยการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักในการป้องกันและปราบปรามการละเมิด ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นอาชญากรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การลักขโมยและการจารกรรมข้อมูลประเภทต่าง ๆ เช่น ข้อมูลทางธุรกิจและข้อมูลส่วนบุคคล ตลอดจนมาตรการคุ้มครองเกี่ยวกับทรัพย์สินทางปัญญาในรูปแบบต่าง ๆ ดังนั้น พลเมืองยุคติจิทัลที่ดีจะต้องตระหนักและรับทราบถึงกฎหมายและกฎระเบียบดังกล่าว ตลอดจนมีความยับยั้งช่างใจต่อการกระทำของตนที่อาจเป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น

5. การใช้เทคโนโลยีให้มีความเหมาะสมและไม่ส่งผลเสียต่อสุขภาพ

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ขาดความเหมาะสมอาจส่งผลเสียต่อสุขภาพโดยรวม เช่น ความเครียดต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตตลอดจนการก่อให้เกิดการสูญเสียสัมพันธ์ภาพในสังคมได้ พลเมืองยุคดิจิทัลจะต้องควบคุมการใช้อุปกรณ์อิเล็กรอนิกส์ให้มีความเหมาะสมเพื่อป้องกันมิให้เกิดอาการเสพติดต่อสิ่งดังกล่าวจนเกิดผลเสียต่อสุขภาพโดยรวมได้ นอกจากนี้ การลดปริมาณการสื่อสารแบบออนไลน์มาเป็นรูปแบบการสื่อสารแบบดั้งเดิมในบางโอกาสจะก่อให้เกิดผลดีต่อสัมพันธภาพของบุคคลใกล้ชิดอีกด้วย

6. เรียนรู้วิธีการเสริมสร้างความปลอดภัยในการใช้เทคโนโลยี

พลเมืองดิจิทัลนอกจากจะต้องเป็นผู้ที่มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพแล้วจะต้องใฝ่รู้และให้ความสำคัญกับมาตรการเพื่อความปลอดภัยและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วย (Digital Security) เนื่องจากในยุคดิจิทัลนั้นผู้มีเจตนากระทำผิดและหลอกลวงสามารถใช้เทคโนโลยีที่มีความทันสมัยเพื่อหลอกลวงผู้อื่นได้ง่ายกว่ากระบวนการสื่อสารแบบดั้งเดิม วิธีการเสริมสร้างความปลอดภัยในการใช้

เทคโนโลยีสารสนเทศ ที่สามารถกระทำได้โดยง่ายมีหลากหลายวิธี เช่น การติดตั้งระบบป้องกันการจารกรรมและการทำลายข้อมูลให้กับอุปกรณ์การสื่อสารทุกประเภท ตลอดจนรู้เท่าทันต่อรูปแบบและกลอุบายของอาชญากรอิเล็กทรอนิกส์ที่มักมีการพัฒนารูปแบบของการกระทำผิดอยู่เสมอ

Mike Ribble (2015 : 15) ได้ให้นิยามความเป็นพลเมืองดิจิทัลไว้ว่า เป็นเรื่องที่พลเมืองในยุคนี้ต้องเรียนรู้และควรจะทำความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ของเทคโนโลยีดิจิทัล สามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย และที่สำคัญต้องถูกตามหลักของกฎหมายทางเทคโนโลยีดิจิทัล

ซึ่งได้แบ่งคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดิจิทัล เป็นคุณลักษณะใหญ่ ดังนี้

1. เคารพตนเองและเคารพผู้อื่น ประกอบด้วย

1.1 มารยาทในการใช้งานดิจิทัล (Digital Etiquette) หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีมารยาท มีความเหมาะสม และมีความเคารพต่อผู้อื่น เช่น การใช้งานอุปกรณ์เทคโนโลยีที่สาธารณะควรคำนึงถึงสถานที่และกาลเทศะด้วยเช่นเดียวกับความประพฤติอื่นๆ ซึ่งควรมีการสอนและปลูกฝังมารยาททางดิจิทัลตั้งแต่ยังเป็นนักเรียน เพื่อที่จะได้ดำเนินชีวิตในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมต่อไป

1.2 การเข้าถึงสื่อดิจิทัล (Digital Access) หมายถึง ความสามารถในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลของผู้ใช้ ซึ่งผู้ใช้แต่ละคนมีระดับการเข้าถึงที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ความทุพพลภาพ สถานที่อยู่ รวมถึงปัจจัยอื่น ๆ จึงควรส่งเสริมให้มีความเท่าเทียมกันในการเข้าถึงอย่างเสมอภาคและทั่วถึง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคมออนไลน์หรืออินเทอร์เน็ตอย่างเต็มตัว

1.3 การปฏิบัติตามกฎหมายดิจิทัล (Digital Law) หมายถึง การมีความรับผิดชอบต่อการกระทำทางอิเล็กทรอนิกส์ มีการตระหนักรวมถึงตื่นตัวต่อกฎหมาย หรือ นโยบายจากภาครัฐเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เช่น การเข้าถึงข้อมูลบนอินเตอร์เน็ตบางประเภท การโพสต์ข้อความพาดพิงหรือข้อความที่ไม่เหมาะสมถึงผู้อื่น การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา การปลอมแปลงอัตลักษณ์ การละเมิดสิทธิส่วนบุคคล การดาวน์โหลดหรือแลกเปลี่ยนข้อมูล การส่งข้อความทางเพศ หรือสื่อลามก การขโมยข้อมูล รวมถึงการสร้างและเผยแพร่ไวรัส เป็นต้น ซึ่งผู้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลทุกคนต้องรับผิดชอบต่อการกระทำ ของตนเอง ถึงแม้ว่าการเข้าถึงและใช้อินเตอร์เน็ต การดาวน์โหลดเอกสาร เพลง หนังหรือการโพสต์รูป ข้อความ การค้นหาสิ่งที่ต้องการและอื่น ๆ ได้ง่ายนั้นเป็นจุดแข็งของดิจิทัล แต่บ่อยครั้งที่นักเรียนเชื่อมต่อข้อมูลจากอินเตอร์เน็ตแล้วไม่พิจารณาว่าสิ่งที่ทำนั้นถูกต้อง หรือผิดกฎหมายหรือไม่ จึงควรมีการสอนนักเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจถึงสิ่งที่ควรปฏิบัติในสังคมดิจิทัล ควรมีการจัดโครงสร้างสังคมดิจิทัล และปรับแก้กฎหมายในบางประเด็น เพื่อให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยจะต้องมีหน่วยงานภาครัฐคอยดูแลการใช้งานให้เหมาะสม และดำเนินการกับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตนตามกฎหมาย เพื่อที่จะสร้างคนรุ่นใหม่ให้เป็นพลเมืองดิจิทัลที่มีคุณภาพ

2. พัฒนาตนเองและสัมพันธ์กับผู้อื่น ประกอบด้วย

2.1 การสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication) หมายถึง การติดต่อสื่อสารที่มีความหลากหลาย ทั้งวิธีการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ การส่งข้อความ ซึ่งการสื่อสารที่ใช้ระบบดิจิทัลส่งเสริมให้สามารถเข้าถึงอีกผู้หนึ่งได้อย่างรวดเร็ว และมีผู้ใช้มากมายที่มีธุรกิจมีการใช้อีเมลมากกว่าโทรศัพท์ เพราะสามารถเก็บรักษาข้อมูลไว้ และแม้ว่าจะลบข้อความไปแล้ว ระบบปฏิบัติการสามารถดึงข้อมูลกลับมาได้ใหม่ รูปแบบเหล่านี้ได้สร้างโครงสร้างทางสังคมใหม่ของผู้ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังนั้นต้องตระหนักว่า เมื่อไหร่ อย่างไร จึงสามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารออกไป

2.2 การรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล (Digital Literacy) หมายถึง การเรียนรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อให้ผู้ใช้งานสามารถใช้งานได้อย่างเหมาะสมที่สุด สามารถกระตุ้นการเรียนรู้แบบใหม่ๆ โดยเลือกวิธีที่สร้างสรรค์โดยการอบรมการใช้เทคโนโลยีเหล่านั้นอย่างเพียงพอประกอบกับการเรียนรู้การใช้เทคโนโลยีด้วยตนเอง ซึ่งในปัจจุบันการเรียนการสอนมีการนำเทคโนโลยีเข้าไปใช้มากขึ้นและซับซ้อนขึ้นทุกปี แต่การสอนคอมพิวเตอร์ยังเป็นการเรียนแบบเดิม ๆ ไม่ได้สอนเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ซึ่งนักเรียนรุ่นใหม่ต้องการการเรียนรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับดิจิทัล การใช้งานดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์ โรงเรียนควรจัดทำหลักสูตรที่นักเรียนสนใจและต้องการ เช่น หลักสูตรพลเมืองดิจิทัล หลักสูตรผู้ประกอบการค้าด้านเทคโนโลยี เป็นการสร้างโอกาสการเรียนรู้แบบใหม่ให้แก่นักเรียน

2.3 การทำธุรกิจผ่านสื่อดิจิทัล (Digital Commerce) หมายถึง ความสามารถในการซื้อขายสินค้าผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์อย่างชาญฉลาดทั้งในฐานะผู้บริโภคและผู้ผลิต ซึ่งนักเรียนควรได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเป็นผู้บริโภคออนไลน์ที่มีวิจารณญาณ มีความสามารถในคิดวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูล ไม่ถูกหลอกลวงขโมยข้อมูลส่วนบุคคล หมายเลขบัตรเครดิต เลขที่บัญชีธนาคาร หรือข้อมูลอื่น ๆ สามารถการป้องกันตนเองจากการถูกหลอกลวงได้

3. การปกป้องตนเองและปกป้องผู้อื่น ประกอบด้วย

3.1 การปฏิบัติตนอย่างมีความรับผิดชอบตามสิทธิของตนเองและสิทธิของผู้อื่น (Digital Rights and Responsibility) หมายถึง การรับรู้ถึงสิทธิ เสรีภาพ ข้อกำหนด หรือข้อตกลงสำหรับทุกคนในโลกดิจิทัล เมื่อทำการสร้าง หรือเผยแพร่ จะต้องได้รับการคุ้มครองสิ่งเหล่านั้นตามสมควร โดยไม่ละเมิดสิทธิ์และไม่สร้างความเสียหายแก่ผู้อื่น ซึ่งการเป็นสมาชิกที่สมบูรณ์ของสังคมดิจิทัล หมายความว่าผู้ที่ต้องการอยู่ในกลุ่ม ต้องแสดงความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกกลุ่มของสังคมดิจิทัล ต้องปฏิบัติตามกฎกติกาของกลุ่มที่ตั้งไว้ ต้องช่วยเหลือสมาชิกคนอื่น ๆ ที่อยู่ในกลุ่ม เมื่อสร้างผลงานหรือมีการเผยแพร่ข้อมูลต่าง ๆ ผู้เผยแพร่ต้องปกป้องสิ่งที่ทำจากคนอื่นไม่ให้คนอื่นลอกเลียนแบบและตระหนักว่าคนอื่น ๆ ก็ต้องปกป้องงานและข้อมูลของเขาเช่นกัน หากพบเห็นการลอกเลียนแบบควรดำเนินการทันทีโดยรายงานผู้ที่เป็นเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญา

หรือผู้ที่ทำหน้าที่ดูแลระบบของเครือข่ายสังคมออนไลน์นั้นเพื่อเป็นการแสดงความรับผิดชอบในฐานะสมาชิกที่ดีของสังคมดิจิทัล

3.2 ความปลอดภัยในการใช้งานดิจิทัล (Digital Security) หมายถึง การรู้ถึงการป้องกันการควบคุมภัยจากโลกดิจิทัล เพื่อรับรองความปลอดภัย ประกอบไปด้วย 2 ส่วนด้วนกัน 1) ความปลอดภัยทางอุปกรณ์ดิจิทัล คือ การป้องกันข้อมูลไม่ให้ผู้อื่นสามารถมาขโมยข้อมูล หรือรับรู้ข้อมูลส่วนบุคคล 2) ความปอดภัยจากการใช้งาน เช่น การหลีกเลี่ยงการนัดพบผู้คนจากสื่อสังคมออนไลน์ที่ยังไม่รู้จักดีพอ ซึ่งในการใช้งานดิจิทัลต้องมีความมั่นใจว่าข้อมูลส่วนตัวจะมีความปลอดภัย เครือข่ายออนไลน์ต่าง ๆ มักมีระบบป้องกันข้อมูลที่เป็นระบบซึ่งมีการป้องกันการขโมยข้อมูลและระบบป้องกันไวรัสไว้ในระบบอยู่แล้ว แต่ก็ควรมีการป้องกันข้อมูลส่วนตัวด้วย จึงควรสอนนักเรียนให้เรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันข้อมูลสำคัญ ๆ ของตนเอง เช่น การใส่รหัสผ่านที่ซับซ้อน การป้องกันจากไวรัสคอมพิวเตอร์ และควรมีการช่วยป้องกันข้อมูลสำคัญของผู้อื่นด้วย

3.3 การใช้งานดิจิทัลโดยไม่ส่งผลเสียต่อสุขภาพและพลานามัย (Digital Health and Wellness) หมายถึง ความเป็นอยู่ที่ดีทั้งทางด้านกายภาพและจิตใจในโลกเทคโนโลยีดิจิทัล ผู้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจถึงความเสี่ยงดังกล่าว เช่น อาการมือชาจากการทำงานกับคอมพิวเตอร์ รวมถึงอาการตาล้าและท่าทางที่ไม่เหมาะสมสามารถพบได้ทั่วไปในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัล ส่วนความเป็นอยู่ที่ดีด้านจิตใจนั้น เช่น การเสพติดอินเตอร์เน็ต หรือ ความเครียดจากการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ซึ่งสามารถก่อให้เกิดปัญหาทั้งทางกายภาพและจิตใจ ควรมีการกำหนดระยะเวลาในการใช้ในแต่ละครั้งให้เหมาะสม การเปลี่ยนอิริยาบถทั้งด้านร่างกายและสายตาให้ได้พักบ้างในระหว่างการใช้งานดิจิทัล และควรถือเป็นเรื่องจำเป็นที่ครูต้องสอนนักเรียนให้ทราบถึงผลร้ายของการใช้งานดิจิทัลที่ไม่เหมาะสม

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) (2564) ซึ่งเป็นองค์กรในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์โดยสร้างความร่วมมือกับทุกภาคส่วน เพื่อรองรอบการเปลี่ยนแปลงอย่างเท่าทันกับสถานการณ์โลก ได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาประชาชนคนไทยให้สามารถใช้งานโลกดิจิทัลทั้งการทำธุรกรรม และทำกิจกรรมต่างๆ บนโลกดิจิทัลอย่างรู้เท่าทันให้สามารถเป็นพลเมืองดิจิทัลได้โดยสมบูรณ์ จึงได้พัฒนาคู่มือเนื้อหาสำหรับหลักสูตร Digital Citizen เพื่อให้ประชาชนได้นำไปใช้สำหรับศึกษาเรียนรู้ และเป็นแนวทางในการใช้ชีวิต อีกทั้งยังสามารถทำธุรกรรมบนโลกดิจิทัลอย่างรู้เท่าทัน มั่นคง และปลอดภัยภายใต้บริบทความฉลาดทางดิจิทัลทั้งหมด 5 ด้าน ได้แก่ 1) อัตลักษณ์ดิจิทัล คือ ภาพลักษณ์และตัวตนในโลกดิจิทัล ซึ่งเกิดขึ้นจากข้อมูลทุกอย่างที่เผยแพร่อยู่บนโลกออนไลน์ที่จะเป็นข้อมูลให้ผู้อื่นจดจำตัวตนของเราในโลกดิจิทัล ตั้งแต่ชื่อ นามสกุล หมายเลขประจำตัวประชาชน รูปภาพ เบอร์โทรศัพท์ ข้อมูลการติดต่อที่ถูกบันทึกและจัดเก็บในรูปแบบดิจิทัล หรืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อระบุและยืนยันตัวตนของบุคคลหรือองค์กรในสายตาของระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

2) การใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม (Digital Use) คือ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นประโยชน์และเหมาะสมตามวัตถุประสงค์และความต้องการของผู้ใช้ โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพ อารมณ์ สภาพจิตใจ และความสัมพันธ์กับครอบครัว ซึ่งอาจจะต้องจัดสรรเวลาการใช้งาน และเลือกอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการใช้งาน

3) การจัดการความปลอดภัยในโลกดิจิทัล (Digital Security) คือ กระบวนการและมาตรการที่ใช้เพื่อปกป้องข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์จากการบุกรุกและการละเมิดความเป็นส่วนตัวในสภาพแวดล้อมดิจิทัล การจัดการความปลอดภัยในโลกดิจิทัลมีความสำคัญอย่างมากเนื่องจากเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวันของผู้คนและธุรกิจทุกประเภท ดังนั้น การป้องกันข้อมูลและระบบคอมพิวเตอร์จากการถูกบุกรุกหรือการโจมตีมีความสำคัญเพื่อรักษาความลับและความคงเส้นคงวาของข้อมูลและระบบเทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพและความมั่นคง ซึ่งในการใช้งานดิจิทัลต้องมีความมั่นใจว่าข้อมูลส่วนตัวจะมีความปลอดภัย เครือข่ายออนไลน์ต่าง ๆ มักมีระบบป้องกันข้อมูลที่เป็นระบบซึ่งมีการป้องกันการขโมยข้อมูลและระบบป้องกันไวรัสไว้ในระบบอยู่แล้ว แต่ก็ควรมีการป้องกันข้อมูลส่วนตัวด้วย จึงควรสอน ประชาชนให้เรียนรู้เกี่ยวกับการป้องกันข้อมูลสำคัญ ๆ ของตนเอง เช่น การใส่รหัสผ่านที่ซับซ้อน การป้องกันจากไวรัสคอมพิวเตอร์ และควรมีการช่วยป้องกันข้อมูลสำคัญของผู้อื่นด้วย

4) การรู้เท่าทันดิจิทัล (Digital Literacy) คือ ความสามารถและความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและสื่อดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดการข้อมูลและข้อมูลดิจิทัล การเป็นผู้เข้าใจและผู้ใช้สื่อสารออนไลน์ การเข้าใช้เครื่องมือและแอปพลิเคชันออนไลน์ และการมีความ สามารถในการคัดเลือกและประเมินข้อมูลที่พบบนอินเทอร์เน็ตและสื่อสารอื่น ๆ ในโลกดิจิทัลการรู้เท่าทันดิจิทัลเป็นทักษะสำคัญในสมัยปัจจุบันเนื่องจากโลกดิจิทัลเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว คนที่มีการรู้เท่าทันดิจิทัลสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ การทำงาน การสื่อสาร และการแก้ไขปัญหาในชีวิตประจำวันอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

5) การสื่อสารดิจิทัล (Digital Communication) คือ การติดต่อสื่อสารที่มีความหลากหลาย ทั้งวิธีการสื่อสาร การแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือ การใช้สื่อสังคมออนไลน์ การส่งข้อความ ซึ่งการสื่อสารที่ใช้ระบบดิจิทัลส่งเสริมให้สามารถเข้าถึงกันได้อย่างรวดเร็ว และมีผู้ใช้มากมายที่มีธุรกิจมีการใช้อีเมลมากกว่าโทรศัพท์ เพราะสามารถเก็บรักษาข้อมูลไว้ และแม้ว่าจะลบข้อความไปแล้ว ระบบปฏิบัติการสามารถดึงข้อมูลกลับมาได้ใหม่ รูปแบบเหล่านี้ได้สร้างโครงสร้างทางสังคมใหม่ของผู้ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ดังนั้นต้องตระหนักว่า เมื่อไหร่ อย่างไร จึงสามารถใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารออกไป

สรุป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการดำเนินชีวิตในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านการเรียน การดำเนินชีวิต หรือแม้แต่การทำธุรกรรมการเงิน เทคโนโลยีดิจิทัล จึงมีส่วนในการขับเคลื่อนให้เกิดเป็นสังคมดิจิทัล ซึ่งคุณลักษณะความเป็นพลเมืองดิจิทัลเป็นทักษะความสามารถที่จะสามารถศึกษาเรียนรู้ ปฏิบัติงานในชีวิตประจำวัน เพื่อจะได้เป็นอยู่อย่างสมบูรณ์แบบในโลกยุคดิจิทัล มีการใช้สื่อใหม่ที่มีความทันสมัยและสามารถสื่อสารได้อย่างรวดเร็ว ไร้ขอบเขต การเป็นพลเมืองดิจิทัลนั้น แตกต่างจากการเป็นพลเมืองในศตวรรษก่อนหน้า การใช้ชีวิตในสังคมโลกและในสังคมออนไลน์ได้ขยับขยายแนวคิดความเป็นพลเมืองออกไป ความเป็นพลเมืองทุกวันนี้จึงไม่ได้ถูก ตีกรอบแคบ ๆ อีกต่อไป

การเป็นพลเมืองดิจิทัลในประเทศไทยนั้นจำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ มีความรับผิดชอบต่อการใช้เทคโนโลยีในทางที่สร้างประโยชน์ ไม่เป็นอันตรายต่อตัวเองและสังคม มีความเข้าใจถึงความสำคัญของความปลอดภัย ความเป็นส่วนตัวในโลกดิจิทัล และคำนึงถึงการใช้งานอย่างมีความรับผิดชอบและอย่างสร้างสรรค์ เนื่องจากสังคมดิจิทัลที่เติบโตอย่างรวดเร็วในด้านเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ต การเรียนรู้และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นประจำช่วยให้ผู้คนมีสิทธิ์ได้รับประโยชน์จากโอกาสทางดิจิทัล และเป็นส่วนสำคัญในการสร้างสังคมและเศรษฐกิจดิจิทัลที่ยั่งยืนในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม. (2560*). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2560*. กรุงเทพมหานคร: สำนักยุทธศาสตร์ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน).

ชวนนท์ จันทร์สุข และคณะ. (2560). *ความสามารถในการบริหารเวลาของนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท* [เอกสารนำเสนอ]. การประชุมวิชาการ ระดับชาติ ครั้งที่ 14 .7-8 ธันวาคม 2560. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน นครปฐม, ประเทศไทย.

มนต์รัตน์ แก้วเกิด และคณะ (2564). ความต้องการจำเป็นในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาตามแนวคิดความเป็นพลเมืองดิจิทัล. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.* 15 (1), 66 – 78.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2543). *เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 3). สุวีริยาสาส์น.

ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2547). *การวัดด้านจิตพิสัย* สุวีริยาสาส์น.

วรพจน์ วงศ์กิจรุ่งเรือง. (2561). *คู่มือพลเมืองดิจิทัล*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.

วรลักษณ์ สงวนแก้ว. (2558). Digital Citizens: พลเมืองดิจิทัล. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 20 กรกฎาคม 2565. แหล่งที่มา https://www.stou.ac.th/study/ sumrit/1-59(500)/page2-1-59(500).html.

วัญญา วิศาลาภรณ์. (2548). *การสร้างแบบทดสอบ*. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สมนึก ภัททิยธนี. (2541). *การวัดผลการศึกษา*. ประสานการพิมพ์.

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA). (2564). ส่งต่อความรู้ สู่พลเมืองดิจิทัล. *ออนไลน์.* สืบค้นเมื่อ 5 มกราคม 2566. แหล่งที่มา: https://www.etda.or.th/th/Our-Service/edc.aspx.

Bernardo Tabuenca et al. (2022). *Mind the gap: smoothing the transition to higher education fostering time management skills*. Universal Access in the Information Society, 2022 (21), 367-379.

Hafiz Muhammad Ather Khan. (2016). *Exploring Relationship of Time Management with Teachers'Performance.* Bulletin of Education and Research, 38 (2), 249-263.

Hair, J. et al. (2010). *Multivariate data analysis* (7th ed.). Upper saddleRiver, New Jersey : PearsonEducation International.

Mehdi Beyramijam. (2020). *Work-Family Conflict among Iranian Emergency Medical.*

Mossberger, Karen. (2008). *Toward digital citizenship: Addressing inequality in the information age. In Routledge Handbook of Internet Politics.* Edited by Andrew Chadwick& Philip N. Howard. New York: Routledge.

Razali et al. (2017). *The Impact of Time Management on Students' Academic Achievement.* Journal of Physics : Conference Series, 995 (2018), 1-7.

Ribble, M. (2015). *Digital Citizenship in Schools: Nine Elements All Students Should Know.* (3rd ed.). Washington DC: International Society for Technology in Education.

Ribble, Mike S.; Bailey, Gerald D.; Ross, Tweed W. 2004. Digital Citizenship: Addressing Appropriate Technology Behavior. *Learning & Leading with Technology*, v32 n1 p6-9, 11.

Richelle V. Adams et al. (2019). *Impact of Time Management Behaviors on Undergraduate Engineering Students'Performance*. SAGE Publications, pp.199-211.

UNESCO. (2017). *Digital Citizenship Education in Asia- Pacific Outcome Document.* Bangkok: UNESCO Asia and Pacific Regional Bureau for Education.

The morality and educational significance of the traditional folk songs in Leibo County, Sichuan Province, China

Wu Xiaodi and Panya Roongruang
Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand
Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

****

Abstract

Leibo County, Sichuan Province, China, is the birthplace of the well-known Yi folk songs in China. The number and types are the largest in China, but people's understanding of it could be more extensive and local for various reasons. In the field inspection and study of Leibo County, the author found that its traditional folk songs' moral thoughts and educational significance were very valuable. This thesis will explain the lyrics of the traditional Yi folk songs of Leibo County as the research object, combining its historical, cultural, and social background.

Keywords: Yi; Folk song; Leibo; China

Introduction

Leibo County belongs to the Yi Autonomous Region of Liangshan Prefecture, Sichuan Province, China. It is located on the edge of the southwest Sichuan Province. It is located on both sides of the Jinsha River in Zhaotong County in Yunnan Province. The Yi people have been breeding here for more than 2,000 years. "Population of Liangshan Prefecture."2021 "As of October 2022, the resident population was 2.9565 million, accounting for 54.56% of the local population", In Xichang City, the capital of Liangshan Prefecture, you will feel the strong cultural atmosphere of Yi people. The geographical location of Leibo County is at the intersection of the Yi and Han people's living areas. According to government statistics, "As of December 2021, the county's population is 288,837, and the Yi population is 172,461, accounting for 60.5% of the total population." The Yi culture has naturally become the local mainstream culture. Han and other ethnic minorities are accustomed to accepting various cultural forms of Yi people. With the continuous attention of Yi culture research, more and more researchers are discovering the essence of their culture. Among them, the research on moral culture mainly concentrates on analyzing relevant regulations, customs, and scriptures. The significance of moral education is still in a blank stage. Researchers believe that folk songs are a mirror of culture, and the reflected moral culture is comprehensive and visually unique. It has other forms that cannot be compared in communication and acceptance. To discover the educational value and spread.

* Received: April 10 2023; Revised: April 21 2023; Accepted: April 22 2023

Geographical location

When it comes to Leibo County, many people do not know it. The first adjective that comes to mind for those who know is "remote," and the second is "backward." Although the government has been dedicated to "helping the poor" in today's rapid development, when the author, who has been living in the plain area, came here after an 8-hour drive, we still lamented how difficult it is to get here, as if it is different from the world. Same as isolation.

Today, China's highways and high-speed rail are already significantly developed. There are no highways and the most basic trains to Leibo County. Because there are more mountains here, the roads are built around the mountains. There are almost no straight roads. Although it is only 133 kilometers from its nearest highway, it takes 3 hours to get driving to reach, equivalent to the average road that can only travel more than 40 kilometers. The meandering cookies are also very dangerous. On one side of the road is a high mountain, and on the other is the Jinsha River's current. The main urban areas of Leibo County have been climbing such mountain roads. In the place where the half mountainside is, the crowd is more concentrated, but there is no road in the entire county. As a person who has lived in the plain for the first time for a long time, he will come here for the first time. Even walking will feel a sense of hardworking, but the Yi people who live in the local area can walk as flying, including some 60 -year -olds. "There are 21 townships in Leibo County, with a total area of 2838 square kilometers and a population density of 81.86 people/km2". The population density in China is very small. People in the county town are concentrated in in-built apartments. People in other townships are scattered in various mountains and forests, and their exchanges before calls are shouted or rushed to inform (Ojukwu & Esimone, 2015).

Outside the county seat, the author sees all the rolling mountains, and the road becomes more difficult. Many places need help even to reach cars. They can only rely on motorcycles or walking as transportation. Before the establishment, the local people were scattered in a mountain that could not be seen. It was not only when the author stands in these high mountains at a glance, but also a kind of Strong wish. It is easy to understand how the local Yi people have perseverance and are unafraid of hard work.

Similarly, because of this geographical environment, Leibo County is now in a relatively closed social environment. It is not easy to form various influential outputs, including cultural output.

History and Culture

Before 1956, the Yi people in Leibo County lived in a slave society. The supreme ruler, "Toast", "Zimo" in Yi language, has ruled the local area for more than 1,000 years. In addition to them (Asi, 2013), there are three categories below: "Tusi, Heiyi, and Baiyi. All classes have their own functionality. Tumi belonged to civil servants, and black clothes belonged to the noble class." There are relatively few of these people in Leibo County, and most of the unrelated Yi people and the Han people who were plundered have become "Wa Zi" and belong to the slave class. The ruling class does not allow intermarriage with the slave class. The Tusi class has the highest power and wealth, which makes their children and grandchildren not think about making progress but only like to enjoy a luxurious life and start to get some bad habits. Due to long-term marriage and bad living habits, the number of members of the Tusi class has gradually decreased, and no one has inherited it. In order to consolidate his rule, he formulated a very harsh social system. For example, "No assembly, no study, unification of thought," etc. If you resist, you will be beaten or even killed. Therefore, to resolve the confinement of these

systems, the local enslaved people began to look for a medium that could allow them to vent their sufferings and educate the next generation, so singing began to spread.

In this controlled environment, singing is almost always performed by a solo or duo, without accompaniment. The main types are Yahe (folk songs, labor songs), Bimo songs (funeral songs), and fire songs (nursery songs). It is the most basic principle and one of the most important characteristics of Yi traditional folk songs. Due to the limitations of the environment and the cognitive level of the slaves, the characteristics of the songs and tunes have not changed much. What matters is the content of the lyrics. There are many historical, social and moral meanings in the song. Moral songs have richer lyrics than others, but only some scholars pay attention to such songs. They prefer to listen to those widely circulated: wedding songs, festival songs, folk songs, wine songs (Cummings, et al., 2001).

As the status of the chieftain of the Yi nationality gradually declined, the slave class at the bottom became stronger and stronger. They won more rights for themselves and gradually broke away from the chieftain's control. There are more and more rights for free activities, such as: free marriage, funerals, parties, etc., and the forms of traditional folk songs have also been enriched, including: (Jing et al., 2012) "Ya he (labor songs), (funeral songs), Zi ni he (festival songs),Xi xie ni ji (wedding song), Huo ge(Entertainment songs), A yi huo ge (children's song), Bi mo(sacrificial song), Cuo shi yi na (Funeral Songs), Gu zhu he(love song)" This also reflects the gradual disintegration of the slave social system in Leibo County, and the life of the Yi people began to have greater freedom.

In 1956, the Communist Party of China completely liberated Liangshan and ended the history of the Social and Social Association for more than 2000 years. The slave finally turned around and became an owner. Therefore, later, the Yi folk songs of the Yi people are usually called "new folk songs". The form of new folk songs is rich and diverse. They added electronic accompaniment and a rich melody. Compared with traditional folk songs, they are more attractive than traditional folk songs. The content of the new folk song is to praise the leadership of the Communist Party and celebrate the joy of festivals, harvest. This is also a realistic portrayal of people's life.Education songs become less and less because the government has established public schools, and adolescents of all ages must receive at least 9 years of school education. They mainly learn Han culture. Yi culture has not included in school education. Other people in Leibo County also began to learn the language of the Han nationality and merged with the Han people. Therefore, the function of the folk songs of the Yi people has also changed, the educational function has gradually weakened, and the function of entertainment has become the most important feature. Few people sing traditional folk songs in Laobo County. In 2014, the Sichuan government listed Leibo Yi folk songs as "Sichuan is not a cultural heritage of material." The form of Leibo Yi folk songs is still complete, showing the historical and cultural development and humanistic information of the people. As long as they have a deep understanding of their historical and cultural background and education development, you will find that this song seems to be simple, but the lyrics have profound educational significance.

In this article, the author mainly uses the lyrics as the research object to obtain the significance of the traditional folk songs of Leibo Yi, people to morality and education. Taking music as a medium as a moral education tool is more convincing than parents and school language education. This is unique to music. It is recognized by the ability to eliminate barriers.

Figure 1, Yi Nationality Singers in Leibo County.photo by Author.Jul.2022)

In most traditional folk songs, it is always moral or educational. Morality is a very important part of education, and the education of education is also a good morality and correct value orientation.

"The folk songs of the Yi nationality in Leibo County, Sichuan Province, is oral music cr eated and used by the Yi people in production labor and daily life.
It has the characteristics of orality, collectiveness, and spread variability. It is rich in content , wide in subject matter, vivid in language, and full of thestrong breath of life."
(see "Strange and charming music floats in the Valley," 2016)

Because Leibo has experienced a long-term lack of human education, more text and books should be needed. People unwilling to be controlled by the spirit of enslavers have discovered that the spread of songs can educate their descendants to become correct moral cognitive people rather than wicked men in a harsh environment.

"Folk music is a great spiritual treasure of any nation" Folk songs are the most influential and widely spread form of folk music. It is rich in content and catchy tunes. In addition to being attractive enough, it can train students' wisdom and thinking, and some users will (Abdukhalimovna, 2020).

"The inheritance and development of the people's folk songs of Yi County Yi should be performed in professional music education." Leibo County belongs to Sichuan Province, so its folk songs should be widely spread and inherited in Sichuan Province. Undergraduates of the Sichuan Conservatory of Music Education are the reserves of future music teachers. Therefore, we must actively implement the guiding policy of the Ministry of Education. (Yuan, 2020)

"Every form of moral education relies to some degree on modeling...find models in history, biography, and fiction." (Noddings, 2010) Moral education always involves famous people and events from ancient times to the present. It is more convincing to illustrate with entities. Good moral thoughts can make people learn to care for others. Finding a suitable model for moral education is more powerful than blunt indoctrination. Learning may not change a person's behavior, but it will become a transition to behavior (Noddings, 2010).

Education has never been a short-term behavior with immediate effects. All educational content includes both innovation and content and classic regulations passed down from generation to generation. This is the same as the nature of folk songs. Traditional folk songs are also passed down from generation to generation. The songs that can be handed down are recognized by people or have educational significance, and the combination of the two has no sense of disobedience (Wakil, 2015). "Education encompasses teaching and learning specific skills, and something less tangible but more profound: imparting knowledge, positive judgment, and well-developed wisdom."

After being dominated by Western music for a long time, educators have realized that the disadvantages of single education are constantly expanding, and education has fallen into a bottleneck (Baltagi, 2006). "One of the critical issues of music education is the broadening of musical taste and preference for multicultural music through formal instruction." With the opening and development of the world, diversified music is presented. In front of everyone's eyes, including the folk music that is slowly disappearing, music education has found a way out and has begun to develop toward diversification and nationalization. It has been recognized in years of practice, not only in music but also in music education. In education, diversified music education has made great contributions.

Traditional folk songs have a relatively universal feature. Most ordinary people (people who have never learned music) can also sing such nursery rhymes (Ibekwe, 2019). "Folk songs, in addition to providing entertainment, contain meaningful texts that instruct, train, reprimand, caution, advice, socialize, encourage and direct the behavior of a growing child" lullabies or folk songs. Gratitude and filial piety are learned from the ballads. The young people learn the code of conduct from those ballads, and their understanding of morality has become more than unique. The philosophical thoughts in the music are silently sublimated here.

Lyrics of Traditional Folk Songs of the Yi Nationality in Leibo County

The lyrics of traditional folk songs of the Yi people in Leibo County are derived from describing life, festivals, stories, legends, and scriptures and have narrative features. Some songs about weddings and funerals have dozens of lyrics, while some are only 2.3 Pages. The author selected the lyrics of eight representative songs to introduce the moral culture of the Yi people in Leibo County.

Song 1 ： “Mother’s son be good ”

Lyrics：

There are things in the world that people hate, and some people like. A pair of predatory eagles in the sky are hated,

A pair of little golden roosters announcing the dawn in the underground are liked, and a pair of ferocious tiger wolves in the forest are hated.

A pair of kind-hearted wild deer in the forest are lovable and have to become lovable people.

The meaning of moral education in the lyrics:

It is a lullaby, a song a mother sings when she puts her son to bed. The three keywords mentioned in the lyrics are eagle, horse, sword, and resistance. You can feel the mother's expectation for her son, hoping he can soar between the sky and the earth like an eagle and move forward bravely. Riding on a war horse, stepping into the rivers and lakes, picking up a sword, and resisting foreign enemies without fear, when the family is oppressed and violated, you can take up the sword in your hand to resist without hesitation so that the family can gain peace. This is a song that mothers sing when they sleep with their sons. The mother hopes her son can slowly fall asleep in the gentle singing, plant the seeds of "bravery" in his heart, and slowly take root and sprout. The Yi people in Leibo County have always been brave and good at fighting. Many of their national heroes are associated with the stories of defending their homeland and resisting foreign enemies. There is not word "brave" in the lyrics of the whole song, but it expresses the theme very vividly. A few simple sentences without obscure words can make children enlightened.

This "borrowing" rhetorical technique also inspired us to use other related things as metaphors instead of directly stating the theme in the educational method so that people can think, and the effect is more effective.

Song 2 :"Ga Ci Ga Yo III"

Lyrics：

All juniors, internalize propriety and righteousness in their hearts, and externalize shame in their actions.

Remember not to steal your family,

Remember not to steal your family,

Remember not to steal the belongings of the clan,

Remember not to steal from relatives' homes,

Remember not to steal your in-laws' money,

Remember not to steal your friend's house, don't steal because of poverty.

Stealing food will hurt your stomach, and drinking soup will hurt your stomach. Wearing stolen clothes on the first day will hurt your body the next day.

The meaning of moral education in the lyrics:

This is a passage from the moral scripture "Mamuteyi" of the Yi nationality. The lyrics mainly refer to the moral code of "stealing is ashamed," which is the rule they must abide by for thousands of years. This song teaches the younger generation (teenagers) to be "honest" and not steal. Words like "remember" and "do not steal" frequently appear in the lyrics, emphasizing good behavior and never stealing for any reason. "Clothes can hurt your body." This is a narrative that smacks of "swearing," and it also fully reflects the important position of "honesty."The second part of the lyrics talks about the consequences of dishonestly stealing from others. First, you hurt your body, and second, you will be hurt by your family. Third, he will change himself and become a person who has no meaning to the family and society and will be cast aside by the world in the end.

In Leibo County, the well-known Yi nationality ethics education classic "Ma mu te Yi" states, "If you do not steal for money, the thief should be punished by beheading, and the thief has no dignity." The local customary law stipulates that for the theft of the property of the members of the family branch, the offender shall be punished severely by execution or expulsion from the family.

There is an unwritten common understanding in Leibo County:

- If one person steals, the whole family will be "labeled."
- Members will be implicated.
- The person who steals will lose his status in the family.
- The family will be pointed at in society.

Honesty is the second most important character in the local moral code after filial piety.

"Ma mu teYi" was originally an educational scripture promoted by the ruling class, "Zi Mo" of the Yi nationality, to maintain its dominance. Have the correct values and outlook on life, and be upright.

Song 3: "Invite A Zhuo Vadu"(AZhuo Vadu is the name of a national hero in Leibo County)

Lyrics:

Who lived in Ganluo came to invite Azhuowadu, carrying silver to invite him, and gold to invite him, but Azhuowadu refused and did not go. Money cannot tempt Azhuowadu to be pure. Soul. Azhuowadu is strong, industrious, and brave. The family's gold and silver treasures are inexhaustible, and he is dressed in silk and satin. For those who want to invite Azhuowadu, money cannot buy his pure heart.

The meaning of moral education in the lyrics:

This song is

A "hymn" praising a local hero respected by the world. Azhuo Wadu is a member of the Azhuo family of the Yi nationality. The status of the Azhuo family in the local Yi nationality is the most Zimo. That is Tusi, the highest ruling class, so he has a very high status in the local area and is worshiped by everyone, but he is not a person who wins popularity by power. He is not tempted by money and interests, sticks to his principles, and insists on working for the people's welfare. When encountering foreign invasion, he will be the first to stand up and fight to ensure the safety of the people in his territory and the integrity of the territory. He has won everyone's admiration and respect for his "honest and firm" character. Therefore, this song extols the virtues of "honesty" and "persistence in not being moved by interests," which is very commendable.

If you want to spread an idea and get the best educational effect, it will be more contagious to narrate the hero's personality to spread because the hero has a good crowd base and wide acceptance.

Song 4:"My Songs"

Lyrics：

There are things in the world that people hate and some people like. A pair of predatory eagles in the sky are hated,

A pair of little golden roosters announcing the dawn in the underground are liked, and a pair of ferocious tiger wolves in the forest are hated.

A pair of kind-hearted wild deer in the forest are lovable and have to become lovable people.

The meaning of moral education in the lyrics:

The song uses the two virtues of "kindness" and "reasonableness" as the allegorical theme. The Yi people in Leibo County love and hate eagles. Because the geographical environment does not allow it, many local people have never left the mountains, so they yearn for the eagle to soar in the sky and fly to any place they want. They believe that the eagle is the messenger of the gods and is sacred and inviolable. That feeling is always there. However, what they hate is that eagles will prey on the young of other animals, especially the young of poultry and livestock they raise, which often threatens their poor lives, so in this song, it is said that eagles are "predators, "in their minds, plundering is equal to theft. Golden Rooster refers to a rooster. In their lives, roosters can tell the time and exchange money, so they like it very much. Leibo County is surrounded by mountains, and tigers, leopards, and wolves often hunt and kill livestock, which makes the local people feel bored and disgusted. To get what you want by plunder and plunder is a shameful act. Using the predation behavior of wolves, tigers, leopards, and eagles as a metaphor for "theft and plunder" will be cast aside by the world.

The wild deer in the mountains are regarded as "auspicious" animals by the Yi people in Leibo County. They do not harm humans and animals, can guide lost hunters, help strangers without asking for anything in return, and are very caring, so they have become synonymous with "kindness."

A mother sings this song to her soon-to-be-married daughter at the wedding. The mother's exhortations are metaphors, linking life principles with well-known animal habits. It sounds clear. However, she clarified that she wanted her daughter to be a kind person with moral constraints.

Song 5:“Ji Ji Bu Zha”

Lyrics:

Go, go, go three Bazi, three whirlwinds persuade Buza not to go; pass three mountains, three heavy spots of rain persuade Buza not to go, jijibuza, still go forward Go, he does not stop, does not back down, to find a beautiful place.

The meaning of moral education in the lyrics:

The song is a tribute to the moral qualities of Gigi Buza men who are "resilient,"

"not afraid of difficulties" and "courageous." To understand why some people are so obsessed with going out to find beautiful places, this has something to do with the particularity of Leibo County's geographical location. Too many mountains

block people's way out, especially in the era of underdeveloped transportation. People have never stepped out of the mountains of their own lives. The desire to see the outside world is in their hearts, but many people are just looking forward to it. Without real action, only a handful of people have the courage and perseverance to go out, and they admire such people.

"Bazi" in the song is the name of a plain (less than 10 kilometers in diameter) in the local mountainous or hilly area. It is mainly distributed in

intermountain basins, river valleys, and hilly areas. Walking through three dams means he has walked nearly 30 kilometers of mountain roads but continued and turned over three more mountains. Lightning and thunder began, and it began to rain heavily to persuade him not to go further. However, he did not back down and insisted on moving forward because he has dreams and amazing perseverance, which is worth learning.

Conclusion

The musical achievements of traditional folk songs of the Yi people in Leibo County are undeniable and widely recognized. Nevertheless, the deeper functions hidden in it have yet to be discovered, and the meaning of moral education is one of them. The stable development of society is closely related to the correct moral value orientation of the people. The lyrics of the traditional folk songs of the Yi people in Leibo County have been precipitated by thousands of years of history. They may seem simple, but careful study reveals their moral value.

Moral education cannot simply rely on schools and word of mouth but can use social resources extensively. Every culture has equal value, and traditions cannot be forgotten. The effectiveness of knowledge and understanding in guiding moral behavior may be uncertain, but it is the bridge through which we conduct our moral education.

References

Abdukhalimovna, N. Z. (2020). Technology to improve the system of moral education of students through folk songs. *European Journal of Molecular & Clinical Medicine. 7* (3), 2491-2496.

Asi, N. (2013). Research on Stratification, Rank and Class Relationship of Yi Nationality in Liangshan. *Journal of Southwest University for Nationalities Humanities and Social Sciences Edition.*

Baltagi, I. H. (2006). *Relationships among folk song preferences of grade five students.* The Ohio State University.

Cummings, R., Dyas, L., Maddux, C. D., & Kochman, A. (2001). Principled moral reasoning and behavior of preservice teacher education students. *American Educational Research Journal. 38* (1), 143- 158.

Ibekwe, E. U. (2019). *Children's Folk Songs in Igbo Society.* LAP LAMBERT Academic Publishing.

Jing, Z., Ermu, S., Chen, J., & Yuan, Y. (2012) Introduction to Leibo Yi Nationality Folk Songs. *Journal of Xichang College. Social Science Edition. 24* (2).

Noddings, N. (2010). Moral education in an age of globalization. *Educational philosophy and theory. 42* (4), 390-396.

Ojukwu, E. V., & Esimone, C. C. (2015). Inculcating morals in adolescents through the Igbo folk music. *West East Journal of Social Sciences*. *4* (2).

Wakil, A.(2015). An analysis of moral and educational values on Madura folk songs. *Journal Ilmiah Bahasa Dan Sastra*. *2* (1), 47-57.

Yuan, Y. (2020). Research on the Artistic Characteristics of Yi Nationality Folk Songs in Leibo County. *Art appreciation*.

The Advantages of Electronic Organ in Music Education in China

Zhang Yaning and Warisara Rojanabut
Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand
Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

****

Abstract

The electronic organ has been spread in China since the 1990s, and initially only a few colleges and universities offered related majors. Due to the limitations of the time, there is no systematic teaching system, so there are few theoretical studies on electronic organ performance and teaching practice. In the last decade, a large number of excellent talents have emerged from the Chinese electronic organ profession, and have a great influence in the international arena. These excellent results cannot be achieved without a solid basic education, and the initiation education for children on the electronic organ is crucial. This article presented the advantages of electronic organ in music education in China.

Keywords: Advantage; Electronic Organ; Music Education; China

Introduction

The official introduction of the electronic organ in China dates back to 1985. At that time, the Yamaha Music Promotion Association of Japan, in cooperation with the Shanghai Conservatory of Music of the Central Conservatory of Music and the Tianjin Conservatory of Music, established a training program called the "Yamaha Advanced Upright Electronic Organ Teacher Training Course". Yamaha invested in providing the equipment and teaching materials for the course, and invited electronic organ experts from Yamaha Music Promotion Association to be the instructors. At that time, electronic instruments were still new in China, so the course quickly attracted a large number of teachers and students. Those early graduates became the backbone of the development of the electronic organ in China, making a remarkable contribution to the field. Over time, the development of the electronic organ has flourished and expanded throughout China. The number of students studying the electronic organ has grown at an alarming rate each year, with large numbers of students emerging from all major cities. In the last 15 years of the 20th century, the electronic organ has gained momentum in the Chinese music scene (Zhu, 2002: 76-79.).

The electronic organ has also shown rapid development in the field of non-professional music education in China. Some secondary schools and elementary schools affiliated with music academies have offered electronic organ courses, while some elementary schools have set up special electronic organ classes or training courses. In addition, many off-campus music schools have also offered electronic organ courses. Many parents have also purchased different models of electronic organs for their children, making this instrument available to more and more families.

In recent years, many children's music training institutions have used electronic pipe organs as teaching and learning aids in children's music initiation education. For example, many Yamaha music centers in Beijing, Shanghai, Guangzhou, Shenyang, Changchun, Harbin and other cities, as well as the national chain of Xiaowen Music School and Gao Jiyong

* Received: August 11 2023; Revised: August 21 2023; Accepted: August 22 2023

Music Center all use the domestic "Gingfei" electronic organ as a teaching tool.

At the same time, many music-related performance groups, such as the Beijing Opera House and the Opera and Dance Theatre, have also begun to use electronic organs instead of orchestras for accompaniment. Some individual performances and concerts, such as the "Nine Moon Miracle", are often performed on the CCTV Arts Channel and the Spring Festival Gala, making an important contribution to the popularity of the electronic organ. It is evident that the electronic organ has taken an important place in the field of music education in China (Wang, 2013).

The electronic organ gets its name from the fact that it plays in a similar way to a pipe organ. It has a wide range of tones, hundreds of them, and the sound quality is close to that of a real instrument. In contrast to other instruments, the timbre of the electronic organ can be edited to suit the needs of the repertoire. It is because of its versatile timbre and presentation that the electronic organ has achieved extensive development here since its arrival in China.

The electronic organ has been in China for less than 40 years, and in terms of the development of the instrument, any instrument is still in its early stages of development in less than 40 years. However, the development of the electronic organ has broken through the conventional development of traditional musical instruments. In less than 40 years, it has developed rapidly in China, spreading like a flame. This is partly due to the influence and impetus of the new electronic technology, and partly due to the acceptance and adoption of new things in China after the reform and opening up (Huang, 2018: 65-66).

The 1980s were a time of reform and opening up in China. All kinds of electronic products came into China continuously, and people heard a different kind of melody and timbre from the tapes of some mainland audiovisual clubs and some movies. At that time, the electronic organ was quickly accepted and loved by everyone for its wonderful sound, unique features and great compatibility, and became a fashionable instrument in the musical and artistic activities at that time. Learning and mastering the art of playing the electronic organ also became a common social demand. In this context, the professional education of the electronic organ in China began to take off.

Mr. Wang Liping (2023: 117-119) was the first person in China to use the musical accompaniment of the electronic organ in musical works, such as the familiar songs "Diving Sea Girl" and "Sun Island", in which the mythical musical accompaniment sounds were from the electronic organ. At that time, everyone had a good desire for a new life, including, of course, the desire for a new mode of music and means of sound production, and the electronic organ catered to the needs of people at that time. It is no exaggeration to say that the sound of the electronic organ at that time really gave people a dreamy and enchanting feeling, and was loved and accepted by music lovers.

In order to make people understand and know this instrument more quickly and to promote the development of the electronic organ in China, from 1991 to 2004, Professor Shen led his students to hold hundreds of large, medium, and small concerts and national tours. The tours in Sichuan and Wuhan, for example, not only demonstrated to various music schools how to play this instrument, but also gave them a more thorough understanding and knowledge of this instrument through symposiums and music lectures. As a result, many colleges and universities have started to bring in teachers and open up this profession one after another (Shen & Zhang, 2004: 35-37).

The advantages of electronic organ in music education

Improve physical coordination and enhance the spirit of cooperation

The electronic organ uses a combination of hand and foot keyboards and is ideal for children who are physically active and developing. The single tone of the piano is too rigid and tedious for those energetic children to learn while sitting rigidly on the piano bench. With its "full-body dance" approach, the electronic organ is a great way for children to learn the skills of the instrument while still satisfying their natural desire for movement. It is an extremely fun learning experience for the children.

Playing the electronic organ requires the coordination of hands, feet and the whole body, making it a "ballet on the keyboard", just like traditional keyboard instruments. In addition, playing the electronic organ is not limited by time or environment. Children can put on headphones and isolate themselves from the distractions around them, allowing their curious minds to concentrate on their practice. And with no tuning required, the electronic organ can be easily played and practiced with only a stable household power supply (Zhang, 2019: 116-117).

Using the electronic organ as a teaching tool not only develops students' musicianship, but also develops intellectual and physical coordination through the coordination of both hands and feet during the learning and practicing process. In addition, learning the electronic organ can be very helpful in developing a symphonic mind. Teachers can encourage students to compose songs and pieces, and guide them to arrange the sounds, so that they can become familiar with the sound characteristics and playing characteristics of various instruments. Through this interesting way of learning, students can lay the foundation for their musical creativity and music theory knowledge, and gradually learn and master orchestration, symphonic score reading, composition techniques, electronic music production, etc.

At the same time, teachers can arrange suitable ensemble, repertoire, and concerto works for rehearsal and study according to students' levels in order to enhance students' sense of cooperation and musical perception. Through musical experience and mutual communication in collaboration, students can collide for more inspiration.

In traditional instrumental music learning, collaboration is often the missing link. Students usually take professional lessons alone, practice alone, and have little opportunity to interact and collaborate with other players and other instruments. In this educational model, it is difficult to develop students' three-dimensional thinking and macro perception. However, in the teaching process of electronic organ, teachers guide students to train in repertoire, concerto, ensemble and accompaniment, so learning electronic organ is important to enhance students' communication and cooperation ability, develop collective consciousness and improve teamwork spirit.

Through the study and practice of the electronic organ, students can develop musical literacy, overall intellectual development and improved physical coordination. The study of the electronic organ is also useful in developing symphonic thinking, compositional skills and an understanding of tonal arrangements. Teachers guide students through repertoire, concerto, ensemble and accompaniment training, promoting the development of communication and cooperation skills, collective consciousness and teamwork. The lack of cooperation in traditional instrumental music learning is addressed in the teaching of the electronic organ, where students are able to expand their thinking and perception through cooperation and communication. This way of teaching lays the foundation for students' musical creativity and theoretical knowledge, and enables them to gradually acquire knowledge related to instrumentalism, orchestration, composition techniques and electronic music production.

Overall, electronic organ teaching is of great importance for students' musical development and overall competence development (Li, 2017).

The charm of electronic organ tone and rhythm

The unique feature of the electronic organ is that children can play a variety of pieces by constantly changing their tone. In addition, they can also set their own rhythms and tones to the pieces, transforming what was once a monotonous finger exercise into an interesting activity for children. In this way, what was originally a monotonous finger exercise becomes a fun-filled activity that allows children to truly feel the joy that music brings. In this way, they can not only appreciate music and sense music, but also develop an appreciation of beauty, and even fall in love with music.

The electronic organ is a high-tech product that can imitate a variety of different tones and rhythm types. By changing the timbre, it can simulate the sound of instruments such as flute, black pipe, trumpet, horn, violin and piano, and even play the effect of a whole orchestra. This makes for an extremely rich and varied playing process. For example, the soft flute tone gives a sense of purity and cleanses the mind of children when they play. The violin tone, on the other hand, is lyrical and melodic, and when children hear the strings, they focus more on the melodic lines of the piece and on the flow of the music, thus increasing their attention and focus and allowing them to approach things more intently as they grow up. In contrast, the tone of the horn has some metallic flavor and gives a horn-like feel. The rich sound of the electronic organ can better motivate children to learn the electronic organ.

The uniqueness of the electronic organ is the integration of diverse and rich rhythms that further enhance the expressiveness of the music. Whether it is a tango, a round dance or a polka, it allows children to feel the rhythmic rhythm and develop their sense of rhythm during practice, while building a sense of physical and mental pleasure and coordination of movement. Such experiences not only sharpen their sense of hearing and the subtleties of the music, but also allow children to show a more lively and healthy side in the rhythm of the music.

In addition, the electronic pipe organ allows children to participate in creative work. They can put their own unique rhythms and tones to the music and use their individual creativity to create their own musical pieces. This sense of participation and release of creativity not only increases children's love of music, but also inspires them to develop an appreciation of beauty.

Coordination intelligence development

Playing the electronic organ requires children to simultaneously refer to the music and match the movements of their hands and feet to achieve a high degree of coordination. This practice process requires children to maintain a high level of concentration, thus honing their attention and focus. At the same time, the coordination of hand and foot playing promotes the children's physical coordination skills. In the joyful practice, children unconsciously enhance their physical fitness and improve their overall coordination.

Artistic and aesthetic experience

The electronic organ has diverse playing styles and a rich variety of music types, which makes it possible to present high-quality music at a lower cost, and also inspires creativity. By practicing the electronic organ, children are able to experience the musical charm of different instruments and improve their artistic aesthetics. They can create their own musical style and develop unique artistic expression through the touch of the keys and the adjustment of the tone. This practice process not only allows children to feel the beauty of music, but also opens the door to art and enriches their life experience.

Music expresses emotion

As a multifunctional instrument, the electronic organ can not only play a variety of musical styles, but can also express a wealth of emotions through changes in timbre and rhythmic adjustments. By playing the electronic organ, children can blend their emotions with the music and express their inner feelings of joy, anger and sadness through music. This form of expression not only allows them to better understand the emotional connotations of music, but also develops their sensitivity to emotion and their ability to express it. In the world of music, children can release their emotions and gain emotional catharsis and satisfaction (Wang, 2023: 117-119).

The wide application of electronic organ in Chinese music education

As the electronic organ has developed further in the field of music education in China, it has shown an irreplaceable role in preschool music education. In recent years, more and more music teachers are recognizing the electronic organ as an effective way to teach children early music initiation. Based on the results of an online questionnaire survey conducted in 10 cities in China, the authors showed that 48.8% of children who received music education chose to learn the electronic organ. And 89.5% of the children who learned the electronic organ said they gained a sense of joy from it. In addition, 96.3% of respondents believe that early learning of the electronic organ by children has important benefits for enhancing musical interests and hobbies.

In the early music education of children aged 3-6, combining electronic organ and piano learning is more suitable for this age group. The electronic organ has a variety of instrumental styles and tonal capabilities that can draw children into the world of music. It can be used not only as an independent instrument, but also as an interactive tool for accompaniment. Its rich musical effects can stimulate children's curiosity and develop their interest in music. Through exposure to this instrument, children can gradually understand and enjoy music, and then be willing to devote their energy to playing this instrument repeatedly, achieving musical enrichment and gaining more pleasure.

Thus, the electronic organ plays an important role in children's music education, providing an enjoyable learning experience and prompting a keen interest in music. The adoption of this teaching method not only improves children's musicianship, but also fosters their creativity and expressive skills, laying a solid foundation for their comprehensive development (Zhang, 2019: 116-117).

How to teach primary school students to learn the electronic organ more effectively

For 5–6-year-old in the lower grades, with a focus on increasing interest in learning

For 5–6-year-olds, it is crucial to focus on increasing interest in learning during instruction as their concentration skills are not fully developed. Classroom teaching can incorporate simple music knowledge in the form of games, allowing students to learn through interesting games and strengthening the interactive relationship between teachers and students. Initial learning can be done by choosing children's song pieces that are familiar to students to help them overcome their nervousness, motivate them to learn, and increase their sensitivity to music.

For children at this stage, the teaching includes developing listening skills and allowing children to feel the music. They can imitate melodies and identify the melody, rhythm, volume and pitch changes in music. Some simple playing lessons are also conducted to develop playing skills. In the process of learning the music, some basic music theory can be explained so that they can clearly understand and play the time value of each note and improve the ability to express the music creatively and freely. At this stage, the curriculum is designed to ensure that the content is interesting and to foster children's autonomy to make their own judgments, discover, set goals and achieve them.

During the teaching sessions, classroom mini-games are set up and a story is arranged for each piece of music to first spark students' interest in the piece. In deeper learning, students build up concepts of pitch, rhythm, timbre, and tempo using a variety of methods such as listening imitation, alternate singing of lyric sound names, and timbre identification of common instruments. At this stage, listening is the main way of learning and they are required to learn to listen to music intently. The teacher may begin by singing a melody and require students to be able to identify and imitate the melody, rhythm, skipping, crescendos, and decrescendos. As they learn to play the music, some basic music theory is explained so that children clearly understand and play the time value of each note, and how to play it. By listening to the timbre of the instrument, the instrument itself is linked to the sound it produces, creating a more concrete, three-dimensional perception. They will also become familiar with common instruments, and by watching videos or listening to live concerts they will gain a more visual understanding of how these instruments are played, such as how strings are played and how brass instruments are played. Through realistic observation and listening, they can more easily imitate the sounds of these instruments using an electronic organ and more accurately grasp how these instruments are played.

In conclusion, for children aged 5-6, instruction should focus on increasing interest in learning and incorporating musical knowledge through a playful approach. Their listening skills should be developed so that they can perceive the connotations of music and gradually learn to imitate and express music. In addition, listening to the tones of musical instruments is enhanced in a variety of ways so that they can build a more concrete perception. Teaching at this stage should be fun and foster children's autonomy so that they can judge themselves, discover themselves, set goals and achieve them (Chen, 2022).

A variety of teaching methods can be used in addition to the traditional teacher-student teaching model. Students can participate in the learning and become the dominant player in the teaching process, and they can explain through independent learning while the teacher evaluates their performance. In addition, a gamified approach to classroom activities can be used to allow students to experience music in a relaxed and enjoyable atmosphere. Children

are usually able to maintain their attention for longer periods of time during games, far exceeding their usual level of performance when studying. To make learning more interesting and engaging, teacher-student interaction and parent-child interaction can be used. Some children are naturally shy and feel a certain distance in the presence of strangers. If the teacher plays the music together with the students, through the beautiful accompaniment, the children will gradually integrate into the beautiful music and eliminate the barrier between them. If parents also join in and sing the music with their children or show the rhythm together, it will form a close and friendly parent-child relationship, which can not only learn music in a happy atmosphere, but also enhance the relationship between parents and children, which can be said to be a double benefit (Gu, 2014).

When your child is first learning the electronic organ, you can start by letting them experience the sounds of the electronic organ first hand, such as imitating animal sounds, nature sounds, and various sounds from everyday life. As you learn, you can also let your child listen to the sounds of various instruments. Through this training, the child's sensitivity to tones can be improved, laying a good foundation for their future learning. Electronic pipe organs rely on electronic components to produce sound with accurate pitch, which helps to develop children's hearing. Other training can be done to strengthen their listening skills, such as pitch changes, volume adjustments, note duration, and musical style and emotional expression.

Understanding music in singing

In teaching children's electronic organ, it is important not to play new music directly, but to sing it first, not to delay the teaching time, but to make learning new content easier. Singing the score first and then playing it will allow you to better regulate the rhythmic pitch and to have an overall understanding of the piece before you play it, so that you can single out the key points and practice them over and over again. Accuracy is the most basic requirement for playing a piece, and in addition to this, attention should be paid to the details of the piece and the changes in mood. These requirements can be a little difficult for children to understand, so singing can play a big role. The teacher should tell the children to pay attention to the lightness and urgency when singing (or playing), so as to avoid the music to be performed flat and insipid; to pay attention to the change of breath when singing, the division of phrases should be clear, the change of breath should be natural, and the rhythm and the overall speed should not be affected by too much emphasis on the change of breath; to show the musical notation in the process of singing, and in the learning of polyphonic works, the students can be asked to sing different vocal parts separately, which can let The teacher should introduce the composer's life and the background of the work before singing, so that the students can better understand the work and bring the emotion into the performance, which will lead to a moving, empathetic and immersive music.

Rhythm in movement

One of the distinctive features of electronic organ playing is the rich variety of automatic rhythmic accompaniment, such as Pop, Rock, Dance and Waltz. This requires the player to be very precise about the rhythm during the performance. To aid training, this can be achieved through rhythm games. This method not only concretizes the abstract rhythmic concepts, but also adds to the fun of learning. We can use tapping different parts of the body to play rhythm games, and teachers and students can give full play to their creativity and use various rhythm combinations for training.

Rhythm is known as the soul of music, yet children are faced with several elements in learning to play music such as score reading, rhythm, fingering, and playing method, which makes it impossible for children to focus on rhythm training.

The rhythm section includes not only melodic and easy-to-understand children's songs, but also children's songs with a strong drum beat to accompany them. In addition, one or two rhythm types are provided for children to clap along with the music, either using hand clapping or an electronic organ. The electronic organ's lower and foot keyboards have a keyboard percussion function that, when turned on, allows a variety of percussion sounds to be heard when playing the lower or foot keyboards, which makes clapping along with music even more colorful and fun. This feature not only makes children happy, but also provides teachers with the possibility to keep up with the times and teach creatively.

Knowledge of music theory is the "foundation of the house"

If music composition and performance is compared to a building, then knowledge of music theory is the "cornerstone" of the building and plays a decisive role in the quality of the entire structure. Not only in electronic organ, but also in any music study course, knowledge of music theory plays a crucial role as a driving force. As the old saying goes, "Know what you know, know what you know," and it is the teacher's task to not only teach students how to play the instrument, but also why they play it the way they do.

Some children may have learned to play advanced pieces of music but have difficulty performing simple sight-reading independently, and much of this has to do with their level of music theory. Once basic music theory is mastered, many seemingly difficult and incomprehensible problems can be solved, students no longer practice blindly over and over again, and teachers will feel that teaching becomes easier. Students are better able to grasp emotion and style in their performance because they have acquired the necessary theoretical foundation (Feng, 2020: 154-156).

Using Orff teaching methods in electronic organ lessons

In early childhood music education in China, the Orff music teaching system is widely valued. Theoretically speaking, the Orff music teaching system does fit the characteristics of preschool music education. Orff's approach to teaching music is based on rhythm, combining body movement, singing, playing and listening, emphasizing percussion and a variety of sound characteristics, and practiced through the use of instruments called "Orff instruments". However, in the actual teaching of music to children, it is not easy to achieve the various "fixed" and "non-fixed" sound conditions and environments required for Orff instruments, and the effective organization and use of Orff instruments in children's music initiation requires careful design.

Therefore, the selection and innovation of Orff instruments that truly reflect the effectiveness of Orff teaching method is a meaningful research topic. In our research and teaching practice, we found that the double-row key electronic organ is an intelligent "Orff instrument". As an intelligent electronic instrument, the electronic organ has rich sound effects and can simulate various tones, including strings, winds, electronic sounds, human voice and percussion, etc. It is a music perception space that perfectly reflects sound effects.

In fact, the basic philosophy of the Orff music education system is to start from the child, to guide the child with natural, original and diverse materials, and to let the child fully experience music through teaching. In other words, the goal of teaching in the child's musical initiation stage is not to develop skills, but to integrate the child naturally into the musical space through a diverse approach. The child is not a student listening to the lesson, but participates as a performer, an experience that precedes the intellect.

Researchers have concluded that music perception training has become a consensus issue in early childhood music initiation. Intensive research and practice have been conducted in preschool music instruction, and there is consensus that children should be trained to perceive music from all aspects of the musical environment in which they can hear, see, and think. For example, emphasis is placed on developing children's perception of the line and rhythm of each melody (song) as well as the progressively more difficult aspects of pitch and timbre. Based on progressive perceptual training, children gradually develop the ability to perceive musical styles, musical structures, musical genres, etc. (Zhang, 2019: 116-117).

Students' enjoyment of music is seen as a very important factor in an electronic organ course. Teachers encourage students to practice and experiment in music through a variety of methods that inspire them to think. This approach to teaching draws on the Orff method's emphasis on singing.

In the electronic organ music course, surprisingly, singing is seen as the most important form of practice, rather than playing. The lessons require students to spend a great deal of time singing with emotion. Singing is the most direct and easiest way for children to find their inner need, pleasure and accurate expression of music. The goal of the electronic organ music program is to allow students to express their inner feelings and thoughts through music.

In the electronic organ music program, attention is given to the importance of play in teaching. Orff education focuses on music as a form of play, and play itself is musical in nature. In the electronic organ music program, especially in the early lessons, many play sessions are designed in which students participate in games with teachers and parents and receive musical information unconsciously through play.

In the Orff education system, rhythm is considered fundamental. Likewise, rhythm training is seen as crucial in the electronic organ music program. Since the electronic organ requires the use of both hands and feet to play, rhythm instruction does not only focus on the length of notes, but also combines musical rhythm with body movements. The Orff education system also integrates the child's movements with the music, but the electronic organ curriculum revolves around the instrument, requiring the student to use both hands to play the music, one foot to control the volume, and the other foot to play the music as well as the hands, so all four limbs of the body need to perform movements that are closely related to the music. This physical coordination must be adjusted based on rhythm.

At the same time, the electronic organ itself has more than 200 percussion instruments and more than 100 preset rhythm patterns, providing instrumental support for a wide range of rhythmic training. Therefore, not only can the regular singing rhythm training be performed, but also the training of Orff percussion instruments can be adapted on the double row keys. Teachers can also develop a wide variety of rhythmic training patterns based on the percussion sounds on the instrument

In the Orff teaching system, there is an emphasis on learning to improvise. Likewise, improvisation is an important feature in the electronic organ music program. Traditional music education is often limited to playing from a score, making it difficult for students to play freely without a score. In contrast, each unit of the electronic organ music program develops improvisation training appropriate to the student's level. The content ranges from simple to complex and offers a variety of different patterns, such as specific rhythmic patterns, melodic patterns, etc., showing students one of the musical possibilities. Through these examples, students are able to see room for musical creativity, and are encouraged to refer to and design their own, completing a re-creation of the music (Feng, 2013).

The Orff system of music instruction focuses on active participation and independent experiences for students to guide them in their creative endeavors. Rather than asking students to simply imitate the teacher, the Orff approach encourages them to explore and create music on their own, as compared to traditional music teaching methods. Traditional teaching rarely gives young children the opportunity to showcase themselves, and they are often afraid of making mistakes or being ridiculed by their classmates. However, Orff emphasizes the importance of allowing children to find and create music for themselves. Therefore, every lesson in Orff music instruction includes creative activities, from simple movements to large-scale musical compositions, and students are encouraged to work collaboratively to complete them so that everyone is fully engaged and feels proud and satisfied with their creative success.

Rhythmic training has an important place in Orff music instruction. It has been said that rhythm is the life of music and the source of its power. When learning an instrument such as the electronic organ, rhythm is the most fundamental part and is indispensable. For children as young as six or seven, having them think about the composition of rhythm while playing an instrument can be confusing. Orff's philosophy is to give children the joy and pleasure of music and to give them a good foundation for deeper musical learning. It's like saying the first word "Dad" or "Mom" when no one can write it. For children who are beginning to learn an instrument, why force them to understand the composition of notes and rhythms? In my classroom, I start with the most intuitive experience, so that students can feel the beat, tempo, and rhythm firsthand. Using "Little Star" as an example, the steps of the exercise are as follows: step one, beat the beat with your hands while singing; step two, beat the theme with your hands and feet together; step three, beat the theme with your hands and beat the fixed beat with your feet. Through such exercises, students can learn how to grasp the one beat of a quarter note and the two beats of a quarter note in the same piece of music. This rhythmic training not only helps students to get rid of the tedious process of "beat checking", but also provides brain division training and improves students' sense of rhythm.

The Orff music teaching system allows children to learn on their own by engaging their initiative. Only by allowing students to experience the laws of music first-hand can they truly understand the subtleties and receive accurate evaluations, thus developing an appreciation for the arts (Zhao, 2009).

Teaching group lessons in electronic organ

When working with children between the ages of 5 and 7, the researchers found that children were relatively easy to understand with lively and dynamic styles of music, but were slower to accept beautiful and moving styles of music, and easily became sleepy and bored. To address this issue, the authors used the song "Only a Good Mother in the World" in their classroom and improvised to have the children sing along with the music. The author improvised two versions, one using a piano tone with the melody in the right hand and chordal accompaniment in the left hand, and the other using a string tone with four-part harmony, contrasting the piano solo with a string quartet. Whenever the song was played, children and parents would quiet down with the music, feeling the impact of each melody and lyric on their hearts, sometimes even shedding tears because they were moved. When the children's hearts are touched by the sizzling music, the teaching process that follows is very natural and smooth. First of all, the author asks a series of questions, such as how do the piano and string tones bring different feelings to the children when they interpret the two different versions of "Only Mother is Good"? What is the difference in tempo between this beautiful and moving style of music and the lively and dynamic style of music? What is the most appropriate way to express this style of music, the legato or the staccato method? After asking the questions, the children are given a sample of the piece to listen to and compare the many variations in tempo and playing style. Next, the author uses a heuristic to allow the children to determine the relatively optimal tempo and playing style based on their own feelings, and most children make the correct choice the first time. Finally, the children were asked to replay the music in a beautiful and moving style, when the music naturally flowed from their hearts and expressed itself through their fingertips. In that moment, the children's hearts are anticipating the moving music, their brains are guiding their fingers to play the music, and their ears are discerning whether the music meets their inner expectations. Although some unskillfulness is inevitable, the children are already filled with the motivation to chase beautiful music (Zeng et al., 2023: 174-182.).

Author believe in a step-by-step approach to teaching, and that practice is always a part that must be adhered to no matter what skill is being learned, and music learning is no exception. For children in particular, when practicing a piece of music, they need to engage various body functions and coordinate at the same time. They need to use their eyes to observe the score, fingering, keyboard and fingers playing correctly; their brain to organize the notes and rhythms and to direct their hands to execute the correct combination of notes, rhythms and fingering; and their ears to listen to the musical effects and to look for the rhythmic rhythm of the MIDI accompaniment, etc. It can be said that this is a very complex and sophisticated process. Asking children to do so many things at once would undoubtedly cause them stress and intimidation. Therefore, the teacher needs to divide the learning tasks into different levels of objectives according to the music, and list in detail the sub-objectives that need to be accomplished one by one in each level of objectives. By guiding the children through repetitive practice, muscle memory for proper playing habits is developed. Doing so helps children who are beginning to learn music to embrace a systematic approach to practice,

gradually establish correct and good practice habits, and try to ensure that they maintain an interest in learning music. By dividing goals, detailing sub-goals and practicing them repeatedly, children can gradually improve their musical skills and develop the habit of practicing consistently. At the same time, teachers should strive to keep children interested in learning music by creating a positive and fun learning environment. In this way, children will be able to better enjoy the process of learning music and gradually achieve better results.

Conclusion

The problems of electronic organ music education were (1) the teaching mode is single. There are many informal schools with "one-to-one" teaching format, which can solve the problems of children in a detailed and targeted manner, but it lacks fun and focuses on the technical aspects of playing, but neglects the whole range of musical qualities, which will lead to children playing like a machine after years of learning, and cannot expand more musical knowledge. knowledge. (2) The phenomenon of studying for exams is serious. Most parents take the examination as the ultimate goal to learn the electronic organ, and a few parents take their children's interest and preference as the training goal to learn. (3) The teachers' strength is uneven. Whether it is professional or amateur learning music, the quality of teachers must be high enough for students to get started correctly and to play the basic skills of music. Some social music education institutions for profit, lower the threshold of teachers, resulting in the slow development of the overall national music quality (4) parents do not pay enough attention. Some parents of students in music learning programs do not pay attention to music learning and do not supervise and tutor their children's learning process. The authors believe that it is not enough to rely solely on the teacher's classroom time to tutor the child, and that if parents just play with their cell phones while sitting in on lessons and do not supervise the child's piano practice at home, the child's music learning will only stagnate.

References

Chen, Y. (2022). *Exploring Strategies for Teaching Children's Electronic Organs.* Chengdu. Suchuan Conservatory of Music.

Feng, Y. (2020). On the Teaching Mode of Children's Electronic Organ. *Northern Music,* (12), 154-156.

Gu, M. (2014). *Discussion on Electone Application of Children ‘s Music Education.* Tianjin. Tianjin Conservatory of Music.

Huang, J. (2018, 13). Development Status of electronic Organ in China. *Song of the Yellow River,* 65-66.

Li, T. (2017). *Application of Electone in Music Education.* Xi'An. Xi‘An Conservatory of Music.

Shen, X., & Zhang, W. (2004). A Brief History, Development and Current Situation of Chinese Electronic Organ. *Music Instrument,* (5), 35-37.

Wang, L. (2013). *Effect of Electone in Children's Music Quality Education.* Tianjin. Tianjin Conservatory of Music.

Wang, L. (2023, 7). Advantages of Electronic Organ Children's Music Enlightenment Education. *Home Drama,* pp. 117-119.

Zeng, Y., Pattananon, N., & Vannatham, N. (2023). The Electone Improvisation Teaching and Learning Technique in China. *Journal of Modern Learning Development*, *8* (4), 174-182.

Zhang, W. (2019). The Positive Role of Electronic Organs in Popularizing Early Childhood Music Education. *Song of the Huang River*, (6), 116-117.

Zhao, S. (2009). The Application of Orff Teaching Method in Children's Electronic Organ Teaching. *Grand Stage*, (2).

Zhu, L. (2002, 8). Development and Prospect of Electronic Organ in China. *Music Instrument*, (8), 76-79.

Training book for children's choirs in China

Guo Ge and Pariphon Dinlansagoon
Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand
Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

****

Abstract

Children's chorus is a form of group peak singing. Someone said: "The most beautiful voice in the world is the children's voice, and the most touching singing is the children's chorus." Mr. Tao Xingzhi, a well-known educator in my country, said: "Collective life is the driving force for students to develop towards self-socialization. For children's development, a child who cannot achieve this normal development may be a tragedy throughout his life. "Kodaly Zoltan said: "Singing only for ourselves is a tragedy. Worthless, it is better for two to sing together, hundreds of people to sing together, until we become one great harmony Audio". Children's chorus can not only improve students' aesthetic ability, cultivate students' interest in life, but also cultivate students' interest in life. Learn the centripetal force and cohesion of unity and forge ahead, and fully demonstrate the school's level of quality education. This article presented the training book for children's choirs in China.

Keywords: Training book; Children's Choirs; China

Introduction

Children's chorus is a very group singing form. Someone said: "The most beautiful voice in the world is the children's voice, and the most touching singing is the children's chorus". Mr. Tao Xingzhi, a famous educator in my country, said: "Collective life is the driving force for students to develop themselves on the road of socialization. It is needed for children's development. A child who cannot achieve this normal development may be a tragedy for life." Kodaly Zoltan said: "It is worthless to sing only for ourselves. It is better for two to sing together. Hundreds of people sing together until we become a great harmonious sound". Children's chorus can not only improve students' aesthetic ability, cultivate students' interest in life, but also cultivate the centripetal force and cohesion of learning, unity and forge ahead, and fully demonstrate the school's quality education level.

Training book for children's choirs in China

When the children's choir balances and coordinates the volume, it can first be considered from the proportional distribution of the number of personnel in each voice. Usually children's chorus needs to show the characteristics of children's vitality, so usually the high voice part plays the task of singing the main melody in the singing, so the volume of the high voice needs to occupy a large part of the entire chorus volume, so a certain number of people can be appropriately increased. In the chorus, the middle voice is the easiest part to sing, and it is also closer to the natural voice of the human voice, so usually the singer of the middle voice is simpler and the volume will be louder. However, the middle voice in the chorus is often a part that works with the high voice to harmonize, which needs to be slightly smaller than the volume of the high voice, so the number of personnel in the middle voice can

* Received: August 12 2023; Revised: August 21 2023; Accepted: August 22 2023

be appropriately reduced. Children are in the unaltered period, so it is more difficult to pronounce the low voice, and the volume will be lower when the voice is alone, so the number of low voices in the children's chorus can be consistent with the high voice (Yang, 2020).

In addition to the adjustment of the number of people, the coordination of the volume also needs to be trained according to different singing styles and feelings. Children's voices before the voice change period are usually clear and penetrating, so the high voice is the main melody part of the children's chorus. The middle and low voices are mainly harmonic and fragrant. In the specific choral song, if the child is to convey the vibrant, joyful and light atmosphere, it is necessary to turn up the sound of the main melody part, that is, the voice of the high voice, and the instructor needs to guide the children in the high voice to expand the voice and weaken the sound of the middle and low voices. If the choral song shows a soft, emotional, and full harmony effect, it is necessary to guide the child to strengthen the volume of the harmony part during the training, and form a complementary and complementary emotion with the main melody.

The actual training method of the primary school children's choir 1) Start with the choral posture for training exercises 2) Start the training practice from the aspect of choral breathing 3) Start the training practice from the aspect of choral sound According to the children's choir is based on the scientific vocalization method of high position as the basis of practical training, therefore, in the actual pronunciation training, teachers should strengthen their observation ability, based on the wrong methods such as shallow breath and less breath in a song of primary school students, teachers should implement scientific guidance and training. Through effective guidance, students know how to compare, analyze and distinguish between white sound and breath-controlled high-position sounds, and primary school students are encouraged to put forward their own views and training opinions on these two sounds, and demonstrate in real time to improve primary school students' interest and confidence in sound training. So as to improve the primary school students' ability to distinguish and learn sounds to a certain extent, and help primary school students establish correct and scientific vocal knowledge points from the root. 4. Start with the aspects of interest and conduct training exercises (Liu, 2020: 12-13.).

Intensive pitch training teachers should integrate the pitch rhythm with each other to achieve complementary effects when conducting pitch training, or tell these students with a weak sense of rhythm not to be too loud when singing, not to overshadow the voice of students with a strong sense of rhythm, and must pay attention to following the pace of other students when singing, and also pay attention to the sound of the teacher playing the piano, which can correct their pitch when singing. At the same time, before training choral songs for children, teachers should also let children close their eyes, first feel the pitch of the song, understand the elements of the song, and then start pitch training (Lan, 2014: 17.).

Compared with other choruses, children's choir has the same characteristics and elements in essence, paying attention to the harmony, balance and unity of choral singing. Different from solo singing, choral singing emphasizes the rigor of structure and belongs to a collective art. To this end, when practicing according to the requirements of the work, it should be adjusted accordingly, combined with the choir's own characteristics, and the best choral effect should be achieved through the effective combination of the two. 1. The harmony of the chorus refers to the coordination of the pitch of each voice in the chorus. Normally, in order to achieve the harmonious effect of the chorus, it is necessary for each voice to accurately grasp the pitch. 2. The balance of the chorus refers to the balance of the volume

between the parts in the chorus, and the balance is also another important characteristic pursued in the process of chorus. In general, the volume between the voices is roughly the same, which means natural equalization, but not all musical works require equalization, and most are adjusted according to the needs of artistic expression. Different works often have certain differences in expression, so the sense of balance of choral singing needs to be mastered and adjusted according to the examination of various comprehensive factors such as the work and the characteristics of the choir. For example, when singing needs a clear, transparent and smooth feeling, the volume of the main melody voice needs to be increased, and the volume of other backgrounds should be appropriately reduced.

The grasp of the details of song singing is the art of transmitting emotions, so the expression of emotions is the ultimate goal of singing songs. A song is easier to sing, but it is very difficult to sing well. What kind of singing is good? The interpretation of music must be exquisite, and I think it can be understood from the following aspects: (1) accurate pitch splitable: (2) the sound of each voice is integrated and uniform 3) the music singing has a beginning and a tail, and the middle is full and varied: 4) the speed and strength meet the requirements of the work (5) the emotions expressed in the singing are structural; (6) the expression terms in the work are accurately expressed (Liu, 2017: 60-61).

The difficulty of the breath training of the children's choir lies in the high degree of unity, for this purpose, you cannot rush to make a sound, try to carry out the following training: 1) Inhale and exhale naturally; Take a quick breath; Inhale slowly and exhale. 2) The staccato and continuous practice of the "hiss" sound, add some radio gymnastics movement movements here, the effect will be more obvious, and the rhythm can be consistent with the broadcast gymnastics. 3) Humming training. In this exercise, nasal sounds and other conditions may occur, which forms a situation of "squeezing and pressing" the vocal cords, which is abnormal. The best position is like a small sip of water in the mouth, enough space for the breath to flow past, and if the humming method is correct, you can quickly find the resonance point. 4) The "purr" training that uses the breath to vibrate the lips is carried out by practicing long tones, maintaining tones, and then adding various melodies Breathing methods need to pay attention to several general directions, the rest need to command according to the situation of their own regiment to join or delete certain exercises, 1) When breathing, remember the appearance of shoulders, shoulder lifts and other movements, if there is a need to correct immediately. 2) Inhale while paying attention to the strength of the lower abdomen muscles, if the children do not feel the power of this training, they can cross their hands at the waist, and squeeze the waist slightly in the process of exhaling to form a confrontation. All training is a process that allows children to increase their control of the whole-body muscle skills, which is the same principle as fitness, and in the middle or after the training, the student needs to relax the whole body muscles (Xiao, 2018: 81-83.).

The problem of breath in choral rehearsals and the solution to the problem of singing is "breathing". A master once said, "If you master the qi of singing, you will always master half of the singing technique." "You can see the importance of breath in singing. However, there are many rehearsals and conductors of children's chorus who do not realize the importance of breath! 8]. Only pursue harmony, unity, and the emotional expression of songs, but do not know that breath is the "driving force" of singing, without a good breath, there is no singing. Although some choral conductors recognize the importance of chorus, they often only think that there is breathing during the vocalization process, and they no longer do separate training for fast inhalation and slow breathing and cyclic breathing in synthesis, resulting in a great reduction in the integrity of the entire song, but they do not know that

these problems are due to their failure to unravel the mysterious veil of singing breath (Wang, 2012: 92-93.).

Children's voices and bodies are in the period of development, so sometimes they feel that they lack strength when singing, and it is easy to sing with chest breathing, which is that there is a deficiency of breath and throat tightness, and this method of chest breathing must be avoided. Therefore, it is necessary to do some breathing training before singing. The state of chest-abdominal joint breathing is a relatively scientific breathing state. When breathing, air flows into the lungs through the mouth, nose, inhalation through the laryngotracheal, etc., and expands the chest, which expands to support the diaphragm. Then do the breath maintenance, and the breath is used as the driving force for singing when singing. Inhale the qi into the Dantian under the diaphragm of the abdomen, and when singing, the breath will be as strong and powerful as the water column in the fountain, and the strength will be controlled in your abdomen, the sound will be like a light water droplet supported by the water column, and the soft mouth cover at the throat will be lifted, so that the sound is vertical and solid and powerful. Then perform the training of rapid inhalation and slow exhalation, rapid inhalation and rapid exhalation, slow inhalation and slow exhalation, slow inhalation and rapid exhalation, and the training of breath coherence by playing "toot", and the training of circulatory breathing.

1) Clear breathing rhythm. As the saying goes, "He who is good at singing must first adjust his temper." In children's chorus, the rhythm of students' breathing also affects their vocalization to a certain extent. Under normal circumstances, in the state of natural breathing, should achieve uniform, slow, stable and other standards, in the case of rapid inhalation and slow vomiting, inhalation is the mouth and nose synchronous and rapid completion, and exhalation is smooth exhalation. In order to make students master the correct breathing rhythm, when conducting vocal training, teachers can let students count, that is, softly count from 1 to 10 in one breath, cycle number, and at the same time count a number, the lower abdomen should beat, such abdominal exercises, can help students sing evenly and controllably softly, and can show strong and weak effects during the chorus. In primary school music children's choir training, not only voice coordination is required, but also students' voices are required to be round. In practice, teachers should attach great importance to breathing training so that students can flexibly use and control breath. In breathing training, you can take methods such as blowing candles, smelling flowers, breathing in exercise, etc., so that students can learn how to inhale, including where to inhale, how much to inhale, how to hold, feel the expansion of the waist circle, master the control of breath, learn to use the power of the lower abdomen to promote the breath and achieve the purpose of sounding. In the process of chorus, after the students' breath is effectively coordinated, the voice will be more stable, flexible, flexible and fluid, and then the ideal sound will be obtained (Zhang, 2022: 35-37).

2) Words biting and pronunciation practice in primary school music children's choir training. The key to singing lies in the correct expression of the language of the lyrics. In view of this, in the primary school music children's choir training, great attention should be paid to the practice of biting and pronouncing, which is also the basic skill of singing. The practice of biting and pronouncing words requires students to read aloud and sing, and if students bite and pronounce words clearly, teachers should correct their mouth shape and pronunciation in time. For example, some students pronounced "sh" as the lip-biting "f", some students couldn't tell the difference between "l" and "n", the lyrics in the song "Good Dolls" "Grandma

is old", and some students pronounced "nai nai" as "Lai lai". In the face of such a situation, multimedia means should be used to demonstrate for students, and students should be required to read aloud repeatedly to develop the habit of biting and pronouncing words correctly, and at the same time combined with singing pronunciation, which can make the singing more emotional and infectious.

3) Voice pitch training in primary school music children's choir training. Elementary School Music Children's Choir Training. Pitch training is a key content and at the same time a difficult content, if there is a problem in pitch, then it will inevitably have a serious impact on the choral efficiency. Primary school music children's choral pitch is mainly divided into two types: melodic pitch and sound pitch, of which melodic pitch is also known as transverse pitch, and pitch is also known as longitudinal pitch. Students' hearing ability, pitch sense, and vocal methods are the main factors affecting pitch. In order to ensure the effectiveness of voice pitch training, a variety of measures should be taken flexibly, mainly including the following: Kodály gestures, games and musical instruments.

4) Rhythm training in primary school music children's choir training. Exercising students' sense of rhythm is also an important task in children's choir training. When students sing, they often have unstable rhythm, insufficient time value, dragging and snapping, and any voice error will have a great impact on the chorus effect. Faced with such a situation, in primary school music children's choir training, teachers must attach great importance to rhythm training. For music, rhythm contains a certain rhythm, sense of space, sense of time, can be regarded as the skeleton of the melody, different rhythms and rhythms also have certain differences. In the primary school music children's choir training, rhythm training can effectively promote students' auditory development, which is conducive to improving students' musical ability. In actual teaching, it should be gradually combined with the rhythm training of mono-voice and multi-voice parts to cultivate students' interest in rhythm training and form a feeling of multi-voice. In elementary school music children's choir training, the following methods can be taken when it comes to rhythm training

5) Emotional processing in primary school music children's choir training. In children's chorus, it is generally necessary to carry out appropriate artistic treatment of the song and give it a certain emotion. In primary school music children's choir, the key to the success of a song interpretation lies in the teacher's ability to process and grasp the song. When teaching students to sing songs, teachers should use emotions to bring sound, and integrate sound and emotional expression on the basis of the right cavity of words.

For example, for the song "Rocking the Net Bed Under the Betel Tree", during the children's choir training, the teacher can guide the students to expand their imagination, imagine that they are on a quiet and peaceful island, as if they see the mother gently rocking the child on the net bed, and the child enters the sweet sleep. In this process, multimedia can be used to display pictures of the island, combined with music, so that students can have an immersive feeling. The whole song should be handled a little slower, with the sixteenth notes of the first voice and the rhythm of the second voice forming a clear dynamic contrast. In teaching, teachers can instruct students to control the volume in a small and medium state and sing in a soft and sweet voice. It should be noted that when biting words and processing sounds, it is not only necessary to sing the lyrics clearly, speak naturally, fill the belly, lightly close the tails, and sing lightly, but also make the voice harmonious and beautiful, so that students can rehearse many times, so that they can understand the charm of the song in repeated practice and stimulate their interest in learning music.

Voice training, singing state, good choral timbre comes from the correct singing state, open the throat, relax, raise the laughing muscles, half yawn feeling for vocal training, students who have just joined the choir do not understand what singing is, the voice is "flat" and "white", the breath is shallow, no position, the mouth cannot be opened, and the chin is tight. In this case, the teacher should use "humming" for training, so as to unify the position of the voice, must use "straight" singing, can not have vibrato, which is strictly required in choir training, because it is easy to produce the commonality of the sound, it is easier to make the timbre crisp, sweet and pure. After the voice is erected, add vowels for training: use "mi" and "ma" to start practicing from a small character group of C, and then slowly expand to high and low tones. The training of the low voice area is relatively easy to see results, the vocal cords remain closed and transformed, sing the "mo" vowel downward practice, and then use the "ma", "ho" vowel from ppp to f to find the position, and then slowly expand the exercise to the high area. The training of the loud voice area is difficult, it is easy to raise the larynx, the teacher must ask the students to open the throat, raise the laughing muscles, gently find the position of the head cavity, the voice should be round and bright (Xue, 2021: 151-152).

Pitch training. Whether it is choral singing or other forms of singing art, in order to achieve its artistic expression and convey beauty, the most basic thing is that the pitch must be correct. The training of choral pitch generally includes training in pitch and melody pitch. Melodic pitch, also known as transverse pitch, is generally influenced and restricted by the style and key characteristics of the melody; In contrast, harmony refers to the longitudinal pitch, which is influenced by the color and nature of the chord. Pitch training in chorus is usually carried out using contrast.

The standard of pronunciation and biting in choral singing is also very important. Chorus is to shape the image of music art through clear and moving musical language, and perfect chorus must require each member of the choir to bite and spit words very standard, so that the collective and sound can be standard. In the training of pronunciation and biting, due to the complexity of Chinese characters, they are generally simplified into eight categories: wide vowel narrow singing, narrow vowel wide singing, flat vowel round singing, horizontal vowel vertical singing, back vowel front singing, front vowel back singing, bass high position singing and high pitch low breath singing. Compared with other vocal art forms, choral singing also has a very important feature, that is, the need for mutual cooperation between group members, so when the singer is trained in the voice, it is also necessary to pay attention to the coordination of the voice between the voices and the group members, and the group members should pay attention to listening to the voices of other singers when singing, so that the timbre between the voices is more harmonious, and then the voice of the chorus is more coordinated, beautiful and moving. The vocal technology of singing directly affects the overall level of choral singing, and improving the sound technique in choral singing can make the voice in the chorus more beautiful and harmonious, and make the chorus more perfect. However, not only vocal techniques are needed in chorus, and a good choir needs to be able to produce beautiful voices, but also the appreciation ability of the members themselves. The choir members' own quality and musical accomplishment also greatly affect the level of choral singing, only by fully understanding and grasping the content and soul of musical works can we better use the sound to express the artistry of excellent works. Sound is the foundation of singing art, but it is not the whole of expressive art, while improving the production technology, constantly improve their own literacy and other aspects of the musical

accomplishment required for singing, in order to more perfectly show the artistic value of choral singing.

Choral singing is a collective singing art that includes unisons, turns, leads, duets, and harmonies, voices, polyphonics, accompaniments, or cappellas. The chorus has the characteristics of a wider vocal range, longer breath, greater dynamics, and more timbre. A good chorus should be balanced and coordinated, and the balance of the chorus depends on the volume of the voice and the balance of timbre. The coordination of the chorus depends on the harmony of the voice and the accuracy of the pitch.

Cyclic breathing practice Teacher Yang Hongnian's "Children's Choral Training" is one of the books that people trust the most for children's choral training. "Children's Choral Training" introduces the categories and training problems of children's voice, covering breathing training and vocalization training in chorus, resonance training, as well as the basic knowledge content of choral training, choral pitch training, etc. (Kang, 2020: 80-81).

In the practice rehearsal of children's choir practice, there are many ways to learn from it. For example, the relationship between basic long tone exercises and circulatory breathing. At first, when I was rehearsing children's voices, I found that many students could only hold a few beats when the long tone was maintained, and they felt that they did not have enough breath to last, so they stopped, resulting in eight beats and nine beats of long notes that could only be sung for four beats and five beats and then broken, and even sometimes there was not enough breath support when the long tone was maintained, resulting in pitch problems and instability. For such a phenomenon, the use of the long tone maintenance practice in Mr. Yang's book, starting from four beats and five beats, stabilizing the pitch, gradually lengthening the time value to seven beats and eight beats, but at this time breath support is a very important issue, because many students' breath is not enough to support so long, in the ventilation and then continue to sing, the ventilation action and sound are too obvious, so you can always hear the ventilation sound of "Hoo hoo hoo...", such a phenomenon is particularly common in long tone maintenance and is not conducive to acoustics. Therefore, for this kind of problem, using circulatory breathing can be a good solution. When the long tone to maintain the breath is not enough and needs to be ventilated, that is, it is not synchronized with the companion ventilation, and when it continues to be pasted after ventilation, it is first quietly pasted, and then adjusted to the normal volume after fusion, so that "traceless ventilation" can be achieved, and the effect presented is a continuous long tone effect.

Training of choral rhythms. The rhythm pattern of four sixteens is a very common rhythm type, found in many songs practice but it is difficult to sing clear sound patterns, rhythm density, fast speed, then for such a rhythm proposed solution is to first sing and dance slowly, sing each note clearly, and then slowly speed up to achieve fast jump practice. After practicing the fast-skipping practice, sing the slow ligature with the four sixteens in a row, and gradually accelerate into the four sixteens at normal speed. In this way, each note can be sung clearly and the time value is even. Practice alternating between skipping and long notes to find a sense of grain and line in the rhythm.

There is also the singing of triplets, and some people are still not very clear what triplets mean. A triplet is a note divided into three equal parts, just like an equilateral triangle, each side is the same length, and the triplet is the same, each note is the same time value, which is an important key part and the value of this note. When training, you can first draw the illustration of one beat on the blackboard or paper, divide it into three parts evenly with three points, and then sing these three points while beating, and these three points are triplets. In the same way, the two eighth notes are drawn for training, and the triplet is contrasted to

reinforce the impression, which can make the difference more clearly understood by the group members, and it can also be well presented in the work.

The voice of science. We know that the most basic thing in the process of choral training is vocal training, which is the foundation of choral singing and an important prerequisite for improving the level of choral singing. First of all, we need to train students to inhale correctly, just as the so-called good singer must be able to regulate their breath well, the first step in our training students to sing is to correct the student's standing and sitting posture, so that the student can maintain a straight and upright body posture and maintain an excited emotional state. Let students relax their upper body and stretch their waist, and guide students to inhale at the same time with both nose and mouth, so that they can make their body space more natural and powerful. At the same time, students should always be reminded not to rely on brute force to force the breath into the body, for example, you can guide students to experience the process of smelling flowers, which is very helpful to help students find the feeling of inhalation (Cai, 2020).

In addition to the training of breath, attention should also be paid to the training of pitch. Pitch training includes basic syllables up and down as well as listening and mock singing training, in order to make students well accepted, our music teachers should first start from a single tone and then to harmonies, first provide works for students to "listen" training, and then let students start to try how to sing, through this gradual way from shallow to deep can not only improve teaching efficiency, but also allow students to truly experience the concept of pitch in the harmony effect. In addition, it is also necessary to cultivate students' sense of rhythm, and only by combining rhythm and pitch can we ensure that students' high and low voices can be harmoniously unified.

In children's chorus, in addition to paying attention to the training method of vocalization, we must also pay attention to the correct use of breath. Like all singing, children's chorus needs to be supported by a good, stable atmosphere. Breath is a necessary basic factor in singing, if the breath is not stable enough, it will make the voice intermittent and not achieve a good performance effect. Therefore, it is necessary to train children to develop a way of singing that can coordinate breath and voice. However, children's body and mind are still in the process of development, and there is no sufficient breath like adults, nor too many singing skills as support, and it is inevitable that there will be intermittent or stiff problems when singing. Therefore, sufficient breath is a necessary condition for practicing chorus, and it is necessary to train from the following aspects: first, to teach some breath control skills to children, and conduct one-on-one investigation of their breath support, and eliminate the use of chest breathing when pronouncing; Second, we should not only rely on vocal training to improve the choral effect, we should adopt some targeted training in terms of breath, such as abdominal expansion and other methods. At the same time, it is necessary to select some songs suitable for children to practice from a wide variety of musical works for training, rather than just choosing those classic and popular tracks (Yaun, 2021).

In the teaching of multi-voice sight singing courses, scale training is also an important content. At the beginning of the tone training, you can use the concord interval method, and then gradually deepen to the fourth or fifth degree. When conducting training, music teachers take minor and major as the starting point, use the right hand to adjust the major scale, and the left hand to debug the minor scale, so that children can experience the relationship between the major scale and the minor scale of 11. When children sing together, they need to be able to listen to each other, so that each part can hear the melody of the other part when singing at

the same time, so that a high degree of integration between the two voices can be achieved. When training children to sing scores, students can use their posture appropriately to perform rhythm, and then let the right hand and left hand respectively play any of the voice rhythms to start training, and after proficiency, combine the two hands, beat the rhythm of the two parts at the same time, and then identify the melody horizontally after the children are familiar with the rhythm of the score.

1. For the mastery of "deep breathing", in this training we can combine the movements of daily life contact "smell the flowers", this movement can be easily mastered by students under the teacher's prompting. "Smelling the flowers" first of all allows children to calm down and concentrate, as if there is a flower in front of the nose, slowly inhale with the nose, as if slowly inhaling the breath into the waist and abdomen, and then spit it out when it is full. After students master it, they keep practicing to let them experience the meaning of "deep breathing" and understand "deep breathing" more clearly.

2. For the training of "long exhalation", we can practice blowing paper, for children, the most difficult to master is a stable and uniform control of exhalation, and as far as possible to "exhale" longer, and blown paper is the simplest and can see the effect. Specific method: let students prepare a one-finger-wide note, use the thumb and two thumbs to pinch one of the ends and put it in front of the mouth, inhale deeply with the mouth and nose at the same time and slowly blow the bottom of the note, try to "drag" the breath a little longer, while the students blow, the teacher can judge whether the children's breath is even, concentrated and powerful to exhale by observing the vibration frequency of the note. This exercise not only effectively exercises the abs, but also strengthens the children's ability to control the breath.

3. "Quick inhalation and quick exhalation" training, let students stand well, put their hands on their stomachs, use the lower abdomen to make the lower abdomen bounce up, when the students are familiar with it, plus make a short and powerful "hiss" and "hiss" sound, repeat eight times, then exhale the breath, and then perform a new round of inhalation and sing "hiss", continue to repeat eight times, and then deflate... If this cycle is repeated, the student's breathing rate can be well trained.

During the voice training of children's choir, teachers can find that many students use the method of singing loudly, and there will be shouting when singing to the high voice zone. This singing method is not conducive to students' voice training, not only cannot ensure the beauty of the voice, but also easily cause vocal cord damage. Therefore, in the basic stage of sound training for students, teachers should correct students not to pursue sound volume excessively. The sound training of children's choir should start with light singing, and should be gradual and down-to-earth, so as to lay a good foundation for the improvement of students' voice level. The way of light singing can greatly reduce the inconsistency of children's choral voice, and at the same time, it can also allow students to maintain concentration and flexibility and nature in the process of practicing singing, and also facilitate the flexible use of oral adjustment and breath, so that the voice of children's choral singing is more concentrated, rounded and unified. For example, when rehearsing the children's chorus "Beautiful Dream", when performing a two-voice chorus, the teacher can first guide the students to sing softly in the split voice, feel the melody of the song, and then guide the students to sing the two voices a cappella exercise, focusing on the improvement of the students' sound quality. In the early sound training, teachers should pay attention to the sound quality level of students, rather than overly pursuing the volume of their voice. After the students have mastered the correct vocalization method through the practice of singing softly, the teacher will let the students practice strength to improve the intensity and volume of the voice. Through the practice of

soft singing, students can easily and naturally experience how their vocal organs coordinate and cooperate when singing, and then establish a correct sound concept, while protecting students' voices, they can also obtain beautiful children's choral singing (Gui, 2016:73).

The unity of children's choral voices. It includes the unity of breathing, sound position, and resonance. The unity of the breathing method, in the breathing exercise, the chest is relaxed, the mouth and nose inhale at the same time, like the feeling of smelling flowers, the breath is deepened, the attention is placed on the waist and abdomen, and then the lower abdomen is slightly inward, and the breath is evenly pushed out. Exhale must be controlled, like the feeling of yawning, the abdomen like the feeling of inflating balloons, exhale evenly and smoothly, and maintain the state of inhalation. When singing an etude, it is necessary to divide the ventilation points of the phrases, unify the ventilation, and keep the breath coherent when singing. Second, the unity of sound position and resonance, must have a high position of the sound. High position means that the vibration of the sound in the head cavity should be felt as high as possible. Trying to find head cavity resonance, high position and head voice work together, is an important way to obtain sound unity. Maintain a clear focal point when pronouncing, and every sound, whether high or low, must be at this resonance point. The sound resonates in the head cavity, and then penetrates through the point of the eyebrow, and the lower the voice goes, the more you think about this point, that is, sing low and high to keep the voice high, never let the voice go out of focus (Zhao, 2011: 37).

Using the ladder learning method to form a good pitch and rhythm, many people think that people's pitch is innate, but in fact, this is not the case, and the cultivation and training of the day after tomorrow is very key. So, the sooner students train, the better. As long as one person in a choir has a bad pitch rhythm, the overall harmony and balance of the choir will be destroyed, so pitch rhythm training is very necessary and important. However, the problem of pitch rhythm is a common obstacle in choirs, so after members enter the choir, they should have strict requirements for every note and every rhythm, and strive to be accurate.

Conclusion

In conclusion, it is necessary to train in the natural range of children's vocal range at the beginning. When training children to sing, some teachers are often eager to expand the vocal range, and often pay too much attention to the practice of expanding the vocal range when vocalization, and practice has proved that this method is wrong. In order to achieve a beautiful children's voice, it is first necessary to concentrate on practicing within the natural range, and then extend this stable sound to the high and low ranges. It has to be a step-by-step process. Children who have been trained in the overly heavy vocal range often bring the problems of "squeeze" and "too loose" bass to singing, and there will be low pitch in the high range and high pitch in the low zone. In the choral training, the teacher's demonstration of singing, the interaction with the piano, the listening and singing among classmates and other training are very important, so that students can gradually improve their singing level. You can also sing in a simple second voice with the piano to feel the harmony between the singing voice and the voice. In this stepwise practice, students can gradually complete the process from single melody to harmony, from simple rotation to two- or even four-part singing.

References

Cai, W. (2020). *Enlightenment and Wisdom*.

Gui, Q. (2016). Sound training of children's choral singing. *Northern Music*, *36*(13), 73.

Kang, J. (2020). Application and influence of Yang-style children's choir training method. *Northern Music*, (15), 80-81.

Lan, X. (2014). Strengthen choral training in primary schools and further improve children's choir skills. *Xueyuan Education*, (8), 17.

Liu, L. (2020). On the training of primary school children's choir. *China Extramural Education,* (35), 12-13.

Liu, Q. (2017). Discussion on the formation and training of middle school children's choir. *Art Review*, (11), 60-61.

Qin, Y. (2017). Sound processing skills when conducting children's chorus. *Tomorrow Fashion*, (20), 115.

Wang, J. (2012). Let the children's chorus bloom quietly in the field of children's hearts. *Primary School Teaching Reference*, (12), 92-93.

Xiao, Y. (2018). Inner Mongolia Education, (11), 81-83.

Xue, Q. (2021). Children's choir training method. *Journal of Lüliang Institute of Education*, *38* (02), 151-152.

Yang, Y. (2020). Voice coordination training of children's choir. *Research on Communication*, (5), 150-151.

Zhang, L. (2022). Research on teaching and training of primary school music children's choir. *Comics Monthly*, (32), 35-37.

Zhao, H. (2011). Discussion on the teaching of children's choir training in Yang Hongnian. *Voice of the Yellow River*, (20), 37.

The Chinese Piano Accompaniment Course and Teaching Materials

Gao Chang and Kanit Sripaoraya
Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand
Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

****

Abstract

Piano accompaniment is a comprehensive course that integrates piano performance skills and accompaniment theory and is very practical. It mainly cultivates students' basic piano playing skills, theory and skills of piano impromptu accompaniment, harmony application ability, song analysis ability, stave Accompaniment analysis ability, ability to accurately grasp the emotion of songs, innovation ability and other qualities are compulsory courses with the most core value for music education majors, and also one of the important auxiliary means for teaching work. Judging from the overall teaching status of piano improvisational accompaniment courses for music education majors, because the musical instruments students have learned before entering school are not all pianos, many students have weak keyboard foundations, cannot reasonably arrange harmony, and the harmony connection is too random. It is a problem to be solved in the study of this course. How to cultivate the improvisational accompaniment ability of students majoring in music education simply and efficiently is a problem that many accompaniment teachers have been exploring in their thinking and teaching for many years. In traditional teaching, due to the concept that the level of piano performance is higher than that of piano accompaniment, more attention is paid to the training of piano performance skills and the cultivation of piano impromptu accompaniment ability is underestimated. This makes some students unable to fully adapt to the needs of the improvisational accompaniment ability in the actual teaching work after work, showing that they do not have good practical ability in the process of classroom teaching and extracurricular activity guidance.

Keywords: Chinese Piano Accompaniment Course; Teaching Materials; China

Introduction

Chinese Piano Accompaniment Course

Since the first national piano accompaniment teaching seminar held in 1993, many colleges and universities in China have passively offered piano accompaniment courses. "Teaching Guide Outline" - "Piano Course Teaching Guide Outline", formally put forward the requirements for piano accompaniment teaching. Piano accompaniment courses are still in the exploratory stage in China, not to mention piano, vocal music, harmony, music theory and other courses, which have hundreds of years of history and tradition in Europe, and a complete set of experience can be used for reference. During the research process, it was found that although the current Chinese piano accompaniment courses have made great progress in general, the specific situation of teaching in universities and colleges is still relatively complicated, and the development is also very unbalanced, which brings many theoretical issues that need to be further studied.

* Received: July 21 2023; Revised: August 11 2023; Accepted: August 22 2023

1) piano accompaniment course objectives

The piano accompaniment courses of different colleges and universities are continuously developed and improved according to the actual situation of each college. Therefore, the objectives of the piano accompaniment courses of different colleges and universities have their own emphases, but they mainly focus on the following aspects:

Possess the subject quality covered by piano accompaniment

Through the teaching of basic theoretical knowledge in the classroom, analysis of score examples, arrangement practice, etc., students can systematically and comprehensively master the basic theoretical knowledge of piano accompaniment, and be able to reasonably combine theory and practice and apply them to music classroom teaching practice., Continuously improve the ability of piano accompaniment.

In the process of classroom teaching, we should pay attention to the relationship between disciplines, explore students' artistic thinking, broaden students' artistic horizons, integrate piano accompaniment courses with other related courses, and guide students to use relevant knowledge and skills in learning aesthetic education and social and cultural activities. Integrate what you have learned and apply it, and have social practice ability and aesthetic education awareness.

Ability to teach piano accompaniment courses

Through classroom learning, cultivate students to have good piano accompaniment research and application ability, and be able to rationally use piano accompaniment and sound in teaching design in accordance with the curriculum standards of the music discipline in educational practice, aiming at the physical and mental development of primary and middle school students and the characteristics of subject cognition. Skills such as selection, texture arrangement, and combination of playing and singing play a strong professional supporting role in teaching implementation and evaluation.

Through the teaching explanations and demonstrations of the teachers in the classroom, and the use of appropriate teaching methods, students can gain teaching experience, guide language organization, teaching design, lesson preparation and classroom control, and train students to master more solid elementary and middle schools' Basic skills in music classroom teaching, strong teaching ability and certain teaching and research ability.

Research ability of discipline reflection

Through classroom teaching and extracurricular independent learning, students are guided to understand the dynamics of the reform and development of basic music education at home and abroad, to adapt to the needs of the times and educational development, and to carry out learning and career planning according to their own advantages and characteristics.

Cultivate students to initially master the methods and skills of reflection, guide students to use critical thinking methods, learn to reflect from different angles, be able to analyze and solve music education and teaching problems, have a certain sense of innovation, form their own thinking about this course field, reflect on the future application of the course and improve their ability to practice education and teaching in the future.

Have team communication and cooperation skills

In classroom teaching, teachers guide students to understand the role of learning community, and cultivate students' sense of teamwork and spirit of collaboration. Through classroom practice, students can master the skills of communication and cooperation, determine team roles and positioning, do a good job in team division, cultivate students' team organization skills, and enhance group interactive learning experience (Chen, 2022).

2) Piano accompaniment teaching object

As for the teaching objects of the piano accompaniment class, the schools are not very clear so far. The development of piano accompaniment classes is mainly due to the fact that primary and secondary school music teachers cannot play unaccompanied primary and secondary school music songs fluently in actual teaching, and cannot be competent for accompaniment tasks in various cultural activities in the school. Therefore, starting from reality, at the beginning, in major colleges and universities, they mainly set up piano accompaniment courses as music education majors, that is, to cultivate elementary and middle school music education talents that meet the needs of the society. However, after the opening, not only the music education majors responded strongly, but also soon affected the students of other majors, especially the students of the piano department and vocal music department, who also requested to take this course. The scope of teaching objects has been expanded. However, with regard to the status and nature of the course, and whether piano accompaniment classes should be offered to students majoring in piano or other performance majors, schools have different views and practices. For example, Shanghai Normal University stipulates that This course is a compulsory course for all performance majors; Nanjing Normal University stipulates that this course is an elective course for performance majors; Shandong Normal University stipulates that this course is a compulsory course for music education and music performance; China Conservatory of Music does not offer it for performance majors Piano accompaniment lessons, etc. (Yang, 2012).

3) Teaching content of piano accompaniment course

The teaching content of the piano accompaniment course mainly includes theoretical foundation and technical ability. The theoretical basis is the students' mastery and understanding of the theoretical knowledge of the teaching content of this course, and it is the basis and prerequisite for piano accompaniment learning. On this basis, train students to learn how to apply theoretical knowledge to practice, and improve students' technical ability level in classroom training.

Theoretical basis

The teaching content of the theoretical foundation part mainly involves several aspects such as basic music theory, harmony foundation, musical form structure and accompaniment texture:

Basic Music Theory

Basic music theory is the foundation of piano improvisational accompaniment learning, and its theoretical mastery is directly related to students' acceptance and understanding in piano improvisational accompaniment learning, and is an important factor affecting the learning effect and quality of students' courses. The basic music theory involved in the teaching of piano improvisational accompaniment mainly includes: tonality mode,

rhythm beat and mode chord.

In terms of tonality and mode, students need to master the characteristics of major and minor modes, clarify the arrangement rules and scale structures of the 24 major and minor modes, clarify the scale structure and arrangement characteristics of national modes, and have certain judgment ability in grasping the mode style of songs.

Beats and rhythms require students to have the ability to distinguish between single beats, multiple beats and mixed multiple beats. In the selection and design of textures, different arrangement ideas for songs of different beat types can be considered.

Mode chords are the basis of keyboard harmony in piano improvisational accompaniment learning. Students should be clear about the main triad and sub-triad, dominant seventh and subdominant seventh chords in each major and minor scale, and be able to use tonal thinking to master different mode chords and keyboards connected by chords position, laying a solid foundation for piano improvisational accompaniment learning.

Harmony Basics

The foundation of harmony is a very important teaching basic content in the piano accompaniment course, and it is also a reflection of the key points and difficulties of teaching. The harmony content involved in the piano accompaniment course mainly consists of two aspects: harmony keyboard and harmony application. The main teaching knowledge points are: basic harmony vocabulary of major and minor scales, harmony color and tonality changes. The basic harmony vocabulary of major and minor scales is the basic part, and students are required to be able to master the major and minor major triads and dominant seventh chords; chord colors require students to use the minor triads and the major minor natural seventh chords reasonably on the basis of mastering the major triads; Modality and tonality change is a part of harmony that is selectively mastered, including the alternation of parallel major and major scales, DD7 and SD7 chords in major scales, subdominant seventh chords in minor scales, secondary dominant chords and minor subordinate chords in major scale II, etc.

Curved structure

The basic ability to analyze songs is an essential ability for learning piano accompaniment, and it is also a prerequisite for completing a complete arrangement of a work. Only by having a clear judgment on the style and structure of the work, and conceiving and arranging the accompaniment from the perspective of the song as a whole, can we better grasp the characteristics of the melody and the style of the work, make the accompaniment more holistic, and better reflect the style of the song feature.

In the analysis of arranged songs, it is necessary to master the division norms of basic structures such as phrases, paragraphs, and parts in the analysis of musical forms, clarify the relationship and marks of each part, and be able to judge simple song structures and make different adjustments according to the characteristics of the musical form. processing, such as the use of different harmonies and sound patterns between contrasting and parallel structures. Students are required to make a reasonable overall layout of harmony and accompaniment after clarifying the structure and framework of the melody of the song.

Accompaniment texture

The form of playing chords in different ways in piano accompaniment is the accompaniment texture. The change of the same chord but different playing methods is the change of the texture, and the texture is the specific organization form of the harmony part in the accompaniment. There are three basic forms of accompaniment textures: polyphonic texture, decomposed chord texture and semi-decomposed chord texture.

The chord texture is mainly used in the characteristic songs of the march style that expresses firmness, strength and grandeur;

The decomposed chord texture is mainly used in lyrical songs with smooth melody, beautiful and affectionate;

The semi-decomposed chord texture is mainly used in dance songs that are lively and cheerful and have a clear rhythm.

On the basis of proficiency in the three basic accompaniment textures, students should be able to rationally use various types of changing textures and combine the omission of melody without playing for comprehensive arrangement and overall design.

Technical ability

The teaching of technical ability in the piano accompaniment course is a holistic and comprehensive teaching that combines multiple courses. In piano accompaniment learning, students need to have basic piano skills, chord application, texture arrangement, sight-reading and other technical abilities. Failure to meet the basic requirements in any aspect of the technical ability will affect the presentation quality and quality of the final work. performance effect.

Piano Technology

The technical ability of piano playing is the necessary prerequisite and foundation for learning piano accompaniment. The depth of piano technology and the level of finger playing ability directly affect the final overall effect of piano accompaniment. The piano technique in the piano accompaniment course is based on proficiency in relevant music theories and skills, fully understanding and analyzing the works, improvising and then performing the works. In the piano accompaniment course, the teaching content of piano technology mainly includes two aspects: finger ability combined with mode tonality training and keyboard harmony combined with playing and singing training. In the comprehensive practice and training, not only the students' finger playing ability has been improved, but also the students' keyboard application ability and the synchronous development of various aspects such as writing, playing and singing can be expanded (Zhang, 2007).

Chord application

The application of chords is the core teaching content of the piano accompaniment course, and it is also an important and difficult point in teaching. The teaching of chord application mainly has two aspects: chord selection and chord connection. In the selection of chords, the major and minor triads and dominant seventh chords are mainly trained. After the students have fully mastered the selection of the main triads, the teaching content of the secondary triads will be added. The author of the same work will require students to complete the main triads and add A variety of chord matching schemes for secondary triads or other color chords, but the matching of major triads and dominant seventh chords in the twenty-four major and major scales is a learning task that must be completed.

Texture Arrangement

Texture arrangement requires students to have the ability to judge the music content, structural form and style characteristics of the work, and on this basis, it is also necessary to present reasonably selected chords in an appropriate way. Therefore, the training of texture arrangement ability is also a test of students' comprehensive ability. There are several key points in the learning of texture arrangement in the teaching of piano accompaniment: first, students should have correct analysis and judgment on the works; second, students should be able to choose reasonable chords according to the content, structure and style of the works; finally, students should Able to arrange appropriate accompaniment textures in combination with musical works and their own ability level.

Sight-reading

Sight-reading audition is the basic ability for students to learn piano accompaniment. The ability level of sight-reading audition in piano accompaniment course mainly includes two aspects: the first is the ability to quickly and accurately sight-read the first key; the second is proficient keyboard testing capabilities. In the sight-reading trial and cooperation, students have to read scores, select and select chords, and at the same time consider a series of complex issues such as the arrangement of suitable textures and the cooperation and cooperation with singing parts. It is the process of integrating comprehensive technical ability in piano accompaniment learning.

Other research on piano accompaniment courses

In order to make a perfect piano accompaniment performance, in addition to the teaching of theoretical basis and technical ability, the piano accompaniment course also needs to pay attention to the following three aspects of training:

1) Creative thinking

In piano accompaniment, in addition to requiring each accompanist to accurately express the original meaning of the work, it is often necessary to make some creative play according to the specific conditions of different collaborators. The simple ones only need to do some special processing in terms of speed and strength; the more complex ones sometimes require the accompanist to improvise and make some texture changes and repairs to the piano accompaniment part of the work, which requires the accompanist to have a high cultural quality, Creative ability and certain creative skills must match the original work in style, and for piano accompaniment, it is a kind of design and production that is not only subject to

certain restrictions but also completely creative (Zhang, 2022).

2) Good collaboration skills

The accompaniment itself is an "ensemble" with the singer. Playing the accompaniment must handle the relationship with the singer well. In the singing of the song, the volume of the accompaniment should obey the needs of singing and music performance, so as to cooperate with each other and distinguish the primary and secondary. Don't play the accompaniment as a solo, but you can't make the accompaniment just passive. Everything starts from the perspective of cooperation to make the music coherent and smooth. The accompaniment is neither overwhelming nor too weak, which appropriately reflects the artistry of the accompanist's singing. A good accompaniment is a combination of skill and emotion, full of layering, and thus rich in the infinite appeal of music. The accompanist should mobilize the emotions of the singer, regulate himself in an attitude of assisting the singer, and try his best to excite and infect the other party. Not only that, but also to listen to the sound of the piano played by oneself. You must reconcile the sound of the piano with the singing, pay attention to your own timbre, and achieve the harmonious beauty of unity, and lead the audience into a new world together with it.

3) Good psychological quality

Piano accompaniment is the embodiment of comprehensive ability. It not only requires skilled playing skills, but also requires good psychological quality. Some accompanists played very well off stage, but when they came on stage to play the accompaniment, they were nervous and their fingers trembled, so that they could not play the music completely. This psychological obstacle directly affected the quality of the piano accompaniment of the song. There are also various unexpected situations that often appear during the performance. For example, the singer is out of tune, the rhythm is unstable, repeated marks are misremembered, voice problems, and the sound is out of control, etc. This requires the accompanist to have a strong ability to adapt and respond psychologically, and not to destroy the integrity of the music because of small mistakes that appear on the spot. At this time, the psychological quality and adaptability of the accompanist are fully displayed. Those who are inexperienced often panic, while the accompanist with high level of experience will make mistakes and improvise. Incomplete works are reorganized seamlessly (Liu, 2001).

Piano Accompaniment Materials

The development history of Chinese piano music is relatively short, and the development history of piano accompaniment courses is even shorter. The piano accompaniment courses are still in the stage of exploration and development. At present, 71 piano accompaniment teaching materials officially published by the publishing house have been collected, including: the whole book There are 53 textbooks that are entirely about piano accompaniment content, and 18 textbooks that partially involve piano accompaniment content.

Classification by Year of Publication

- 1980s

There are 6 piano accompaniment textbooks published in the 1980s. These are the first batch of textbooks published in China, which shows that China began to pay attention to and demand piano accompaniment textbooks in the 1980s, and strive to learn from similar textbooks in the world. Experience, or try to write formal teaching materials, so as to build China's own piano accompaniment teaching material system.

The score recording and application of this batch of piano accompaniment textbooks in the budding stage is basically based on numbered notation, or combined use of numbered notation and stave. Since the piano accompaniment course has not been fully popularized and independent during this period, the piano accompaniment course in colleges and universities is still carried out in the piano class, or in the state of experience exchange among accompaniment enthusiasts, so the basic training and function of piano playing skills and The use of sound and texture is more important (Li, 2021).

- 1990s

A total of 28 piano accompaniment textbooks were published in the 1990s. Although piano accompaniment was still at the start-up stage during this period, many experts, scholars, and college music teachers entered this field due to the gradual opening of piano accompaniment courses in various colleges and universities, coupled with the attention of the national education department and the promotion of TV media. Participating in the compilation of textbooks has not only greatly increased the number of published textbooks, but also significantly improved the quality. Its manifestations are:

1) Begin to pay attention to the guidance and application of music theory knowledge, and also pay more attention to the teaching, comprehensive and guiding characteristics of piano accompaniment, with a large number of exercises for students to practice repeatedly, which is very helpful for students to learn piano accompaniment big help.

2) Combining the theory of keyboard harmony with the application of accompaniment Basic knowledge of keyboard harmony as the main line Applied step by step to song accompaniment lot of examples are analyzed and played. After each chapter, there are Extensive study exercises including keyboard harmony and song accompaniment exercises.

3) Pay more attention to the combination of theory and practice; analyze the repertoire and examples in detail and complete; with rich examples; use numbered notation and staves to practice chord connection. In class exercises, let students use various textures to match harmony and accompaniment for scales, emphasizing the application of piano playing technology in accompaniment.

- 21st Century

There are 37 piano accompaniment textbooks published after 2000. The form and content of textbooks in this period showed a trend of diversification with the increasingly frequent exchanges of music culture at home and abroad Influenced by popular music as well as the advancement of technology and the application and popularization of electronic piano. This period of piano accompaniment textbooks (Ma, 2006).

1) There are teaching materials about popular song accompaniment or containing equivalent popular music content;

2) The accompaniment teaching materials for collective class teaching with digital piano;

3) Textbooks about modern jazz piano accompaniment;

4) Due to the rapid development of electronic audio-visual materials, textbooks with audio-visual materials have appeared;

5) Due to the increasing popularity of the piano, there are more and more people who love piano accompaniment, and the number of people who want to quickly master this art is increasing day by day, so there is a crash course on piano accompaniment;

Due to the advancement of world science and technology, the prosperity of China's economy and the increasing frequency of world cultural and educational exchanges After 2000, the piano accompaniment textbooks began to focus on innovation and international standards The teaching methods and content were greatly influenced by Europe and the United States So in the textbooks In terms of writing, it began to pay attention to the cultivation of students' initiative and creativity in piano learning, and focused on combining piano playing skills with theoretical knowledge such as music theory and harmony, as well as interdisciplinary knowledge such as accompaniment and music creation when learning piano. Integration with skills.

Classification by Publishing Region

Among the 71 textbooks collected about piano accompaniment, 51 were published in developed regions and provinces, accounting for 70% of the total, of which 21 were published in Beijing and 19 in Shanghai. As the capital, Beijing is the center of economy, culture and education. It has unique and unparalleled advantages in terms of hardware and software. Beijing has two first-class conservatories in the country, as well as music departments and music academies established by various universities. There are countless; and as an international metropolis, Shanghai's music education level is world-class. Their music research level is high, their creative force is strong, and their performance level is far better than other regions in China. Therefore, the compilation and publication of piano accompaniment teaching materials are the strongest (Li, 2015).

Judging from the information collected so far, such textbooks are rarely published in Northwest China and North China. These data show that in coastal economically developed areas, due to the relatively developed economy and culture, the high popularity and use of pianos, professional and amateur music education at the forefront. Therefore, there are much more people engaged in piano accompaniment teaching and research; the number of people studying this course also increases correspondingly; the opening rate of this course is much higher. These factors have undoubtedly driven and promoted the opening of piano accompaniment courses in colleges and universities and the construction, compilation and publication of piano accompaniment textbooks.

Classification by Numbered Notation and Line Notation

1) There are a total of 7 textbooks that use numbered notation. These textbooks advocate learning piano accompaniment completely with the first-tone solfa method; mainly for practicality and convenience of learning; conducive to transposition training; applicable to both professional and amateur readers.

2) A total of 23 volumes of numbered musical notation and stave notation are used together. These textbooks usually write the melody and accompaniment texture with the large staff used by the piano, and then supplement the main melody of the music with numbered notation above the melody of the staff. The purpose is to facilitate the learning of readers of different levels and habits; One kind of situation is that when arranging the arrangement of the music, the melody of the song is written with numbered notation. This is also to take care of the frequent need for accompaniment to the numbered notation in music classroom teaching and school and mass performances.

3) A total of 7 books supplemented with a small number of musical notations. In most cases, these textbooks use staves to record the melody and accompaniment texture, and only use numbered notation when arranging practice repertoires, or when necessary, use numbered notation to supplement the main melody of the music on the top of individual staff examples, for the convenience of teaching.

4) A total of 34 books that use staves entirely. This is due to the large music information capacity of the staff notation method, which has unique advantages in recording multi-part music.

The textbooks that completely use numbered notation and the textbooks that use both numbered notation and staves were published earlier, because the popularity and level of piano in China was still very low in the 1980s. Most of the school teaching and mass cultural and entertainment activities use numbered notation. Piano accompaniment teaching materials for numbered notation and teaching materials for combined use of numbered notation and stave came into being. However, with the improvement of the professional and amateur music teaching level and the popularization of the piano, the compilation of piano accompaniment textbooks has gradually been based on staves since the mid-to-late 1990s.

Classification by teaching content

Among the 71 textbooks collected about piano accompaniment, their teaching contents all have different emphases:

1) There are 22 textbooks that introduce and train keyboard harmony or harmony as the key content;

2) There are 17 books focusing on texture exercises;

3) There are 19 books focusing on piano accompaniment arrangement;

4) There are 14 books that focus on piano playing and accompaniment;

5) There are 23 books that focus on learning for elementary level students;

6) There are 8 books focusing on the quick accompaniment and practicality;

7) There are 4 books focusing on accompaniment tutorials for group piano lessons on electronic keyboards;

8) There are 18 books that focus on learning piano accompaniment while practicing piano lessons;

9) There are 19 books that combine training from the aspects of tonality, mode, harmony and texture.

Due to China's vast territory and numerous ethnic groups, the development of economy, culture and education is very unbalanced, especially in the development of music education. Including the possession, usage rate, and popularization rate of pianos; the number, quality, learning and training opportunities of teachers; the quality of students; Therefore, the compilation and use of piano accompaniment teaching materials obviously cannot use a model completely and uniformly. And even in the same region, due to different teaching objects, including the content of teaching materials, the focus of training, and the writing of music scores, they should be handled and applied flexibly:

1) There are 23 books suitable for kindergarten teachers and primary and middle school teachers in music classes;

2) There are 50 books suitable for teaching in colleges and universities;

4) There are 23 books suitable for amateur readers to study and use;

5) There are 10 books suitable for professionals engaged in the profession of piano accompaniment;

6) There are 12 books that are not suitable for teaching because of the single coverage and the difficulty of spectrum examples, etc., and are only suitable for reading, browsing and reference.

Conclusion

For piano accompaniment, the level of piano playing directly affects the quality of the accompaniment, and the two are mutually influencing and inseparable. If the player has a high level of piano playing and good skills, then he can make full use of the piano playing skills in the process of accompaniment, and express his music ideas and arrangements heartily. Therefore, to play a good accompaniment, he must have solid piano playing ability. But at present, in order to cope with the college entrance examination, many college entrance examination candidates rely on short-term intensive training in college entrance examination training institutions to obtain the qualifications for further education. Based on this situation, many students have weak basic knowledge of music and low piano playing ability after they are admitted to school. There are also some students majoring in music education who are not majoring in piano. These students have no starting point for piano. When they first entered the school, they did not have the foundation and experience of music theory and piano practice, and their understanding of works and comprehensive music literacy were not optimistic. To learn piano accompaniment, students must not only have a deep understanding of the theme of the work, but also master the application of multiple elements such as melody, harmony, and texture in piano accompaniment, and give play to the imagination and feelings of harmony function and color force. To do this, it takes a lot of effort and time to learn the theoretical basis of the piano and the basic playing techniques of the piano. Facing the huge pressure of knowledge, many students feel powerless, and some even lose confidence, resulting in unsatisfactory learning effects.

References

Chen, B. (2022). "Research on the Construction of Piano Impromptu Accompaniment Course under the OBE Concept of Professional Certification" *Journal of Hubei Second Normal University. (12).*

Li, N. (2021). Research on the Teaching Mode of Piano Impromptu Accompaniment Course in Music Education in Higher Vocational Colleges. *Journal of Qiqihar Teachers College*, (5).

Li, S. (2015). Research on the Teaching of Piano Impromptu Accompaniment for Non-Piano Majors in Higher Normal Universities". *Art Education*.

Liu, D. (2001). "Comprehensive Application of Relevant Music Theory Knowledge in Piano Impromptu Accompaniment". *Chinese Music Education*, (6).

Ma, L. (2006). "Comparative Research on Piano Teaching Models between Teacher Education Major and Music Performance Major". *Northeast Normal University.*

Yang, J. (2012). *Investigation and research on the development of piano improvisation and accompaniment courses in my country*. Shanghai Conservatory of Music

Zhang, J. (2007). *A Preliminary Study on the Teaching Practice of Piano Impromptu Accompaniment for Teenagers.* Changchun. Northeast Normal University.

Zhang, Y. (2022). Application of Orff Teaching Method in Children's Piano Enlightenment Teaching. *Popular Literature and Art*, (26).

ปัญหาอุทกภัย : การสร้างความร่วมมือในการจัดการของชุมชน
Flooding Problems: Building Collaboration in Community Management

คมกริช กระแสร์สินธ์,
พรรณนารา ติสันทา และ ธนัสถา โรจนตระกูล
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Khomkrich Krasaesin,
Pannara Tisantha and Tanastha Rojanatrakul
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-mail **:** Pom4114p@gmail.com

****

บทคัดย่อ

ปัญหาอุทกภัยเป็นอันตรายที่เกิดจากสภาวะน้ำท่วมหรือน้ำท่วมฉับพลันน้ำหลาก น้ำล้นตลิ่ง ซึ่งมีสาเหตุมาจากการเกิดฝนตกหนักหรือฝนตกต่อเนื่องเป็นเวลานานและมีปริมาณน้ำฝนมากกว่าปกติซึ่งเป็นอันตรายต่อมนุษย์ ทำความเสียหายแก่ทรัพย์สินและก่อให้เกิดโรคระบาดต่าง ๆ ได้ ซึ่งบทความวิชาการนี้มีวัตถุสงค์เพื่อศึกษา แนวทางการสร้างความร่วมมือในการจัดการปัญหาอุทกภัยของชุมชน ซึ่งจากการศึกษาคณะผู้เขียนพบว่า การสร้างความร่วมมือในการจัดการปัญหาอุทกภัยของชุมชน ควรดำเนินการตามหลักการจัดการภัยพิบัติที่เน้น 4 กิจกรรมหลัก 3 ช่วงระยะเวลา ซึ่งมีความสอดคล้องเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน ได้แก่ ระยะก่อนเกิดภัย มี 2 กิจกรรม คือ การลดผลกระทบ และการเตรียมความพร้อม ระยะระหว่างเกิดภัย คือ การจัดการสภาวะฉุกเฉิน หรือการรับมือ และระยะหลังเกิดภัย คือ การฟื้นฟู ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้ในการป้องกัน ลดผลกระทบลดความหล่อแหลม ถดความเปราะบาง อันเกิดจากภัยพิบัติ และหลีกเลี่ยงการสูญเสียความเสียหายต่อชีวิตทรัพย์สิน สังคม และสิ่งแวดล้อม ของประชาชนหรือของรัฐ

คำสำคัญ: ปัญหาอุทกภัย; การสร้างความร่วมมือ; การจัดการของชุมชน

Abstract

Flooding was a danger caused by flooding conditions or flash floods, overflowing river banks, which were caused by heavy rain or continuous rain for a long time and the amount of rainfall was greater than normal, which caused dangerous to humans, properties and caused various epidemicstherefore, the purpose of this academic article was to study the ways of building cooperation in community managing on flooding problems. According to the study, the authors found that cooperation in community flood management should be implemented according to the principles of disaster management emphasizing 4 main activities in 3 periodswhich were consistent and related, for example, the pre-disaster phase had 2 activities:

* วันที่รับบทความ : 30 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 23 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 24 ตุลาคม 2566
Received: August 30 2023; Revised: October 23 2023; Accepted: October 24 2023

impact reduction and preparedness, the phase during the disaster was emergency management or response, and the post-disaster phase was recovery.This was to be used to prevent, reduce impacts, reduce risky, reduce vulnerability caused by disasters and avoid loss and damage to life, property, society and the environment of the people or the government.

Keywords: Flood Problems; Building Collaboration; Community Management

บทนำ

น้ำเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาโลกได้เกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะภัยพิบัติจากน้ำมากขึ้น ภัยที่เกิดจากน้ำมีหลายรูปแบบอุทกภัยหรือน้ำท่วมเป็นภัยที่เกิดจากน้ำรูปแบบหนึ่งที่สร้างความเสียหายทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม จากสถานการณ์น้ำท่วมที่เกิดขึ้นในประเทศไทยที่ผ่านมาส่งผลโดยตรงแก่ ชีวิตผู้คน ทรัพย์สิน อาคารบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้างและโครงสร้างพื้นฐาน การเกษตรและสัตว์เลี้ยงนอกจากนี้ยังส่งผลกระทบทางอ้อมต่อ สภาวะทางธรรมชาติ สภาพทางมนุษย์สังคม ผลกระทบที่เกิดขึ้นเหล่านี้นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ความเสียหายและสูญเสียที่ตามมาเกินกว่าจะคาดคะเนได้ (กิตติศักดิ์ แสงทอง, 2557) สำหรับประเทศไทยถือเป็นประเทศที่มีความเสี่ยงที่จะเกิดอุทกภัยเป็นทุนอยู่แล้วด้วยสภาพภูมิประเทศพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม ประกอบกับการทำเกษตรและปศุสัตว์เป็นส่วนมากก็ย่อมได้รับผลกระทบมาก โดยในอดีตประชาชนที่ประสบอุทกภัยนั้นไม่มีค่านิยมที่ช่วยเหลือตนเองได้ รอคอยการช่วยเหลือจากภาครัฐฝ่ายเดียว เป็นลักษณะเชิงรับยิ่งส่งผลให้มีความอ่อนแอสะท้อนการจัดการแก้ไขปัญหาอุทกภัยในภาวะวิกฤตของภาครัฐที่ไม่มีประสิทธิภาพ (กรมอุตุนิยมวิทยา, 2562)

อย่างไรก็ตามปัญหาอุทกภัยเป็นปัญหาที่ร้ายแรงเป็นประจำทุกปี จึงทำให้ทุกภาคส่วนรวมมือกันแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเมื่อหากพบว่า ประชาชนได้รับความเดือนร้อนและได้รับผลกระทบ หน่วยงานภาครัฐก็จะเข้าไปดำเนินการช่วยเหลือแต่ก็ต้องเป็นไปตามระเบียบแนวทางการช่วยเหลือตามลักษณะของระดับอุทกภัย การดำเนินการแก้ไขปัญหาอุทกภัยนั้นเป็นหน้าที่ของผู้มีอำนาจในพื้นที่ตามระดับของภัย ซึ่งประกอบด้วยระดับสาธารณภัย 1-4 ระดับ เมื่อมีอุทกภัยเกิดขึ้นผู้มีอำนาจเท่านั้นที่มีอำนาจในการดำเนินการแก้ไขปัญหาอุทกภัยที่เกิดขึ้น ซึ่งการแก้ไขปัญหาอุทกภัยเป็นส่วนสำคัญที่สะท้อนว่า การจัดการแก้ไขปัญหาอุทกภัยให้บังเกิดประสิทธิผลลดผลกระทบความเสียหายของพื้นที่และประชาชนเป็นเช่นไร ดังนั้น การจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาอุทกภัยในภาวะวิกฤตในแต่ละพื้นที่ย่อมเกี่ยวพันกับความเสียหายที่เกิดขึ้น หรือผลกระทบที่เกิดขึ้น และสะท้อนให้เห็นว่าการแก้ไขปัญหาอุทกภัย หากเป็นการแก้ไขปัญหาที่สร้างประโยชน์ให้แก่ประชาชนย่อมส่งผลทำให้ความเสียหายจากอุทกภัยลดน้อยลงได้ จากที่ประเทศไทยมีรูปแบบการป้องกันอุทกภัยเชิงตั้งรับมาเป็นเชิงรุก (ปุณิกา พรานพนัส, 2563)

คณะผู้เขียนจึงตระหนักถึงความสำคัญว่าการจัดการอุทกภัยเป็นการแก้ไขปัญหาของผู้บริหารในแต่ละระดับของการเกิดอุทกภัยที่มีความสำคัญ หากการแก้ไขปัญหาอุทกภัยนั้นส่งผลให้ความเสียหายลดน้อยลง และประชาชนจะมีความเชื่อมั่นต่อระบบการแก้ไขปัญหาอุทกภัย ดังนั้นการสร้างความร่วมมือในการจัดการปัญหาอุทกภัยของชุมชน จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการลดความเสียหายจากอุทกภัยได้ และเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความร่วมมือในการจัดการปัญหาอุทกภัยของชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีร่วมมือกันในการแก้ไขปัญหาของตนเองในชุมชนต่อไป

ปัญหาอุทกภัย

อุทกภัย คือ อันตรายที่เกิดจากสภาวะน้ำท่วมหรือน้ำท่วมฉับพลันน้ำหลาก น้ำล้นตลิ่ง มีสาเหตุมาจากการเกิดฝนตกหนักหรือฝนตกต่อเนื่องเป็นเวลานานและมีปริมาณน้ำฝนมากกว่าปกติ ซึ่งมีลักษณะความรุนแรงและรูปแบบต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อมของแต่ละพื้นที่ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน (สายฝนแสงหิรัญ ทองประเสริฐ, 2558) ปัญหาอุทกภัยเป็นอันตรายอันเกิดจากน้ำท่วมหรืออันตรายอันเกิดจากสภาวะที่น้ำไหลเอ่อล้นฝั่งแม่น้ำ น้ำล้นตลิ่ง ด้วยความรุนแรงของกระแสน้ำเข้าท่วมพื้นที่ที่อยู่เหนือระดับน้ำปกติ หรือเกิดจากการสะสมของน้ำบนพื้นที่ที่ระบายออกไม่ทัน ทำให้พื้นที่นั้นปกคลุมไปด้วยน้ำไหลเข้าท่วมบ้านเรือน ทำความเสียหายแก่ทรัพย์สิน คมนาคมหยุดชะงัก และก่อให้เกิดโรคระบาดต่าง ๆ ได้ ซึ่งลักษณะของการเกิดอุทกภัยออกเป็น 2 คือ 1) ลักษณะของอุทกภัยที่เกิดจากเหตุการณ์ทางธรรมชาติ คือ น้ำท่วมฉับพลันหรือน้ำป่า น้ำท่วมขัง ลักษณะน้ำป่าไหลหลากอย่างช้า และ น้ำท่วมบริเวณปากแม่น้ำ 2) ลักษณะอุทกภัยที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ คือ เกิดจากการพังทลายของเขื่อนกั้นน้ำ เกิดจากการก่อสร้างถนนกีดขวางทางน้ำ และ เกิดจากน้ำฝนท่วมขังในเขตชุมชน และในเขตเมืองเกิดจากปริมาณฝนตกหนักติดต่อกันในพื้นที่รับน้ำตามธรรมชาติ ลักษณะ (กรมอุตุนิยมวิทยา, 2562) ปัญหาอุทกภัยเป็นภัยธรรมชาติที่เกิดจากน้ำฝนที่ตกหนักมากกว่าปกติ ต่อเนื่องเป็นเวลานาน ทำให้เกิดน้ำไหลหลากไปตามแม่น้ำ ลำธาร ส่งผลให้ระดับน้ำในแหล่งกักเก็บน้ำ หรือแหล่งน้ำตามธรรมชาติมีระดับน้ำสูงกว่าปกติ ไหลเข้าท่วมบ้านเรือน ก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน (กิตติศักดิ์ แสงทอง, 2557) ซึ่งปัญหาอุทกภัยในประเทศไทย มีหลายปัจจัยด้วยกัน (กรมอุตุนิยมวิทยา, 2562) ได้แก่

1. สาเหตุของอุทกภัยในประเทศไทย อุทกภัย คือ ภัยและอันตรายที่เกิดจากสภาวะ น้าท่วมหรือน้าท่วมฉับพลัน มี สาเหตุมาจากการเกิดฝนตกหนักหรือฝนต่อเนื่องเป็นเวลานาน เนื่องมาจาก เช่น หย่อมความกดอากาศต่ำ พายุหมุนเขตร้อน ได้แก่ พายุดีเปรสชั่น พายุโซนร้อน พายุไต้ฝุ่น ร่องมรสุมหรือร่องความกดอากาศต่ำ ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ และ เขื่อนพัง เป็นต้น

2. ลักษณะของอุทกภัยเกิดได้ มีความรุนแรง และรูปแบบต่างกัน ขึ้นอยู่กับลักษณะภูมิประเทศและสิ่งแวดล้อมของแต่ละพื้นที่โดย มีลักษณะดังนี้ น้ำป่าไหลหลาก หรือน้ำท่วมฉับพลัน น้ำท่วม หรือน้ำท่วมขัง และ น้ำล้นตลิ่ง

3. เมื่อเกิดอุทกภัยอันตรายและความเสียหายที่เกิดขึ้นมีอะไรบ้างสามารถแบ่งอันตรายและความเสียหายที่เกิดจากอุทกภัยดังนี้ความเสียหายโดยตรง คือ น้ำท่วมอาคารบ้านเรือน สิ่งก่อสร้างและสาธารณสถาน เส้นทางคมนาคมและการขนส่ง ระบบสาธารณูปโภค และ พื้นที่การเกษตรและการปศุสัตว์จะได้รับความเสียหาย

กล่าวว่าปัญหาอุทกภัย คือ ภัยและอันตรายทีเกิดจากสภาวะน้ำท่วมหรือน้ำท่วมฉับพลันหรืออันตรายเกิดจากสภาวะน้ำไหลเอ่อล้นฝังแม่น้ำ ลำธาร หรือทางน้ำ เนื่องจากมีน้ำเป็นสาเหตุอาจเป็นน้ำท่วม น้ำป่าไหลหลากหรืออื่นๆ โดยปกติอุทกภัยเกิดจากฝนตกหนักต่อเนื่องเป็นเวลานานทำให้ เกิดการสะสมน้ำบนพื้นที่ซึ่งระบายออกไม่ทันทำให้ พื้นที่นั้นมีน้ำท่วมภัยร้ายที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและเป็นสิ่งที่ไม่สามารถควบคุมได้

การจัดการปัญหาอุทกภัย

การเกิดภัยพิบัติน้ำท่วมในแต่ละเหตุการณ์นั้น มีความแตกต่างกันทั้งสถานที่ เวลาและผลกระทบที่ตามมาผู้ที่ประสบเหตุการณ์ในแต่ละท้องที่ต่างก็ได้รับผลกระทบที่แตกต่างกันการตั้งรับปรับตัวและตอบสนองต่อภัยพิบัติจึงแตกต่างกันไป การแก้ปัญหาของแต่ละพื้นที่มีปัจจัยต่างกันทั้งในเรื่องระบบสังคม ลักษณะภูมิประเทศ ผลกระทบของน้ำท่วม และรูปแบบวิธีการตอบสนองของชุมชนเป็นตัวกำหนดรูปแบบองค์ความรู้ที่นำมาใช้ในการจัดการกับน้ำท่วม ซึ่งการใช้องค์ความรู้ดังกล่าวนั้นมีมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน บางชุมชนใช้องค์ความรู้จากประสบการณ์ที่ได้รับการถ่ายทอดและสั่งสมกันมา บางชุมชนใช้องค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ และบางชุมชนมีการปรับตัวที่ดีสามารถประยุกต์ผสมผสานความรู้ท้องถิ่นมาปรับกับรูปแบบวิธีการใหม่ โดยองค์ความรู้ในการจัดการภัยพิบัติน้ำท่วม ดังนี้ องค์ความรู้จากประสบการณ์ชุมชน เป็นลักษณะของการจัดการภัยพิบัติที่ชุมชนพึ่งพาความรู้ในท้องถิ่นของตนเองที่สั่งสมประสบการณ์จนเกิดเป็นองค์ความรู้และมีการส่งต่อชนรุ่นหลัง เช่น การสังเกตปรากฏการณ์ทางธรรมชาติและการเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ การเตรียมความพร้อมก่อนน้ำท่วม เช่น การจัดตั้งกลุ่มเครือข่ายจัดการน้ำท่วม การเฝ้าระวังเตือนภัยในชุมชน การสร้างที่อยู่อาศัยให้มีความแข็งแรงและยืดหยุ่นสูง การปรับเปลี่ยนด้านอาชีพและการปรับเปลี่ยนฤดูกาลทำการเกษตรการช่วยเหลือกันตามลักษณะเครือญาติ สังคมละแวกบ้านและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างชุมชน การจัดการน้ำชุมชนการจัดการด้านเครือข่ายอาสาสมัคร และการจัดการกลุ่มอาชีพเสริม เป็นต้น ดังนั้นการนำองค์ความรู้ชุมชนมาใช้ในการจัดการกับภัยพิบัตินั้น ถือเป็นกระบวนการและรูปแบบการปรับตัวของมนุษย์ต่อสิ่งแวดล้อม ที่นำไปสู่การจัดการกับภัยพิบัติน้ำท่วมที่เหมาะสมกับสภาพชุมชนและผลกระทบของน้ำท่วม (สมชญา ศรีธรรม และรวีหาญเผชิญ, 2563: 100-137.)

นอกจากนี้แล้วการจัดการภัยพิบัติเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตั้งแต่การเตรียมการก่อนเกิดเหตุ การรับมือในภาวะฉุกเฉิน การบรรเทาทุกข์ ช่วยชีวิต และการฟื้นฟูบูรณะหลังเหตุการณ์ภัยต่าง ๆ เกิดขึ้นแล้ววงจรของภัยพิบัติ เพื่อแบ่งการจัดการปัญหาป้องกัน ควบคุม ลดผลกระทบ และเพื่อจัดหากรอบให้ความช่วยเหลือ

แก่ประชาชนบุคคลชุมชนที่อยู่ในพื้นที่เสี่ยงและพื้นที่อันตราย ให้ฟื้นตัวจากผลกระทบที่เกิดจากภัยพิบัติได้โดยเร็ว การจัดการภัยพิบัติตามวงจรการจัดการภัยพิบัติ (Disaster Management Cycle) สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระยะเวลาสำคัญ 4 กิจกรรม (กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย, 2559) ดังนี้

1. ระยะก่อนเกิดภัย เป็นช่วงระยะเวลาที่ช่วยบรรเทาสถานการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นในพื้นที่ให้ลดระดับความรุนแรงลงได้ โดยระยะก่อนเกิดภัย แบ่งได้เป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

1.1 การลดผลกระทบ (Mitigation) คือ กิจกรรมที่มุ่งในการถดผลกระทบ และลดความรุนแรงของภัยพิบัติที่ก่อให้เกิดอันตราย ความสูญเสียแก่ชุมชน ประเทศชาติหรือเป็นการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ที่ถูกออกแบบเพื่อต้านทานการปรากฏขึ้นของสาธารณภัยหรือผลกระทบจากสิ่งที่เป็นอันตรายต่อชุมชน ได้แก่ มาตรการที่ใช้โครงสร้าง เช่น เขื่อน พนังกั้นน้ำ อ่างเก็บน้ำ และมาตรการที่ไม่ใช้โครงสร้าง เช่น การใช้ประโยชน์ที่ดิน กฎหมายผังเมือง กฎหมายควบคุมอาคาร การเวนคืนที่ดิน การประกันภัย เป็นต้น

1.2 การเตรียมความพร้อม (Preparedness) คือ การเตรียมการถ่วงหน้า ล่วงหน้าเพื่อคาดคะเนพยากรณ์ และป้องกันความเสียหาย การสูญเสียที่อาจเกิดขึ้นต่อชีวิต ทรัพย์สิน ของบุคคลที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เสี่ยงพื้นที่อันตราย หรือเป็นการกำหนดมาตรการที่ทำให้รัฐบาล องค์กรต่างๆ ชุมชนและปัจเจกชน สามารถรับมือกับสาธารณภัยได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งการเตรียมพร้อมเป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยปฏิบัติการจำนวนมากที่ต้องประสานงานกันมาตรการที่สำคัญ ได้แก่ การจัดทำแผนรองรับภาวะฉุกเฉิน หรือการจัดทำแผนรับมือ การเตรียมการอพยพประชากร การติดตามข่าวสารเกี่ยวกับสถานการณ์อย่างใกล้ชิด การติดตั้งระบบแจ้งเตือน การเตรียมยานพาหนะ อุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ ที่จำเป็น และระบบการสื่อสารในภาวะฉุกเฉิน รวมถึงการฝึกซ้อมและอบรมให้ความรู้แก่บุคคลากร สาธารณชนด้วย เนื่องจากในกรณีที่การเตรียมพร้อมของรัฐมีข้อจำกัดการเตรียมพร้อมในระดับบุคคล และครัวเรือนจะสามารถช่วยรักษาชีวิตและทรัพย์สินไว้ได้เช่นกัน

2. ระยะระหว่างเกิดภัย การบริหารจัดการในสภาวะฉุกเฉินเป็นขั้นตอนของการบรรเทาสาธารณภัยที่เกิดขึ้น เพื่อลดระดับความรุนแรงลงจนเข้าสู่สภาวะปกติ

2.1 การจัดการในภาวะฉุกเฉิน (Emergency Response) หรือการรับมือ (Response) การเผชิญกับเหตุ ซึ่งเป็นการดำเนินการที่เป็นระบบ รวดเร็ว เพื่อป้องกันความเสียหายต่อชีวิต ทรัพย์สิน และผลกระทบที่เกิดจากสาธารณภัยโดยเป็นการควบคุมสถานการณ์ฉุกเฉิน การช่วยเหลือในภาวะฉุกเฉิน เพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานแก่ผู้ประสบภัยในขณะเกิดภัยขึ้น

3. ระยะหลังเกิดภัย เป็นการดำเนินการเมื่อสถานการณ์ภัยพิบัติได้ยุติลง เป็นภารกิจของบุคคล ชุมชน และหน่วยงานต่างๆ จึงอยู่ในลักษณะของการฟื้นฟูบูรณะพื้นที่ และเขียวยาให้กลับสู่สภาพปกติ

3.1 การฟื้นฟู (Recovery) เป็นการรับมือภายหลังการเกิดภัย โดยมีการปรับปรุงการบริการขั้นพื้นฐานโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคให้กลับสู่สภาพปกติโดยเร็วที่สุด เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประสบภัยสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ในเรื่องของการซ่อมแซม บ้านเรือน ที่พักอาศัย สิ่งอำนวยความสะดวกของชุมชน

และการฟื้นฟูการประกอบอาชีพของประชาชน การดูแลด้านสุขภาพ ไม่ว่าจะด้านร่างกาย อาจได้รับบาดเจ็บ บาดแผลต่างๆ โรคที่เกิดจากน้ำท่วม น้ำกัดเท้า ผื่นคัน อุจจาระร่วง ตาแดง และด้านจิตใจ อาจเกิดความเครียด ความวิตกกังวล จากผลกระทบด้านต่างๆ ควรได้รับการฟื้นฟูให้กลับคืนสู่สภาพปกติโดยเร็ว รวมถึงการตรวจสอบความเสียหายของบ้านเรือน ที่อยู่อาศัยทั้งในบ้านและรอบบ้าน

อย่างไรก็ตามกิจกรรมในการจัดการภัยพิบัติ 4 กิจกรรมภายใน 3 ระยะดังกล่าว มีความสอดคล้องเชื่อมโยงสัมพันธ์หรือส่งผลต่อกัน เช่น หากมีการป้องกันหรือลดผลกระทบ (Mitigation) ที่อาจจะเกิดขึ้นดันทุนในการเตรียมความพร้อม การรับมือและการฟื้นฟูก็น้อยลงเพราะมาตรการเชิงโครงสร้างและมาตรการที่มิใช่โครงสร้างจะช่วยลดผลกระทบหรือลดความรุนแรงของภัยพิบัติได้ในระดับหนึ่ง ขณะที่หากมีการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ที่ดีก็จะทำให้การรับมือ (Response) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินน้อยลงก็จะทำให้ต้นทุนในการฟื้นฟูลดน้อยลงด้วยเช่นกัน ในส่วนของการฟื้นฟู (Recovery) นั้นการฟื้นฟูที่ดีจะต้องไม่ใช่เพียงแค่การดำเนินการเพื่อให้ชุมชนกลับไปมีสภาพเช่นเดิมก่อนเกิดภัย แต่ต้องมีมาตรการต่าง ๆ ที่จะทำให้ชุมชนมีความเข้มเข็งมีความสามารถในการรับมือมากยิ่งขึ้นหรือจะต้องทำให้ระดับการเปิดรับ (Exposure) หรือความเปราะบางลดลง (Vulnerability) ซึ่งสามารถเป็นวงจรการจัดการภัยพิบัติ (Disaster Management Cycle)

การสร้างความร่วมมือในการจัดการปัญหาอุทกภัยของชุมชน

การสร้างความร่วมมือเป็นกระบวนการที่กระตุ้นให้องค์การต่าง ๆ เข้ามาปฏิบัติงานร่วมกัน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาที่ศักยภาพขององค์การหนึ่งองค์การใดเพียงองค์การเดียวจะสามารถทำให้สำเร็จลุล่วงไปได้หรือถ้าสามารถที่จะทำได้ก็อาจจะประสบความสำเร็จได้ยาก นอกจากนี้การสร้างความร่วมมือยังหมายรวมถึงการค้นหาหรือคิดค้นทางเลือกสำหรับการแก้ไขปัญหาภายใต้ข้อจำกัดต่างๆ ที่มีอยู่ เช่น องค์ความรู้ เวลา งบประมาณและการแข่งขัน เป็นต้น (Agranoff & McGuire, 2003) ซึ่งกระบวนการสร้างความร่วมมือควรดำเนินการ ดังนี้ การเจรจา (Negotiation) การตกลงยอมรับ (Commitment) การดำเนินการ (Implementation) และการประเมิน (Assessment) (พรภณ พงษ์เพชร, 2553) การสร้างความร่วมมือในการจัดการปัญหาอุทกภัยของชุมชนเป็นการบูรณาการด้านการบริหารจัดการอุทกภัยของประเทศไทย ซึ่งได้แบ่งเป็น 3 ระดับ (คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ, 2564 ; รพรชัย อุทยารักษ์, เกียรติชัย วีระญาณนนท์ และอนันต์ ธรรมชาลัย, 2564: 214-216) ได้แก่ ระดับชุมชน ระดับท้องถิ่น และระดับจังหวัด

1. ระดับชุมชน ในระดับชุมชนในการจัดการน้ำชุมชนจะเข้าไปเกี่ยวข้องทางด้านการจัดทำแผน ระดับชุมชน โดยเจ้าหน้าที่ทางราชการเช่น กรมชลประทาน และกรมทรัพยากรน้ำได้มีเชิญประชุมเพื่อวางแผนและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับน้ำท่วมและน้ำแล้ง มีการลงมติที่ประชุม ตลอดจนการให้ข้อมูลด้านทิศทางของน้ำไหลและน้ำหลากเพื่อให้ทางราชการนำข้อมูลดังกล่าวไปประกอบการพิจารณาวางแผน งานในเชิงลึกขอรับการ

สนับสนุนงบประมาณ จนถึงได้รับงบประมาณมาดำเนินการชุมชนก็เข้ามาร่วมดำเนินการ โดยการจัดหาแรงงานและการสนับสนุนในการใช้พื้นที่ดำเนินการและร่วมตรวจสอบงานที่ทางราชการเข้าไปดำเนินการจนงานแล้วเสร็จ ซึ่งความร่วมมือในระดับชุมชนนี้นอกจากการให้ความร่วมมือในการจัดการน้ำแก่หน่วยราชการที่เกี่ยวข้องแล้ว จัดการให้คำแนะนำและฝึกอบรมเกี่ยวกับการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานหรือเป็นศูนย์กลางในการดำเนินการป้องกัน แก้ไข บรรเทา ฟื้นฟูความเสียหายจากภัยพิบัติ โดยชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผน (กล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ “ชุมชนให้ความร่วมมือ”) ตัดสินใจกำหนดแนวทางแก้ปัญหาและการบริหารจัดการภัยพิบัติ โดยมี จุดมุ่งหมายเพื่อลดความเสี่ยงภัยชุมชน และเพิ่มขีดความสามารถให้คนในชุมชนได้ระงับบรรเทาภัยได้ ก่อนที่หน่วยงานภายนอก เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล อำเภอ และจังหวัดจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือในการจัดการความเสี่ยงจากภัยพิบัติโดยอาศัยชุมชนเป็นฐานนี้ต้องได้รับความร่วมมือจากชุมชนในทุกขั้นตอน ซึ่งชุมชนมีการประชุมชาวบ้านเพื่อร่วมแสดงความคิดเห็นร่วมกันตัดสินใจร่วมกันวางแผน และร่วมกันทำงาน โดยมีขั้นตอนปฏิบัติ ดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลภัยของชุมชน หมู่บ้าน ซึ่งจะช่วยให้ชุมชนสามารถคาดคะเน ได้ว่ามีโอกาสในการเกิดภัยมากน้อยเพียงใด และเมื่อเกิดภัยแล้วจะได้รับผลกระทบมากน้อยเพียงใด ซึ่งทำให้ชุมชนสามารถวางแผนล่วงหน้า เพื่อป้องกันภัย เผชิญเหตุขณะเกิดภัย ส่งผลให้ชุมชน สามารถป้องกันความเสียหายหรือลดความรุนแรงของภัย ทำให้ลดความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินได้ระดับหนึ่ง โดยข้อมูลที่ต้องศึกษาประกอบด้วย

1.1.1 ประเภทของภัยและช่วงเวลาที่เกิดภัย โดยบันทึกว่าในอดีต ปัจจุบัน เคยเกิดภัยประเภทใดในชุมชนบ้าง ภัยแต่ละครั้งเกิดขึ้นในช่วงเวลาใดเป็นประจำหรือไม่ และภัย ประเภทใดก่อให้เกิดความเดือดร้อนของชุมชนมากที่สุด โดยจัดทำในรูปปฏิทินของภัยพิบัติ

1.1.2 การสำรวจพื้นที่โดยชุมชนจะทราบข้อมูลในชุมชนว่าพื้นที่ใดเป็นพื้นที่เสี่ยงภัย เช่น เป็นพื้นที่แอ่งกระทะเสี่ยงต่อการถูกน้ำท่วมขัง ที่เชิงเขาเสี่ยงต่อการเกิดดินถล่ม เป็นต้น ซึ่งในพื้นที่ดังกล่าวก็กำหนดเป็นพื้นที่เสี่ยงภัย และบริเวณใดที่ไม่ได้รับผลกระทบให้เป็นกำหนด เป็นพื้นที่ปลอดภัยและเป็นจุดอพยพ กำหนดเส้นทางอพยพและจัดทำแผนที่ชุมชน

1.1.3 แหล่งทรัพยากรภายในพื้นที่ชุนชนต้องสำรวจข้อมูล เครื่องมือ เครื่องจักรอุปกรณ์ที่ใช้ในการเผชิญเหตุและกู้ภัยว่ามีอะไรบ้างและอยู่ที่ไหน เพื่อที่จะได้ใช้เป็นข้อมูลในการติดต่อประสานงานเมื่อเกิดภัย

1.1.4 การสำรวจและรวบรวมข้อมูลหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องในพื้นที่โดยชุมชนต้องสำรวจและรวบรวมข้อมูลของหน่วยราชการ องค์กร มูลนิธิ ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการป้องกันบรรเทาภัย ให้การช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เพื่อเก็บไว้เป็นข้อมูลติดต่อประสานงาน แจ้งเหตุ หรือขอรับการสนับสนุนช่วยเหลือเมื่อเกิดภัย

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลภัยของชุมชน หมู่บ้าน เพื่อให้ทราบถึงประเภทภัยและช่วงเวลาที่เกิด โดยชุมชนต้องร่วมมือในการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญว่าภัยประเภทใดก่อให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินชีวิตประจำวันต่อการประกอบอาชีพและต่อพื้นที่โดยต้องเป็นเอกฉันท์ ว่าภัยที่เลือกนั้นต้องดำเนินการป้องกันและบรรเทาภัยเป็นลำดับแรก ซึ่งชุมชนต้องร่วมกันคิดว่าสาเหตุ ที่เกิดภัยมาจากปัจจัยอะไรและหาวิธีดำเนินการแก้ไข

1.3 การแจ้งเตือนภัย โดยชุมชนต้องตกลงและยอมรับร่วมกันว่า เมื่อเกิดภัย หรือเหตุฉุกเฉินแล้วจะต้องมีการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้าอย่างไร เพื่อให้ชาวบ้านในชุมชนรับรู้ได้อย่างทั่วถึงในระยะเวลาที่สั้นที่สุด เพื่อที่จะได้มีเวลาในการอพยพไปอยู่ที่ปลอดภัยหรือจุดที่กำหนดไว้เป็นจุดอพยพ เช่น การแจ้งเตือนภัยทางหอกระจายข่าวของชุมชน แจ้งเตือนโดยใช้กลองเพลหรือสัญญาณ ที่มีการตกลงกันไว้โดยมีการแจ้งเตือนภัย

1.4 การจัดตั้งคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยชุมชม หมู่บ้าน ชุมชนต้องประสานร่วมหรือให้ความร่วมมือในการป้องกันและบรรเทาภัยในพื้นที่ร่วมกัน โดยมีการตั้งคณะกรรมการแต่ละฝ่ายเพื่อให้มีหน้าที่รับผิดชอบทั้งก่อนเกิดภัย ขณะเกิดภัยและหลังเกิดภัย โดยมีคณะกรรมการแต่ละชุด ดังนี้

1.4.1 คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ มีหน้าที่เสาะหาความรู้เกี่ยวกับการเกิดภัยและวิธีการป้องกันมาบอกเล่าให้ชุมชนฟังโดยตรงหรือผ่านหอกระจายข่าวของชุมชน หรือจัดหาเอกสาร เช่น โปสเตอร์ หนังสือไปเผยแพร่ให้คนในชุมชนได้รับทราบ

1.4.2 คณะกรรมการเฝ้าระวังและแจ้งเตือนภัย มีหน้าที่จัดเวรคอยเฝ้าระวัง และแจ้งเตือนภัย เช่น เมื่อเกิดฝนตกหนัก คณะกรรมการชุดนี้ต้องจัดเวรเพื่อเฝ้าระวัง จดบันทึก ปริมาณ น้ำฝนจากกระบอกวัดน้ำฝน หากมีปริมาณมากเกินปกติและฝนยังตกหนักอย่างต่อเนื่องและมีแนวโน้ม อาจเกิดอุทกภัยได้ ก็ต้องแจ้งเตือนภัยตามที่ได้มีการตกลงกันไว้ทันที

1.4.3 คณะกรรมการฝ่ายอพยพ มีหน้าที่ในการจัดเจ้าหน้าที่ยานพาหนะเส้นทางที่ใช้ในการอพยพให้เป็นไปด้วยความรวดเร็ว ปลอดภัยและเป็นระเบียบ

1.4.4 คณะกรรมการฝ่ายสถานที่มีหน้าที่ในการปรับปรุงพื้นที่ภายในชุมชนให้มีความปลอดภัย จัดเตรียมสถานที่อพยพให้อยู่ในสภาพที่พร้อมใช้งาน และมีระบบสาธารณูปโภค พร้อมอุปกรณ์อำนวยความสะดวกตามความจำเป็น

1.4.5 คณะกรรมการฝ่ายเสบียง มีหน้าที่ในการจัดเตรียมเสบียง เช่น ข้าวสาร อาหารแห้ง น้ำดื่ม ไว้ใช้ประกอบอาหารเพื่อเลี้ยงชาวบ้านในภาวะฉุกเฉิน ที่สถานที่ที่กำหนดเป็นจุดอพยพ

1.4.6 คณะกรรมการฝ่ายปฐมพยาบาล มีหน้าที่ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นแก่ชาวบ้านที่ได้รับบาดเจ็บจากภัยก่อนที่จะส่งต่อไปสถานพยาบาล

1.4.7 คณะกรรมการฝ่ายประสานงาน มีหน้าที่ในการแจ้งเหตุภัยของชุมชนให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอรับการช่วยเหลือคณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ชุมชม หมู่บ้าน ดังกล่าว

ข้างต้นอาจมีมากกว่านี้ก็ได้ขึ้นอยู่กับชุมชนจะประชุมและตกลงกัน โครงสร้างของคณะกรรมการของชุมชนการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยระดับชุมชน แบ่งเป็น 3 ช่วง ได้แก่ ช่วง เตรียมรับสถานการณ์ ช่วงเผชิญเหตุ และช่วงฟื้นฟู

1.4.7.1 ช่วงเตรียมรับสถานการณ์ ประกอบด้วย

1.4.7.1.1 การป้องกันและลดผลกระทบ มีแนวทาง ดังนี้

1) ประเมินความเสี่ยงภัยจากอุทกภัย เพื่อประเมินโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่จะเกิดอุทกภัย รวมทั้งศึกษาวิธีลดผลกระทบเพื่อนำไปกำหนดมาตรการที่เหมาะสมในการบริหารจัดการภัยจากอุทกภัย

2) หน่วยงาน ท้องถิ่น และชุมชนร่วมกันสำรวจและจัดทำข้อมูล กลุ่มเสี่ยง พื้นที่เสี่ยงภัย และจุดอพยพ ให้มีการตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลพื้นที่เสี่ยงภัย รวมทั้งข้อมูลพื้นที่ปลอดภัย เพื่อรองรับการอพยพให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ

3) หน่วยงาน ท้องถิ่นและชุมชนเตรียมการด้านโครงสร้าง โดยการสำรวจและก่อสร้างหรือปรับปรุงแหล่งน้ำคูน้ำหรือเส้นทางผ่านของน้ำเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย

4) พัฒนาระบบเครือข่ายฐานข้อมูลสารสนเทศด้านอุทกภัยให้มีความเชื่อมโยงระหว่างท้องถิ่น หน่วยงานรอง หน่วยงานหลัก

5) เฝ้าระวังสถานการณ์อุทกภัยผ่านช่องทางการสื่อสาร

1.4.7.1.2 การเตรียมความพร้อมมีแนวทางดังนี้

1) จัดตั้งและฝึกอบรมอาสาสมัครเพื่อช่วยเหลืองานเจ้าหน้าที่ เช่น อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน อาสาสมัครเตือนภัยประจำชุมชน อาสาสมัครกู้ชีพ กู้ภัยจิตอาสา

2) ให้ชุมชนสำรองปัจจัยสี่ที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อรองรับการอพยพและให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยได้ทันทีเมื่อเกิดภัย

3) เมื่อมีการประกาศเตือนภัย จะมี 2 ระดับ ได้แก่ การแจ้งเตือนภัยอพยพและระดับแจ้งให้อพยพในระดับสีแดง โดยทางหน่วยงานติดต่อประธานชุมชน และกระจายข่าวผ่านหอกระจายข่าว

4) จัดเตรียมสถานที่ปลอดภัยเพื่อรองรับผู้ประสบภัยพร้อมสิ่งสาธารณูปโภคที่จำเป็น ได้แก่ จุดอพยพหลัก ให้มีข้อตกลงร่วมกันระหว่างศูนย์และผู้ประสบภัย

5) ให้อาสาสมัครสาธารณสุขจัดระบบข้อมูลผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้พิการ ผู้ที่ช่วยตัวเองไม่ได้เพื่อดูแลอย่างใกล้ชิด

6) ให้มีการเรียนรู้เส้นทางปลอดภัยและจุดอพยพทุกคน

7) จุดจอดรถขณะเกิดภัยของชุมชน

8) เมื่อมีการประกาศเตือนภัย เฝ้าระวังสถานการณ์ ให้ชุมชนบันทึกภาพบริเวณบ้าน หน้าบ้าน ข้างบ้าน ในบ้าน ให้เห็นบ้านเลขที่

9) ฝึกซ้อมแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้งเตรียมความพร้อมอยู่ในระดับสีเหลือง ชุมชนเตรียมจัดเก็บข้าวของไว้ที่สูง ผู้ป่วย ผู้พิการเตรียมตัว

1.4.7.2 ช่วงเผชิญเหตุการณ์บริหารจัดการในภาวะฉุกเฉิน มีแนวทาง ดังนี้

1.4.7.2.1 เมื่อได้รับข้อมูลว่าเกิดอุทกภัย ให้จัดตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย ตามระดับความรุนแรง ณ ศูนย์อพยพหลักโดยประธานชุมชนประสานกับเครือข่ายช่วยกู้ภัยเป็นจุดประสานงานย่อยบริการอุปกรณ์ความช่วยเหลือ ให้สมาชิกติดต่อประสานงานกับหน่วยงานราชการและท้องถิ่น

1.4.7.2.2 กรณีน้ำท่วมหากยังสามารถเดินเข้าออกได้ การแจก อาหารและน้ำ กรรมการชุมชนจะรับผิดชอบเดินแจกทุกบ้าน

1.4.7.2.3 ชุมชนมีข้อตกลงกับร้านค้าและเทศบาล เพื่อจัดส่งข้าวสาร อาหารแห้ง น้ำดื่มบริการให้ศูนย์อพยพ โดยท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบงบประมาณตามค่าใช้จ่ายจริง หากไม่มีภัยพิบัติสามารถส่งคืนร้านค้าได้

1.4.7.2.4 กรณีจาเป็นต้องรับบริจาคความช่วยเหลือจากสาธารณชน ให้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจจัดตั้งศูนย์อพยพหลักเป็นจุดรับบริจาคและประสานหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องในการกำหนดสถานที่เก็บรักษาสิ่งของและเงินบริจาค รวมทั้งวิธีการแจกจ่ายเพื่อให้เกิด เอกภาพและเป็นประโยชน์แก่ผู้ประสบภัยอย่างเสมอภาคและทันเหตุการณ์

1.4.7.2.5 กรณีการปฏิบัติตนในช่วงสถานการณ์อุทกภัยให้ดำเนินการดังนี้

1) หลีกเลี่ยงการลุยน้ำที่ไหลเชี่ยวแรง หากจำเป็นต้องลงสัมผัสน้ำสกปรกต้องชำระล้างผิวที่สัมผัสน้ำให้เร็วที่สุด โดยเฉพาะผู้ที่มีบาดแผลต้องรีบทำความสะอาดทำแผลใหม่ทันที

2) ระวังชีวิตของตนเองและผู้ใกล้ชิด ให้ปลอดภัยจากการพลัดตกน้ำไฟฟ้าดูด และจากสัตว์มีพิษกัดต่อย

3) รักษาทรัพย์สินที่จาเป็นและใช้อย่างประหยัด เช่น โทรศัพท์ ไฟฉาย เทียนไข และยาประจา เป็นต้น

4) ขอรับความช่วยเหลือหากเกิดการบาดเจ็บหรือ เจ็บกะทันหันจากหน่วยพยาบาลเคลื่อนที่ซึ่งอยู่ใกล้ที่พัก หรือมูลนิธิที่อยู่ในพื้นที่

1.4.7.3 ช่วงฟื้นฟู การจัดการหลังเกิดภัยมีแนวทางดังนี้

1.4.7.3.1 การปฏิบัติตนกรณีหลังเกิดอุทกภัย เช่น การพบแพทย์

1.4.7.3.2 ชุมชนดำเนินการประเมินความเสียหายและความต้องการเบื้องต้น โดยชุมชนมีการถ่ายภาพบันทึกความเสียหายในมุมเดียวกับการถ่ายภาพก่อนเกิดเหตุใช้แบบฟอร์มชุดเดียวกัน บริหารจัดการร่วมกับเจ้าของบ้านเช่า

1.4.7.3.3 ให้ประธานชุมชนและท้องถิ่นจัดระบบและบูรณาการ การใช้รถน้ำของหน่วยงานเพื่อชุมชนใช้ในการอำนวยความสะดวกการอุปโภคและบริโภค

1.4.7.3.4 ท้องถิ่นฟื้นฟูและจัดการระบบสิ่งแวดล้อมชุมชน ทั้งระบบบำบัดน้ำเสียสถานที่กำจัดขยะมูลฝอย และบ่อน้ำบาดาลที่ได้รับผลกระทบจากอุทกภัย

1.4.7.3.5 ขอความร่วมมือกับภาคเอกชน และวิทยาลัยเทคนิคมาซ่อมแซมอุปกรณ์ของใช้ไฟฟ้า

1.4.7.3.6 มีกองทุนสำหรับบรรเทาความเดือดร้อนด้านอาชีพ

1.4.7.3.7 ฟื้นฟูอาชีพ สร้างรายได้ด้วยภูมิปัญญาชุมชนบนฐาน ความร่วมมือกันเอง

1.4.7.3.8 ให้ศูนย์สาธารณสุขมีจุดบริการจ่ายยา โดยมียาสำคัญ ได้แก่ ยาแก้น้ำกัดเท้า ยาธาตุ ยาแก้ไอ แก้ไข้ แก้หวัด และอุปกรณ์ทา แผล พร้อมทั้งป้องกัน เฝ้าระวัง และควบคุมโรคที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งด้านร่างกายและจิตใจ

1.4.7.3.9 ฟื้นฟูโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งสิ่งสาธารณประโยชน์ ที่ได้รับความเสียหายให้กลับสู่สภาพเดิม เช่น สถานที่ราชการ โรงเรียน สถานที่ท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อม ที่ได้รับความเสียหาย

2. ระดับท้องถิ่น ในการจัดการน้ำเพื่อการป้องกันและบรรเทาอุทกภัยของเทศบาล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นเองจะรับผิดชอบในการดำเนินการภายใต้ขอบเขตและอำนาจของตนเอง โดยเฉพาะระบบการระบายน้ำภายในเทศบาล ตำบล หรือภายในพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น เนื่องจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นมีข้อจำกัดด้านงบประมาณและขาดบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ ทางด้านทรัพยากรน้ำดังนั้น ในการจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในระดับตำบล ยังต้องขอความร่วมมือจากจังหวัดหรือหน่วยงานจากส่วนกลาง เช่น กรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำเป็นหลักโดยการทำเรื่องร้องขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาร่วมพิจารณาวางแผน ทั้งด้านน้ำท่วม และน้ำแล้ง ในกรณีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถจัดการกับภัยพิบัติ อุทกภัยได้หรือไม่สามารถรับมือกับอุทกภัยได้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการอำเภอหรือนายอำเภอ เป็นลำดับชั้นจนไปถึงผู้อำนวยการจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัด โดยการขอความร่วมมือดังกล่าวจะเป็นการขอความร่วมมือในแนวดิ่ง นอกจากนี้การป้องกันและบรรเทาอุทกภัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังต้องมีการขอความร่วมมือกับองค์กรภายนอก เช่น มูลนิธิ สมาคม และศูนย์ เป็นต้น

3. ระดับจังหวัด กระบวนการความร่วมมือของการจัดการน้ำแบ่งเป็น 2 ช่วง คือ ช่วงปกติ (เดือนมกราคม ถึง เดือนเมษายน) และช่วงที่เกิดมรสุม (เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนธันวาคม) โดยมี กระบวนการ ดังนี้

3.1 ช่วงปกติ ช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนเมษายน ในการบริหารจัดการน้ำได้แบ่งความรับผิดชอบออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน ส่วนแรก การบริหารจัดการน้ำโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะเป็นโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กที่มีการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดูแลและบริหารจัดการตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และที่แก้ไขเพิ่มเติม ส่วนใหญ่แล้วโครงการแหล่งน้ำขนาดเล็กดังกล่าวจะเป็นโครงการแหล่งน้ำใช้ประโยชน์ในการอุปโภค บริโภคและการเกษตรกรรมในชุมชนระดับหมู่บ้านเท่านั้น มิได้มีไว้ใช้ประโยชน์ในการป้องกันและบรรเทาอุทกภัย ดังนั้นในการบริหารจัดการน้ำขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในส่วนแรกจึงมีผลกระทบต่อภาพรวมของจังหวัดน้อยมาก หรือแทบจะไม่กระทบเลย ความร่วมมือในระดับนี้ก็จะเป็นความร่วมมือของกลุ่มผู้ใช้น้ำของโครงการ สำหรับส่วนที่สอง การบริหารจัดการน้ำโดยราชการส่วนกลางในที่นี้คือโครงการชลประทานจังหวัด กรมชลประทาน ซึ่งมีโครงสร้างพื้นฐานที่ใช้ในการบริหารจัดการน้ำของจังหวัด อยู่ภายใต้การดูแลของโครงการชลประทานจังหวัด กระบวนการความร่วมมือในการบริหารจัดการน้ำในช่วงปกตินี้โครงการชลประทานจังหวัดจะเป็นแกนหลักในการบริหารจัดการน้ำมีผู้มีส่วนได้เสียหรือผู้ใช้น้ำเป็นเครือข่าย (Network) เช่น กลุ่มผู้ใช้น้ำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มประมง เป็นต้น โดยมีการให้ความร่วมมือซึ่งกันและกันในการบริหารจัดการน้ำมีกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกันคือการประชุมวางแผนการใช้น้ำร่วมกัน กำหนดหน้าที่ในการติดตามน้ำมอบหมายการควบคุมอาคารบังคับน้ำบางประเภท มีการสื่อสารในการบริหารจัดการน้ำอย่างเปิดเผยโดยการทำหนังสือแจ้งตามชุมชน องค์การบริหารส่วนตำบลหมู่บ้าน หรือใช้หอกระจายข่าวของชุมชนและตำบล นอกจากนี้ก็มีการประเมินการดำเนินการ

3.2 ช่วงมรสุม ช่วงเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนธันวาคม จะได้รับอิทธิพลของร่องมรสุม ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ หย่อมความกดอากาศต่ำพาดผ่านและพายุหมุนเขตร้อน ซึ่งในการบริหารจัดการน้ำเพื่อป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในช่วงนี้ผู้ว่าราชการจังหวัด ได้อำนาจตามมาตรา 15 และมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ตั้งศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจขึ้นเพื่ออำนวยการประสานการปฏิบัติระหว่างหน่วยงาน ทั้งฝ่ายพลเรือน และฝ่ายทหาร ตลอดจนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์การสาธารณกุศล ในการบริหารและ ควบคุมสถานการณ์ในพื้นที่เกิดเหตุให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว ทั่วถึง และมีความเป็นเอกภาพ โดยมีศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ แบ่งเป็นอย่างน้อย 8 ฝ่าย 1 คณะที่ปรึกษา โครงสร้างของศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจ ภายใต้ศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจที่ผู้ว่าราชการได้แต่งตั้งขึ้นนั้นจะประกอบด้วยข้าราชการ จากทุกหน่วยงาน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภท องค์กรภาคเอกชน องค์กรภาคธุรกิจ มูลนิธิ สมาคม และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งโครงสร้างค่อนข้างซับซ้อน เนื่องจากบุคคลคนเดียวจาก

หน่วยงานในจังหวัด จะอยู่หลายฝ่ายด้วยกัน หากรวมจำนวนบุคคลในแต่ละฝ่ายแล้วจะเห็นได้ว่าจะใช้บุคลากรจำนวนมาก

3.2.1 คณะทำงานรับบริจาคและบัญชี มีปลัดจังหวัด เป็นประธานคณะทำงาน

3.2.2 คณะทำงานประจำศูนย์บริหารสถานการณ์ อุทกภัย วาตภัย ดินและ หินถล่ม แบ่งออกเป็น 5 ฝ่าย ดังนี้

3.2.2.1 ฝ่ายวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ มีผู้อำนวยการสถานี อุตุนิยมวิทยา เป็นประธานคณะทำงาน

3.2.2.2 ฝ่ายสื่อสาร มีปลัดจังหวัด เป็นประธานคณะทำงาน

3.2.2.3 ฝ่ายดำเนินการช่วยเหลือราษฎรประสบภัย มีหัวหน้าสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นประธานคณะทำงาน

3.2.2.4 ฝ่ายประสานการป้องกันและแก้ไขปัญหา มีหัวหน้าฝ่ายป้องกันและปฏิบัติการสำนักงานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เป็นประธานคณะทำงานและแยก เป็นชุดปฏิบัติการออกเป็น 4 งาน คือ งานอุทกภัยเขตชุมชน งานอุทกภัยเส้นทางคมนาคมงานวาตภัย และภัยทางทะเล และงานดินและหินถล่ม

คณะผู้เขียนเห็นว่า การสร้างความร่วมมือในการจัดการปัญหาอุทกภัยของชุมชน ควรดำเนินการตามหลักการจัดการภัยพิบัติที่เน้น 4 กิจกรรมหลัก 3 ช่วงระยะเวลา ซึ่งมีความสอดคล้องเชื่อมโยงและสัมพันธ์กัน ได้แก่ ระยะก่อนเกิดภัย มี 2 กิจกรรม คือ การลดผลกระทบ (Mitigation) และการเตรียมความพร้อม (Preparedness) ระยะระหว่างเกิดภัย คือ การจัดการสภาวะฉุกเฉิน (Emergency Response) หรือการรับมือ (Response) และระยะหลังเกิดภัย คือ การฟื้นฟู (Recovery) ทั้งนี้เพื่อนำมาใช้ในการป้องกัน ลดผลกระทบลดความหล่อแหลม ถดความเปราะบาง อันเกิดจากภัยพิบัติ และหลีกเลี่ยงการสูญเสียความเสียหายต่อชีวิตทรัพย์สิน สังคม และสิ่งแวดล้อม ของประชาชนหรือของรัฐ

สรุป

ผลกระทบและความเสียหายจากสภาวะน้ำท่วมมีมากมายทั้งทางตรงและทางอ้อม มีทั้งที่สามารถประเมินเป็นมูลค่าได้และที่ไม่สามารถประเมินเป็นมูลค่าได้ ซึ่งในปัจจุบันการประเมิน ความเสียหายนั้นทำได้เฉพาะกับความเสียหายทางตรงอย่างเช่น ทรัพย์สิน บ้านเรือน ค่าใช้จ่ายที่ ใช้ในการใช้ป้องกันบ้านเรือน รวมถึงค่าซ่อมแซม เป็นต้น แต่ความเสียหายที่ไม่เป็นรูปธรรม อย่างเช่น ผลกระทบด้านอารมณ์ ความคิด การผิดนัดผิดสัญญา และอื่น ๆ นั้นไม่สามารถประเมินค่าออกมาได้ ดังนั้น ระบบการป้องกัน แก้ไข และจัดการปัญหาอุทกภัยอย่างมีประสิทธิภาพ โดยเป็นที่ยอมรับและได้รับความร่วมมือจากประชาชน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ปัญหาอุทกภัย ไม่ใช่ปัญหาใหม่หรือเป็นปัญหาเฉพาะเจาะจงของพื้นที่แต่เป็นปัญหาที่มีมายาวนานและพบเจอได้ทั่วโลก หลายประเทศได้มีการศึกษาเพื่อหานโยบายการป้องกันและ แก้ไขเพื่อให้

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ตามแต่สภาพพื้นที่และวัตถุประสงค์

เอกสารอ้างอิง

กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย. (2559). *การลดความเสี่ยงจากสาธารณภัย.* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: เวิร์ค พริ้นติ้ง.

กรมอุตุนิยมวิทยา. (2562). *อุตุนิยมวิทยา : ภัยธรรมชาติ*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์กรมอุตุนิยมวิทยา.

กิตติศักดิ์ แสงทอง. (2557). *รูปแบบความร่วมมือในการจัดการน้ำท่วมระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและชุมชน : กรณีศึกษาพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซากในภาคใต้ของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต (ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

คณะกรรมการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติ. (2564). *แผนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยแห่งชาติพ.ศ. 2564 – 2570*. กรุงเทพมหานคร: กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยกระทรวงมหาดไทย.

ปุณิกา พรานพนัส. (2563). *การจัดการอุทกภัยในภาวะวิกฤตของไทย*. ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

พรภณ พงษ์เพชร. (2553). *ความร่วมมือในการป้องกันปัญหายาเสพติดระหว่างองค์กรภาครัฐและองค์กรภาคเยาวชน ศึกษาเฉพาะศูนย์อำนวยการประสานงานป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดภาคเยาวชน (ศอปส.ย)*. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชารัฐศาสตร์). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

รพรชัย อุทยารักษ์, เกียรติชัย วีระญาณนนท์ และอนันต์ ธรรมชาลัย. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการความเสี่ยงด้านการผลิตจากอุทกภัยของโรงงานอุตสาหกรรมในเขตภาคกลางตอนบน. *วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์*. 7 (2), 214-216.

สมชญา ศรีธรรม และรวี หาญเผชิญ. (2563, กรกฎาคม - ธันวาคม). ความสัมพันธ์ของปัจจัยต่อการนำองค์ความรู้มาใช้ในการจัดการน้ำท่วมของชุมชนลุ่มน้ำชี-น้ำพอง ในจังหวัดขอนแก่น. *วารสารการบริหารปกครอง (Governance Journal)*. 9 (2), 100-137.

สายฝน แสงหิรัญ ทองประเสริฐ. (2558). *เครือข่ายองค์กรชุมชนเพื่อการจัดการภัยพิบัติในคาบสมุทรสทิงพระจังหวัดสงขรา*. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม). บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยสงขรานครินทร์.

Agranoff, R. & McGuire, M. (2003). *Collaborative Public Management : New Strategies for Local Governments*. Washington, DC : Georgetown University Press.

Flute Teaching Curriculum in Music University in China

Wu Yi and Prasert Khunthongchan
Bangkokthonburi University, Bangkok, Thailand
Corresponding Author, E-mail: nicha.musiced@gmail.com

****

Abstract

The college flute teaching course is different from the professional teaching that mainly focuses on imparting knowledge. It is a practical and technical teaching approach. Its primary task is to teach students, under the guidance of correct ideas and methods, to gradually establish correct playing habits, gradually master the skills and rules of flute playing, and express the thoughts, feelings and connotation style of music works through their own learning and playing practice. The college flute teaching course, as an instrumental music subject, has a wide range of implications and influences, and is scientific, artistic, and creative. The so-called "scientificity" refers to exploring scientific teaching laws, researching scientific teaching methods, and conducting scientific skill training. "Artistic" means to cultivate students' musical sense and understanding; Cultivate students' desire for expression and artistic expression; Cultivate students' comprehensive performance skills and artistic style. Creativity "refers to mobilizing students' subjective creative consciousness and unleashing the originality of their performances. Through four years of professional learning, students will be able to proficiently master the basic theories and performance techniques of flute performance, possess the ability to comprehensively appreciate, analyze, and express works, and be able to perform works at intermediate level or above, as well as be competent in general solo, ensemble, and ensemble.

Keywords: Flute; Teaching Curriculum; Music University; China

Introduction

The development of flute in China has a history of hundreds of years, dating back to the Qianlong period of the Qing Dynasty, while the true development history should have started in the mid-19th century. Nowadays, with the continuous development of society, the art of flute playing has been popularized in China, and the quality of education and learning has also been greatly improved. In the Communication of Chinese and Western Music between the Ming and Qing Dynasties, the process of flute art entering China was described in detail. As early as the reign of Emperor Qianlong of the Qing Dynasty, the Emperor Qianlong issued a decree to set up a western orchestra, and flute was introduced to China. The orchestra consists of 14 musicians, including Oboe, flute, guitar, piano, violin, cello, and Mandolin. The band has been active in the palace for a total of 10 years, and although it has received support and recognition from multiple superiors, Western music has not resonated with Eastern literati, and therefore has not been widely popularized and studied (Tao, 2001).

Flute can play clear and cheerful phrases, as well as soft, beautiful, touching, and lyrical segments, or express emotions such as melancholy and light sorrow. Flute is also often used in title music to depict various natural scenes or scenery, such as flowing water, bird singing, wind, rain, lightning, and so on. Flute can be used for solo melodies or accompanying melodies, counterpoint parts, and short interludes. The strength of the middle and low pitch

* Received: July 21 2023; Revised: August 11 2023; Accepted: August 22 2023

areas of the flute is weak. When playing harmony or melody with other Woodwind instrument, the balance of sound and strength should be considered. This sound area cannot reach a strong strength.

In the process of teaching flute playing, teachers have summarized many techniques and methods, enabling students to quickly master flute playing skills.

Flute teaching curriculum in the university

The flute, as a foreign musical instrument, has been introduced to China for over a hundred years. As a member of the modern instrument group, it plays with melodious and soft tones, rich and colorful emotions, and is easy to carry and learn. It has been highly sought after by Chinese youth.

Based on the comprehensive experience of foreign music teaching, China has established the discipline of flute and instrumental music in some art colleges, teacher training colleges, and comprehensive universities. This discipline has gradually evolved into a fundamental discipline, with the main purpose of improving students' musical literacy. The establishment of this discipline provides a new and more unified way for the better dissemination of music. Flute teaching can not only improve students' musical hearing and feeling ability, but also expand students' musical thinking ability, so as to gradually improve students' musical cognitive ability. For a long time, Music of China colleges and universities have attached great importance to the basic application of flute teaching, The positioning of flute teaching objectives is: "Flute teaching should cultivate students' ability to perceive, hear, remember and read music. Chinese flute course teaching is not only to improve students' ability to hear and feel music, but also to cultivate students' musical thinking, master the conventions of music performance, accumulate music language, strengthen horizontal links with other disciplines, comprehensively improve students' musical quality, cultivate and develop musical aesthetic ability, etc. Students should develop in a balanced manner in all aspects, improve their musical cognition and coordination abilities in all aspects.

At present, flute teaching in Chinese universities places great emphasis on the musicality and cultural and artistic connotations of flute. Flute is a musical instrument; music is both art and culture. The scope of culture is very wide, including deep connotation, including religion, science, philosophy, literature, morality and many other aspects. The flute teaching is the integration of musicality and culture. Students can show the cultural connotation of flute music through learning. Daily teaching emphasizes the cultivation of flute musicality, the learning of skills, and the cultivation of students' cultural knowledge, especially the cultural analysis and interpretation of musical works. At the same time, there is a profound study and exploration of the cultural background, style characteristics, and aesthetic taste of flute performance works, so that students can understand the emotional expression of music works, interpret the spirituality of flute music, and achieve a true aesthetic height. In addition, there is also the cultural and artistic nature of flute music, which enhances students' musical comprehension ability. On the one hand, teaching students the music skills of flute learning, and on the other hand, enhancing their ability to analyze music culture, analyzing the image, theme, emotions, etc. of music works, understanding the structure, genre, style, and other aspects of music works. While learning foreign music culture, it is also necessary to pay attention to the cultivation of Chinese national music culture, so that students realize the importance of national music culture and improve their

cultural taste, to enhance students' cultural content in flute playing. In the college flute teaching course, it is necessary to achieve an effective combination of technical and artistic aspects. When learning music works, students can add their own understanding, and must integrate the emotions of the works in performance to achieve a "emotional" performance effect. By cultivating students' ability to express artistic works and enriching teaching courses, the quality of teaching can be improved (Wang, 2007).

Diversified teaching is also one of the necessary factors in the college flute teaching curriculum, as it should focus on cultivating students' ability to play in multiple fields and improving their comprehensive music literacy. In teaching, practical music performance courses should be added, and solo, ensemble, and ensemble arrangements should be uniformly planned. Multiple instruments and flutes should be played together to achieve the integrity of music performance, so that students can experience the skills of flutes in overall performance.

In China, the representative universities of flute education are: Central Conservatory of Music, Shanghai Conservatory of Music, Xinghai Conservatory of Music, etc.

In foreign countries, well-known universities specializing in flute education include the Russian National Normal University, the Higher Conservatory of Music in Munich, and the French Higher Conservatory of Music.

After flipping through some journals and papers, it was found that the master's thesis "On Professional Flute Teaching in Universities" provides a comprehensive and objective explanation and analysis of the teaching courses of these three universities in China (Liu, 2010: 95).

1. Central Conservatory of Music

The Central Conservatory of Music was formed by several music education institutions in Tianjin in September 1949, including the National Conservatory of Music (including preschool classes) in the 1940s, the Northeast Lu Xun Academy of Literature and Art Music Troupe, the Music Department of the School of Literature and Art at North China University, the Music Department of the National Beiping Art College, and the Chinese Conservatory of Music in Shanghai and Hong Kong, On December 18 of the same year, the State Council officially named the school the Central Conservatory of Music and appointed its president and vice president. In 1952, the Music Department of Yenching University was incorporated, and in 1958, it moved to Beijing. It is located in the former site of the Qingchun Palace (the birthplace of Emperor Guangxu) at Fuxingmen, Xicheng District, Beijing. But the history of the college can be traced back to the National Conservatory of Music established during the Hangzhou War in November 1940 in the capital city of Qingmuguan, Chongqing. This is the main predecessor of the Central Conservatory of Music, which has been in a continuous line for 70 years. The Orchestral Instruments Department of the Central Conservatory of Music, founded in 1950, is a discipline integrating research, teaching and performance of orchestral instruments. It is an important part of the direction of the school's music performing arts discipline, and has always been an important teaching department with the largest number of teachers and students. The flute discipline group of the college includes the older generation of senior flute professors Zhu Tongde and Wang Yongxin; Professor Han Guoliang and a group of young teachers who are in a peak of performance and teaching.

1) Flute major undergraduate grades 1 to 4, with 2 hours of weekly teaching.

2) Teaching content: The main method is one-on-one individual teaching between teachers and students, and different forms of collective classes or observation teaching are also advocated. Students must complete a certain amount of learning before taking the exam for this academic year.

Grade 1: The minimum amount of learning to complete is 2 works in the Baroque period, 5 Étude, 2 large works (at least 1 complete Sonata or concerto), 5 small and medium-sized works, and 10 band segments.

Grade 2:4 works in Baroque period, 8 Étude, 2 large works (at least 1 complete Sonata or concerto), 5 small and medium-sized works, 20 band fragments (not the same as the first grade's repertoire).

Grade 3: 6 works in Baroque period, 11 Étude, 2 large works, 7 small and medium-sized works, 20 band fragments (different from grade 1 and grade 2).

Grade 4: Eight works in the Baroque period, four Étude, a set of large works, and four small and medium-sized works.

3) Teaching principles: train students to master professional flute playing skills, improve their artistic accomplishment, and enable students to engage in solo, ensemble, Chamber music, band, teaching and other work. Purposefully and selectively learn traditional and excellent pieces from various historical periods in foreign countries, as well as excellent works from the past and present in China. Adhering to the principle of gradual progress, lower grades focus on cultivating students to master solid professional basic skills, striving to jointly improve performance skills and artistic cultivation. Higher grades, while strengthening technical training, focus on cultivating students' artistic expression and independent creativity. Teachers should refer to the tracks, schedules, and standards specified in the teaching syllabus, and develop corresponding teaching plans for each student's different situations. While adhering to classroom teaching, attention should be paid to closely integrating with artistic practice, requiring students to participate in various forms of performance practice activities, and providing as many opportunities as possible for students with conditions to participate in domestic and foreign flute competitions (Yuan, 2012).

2. Shanghai Conservatory of Music

At the beginning of the establishment of the National Conservatory of Music in 1927, it established majors in string and orchestral music. It had long hired renowned foreign performers such as Fu Hua, She Fuchev, Asakov, and Joachim from the former Shanghai Bureau of Industry Symphony Orchestra to teach. After the establishment of New China □ The flute education at Shanghai Conservatory of Music has begun to develop with the efforts of older generations of flute educators such as Yin Zhengxiu, Fang Dingwu, Lin Keming, and Liu Pin. With the support of the backbone of flute teaching such as He Shengqi and Zhu Gongai, and the efforts of young teacher Zhou Jiayin, the flute major at Shanghai Conservatory of Music has flourished, gradually becoming a key discipline of the college.

1) Teaching years and hours

Flute major undergraduate grades 1 to 4 □ Lecture 2 hours per week.

2) Teaching content and progress

Focusing on individual teaching □ Accompanied by professional ensemble and various forms of ensemble, chamber music, and band classes □ Regularly hold learning concerts, and each student must participate in one or two learning concerts every academic year. According to the specific situation of the student, hold solo, ensemble graduation

concerts, and other forms of performance.

First grade learning content:

Scale: Major and minor scale, progressive, long and short arpeggios within four ascending and descending sign

Étude: Kohler Étude Works I, II, III, Lang Lang Modern Skills Étude

Music: F Bern's "Carmen Fantasia", P Tafanell's "Free Sagittarius Fantasia", TH Bohm

Greater Poland Dance Music, F. Schubert Theme and Variations.

Concerto: Mozart's Concerto in G major, Lenek's Concerto in D Minor, and Ibert's Concerto.

Sonata: Planck's Sonata, Piston's Sonata, Lieberman's Sonata.

Second grade learning content:

Scale: Major and minor scale, progressive, and long and short arpeggios within seven rising and falling signs.

Étude: Anderson Works 63, 60, Moyes Chopin Étude.

Music: F Doppler's "Hungarian Pastoral Fantasia", A Norrivi's "Song of Rino", G Hugh's "Fantasia"

Concertos: Nielsen's "Concerto" and Field's "Concerto".

Sonata: Martino's Sonata, Hendemmett's Sonata, Mzinsky's Sonata, Forlie's Sonata.

Add an appropriate amount of flute ensemble teaching in the second grade.

Third grade learning content:

Scale: All major and minor tones and scales of each mode

Étude: Mois's "Vinyavsky Capriccio", "Paknini's First Capriccio".

Music: F. Ma Yiding's "Narrative", F. Gaubert's "Fantasia", Huang Anlun's "Dance Poetry", Tan Mizi's "Sunset Xiao Gu", and Taylor Man's "12 Fantasies".

Concertos: Nolivi's "Concerto" and Rivie's "Concerto".

Sonata Sangkang's Sonata and Prokofiev's Sonata.

Third grade students will receive specialized teaching on piccolo.

Fourth grade learning content:

Étude: Pakuni's Capriccio.

Music: F · Kulau's "Introduction and Convolution", L · Berio's "Progression".

Concerto: Mozart's Concerto in D major, Rodriguez's Concerto.

Sonata: Norivi's Sonata, Frank's Sonata.

Join a band segment to learn in fourth grade.

3) Teaching Principles and Tasks for Flute Majors

Shanghai Conservatory of Music, based on different sources of students, varying professional foundations, and varying progress, is scientifically arranged by teachers according to the specific circumstances of the students. Utilize greater mobility and flexibility. Enable students to master basic performance techniques and mature musical expression techniques, enabling them to adapt to the needs of solo, ensemble, or ensemble in the future. Open up a broad path for the development of students' talents.

In terms of teaching principles for the flute major at Shanghai Conservatory of Music, teachers will arrange learning plans for students according to their own characteristics, making the entire teaching plan very flexible and open. Each student can propose ideas to professional teachers based on their own characteristics and preferences, and reasonably choose the teaching materials and music to learn. Personalized teaching also creates a relatively relaxed learning environment for students. Through exploration and practice, students can find suitable methods based on the knowledge taught by the teacher, in order to maximize their potential. The curriculum arrangement of the school aims to comprehensively cultivate students, enabling them to master various skills and related theoretical knowledge of flute playing during four years of study.

For lower grade students, professional teachers will clearly provide learning tracks. For higher grade students, professional teachers will provide guiding suggestions, but mainly to exert students' subjective initiative and choose tracks independently. In principle, students can select Étude and music to learn from the list of tracks listed in the syllabus every academic year. After the students entered the third grade, they began to learn to play piccolo. Piccolo, a common instrument in orchestras, is used more in military bands. In symphony bands, the first and second flute players hold the concurrent posts. Its playing method is different from flute, and needs special study. The arrangement of piccolo courses can enable students to skillfully use flute and piccolo in orchestras and lay a solid foundation for future graduation and employment.

In addition to solo teaching, the school also offers courses of Chamber music and band performance. Auxiliary courses such as ensemble, Chamber music and band lessons are designed to help students develop their cooperation ability, cooperation awareness and psychological quality of playing in a band. At the same time, it also invisibly helps students improve their ability to control timbre, consolidate the concept of intonation, and improve their sensitivity and accuracy to facial expressions and rhythm. The weekly band rehearsal class has accumulated a lot of symphonic works for students, allowing them to learn the coordination between vocal parts in practice, understand the harmony and melody direction of symphonic works, and be familiar with the handling of conductor diagrams and various marks on the score (Yuan, 2012).

3. Xinghai Conservatory of Music

The history of professional music education in Guangdong can be traced back to the Guangzhou Conservatory founded by Ma Sicong and Chen Hong, pioneers of modern music education in China, in 1932. In October 1957, the Guangdong Provincial Government established the Guangzhou Music School, which enabled the continuation of modern professional music education in this region. Subsequently, the college changed its name and

underwent several changes. In 1958, it was renamed Guangzhou Conservatory of Music; In early 1965, it merged with Guangdong Dance School to form Guangdong Art College; In 1969, it merged with Guangzhou Academy of Fine Arts to become Guangdong People's Art Institute; In March 1978, it was renamed Guangzhou Conservatory of Music; In June 1981, with the approval of the State Council, it was upgraded to Guangzhou Conservatory of Music; In December 1985, it was renamed Xinghai Conservatory of Music in memory of Xian Xinghai, a Guangdong native musician. The Orchestra Department is one of the earliest five teaching departments established in the history of Xinghai Education, cultivating a large number of outstanding performers and educators. The flute team has teaching backbone forces such as Yan Qi, Qin Xun, and Zou Daqing, as well as young teachers such as Liao Yuanyuan and Lin Huimei.

1) Study duration and class schedule: Undergraduate students have four academic years, and the teaching of this major is mainly focused on individual courses, with 1.5 class hours per week.

2) Teaching content: scales, Étude, music, orchestral passages, Chamber music, flute playing techniques and related theories. Hold no less than 2 flute master courses for domestic and foreign experts and scholars every academic year, and no less than 2 professional flute concerts for teachers and students of our school every academic year.

The first academic year: The main purpose is to standardize basic performance skills. A lot of basic skill training, including breath application, finger movement, tongue movement, tone color change, intonation and rhythm, and a lot of corresponding scales and Étude. In terms of music selection, music works from the Baroque and Classical periods with high standardization, clear melody, and clear melody are mainly selected. Enable students to correctly grasp the sentence segmentation method of music, learn to analyze the balance and contrast of music language, as well as the relationship between music, language, and history.

The second academic year: The main goal is to achieve high difficulty playing skills. Adhere to basic skill training, accompanied by corresponding scales, difficult Étude and difficult fingering exercises. In terms of music selection, works from the Romantic and ethnic music periods with complex performance techniques, strong melody, and clear modes are mainly selected. Enable students to learn how to apply the high difficulty performance techniques they have learned and interpret the work correctly.

The third academic year: The main purpose is to understand and master the performance styles of music works from different periods. Adhere to basic skill training, accompanied by corresponding modern scales, Étude and difficult fingering exercises. As for the choice of music, the works of neoclassicism and Impressionism as well as representative Chinese music were selected, and in the second semester of the third academic year, the works of modern school with complex musical forms and modes were exposed. Enable students to understand modern music works mainly based on the twelve-tone system and master the commonly used performance techniques in modern music works (Chang, 2017).

Fourth academic year: Mainly focused on professional theory and training band ensemble skills. The second semester of the fourth academic year mainly includes the time for graduates to apply for work units, prepare for graduation concerts, and defend their thesis. The teaching time is mainly in the first semester of the fourth academic year. Learn the performance techniques and compositions of modern music, proficiently master the difficult selection of passages from representative orchestras both domestically and internationally, effectively improve students' visual performance ability, and provide them with a large number of professional literature and papers from both domestically and internationally,

making full preparations for students to be competent in teaching and performing work after graduation. The selection of music items for the graduation concert should be based on the students' individual performance characteristics. One complete concerto or Sonata should be played, and another 1-2 works of different periods and different musical styles should be selected. The total time is 30-40 minutes. The graduation thesis is required to focus on the subject matter of the major, and the specific content is not limited.

3) Teaching objectives and tasks:

This professional course lays a solid foundation for students in professional skills, musical expression ability, understanding of music content and style, so that they can have a certain ability of solo performance, Chamber music and band ensemble, can be in line with international professional level, focus on cultivating and training professional practicality, and can work as teachers in colleges and professional music groups after graduation. The professional nature of music performance is strong, and the professional level of students is not uniform. Therefore, it is necessary to tailor the teaching method to students' aptitude and adopt a step-by-step heuristic teaching method. Enable students to love music and their majors, becoming individuals with ideals, beneficial to society, and able to contribute to society. The use of today's relatively new teaching methods is mainly based on the teaching syllabus of the French flute major and the requirements of domestic and international competitions, highlighting practicality. This major requires students to have a professional level that meets the requirements of the teaching syllabus for graduates upon completion of the four-year semester. Broaden students' professional horizons, cultivate their sense of performance, enrich their professional knowledge, and improve their professional level. In the teaching process, it is necessary to promptly identify and correct students' problems, cultivate practical and targeted professional development, highlight students' professional advantages, enhance their awareness of music expression and confidence in stage performance. Cultivate and master the basic knowledge and theory of orchestral art, have high orchestral instrument performance skills, be able to engage in orchestral performance in professional groups, engage in orchestral professional teaching in professional art colleges, engage in music education in ordinary universities, middle schools and primary schools, and engage in music research in government agencies, enterprises and institutions, social and cultural institutions Specialized and versatile talents in music event organization, promotion, and administrative management (Li, 2016).

Conclusion

The curriculum arrangements of all three colleges include solo courses, ensemble courses, band ensemble courses, as well as other related basic courses. Setting up these courses can help students develop more comprehensively. Taking Shanghai Conservatory of Music as an example: In the curriculum arrangement, flute ensemble classes were set up for second year students, and piccolo teaching was added to third year students. The aim is to strengthen students' collaborative and self-learning abilities, while also allowing them to master more practical techniques such as piccolo. It can be seen that domestic music schools not only train students in solo skills, but also pay more and more attention to the cultivation of students' comprehensive abilities. The proportion of ensemble courses and band practice courses in learning plans is increasing, which is the development trend of flute teaching structure in the future.

References

Chang, J. (2017). Exploration and Practice of Multimedia Application in Flute Teaching in Universities. *Changzhi College Daily*, *34* (03).

Li, Y. (2016). Research on Flute Performance Teaching. *Chinese Off campus Education*, (9).

Liu, P. (2010). Flute Performance Techniques and Flute Teaching. *Private Science and Technology*, (07), 95.

Tao, Y. (2001). *Sino Western Music Exchange between the Ming and Qing Dynasties*. Beijing Oriental Publishing House.

Wang, Z. (2007). *Russian Overseas Musicians in Shanghai*. Shanghai Conservatory of Music Press.

Yuan, Y. (2011). *On Flute Teaching in University Majors*. Shanghai Conservatory of Music.

นวัตกรรมการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิตอลสำหรับภาครัฐ

Human Resource Management Innovation in the Digital Age for the Government Sector

นวันวัจน์ แข่งขัน,
นันทัชพร พงษ์โสภณ และ กัมปนาท วงษ์วัฒนพงษ์
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Nawanwat Khangkhan,
Nantachaporn Pongsopon and Kampanart Wongwatthanaphong
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-Mail **:** nawanwat.k@psru.ac.th

****

บทคัดย่อ

เมื่อโลกมีการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีเพิ่มมากขึ้น ถือว่าเป็นยุคเปลี่ยนผ่านมาสู่ยุคดิจิทัล เพื่อก้าวไปสู่ความสำเร็จตามที่องค์การมุ้งหวัง ซึ่งบทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษานวัตกรรมการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิตอลสำหรับภาครัฐ พบว่า การจัดการทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิตอลสำหรับภาครัฐ เป็นการพัฒนาโดยนำเทคโนโลยี มาเชื่อมโยงเข้าด้วยกันโดยใช้โครงข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบแอปพลิเคชั่น มาใช้ในการจัดการและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในภาครัฐ เช่น ระบบประชุมและฝึกอบรมทางไกล ระบบ ประชุมทางไกลออนไลน์ผ่านเครือข่ายอินเตอร์เน็ต ระบบสังคมออนไลน์ เป็นต้น ซึ่งองค์กรภาครัฐสามารถนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการและพัฒนาได้ สามารทำให้งานสะดวก รวดเร็ว และทันสมัยมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมา

คำสำคัญ: นวัตกรรม; การจัดการและพัฒนา; ทรัพยากรมนุษย์; ยุคดิจิตอล; ภาครัฐ

Abstract

When the world had changed more and more in technology, it was considered as an era of transition to digital age and in order to achieve success as the organization aims, this article therefore proposed to study the human resource management innovations in the digital age for the government sector.It was found that the management of human resources in the digital age for the government sector was developed by bringing technology to connect together; using the internet network, an application system to manage and develop human resources in the government sector such as Telepresence, Web Conference, Social media system, etc.The government organizations could use technology to manage and develop, resulting in convenient, faster and more modern work, which leaded to efficiency and effectiveness accordingly.

* วันที่รับบทความ : 30 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 31 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 1 พฤศจิกายน 2566
Received: August 30 2023; Revised: October 31 2023; Accepted: November 1 2023

Keywords: Innovation; Management and Development; Human Resources; Digital Age; Government Sector

บทนำ

สภาวะแวดล้อมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาส่งผลให้องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชนต้องเผชิญกับความไม่แน่นอน และเป็นอุปสรรคสำคัญที่ส่งผลให้องค์กรไม่สามารถบริหารงานบรรลุ ตามเป้าหมายที่ต้องการ เพราะสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลงนั้นบางอย่างส่งผลดีเป็นประโยชน์ ต่อการดำเนินงาน แต่บางอย่างก็ส่งผลกระทบด้านลบเป็นปัญหาหรืออุปสรรคต่อการดำเนินงานขององค์กร มาตรการหนึ่งขององค์กรหลายองค์กรจึงระบุไว้ว่าจะดำเนินการเพื่อมุ่งพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรในด้านต่าง ๆ ที่เชื่อว่าจะส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารงานขององค์กร องค์กรหลายแห่งได้นำแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ มาประยุกต์ใช้โดยหวังว่าแนวทางวิชาการเหล่านั้นจะช่วยให้องค์กรบรรลุตามเป้าหมาย โดยยึดหลักสร้างความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้รับบริการ ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยมีการนำการบริหารจัดการในรูปแบบต่าง ๆ มาปรับใช้ในองค์กร (Li, 2564) จากแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประเทศไทย บรรลุวิสัยทัศน์“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน โดยใช้โมเดลประเทศไทย 4.0 เน้นการขับเคลื่อนประเทศไทยด้วยนวัตกรรม (ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580) นวัตกรรมเกิดขึ้นจากความคิดสร้างสรรค์ ความมุ่งมั่น และพัฒนาอย่างต่อเนื่องของบุคคลในการทำสิ่งต่าง ๆ ด้วยวิธีใหม่ ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงทางความคิด การผลิตหรือองค์กรไม่ว่าการเปลี่ยนแปลงนั้นจะเกิดขึ้นจากการปฏิวัติการเปลี่ยนแปลง หรือการพัฒนาต่อยอด (อนันต์ มณีรัตน์, 2559) ปัจจัยสำคัญที่สรรค์สร้างให้เกิดนวัตกรรม คือ คนหรือบุคคลผนวกด้วยปัญญาความรู้ และทักษะ ความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญของการสร้างประสิทธิภาพของการทำงาน และขับเคลื่อนองค์กรให้เติบโตอย่างมั่นคง (สนั่น เถาชารี, 2551: 145-151.) ความพยายามสร้างนวัตกรรมเป็นการคิดและทำความคิดให้เกิดผลเชิงประจักษ์เป็นพฤติกรรมสร้างนวัตกรรมของบุคคล ซึ่งแบ่งเป็น 3 มิติ คือ การสร้างความคิด การสนับสนุนความคิด และการทำให้ความคิดเป็นจริง ทั้งนี้นวัตกรรมที่สร้างขึ้นจะมีคุณภาพอย่างไรสามารถสะท้อนได้จากนวัตกรรมนั้นสร้างความพึงพอใจตามวัตถุประสงค์ที่ผู้ผลิตผลงานตั้งไว้รวมถึงมีการบอกต่อหรือมีผู้นำไปปฏิบัติ (ประเวช ชุ่มเกษรกูลกิจ และ ศจี มาจ ณ วิเชียร, 2561: 25-41)

“นวัตกรรม (Innovation)” เป็นแนวคิดหนึ่งที่ถูกกล่าวถึงกันมากในบริบทของการบริหารจัดการในยุคปัจจุบันการนำนวัตกรรม (Innovation) เข้ามาใช้ในการพัฒนาองค์กรจึงเป็นสิ่งที่ผู้นำองค์กรและสมาชิกในองค์กรให้ความสำคัญเพราะยุคสังคมที่มีการสื่อสารที่รวดเร็วเป็นสังคมที่ทุกคนมีทางเลือกในการใช้บริการมาก องค์กรจะต้องเป็นองค์กรสมรรถนะสูงที่นำเสนอสิ่งที่เหมาะสมให้ผู้รับบริการ การนำนวัตกรรมเข้ามามีส่วนในการดำเนินงานและจัดการนวัตกรรมอย่างเหมาะสมจะเป็นปัจจัยที่ทำให้องค์กรแข็งแกร่ง สามารถสร้างผลผลิต

ผลงานคุณภาพออกมาอย่างต่อเนื่องและมั่นคงในการจัดการนวัตกรรม การพัฒนาองค์กรโดยเน้นกระบวนการพัฒนาศักยภาพคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และกำหนดวิสัยทัศน์ร่วมของสมาชิกในองค์กรใช้นวัตกรรมที่เป็นรูปแบบการจัดการมาเป็นตัวตั้งเพื่อวางแผนกลยุทธ์ที่เหมาะสม จะทำให้สมาชิกองค์กรเป็นกลุ่มคนแห่งการเรียนรู้และนำไปสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้หรือองค์กรสมรรถนะสูง ด้วยการพัฒนาศักยภาพบุคลากรอย่างต่อเนื่องเพื่อสร้างผลงานคุณภาพให้กับองค์กรได้อย่างยั่งยืน (ปัญญา เลิศไกร, นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์, ลัญจกร นิลกาญจน์ และ กฤตพร แซ่แง่ สายจันทร์, 2562: 3745-3757) องค์กรที่สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมได้ต้องมีผู้บริหารที่มีความมุ่งมั่นในการสร้างนวัตกรรมการมีบรรยากาศในการทำงานที่สนับสนุนการสร้างนวัตกรรม การยอมรับความผิดพลาด หรือความล้มเหลวอันเป็นผลจากความกล้าเสี่ยง การสื่อสารในระดับเดียวกันการมีโครงสร้างองค์กรที่มีความยืดหยุ่น การมีมุมมองในระยะยาวตลอดจนการมีวิสัยทัศน์ และกลยุทธ์การพัฒนาองค์กรว่าจะพัฒนาไปอย่างไร รวมถึงระบบการจัดการความสามารถและสายการบังคับบัญชาที่แบ่งตามหน้าที่การทำงานของแต่ละฝ่ายไว้อย่างชัดเจน (สมบัติ นามบุรี, 2562: 121-134) ดังนั้นนวัตกรรมจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องนำมาใช้ในการพัฒนาคน องค์กร หน่วยงานซึ่งนวัตกรรมจะเกิดขึ้นได้ด้วยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และนำไปสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง

หลักการของนวัตกรรม

นวัตกรรม (Innovation) เป็นสิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้และความคิด สร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม และหมายรวมถึงสิ่งที่เกิดขึ้นจากความสามารถ ในการใช้ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ และประสบการณ์ทางเทคโนโลยีหรือการจัดการมาพัฒนาให้เกิดผลิตภัณฑ์ หรือกระบวนการผลิต หรือบริการใหม่ เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ตลอดจนการปรับปรุงเทคโนโลยี การแพร่กระจายเทคโนโลยี การออกแบบผลิตภัณฑ์ และการฝึกอบรมที่นำมาใช้ เพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจ และก่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะในรูปแบบของการเกิดธุรกิจการลงทุนผู้ประกอบการหรือตลาดใหม่หรือรายได้แหล่งใหม่ รวมทั้งการจ้างงานใหม่ (พงศกร เอี่ยมสะอาด, ศุภกร ลิ้มคุณธรรมโม และประสพชัย พสุนนท์, 2559: 130-142.) นวัตกรรมเป็นเรื่องของการนำความคิดไปใช้ ในเชิงปฏิบัติ เพื่อให้ได้สิ่งใหม่ หรือกระบวนการใหม่ (Schilling, 2008) ซึ่งเป็นสิ่งใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ที่มี ประโยชน์ต่อเศรษฐกิจและสังคม เกิดจากความคิดของคน เป็นการสร้างสิ่งที่มีอยู่เดิมให้กลายเป็นสิ่ง ใหม่ที่แตกต่างโดยอาศัยการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมรอบตัวให้ในการสร้างโอกาสใหม่ ๆ และมีการถ่ายทอด หรือส่งต่อแนวคิดนั้นให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม กระบวนการสร้างหรือการพัฒนานวัตกรรมนั้นเป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ความคิดเหล่านั้นพัฒนาเป็นนวัตกรรม การพัฒนานวัตกรรมมักมีการเริ่มต้น จากปัญหาภายในองค์กร และเกิดการคิดค้นหาวิธีการใหม่ ๆ มาช่วยในการแก้ไขปัญหา การสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมแบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน (Li, 2564) ดังต่อไปนี้

1. การรับรู้ถึงโอกาส การศึกษารวบรวมเอกสารแนวคิดหลักการ เพื่อค้นหาปัญหา สำรวจว่ามีพัฒนาเรื่องที่สนใจไว้ว่าอย่างไร มีใครที่เคยประสบปัญหาเรื่องนี้มาก่อนหรือไม่ คนที่มี ปัญหานี้เขามีแนวทางในการแก้ไขปัญหาอย่างไร เพื่อหากรอบแนวคิดหรือแนวทางที่จะนำมา แก้ปัญหาของตนเองต่อไป อาจทำได้โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การแสวงหาแนวคิด หลักการ การศึกษาเอกสารงานวิจัย และประสบการณ์ของผู้เกี่ยวข้อง

2. การพัฒนาแนวคิด คือ การเลือกกรอบแนวคิดมาทำการวางแผนสร้างนวัตกรรม โดยพิจารณาเลือกจากลักษณะของนวัตกรรมการเรียนรู้ที่ดี เช่น มีการเรียนรู้ที่ตรงกับความต้องการ และความจำเป็น น่าเชื่อถือและเป็นไปได้สูงที่จะสามารถแก้ปัญหาและพัฒนาต่อยอดได้ มีแนวคิด หรือหลักการทางวิชาการรองรับจนน่าเชื่อถือ สามารถนำไปใช้ได้จริง ใช้ง่าย สะดวกต่อการใช้ และการพัฒนาต่อไป และมีผลการพิสูจน์ว่าใช้ได้ในสถานการณ์จริงสามารถแก้ปัญหาได้อย่างน่าพอใจ

3. การแก้ไขปัญหา คือ การสร้างหรือพัฒนานวัตกรรมเพื่อให้สามารถนำมาแก้ไขปัญหา ที่มีจะสร้างและดำเนินการตามขั้นตอน เช่น วิเคราะห์จุดประสงค์กำหนดและออกแบบ ลงมือทำ ตรวจสอบคุณภาพทดลองใช้ระยะสั้นเพื่อปรับปรุง และนำไปใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือการพัฒนา การเรียนรู้

4. การพัฒนาต้นแบบ คือ การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรมเพื่อพิสูจน์ว่านวัตกรรม ที่สร้างมานั้นสามารถนำมาใช้ได้ผลตามที่ต้องการหรือไม่ มีการทำได้หลายวิธี เช่น การตรวจสอบ โดยผู้เชี่ยวชาญ การบรรยายคุณภาพ การหาประสิทธิภาพของนวัตกรรม และการประเมินผล

5. การแก้ไขจุดบกพร่อง คือ การปรับปรุงนวัตกรรมที่สร้างขึ้น นำความคิดเห็นหรือ ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงนวัตกรรมให้มีคุณภาพเหมาะสมที่จะนำไปใช้ได้มากขึ้น หาค่าประสิทธิภาพ โดยการให้ผู้เชี่ยวชาญช่วยตรวจ และการบรรยายคุณภาพก่อนการทดลองใช้และหลังการทดลองใช้ กับผู้เรียนกลุ่มเล็กจะทำให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและเป็นรายละเอียดที่จะปรับปรุงนวัตกรรมได้ง่ายขึ้น

คณะผู้เขียนเห็นว่านวัตกรรมองค์กรเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญมากในการสร้างให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์กร ซึ่งนวัตกรรมองค์กรนั้นไม่ได้หมายถึงเฉพาะเทคโนโลยีหรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ๆ เท่านั้น หากแต่หมายรวมถึง การเปลี่ยนเทคโนโลยีการดำเนินการแบบเดิมมาสู่เทคโนโลยีการดำเนินการแบบใหม่ ๆ อีกด้วย โดยองค์กรจะต้องพยายามสร้างโอกาสและเงื่อนไขที่นำพาไปสู่นวัตกรรม ด้วยการนำองค์กรเข้าไปตอบสนองความต้องการของตลาดที่มีความซับซ้อน ที่มีการการสร้างกฎเกณฑ์แห่งคุณภาพที่อยู่ในระดับยอดเยี่ยมอยู่เสมอ ตลอดจนต้องมีการเปรียบเทียบกับคู่แข่งตลอดเวลาซึ่งคู่แข่งนับเป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนานวัตกรรมองค์กร ซึ่งหน่วยงานต้องส่งเสริมการคิดนอกกรอบและความคิดสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงานที่เป็นประโยชน์ต่อการเปลี่ยนแปลงองค์กร และมีการสนับสนุนให้ผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์เป็นตัวอย่างที่ดีของพนักงานคนอื่น มีการสนับสนุนทรัพยากรอย่างเหมาะสมในการทำงาน และให้พนักงานได้รับการฝึกทักษะเพื่อก่อให้เกิดความชำนาญอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนให้การสนับสนุนโดยการจัดการกฎระเบียบ ต่าง ๆ ให้เอื้อต่อการทำงาน

ผลกระทบและการปรับเปลี่ยนแปลงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

สภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น การแข่งขัน เทคโนโลยี จึงส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในหลาย ๆ ด้าน (นิสดารก์ เวชยานนท์, 2554; สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2560) คือ 1) บุคลากรในยุคดิจิทัลสามารถทำงานหรือกิจกรรมต่าง ๆ โดยผ่านเครือข่ายและกลไกการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ทั้งนี้เพื่อสู้คู่แข่งและตอบสนองความต้องการของลูกค้า 2) บุคลากรต้องมีการเรียนรู้ตลอดเวลา ต้องมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารและทำกิจกรรมแบบต่าง ๆ ด้วยดิจิทัลได้ 3) การพัฒนาบุคลากรในองค์การมีการออกแบบการเรียนรู้ โดยศึกษาความต้องการของผู้เรียน มีการออกแบบโปรแกรมการเรียนรู้ด้วยการใช้ดิจิทัลเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียน 4) เทคโนโลยีในยุคดิจิทัลทำให้รูปแบบการทำงานมีการพัฒนาเพิ่มขึ้น เนื่องจากข้อมูลต่าง ๆ มีความเชื่อมโยงกันสามารถเชื่อมต่อกันได้ทุกที่ทุกเวลา การทำงานแบบไม่จำกัดเฉพาะภายในที่ทำงาน ส่งผลให้บุคลากรต้องพัฒนาตนเองให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง เช่น มีรูปแบบการทำงานที่ไม่จำเป็นต้องนั่งทำงานในสถานทำงาน ซึ่งช่วยสร้างบรรยากาศในการทำงานที่ผ่อนคลาย บุคลากรสามารถส่งสารและส่งงานผ่านโปรแกรม Platform ที่องค์การเตรียมให้ได้ ทำให้เกิดความสะดวกสบายเพิ่มขึ้น 5) เมื่อมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาพัฒนากระบวนการทำงาน ทำให้องค์การที่มีความยืดหยุ่นและคล่องตัวมากขึ้นกว่าเดิม เนื่องจากเน้นให้ทุกคนทำงานให้มีประสิทธิภาพด้วยการใช้เครื่องมือเทคโนโลยีช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานร่วมกับการพัฒนาซอฟต์แวร์และโปรแกรมต่าง ๆ เพื่อการทำงานในองค์การเปิดกว้างสำหรับบุคลากรทุกระดับมากขึ้น ทำให้เกิดความยืดหยุ่นและคล่องตัวในกระบวนการทำงาน อีกทั้งมีการนำสังคมออนไลน์ (Social Media) มาช่วยในการประสานและเผยแพร่ผลงานขององค์การ เมื่อสภาพแวดล้อมเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ดังนั้นบุคลากรขององค์การต้องมีนิสัยการเรียนรู้ตลอดเวลา ติดตามข้อมูลข่าวสารตลอดเวลา โดยการใช้วิจารณญาณวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล

เมื่อเทคโนโลยีมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว องค์การจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันตามยุคสมัย สิ่งที่ทำให้องค์การปรับตัวสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงได้ คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้สามารถขับเคลื่อนองค์การไปสู่เป้าหมาย ดังนั้นบทบาทพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต้องมีการเปลี่ยนแปลงให้สอดรับกับยุคดิจิทัล จึงต้องปรับเปลี่ยนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Harris, 2007: 34-47; Guzman, Neelankavil, & Sengupta, 2011)ดังนี้ 1) การเปลี่ยนแปลงไม่ใช่การเปลี่ยนภาพลักษณ์ขององค์การอย่างเดียว แต่เป็นการที่นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต้องมุ่งเน้นที่จะสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน ด้วยความเข้าใจเกี่ยวกับทิศทางการพัฒนาองค์การมีความรู้ใหม่ ๆ ทางวิธีการเทคนิคและกระบวนการพัฒนา อีกทั้งสามารถวิเคราะห์ปัญหาคาดการณ์การเปลี่ยนแปลง สามารถวางแผนและเข้าใจองค์การเพิ่มขึ้น 2) การปรับบทบาทการจัดการและพัฒนาบุคลากร เป็นหน้าที่หลักของนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ต้องช่วยทำให้โครงสร้างองค์การมีความยืดหยุ่นมากขึ้น ปรับตัวง่ายขึ้น ด้านบุคลากรควรให้สามารถรวมตัวทำงานร่วมกันได้และอาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา

เพื่อตอบสนองการใช้ประโยชน์จากบุคลากรแบบทันเวลา โดยต้องสนใจ และใส่ใจ แต่ละคนอย่างจริงจังเพื่อดึงศักยภาพ รวมถึงความรู้ ทักษะ ความสามารถ ออกมาใช้อย่างเต็มที่ โดยคนรุ่นใหม่มีความเก่งและเชี่ยวชาญในใช้การเทคโนโลยี 3) เมื่อโลกดิจิทัล คือ โลกของการเรียนรู้แบบไร้พรมแดนนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ควรต้องใช้ประโยชน์ของเทคโนโลยี ที่ใช้เป็นช่องทางในการเพิ่มโอกาสให้เกิดการเรียนรู้ ค้นหาข้อมูล จากหลากหลายช่องทาง ใช้เทคโนโลยีการสื่อสารที่มีระบบเครือข่ายความรู้ออนไลน์ขยายฐานความรู้ออกไปอย่างรวดเร็ว โดยอาศัยอินเทอร์เน็ตและสื่อดิจิทัลเป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ ส่งผลให้พฤติกรรมการเรียนรู้ของบุคลากรปรับเปลี่ยนไปจากเดิม เช่น บุคลากรสนใจเรียนรู้ในห้องเรียน ปรับเปลี่ยนมาเป็นดิจิทัลบทความรู้นอกห้องเรียน ความรู้ของบุคลากรวัดจากความสามารถในการทำงานมากกว่าคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษา และ 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ต้องเพิ่มศักยภาพให้กับบุคลากรตั้งแต่การมีความคิดสร้างสรรค์ สร้างงานเชิงนวัตกรรม เป็นโอกาสของการเปลี่ยนแปลง มีความสามารถในด้านเทคโนโลยีดิจิทัลมีทักษะพื้นฐานที่นำไปประยุกต์ใช้ในงาน เช่น ทักษะวิสัยทัศน์ ทักษะการจัดการข้อมูล ทำงานแบบบูรณาการพัฒนาระบบฐานข้อมูลต่าง ๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการวิจัยและพัฒนา

คณะผู้เขียนเห็นว่า เมื่อสภาพแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงการบริหารการเปลี่ยนแปลงถือเป็นสิ่งที่จำเป็น เนื่องจากองค์การต้องมีการปรับตัวอยู่ตลอดเวลา โดยการผลักดันให้บุคลากรในองค์การปรับเปลี่ยนจากวิถีปัจจุบันไปสู่วิถีแห่งอนาคตด้วยแรงผลักดันจากสภาพแวดล้อมภายนอก ที่ทำให้องค์การต้องปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ ทั้งนี้องค์การต้องทำให้ทุกคนเชื่อว่าการเปลี่ยนแปลงมิใช่การคุกคามแต่ถือเป็นโอกาสที่จะพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นองค์การในยุคดิจิทัล นอกจากนี้การได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารองค์การมีส่วนต่อการประสบความสำเร็จของการบริหารการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารและบุคลากรในองค์การจะมีส่วนช่วยการสร้างแนวทางใหม่ของการดำเนินธุรกิจ รวมถึงสนับสนุนให้มีการปรับเปลี่ยนการจัดการในองค์การ

นวัตกรรมการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิตอลสำหรับภาครัฐ

ปัจจุบันองค์กรต่าง ๆ ล้วนต้องมีการปรับตัวเพื่อความอยู่รอดในสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ผลสำเร็จขององค์กรขึ้นอยู่กับความสามารถขององค์กรในการเรียนรู้ถึงสถานการณ์ แนวคิด เทคนิคการดำเนินงาน และเทคโนโลยีต่าง ๆ จากภายนอก นำมาผสมผสานกับการบริหารจัดการภายในองค์กรตลอดจนนำมาพัฒนาสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดนวัตกรรม (Innovation) การพัฒนาองค์กรให้มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรมได้นั้นเกิดจากปัจจัยด้านบุคลากรในทุกระดับผนวกกับปัญญาความรู้ และทักษะความสามารถ ตลอดจนสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่เอื้อให้เกิดการสร้างสรรค์ผลงาน อันเป็นหัวใจหลักของการสร้างประสิทธิภาพของการทำงาน และขับเคลื่อนองค์กรให้เติบโตอย่างมั่นคง ภาครัฐได้จัดระบบการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิตอลด้วยระบบราชการ 4.0 เพื่อรองรับต่อยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ภาครัฐหรือระบบราชการจะต้องทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพื่อประโยชน์สุข

ของประชาชน ระบบราชการต้องปรับเปลี่ยน แนวคิดและวิธีการทำงานใหม่เพื่อพลิกโฉม ให้สามารถเป็นที่เชื่อถือไว้วางใจ และเป็นพึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, 2560) ตามแผนภาพ

ภาพที่ 1 ระบบราชการ 4.0

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (2560)

จะเห็นได้ว่า ระบบราชการ 4.0 จะต้องทำงานโดยยึดหลักธรรมาภิบาล เพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเป็นหลัก โดยระบบราชการไทยจะต้องปฏิรูปขนานใหญ่ เพื่อให้สามารถเป็นที่ไว้วางใจและเป็นพึ่งของประชาชนได้อย่างแท้จริง กล่าวคือ 1) (Open & Connected Government) ต้องมีความเปิดเผยโปร่งใสในการทำงาน โดยบุคคลภายนอกสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของทางราชการหรือมีการแบ่งปันข้อมูลซึ่งกันและกัน และสามารถเข้ามาตรวจสอบการทำงานได้ตลอดจนเปิดกว้างให้กลไกหรือภาคส่วนอื่น ๆ เช่น ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม ได้เข้ามามีส่วนร่วม และโอนถ่ายภารกิจที่ภาครัฐไม่ควรดำเนินการเองออกไปให้แก่ภาคส่วนอื่น ๆ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแทน โดยการจัดระเบียบความสัมพันธ์ในเชิงโครงสร้างให้สอดรับกับการทำงานในแนวระนาบ ในลักษณะของเครือข่าย มากกว่าตามสายการบังคับบัญชาในแนวดิ่ง ขณะเดียวกันก็ยังต้องเชื่อมโยงการทำงานภายในภาครัฐด้วยกันเองให้มีเอกภาพและสอดรับประสานกันไม่ว่าจะเป็นราชการบริหาร ส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น 2) (Citizen-Centric Government) ต้องทำงานในเชิงรุกและมองไปข้างหน้า โดยตั้งคำถามกับตนเองเสมอว่า ประชาชนจะได้อะไร มุ่งเน้นแก้ไข ปัญหาความต้องการและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยไม่ต้องรอให้ประชาชนเข้ามาติดต่อขอรับบริการหรือร้องขอความช่วยเหลือจากทางราชการ (Proactive Public Services) รวมทั้งใช้ประโยชน์จากข้อมูลของทางราชการ (Big Government Data) และระบบดิจิทัลสมัยใหม่ในการจัดบริการสาธารณะที่ตรงกับความต้องการของประชาชน (Personalized หรือ Tailored Services) พร้อมทั้งอำนวยความสะดวกโดยมีการ

เชื่อมโยงกันเองของทางราชการเพื่อให้บริการต่างๆ สามารถเสร็จสิ้นในจุดเดียวประชาชนสามารถเรียกใช้บริการของทางราชการได้ตลอดเวลาตามความต้องการของตนและผ่านการติดต่อได้หลายช่องทางผสมผสานกัน ไม่ว่าจะติดต่อมาด้วยตนเอง อินเตอร์เน็ต เว็บไซต์ โซเชียลมีเดีย หรือแอปพลิเคชั่นทางโทรศัพท์มือถือ และ 3) (Smart & High Performance Government) ต้องทำงานอย่างเตรียมการณ์ไว้ล่วงหน้า มีการวิเคราะห์ความเสี่ยง สร้างนวัตกรรมหรือความคิดริเริ่มและประยุกต์องค์ความรู้ ในแบบสหสาขาวิชาเข้ามาใช้ในการตอบโต้กับโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน เพื่อสร้างคุณค่า มีความยืดหยุ่น และความสามารถในการตอบสนองกับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างทันเวลา ตลอดจนเป็นองค์การที่มีขีดสมรรถนะสูง และปรับตัวเข้าสู่สภาพความเป็นสำนักงานสมัยใหม่ รวมทั้งทำให้ข้าราชการมีความผูกพันต่อการปฏิบัติราชการ และปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมกับบทบาทของตน

คณะผู้เขียนเห็นว่า ผู้บริหารระดับสูงต้องมีความมุ่งมั่นในการนำองค์กรไปสู่องค์กรสร้างนวัตกรรม สร้างบรรยากาศให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ทุกคนในองค์กรได้คิดสร้างสรรค์และนำเสนอแนวความคิด (Idea) ได้อย่างอิสระกล้าที่จะเสี่ยงนำเอาแนวความคิดดี ๆ ไปพัฒนาเป็นตัวกระตุ้นให้บุคลากรขององค์กรได้คิดสร้างสรรค์งานซึ่งองค์กรต่าง ๆ ก็ล้วนแล้วแต่ต้องการนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อให้ดำเนินต่อไปได้ในอนาคต กลไกในการสร้างนวัตกรรมใหม่ให้ประสบความสำเร็จในองค์กรนั้น ที่สำคัญคือจะต้องมีการเชื่อมโยงทีมงานและองค์ความรู้ต่าง ๆ ภายในและภายนอกองค์กรเข้าด้วยกัน กำหนดเป้าหมายและกระตุ้นให้แต่ละส่วนเกิดความมุ่งมั่นที่จะทำงานในส่วนของตนอย่างสอดคล้องประสานกับทีมอื่น ๆ เพื่อเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสูงสุดขององค์กร ที่จะเป็นผู้ออกแบบที่ทำให้เกิดการเชื่อมโยงสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งการนำระบบราชการ 4.0 มาให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งมีหน่วยงานหลายหน่วยงานนำมาประบกระบวนการบริหารจัดการในการพัฒนาการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิตอล คณะผู้เขียนจะขอยกตัวอย่างหน่วยงานที่ได้นำระบบราชการ 4.0 มาประยุกต์ใช้การพัฒนาและจัดการทรัพยากรมนุษย์ ดังต่อไป

1. กรมสรรพากร นำระบบประชุมและฝึกอบรมทางไกล (Telepresence) กรมสรรพากรได้ติดตั้งอุปกรณ์ระบบประชุมและฝึกอบรมทางไกลเพื่อใช้ในการจัดประชุมและฝึกอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ โดยระบบดังกล่าวมีการเชื่อมต่อระหว่างกรมสรรพากรส่วนกลาง และสำนักงานสรรพกร ภาค 1-12 โดยผ่านอุปกรณ์ควบคุมการประชุมแบบหลายจุด (Multi Point Central Unit : MCU) อยู่ที่ส่วนกลางเพื่อบริหารจัดการประชุม โดยสำนักงานสรรพากรภาคต่าง ๆ จะต้องทำการเชื่อมต่อเข้าส่วนกลางที่อุปกรณ์ MCU ต่อมาได้มีการติดตั้งอุปกรณ์ระบบประชุมและฝึกอบรมทางไกลเพิ่มเติมไปยังสำนักงานสรรพากรพื้นที่ทั่วประเทศ โดยชุดประชุมทางไกลที่ติดตั้งในกรมสรรพากรสามารถจัดการประชุมภายในหน่วยงานสรรพากรเองได้ผ่านระบบควบคุมการประชุมที่ถูกติดตั้งที่กรมสรรพากรส่วนกลางและสำนักงานสรรพากรภาค 4 ถึง 12 และบันทึกการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพโดยดูตัวอย่างด้านล่าง (กรมสรรพากร, 2566)

2. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น มีการนำระบบสารสนเทศและการสื่อสารมาสนับสนุนการปฏิบัติงานมีการจัดทำแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศ พร้อมทั้งพยายามปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคลากรในองค์การ เพื่อรองรับการเป็นองค์การดิจิทัลในอนาคต โดยมีการจัดทำโครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) โครงการปรับปรุงเพิ่มประสิทธิภาพและบำรุงรักษาระบบสารสนเทศของกรม รวมถึง เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ เครื่องคอมพิวเตอร์แม่ข่าย และอุปกรณ์เครือข่ายคอมพิวเตอร์ 2) โครงการด้านการพัฒนาระบบสารสนเทศและโครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศของกรมส่งเสริมปกครองท้องถิ่น 3 โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศ รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานของระบบสารสนเทศขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 4) โครงการพัฒนาบุคลากรให้มีความพร้อมสู่องค์กรดิจิทัล เช่น การพัฒนาบุคลากรซึ่งต้องมีความต่อเนื่องและดำเนินการเป็นประจำ มีการส่งเสริมการเรียนรู้ให้บุคลากรโดยใช้ระบบ Web Conference เพื่อให้บุคลากรในฐานะนักส่งเสริมมีหน้าที่ในการส่งเสริมองค์ความรู้และวิชาการ ให้คำปรึกษาและการประสานการดำเนินงานให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้มีองค์ความรู้รอบด้าน และรู้ทันเหตุการณ์ทันเวลา อีกทั้งส่งเสริมองค์กรท้องถิ่นให้เข้มแข็งทั้งในด้านกฎหมายและระเบียบที่สำคัญด้านการบริหารเงิน การคลัง ด้านการบริหารทรัพยากรบุคคล ด้านการบริการสาธารณะ กับองค์ความรู้อื่น ที่สำคัญและจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน การเรียนรู้โดยระบบ Web Conference มีความรู้ด้านกฎหมายและระเบียบเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การบริหารการเงินการคลังเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นการบริหารงานบุคคลเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น การส่งเสริมงานบริการสาธารณะท้องถิ่น เพื่อตอบสนองต่อยุทธศาสตร์ชาติ เทคนิคและองค์ความรู้สำคัญเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการทำงาน นอกจากนี้ยังมีการใช้สังคมออนไลน์ (Social Media) เช่น กลุ่มไลน์ KM Conference และคิวอาร์ โค้ด สำหรับกลุ่ม KM นำระบบ e-Learning มาใช้ในองค์การ โดยมีการกำหนดหลักสูตรสำหรับบุคลากรกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นปีละ 1 หลักสูตรให้เรียนรู้บนระบบ e-Learning และมีการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานดิจิทัล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2566)

3. การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งผลิตประเทศไทย เป็นรัฐวิสาหกิจ ด้านกิจการพลังงานภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงพลังงาน ดำเนินธุรกิจหลักในการผลิตจัดให้ได้มาและจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าแก่การไฟฟ้านครหลวง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ผู้ใช้ไฟฟ้าตามกฎหมายกำหนดและประเทศใกล้เคียงพร้อมทั้งธุรกิจอื่น ๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับกิจการไฟฟ้าภายใต้กรอบพระราชบัญญัติการไฟฟ้า โดยมีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในหลายรูปแบบ ดังนี้ 1) iRecruit เป็นระบบสารสนเทศของงานทรัพยากรมนุษย์ โดยเป็นระบบสรรหาภายในเนื่องจากหน่วยงานมีการกำหนดนโยบายด้านทรัพยากรมนุษย์ให้มีการบริหารและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล จากนโยบายทรัพยากรมนุษย์ของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งผลิตประเทศไทย ดังกล่าว จึงทำให้เกิดการจัดทำระบบเพื่อเป็นศูนย์กลางการสรรหาภายในและเป็นช่องทางเก็บข้อมูลลักษณะงาน ความสนใจความประสงค์ในการโอนย้ายของพนักงาน เรียกระบบนี้ว่า iRecruit โดยระบบนี้ เป็นระบบสรรหาภายในรูปแบบใหม่ซึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนาระหว่างฝ่ายทรัพยากร

บุคคลและพัฒนาองค์กรและฝ่ายจัดหาและพัฒนาระบบสารสนเทศโดยจะมีการสรรหาใน 3 ลักษณะ คือ Job Posting เป็นความสามารถติดตามตำแหน่งงานต่าง ๆ ที่หน่วยงานเปิดสรรหาภายในรวมทั้งสามารถสมัครเข้ารับการคัดเลือกผ่านระบบได้ Job Macthing เป็นพื้นที่สำหรับให้ผู้ประสงค์ย้ายตนเองและประกาศเพื่อหาคู่แลกเปลี่ยนงานที่เหมาะสม โดยมีฝ่ายทรัพยากรมนุษย์ช่วยการติดต่อประสานงาน และ Big Data เป็นช่องทาง สำรวจข้อมูลด้านงานบุคคลเพื่อนำไปใช้ประโยชน์ด้านการบริหารและพัฒนาบุคคล 2) IPortfolio เป็นการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับบุคลากรที่ทำงานในองค์การ เช่น เงินเดือน ประวัติการศึกษาประวัติการทำงาน 3) Employee Self-service เป็นระบบที่พนักงาน สามารถจัดการเกี่ยวกับข้อมูลบนของตัวเองได้บนระบบสารสนเทศ มีการอัพเดทข้อมูลส่วนตัวได้ 4) Digital Process System เป็นระบบงานและกระบวนการต่าง ๆ ภายในการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งผลิตประเทศไทย เชื่อมโยงกับข้อมูลขนาดใหญ่และเป็นข้อมูลชุดเดียวกันทั้งองค์การ โดยมีเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดเก็บวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลแบบองค์รวม ข้อมูลต่าง ๆ ถูกจัดเก็บในรูปแบบระบบฐานข้อมูล และเพื่อลดความซับซ้อนในการจัดเก็บ และบุคลากรทุกคนสามารถเข้าถึงข้อมูลองค์การ ที่อัพเดทใหม่อยู่เสมอ ตัวอย่างจากโรงไฟฟ้าวังน้อย มุ่งเน้นให้หน่วยงานสืบค้นข้อมูลหรือทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจองห้องประชุม การแจ้งซ่อมอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ผ่านทางระบบเทคโนโลยีดิจิทัล 5) EGAT Learning Online เป็นการเรียนรู้ตลอดชีวิตของบุคลากร ความรู้ที่เรียนในสถาบันการศึกษาไม่เพียงพอ ต้องมีการแสวงหาความรู้เพื่อการพัฒนาตนเองตลอดเวลา ทางการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งผลิตประเทศไทย ส่งเสริมการเรียนรู้และแลกเปลี่ยนความรู้กันบนระบบออนไลน์เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของพนักงาน 6) Digital Staff โดยการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งผลิตประเทศไทยให้ความสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัล (Digital Literacy) เพื่อให้พนักงานมีทักษะพื้นฐานในการนำเครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีที่มีอยู่ในปัจจุบันมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สำหรับการสื่อสาร การปฏิบัติงานและการทำงานร่วมกัน หรือใช้เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานหรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัย สามารถสร้างคุณค่าและความคุ้มค่าในการดำเนินงาน ซึ่งมีการพัฒนาความรู้ดิจิทัลครอบคลุม 3 มิติ ได้แก่ การใช้วัดความคล่องแคล่วทางเทคนิคพื้นฐานที่จำเป็นในงานคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต การเข้าใจในบริบทของสารสนเทศดิจิทัลเพื่อการค้นหา ประเมิน ติดต่อสื่อสาร ประสานงาน ร่วมมือและแก้ไขปัญหา การสร้างเนื้อหา (Content) ซึ่งครอบคลุมทุกเนื้อหาและช่องทางการสื่อสารผ่านสื่อดิจิทัล และ 7) EGAT Cloud Service เป็นระบบเทคโนโลยีที่นำมาใช้เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้พนักงานสามารถเข้าถึงเทคโนโลยีใหม่ ๆ ได้ด้วยตนเอง (การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย, 2566)

4. ธนาคารกสิกรไทย ในยุคการเปลี่ยนแปลงโดยโลกมุ่งไปในเรื่องดิจิทัล ดังนั้นธนาคารกสิกรไทยพยายามที่จะนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้และส่งเสริมให้พนักงานสามารถทำงานได้ดีขึ้น ตอบสนองความต้องการของลูกค้ามากขึ้นด้วยการใช้เครื่องมือดิจิทัล ในส่วนของธนาคารกสิกรไทยมีการนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้หลายๆ รูปแบบ (ธนาคารกสิกรไทย, 2566) ดังนี้ 1) ธนาคารกสิกรไทยร่วมมือกับ Skill Lance ในการพัฒนาพนักงานมากกว่า 21,000 คน โดยองค์การเพิ่มทักษะในเรื่องดิจิทัลให้กับพนักงานเกี่ยวกับ Live Digital, Execute

Digital และ Lead Digital โดยนึกถึงลูกค้าก่อนเป็นอันดับแรกพยายามคิดค้นหาสิ่งใหม่ (ๆ รอบตัวอยู่เสมอ มีความสามารถในการบริหารจัดการข้อมูลที่มีจำนวนมาก นำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาออกแบบผลิตภัณฑ์หรือกระบวนการต่าง ๆ Think Digital ในการแก้ปัญหาในการทำงานหรือการตอบโจทย์ให้กับลูกค้า เพราะธนาคารเชื่อว่าการใช้เทคโนโลยีในการพัฒนาตนเองจะช่วยพนักงานในการทำงานตอบโจทย์ลูกค้าได้มากขึ้น เนื่องจากคนเป็นกำลังสำคัญของการขับเคลื่อนองค์กรไปในข้างหน้า ถ้าเราสามารถทำให้บุคลากร เรียนรู้ได้สะดวก และมากขึ้นจะทำให้เป็นคนที่เก่งขึ้นและช่วยทำให้องค์การเติบโตได้ทาง Skill Lance พัฒนาการเรียนรู้ไปสู่ Digital Learning Platform อย่างเต็มรูปแบบ การพัฒนาบุคลากรต้องเปิดโอกาสให้ได้เรียนรู้ทั้งงานและไลฟ์สไตล์ของคนผ่านแหล่งเรียนรู้ใหม่แบบออนไลน์ที่ตอบโจทย์การทำงานของบุคลากรได้โดยสามารถเรียนได้ ทุกที่ ทุกเวลา ผ่านคอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต โทรศัพท์มือถือ โดยในการตอบโจทย์ Skill Lance เปิดสอนออนไลน์มากกว่า 4 คอร์ส และใช้ผู้สอนที่มีชื่อเสียงมาสอนผ่านออนไลน์ โดยขอยกตัวอย่างเนื้อหาที่พัฒนาร่วมกับธนาคารกสิกรไทยมีการแชร์เนื้อหาเป็นหมวดประกอบด้วย Soft Skill เน้นเรื่อง Mind Set การนำเสนอรูปแบบต่าง ๆ Hard Skill เน้นเรื่องภาษาอังกฤษมากขึ้น การใช้ Performance Excel และการตลาด Leisure Skill เป็นไลฟ์สไตล์ต่าง ๆ เช่น การทำอาหาร ขนม ท่องเที่ยว การดูแลสุขภาพของตัวเอง โดยทางธนาคารมีความเชื่อว่าการทำงานอดิเรกต่าง ๆ จะมีส่วนช่วยให้เข้าใจลูกค้าของตนเองได้มากขึ้นและรอบด้าน 2) e-Learning เป็นรูปแบบการเรียนรู้ผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่บุคลากรสามารถศึกษาหาความรู้ได้จาก ที่บ้านและสำนักงาน ทั้งในเวลาปฏิบัติงานและเวลาว่าง เพื่อเพิ่มความรวดเร็วคล่องตัว และเพื่อส่งเสริมความรู้ในการประกอบวิชาชีพเฉพาะในการปฏิบัติงาน ตลอดจนความรู้เพิ่มเติมที่จำเป็นในการบริหารจัดการชีวิตและทำงานให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น โดยการเรียนรู้แบบ e-Learning จัดแบ่งเป็นหมวด ๆ เพื่อตอบสนองความจำเป็นในการปฏิบัติงาน เพื่อความก้าวหน้าในส่วนงานของตน แต่ละหลักสูตรจะมีแบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจโดยเฉพาะหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน เพื่อพนักงานได้ใช้เป็นตัวชี้วัดประเมินผลในการเทียบความรู้ความเข้าใจตามความต้องการของธุรกิจ ประกอบด้วยหมวด Finance/Accounting Audit/Risk มีหลักสูตรหลักการบัญชีเบื้องต้น การให้สินเชื่อเพื่อธุรกิจลูกค้าและผู้ประกอบการ การบริหารการเงิน ยังมีหมวด Produce Knowledge ประกอบด้วย หลักสูตรความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอนุพันธ์ ความรู้ ผลิตภัณฑ์บัญชี เงินฝาก เงินตราต่างประเทศ ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการจัดการด้านการเงิน เป็นต้น หมวด General Business ประกอบด้วย หลักสูตรความรู้เกี่ยวกับธุรกิจในเครือธนาคารกสิกรไทย การลงทุนในตราสารหนี้ เป็นต้น หมวด Leadership and General Management ประกอบด้วยหลักสูตรการเตรียมตัวเป็นผู้นำ การตัดสินใจเชิงกลยุทธ์ การบริหารพนักงานที่มีศักยภาพสูง เป็นต้น หมวด Language & Culture มีหลักสูตรความรู้เบื้องต้นสำหรับไวยากรณ์ ภาษาอังกฤษ มารยาทการรับประทานอาหาร ทักษะการบริหารเวลา การตัดสินใจและแก้ปัญหาพื้นฐาน เป็นต้น 3) Virtual Classroom เป็นการเรียนรู้ผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ที่เชื่อมโยงให้พนักงานที่อยู่ต่างสถานที่สามารถเรียนรู้ไปพร้อมกันได้และถ่ายทอดแลกเปลี่ยนองค์

ความรู้ผ่านระบบการสื่อสารภายในองค์การทำให้พนักงานสามารถเรียนรู้ไปพร้อมกันทั้งองค์การ และ 4) Social Media เช่น Facebook, Kbank Live, Kbank Live Official Account และ LinkedIn Kasikornbank เป็นพื้นที่ให้ใช้สำหรับประชาสัมพันธ์ การสมัครงาน รวมถึงการจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ ให้คนเข้าถึงได้มากขึ้นและหลายช่องทาง

สรุป

การพัฒนาและการจัดการทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิตอล ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีมาปรับเปลี่ยนให้สอดคล้องกับยุคดิจิทัล โดยปรับเปลี่ยนให้มีความเป็นมืออาชีพเพิ่มขึ้น มุ่งเน้นการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน นำความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนาองค์การ การพัฒนาบุคลากรขององค์การให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้เป็นอย่างดี ทำงานร่วมกันได้ ให้คำปรึกษาเชิงกลยุทธ์ด้านพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แก่ผู้บริหารในการตัดสินใจ ช่วยเชื่อมโยงบุคลากรกับเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน ด้วยการสร้างความพร้อมให้บุคลากรปรับตัวกับเทคโนโลยีได้มีการจัดฝึกอบรมและพัฒนาทักษะในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ เทคโนโลยี เข้ามาสนับสนุนการทำงาน การปรับปรุงองค์การให้เหมาะสมกับบุคลากรยุคดิจิทัล มีการบริหารจัดการผ่านระบบออนไลน์ เพื่อให้การทำงานสามารถทำงานได้ทุกที่พร้อมทั้งมีแนวคิด Work Life Balance ที่จะช่วยให้การทำงานระหว่างโลกส่วนตัวและโลกของงานไม่มีเส้นแบ่งชัดเจน กิจกรรมการส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนแบ่งปันความรู้ความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ Social Networking หรือเครื่องมือทางเทคโนโลยีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อเป็นการส่งเสริมให้บุคลากรไม่หยุดนิ่งต่อการพัฒนา และยังเป็นการส่งเสริมให้เกิดองค์การแห่งการเรียนรู้ ที่ช่วยให้องค์การสามารถปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลง ตั้งแต่ระดับบุคคล กลุ่ม และองค์การ สุดท้ายการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้วยการบริหารและพัฒนาบุคลากร โดยเป็นการจัดข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่มีระบบเชื่อมต่อกันผ่านเครือข่าย สามารถดึงข้อมูลมาใช้วิเคราะห์ วางแผน และตัดสินใจ

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2566). *แผนปฏิบัติการด้านดิจิทัล (พ.ศ. 2566 -2568)*. กรุงเทพมหานคร : กระทรวงมหาดไทย.

กรมสรรพากร. (2566). *รายงานผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการกรมสรรพากร รอบ 6 เดือน ประจำปีงบประมาณ 2566*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการคลัง.

การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย. (2566). *แผนแม่บทนวัตกรรมการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2566-2570*. กรุงเทพมหานคร: การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย.

ธนาคารกสิกรไทย. (2566). กสิกรไทยกับพัฒนาการในยุคดิจิทัล ผ่าน Startup อย่าง Skill Line. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 24 กรกฎาคม 2566. แหล่งที่มา: https://www.kasikornbank.com/th/personal.

นิสดารก์ เวชยานนท์. (2554). *การบริหารทุนมนุษย์เชิงกลยุทธ์เพื่อเพิ่มมูลค่า*. กรุงเทพมหานคร: โกลเด้นท์ไทม์พริ้นติ้ง.

ประเวช ชุ่มเกษรกูลกิจ, ศจีมาจ ณ วิเชียร.(2561) พฤติกรรมสร้างนวัตกรรมในการทำงาน แนวคิดปัจจัยเชิงสาเหตุ ความท้าทาย. *วารสารพฤติกรรมศาสตร์เพื่อการพัฒนา สถาบันวิจัยพฤศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*. (10), 25-41.

ปัญญา เลิศไกร, นิลรัตน์ นวกิจไพฑูรย์, ลัญจกร นิลกาญจน์, กฤตพร แซ่แง่ สายจันทร์. (2562). การจัดการนวัตกรรมการพัฒนาองค์กร. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์, มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย*. 6 (8), 3745-3757.

พงศกร เอี่ยมสะอาด, ศุภกร ลิ้มคุณธรรมโม และประสพชัย พสุนนท์. (2559). ปัจจัยความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และนวัตกรรมองค์การที่มีอิทธิพลต่อการดำเนินงานของอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มขน กรณีศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารการจัดการสมัยใหม่*. 14 (1), 130-142.

สนั่น เถาชารี. (2551). กลยุทธ์การบริหารความเสี่ยงด้านทรัพยากรบุคคลเพื่อความสำเร็จขององค์กร. *Industrial Technology* Review. 18 (7), 145-151.

สมบัติ นามบุรี . (2562). นวัตกรรมและการบริหารจัดการ. *วารสารวิจัยวิชาการมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต*. 2 (2), 121-134.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. (2560). ระบบราชการ 4.0 ยึดหลักธรรมาภิบาลเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ 24 กรกฎาคม 2566. แหล่งที่มา: www.opdc.go.th.

อนันต์ แก้วร่วมวงศ์. (2559). *Thai innovation*. กรุงเทพมหานคร: ซีเอส ล็อกซอินโฟ.

Li, Q. (2564). ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยการสร้างสรรค์นวัตกรรมจากงานประจำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรสายสนับสนุน มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่. (*รายงานการวิจัย*). เชียงใหม่: วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

Guzman, G. M. d., Neelankavil, J. P., & Sengupta, K. (2011). Human resources roles : Ideal versus practiced: A cross-country comparison among organizations in Asia. *The International Journal of Human Resource Management*. 22 (13), 2665-2682.

Harris, L. (2007). The changing nature of the HR function in UK local government and its role as employee champion. *Employee Relations*. 30 (1), 34-47.

Schilling, M.A. (2008). *Strategic Management of Technological Innovation*. New York: McGraw-Hill Education.

แนวทางการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร

Guidelines for Health and Safety Promotion of Human Resources in the Organization

พันธนันท์ ถาวรศักดิ์,
วรรณนิภา จีนท่าจันทร์ และ ธนัสถา โรจนตระกูล
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
Punthanunt Thawonrasak,
Wannipa Jeentajun and Tanastha Rojanatrakul
Pibulsongkram Rajabhat University, Thailand
Corresponding Author, E-Mail **:** T.punthanunt@gmail.com

****

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร ซึ่งพบว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งสำคัญมากเรื่องหนึ่งขององค์กรการที่จะดำเนินการด้านสุขภาพและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ควรได้รับการสนับสนุนและร่วมมือจากทุกฝ่าย ทั้งองค์กรและผู้บริหารระดับสูงที่ต้องเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเรื่องความปลอดภัยและสุขภาพ โดยควรดำเนินการตามแนวทาง 3 ประการ คือ การส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยตามบทบาทของผู้บริหารการกำหนดแผนด้านสุขภาวะและความปลอดภัย และการจัดโครงการเพื่อส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัย ทั้งนี้เพื่อทำให้ทรัพยากรมนุษย์ขององค์การเป็นองค์การที่มีสุขภาพดี อันจะทำให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดี และทำให้สามารถดึงดูดผู้ที่มีความรู้ความสามารถสูงเข้ามาร่วมงานกับองค์การได้อีกด้วย

คำสำคัญ: การส่งเสริม; สุขภาวะและความปลอดภัย; ทรัพยากรมนุษย์

Abstract

The purpose of this article was to study the guidelines for health and safety promotion of human resources in the organization which found that the human resources was one of the most important aspects of the organization's health and safety operations, therefore, there should be support and cooperation from all parties, including the organization and superior executives who must seriously participate and act as a good role model in terms of safety and health by following 3 guidelines: promoting health and safety according to the role of executives, formulating a health and safety plan, and organizing a health and safety promotion project. This was to make the organization's human resources a healthy organization that would create a positive image and enable people with high knowledge to work with the organization as well.

* วันที่รับบทความ : 30 สิงหาคม 2566; วันแก้ไขบทความ 23 ตุลาคม 2566; วันตอบรับบทความ : 24 ตุลาคม 2566
Received: August 30 2023; Revised: October 23 2023; Accepted: October 24 2023

Keywords: Promotion; Health and Safety; Human resources

บทนำ

ทรัพยากรมนุษย์เป็นกลไกสำคัญที่จะผลักดันให้องค์การดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ มนุษย์จึงเป็นกิจกรรมที่ผู้บริหารจำเป็นต้องให้ความสำคัญเนื่องจากทุกส่วนของการดำเนินงานในหน่วยงานจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์เข้ามาเกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรม ดังนั้นองค์การจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับทรัพยากรมนุษย์ (นราธิป ธีรธนาธร, 2565) ในปัจจุบันองค์การต่าง ๆ ได้ตระหนักถึงสุขภาพและความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่งองค์การจำเป็นต้องจัดการเรื่องนี้อย่างมีประสิทธิภาพ หากสภาพแวดล้อมในการทำงานไม่เหมาะสม หรือเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานถูกออกแบบมาไม่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน หรือแม้กระทั่งพนักงานขาดความรู้ความเข้าใจในการทำงานกับเครื่องจักรต่าง ๆ ก็จะก่อให้เกิดอันตรายขึ้นได้ โดยเฉพาะอันตรายที่เกิดขึ้นจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน นอกจากนี้สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ยังก่อให้เกิดความเครียดในการปฏิบัติงานซึ่งเป็นปัจจัยภายในที่เกิดขึ้น และพนักงานเองอาจได้รับแรงกดดันหรือความเครียดจากปัจจัยภายนอกด้วย เช่น การหย่าร้าง ซึ่งถือว่าเป็นความเครียดทางด้านอารมณ์ หรือแม้แต่การที่พนักงานติดสารเสพติด สิ่งเหล่านี้จะส่งผลต่อสุขภาพของพนักงานโดยตรงและทำให้ผลการปฏิบัติงานลดต่ำลง สุขภาพและความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานเป็นเรื่องที่องค์การต่าง ๆ จะต้องตระหนักและให้ความสำคัญ เพราะการที่องค์การให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวจะส่งผลดีทั้งต่อพนักงานและองค์กร (สกล บุญสิน, 2560)

การทำงานในสภาพเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบันทำให้ทุกคนต่างเร่งรีบ เนื่องจากต้องปรับตัวให้ทันกับสภาพการแข่งขันและสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ที่ทุกองค์การต้องมีการปรับตัวเพื่อให้อยู่รอดทั้งองค์การและพนักงาน องค์การที่มุ่งเน้นแต่เรื่องผลผลิตและผลกำไรจึงละเลยเรื่องการดูแลเอาใจใส่ในสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานของบุคลากร อาจจะนำมาซึ่งความสูญเสียต่อชีวิตและทรัพย์สินทั้งขององค์การและของพนักงาน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพจิตของพนักงาน เป็นเหตุให้เกิดความล่าช้าในการทำงาน ส่งผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของพนักงาน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายนอกจากนี้สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย ยังก่อให้เกิดความเครียดในการปฏิบัติงาน และพนักงานเองอาจได้รับแรงกดดันหรือความเครียดจากปัจจัยภายนอกด้วย จากสถานการณ์ดังกล่าว องค์การจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญต่อประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานมากขึ้น กล่าวได้ว่าการจัดการด้านสุขภาวะและความปลอดภัยในองค์การเป็นหน้าที่ที่สำคัญของหน่วยงานบริหารทรัพยากรมนุษย์อีกหน้าที่หนึ่งที่จะต้องดูแลเอาใจใส่ เพื่อให้องค์การสามารถดำเนินการไปได้อย่างราบรื่นและพนักงานสามารถทำงานกับองค์ การได้อย่างมีความสุข

ทรัพยากรมนุษย์

ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญที่จะสามารถนำพาองค์การให้ประสบความสำเร็จหรือ ล้มเหลวได้ ดังนั้นการบริหารจัดการเรื่องทรัพยากรมนุษย์จึงมีความสำคัญ โดยเฉพาะเรื่องการวางตำแหน่งในการบริหารงานระดับต่าง ๆ องค์การจึงจำเป็นต้องได้คนดี คนเก่ง มาบริหารจัดการระบบให้มีประสิทธิภาพ สิ่งสำคัญและมีความจำเป็นที่ต้องกระทำเพื่อให้ทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่ในองค์การสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ตลอดจนเพื่อความอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าขององค์การ (นราธิป ธีรธนาธร, 2565) ทรัพยากรมนุษย์จึงเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า มีความคิด ซึ่งมีศักยภาพในตัวเองที่แต่ละคนแตกต่างกันทั้งในด้านความรู้ ด้านทักษะและเจตคติและมีความสามารถในการปฏิบัติงานหรือผลที่ได้ จาดการปฏิบัติงานก็แตกต่างกันด้วย ทั้งสองประเด็นนี้จึงต้องนำมาพิจารณาร่วมกันเพราะผลจากการปฏิบัติงานจะสะท้อนศักยภาพของมนุษย์และกระบวนการทำงาน ถ้าสามารถวิเคราะห์ได้ว่ามนุษย์มีศักยภาพเพียงใดผลปฏิบัติงานเป็นเช่นไร แล้วก็สามารถที่จะดำเนินการพัฒนาหรือดึงศักยภาพของมนุษย์ออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามเป้าหมายขององค์การ (นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์, 2559) ซึ่งการพิจารณาทรัพยากรมนุษย์ แบ่งออกเป็น 3 มิติ (กรรณิการ์ สุวรรณศรี, 2560) คือ

1. มิติด้านทักษะ เป็นมิติที่เกี่ยวกับการศึกษา ทั้งที่เป็นการศึกษาในรูปแบบ (Formal) และรูปแบบ (Non – Formal) น่าจะเป็นที่ยอมรับกันได้ว่าคนที่ไม่มีทักษะก็ไม่สามารถทำงานอะไรได้ เลยนั่นย่อมเป็นคนที่ไม่มีคุณภาพ และผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาย่อมมีคุณภาพที่สูงกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาประถมศึกษา

2. มิติด้านสุขภาพ เป็นมิติที่เกี่ยวกันกับด้านความสมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยเจ็บทั้งด้านกายภาพ (Physical) และจิตภาพ (Psychological) ภายในมิตินี้ด้านเดียวก็น่าจะยอมรับกันได้เช่นเดียวกันว่าคนที่มีความไม่สมประกอบด้านร่างกาย หรือด้านจิตใจ หรือทั้งสองด้านย่อมมีคุณภาพ ด้อยกว่าคนที่มีร่างกายแข็งแรงหรือจิตใจที่ถูกสุขลักษณะ (Healthy) ในทำนองเดียวกัน คนที่มี ร่างกายและจิตใจสมบูรณ์ ย่อมมีคุณภาพสูงกว่าคนที่มีร่ายกายแข็งแรงแต่มีโรคประสาทหรือโรคจิตประจำตัว

3. มิติด้านเจตคติ เป็นมิติที่เกี่ยวพันกับความรู้สึกนึกคิด ซึ่งขาดความชัดเจนเมื่อเปรียบเทียบ กับมิติด้านทักษะ และด้านสุขภาพ มิติด้านเจตคติ จะเกี่ยวข้องกับตัวเอง กับบุคคลอื่นและกลุ่มคนที่ เป็นลบย่อมมีคุณภาพด้อยกว่าบุคคลที่มีความรู้สึกนึกคิดในทางบวก

คณะผู้เขียนเห็นว่า ทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยที่มีค่ายิ่งของสังคมและประเทศชาติ ประเทศใดที่มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพสูงและสามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ในทางสร้างสรรค์แล้ว ประเทศนั้นก็เจริญก้าวหน้ามีความมั่งคั่งและมั่นคงทั้งในทางเศรษฐกิจ การเมือง และทางสังคม แต่ถ้าหากประเทศใดขาดทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าหรือไม่สามารถนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติได้ ประเทศก็พัฒนาไปได้ยาก ความเจริญหรือความล้าหลังของประเทศจึงขึ้นอยู่กับปัจจัยทรัพยากรมนุษย์เป็นสำคัญ เพราะทรัพยากร

มนุษย์เป็นปัจจัยหลักที่ก่อให้เกิดการพัฒนา ปัจจัยอื่น ๆ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมก็มาจากทรัพยากรมนุษย์ทั้งสิ้น ประเทศต่าง ๆ จึงมุ่งหวังที่จะมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพและมีระบบการบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่ดีและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประเทศชาติ

ปัญหาด้านสุขภาวะและความปลอดภัย

องค์กรต่าง ๆ มักพบว่าพนักงานมีปัญหาสุขภาพอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นปัญหาสุขภาพกายหรือสุขภาพจิต ในที่นี้จะนำมาเสนอปัญหาสุขภาพของพนักงานที่สำคัญ 4 ประการ (Dessler, 2003) ดังนี้

1. ปัญหาด้านสุขภาพของพนักงาน ในองค์กรต่าง ๆ โดยเฉพาะโรงงานอุตสาหกรรมมักพบว่าพนักงานมีปัญหาสุขภาพอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสุขภาพกายหรือสุขภาพจิต ในที่นี้จะนำมาเสนอปัญหาสุขภาพของพนักงานที่สำคัญ 3 ประการ ดังนี้ 1) ปัญหาความเครียดและความเบื่อหน่าย ความเครียดเป็นปัญหาสำคัญประการหนึ่งของผู้ปฏิบัติงาน เมื่อเกิดความเครียด อาจหาทางผ่อนคลายโดยการดื่มสุราหรือเสพสารเสพติด อาจนำไปสู่ปัญหาโรคพิษสุราเรื้อรัง และการเสพสารเสพติดได้ ความเครียดอาจเกิดจากปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับงาน เช่น การมีภาระงานมากเกินไป การเปลี่ยนสถานที่ทำงานใหม่ และปัญหาเกี่ยวกับลูกค้า เป็นต้น 2) ปัญหาสุขภาพที่เกิดจากจอภาพของเครื่องคอมพิวเตอร์ พนักงานที่ทำงานด้วยคอมพิวเตอร์วันละหลายชั่วโมง มักมีปัญหาเกี่ยวกับตา เช่น ระคายเคืองตา แสบตา ปวดตา น้ำตาไหล เป็นต้น และ 3) ปัญหาการสูบบุหรี่ในที่ทำงาน การสูบบุหรี่เป็นปัญหาที่รุนแรงที่มีผลกระทบต่อพนักงานและองค์การ ผลกระทบต่อพนักงานได้แก่ การเกิดโรคถุงลมโป่งพอง การเกิดโรคมะเร็งปอด เป็นต้น ส่วนผลกระทบต่อองค์การนั้น ทำให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษในที่ทำงาน ทำให้มีอัตราการขาดงานเพิ่มขึ้น และทำให้ผลผลิตลดลง

2. ปัญหาด้านอุบัติเหตุจากการทำงาน การเกิดอุบัติเหตุในการทำงานเกิดจากสาเหตุสำคัญ คือ เกิดจากการกระทำของตัวพนักงานเองที่จะนำไปสู่อุบัติเหตุในการทำงาน และสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัยที่เป็นสาเหตุให้เกิดอุบัติเหตุและอันตรายต่าง ๆ โดยทั่วไปสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายในสถานประกอบการ (สกล บุญสิน, 2560) สรุปได้ดังนี้ 1) พฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงาน เช่น ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ซึ่งมักเกิดกับบุคลากรที่เข้าทำงานใหม่หรือเข้าทำงานที่ต้องใช้เครื่องมือหรือเครื่องจักรที่เกี่ยวข้อง 2) สภาพร่างกายของบุคลากร เช่น การที่ผู้ปฏิบัติงานมีสภาพร่างกายไม่เหมาะสมกับงานที่ทำ การมีโรคประจำตัว ร่างกายอ่อนเพลีย หรือรู้สึกไม่สบายขณะปฏิบัติงาน เป็นต้น 3) สภาพจิตใจของบุคลากร เช่น การขาดความตั้งใจในการทำงาน ขาดความสามารถในการควบคุมอารมณ์ สติสัมปชัญญะในการขณะทำงาน ได้รับความกระทบกระเทือนทางจิตใจจากเรื่องส่วนตัว เป็นต้น 4) อุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักรมีข้อบกพร่อง อาจเนื่องมาจากสาเหตุ เช่น ใช้เครื่องมือไม่ถูกขนาด ใช้เครื่องมือที่ชำรุด ละเลยต่อการบำรุงรักษา ขาดกระบวนการตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง เป็นต้น และ 5) สภาพแวดล้อมทางกายภาพของสถานที่ทำงาน ไม่ว่าจะเป็นแสงสว่างไม่เพียงพอเสียงดังมากเกินไป การระบายอากาศที่ไม่เหมาะสม ความชื้น ฝุ่น ความสกปรก มีกลิ่น

บริเวณที่คับแคบ การออกแบบของสิ่งปลูกสร้าง หรือแผนผังการทำงานในสถานประกอบการนั้นไม่เหมาะสม เป็นต้น

3. ปัญหาด้านความเครียดในการทำงาน ความเครียด (Stress) เป็นภาวะของอารมณ์หรือความรู้สึกที่เกิดขึ้นเมื่อบุคคลที่ต้องเผชิญกับปัญหาต่าง ๆ และทำให้รู้สึกถูกกดดัน ไม่สบายใจ วุ่นวายใจ กลัว ตื่นตระหนก วิตกกังวลตลอดจนถูกบีบคั้น เมื่อบุคคลรับรู้หรือประเมินว่าประเด็น ปัญหา หรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเครียดเหล่านั้นเป็นสิ่งที่คุกคามต่อการปฏิบัติงานหรือดำเนินชีวิตตามปกติ จะส่งผลให้สภาวะสมดุลของร่างกายและจิตใจเสียไป โดยทั่วไปความเครียดสามารถจำแนกได้เป็น 2 ประเภท (Decenzo & Robbins, 2007) คือ 1) Eustress หรือ Constructive Stress จะเกิดขึ้นเมื่อบุคลากรมีความเครียดอยู่ในระดับที่ไม่มากจนเกินไป ระดับความเครียดเล็กน้อยก่อให้เกิดผลในเชิงบวกหรือแรงเสริม และ 2) Distress หรือ Destructive Stress เป็นระดับความเครียดที่มากเกินไป ซึ่งส่งผลกระทบต่อร่างกายและจิตใจของบุคคลนั้นโดยอาจแสดงออกมาในเชิงกายภาพ เช่น ความดันโลหิตสูงขึ้น ปวดศีรษะ เวียนหัว เป็นต้น

4. ปัญหาด้านความรุนแรงในการทำงาน ในปัจจุบันองค์การให้ความสำคัญกับเรื่องความรุนแรงในที่ทำงาน (Workplace Violence) ซึ่งจัดเป็นปัญหาใหญ่อีกปัญหาหนึ่ง เพราะในองค์การที่มีคนจำนวนมากอยู่ด้วยกัน ย่อมหลีกเลี่ยงไม่ได้กับปัญหาความขัดแย้ง ความรุนแรงมักเกิดขึ้นตั้งแต่การทะเลาะวิวาทเพียงเล็กน้อย จนกระทั่งถึงการเกิดอาชญากรรม ความรุนแรงในที่ทำงานยังรวมถึงการจงใจให้ทรัพย์สินขององค์การเกิดความเสียหายการลักลอบนำข้อมูลที่เป็นความลับขององค์การไปเปิดเผย เป็นต้น (Dessler, 2011) ความรุนแรงในที่ทำงานมีหลายรูปแบบ เช่น การก่อกวน การขู่ การทำร้ายร่างกาย และการก่อวินาศกรรมผลการศึกษาพบว่า 60% ของผู้ที่ได้รับความเสียหายของความรุนแรงในที่ทำงาน ไม่รู้จักผู้ก่อเหตุมาก่อน และน้อยกว่ากึ่งหนึ่งของผู้เคราะห์ร้ายจะเข้าแจ้งความกับตำรวจ (สกล บุญสิน, 2560) องค์การแรงงานระหว่างประเทศ (ILO) ให้ความหมายความรุนแรงในที่ทำงานว่าหมายถึง การกระทำใด 1 อันเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจของบุคคลหนึ่งต่อบุคคลอื่นในสถานที่ทำงาน โดยการกระทำดังกล่าวส่งผลให้ผู้ถูกกระทำรู้สึกเสียใจ ถูกคุกคาม อับอาย หรือบาดเจ็บ (Serantes and Saurez, 2006: 229-238) จากความหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ความรุนแรงในที่ทำงานมีทั้งเรื่องเล็ก ๆ เช่น การทำให้รู้สึกเสียใจ ไปจนถึงการฆาตกรรม ซึ่งหากพิจารณาที่สถิติการฆาตกรรมในที่ทำงานแล้ว พบว่ามีแนวโน้มลดลง เนื่องจากสาเหตุหลายประการ เช่น การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาอุปกรณ์รักษาความปลอดภัย เช่น กล้องวงจรปิดของหน่วยรักษาความปลอดภัย ถึงแม้ว่าตัวเลขการฆาตกรรมจะลดลง แต่การฆาตกรรมเป็นสาเหตุการตายในที่ทำงานเป็นอันดับต้น ๆ ซึ่งประเภทของความรุนแรงที่มักเกิดขึ้นในองค์การ (Mullen, 1997: 42–48)

กล่าวโดยสรุป ปัญหาสุขภาพอยู่เสมอไม่ว่าจะเป็นปัญหาสุขภาพกายหรือสุขภาพจิต ในที่นี้จะนำมาเสนอปัญหาสุขภาพของพนักงานที่สำคัญ 4 ประการ คือ 1) ปัญหาด้านสุขภาพของพนักงาน 2) ปัญหาด้านอุบัติเหตุจากการทำงาน 3) ปัญหาด้านความเครียดในการทำงาน และ 4) ปัญหาด้านความรุนแรงในการทำงาน

สุขภาวะและความปลอดภัย

ปัจจุบันมีการกล่าวถึง "สุขภาวะในองค์กร" มากขึ้น ซึ่งนอกเหนือจากความปลอดภัยในการทำงานแล้ว คำว่า "สุขภาวะ" ยังครอบคลุมถึงการปฏิบัติตนของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพร่างกาย การดำเนินชีวิตประจำวันทั้งที่บ้านและที่ทำงาน วัฒนธรรมในองค์กร ระบบการทำงานในองค์กร ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรและองค์กรด้วย (นราธิป ธีรธนาธร, 2565) สุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงาน เป็นความกังวลขององค์การหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยและสุขอนามัยของพนักงานที่ได้รับผลกระทบจากสภาพแวดล้อมในการทำงาน (Stone, 2006) ทั้งยังเป็นการเอาใจใส่ดูแลที่องค์กรจำเป็นต้องมีต่อบุคลากร โดยองค์การจำเป็นต้องดูแลเอาใจใส่และป้องกันอันตรายที่อาจจะเกิดขึ้นกับบุคลากรของตน ขณะปฏิบัติงานอยู่ซึ่งอันตรายที่ว่านั้นครอบคลุมถึงการบาดเจ็บ การล้มป่วย และการได้รับอันตรายทั้งจากกิจกรรมที่ได้หรือจากสภาพแวดล้อมในที่ทำงาน (จตุรงค์ ศรีวงษ์วรรณะ, 2558) สุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงาน (Occupational Health and Safety) คือ การที่องค์การตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพอนามัยและความปลอดภัยของบุคลากรในหน่วยงานที่เกิดจากการทำงานทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานที่องค์การต้องใส่ใจและให้ความสำคัญกับปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงาน หากสภาพแวดล้อมในการทำงานไม่เหมาะสม ไม่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมที่เป็นอันตราย และพนักงานขาดความรู้ความเข้าใจในการทำงานร่วมกับเครื่องมือ เครื่องจักรต่าง ๆ สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดความเครียดในการปฏิบัติงานเกิดปัญหาสุขภาพตามมาอีกด้วย ดังนั้นฝ่ายทรัพยากรมนุษย์จึงต้องให้ความสนใจต่อสภาพแวดล้อมในการทำงาน เพราะสิ่งเหล่านี้ส่งผลต่อสุขภาพและความปลอดภัยของพนักงาน ซึ่งปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงาน ประกอบด้วย (นราธิป ธีรธนาธร, 2565)

1. ลักษณะงาน การทำงานในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ย่อมก่อให้เกิดความเสี่ยงหรือโอกาสที่จะเกิดอุบัติเหตุต่างกัน งานที่มีสภาพการทำงานที่ไม่ดี มีโอกาสที่จะเกิดอันตรายต่อสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงานมากกว่าปกติ รวมทั้งในสถานการณ์ปัจจุบันที่มีการแพร่ระบาดของโรคไวรัส การทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ย่อมมีความเสี่ยงในเรื่องการใช้เครื่องมือเครื่องจักรมากกว่าการทำงานในสำนักงาน แต่ในปัจจุบันการอยู่รวมกัน การรับประทานอาหารร่วมกัน ใช้อุปกรณ์สำนักงาน หรือแม้แต่การให้ห้องน้ำร่วมกันในสำนักงาน กลายเป็นความเสี่ยงต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน จึงมีการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน การรักษาระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) การทำงานที่บ้าน (Work from Home) หรือสลับสับเปลี่ยนวันเวลาทำงาน เพื่อลดการแพร่ระบาดและการติดเชื้อในสถานการณ์ปัจจุบัน

2. สภาพเศรษฐกิจ รายได้หรือความเป็นอยู่ของพนักงานถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดในการเลือกประกอบอาชีพ โดยธรรมชาติของมนุษย์ ทุกคนจะเลือกงานที่ไม่เสี่ยงอันตราย งานที่มีความปลอดภัย งานที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดี ดังนั้นถ้าเศรษฐกิจดีองค์การจะสามารถลงทุนใช้จ่ายเพื่อป้องกันความเสี่ยง หรือเสริมสร้างสุขภาวะที่ พึงประสงค์ได้ ส่งผลให้อุบัติเหตุและความสูญเสียน้อยลง ในทางตรงกันข้าม ถ้าปัจจัยทางเศรษฐกิจหรือปัจจัยไม่เอื้ออำนวย ไม่สามารถลงทุนใช้จ่ายในเรื่องสุขภาวะและความปลอดภัยได้ ย่อมมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุหรือความสูญเสียได้มากขึ้น

3. ทัศนคติของผู้บริหาร ความใส่ใจ มองเห็นความสำคัญ และมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมของผู้บริหาร จะส่งผลให้มีมาตรการและกลไก ตลอดจนความกระตือรือร้นในการจัดระเบียบส่งเสริมในเรื่องสุขภาวะและความปลอดภัยอยู่ในระดับที่สูง หรืออาจสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้ตามกฎหมาย เพราะตระหนักดีว่าความสูญเสียที่เกิดแก่บุคลากรย่อมเป็นความสูญเสียขององค์กรด้วย ซึ่งไม่เกิดผลดีแก่องค์กรในระยะยาว อย่างไรก็ตามยังมีผู้บริหารในบางองค์การที่ยังไม่เห็นความสำคัญในเรื่องความปลอดภัยในการทำงานมากนักจะดำเนินเฉพาะในส่วนที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

4. ทัศนคติของบุคลากร บุคลากรควรมีความตระหนักและใส่ใจกับสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานของตน การมีความรู้ ความเข้าใจ และจิตสำนึกที่ถูกต้อง ส่งผลให้เกิดความร่วมมือและปฏิบัติตามกฎระเบียบ หรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องด้วยความเข้าใจและจริงจัง ช่วยลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุหรือความสูญเสียลดลงได้ หากพนักงานมีทัศนคติไม่ถูกต้องและเพิกเฉย ไม่สนใจไม่สนับสนุน และไม่ให้ความร่วมมือกับโครงการสุขภาพและความปลอดภัยแล้วโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานจัดขึ้นจะไม่ประสบความสำเร็จ และส่งผลให้เกิดปัญหาด้านสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงานต่อไป

5. ค่านิยมของสังคม ถ้าสังคมให้ความสำคัญกับสุขภาวะและความปลอดภัยที่ดีจะเกิดแนวโน้มที่จะระมัดระวัง หาทางป้องกัน จัดระเบียบการทำงาน ดูแลเอาใจใส่ เรียนรู้และแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาเพิ่มเติมโอกาสในการเกิดอุบัติเหตุ ความสูญเสียต่าง ๆ อาจอยู่ในระดับต่ำหรือไม่เกิดขึ้นเลยในทางตรงกันข้าม ถ้าสังคมนั้น ๆ ละเลยมีแนวโน้มไม่ใส่ใจ ไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์หรือระเบียบที่กำหนดไว้โอกาสในการเกิดอุบัติเหตุความสูญเสียต่าง ๆ อาจอยู่ในระดับสูงได้

6. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง เป็นการกำหนดมาตรการและแนวทางการป้องกันอุบัติเหตุอันตรายหรือความเสี่ยงต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากกระบวนการทำงาน ทั้งนี้เพื่อสร้างความตระหนักและส่งเสริมให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน และบุคลากรมีสุขภาพที่ดี ที่สำคัญเป็นการบังคับให้ผู้ประกอบการจัดให้มีมาตรการที่จำเป็นในการป้องกันผู้ปฏิบัติงานไม่ให้ได้รับอันตรายหรือเกิดความเสี่ยงที่ไม่พึงประสงค์จากการทำงาน เช่น ความปลอดภัยในการทำงานก่อสร้างเครื่องจักรไฟฟ้าและสภาวะแวดล้อม

กล่าวโดยสรุป การให้ความสำคัญต่อสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานย่อมแสดงให้เห็นถึงการเอาใจใส่ขององค์การที่มีต่อบุคลากร และถ้าองค์การใดยึดหลักความถูกต้อง และมีกระบวนการบริหารจัดการเรื่องสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานที่ดีเยี่ยม จะส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่องค์การ และก่อให้เกิดความจงรักภักดีจากบุคลากร อีกทั้งส่งผลดีต่อสังคมและประเทศชาติในทางกลับกัน องค์การที่ไม่เห็นความสำคัญกับกระบวนการบริหารจัดการเรื่องสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงาน บุคลากรในองค์การจะรู้สึกถึงความไม่ปลอดภัยทั้งทางสุขภาพกายและสุขภาพจิต ส่งผลให้องค์การขาดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และประสบความล้มเหลวในที่สุด

แนวทางการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กร

การเสริมสร้างสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพความสำเร็จและอัตราการเติบโตขององค์กร บุคลากร และสังคมในภาพรวม ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้ ความสำคัญต่อองค์กร การมีสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานที่ดีส่งผลให้เกิดผลดีต่อองค์การ ความสำคัญต่อบุคลากร เมื่อมีการจัดการเรื่องสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานส่งผลให้บุคลากรมีความสุขกาย สบายใจ มีขวัญและกำลังใจในการทำงาน เป็นต้น และความสำคัญต่อสังคม องค์การที่มีการจัดการเรื่องสุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานที่ดีถือได้ว่าเป็นองค์การที่มีคุณภาพเป็นแบบอย่างได้ ซึ่งแนวทางการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัยของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรควรดำเนินการ 3 แนวทาง (นราธิป ธีรธนาธร, 2565; สุธินี ฤกษ์ขำ, 2564; สกล บุญสิน, 2560; Reggie, 2013) ดังนี้

1. บทบาทของผู้บริหารในการส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัย องค์การจะมีกฎระเบียบที่ว่าด้วยความปลอดภัยในการทำงานอยู่แล้ว แต่อาจจะปฏิบัติตามกฎ ระเบียบที่กำหนดไว้เท่านั้น การมีโครงการส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงานที่มากกว่าการปฏิบัติเพียงตามกฎ ระเบียบ ขึ้นอยู่กับปรัชญาการบริหารของแต่ละองค์การมองว่าพนักงานคือสินค้า แนวความคิดที่ดีต่อสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงานขององค์การต่อพนักงานจะถือว่าเป็นเรื่องไม่มีความสำคัญ จะทำเพียงแค่ให้เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น แต่ถ้าองค์การมองว่าพนักงานคือทรัพย์สินขององค์การ แนวความคิดในเรื่องสุขภาพและความปลอดภัยของพนักงานจะแตกต่างออกไป คือ นอกเหนือจากการปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว ยังมีการนำระบบการจูงใจมาใช้ด้วย ซึ่งฝ่ายที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดคือ ฝ่ายบริหาร โดยผู้บริหารฝ่ายต่าง ๆ ขององค์การควรมีบทบาท ดังนี้

1.1 ฝ่ายบริหารจะต้องแสดงบทบาทการเป็นผู้นำในด้านการส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงาน โดยต้องลงมือปฏิบัติจริง มิใช่เพียงแค่บอกว่า "ปลอดภัยไว้ก่อน" แต่มิได้ปฏิบัติจริงจังเพื่อเป็นแบบอย่างแก่บรรดาพนักงานขององค์การ

1.2 โครงการส่งเสริมสุขภาพและความปลอดภัยในการทำงานจะต้องกำหนดไว้ในแผนปฏิบัติงานอย่างชัดเจน การทำงานต้องสอดแทรกไปในทุกแผนงาน เพื่อให้แน่ใจว่าโครงการนี้จะประสบความสำเร็จ ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารทรัพยากรมนุษย์

1.3 สาเหตุของอุบัติเหตุทุกกรณี ควรนำมาวิเคราะห์อย่างถ่องแท้ และทำการปรับปรุงแก้ไขหรือควบคุมเพื่อหลีกเสี่ยงการเกิดซ้ำ

1.4 ฝ่ายการฝึกอบรมจะต้องมีโครงการการฝึกอบรมที่ดี เพื่อแนะนำให้พนักงานปฏิบัติงานได้ถูกวิธีตามขั้นตอนของการทำงาน

1.5 ผู้บริหารหรือนายจ้างควรจะมีระบบการเก็บข้อมูล เพื่อแยกประเภทของอุบัติเหตุหรือปัญหาสุขภาพ มิฉะนั้นอาจทำให้มองข้ามปัญหา ขาดความสนใจหรือความเอาใจใส่ ก่อให้เกิดปัญหาในรูปแบบเดิม

1.6 ผู้บริหารหรือนายจ้างจะต้องมีฝ่ายแพทย์หรือพยาบาล เพื่อให้การปฐมพยาบาลประจำอยู่ในองค์การ เพื่อให้การรักษาพยาบาลหรือทำการปฐมพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุ

1.7 หน่วยงานต่าง ๆ ควรตระหนักและให้ความรับผิดชอบต่อสุขภาพและความปลอดภัยของพนักงานในขณะปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

2. การกำหนดแผนด้านสุขภาวะและความปลอดภัย องค์การต่าง ๆ ได้ให้ความสำคัญกับแผนหรือโปรแกรมด้านความปลอดภัยและสุขภาพมากขึ้น ซึ่งแผนหรือโปรแกรมด้านความปลอดภัยและสุขภาพนั้นมีอยู่อย่างหลากหลาย ในที่นี้ผู้เขียนได้สรุปและนำเสนอไว้ 4 แผน คือ

2.1 แผนความปลอดภัย (Safety Programs) การตระหนักในแผนความปลอดภัย เป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน ซึ่งการให้สถานที่ทำงานเป็นสถานที่ที่มีความปลอดภัยนั้น จะต้องมีการพัฒนาแผนด้านความปลอดภัยที่ดีโดยใช้แผนความปลอดภัย การคำนึงถึงความสำคัญเรื่องความปลอดภัยจะต้องเริ่มจากผู้ที่มีตำแหน่งสูงสุดในองค์การ ตามด้วยผู้จัดการ หัวหน้างานทุกระดับ มีการสาธิตในเรื่องของการรับรู้ข่าวสารเรื่องความปลอดภัย มีหน้าที่เข้ารับการฝึกอบรมเรื่องความปลอดภัย และได้รับรางวัลตอบแทนเมื่อสามารถทำให้ที่ทำงานมีความปลอดภัย โดยทั่วไปแล้วผู้อำนวยการด้านความปลอดภัยและแผนความปลอดภัยนั้นเป็นส่วนหนึ่งของงานทรัพยากรมนุษย์ ผู้จัดการฝ่ายทรัพยากรมนุษย์มีหน้าที่ออกแบบและดำเนินการแผนความปลอดภัยเพื่อใช้ในการฝึกอบรมหัวหน้างาน และผู้จัดการในเรื่องการปฏิบัติตามกฎ และนโยบายความปลอดภัยที่ทำงาน

2.2 แผนส่งเสริมสุขภาพที่ดี (Wellness Programs) แผนส่งเสริมสุขภาพที่ดีเป็นสภาวะที่แสดงถึงความสมบูรณ์ของการเชื่อมโยงระหว่างร่างกาย ความคิดอารมณ์ สังคม และจิตใจที่บุคคลใช้ดำเนินชีวิต ซึ่งแผนดังกล่าวถูกออกแบบมาเพื่อส่งเสริมให้พนักงานมีสุขภาพทางกายและใจที่ดี ซึ่งนายจ้างจะต้องสร้างโปรแกรมการช่วยเหลือพนักงาน ซึ่งพนักงานสามารถนำแผนด้านสุขภาพไปใช้ในการแก้ปัญหาของตนเองและงานที่รับผิดชอบได้ เช่น ปัญหาการติดแอลกอฮอล์ หรือสารเสพติด หรือแม้แต่การเกิดความรุนแรงภายใน

องค์การ ผลกระทบด้านความรู้สึกของคนที่เป็นโรคเอดส์ หรือแม้แต่โรคที่เกี่ยวกับความผิดปกติของการรับประทานอาหาร ดังนั้น นายจ้างควรจัดโปรแกรมหรือแผนช่วยเหลือพนักงาน เพราะแผนดังกล่าวนี้จะช่วยให้พนักงานสามารถแก้ปัญหาที่เกี่ยวกับงานและการใช้ชีวิตส่วนตัวได้

2.3 แผนเกี่ยวกับสมรรถภาพทางกาย (Physical Fitness Programs) แผนหรือโปรแกรมสมรรถภาพทางกาย เป็นแผนที่เน้นในการประกอบกิจกรรมทางกายต่างๆ ซึ่งทำให้เกิดสภาวะความสมบูรณ์ของร่างกาย และมีพลังงานเหลือไว้ใช้ในสภาวะที่จำเป็น แผนสมรรถภาพทางกายนี้จะมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากกิจกรรมการออกกำลังกาย เช่น ความอ้วน ความดันโลหิต การเต้นของหัวใจ สิ่งเหล่านี้มีความเชื่อมโยงกับสุขภาพของพนักงาน หากพนักงานได้เข้าร่วมในแผนเกี่ยวกับสมรรถภาพทางกายแล้ว จะก่อให้เกิดประโยชน์หลายประการ เช่น ช่วยลดการขาดงานของพนักงาน ลดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในระหว่างการทำงาน รวมถึงการลดต้นทุนในการรักษาพยาบาลเมื่อพนักงานเจ็บป่วยอีกด้วย ประโยชน์ที่กล่าวมานั้นทำให้หลายองค์การให้ความสำคัญกับแผนสมรรถภาพทางกาย ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ที่ดีเกี่ยวกับการส่งเสริมสุขภาพ และทำให้องค์การมีต้นทุนด้านสุขภาพลดลงอีกด้วย

2.4 แผนช่วยเหลือพนักงาน (Employee Assistance Programs) แผนที่ออกแบบมาเพื่อช่วยให้ลูกจ้างที่มีผลการทำงานที่ไม่ดีเนื่องจากได้รับความทรมานจากปัญหาด้านร่างกาย จิตใจ และปัญหาต่างๆ ที่อยู่ในขอบเขตของแผนนี้ตั้งแต่ปัญหายาเสพติดจนถึงปัญหาชีวิตสมรส องค์การต้องมีแผนช่วยเหลือพนักงาน เพราะเป็นหน้าที่ทางจริยธรรมและกฎหมายในการให้ความคุ้มครองลูกจ้างไม่เพียงแต่ด้านร่างกาย แต่ยังครอบคลุมถึงสุขภาพจิตของพนักงานอีกด้วย

3. การจัดโครงการเพื่อส่งเสริมสุขภาวะและความปลอดภัย การส่งเสริมสุขภาพเป็นกระบวนการส่งเสริมให้พนักงานเพิ่มสมรรถนะในการควบคุมและพัฒนาสุขภาพของตนเองให้มีสุขภาพดี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม กล่าวคือให้พนักงานมีความสุขสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย ทางจิตใจและทางสังคม ลักษณะของการส่งเสริมสุขภาพที่ดีควรเน้นที่การป้องกันมากกว่าการเน้นที่การแก้ไข คือ เป็นการป้องกันมิให้พนักงานเกิดความเจ็บป่วยหรือได้รับอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นการลงทุนที่จะให้ผลคุ้มค่ากว่าการรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย อย่างไรก็ตามในองค์การมักมีปัญหาสุขภาพเกิดขึ้นเสมอ ซึ่งเป็นหน้าที่ของฝ่ายส่งเสริมสุขภาพ จะต้องดำเนินการแก้ไข ดังนั้นโครงการส่งเสริมสุขภาพโดยทั่วไปจะมีทั้งโครงการที่มีลักษณะของการป้องกันและโครงการที่มีลักษณะของการแก้ไข ทั้งนี้องค์การอาจจัดให้มีโครงการส่งเสริมสุขภาพ ทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิตดังนี้

3.1 โครงการสุขภาพกาย โดยทั่วไปแล้วการสร้างสุขภาพกายของบุคคลให้สมบูรณ์แข็งแรงนั้นมีหลักการที่สำคัญ คือ การมีภาวะโภชนาการที่ถูกต้อง มีการออกกำลังกายและพักผ่อนให้เพียงพอ สำหรับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในองค์การผู้บริหารสามารถกำหนดให้มีโครงการส่งเสริมสุขภาพกายขึ้นในองค์การในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

3.1.1 จัดให้มีแพทย์ พยาบาลอยู่ประจำในองค์การ พร้อมทั้งมีอุปกรณ์ในการรักษาพยาบาลอย่างเพียงพอสำหรับการปฐมพยาบาลผู้ได้รับบาดเจ็บจากอุบัติเหตุ

3.1.2 จัดให้มีการตรวจร่างกายก่อนเข้าทำงาน และการตรวจร่างกายประจำปีสำหรับพนักงานที่คาดว่าอาจได้รับผลกระทบจากการทำงาน เช่น ผลจากรังสีหรือสารเคมี อาจกำหนดให้มีการตรวจร่างกายถี่กว่าพนักงานกลุ่มอื่น

3.1.3 จัดโครงการให้ความรู้และข้อมูลด้านสุขภาพแก่พนักงาน เช่น การให้การศึกษาโภชนาการและการควบคุมอาหาร การสร้างอุปนิสัยในการบริโภค การให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และสารเสพติดต่าง ๆ เป็นต้น

3.1.4 รณรงค์ให้พนักงานเลิกสูบบุหรี่และเลิกดื่มสุรา ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่บั่นทอนความมีสุขภาพดีเป็นอย่างมาก

3.1.5 ส่งเสริมการออกกำลังกายแก่พนักงาน การออกกำลังกายนอกจากจะทำให้ร่างกายแข็งแรงแล้ว ยังช่วยลดความเครียดทำให้พนักงานมีสุขภาพจิตดี ผู้บริหารสามารถส่งเสริมให้พนักงานมีการออกกำลังกายได้ เช่น จัดให้มีสนามกีฬาประเภทต่าง จัดกิจกรรมด้านการกีฬาและการออกกำลังกาย จัดห้องสุขภาพโดยเฉพาะ โดยจัดหาอุปกรณ์การออกกำลังกาย เป็นต้น

3.2 โครงการสุขภาพจิต สุขภาพจิตของพนักงานมีความสัมพันธ์กับสุขภาพกายอย่างแยกกันไม่ได้ ปัญหาที่เกิดจากความเครียดจากสิ่งแวดล้อมการทำงานมีผลกระทบต่อสุขภาพจิตไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการได้รับสารพิษประเภทต่าง ๆ ปัญหาสุขภาพจิตไม่สามารถป้องกันกฎหมายใด ๆ เหมือนสุขภาพกาย แต่มีบางบริษัทที่จ่ายค่าตอบแทนให้แก่พนักงานที่ป่วยเป็นโรคจิต เนื่องจากความเครียดจากการทำงาน ผู้บริหารสามารถจัดให้มีโครงการส่งเสริมสุขภาพจิตให้แก่พนักงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น

3.2.1 จัดกิจกรรมดนตรีและการแสดง เช่น การเล่นดนตรี การชมการแสดงดนตรี การชมละครและภาพยนตร์ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้จะช่วยสร้างความบันเทิงให้แก่บรรดาพนักงาน

3.2.2 จัดกิจกรรมทางสังคมและวัฒนธรรม เช่น งานเลี้ยงปีใหม่ งานวันสงกรานต์ งานเลี้ยงสังสรรค์ในโอกาสพิเศษ เป็นต้น กิจกรรมเหล่านี้นอกจากจะเป็นนันทนาการแล้ว ยังเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันอีกด้วย

3.2.3 จัดกิจกรรมที่เป็นงานอดิเรกให้แก่พนักงาน เช่น การสะสมสิ่งที่ชอบหรือสนใจ กิจกรรมงานประดิษฐ์ เป็นต้น

3.2.4 จัดกิจกรรมนอกสถานที่ให้แก่พนักงานเป็นบางโอกาส เช่น การศึกษาดูงานตามสถานที่ต่าง ๆ การตั้งค่ายพักแรม เป็นต้น

3.2.5 จัดศูนย์ที่ปรึกษาปัญหาสุขภาพให้แก่พนักงาน โดยจะจัดให้มีนักจิตวิทยา แพทย์ พยาบาล หรือผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพคอยให้คำแนะนำแก่พนักงานที่ประสบปัญหาสุขภาพทางด้านร่างกายและด้านจิตใจ

คณะผู้เขียนเห็นว่า สุขภาพและความปลอดภัยของผู้ปฏิบัติงานเป็นเรื่องที่องค์การต่าง ๆ ตระหนักและให้ความสำคัญเพราะการที่องค์การให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าว จะส่งผลดีทั้งต่อพนักงานและองค์การ เช่น หากพนักงานทำงานในสถานที่ทำงานที่มีความปลอดภัย พนักงานก็จะสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลดการบาดเจ็บหรือเจ็บป่วยอันเนื่องมาจากการทำงาน ส่วนองค์การเองก็เกิดความประหยัดต้นทุนอันเกี่ยวเนื่องกับสุขภาพของพนักงาน เช่น การจ่ายค่ารักษาพยาบาลให้กับพนักงาน เมื่อพนักงานได้รับบาดเจ็บหรือเจ็บป่วย นอกจากนี้แล้ว ยังช่วยสร้างภาพลักษณ์ให้กับองค์การในการเป็นองค์การที่เน้นในเรื่องของความปลอดภัย เช่น หากองค์การมีการออกแบบงานหรือกิจกรรมการทำงานต่าง ๆ ที่มีความปลอดภัยสูง แม้ต้องทำงานกับสภาพแวดล้อม หรือเครื่องจักรที่เป็นอันตรายพนักงานก็ปฏิบัติงานด้วยความปลอดภัยและไม่เกิดอุบัติเหตุ การดำเนินการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าองค์การมีระบบการบริหารจัดการด้านความปลอดภัยที่ดี ลดอัตราการเกิดอุบัติเหตุ เจ็บป่วย หรือเสียชีวิต ซึ่งถือเป็นภาพลักษณ์ที่ดีขององค์การ แต่ในทางตรงกันข้าม หากระบบการดำเนินงานขององค์การหรือแม้แต่พนักงานเกิดอุบัติเหตุในระหว่างการปฏิบัติงาน ไม่ว่าจะมีสาเหตุมาจากสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย หรือการกระทำของพนักงานที่ไม่ปลอดภัย สิ่งเหล่านี้อาจนำไปสู่อุบัติเหตุเจ็บป่วยหรือเสียชีวิตได้ ทำให้ภาพลักษณ์ขององค์การเสียไป ทำให้ยากแก่การสรรหาคนเก่ง คนดีเข้ามาร่วมงานกับองค์การ เพราะมีมาตรฐานในด้านความปลอดภัยต่ำ สิ่งนี้เองทำให้หลายองค์การได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนี้ในฐานะที่ทรัพยากรมนุษย์เป็นทรัพยากรที่มีค่า และเป็นทุนมนุษย์ที่สำคัญขององค์การ องค์การและผู้บริหารควรดำเนินการตามแนวทางที่กล่าวมาแล้วนั้น เพื่อเป็นการรักษาทรัพยากรมนุษย์ให้อยู่กับองค์การอย่างยั่งยืน

สรุป

สุขภาวะและความปลอดภัยในการทำงานเป็นประเด็นสำคัญที่องค์กรไม่ควรมองข้ามเนื่องจากจะส่งผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร และเป็นการสะท้อนว่าองค์กรใส่ใจดูแลบุคลากรมากน้อยเพียงใด การวิเคราะห์ศึกษา รวบรวมสถิติต่าง ๆ ของอุบัติเหตุหรือสภาวะที่ไม่พึงประสงค์เป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้องค์กรได้ข้อมูลเพื่อนำไปบริหารจัดการและกำหนดมาตรการป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุหรืออันตรายจากการทำงาน ทั้งนี้บุคลากรควรต้องได้รับข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความรู้ที่ถูกต้อง เพื่อให้เกิดความตระหนัก ความเข้าใจ และพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพื่อเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ หรือบรรเทาให้เกิดผลลัพธ์ในเชิงลบให้น้อยที่สุด ซึ่งเป็นการช่วยลดอัตราการสูญเสียและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน นอกจาก

อุบัติเหตุหรืออันตรายจากการทำงานแล้ว ความเครียดยังเป็นภาวะอาการร่วมสมัยประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นกับผู้คนจำนวนมาก โดยเฉพาะความเครียดที่เกิดจากการทำงาน ความเครียดนำมาสู่ความเหนื่อยล้า หดหู่ ขาดแรงจูงใจและอาจส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายและจิตใจ ทำให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บได้มากมาย ซึ่งไม่เป็นผลดีต่อทั้งบุคลากรและองค์กร การทบทวนกระบวนการทำงาน การปรับสภาพแวดล้อมในการทำงาน การรณรงค์ให้บุคลากรตระหนักถึงภัยที่เกิดจากความเครียด ตลอดจนการให้การสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อผ่อนคลายความเครียดและส่งเสริมให้บุคลากรใส่ใจกับสุขภาพ เป็นเรื่องสำคัญที่องค์กรควรให้ความสำคัญ วิเคราะห์ติดตาม และดำเนินการแก้ไข ปรับปรุง หรือพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

กรรณิการ์ สุวรรณศรี. (2560). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.

จตุรงค์ ศรีวงษ์วรรณะ. (2558). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์

นราธิป ธีรธนาธร. (2565). *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพมหานคร: โอ เอส พริ้นติ้ง เฮ้าส์.

นิทัศน์ ศิริโชติรัตน์. (2559). *หลักการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สกล บุญสิน. (2560). *การจัดการทรัพยากรมนุษย์*. เชียงใหม่: ศูนย์บริหารงานวิจัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุธินี ฤกษ์ขำ. (2564). *การจัดหาทรัพยากรมนุษย์เชิงกลยุทธ์ในยุคพลิกผัน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Decenzo, D. A. & Robbins, S. P. (2007). *Foundamentals of Human Resource Management*. (9th ed.). New Jersey : John Wiley & Sons, Inc.

Dessler, G. (2003). *Human Resource Management*. (9th ed.). New Jersey : Prentice-Hall Inc.

Dessler, G. (2011). *Human Resource Management*. (12th ed.). Upper Saddle River, N. J. : Pearson/Prentice Hall.

Mullen, J. (1997). Performance-based Corporate Philanthropy: How ‘Giving Smart’ Can Further Corporate Goals. *Public Relations Quarterly*, Vol. 42 (2), 42–48.

Reggie, R.E. (2013). *Introduction to Industrial Organizational Psychology*. (6th ed.) New York : Pearson/Prentice Hall.

Serantes, N. P., & *Saurez*, M. A. (*2006*, January). Myths about Workplace Violence, Harassment and Bullying. *Journal of the Sociology of Law*. 34 (1), 229-238.

Stone, R. J. (2006). *Managing Human Resource*. Queensland : John Wiley & Sons.

ภาคผนวก

คำแนะนำสำหรับผู้เขียนบทความ

1. ส่วนประเภทของบทความที่ลงตีพิมพ์ในวารสาร

1.1 บทความพิเศษ (Special Article) บทความทางวิชาการพิเศษ ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการอย่าง เข้มข้น และผ่านการอ่านและพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาวิชานั้นๆ มีกลุ่มเป้าหมายเป็นนักวิชาการในวงการวิชาการ/วิชาชีพ

1.2 บทความวิจัย (Research Article) ได้แก่ รายงานผลงานวิจัยใหม่ที่มีองค์ความรู้อันเป็นประโยชน์ จะต้องไม่เคยตีพิมพ์ในวารสารใดๆ มาก่อน

1.3 บทความทางวิชาการ (Academic Articles) ที่เสนอเนื้อหาความรู้วิชาการมีความโดดเด่นเพื่อนำเสนอองค์ความรู้ใหม่สู่สังคม

1.4 บทความปริทรรศน์ (Review Article) เป็นบทความที่รวบรวมความรู้จากตำรา หนังสือ และวารสารใหม่ หรือจากผลงานและประสบการณ์ของผู้เขียนมาเรียบเรียงขึ้น โดยมีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ วิจารณ์ เปรียบเทียบ

1.5 ปกิณกะ (Miscellany) ได้แก่ บทความ ทบทวนความรู้ เรื่องแปล ย่อความจากวารสารต่างประเทศ การแสดงความคิดเห็น วิจารณ์ แนะนำเครื่องมือใหม่ ตำราหรือหนังสือใหม่ที่น่าสนใจ หรือข่าวการประชุมทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ

2. การส่งบทความ

บทความที่จะตีพิมพ์ใน Journal of Modern Learning Development ให้ผู้เขียนทำตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

2.1 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลด Template บทความวิจัย หรือ Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ Template บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ ซึ่งเป็นตัวอย่างของการเขียนบทความวารสาร โดยสามารถดาวน์โหลดได้ดังนี้

2.1.1 Template บทความวิจัย (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.1.2 Template บทความวิชาการ บทความพิเศษ (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.1.3 Template บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ (.pdf) ตัวอย่างบทความ (.pdf) (.docx)

2.2 ให้ผู้เขียนบทความดาวน์โหลดหนังสือรับรองก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Modern Learning Development โดยสามารถดาวน์โหลดได้ที่ (.pdf) และให้กรอกรายละเอียดให้ครบถ้วน พร้อมทั้งบทความที่เขียนส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสารเพื่อตรวจสอบเบื้องต้น

2.3 รอเจ้าหน้าที่ติดต่อกลับตามเอกสารที่แนบของผู้เขียนบทความที่ส่งเข้า คิวอาร์โค้ด Line หน้าเว็บวารสาร เจ้าหน้าที่ส่งแบบ Google Form ให้ผู้เขียนดำเนินการตามแบบฟอร์มดังกล่าว

2.4 เจ้าหน้าที่แจ้งให้เข้าในระบบสมัครสมาชิกออนไลน์ของวารสารและ/หรือ (กรณีผู้สมัครแล้วต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่ 2.1 และ 2.2 เช่นเดียวกัน) ถึงให้เข้าระบบได้ตามลิงค์นี้ https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/user/register (สามารถศึกษาข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ ระบบ Thaijo) เมื่อส่งบทความเข้าระบบแล้ว เจ้าหน้าที่จะดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการตามขั้นตอนในการจัดทำบทความให้ผู้เขียนบทความทราบตามลำดับต่อไป

3. การตรวจสอบบทความและพิสูจน์อักษร

ผู้เขียนควรตระหนักถึงความสำคัญในการเตรียมบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของบทความที่วารสารกำหนด ตลอดจนตรวจสอบความถูกต้องแน่นอน พร้อมทั้งพิสูจน์อักษรก่อนที่จะส่งบทความให้กับบรรณาธิการ การเตรียมบทความให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสารจะทำให้การพิจารณาตีพิมพ์มีความรวดเร็วมากยิ่งขึ้น และทางกองบรรณาธิการขอสงวนสิทธิ์ที่จะไม่พิจารณาบทความจนกว่าจะได้แก้ไขให้ถูกต้องตามข้อกำหนดของวารสาร

4. รูปแบบการจัดเตรียมบทความ

4.1 สำหรับภาษาไทย บทความต้องเป็นตัวพิมพ์ดีด โดยใช้ชุดแบบอักษร (Font) ชนิดไทยสารบรรณ (TH SarabunPSK) ขนาดอักษร 16 จัดกั้นหลังตรง ส่วนบทความภาษาอังกฤษให้ใช้แบบอักษร Times New Roman ขนาดอักษร 12 ในการจัดให้มีระยะห่างระหว่างบรรทัดหนึ่งช่อง (Double spacing) ตลอดเอกสาร พิมพ์หน้าเดียวลงบนกระดาษพิมพ์สั้นขนาดเอ 4 (A4) ระยะ ขอบกระดาษบน 1.5 นิ้ว, ล่าง 1 นิ้ว, ซ้าย/ขวา 1 นิ้ว พร้อมใส่หมายเลขหน้ากำกับทางมุมขวาบนทุกหน้า บทความไม่ควรยาวเกิน 20 หน้ากระดาษพิมพ์สั้น โดย นับรวมภาพประกอบและตาราง

4.2 ชื่อเรื่องต้องมีภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พิมพ์ไว้หน้าแรกตรงกลาง

4.3 ชื่อผู้เขียน ตำแหน่งทางวิชาการ สาขา คณะ สังกัด/หน่วยงานของผู้ร่วมหรือที่ปรึกษาทุกคน โดยเรียงจากผู้เขียนบทความ 1 ผู้ร่วม 2,3,4 ตำแหน่งใต้ชื่อเรื่อง เยื้องชิดฝั่งขวาของหน้ากระดาษ มี E – mail ที่ติดต่อในการส่งบทความได้

4.4 มีบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ไม่เกิน 500 คำต่อบทคัดย่อ

4.5 กำหนดคำสำคัญ (Keywords) ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ 3-5 คำ

4.6 การเรียงหัวข้อ หัวข้อใหญ่สุด ให้พิมพ์ชิดขอบด้านซ้าย หัวข้อย่อยเว้นห่างจากหัวข้อใหญ่ 3-5 ตัวอักษรและหัวข้อย่อยขนาดเดียวกันต้องพิมพ์ให้ตรงกัน เมื่อขึ้นหัวข้อใหญ่ควรเว้น ระยะพิมพ์ 0.5 ช่วงบรรทัด

4.7 การใช้ตัวเลข คำย่อ และวงเล็บ ใช้เป็นตัวเลขอารบิกทั้งหมด ใช้คำย่อที่เป็นสากลเท่านั้น (ระบุคำเต็มไว้ในครั้งแรก) การวงเล็บภาษาอังกฤษ ควรใช้ดังนี้ (Network Organization) เป็นต้น

บทความวิจัย ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ (Abstract)

2) บทนำ (Introduction) ระบุความสำคัญของปัญหาการวิจัย

3) วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

4) ระเบียบวิธีวิจัย (Research Methodology) ระบุแบบแผนการวิจัยการได้มาซึ่งกลุ่ม ตัวอย่าง และการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย วิธีการเก็บ รวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

5) กรอบแนวคิดในการวิจัย

6) ผลการวิจัย/ผลการทดลอง (Results) เสนอผลที่พบตามวัตถุประสงค์การวิจัยตามลำดับอย่างชัดเจน ควรเสนอในรูปตารางหรือแผนภูมิ

7) อภิปรายผล/วิจารณ์ (Discussion) เสนอเป็นความเรียง ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยง ของผลการวิจัยกับกรอบแนวคิด และงานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ควรอภิปรายเป็นข้อๆ แต่ ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อมโยงของตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมด

8) ข้อเสนอแนะ (Suggestion) ระบุข้อสรุปที่สำคัญและข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้และประเด็นสำหรับการวิจัยต่อไป

9) เอกสารอ้างอิง (References) ต้องเป็นรายการที่มีการอ้างอิงไว้ในเชิงอรรถเท่านั้น เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

บทความพิเศษ บทความวิชาการ บทความปริทรรศน์ ปกิณกะ บทความวิจารณ์หนังสือ ให้เรียงลำดับสาระ ดังนี้

1) บทคัดย่อ (Abstract)

2) บทนำ (Introduction)

3) เนื้อเรื่อง (Content) แสดงสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับและมีกรอบแนวคิดผลสัมฤทธิ์ของบทความ

4) บทสรุป (Conclusion)

5) เอกสารอ้างอิง (References)

ตัวอย่างการจัดพิมพ์บทความ

ระบุหมายเลขไว้ด้านบนขวา (16 pt)

1. นิ้ว

← 1 นิ้ว **ชื่อบทความภาษาไทย (20 pt)** → 1 นิ้ว

Articles English (14 pt)

ชื่อ – นามสกุล ผู้เขียนบทความ (16 pt)
หน่วยงานต้นสังกัด (16 pt)
Name - Surname of Article author (12 pt)
Agency (12 pt)
E-mail (12 pt)

****

บทคัดย่อ (18 pt)

(16 pt ไม่เกิน 350 คำ) .....

.....

คำสำคัญ : 3-5 คำ **(16 pt)**

Abstract (14 pt)

(12 pt ไม่เกิน 350 คำ).....

.....

Keywords : 3-5 words (12 pt)

บทนำ (18 pt)

(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....

.....

เนื้อหาแต่ละประเด็น ตามแบบบทความวิชาการ/วิจัยและอื่นๆ (18 pt)

(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....

.....

สรุป (18 pt)

(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....

.....

เอกสารอ้างอิง (18 pt)

(16 pt ไม่เกิน) แสดงเนื้อหาสาระสำคัญที่ต้องการนำเสนอตามลำดับ.....

.....

1 นิ้ว

↓

สำหรับการอ้างอิงเอกสารในบทความนั้นใช้ระบบ APA ให้ใช้ระบบตัวอักษรโดยใช้ วงเล็บ เปิด-ปิด และระบุชื่อ-นามสกุล ของผู้เขียน ปี พ.ศ. และเลขหน้า ของเอกสารที่นำมาอ้างอิงกำกับท้ายเนื้อความที่ได้อ้างอิง เอกสารที่อ้างอิงในบทความจะต้องปรากฏในเอกสารอ้างอิงท้ายบทความทุกรายการ และผู้เขียนบทความต้องรับผิดชอบถึงความถูกต้องของเอกสารที่นำมาอ้างอิงทั้งหมด การอ้างอิงเป็นภาษาไทยหรือภาษาอังกฤษ โดยรูปแบบของการอ้างอิงเอกสาร มีดังนี้

1. หากชื่อผู้แต่งอยู่หน้าข้อความที่อ้างถึงให้ใช้ชื่อผู้แต่ง (ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2545 : 15-16) หรือ Baruard, Chester L, (1938 : 50)

2. หากชื่อผู้แต่งอยู่ท้ายข้อความที่อ้างถึง ให้ใช้ (ชื่อผู้แต่ง, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น

1) กรณีผู้แต่ง 1 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อผู้เขียน, ปีที่พิมพ์ : เลขหน้า) เช่น (ชวลิต ประภาวานนท์, 2545 : 19) หรือ (Chandler, Alfred D, 1962 : 42)

2) กรณีผู้แต่ง 2 คน ให้เขียนเป็น (ชื่อที่ 1 และชื่อที่ 2, ปีที่พิมพ์: เลขหน้า) เช่น (ทองใส นามดี และวิทยา แสงทอง, 2556 : 20) หรือ (Chandler,Ralph C. and Plano Jack C, 1982 : 3)

3) กรณีผู้แต่งมากกว่า 3 คนขึ้นไป ครั้งแรกให้เขียนชื่อผู้เขียนทั้งหมด และครั้งต่อไปให้เขียนเป็นคณะ เช่น (ชื่อผู้เขียนคนที่ 1 และคณะ, ปีที่พิมพ์: เลขหน้า) เช่น (สมศักดิ์ วานิชยาภรณ์ และคณะ, 2556 : 23) หรือ (Argyris et al.,1972 :9)

4) การอ้างอิงท้ายบทความ ให้ใช้รูปแบบ APA เวอร์ชัน 6 ดังตัวอย่างนี้ (http://www.apastyle.org)

1) หนังสือ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อเรื่อง.* (ครั้งที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์. เช่น

1.1) ชาญวิทย์ เกษตรศิริ. (2543). *2475 การปฏิวัติสยาม.* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์.

1.2) Simon,Herbert A. (1976). *Administrative Behavior*. (3rd ed.). New York: The Free Press.

2) บทความในวารสาร

ชื่อผู้เขียนบทความ. (ปีที่พิมพ์). ชื่อบทความ. *ชื่อวารสาร*, ปีที่ (ฉบับที่), เลขหน้าที่ ปรากฏบทความในวารสาร. เช่น

2.1) ฉลอง พัฒนา. (2556). การสร้างฐานความรู้ในการบริหารจัดการชุมชน. *วารสารปกครองท้องถิ่น*, 1(1), 52-67.

2.2) Jurkovich,R (1974). A Core Typology of Organization Environments. *Administrative Science Quarterly*, 19 (2), 380-394.

3) วิทยานิพนธ์/ดุษฎีนิพนธ์/สารนิพนธ์/รายงานการวิจัย

ชื่อผู้วิจัย. (ปีที่พิมพ์). *ชื่อเรื่อง.* ระดับของงาน.หน่วยงานที่รับผิดชอบ : มหาวิทยาลัย

3.1 สมพร เกษตรศิริ (2550). *การบริหารจัดการองค์กรในเขตอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต. สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

3.2 Jaffee,D. (2001). *The Development on New Generation of Thai Farmers to Propel Thai Eeonomy* . Research Report. College : Thepsatri Rajabhat University.

4) แหล่งข้อมูลจากเว็บไซต์

ชื่อผู้เขียน. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. *ออนไลน์*. สืบค้นเมื่อ วัน เดือน ปี. แหล่งที่มา : Url

เช่น

พีรพล หาญพิชัยยุทธ. (2553). การขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย. *ออนไลน์*.สืบค้นเมื่อ 7 กันยายน 2555. แหล่งที่มา http://www.buddhismth.com/index.hp?y.

BBC New. (2016). Etnical Alzheimers or Social Advocates solution. *Online.* Retrieved May 3, 2017. from : http://www.bbc.com/2016/ WORLD

5) รายงานการประชุมหรือสัมมนาทางวิชาการ

ชื่อผู้แต่ง. (ปีที่พิมพ์). ชื่อเรื่อง. *ชื่อเอกสารรวมเรื่องรายงานการประชุม.* วัน เดือน ปี. สถานที่จัด. สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น สมาน นิดตาทอง. (2550). การพัฒนาการเรียนรู้แห่งศาสตร์ทางการจัดการ.*เอกสารประกอบการประชุมการประสานงานชุมชน.* 25 พฤศจิกายน 2550. โรงแรมนภานิมิต. กรุงเทพมหานคร: พิสุดการพิมพ์.

Natthabhan, S. (2000). The Besuty of Wonmen in Theravada Philosopy. *Nebraska Symposium on Motivation : voll. 38. Perspectives on Motivation.* 18 July 2000. Lincoln. USA: University of Nebraska Prees.

6) พจนานุกรม

ชื่อหนังสือ. (ปีที่พิมพ์). สถานที่พิมพ์: สำนักพิมพ์.

เช่น *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน.* (2525). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานราชบัณฑิตยสถาน.

Shoter Oxford English dictionary. (2002). New York: Oxford University Press.

6. ส่วนภาพประกอบ (Figure) **และส่วนตาราง** (Table)

ภาพประกอบและตารางควรมีเท่าที่จำเป็น โดยพิมพ์หน้าละ 1 ภาพ หรือ 1 ตาราง สำหรับคำบรรยายภาพและตารางให้พิมพ์เหนือภาพหรือตาราง ส่วนคำอธิบายเพิ่มเติมให้ใส่ใต้ภาพหรือตาราง

7. ลิขสิทธิ์

เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายลิขสิทธิ์ ผู้เขียนทุกท่านต้องลงลายมือชื่อในแบบฟอร์มใบมอบลิขสิทธิ์บทความให้แก่วารสาร พร้อมกับบทความต้นฉบับที่ได้แก้ไขครั้งสุดท้าย นอกจากนี้ ผู้เขียนทุกท่านต้องยืนยันว่าบทความต้นฉบับที่ส่งมาตีพิมพ์นั้น ได้ส่งมาตีพิมพ์เฉพาะใน Journal of Modern Learning Development เพียงแห่งเดียวเท่านั้น หากมีการใช้ภาพหรือตารางของผู้เขียนอื่นที่ปรากฏในสิ่งตีพิมพ์อื่นมาแล้ว ผู้เขียนต้องขออนุญาตเจ้าของลิขสิทธิ์ก่อน พร้อมทั้งแสดงหนังสือที่ได้รับการยินยอมต่อบรรณาธิการก่อนที่บทความจะได้รับการตีพิมพ์

8. การติดต่อโฆษณาและการสมัครสมาชิก

การติดต่อโฆษณา การสั่งซื้อ และการสมัครเป็นสมาชิกวารสารพัฒนาระบบการจัดการ กรุณาติดต่อ “กองบรรณาธิการวารสาร” ศูนย์พัฒนาเรียนรู้สมัยใหม่ บจก.พัฒนาเรียนรู้สมัยใหม่ เลขที่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี 41190
https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index
E-mail: journal1990jmsd@gmail.com

9. กำหนดการออกวารสาร

ฉบับที่ 1 มกราคม – กุมภาพันธ์
(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 28 กุมภาพันธ์)
ฉบับที่ 2 มีนาคม – เมษายน
(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 เมษายน)
ฉบับที่ 3 พฤษภาคม – มิถุนายน
(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 มิถุนายน)
ฉบับที่ 4 กรกฎาคม – สิงหาคม
(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 สิงหาคม)
ฉบับที่ 5 กันยายน – ตุลาคม
(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ตุลาคม)
ฉบับที่ 6 พฤศจิกายน – ธันวาคม
(เผยแพร่ทางเว็บไซต์ 30 ธันวาคม)

10. อัตราค่าวารสาร

กำหนดออกวารสารปีละ 6 ฉบับ จำหน่ายราคาฉบับละ 300 บาท (ไม่รวมค่าส่ง)

11. อัตราค่าสมาชิก

ปีละ 500 บาท

ใบสมัครเป็นสมาชิก

Journal of Modern Learning Development

ที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

เรียน บรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development

ข้าพเจ้า (ชื่อภาษาไทย).....

(ชื่อภาษาอังกฤษ).....

ที่อยู่ (ที่สามารถติดต่อได้).....

.....

E-Mail : .....โทรศัพท์ ..... โทรสาร.....

มีความประสงค์จะขอรับสมัครเป็นสมาชิก Journal of Modern Learning Development

( ) สมาชิกประเภทรายปี 500 บาท

( ) เล่มละ 300 บาท

พร้อมนี้ ข้าพเจ้าได้ส่ง

( ) เงินสด

( ) อื่นๆ.....

โปรดนำส่ง Journal of Modern Learning Development

สถานที่ติดต่อ ☐ ที่บ้าน ☐ ที่ทำงาน

เลขที่.....ถนน.....หมู่ที่.....ตำบล/แขวง.....

อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....รหัสไปรษณีย์.....

โทรศัพท์ ..... มือถือ.....

โทรสาร.....E-Mail : .....

ลงชื่อ.....

(.....)

(สำหรับเจ้าหน้าที่)

ค่าบำรุงปี พ.ศ.....

เลขที่ใบเสร็จ.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงบัญชีแล้ว.....

หนังสือรับรอง

ก่อนตีพิมพ์บทความใน Journal of Modern Learning Development

เรียน บรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development

ตามที่ ข้าพเจ้า.....

ได้ส่งบทความเรื่อง.....

.....

.....

.....

เพื่อตีพิมพ์ใน Journal of Modern Learning Development

ทั้งนี้ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม ขอรับรองว่า บทความที่เสนอมา (ถ้ามี)นี้ยังไม่เคยได้รับการตีพิมพ์หรือไม่ได้อยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาลงตีพิมพ์ในวารสารหรือแหล่งตีพิมพ์อื่นใด หรือได้รับการตอบรับให้ตีพิมพ์ในวารสารฉบับอื่น ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วมยอมรับหลักเกณฑ์การพิจารณาต้นฉบับ ทั้งยินยอมให้กองบรรณาธิการมีสิทธิพิจารณาและตรวจแก้ต้นฉบับได้ตามที่เห็นสมควร พร้อมนี้ขอมอบลิขสิทธิ์บทความที่ได้รับการตีพิมพ์ให้แก่ **ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่** หากมีการฟ้องร้องเรื่องการละเมิดลิขสิทธิ์เกี่ยวกับภาพ กราฟ ข้อความส่วนใดส่วนหนึ่ง และหรือข้อคิดเห็นที่ปรากฏในบทความ ข้าพเจ้าและผู้เขียนร่วม/ยินยอมรับผิดชอบแต่เพียงฝ่ายเดียว

หาก กองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development ตรวจพบว่าคำรับรองดังกล่าว ไม่เป็นความจริง กองบรรณาธิการ Journal of Modern Learning Development มีสิทธิยกเลิกบทความของผู้นิพนธ์ออกจาก Journal of Modern Learning Development ได้ทันทีโดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้นิพนธ์ทราบล่วงหน้า และผู้นิพนธ์ทุกท่านขอรับรองและยินยอมปฏิบัติตามข้อตกลงดังกล่าว พร้อมทั้งลงนามรับรองไว้ที่ข้างท้ายของหนังสือรับรองฉบับนี้

ลงนามผู้เขียนหลัก (ชื่อที่ 1)

.....

(.....)

ลงนามผู้เขียนร่วม (ชื่อที่ 2)

.....

(.....)

ข้อมูลติดต่อ (เฉพาะผู้เขียนหลัก)

Facebook : .....

ID : Line .....

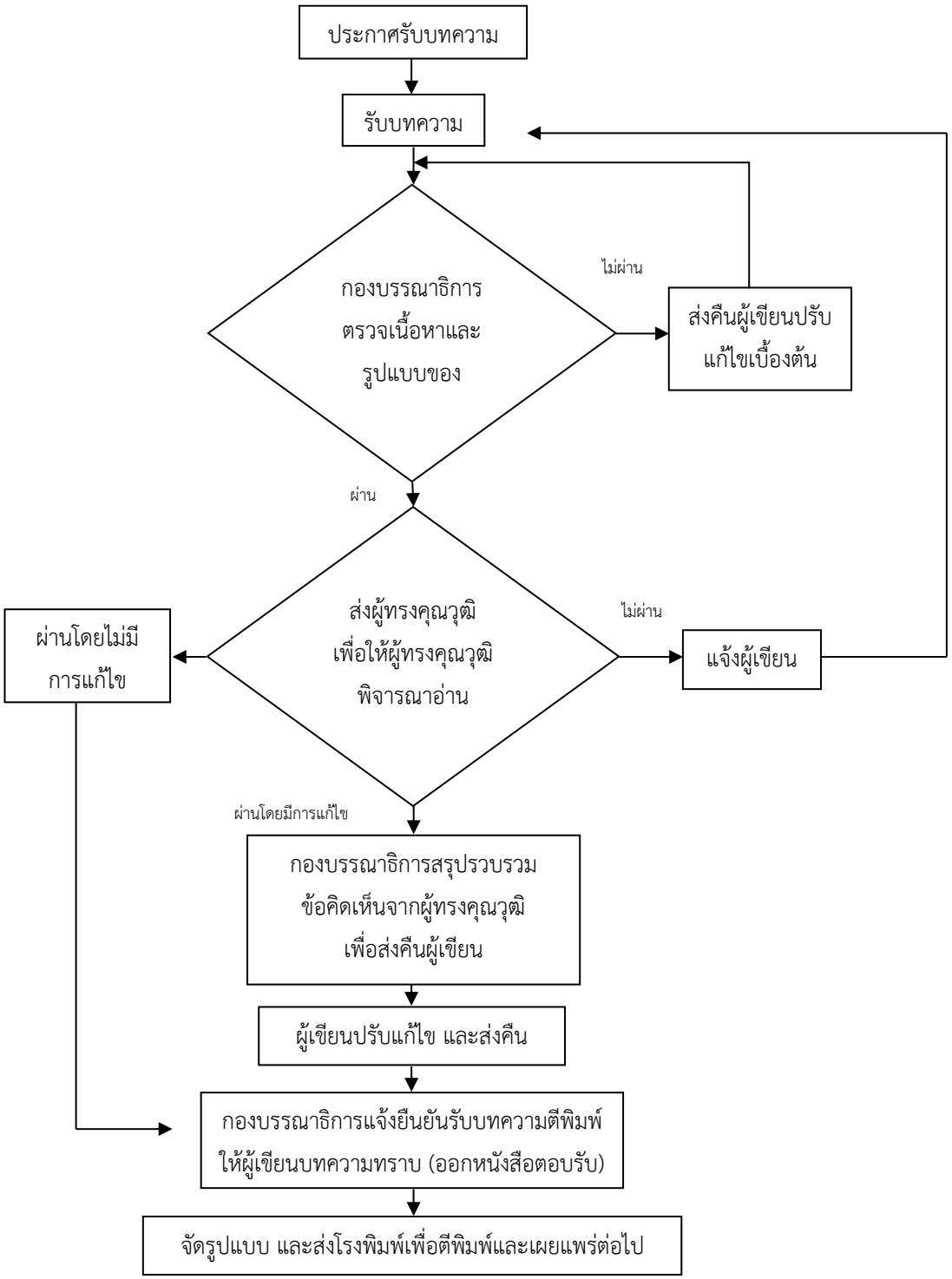
E : mail .....

เบอร์โทร .....

หมายเหตุ: ให้ผู้เขียนหลักและผู้เขียนร่วมลงนามให้ครบทุกท่าน หากมีผู้เขียนมากกว่า ท่าน สามารถเพิ่มเติมรายชื่อผู้ลงนาม 2 ข้างท้ายได้ตามจำนวนผู้เขียนบทความทั้งหมด

รูปแบบการตีพิมพ์

Journal of Modern Learning Development

จริยธรรมในการตีพิมพ์

จริยธรรมการตีพิมพ์

บทบาทและหน้าที่ของบรรณาธิการ

1. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาคุณภาพของบทความ เพื่อตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารนักบริหารที่ตนรับผิดชอบ และต้องคัดเลือกบทความมาตีพิมพ์หลังจากผ่านกระบวนการประเมินบทความแล้ว โดยพิจารณาจากความชัดเจน และความสอดคล้องของเนื้อหากับนโยบายของวารสารเป็นสำคัญ และจะต้องมีข้อความรู้ที่สะท้อนมุมมอง แนวคิดเชิงทฤษฎีที่ได้จากประสบการณ์ การสังเคราะห์เอกสาร หรืองานวิจัย มุ่งเน้นการนำเสนอแนวคิดทฤษฎีใหม่รวมถึงแบบจำลองเชิงแนวคิด (Conceptual Model) ที่ช่วยเสริมสร้างความเข้าใจอันจะนำไปสู่การวิจัยในหัวข้อวิชาการที่สำคัญ

2. บรรณาธิการจะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลของผู้เขียน และผู้ประเมินบทความแก่บุคคลอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงเวลาของการประเมินบทความ

3. บรรณาธิการจะต้องไม่ตีพิมพ์บทความที่เคยตีพิมพ์ที่อื่นมาแล้ว โดยต้องมีการตรวจสอบการคัดลอกผลงานผู้อื่น (Plagiarism) อย่างจริงจัง และใช้โปรแกรมที่เชื่อถือได้ เพื่อให้แน่ใจว่า บทความที่ตีพิมพ์ในวารสารไม่มีการคัดลอกผลงานของผู้อื่น และหากตรวจพบ การคัดลอกผลงานของผู้อื่น จะต้องหยุดกระบวนการประเมิน และติดต่อผู้เขียนบทความหลักทันที เพื่อขอคำชี้แจง เพื่อประกอบการ “ตอบรับ” หรือ “ปฏิเสธ” การตีพิมพ์บทความนั้นๆ

4. บรรณาธิการจะต้องไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้เขียน และผู้ประเมิน

5. บรรณาธิการต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

6. บรรณาธิการมีหน้าที่พิจารณาตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยที่มีระเบียบวิธีวิจัยที่ถูกต้อง และให้ผลที่น่าเชื่อถือ โดยนำผลของการวิจัยมาเป็นตัวชี้นำว่า สมควรตีพิมพ์เผยแพร่หรือไม่

7. หากบรรณาธิการตรวจพบว่า บทความมีการลอกเลียนบทความอื่นโดยมิชอบ หรือมีการปลอมแปลงข้อมูล ซึ่งสมควรถูกถอดถอน แต่ผู้เขียนปฏิเสธที่จะถอนบทความ บรรณาธิการสามารถดำเนินการถอนบทความได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้เขียนซึ่งถือเป็นสิทธิและความรับผิดชอบต่อบทความของบรรณาธิการ

บทบาทและหน้าที่ของผู้เขียนบทความ

1. ผู้เขียนบทความจะต้องรับรองว่า บทความที่ส่งมาพิจารณาไม่เคยได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ที่ใดมาก่อน และไม่ส่งต้นฉบับบทความซ้ำซ้อนกับวารสารอื่น

2. ผู้เขียนจะต้องคำนึงถึงจริยธรรมการวิจัย จะต้องไม่ละเมิดหรือคัดลอกผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง

3. ผู้เขียนจะต้องปรับแก้ไขบทความให้ถูกต้องตามรูปแบบของวารสารในหัวข้อ “คำแนะนำสำหรับผู้เขียน”

4. ผู้เขียนที่มีชื่อในบทความจะต้องเป็นผู้มีส่วนในการจัดทำบทความหรือมีส่วนในการดำเนินการวิจัย

5. ผู้เขียนจะต้องอ้างอิงผลงาน ภาพ หรือตาราง หากมีการนำมาใช้ในบทความของตนเอง โดยให้ระบุ “ที่มา” เพื่อป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ (หากมีการฟ้องร้องจะเป็นความรับผิดชอบของผู้เขียนแต่เพียงผู้เดียว ทางวารสารจะไม่รับผิดชอบใดๆ ทั้งสิ้น)

6. ผู้เขียนจะต้องตรวจสอบความถูกต้องของรายการเอกสารอ้างอิง ทั้งในแง่ของรูปแบบและเนื้อหา และไม่ควรนำเอกสารวิชาการที่ไม่ได้อ่านมาอ้างอิง หรือใส่ไว้ในอ้างอิง และควรอ้างอิงเอกสารเท่าที่จำเป็นอย่างเหมาะสม ไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่มากจนเกินไป

7. ผู้เขียนจะต้องปรับแก้ไขบทความตามผลประเมินจากผู้ประเมินบทความและกองบรรณาธิการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด

8. ผู้เขียนจะต้องระบุชื่อแหล่งทุนที่ให้การสนับสนุนในการทำวิจัย (ถ้ามี) และจะต้องระบุผลประโยชน์ทับซ้อน (ถ้ามี)

9. ในบทความผู้เขียนจะต้องไม่รายงานข้อมูลที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง ไม่ว่าจะเป็นการสร้างข้อมูลเท็จ หรือการปลอมแปลง บิดเบือน รวมไปถึงการตกแต่ง หรือ เลือกแสดงข้อมูลเฉพาะที่สอดคล้องกับข้อสรุป

10. ผู้เขียนไม่ควรอ้างอิงเอกสารที่ถูกถอดถอนออกไปแล้ว เว้นแต่ข้อความที่ต้องการสนับสนุนนั้นเป็นข้อความที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการถอดถอน และจะต้องระบุไว้ใน เอกสารอ้างอิงด้วยว่า เป็นเอกสารที่ได้ถูกถอดถอนออกไปแล้ว

บทบาทและหน้าที่ของผู้ประเมินบทความ

1. ผู้ประเมินบทความต้องรักษาความลับและไม่เปิดเผยข้อมูลของบทความที่ส่งมาเพื่อพิจารณาแก่บุคคลที่ไม่เกี่ยวข้องในช่วงระยะเวลาของการประเมินบทความ

2. หลังจากได้รับบทความจากบรรณาธิการวารสาร และผู้ประเมินบทความ ตระหนักว่า ตนเองอาจมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับผู้นิพนธ์ที่ทำให้ไม่สามารถให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอย่างอิสระได้ ผู้ประเมินบทความควรแจ้งให้บรรณาธิการวารสารทราบและปฏิเสธการประเมินบทความนั้นๆ

3. ผู้ประเมินบทความ ควรประเมินบทความในสาขาวิชาที่ตนมีความเชี่ยวชาญ โดยพิจารณาความสำคัญของเนื้อหาในบทความที่มีต่อสาขาวิชานั้นๆ คุณภาพของการวิเคราะห์ และความเข้มข้นของผลงานหรือระบุผลงานวิจัยที่สำคัญๆ และสอดคล้องกับบทความที่กำลังประเมิน แต่ผู้เขียนบทความไม่ได้อ้างถึง เข้าไปในการประเมินบทความด้วยผู้ประเมินไม่ควรใช้ความคิดเห็นส่วนตัวที่ไม่มีข้อมูลรองรับมาเป็นเกณฑ์ในการตัดสินบทความ

4. ผู้ประเมินบทความต้องไม่นำข้อมูลบางส่วนหรือทุกส่วนของบทความไปเป็นผลงานของตนเอง

5. เมื่อผู้ประเมินบทความพบว่า มีส่วนใดของบทความ ที่มีความเหมือนกัน หรือซ้ำซ้อนกับผลงานชิ้นอื่นๆ ผู้ประเมินบทความต้องแจ้งให้บรรณาธิการทราบ

Publication Ethics

Duties of Editors

1. The editor will assess the paper quality for publication and select only those passing through the reviewing process, in which the clarity of and congruence with the journal policy must be prioritized. The selected paper must contain a body of knowledge that reflects valuable perception and a theoretical framework derived from experiences or textual/research synthesis. A grounded theory or a conceptual model contributing to further research must be preferably included.

2. No information regarding the paper's author(s) or reviewers shall be revealed to irrelevant parties during the paper reviewing process.

3. The paper published formerly elsewhere must not be accepted by the editor for publication. Plagiarism must be scrutinized seriously by using the credible detecting software. The paper detected as bearing plagiarism must be frozen for further evaluation, the author(s) will be contacted to ask for explanation to support the editor's decision to accept or reject the said paper.

4. The editor must not bear any conflict of interest with the author(s) or the reviewer(s).

5. The editor must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

6. The editor must consider for publication only the paper conducted with valid methodology and yielding accurate findings, and the quality of which serves as the main indicator for publication.

7. In case the editor detects plagiarism or false data in the submitted paper and hence deciding for revocation with which the author(s) refuse(s) to comply, the editor has thus full rights and responsibility to proceed with the revocation process without the author(s)'s prior consent.

Duties of Authors

1. The author has to assure that his/her paper has not been previously published in nor simultaneously submitted to other journals.

2. The author shall not commit any degree of plagiarism in his/her paper.

3. The author shall produce his/her manuscript format in accordance with the 'guideline to authors' stated in the journal.

4. The author whose name listed in the paper shall contribute to paper production or research-related procedure.

5. All pictures, figures, or tables appearing in the paper must be cited properly with their source(s) accurately identified. The author(s) shall be solely liable to any legal suit, if any.

6. The author shall verify the accuracy of content and format in both 'in-text' citations and references, no citation(s) shall be made for unread references, and the proper number of citations is preferable.

7. The author is required to correct or rework on their paper in due time as assessed and advised by reviewers and the editorial board.

8. The author shall identify the source(s) of research fund (if any) as well as any applicable conflict of interest.

9. Findings must be presented in accordance with the acquired data. No exploitation (false summary, or distortion or biased selection of data/finding) shall be committed.

10. No reference shall be made to any revoked article unless the cited statement refers to that in the revocation procedures. A statement must be additionally provided in the said reference as ‘the revoked article’.

Duties of Reviewers

1. The reviewer must keep confidential of the submitted paper and avoid revealing a partial or all of the information of the said paper to irrelevant parties during the paper reviewing process.

2. Perceiving as having a conflict of interest with the paper’s author(s) that may inhibit his/her freedom of expression, the reviewer should notify the editor at once and deny taking part in the reviewing process of the said paper.

3. The reviewer should evaluate the paper that fits with their area of his/her expertise, by assessing the paper’s contribution to the discipline, quality of analysis, and intensity of literature review related to the topic of study. Advices should also be provided regarding the literature failed to be included by the author(s), and personal judgment without supportive evidences should not be used as a criterion for paper evaluation.

4. The reviewer must not claim a partial or all of the submitted paper as his/her own.

5. In case of the plagiarism detecting, the reviewer must notify the editor at once.

ศูนย์พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่
บจก.พัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่ 141 หมู่ 6 ตำบลบ้านชัย อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี
https://so06.tci-thaijo.org/index.php/jomld/index
E-mail : journal1990jmsd@gmail.com